

Friedrich Armand Strubberg

A philadelphiai krózus

Friedrich Armand Strubberg

A PHILADELPHIAI KRÖZUS

Friedrich Armand Strubberg: Der Krösus von Philadelphia

Hungarian translation © Nagy Károly, 2017

ISBN 978-963-89793-7-7

Előszó

Mindig is lelkes olvasója voltam régebbi idők történeteinek, különösen a XIX. század embereinek mindennapi életéről és kalandjairól írt művek tartoznak kedvenc olvasmányaim közé, és az Interneten fellelhető elektronikus könyvgyűjtemények hatalmas kínálatában is ebbe a témakörbe tartozó szépirodalmi műveket, kalandregényeket szoktam keresgélni, lehetőleg olyan szerzőktől, akik maguk is kalandos életet éltek, és személyes élményeik viszsza-
szatukrózódnak műveikben is.

Így bukkantam rá Friedrich Armand Strubberg (1806-1889) német íróra. Fiatal kereskedelmi gyakornokként beleszeretett egy előkelő családból származó lányba, akit pechjére annak unokafivére is kinézett magának, és egy nyilvános veszekedésnek párbaj lett a vége, amelynek során Strubberg életveszélyes sérülést okozott vetélytársának. A felelősségre vonás elől gyors elhatározással hajóra szállt, és Észak-Amerikába távozott, ahol kereskedelmi ügynökként tevékenykedett. Eljegyezte magát egy fiatal amerikai nővel, de itt is megismétlődött a korábbi eset, ismét felbukkant egy féltékeny unokafivér, aminek megint párbaj lett a vége, és a kihívó a párbajban elesett. Strubberg ekkor mister Schubberg néven a déli államokba menekült. Útja során a gőzhajó Louisville közelében elsüllyedt, de túlélte a balesetet. A városban egy német származású professzor orvosokat képzett, aki rábírta Strubberget, hogy tanulmányokat folytasson nála, és két évvel később már Dr. Schubberg néven telepedett le három honfitársa társaságában Nyugat-Texasban egy magányosan álló rönkházban, ahol éveken keresztül élte az erdőlakók életét, állandó viszályban a környék indiánjaival.

1846-tól a „Német bevándorlók védelmi egylete” keretein belül „Kolonialdirektor”-ként helyismereti és egészségügyi tanácsokkal látta el a texasi Neubraunfels és Friedrichsburg városokat alapító német bevándorlókat. 1848-ban az arkansasi Camdenben

telepedett le orvosként. Éppen arra készült, hogy feleségül vegyen egy gazdag rabszolgatartó hölgyet, amikor medvevadászat közben egy mérgező rovar szemén szúrta. A baleset következtében látása erősen megromlott, ezért 1854-ben visszatért Németországba, és két éven keresztül számos város neves szemész orvosait kereste fel, míg végül sikerült megtalálnia azt az orvost, aki jelentős mértékben javítani tudott állapotán.

Mire visszatért Arkansasba, menyasszonya már nem élt. Kitört a polgárháború, véget vetve a rabszolgatartásnak, ami a fehérek jólétének alapját képezte, ezért hazautazott a németországi Kasselbe, ahol elkezdte feljegyezni kalandos életútjából származó emlékeinek emlékezetes eseményeit, kezdetben különösebb irodalmi célkitűzések nélkül. Feljegyzései nagy tetszést arattak baráti körében, és publikációi a „Kölnische Zeitung” című lapban várokozáson felül nagy sikert hoztak számára.

Körülbelül 50 művét többféle, leggyakrabban Armand fedőnéven jelentette meg. Életével kapcsolatos további adatokat az alábbi honlapok tartalmazzak:

https://de.wikipedia.org/wiki/Fred%C3%A9ric_Armand_Strubberg

<http://www.deutsche-biographie.de/sfz81759.html>

Nagy Károly
Fordító

I.

*Az összeesküvés. Védelmi intézkedések. A grófi házaspár.
A lovaglás. Az összeesküvés vezetői. A dekrétum. A vihar.*

Nehéz és nyomasztó légkör nehezedett Santo Domingo-ra, és a majdnem mindig derűs, áttetsző, kék égen fenyegető viharfelhők tornyosultak az Antillák felett.

A sziget nyugati partján lévő Port au Prince kikötővárosban is a tenger közelsége ellenére teljesen mozdulatlan volt a levegő, és a forró, homokos utcákon óráról órára egyre fokozódott a vihar előtti fülledtség.

A Nap lassacskán párába burkolódzott, és mintha sárgás-vöröses fátylon tekintett volna át az egymásra tornyosuló felhők között, fénye úgy vibrált a Föld felett, mintha egy izzó kohóból szűrődött volna ki, és rejtélyesnek tűnt a természet dermedt, félelmet keltő nyugalma.

A szárazföldön és a tengeren uralkodó hangulat mintha összhangban állt volna Port au Prince lakosságának hangulatával, mert elnéptelenedtek az utcák, a terek és a kikötő, és a néhány még felbukkanó ember némán, borús hangulatban és gondolataiba mélyedve haladt célja felé.

Pontosabban a legtöbben fehérek voltak, akik magányosan, riadt igyekezettel siettek át a városon, és akiknek egész megjelenésén határozottan látható volt, hogy fenyegető vihart éreznek fejeik felett.

A mulattoknak és négereknek úgy tűnt, nem volt annyira sürgős a dolguk, hogy mihamarabb fedél alá kerüljenek, azonban ők is hallgatagon és borús ábrázattal mentek az utcákon, és látni lehetett rajtuk, hogy nyugalmauk vihar közeledtét jelezi. Feltűnő volt azonban, hogy sem a fehérek, sem a színes bőrűek nem a közeledő haragos elemekkel tarkított fenyegető égboltra emelték tekintetüket, hanem vészterhes tekinteteikkel egymást figyelték, vagy aggódva fordultak el egymástól.

Láthatóan a fehérek voltak azok, akik kitértek a színes bőrűek útjából, miközben az utóbbiak testtartásából kifejezetten kitűnt azon igyekezet, hogy találkozzanak velük. Egyetlen hang, egyetlen szó sem árulta el azonban gondolataikat és érzelmeiket. Úgy tűnt, valamennyien a legközelebbi jövőre várakoznak, egyikük gondterhes aggodalommal, másikuk visszafojtott várakozással.

A házakon kívül tapasztalható rejtélyes csenddel és fenyegető nyugalommal szemben ugyanakkor odabent szembetűnő kontrasztot mutatott lakóik élénk társalgása és igyekezete, tevékenységük arról árulkodott, mire számítanak. Minden házban és minden kunyhóban nagy igyekezettel helyezték készenlétbe és használható állapotba a fegyvereket.

Horace Louvencourt gróf kétemeletes házában nagy volt a nyugtalanság és lázas tevékenység. A szekrényeket, asztalokat, padokat, ládákat és dobozokat kivitték a folyosóra, hogy eltorlaszolják velük a bejáratokat, jelentős vízkészletet készítettek fel az épület felső helyiségeibe, hogy szükség esetén tüzet olthassanak vele, és a szobákban jelentős mennyiségben helyeztek el mindenféle fegyvereket.

Horace Louvencourt gróf lakása védelmének előkészületeit irányítva mindenütt jelen volt, és saját kezeivel segítette számos színes szolgájának munkáját.

Magas termetű, erőteljes testalkatú, huszonnégy éves férfi volt, karcsú, elegáns megjelenéssel és parancsolást kifejező testtartással. Arca sápadt volt, finom metszésű saszorra nemes, férfias vonásainak merész, határozott kifejezést kölcsönzött, és nagy, fekete szemei rendíthetetlen akaratot tükröztek. Magas homloka felett tornyosuló fényes, fekete, hullámos haja sápadt bőrszíne mellett borús hangulatra utalhatott volna, ha ajkai körüli barátságos vonások nem csökkentették volna ezt a hatást, és mindenkiel szembeni előzékeny viselkedése nem keltett volna szívélyes, kellemes benyomást. Ennek ellenére senkihez sem közeledett bizalmasan, éppoly kevésbé volt leereszkedő. Finom udvariassága mindenkit bizonyos távolságtartásra készítetett anélkül, hogy büszkének vagy beképzeltnek tartották volna. Szívesen tekintettek fel rá, mert

mindenki kellő tisztelettel volt iránta. Jóindulatú és jótekingó ember volt, szigorúan igazságos, elnéző volt másokkal szemben, rabszolgáival emberségesen bánt, gondoskodott róluk és szerette őket, és mindent megtett általános jólétükért, amire lehetősége volt. Mindemellett saját jogait határozott elszántsággal védelmezte, olyan rendíthetetlen szilárdsággal, hogy senki sem merészelt túlzott mértékben közeledni hozzá, és mindenki tartózkodott attól, hogy vitába keveredjen vele, mert jóllehet haragjában sohasem ejtette ki kezéből a gyeplőt, de arcvonásai és fellángoló tekintete olyan mértékben tükrözték haragját, hogy képes volt vele elfojtani minden kibontakozó ellenállást. Egy-egy ilyen fellángolás azonban hamarosan elvonult, mint egy viharfelhő zajtalan, távoli villámlással, tekintete ismét szelíd és nyugodt lett, és ismét megragadott minden alkalmat, hogy együttérzést és segítőkészséget mutasson.

Lourencourt felesége, Madelaine grófnő megjelenését tekintve sok hasonlóságot mutatott férjével. Meglepően szép, szokatlanul előkelő megjelenésű, férjéhez hasonlóan rugalmas, magas testalkatú hölgy volt. Haja mélyfekete, szemei és hosszú szempillái hasonló színűek, hófehér fogaival díszített szép szája körül kedves vonások játszadoztak. Bőrének színe azonban nem az áttetsző alabástromra emlékeztetett. Mintha a trópusi alkonyat illatos lehelete futotta volna át, Madelaine arca lágy árnyalt színt mutatott, ami kiemelte bájos vonásait. Könnyed, kényszeredettségektől mentes volt karcsú, hajlékony testtartása, ennek ellenére minden mozdulata valami meghatározott komolyságot tükrözött. Lelke azonban teljes összhangban volt külső megjelenésével: Minden megnyilvánulása szép volt és nemes, szenvedélyes fogékonyságot tanúsított a külvilág felől érkező minden újabb benyomás iránt, ami túlzott örömben vagy mély fájdalomban nyilvánult meg.

Madelaine Havannában született, ahol apja, Don Juarez Iriarte, egy előkelő spanyol úr, magas állami beosztást töltött be. Anyja, egy ritka szépségű szabad mulatt nő születése után néhány nappal meghalt, és utolsó búcsúszavaival férje lelkére kötötte, hogy gondoskodjon lányáról. Don Iriarte a nyilvánosság előtt hamarosan sajátjaként ismerte el a szokatlanul világos bőrű gyermeket, saját

házában nagy gondossággal és szeretettel ügyelt gondozására, a lehető legjobb nevelésben részesítette, később a Párizsban lakó hűgához küldte, hogy ő gondoskodjon a felnövekvő fiatal lány képzéséről.

Louvincourt nem egészen két évvel korábban ismerte meg a szép Madelaine-t egy Párizsban tett látogatása során. Szellemi és testi bája háttérbe szorította a színes anyától való származásával kapcsolatos előítéleteket, és egyházi áldással feleségül vette, és a legboldogabb férjként tért vele vissza hazájába, Santo Domingo-ba.

Hogy boldogsága még nagyobb legyen, fél éve Madelaine egy bájosan szép fehér kislánnyal ajándékozta meg, amitől úgy érezte, hogy az ég beteljesítette elérhető legnagyobb földi boldogságát. A boldog szülőknek valóban mindenük megvolt, amit kívánhattak, mert mérhetetlen gazdagságot, magas rangot, általános elismerést és tiszteletet tudhattak magukénak, kölcsönös szerelmük égi boldogságot jelentett számukra itt a Földön, és a kis Adelaide, ahogyan lányukat nevezték, végtelen örömök és boldogság forrása volt.

Miközben Louvincourt ezen a vihartól terhes délutánon azokat az intézkedéseket irányította, amelyek házának védelméhez a legszükségesebbek voltak, Madelaine az első emeleti szalonban az ablakok közötti aranyozott asztal mellett állva, azon áthajolva a haragos felhőzetet kémlelte, majd sötét szemeivel aggódalmasan gyermekére pillantott, aki aranyhímzésű piros bársony párnán pihent mellette egy nádfonatú széken.

– Minden előkészületet megtettünk, drága angyalkám, Madelaine, és minden erőszakkal szembe tudunk majd szállni – mondta Louvincourt megnyugtató hangon, miközben belépett a szobába, és szeretettel közeledett felesége felé.

– Isten óvjon bennünket attól, hogy szükség legyen rá – válaszolta ő felegyenesedve, és kezét nyújtotta szeretett férje felé, aki gyengéden megfogta, és kedveskedve átkarolta drága feleségét.

– Gyorsan ki akarok lovagolni még az ültetvényre – folytatta – és be akarom hozni onnan ide a bátyámat és az összes rabszolgát, ők valamennyien hajlandók lesznek vérüket és életüket kockáztatni értünk.

– Ó, ne hagyj itt, maradj velem, Horace! Nézd csak a kis angyalkánkat, Adelaide-t – nem vagyok elég erős, hogy én védelmezem meg őt – kérlelte Madelaine, aggódva nézve a gyermeket, majd könnyörgő tekintetét férjére emelte.

– Ne aggódjál, drága feleségem, a városban egyelőre még teljes nyugalom van, és az éjszaka beállta előtt nem kezdenek bele semmibe, a gonoszság nem kedveli a fényt! – mondta Louvencourt vigasztaló hangon.

– De ha mégis történik valami, és te nem vagy velünk!

– Nyugodj meg kedvesem, hamarosan visszaérek. Egyáltalán nem is hiszem, hogy most törne ki egy felkelés.

– Akkor küldj egy küldöncöt a bátyádhoz, aki majd idekíséri az embereinket – folytatta Madelaine.

– Nekem magamnak kell szólnom hozzájuk, nem parancsra kell védelmünkre velem jönniük, szabad akaratuknak, szívüknek kell ide vezetni őket, vagy mehetnek, ahová akarnak. Valamennyiüknek fel fogom kínálni szabadságukat. A hűséges Lazare itt marad, az ő védelmében biztos lehetsz. Kérlek, drága feleségem, engedj utamra, sietnem kell válaszolta Louvencourt, még egyszer karjaiba zárva feleségét, aztán gyorsan kisietett a szobából. Az udvaron felnyergelt ló várt rá, felpattant a hátára, és már éppen indulni akart, amikor az egyik ablakban megpillantotta Madelaine-t, amint felé mutatta kedvencüket, a kezeiben tartott gyermeküket.

– Nemsokára megint itt leszek nálad – kiáltott fel hozzá Horace, majd elvágtatott.

– Louvencourt – vajon hová indulhatott? – szólította meg egy kolosszális testalkatú néger, név szerint Buckmann, a mellette álló mulatt társát, akinek a neve Vincent Ogé volt. – Bizonyára nem

bízik meg a ragszolgáiban, akik között számos mulatt is van, és minden bizonnal tudják, hogy a Párizsban tartott nemzetgyűlés egyenrangúvá nyilvánított bennünket a fehérekkel.

– Ugyanaz a nemzetgyűlés rólunk, feketékről megfeledkezett. Louvencourt úr fekete rabszolgái erről szintén tudomást szereztek, éppúgy, mint ahogyan azt is érzik, hogy ők sem majmok – vetette közbe gúnyosan a néger, majd némi szünet után bosszús tekintettel még hozzáfűzte:

– Az 1791-es esztendő írk Krisztus születése után, és úgy gondolom, hogy Párizsban elég alaposan végiggondolták az ember fejlődésének történetét ahhoz, hogy különbséget tudjanak tenni közte és a majom között.

– A párizsi nemzetgyűlés bizonyára arról sem feledkezett meg – ragadta magához a mulatt ismét a szót – hogy közöttünk, küldöttek között, akiket innen delegáltak Párizsba azzal a feladattal, hogy érvényt szerezzünk Santo Domingo színes bőrű lakói emberi jogainak, egy fekete is volt. Rajta kívül valamennyien mulattok voltunk, és a nemzetgyűlésben még csak fel sem merült a gondolata annak, hogy megkülönböztessen bennünket. „Színesek” alatt mindenkire gondoltak, akinek az ereiben fekete vér folyik.

– Ti pedig, mulatt urak, szándékosan nem tettetek külön említést rólunk, mert idehaza továbbra is uralkodni akartatok felettünk – válaszolta Buckmann haragosan. – Most azonban, amikor rájöttek, hogy önmagatokban kevesen vagytok az itteni gyarmatgyűlésben megfelelő számú szavazati jogot szerezni a fehérekkel szemben, most segítségül hívtok, testvéreiteknek neveztek bennünket, hogy a ti érdekekben vigyünk vásárra a bőrünket. Átkozott legyek, ha nem akarnánk továbbra is a testvéreitek maradni, és osztozni veletek a győzelemben is, hiszen mi éppúgy a fekete Ádámtól származunk, mint ti magatok.

Ezen, a fogai között sziszegett szavak közben a néger Herkules teljes testmagasságában kihúzta magát, és haragos, lángoló tekintettel nézett le a mulatra.

– Nem állt szándékunkban, hogy elhallgassuk a jogaitokat – válaszolta Ogé megvető hangszúllyal. – Nem kétséges azonban, hogy a mulattoknak, vagy a négereknek van-e indokoltabb igényük arra, hogy egyenrangúaknak tartsák magukat a fehérekkel. Hát nem mi voltunk, akik a párizsi nemzetgyűlésnek hatmillió frankot tettünk le az asztalra, és itteni javaink egyötödét ajánlottuk fel jelzálogként a nemzeti adósság fedezeteként, hogy ellenérték-ként megadják számunkra emberi jogainkat? És mit tudatok ti felkínálni a magatok részéről?

– Felkínálni? – kiáltotta haragosan a néger. – Csak nem azt akarod mondani ezzel, hogy az emberi jogokat meg kell vásárolni, és az nem járna nekünk már születésüinktől fogva? Ha erre nektek magasabb rendű igényetek lehetne, mint nekünk, akkor szerezzetek érvényt ennek, és ne hívjatok hozzá segítségül bennünket!

– Nyugodjál meg, Buckmann, nem magunkért, hanem közös jogainkért akarunk közösen megküzdeni, ti pedig nem beszélhetek vagyonsközösségről, mint annyiszor már tettétek. Ha a mienkéhez hasonló gazdagságra vágytok, akkor dolgoznotok kell majd érte, mint ahogyan mi is tettük, és ezért a lehetőségért kell most megküzdenetek.

– A fehérek kincseit meg ti szeretnétek megkaparintani mi? – kérdezte gúnyosan a néger. – Ne ámítsátok magatokat mulatt úr, az erősebbnek jár a nagyobb zsákmány.

A néger közben megpaskolta hatalmas karizmait, és hangosan felnevetett.

– Tényleg nem akarok vitába szállni veletek – válaszolta Ogé becsmérő hangon, miközben ujjáival oroszánrendjével játszadozott, amit párizsi kiküldetése során Limburg hercegtől vásárolt.

A néger gúnyos mosollyal végigmérte, majd így szólt:

– Igazi férfi vagy, Ogé, igazán előkelőnek látszol, csak ne lenne olyan fatálisan lapos az orrod, és hatalmas a szád, a hosszú karjaid és görbe lábaid is olyan kellemetlennek tünnek. Engem az

orángutánra emlékeztetnek, és mindez így volna még akkor is, ha tíz ilyen rendjelet tűznél ki magadra!

Aztán Buckmann hirtelen borús, gyűlölködő képet vágva így szólt:

– Egy pofa bagóval sem érsz te többet nálam. Még csak igazi néger sem vagy. Egy korcs vagy, ahogy így elnézlek!

– Buckmann, Buckmann, hát ez volna az egység, amellyel hadba vonulnánk elnyomóinkkal szemben? Semmivel sem vagyok, és nem is akarok több lenni nálad, nyugodjál meg, járd inkább körbe barátaid, nézz körül, készen állnak-e a harcra!

– Még hogy készen állnak-e a harcra? Istenemre mondom, ha Buckmann hívja, a fekete gyermek még a saját anyja keblét is széttépi. Rajtunk nem fog múlni, csak nehogy az legyen a vége, hogy gyáva gazemberként kiszeditek előlünk a parázsból a gesztenyét!

– Nem, Buckmann, bízzál csak meg bennünk, testvéreiteként együtt fogunk győzni veletek. Nézd csak, az ég is mintha harcra készülne, hogy villámokat szórjon a fehérekre. Viszont látásra, amikor megszólal a vészharang – mondta még a mulatt, majd szapora léptekkel magára hagyta a négert.

Vincent Ogé egy Port-au-Prince béli igen jómódú fehér hentes és egy néger nő fia volt. Jó nevelésben részesült, és már fiatal éveitől kezdve arra törekedett, hogy egyenrangú legyen a fehérekkel. Körülményei kedvezőek voltak számára, ugyanis apja halála után amint annak vagyona átszállt reá, törekvéseinek tágabb lehetőségei nyíltak meg számára. Dondon környékén vásárolt magának egy szép cukornádültetvényt körülbelül húsz rabszolgával, háztartását teljes egészében a fehérek mintájára rendezte be, kocsiakat és versenylovakat tartott, szolgálói elegáns livrét viseltek, és ő maga is a legújabb, előkelő divat szerint öltözködött.

Ennek ellenére mégiscsak egy lenézett színes maradt, aki sehol sem jelenhetett meg a fehérek társaságaiban, nem vehetett részt országba érdekeinek nyilvános tanácskozásain, és a törvény előtt

szava mit sem ért a fehérekével szemben. Ennek ellenére nem mondott le róla, hogy személyének tekintélyt és elismerést szerezzen, és céljai elérése érdekében elhajózott Franciaországba.

Santo Domingo Franciaország tulajdonában lévő különböző részeiből számos birtokos élt ott, ahol teljes mértékben elismerték emberi jogait, és hatalmas jövedelmeikkel előkelő helyet foglalhattak el a társadalomban.

Ezekhez az emberekhez fordult Ogé, akik közül sokan ügyeik intézésére ügynöki feladatokkal látták el Santo Domingo-ban. Ennek következtében visszatérését követően saját jövedelme megsokszorozódott, és számos vonatkozásban befolyásos kapcsolatba került a fehérekkel.

Amint azonban a francia forradalom hírei nemsokára eljutottak Santo Domingo-ba, itt is felharsant a szabadság és egyenlőség hívó szava, a lelkesedés magával ragadta a gyarmat színes népességét is, és hangosan a fehérekével egyenlő jogokat kezdtek követelni maguknak.

Pontosabban a mulattok voltak azok, akik Ogé vezetésével egyre hevesebben léptek fel, és soraikból egy 16 főből álló küldöttséget választottak, akiket Párizsba küldtek, hogy az ottani nemzetgyűlés előtt jogaik biztosítását kérjék.

A nemzetgyűlés segítséget ígért nekik, és 1790. március 8-án dekrétumot küldtek Santo Domingo-ba a kormánynak, és arra utasították azt, hogy hívjon egybe egy gyarmatgyűlést, és tárgyalják meg a gyarmat kívánságait, határozataikat a párizsi nemzetgyűlés majd megvizsgálja, és jóváhagyásra a király elé terjeszti.

Santo Domingo-ban összehívták a gyarmatgyűlést, amely 230 fehér gyarmatos résztvevőből állt, és első határozatuk egy nyilatkozat volt, amely szerint a gyarmat valamennyi fehér lakosa inkább meghal, mintsem politikai jogait megossza egy elfajult, korcs népséggel, azaz a színes bőrűekkel.

A mulattok felháborodása és dühe a velük szemben elkövetett gyalázat miatt nem ismert határokat, megtorlásért, bosszúért lihegtek, és megesküdték valamennyi fehér elpusztítására. Bármennyire is szerették volna szavaikat tettekkel is igazolni, túlgyengének érezték magukat, hogy szembeszálljanak a fehér gyarmatosokkal, akik számukat tekintve is fölényben voltak, ráadásul számíthattak a jelenlévő francia csapatok és a francia haditengerészet támogatására is.

1792 júliusának végén azonban a párizsi nemzetgyűléstől egy dekrétum érkezett Santo Domingo-ba, amely arról rendelkezett, hogy azon színesek, akik szabad szülők gyermekei, helyet és szavazati jogot kaphatnak a gyarmatgyűlésben.

Ennek alapján Santo Domingo-ban minden szabad emberként született fekete egyenrangúvá lett nyilvánítva a fehérekkel, és erre a mulattok nem is késlekedtek, hogy fekete testvéreikkel, akiket eddig maguk is lebecsültek és megvetettek, szövetségre lépjenek, hogy támogatásukkal akár erőszakkal is megszerezzék maguknak azokat a jogokat, amelyeket a fehérek fenntartottak maguknak.

Titkos összejöveteleket tartottak velük, csendben ellátták őket fegyverekkel, és elhatározták, hogy augusztus 21-én fellázadnak a fehérek ellen, és véres bosszút állnak, mivel azok hallani sem akartak arról, hogy eleget tegyenek a nemzetgyűlés dekrétumának, és bármiféle politikai jogot biztosítsanak a színeseknek. Gyűlésükön az alábbi kiáltványt fogalmazták meg, amelyet továbbítottak a párizsi nemzetgyűlés felé:

„Tekintettel arra, hogy a május 15-én kelt határozat a múlt esztendő március 8-án kelt dekrétumba történő beavatkozásnak tekinthető, ezért azt újabb beavatkozásnak értékeljük.

Tekintettel arra, hogy határozatuk szegyeintelmes gyarmattelenes visszaélés, lekezelő annak saját törvényeivel szemben, részünkről nem kezelhető bizalommal.

Tekintettel arra, hogy egy ilyen hallatlan eljárás alapján feltételezhető, hogy a továbbiakban sem fognak tartózkodni elítélendő

lépésektől, a gyarmatok ezért minden lehetséges rend felborulásától tarthatnak.

Tekintettel arra, hogy a gyarmat a korábbi, nem pedig a jelenlegi Franciaország alárendeltje volt, és a szerződés feltételei megváltoztak, ezért magát a szerződést is érvénytelennek tekintjük.

Tekintettel arra, hogy a francia kormány alkotmányos alaptörvényei romboló hatásúak a gyarmat alkotmányával szemben, ezért a nemzetgyűlés emberi jogokkal kapcsolatos nyilatkozatát megrázó hatásúnak tekintjük.

Végül tekintettel arra, hogy a gyarmat alkotmánya csak valamennyi gyarmatos egyetértésével és az ellenséggel szembeni tevékeny ellenállásával tartható fenn, az itt egybegyűltek ismételten kinyilvánítják, hogy hűek maradnak korábbi, január 30-án kelt határozatukhoz, és szembeszegülnek mindennel, amit a nemzetgyűlés a gyarmatokkal, kifejezetten pedig Santo Domingo-val szemben elhatározott, és amit még a továbbiakban elhatározhat.

Tiltakozunk a május 15-én kelt határozat és olyan biztosok befogadása ellen, akiknek a gyarmatokra küldéséről a nemzetgyűlés határozatot hozott.

Becsületünkre esküszünk, hogy erőszakra erőszakkal válaszolunk, és inkább fogunk elpusztulni tulajdonunk romjai alatt, mintsem, hogy belenyugodjunk a jogainkba való beavatkozásba, amely alapjait képezi a gyarmat politikai fennmaradásának.

Utasítunk mindenkit, akik a nemzetgyűlés előtt küldöttek adják ki magukat, hogy onnan haladéktalanul távozzanak. Felszólítunk minden Franciaországban élő gyarmatost, hogy haladéktalanul térjen vissza a gyarmatra jogainak megvédése érdekében, és működjön együtt fontos törvények meghozatalában, amelyek alapján a kormányzás a jövőben Franciaországtól függetlenül fog megtörténni.”

Miközben Ogé elkészönt Buckmanntól, fekete szövetségesétől, Louvencourt nagy igyekezettel az egy órányi távolságra lévő ültetvénye felé tartott.

A levegő fojtogatóan forró volt, a felhőzet eltakarta a Napot, egyre nagyobb sötétség ereszkedett alá, és tompa, távoli dörgés kezdte megtörni a sejtelmes csendet. Abbamaradt a természet dermedt mozdulatlansága, a felhők mozgásba lendültek, nehézkesen egymásra tornyosultak, és nyugat felől perzselő, erős szél söpört végig a tájon.

Louvencourt nagyobb igyekezetre hajszolta lovát, hogy még a fenyegető, sötét felhőkkel közeledő vihar kitörése előtt elérje az ültetvényt. Ekkor hirtelen lángba borult az egész ég, ezernyi villám tört elő a fekete felhők közül, köröskörül mennydörgött olyannyira, hogy beleremegett a föld, forgószél kavarta fel a port a szántóföldek felett, repülve száguldó, égbe törő hatalmas oszlopot képezve belőle.

Louvencourt lova felágaskodva visszahőkölt, ő azonban éles sarkantyúival megsarkantyúzta, vasmarokkal tartva a kantárt a fergeteggel szemben, erőszakkal az úton tartva az állatot, miközben a percről percre egyre fokozódó vihar majd lesodorta a nyeregből.

Egymást követték körülötte a villámok, a mennydörgés fenyegető hanggal gördült tova a hegyek felé, közeledett az éjszaka, Louvencourt azonban feltartóztatlanul haladt tova, mert még az éjszaka beállta előtt vissza akart érni feleségéhez és gyermekéhez. Tajtékoz lovának már alig volt annyi ereje, hogy az utolsó emelkedő után eljusson vele ültetvényének lakóépületeiig, ahol fivére igyekezett felé hangos „hál’ istennek” kiáltással, és rabszolgái aggódó igyekezettel vették körül, mintha védelmére számítottak volna. Valamennyien barátságos tekintettel nézetek felé, és mindegyikük elsőként akarta üdvözölni őt.

Louvencourt szívélyesen fogadta az üdvözlő szavakat, és fivérével sietve belépett az urasági épületbe, miközben a rabszolgák a bejáratnál tolongtak, ahol valamelyest védve voltak az egyre fokozódó vihartól.

II.

*A fivérek. A hűséges rabszolgák. Hazafelé igyekezve.
A földrengés. A vészharang. A lázítók. Gyilkosság. A küzdelem.
A katonaság. A győzelem. Halotti csend. A foglyok.*

– De Horace, mi vezetett ide téged ebben a viharban? Hál istennek, most már sikerült fedél alá kerülnöd – mondta Remi Louvencourt, a gróf fivére, miközben testvéri szeretettel átkarolta, és belépett vele a szalonba.

– Egy súlyosabb vihar, mint az elemek tombolása fenyeget bennünket a városban. A mulattok felhergelték a négereket, és összeesküdtek ellenünk, fehérek ellen. Már ezen az éjszakán fel akarnak lázadni, és vérfürdőt akarnak rendezni a fehér lakosság soraiban, ami nyílt titok, mi azonban kevésbé vagyunk felkészülve rá, hogy elnyomjuk a lázadást. Közülünk mindenki csak arra törekszik, hogy megvédje saját tűzhelyét, megerősítse háza védelmét, és készenléthben tartsa fegyvereit, hogy meg tudja védeni saját és övéi életét.

– Ó, Istenem, Horace, megrémít, amit mondasz – válaszolta Remi elsápadva. – Miért nem hoztad magaddal a feleséged és gyermeked? Itt nagyobb biztonságban lennének, mint a városban, hiszen az itteni emberek bármikor életükkel védelmeznének benneteket.

– Ezért is jöttem ide – válaszolta gyorsan Louvencourt – a magam részéről sohasem menekülnék el a városból az elől a csőcselék elől, még akkor sem, ha a többiek ezt tennék. Segítségre van azonban szükségem, hogy nagy házamban védelmezni tudjam magam és családom, és ezt a segítséget a rabszolgáim adhatják meg nekem.

– Azonnal indulniuk kell. Felfegyverzem, és magam kísérem el őket a városba – kiáltotta Remi lelkesen – és máris indulni akart, de a gróf visszatartotta, és így szólt:

– Nem parancsra kell tenniük, aki nem akar saját szabad akaratából segítségemre lenni, az inkább maradjon. Beszélni fogok velük, te pedig igyekezzél a fegyvereket készenlétbe helyezni. Percnyi időt sem vesztegethetünk – válaszolta Louvencourt, és elindult a bejárati ajtó felé, miközben fivére elszaladt.

A házból kilépő gróftól rabszolgái örömteli kiáltásokkal fogadták, férfiak, asszonyok és gyerekek, már több százan gyűltek össze, és várták, hogy megjelenjen.

Mindenfelé barátságosan üdvözölte őket, majd erőteljes hangon, hogy elnyomja a lármát, így szólt:

– Férfiak, lépjetelek közelebb, fontos mondanivalóm van!

Közben intett az asszonyoknak és gyerekeknek, húzódjanak hátrább, hogy helyet adjanak nekik. Intésének gyorsan engedelmeskedtek, a férfiak összegyűltek körülötte, mire komoly, ünnepélyes hangon folytatta:

– Már számos alkalommal említettem nektek, hogy szabad akaratotokból szolgáltok engem, és a magam részéről nem tartok igényt arra, hogy a rabszolgáim legyetek. Rátok bízom, elhagyhattok engem, és szolgálatba állhattok máshol, ha az előnyötökre válik. Ti pedig szabad akaratotokból, csendben nálam maradtatok, én pedig ragaszkodásotokat szeretettel és gondoskodással igyekeztem viszonzni. Most azonban elérkezett az a pillanat, amikor határozottan nyilatkoznotok kell, hogy a szolgálatomban akartok-e maradni, és minden körülmények között hűségesek lesztek hozzám, vagy pedig más hazát választotok, és saját magatok urai lesztek. Bizonyára már tudomásotokra jutott, hogy testvéreitek, a szabad mulattok és négerék összeesküdtek ellenünk, fehérek ellen, hogy megsemmisítsenek bennünket, és magukhoz ragadják a hatalmat Santo Domingo-ban. Port au Prince településen gyülekeznek, és készen állnak arra, hogy véres tetteiket már ezen az éjszakan elkezdjék. Feleségem és gyermekem otthon hagytam, és azért siettem ide hozzátok, hogy közöltem azokat, akik hajlandóak értük életüket és vérüket kockáztatni, elvezessem hozzájuk. Senkitől sem várom ezt el, megismétlem, szabad akaratából távozhat

mindenki, aki akar, azonban megkövetelem, hogy távozási szándékát most azonnal jelentse be. Lépjen előre, aki szabad emberként távozni akar!

Ezen szavak kíséretében Louvencourt intett, és kérdő tekintettel nézett végig a tömegben, azonban csak a közeledő vihar morajlása volt válasz szavaira, a rabszolgák valamennyien csendben maradtak, és kérlelve nyújtották kezeiket uruk felé.

– Tudom, vannak köztetek elégedetlenek, akik függetlenséget követeltek maguknak. Kérem, lépjetek elő, önállóvá válásokat erőmhöz képest támogatni fogom – kiáltotta Louvencourt ismét barátságos, jóindulatú hangsúllyal, a rabszolgák azonban inkább még közelebb húzódtak hozzá, és ilyesmiket kiáltottak:

– Nem akarunk szabadok lenni, jóságos, jóakarátú urunk!

– Tehát senki? – válaszolta a gróf megindultan. – Rendben, megígérem, apátok, barátok maradok, és bíróság előtt fogom kijelenteni, hogy minden rabszolgámat felszabadítom. Most azonban egy percet sem vesztegethetünk, ragadjatok fegyvert, ti, férfiak, és álljatok készen arra, hogy követtek engem a városba!

– Éljen Louvencourt, a mi urunk! – kiáltozták a rabszolgák viharos lelkesedéssel, kalapjaikat lengetve, és elrohantak, hogy felfegyverkezzenek uruk védelmére.

A ház előtti tisztás rövid ideig üres maradt, aztán a hűsége szolgák ismét gyülekezni kezdtek muskétákkal, puskákkal, bal-tákkal, feszítővasakkal, késekkel és nehéz botokkal felfegyverkezve, és a harcra kész sereg rövidesen több mint száz főre gyarapodott. Felfegyverzett asszonyok és lányok is akadtak a férfiak között, és semmiféle rábeszéléssel, kifogásokkal nem hagyták lebeszélni magukat arról, hogy a többiekkel tartsanak.

– Éljen Louvencourt! – kiáltották ismét valamennyien, mint-ha egyetlen torokból harsant volna fel a kiáltás, amint kilépett közülük a házból, és harciasan a magasba tartott fegyvereikkel mutatták, készen állnak követni őt, hogy megvívjanak ellenségeivel.

– Induljunk útnak, barátaim! – kiáltotta sürgető hangsúllyal. Felpattant a nyeregbe, és fivérével, Remivel, aki szintén felült a lovára, elindultak az ültetvényről a főút felé, miközben a rabszolgák tarka tömege szapora léptekkel követte őket.

Alig hagyták el az épület által védett udvart, amikor a vihar teljes erejével oldalba kapta, és fellökéssel fenyegette őket. Louvencourt és fivére kénytelen volt leszállni lováról, mert képtelenek voltak megtartani magukat a nyeregben. A sereg csak legnagyobb erőfeszítéssel volt képes előre küzdeni magát, hogy elérjék az országutat, ahol a város felé haladva már hátba kapták a szelet.

Az út menti égbe törő kókuszpálmák minden pillanatban azzal fenyegettek, hogy rájuk borulnak, és a vihar által elragadott hatalmas terméseik ágyúgolyókként záporoztak soraik közé, miközben narancsok, citromok és gránátalmák ezerszámra hullottak alá a fákról, tovaragadott virágaik tarka hópehelyként záporoztak körülöttük.

Az úton haladó vándorokat a vihar olyan erővel támadta hátba, hogy szinte a szél ellenében hátrafelé támaszkodva feltartóztatlan futólépésben hajtotta őket. Dombról le, dombra fel sodródtak tova olyannyira, hogy nemsokára az erősebbeknek támogatniuk kellett a gyengébbeket, hogy azok talpon tudjanak maradni. Az út menti öregebb, felhőkig érő fák gyökerei jobb és baloldalon kifordultak a földből, és nagy reccsenéssel terültek el az úton. A végtelenbe tűnő földeken a cukornád elfeküdt a földön, mintha végigsöpörték volna. A földeket övező kaktuszkérítéseket a vihar zűrös kupacokba hordta. Egyik másik út menti ház vagy kunyhó tetejét a vihar megemelte, és messzire repítette.

Közben az est sötétje rátelepedett a tájra, szakadatlanul tombolt a mennydörgés köröskörül az egész horizonton, olyan volt, mintha a súlyos felhőkkel borított ég izzó villámokkal lélegezne.

Az igyekvő sereg lábai alatt ekkor a föld mélyéből hirtelen tobagördülő robaj hallatszott, mint a tenger hullámtörése és dübörgése. Egy alulról feltörő lökés hatására Louvencourt és kísérői

elvesztették egyensúlyukat, egy jobbról balra irányuló második földlökés valamennyiüket a földre taszította, és amint rémült „földrengés” kiáltással ismét feltápáskodtak, röviddel maguk előtt keresztben egy távolba nyúló, tátongó szakadékot vettek észre, amely elvágta előttük a város felé vezető utat.

Sápadtan és reszketve riadtak vissza a négerek szorosan összetömörülve a vihar ellen a rettenetes hely előtt, ahol megnyílt a föld. Louvencourt azonban felküzdötte magát a következő dombra a szakadék mentén, hogy kikémlelje, merre van a vége. Rövidesen meghozta a hírt, hogy a rést meg lehet kerülni, és a rémült rab-szolgákat egy hosszú kerülővel visszavezette az országútra. Lélekszakadva és kimerülten folytatták tovább a menetelést a város felé, mely a tengeröböl által határolva tűnt fel nemsokára lábaik előtt, mintha az est sötétjében a tenger magasra törő hullámaiból bukkanna elő.

– Ó, istenem, szegény, szegény feleségem milyen rettenetesen félhet! – szolt Louvencourt a fivéréhez. – Rémült várakozás emberi szörnyek vérszomjas támadására, távollétem ebben a rettenetes viharban, és most ráadásnak még ez a földrengés – micso-da rémisztő helyzetben lehet!

– Hol van vajon ilyenkor Caradeux tábornok a csapataival? – kérdezte Remi.

– Az Artiboite folyónál, Leogane közelében megtámadta és szétzavarta a feketék rablóbandáit. Ma reggel küldöncöt indítottam útbá hozzá, hogy jelentse neki a Port au Princeben fennálló veszélyes helyzetet. Remélem, még időben eléri a várost, hogy megakadályozzon egy nagyobb szerencsétlenséget – válaszolta Louvencourt.

– Bárcsak odaérnénk még a felkelés kitörése előtt – válaszolta Remi aggodalmas hangon.

– Minden bizonnyal megvárják az éjszaka beköszöntét, amikor már mindenki nyugovóra tért, hogy még nagyobb legyen a zűrzavar és a fehérek dőbbenete. Eddig még semmi sem történt, mert különben hallanánk a harangok zúgását – vetette közbe a

gróf – amikor szinte ugyanabban a pillanatban harangok tompa hangfoszlányai érték el füleiket a vihar morajlásán át, amit aztán menten el is nyomott a vihar.

– Megkezdődött a támadás! – kiáltott fel Louvencourt, döbbenettel, majd „előre, megtámadták a fehéreket!” kiáltással fordult integetve a rabszolgák felé, és ő maga is megduplázta lépteit.

Minél közelebb értek a városhoz, annál gyakrabban és határozottabban érte el őket az igyekezetre serkentő harangzúgás, míg végül már szakadatlanul hallották, majd rövidesen tompán már emberi üvöltést és egyes lövéseket is hallottak.

– Előre! – kiáltotta Louvencourt ekkor ismét az őt követő serege felé, és kihúzott karddal rohanni kezdett a város szélső házai irányába, miközben a távolban a város felett lángnyelvek törtek fel az ég felé, és a tűz szikráit messzire széthordta a vihar.

A város felé vezető kevésbé beépített földes utca néptelen volt, csak imitt-amott bukkant fel egy-egy előlük menekülő sötét alak a vihar által felkavart porban, de minden lépéssel, amit megtettek, egyre hangosabbá, tombolóbbá vált előttük a tumultus. Amint azonban bekanyarodtak az egyik utcába, hirtelen eléjük tárult az elszabadult lázadás képe, és közvetlenül szembetalálták magukat a rettenetes hangzavarral.

Körülbelül száz színes férfi özönlött gátlástalan, vad üvöltözéssel a viharban felfelé az utcán, és egy nagy, kétemeletes épület előtt csoportba verődtek. Az alsó szint ajtóira és ablakredőnyeire mért fejszecsapások túlharsogták a rettenetes horda üvöltését, a felsőbb ablakokból azonban fegyverlövések dörrenése és villanása volt a válasz, mire a rohamozók közül többen elterültek a földön. Erre még vadabb, még dühödtebb lett az ordibálás, közápor zúdult felfelé az ablakokra, és ismét felhangzott a fejszecsapások zaja.

Louvencourt ekkor ért oda felfegyverzett seregével. „Le a lázadókkal!” kiáltotta éles hangon, és „le a lázadókkal!”, ismételték követői. Mielőtt azonban elérték volna a zendülőket, azok menekülni kezdtek, és eltűntek a legközelebbi mellékutcában.

A gróf kísérideivel tovább rohant a főutcán, ahol nyüzögtek a négerék és mulattok, kisebb csoportokban a bal- és jobboldali házakat támadva, vagy már be is hatoltak némelyikbe. Louvencourt seregével azonban senki sem mert szembeszállni, közeledtükre mindenki elmenekült, és csak ritkán adtak le feléjük egy-egy lövést.

Az utca végén azonban azon a téren, ahol a kormányzói palota és Louvencourt háza állt, komolyabb csoportot képeztek a lázadók. Kusza embertömeget látott a gróf ide-oda áramlani, és kiáltozásaik mintha az alvilágból érték volna el füleit.

A lárma és tumultus rémisztő volt, az emberek mintha dühkitöréseikkel túl akartak volna tenni az elemek tombolásán, hiszen egymást követték a sötét felhőkből a villámok rettenetes mennydörgések kíséretében a város felett, miközben süvöltve tombolt körülöttük a vihar mindent magával ragadva, ami nem volt képes ellenállni erejének. Mindeközben mindenfelé fegyverek dörrentek és villantak, segélykiáltások és rémült üvöltések töltötték be a levegőt.

Már néhány száz lépésre megközelítette Louvencourt a teret, amikor felismerte, hogy lehetetlen volna az ott dühödtén tomboló bandákon keresztül elérnie lakását. Éppen azon volt, hogy hátulról közelítse meg a házát, amikor a sarokház egyik második emeleti ablakából segélykiáltást hallott, és a következő pillanatban egy gyermek repült ki az ablakon, és lezuhant az utcára. Aztán még egy másodikat és harmadikat is kidobtak utána, majd a gyermekek anyja követte őket, és valamennyien összezúzódtak a kemény talajon. Ezzel egyidejűleg gúnyos röhej hallatszott az ablakokból, és ördögi grimaszokat vágó néger ábrázatok tekintettek le utánuk.

Louvencourt a feleségére és gyermekére gondolt, félelemmel, kétségbe esve törtetett előre, szolgálai pedig utána rohantak. Mindenki félreugrott előlük, és néhány percen belül sikerült hátulról megközelítenie saját házát. A bejárat előtt azonban, mely a magas falkerítésen át az udvarba vezetett, az utca le volt zárva. Fej-fej mellett tolongtak ott közösen mulattok és négerék, és éppen az első baltacsapásokat mérték a kapura, hogy szétverjék, amikor a

gróf rohamra indult ellenük embereivel, és szédületes erővel vetette magát a zendülőkre.

Azok pedig számbeli fölényben várták támadását, és a következő pillanatban rettenetes közelharc kezdődött, ember ember ellenében. Mint vérszomjas ragadozók küzdöttek egymás ellen a színes lázadók és Louvencourt emberei, akik közrefogták őt és fivérét, hogy megvédjék őket az ellenség fegyvereitől, és egyre fokozódó dühvel támadták soraikat, akik kénytelenek voltak meghátrálni.

Az utca azonban szűk volt, Louvencourt harcosai áttörtek ellenfeleik tömegén, így elvágták menekülési lehetőségüket az utca mások oldala felé. Ezeket aztán kegyetlenül leütötték és leszúrták, míg végül az utolsó is kilehelte lelkét.

Még mielőtt a véres csata véget ért volna, Louvencourt keblére szorította feleségét és gyermekét, mert kiáltására kinyitották számára a kaput, és szinte repült felesége karjai felé, aki az udvaron szaladt elé. Rövidesen követte őt győztes, vérrel összemaszatolt serege is a házba, melyet a lázadók ekkor már a tér felőli oldalról is fenyegették, és megpróbálták megrohamozni a bejáratot. Felbőszült tigrisként kérték Louvencourt beleegyezését, hogy kitörhesse senek, aki azonban visszatartotta őket, és azt az utasítást adta, hogy csak belülről védelmezzék a lakását. A házban rendelkezésre álló lőfegyvereket szétosztották közöttük, és rövidesen valamenyny ablakból lövések villantak a támadók felé, így azok kénytelenek voltak visszavonulni az épülettől, és más házakat kezdtek megtámadni.

Az éjszaka szétterjesztette sötét szárnyait a város felett, és a sötétség tovább fokozta a rémületet, amely a felkeléssel és az orkánnal együtt végigvonult a város egyik végétől a másikig, hiszen miközben a mulattok és négerék hordái megrohamozták a fehérek lakásait, és korra, nemre való tekintet nélkül legyilkolták őket, a vihar megtépte a házakat, és tetőik egy részét lesodorta az utcákra.

Louvencourt feleségével az egyik ablaknál állt, és a féktelen bandákat nézte, akik szikrázó fáklyáik lobogó fénye mellett a

fehérekre dühödt átkokat szórva ide-oda hömpölyögtek a téren. Ekkor Buckmann, a négerek vezére ujjongó bandával vonult a térre, és egy lándzsahegyre feltűzött fehér gyermeket hurcolt, mint egy lobogót, magasán maga fölé tartva. Mindenfelől vad tetszésnyilvánítással kiáltoztak felé, számos fáklyavívó a közelébe igyekezett, hogy megvilágítsák a gyermeket. Ogé, a mulattok vezére is megérkezett, néhány száz híve kíséretében, akik főként muskétákkal felfegyverkezve vonultak a térre, és elfoglalták a kormányzói palota előtti részt, miközben Buckmann a lándzsára tűzött gyermekkel győzedelmesen elvonult előttük.

Ebben a pillanatban távoli dobpergést lehetett hallani a viharon át. A vadul tomboló tumultus a téren hirtelen elhallgatott, és nyugalanság, döbbenet jelei váltak láthatóvá az előbb még „átok a fehérekre” rigmust skandáló felkelők között. Összefutottak, hallgatóztak, tekinteteiket, kezeiket arrafelé fordították, ahonnan a dobpergés hallható volt, és közben „Caradeux közeledik a katonáival” kiáltások törtek fel a tömegből, és hallatszott a környező utcákból is.

Ogé is dobpergetésre adott utasítást. Minden irányból egyre több mulatt és néger áramlott a térre, a két vezér magához szólította híveit, és mindketten mennydörgő hangon harcra és az elnyomók feletti győzelemre szólítottak fel.

Felhívásukra a vad hordák feldühödött ordibálással válaszoltak, és magasra emelt fegyvereiket villogtatták a számtalan fáklya lobogó fényében.

A dobpergés egyre közeledett, fegyverek dörögtek, és az ágyúkerek alatt megremegett a föld.

Az egyik utcában hirtelen tűz villant, ágyúdörgés robaja töltötte meg a levegőt, a téren kartácseső sepert végig a lázadók tömegén.

Buckmann ordítva támadásra szólította fel övéit, és híveivel a nyomában Praloto tábornok ágyúi felé rohant, egy második kartácstöltet azonban eltalálta a támadókat, és közülük százak terültek el a földön.

A küzdelem kétségbeesett volt, de csak rövid ideig tartott, a felkelők életükért könyörögtek, vagy menekülve próbáltak meg életben maradni. Ogé a leghűségesebb követőivel átverekedte magát, és megmenekült.

Caradeux katonái rohamléptekben fésülték át a várost minden irányban, kegyetlenül legyilkoltak minden négert, minden mulattot, akiket az utcákon találtak, és még mielőtt eltelt volna egy óra, teljes mértékben úrrá lettek a forradalom felett.

A felkelők által felgyújtott házak porrá égtek, Port au Prince felett teljes volt a sötétség, és csak a vihar dühödt akkordjai és a tenger zúgása törte meg az éjszaka hátborzongató csendjét, melynek hullámai hatalmas erővel törtek meg a kikötő védművein.

A város fehér lakói a borzalmas éjszaka hátralévő részét könyyeikkel küzdve teljes kétségbeesésben töltötték, és amint kezdett kivilágosodni, elborzadva és döbbenten pillantották meg a felkelő Nap fényében a borzalmas pusztítás nyomait. Az utcákon mindenfelé összeroncsolt halottak, házak romjai, összetört bútorok, és eszközök, rajtuk szél által kicsavart pálmák és banánok hevertek.

A vihar elcsendesedett, elhaltak dühödt hangjai, és a természet görcsös küzdelmét és fáradalmait mintha mély álomba merülve pihente volna ki. Az orkán üvöltése és a tenger zúgása helyett a nyomorúság és fájdalom hangjai járták át a várost, mert a halál rémes megnyilvánulása számtalan család köreiben jelent meg.

Már a hajnal első derengésénél mindenütt fehérek mutatkoztak mindenféle néprétegből, hogy barátait, rokonaikat, szeretteiket keressék a szanaszét heverő halottak között, és a házakban a meggyilkolt szeretteik körül gyülekeztek, hogy megsirassák őket.

Ez alatt az idő alatt a bíróság képviselői Caradeux csapatainak támogatásával az elmúlt éjszaka lázadóinak felkutatásával és le tartóztatásával voltak elfoglalva, és ezen a reggelen több száz mulattot és négert vetettek börtönbe.

Buckmannt, a négerek vezérét a halottak között találták meg a téren, egy kartácsgolyó vetett véget életének. Hatalmas fejét a tér közepén egy vasrúdra felnyársalva tették közszemlére.

A lázadók számos elfogott vezetője valamint a halottak között hiába keresték Ogét, a mulattok vezérét, nemsokára azonban az a hír terjedt el, hogy Santo Domingo-nak arra a részére menekült, amely spanyol uralom alatt állt.

A francia kormány nevében a gyarmatgyűlés azonnal a spanyol helytartóhoz, Don Joachim Garcia-hoz fordult Ogé lázadó valamint a vele együtt elmenekültek kiadatását követelve, mert a lázadókat bíróság elé akarták állítani, súlyos büntetést kilátásba helyezve.

Az ország minden részéből naponta szállítottak foglyokat Port au Prince börtöneibe, rabszolgákat és szabad színes bőrűeket is, közöttük számos gazdag mulattot, akiknek jelentős ültetvénye és számos rabszolgája volt.

A városok és a vidék fehér lakossága ismét szabadon fellélegezhetett, újra saját kezeikben érezhették a hatalmat, aggodalom és félelem helyett harag és bosszúvágy lett úrrá rajtuk, és a legnagyobb szigorral vezettek be rendszabályokat valamennyi színes elnyomására.

A borzalmas éjszakát követően már néhány napon belül Port au Prince valamennyi börtöne olymértékben tömve volt foglyokkal, hogy a hatóság kénytelen volt hajókat börtönként alkalmazni, és sürgősen intézkedésekbe kezdtek, hogy a gyűlölt bűnözőktől örökre megszabaduljanak. Ehhez a kormányzói palota előtti téren felállítottak öt akasztófát és két kereket a kerékbetöréshez.

III.

Az akasztófák. Kivégzések. Az elvadult négerék. Aggodalom.

A tanácskozás. A búcsú. A fekete udvarmester. Jó hír.

A gyűlés. A határozat.

– Ó, Horace kérlek, kímélj meg mindkettőnket a kivégzések rettenetes látványától! – kérlelte Madelaine Louvencourt férjét, amint egyik reggel egymás mellett az ablaknál álltak, és letekinthettek a kivégzőhelyekre. – Költözzünk ki az ültetvényre, már elég vért láttunk!

– Igen, drága Madelaine – válaszolta Louvencourt, feleségét szeretettel átkarolva, már elébe is mentem kívánságodnak, és ma estére bejelentkeztem a fivéremnél. Én sem akarom végigszenvedni a lázadók megbüntetésének látványát, bármennyire is rászolgáltak arra. Gondold csak meg, mennyi emberélet veszett oda, és milyen nyomorúsággal jár ez számtalan családnál! Nem áll szándékomban ítélni felettük, mert attól tartok, hogy kíméletlen lennék velük szemben.

– És szükségtelenül számos személyes ellenséget szereznél magadnak az ellenfeleink között – mondta az asszony, férje keblére simulva.

– Ez nem tartana vissza engem, amint te is gondolhatod, ha nem lennének kétségeim, hogy egyáltalán lehetséges szigorú igazságszolgálatot gyakorolni felettük – válaszolta Louvencourt.

– Nehéz lenne azonban szigorúan igazságosnak lenni velük szemben, ha el kellene ismerni javukra a fehérek igazságtalanságait, ami lázadásra készítette őket. Drága Horace, hiszen a te Madeleine-d is egy színes nő – válaszolta az asszony, kérlelő hangon, és karjával érzelmesen átkarolta a szeretett férfit.

– Ó, angyali asszonykám, hiszen mennyire felülmúlod te a fehér asszonyok legnemesebbikét is! Igen, tényleg mennyire meg kellene szűnnie az emberek közötti megkülönböztetésnek, amely a bőrük színén alapszik. Isten és az igazságszolgáltatás előtt vala-

mennyien egyenlőnek kellene lennünk, akkor is, ha élethelyzetünk örökre különböző marad, hiszen a bibliában is az áll, hogy „az úr legyen úr, a szolga legyen szolga”. Isten adja, hogy itt nálunk a színesek emberi jogait újabb vérontás nélkül ismerjék el!

Ezeknél a szavaknál Louvencourt hirtelen a térnek arra a részére tekintett, ahol egy katonai egység vonult fel, és több láncra vert foglyot vezettek fel közrefogva.

– Hiszen ott van köztük Ogé! – kiáltott fel Louvencourt meglepődve. Hál’ istennek, hogy elkapták, mert ez az ember még nagy szerencsétlenséget hozna országunkra. Azon a borzalmas éjszakán állítólag saját kezűleg több gyilkosságot is elkövetett. A spanyol helytartó így mégis kiszolgáltatta őt. Én igen kétségesnek tartottam, hogy meg fogja tenni.

– Ó istenem, hogyan érezheti magát most ez a gyilkos. Az akasztófákhoz és kerekékhez kísérik őt! – mondta Madelaine, döbbsen a foglyok után nézve.

– Gyere, kedvesem, ne nézzük tovább ezt a nyomorúságot, és inkább élvezzük azokat a csendes örömöket, melyeket ennek az országnak a természeti szépségei nyújtanak számunkra. Gyorsan előkészítetek mindent az elutazásunkhoz.

Louvencourt, miközben így szólt feleségéhez, elvezette őt az ablaktól, és délután gyermekükkel és jó néhány, őket lovon kísérő szolga társaságában útnak indultak a városból az ültetvény felé.

A Nap már lemenőben volt, amikor a főútról a birtok felé vezető fassorral szegélyezett útra kanyarodtak, és alighogy észrevették azt, őket is meglátták az ottani rabszolgák, akik ujjongva elébük siettek, hogy üdvözlőljék, és szeretettel fogadják az érkezőket.

Éppúgy, mint ahogyan a gyermekek fogadják apjukat, olyan szívélyesen és boldog megindultsággal gyülekeztek hűséges szolgálói Louvencourt körül, mindegyikük kezét akart fogni vele, hogy kinyilváníthassa örömét.

A bíróság már másnap összeült Port au Prince városban, hogy ítéletet hozzanak Ogé, a mulatt felett, mert vele akarták véres

műüket, valamennyi foglyul ejtett lázító kivégzését megkezdeni. A bírák hosszú időn át nem tudtak megegyezni ennek a bűnözőnek a büntetésében, végül abban állapodtak meg, hogy élve kérekbe törik, és egyidejűleg elkobozzák jelentős vagyonát a francia király javára.

Az Ogé feletti borzalmas ítéletet még aznap végrehajtották a kormányzói palota előtti téren, ahol a bámészkodó tömeg üdvizsgálása túlharsogta az elítélt fájdalmas üvöltését.

Ogé kivégzésével megkezdődött a bosszú, és a rendelkezésre álló akasztófák és kerekék száma nem volt elegendő ahhoz, hogy a nagy számú elítéltet elég hamar át tudják küldeni a másvilágra, így a hóhérpallost is igénybe kellett venni. A hóhérok napokon át szüntelenül el voltak foglalva, míg végre valamennyi börtön kiürült, és több mint ötszáz mulatt és néger fizetett életével a lázadásért.

A fehérek úgy vélték, hogy ezzel a szigorú intézkedéssel a színes népesség zendülésének utolsó szikráit is sikerült elfojtaniuk Santo Domingo francia részén. Számításuk azonban nem bizonyult helyesnek, mert az elnyomók elleni gyűlölet most kezdett igazán élénk lánggal fellobogni, és rövidesen, többfelé az országban a rabszolgák elszöktek uraiktól, fosztogattak és megrongálták birtokaikat, és minden fehér embert meggyilkoltak, akit el tudtak kapni.

Ha a színesek egységbe tömörültek volna, akaratukat ellenállás nélkül képesek lehettek volna törvénnyé tenni, mivel három fehér emberre kilencven színes jutott. Ők azonban elkülönült csoportokba verődve egymás között sem tudtak egységre jutni, így az egyes lázadásokat mindig sikerült hamar elnyomni, és vezetőiket halálra ítélni.

A megszökött rabszolgák, az úgynevezett elvadult négerek száma egyre növekedett, akik a járhatatlan hegyekben csapatokba verődtek, meghúzódtak az erdőkben, és onnan intéztek támadásokat a települések ellen. Gyűjtogattak, fosztogattak és gyilkoltak,

majd amilyen hirtelen felbukkantak, olyan gyorsan el is tűntek ismét a vadonban.

Eredménytelenül vezényeltek ellenük katonákat, hogy elfogják vagy megöljék őket. Nem találták meg rejtkehelyeiket, és a hegyvidékek könnyen védhető szorosaiban és hágóiban gyakran nem is tudtak támadást intézni ellenük, mert fel voltak fegyverkezve, és az elégedetlen szabad színesek titokban ellátták őket munícióval.

Napról napra fokozódott a veszély, amely a fehéreket fenyegette, különösen a vidéki ültetvényeken, ahol gyakran több száz rabszolga felügyeletét csak néhány fehér látta el. Az ő életük már egyetlen pillanatra sem volt biztonságban, hiszen a franciaországi győztes forradalom hírei és az ottani hírhedt guillotine használata a nép elnyomóival szemben, valamint a Párizsból ismételten érkező nemzetgyűlési határozatok Santo Domingo színes bőrű lakosságának javára egyre fokozottabb mértékben ingerelte őket láncok elvetésére és arra, hogy saját maguk urai legyenek.

A fehérek számára egyre inkább világossá vált, hogy ebben az egyenlőtlen küzdelemben végül alul fognak maradni, és mivel Franciaország részéről már semmiféle segítségre sem számíthatnak, Anglia karjaiba akarták vetni magukat, amely hadat üzent Franciaországnak. Anglia azonban elutasította kérésüket, amely szerint uralma alá szerettek volna kerülni, mivel saját gyarmataik fokozottabb mértékben igényelték segítségét, mint amire képes lett volna.

Így telt el az 1791-es esztendő, és a következő évben tovább romlott a helyzet Santo Domingo-ban. A színesek lázadása egyre gyakoribbá és komolyabbá vált. Katonai szerveződésbe kezdtek, és nem csak a vidék lakóit fenyegették, hanem a kisebb városok ellen is támadásokba kezdtek, amelyeket csak milicisták védelmeztek.

Gondterhelten és félelemmel tekintettek a fehérek a legközelebbi jövőbe, és tekintetüket az Észak-amerikai Egyesült Államokra szegezték, amely sikeresen kiharcolta szabadságát Angliával szemben, és ekkor már biztonságban élvezte a szabadság nyu-

galmát, és hatalmas, önálló nemzetként kezdett felvirágozni. Ott is bevezették a rabszolgaságot, az egész déli részt rabszolgák művelték, és a fehérek száma ott is csekély volt a színesekéhez képest. Ennek ellenére ott mégis teljes volt a nyugalom és megelégedettség a rabszolgák köreiben, és részükről egy esetleges lázadás sohasem lehetett volna eredményes a hatalmas kormányerővel szemben.

Ha Santo Domingo fehérei birtokaikkal, teljes vagyonukkal együtt oda kerülhettek volna, akkor csak nagyon kevesen akartak volna maradni, így azonban röghöz voltak kötve, és egyre csak megragadták a gyepelt színes embertársaik féken tartására.

Valamennyi rabszolgatartó közül Louvencourt gróf volt az egyetlen, akinek nem kellett tartania szolgálaitól, sőt még azok védelmezték és vigasztalták, hiszen saját szabad akaratukból szolgálták őt. Szeretettel és hálával ragaszkodtak hozzá és óvéihez.

Teljes mértékben az ültetvényt választotta lakhelyéül, ahol önkéntes rabszolgái családként vették körül, és miközben hol itt, hol ott a szomszédai környezetében a felháborodott négerek rémtetteket követtek el, közülük senki sem mert az ő birtoka közelébe menni, mivel saját embereit megfelelően felfegyverezte, és begyakoroltatta velük a fegyverek használatát. A lázadók gyűlöletét ezért még inkább magára vonta, így aztán a rabszolgái ellen fordultak, elpártolt árulóknak nevezték, és véres bosszúval fenyegették meg őket.

Ezen kívül Louvencourt a legbefolyásosabb, legendíthatetlenebb ellenzője volt a színesek teljes körű, megkülönböztetés nélküli emancipációnak, és ebben a témában tartott közösségi tanácskozásokon minden rendelkezésére álló eszközzel állást foglalt ez ellen. Csak a képzett, szabad színeseknek akart polgári jogokat biztosítani, viszont a rabszolgák törvény általi felszabadítását igazságtalannak tartotta velük és uraikkal szemben. Állati nyersségükkel még fogalmuk sem volt a polgári szabadságról, és véleménye szerint fehér uraikat azonnal rabszolgává tennék. Ezzel szemben kiállt a szabad, képzett színesek teljes mértékű egyen-

rangúvá tétele mellett, és kinyilatkoztatta, hogy úgy a gyarmatgyűlésben, mint a nemzetgyűlésben ki fog állni mellettük.

A szabad színészek azonban jól tudták, hogy a rabszolgák segítségével sohasem érhetnék el polgári jogaikat, és ezt kénytelenek az ő számukra is kilátásba helyezni, ha azt akarják, hogy melléjük álljanak.

Egy tavaszi napra ismét ki volt tűzve a fehérek tanácskozása Port au Prince városban, hogy megbeszéljék a színes lakosság jogainak és követeléseinek vitatott kérdéseit. Louvencourt már korán reggel készülődni kezdett, hogy a városba lovagoljon.

– Ó, ne lovagolj ma a városba, kedves Horace! Álmomban egy mély szakadékban láttalak, pedig vissza akartalak tartani, és most olyan szorongást érzek a szívem körül – mondta Madelaine Louvencourt a férjének, és átkarolva őt kérlelően tekintett rá. Maradj itt ma velem, semmi kára sem lesz annak, ha egyszer nem vesz részt a tanácskozáson.

– Ne aggódjál feleslegesen, drága anygalkám, hiszen miféle szerencsétlenség történhetne velem? – válaszolta szeretettel a gróf. Muszáj jelen lennem a mai ülésen, bármennyire is sajnálom, hogy el kell utasítanom a kívánságodat. Megígérem azonban, hogy hamar visszatérek.

– Akkor legalább vigyél magaddal néhányat az embereink közül, hogy ne tudjalak egyedül a hosszú úton – folytatta Madelaine.

– Hiszen mindig egyedül szoktam lovagolni, drága feleségem, és nem gondolod, hogy feltűnő lenne, ha éppen erre a tanácskozásra szolgálkakkal kísértetném el magam? Nem az volna a látszat, hogy félek? Nyugodj meg, Madelaine, mielőtt a Nap lenyugodna, megint itt leszek veled.

Ezekkel a szavakkal Louvencourt keblére szorította a feleségét, majd felkapta a kalapját és ostorát, és Madelaine által átkarolva kilépett a házból, amely előtt már ott állt felnyergelt lova.

– Isten kísérjen utadon, drága Horace, gondolj Madelaine-re, aki számolni fogja a perceket visszatértedig – mondta a szerető feleség férje búcsúcsókja után, aki aztán gyorsan felpattant lovára.

– Naplemente előtt megint itt leszek melletted – kiáltotta a gróf visszaintve felé, és nemes paripájával elvágatott a fasor mentén.

Derűs trópusi reggel volt, a Nap sugározva emelkedett fel az áttetsző, kék égen, bearanyozva a hegycsúcsokat, melyekről az éjszakai ködfelhők illatos fátyolként szálltak tova. Az erdők buja zölden pompáztak, az út menti narancsligetek, a pálmák és banánok aranyló gyümölcseikkel frissen csillogtak a reggeli fényben, és az egész természet felüdült és megerősödött az éjszaka hűvösében az elmúlt nap hőségét követően.

Louvencourt is olyan frissnek és erőteljesnek érezte magát vágatva igyekvő paripáján, a friss reggeli levegő oly üdítően lengte körül keblét és arcát, hogy akaratlanul is felkiáltott: – Ó, milyen csodálatos ez az ország! – Felkiáltása ellenére azonban bénító hatással voltak lelkesedésére a szociális és politikai állapotok körüli gondolatai. – És mi lehet még mindennek a következménye! – fűzte még hozzá fejét ingatva.

Borús gondolataiban elmélyülve igyekezett tovább, és nem sokára elérte a tátongó repedést, amelyet a földrengés tépett fel azon a borzalmas éjszakán, az országúton keresztül, és amelyet nagy ívben megkerülve addigra új utat tapostak ki. Louvencourt odalovagolt a feneketlennek tűnő szakadék szélére, azt vizsgálva, esetlen nem lehetne-e hídát építeni felette, hogy ki lehessen küszöbölni a nagy kerülőutat. Amint átnézett a túloldalra, megpróbálta felbecsülni a távolságot a másik oldalig, és úgy találta, a távolság akkora, hogy lóval nem lehetne átugratni rajta.

Aztán folytatta útját a szakadék körül kitaposott úton, majd amint visszaért az országútra, ismét szapora ügetésre bízta lovát.

Még mielőtt a Nap izzón sütni kezdett volna, Louvencourt elérte Port au Prince béli palotáját, paripáját az őr gondjaira bízta,

majd belépett az egyik hűs, szellős terembe, hogy meghallgassa fekete udvarmesterének, Lazare-nek a beszámolóját a ház körüli ügyekről.

Lazare egy herkulesi termetű, húsz év körüli, jó megjelenésű néger volt, akit még gyermekévei során kapott ajándékba apjától játszótársként.

A két fiú szeretetben és barátságban cseperedett fel, és bár jól lehet, amint Horace elérte a kamaszkort, kettőjük kapcsolata külső szemlélő számára látszólag megváltozott, egymás iránti érzelmeik azonban változatlanok maradtak. Gyermekként, kisfiúkként együtt játszottak, együtt lovagoltak, vadásztak, úsztak, egy alkalomban pedig Lazare fiatal urát a biztos halálból mentette meg, amikor felborult vitorlás csónakjával, és nem volt elég ereje hozzá, hogy kiússzon a portra.

Később apja Franciaországba küldte Horace-t, hogy ott folytassa tovább tanulmányait. Lazarének vele kellett mennie, és Horace ott iskolába járatta őt, hogy kibontakozzanak kiváló képességei.

Nem sokkal azelőtt, amikor Horace visszatért Santo Domingóra, apja meghalt, és a fiatal gróf, mint az idősebb fiú hatalmas vagyon birtokába jutott. Hűséges szolgáját, Lazare-t megtette udvarmesterének Port au Prince béli palotájában, miközben szeretett testvére, Remire bízta a nagybirtok igazgatását, aki egyébként gyakorló orvos volt ebben a városban.

Lazare elkísérte őt utolsó párizsi útjára is, ahol feleségül vette Madelaine-t, és hűségével és ragaszkodásával elnyerte a fiatal grófnő teljes bizalmát és nagyrabecsülését is.

– Jó híreim vannak uram! – örömkialtással lépett be Lazare közvetlenül a gróf után a terembe, aki örömmel ragadta meg kedves szolgájának a kezét, miközben így szólt:

– Nos, Lazare, had hallom, mi történt!

– A fellázadt rabszolgákat, akik vezérük, Biaffous vezetésével elsáncolták magukat a dondoni hegyek bejáratánál, Laveaux

tábornok leverte. Ezt követően a fehér csapatok körülfogták a nagy folyó menti tábornokot, ahol Jean Francois volt a felkelők vezére, majd megrohamozták azt, és felnyársaltak minden ellenséget, akik nem menekültek el vezérükkel. Állítólag több mint tizennégy ezren könyörögtek kegyelemért, hogy bocsássonak meg nekik. Ezt a hírt ma reggel maga Laveaux tábornok hozta.

– Valóban, ez tényleg jó hír, Lazare, hiszen így végre abba marad a véröntés, ismét béke és áldás következik a mi szép országunkban – válaszolta a gróf örömteli hangon. – Így még inkább öröme, hogy eljöttem a gyűlésre, hogy a felkelők teljes amnesztiája mellett szavazzak, mert a gyűlésen lesznek néhányan, akik kitartanak szigorú megbüntetésük mellett.

Ezzel felkapta a kalapját, majd az ajtó felé indulva így szólt:

– És itt a házban nincs semmi újság?

– Nincs, uram, csak annyi, hogy itt a városban napról napra minden egyre drágább lesz. A kereskedők már nem is tudják, mennyit kérjenek az áruikért. Francia és angol kereskedelmi hajók a háború miatt már nem jönnek erre felé, az amerikaiak pedig úgy tűnik, megfélemlítettek rólunk, tőlük már nagyon régen nem érkezett hajó a kikötőbe – válaszolta a néger, miközben ajtót nyitott a grófnak.

– Majd megint jóra fordul minden, ha ismét nyugalom lesz az országban, és ha Isten is úgy akarja, erre hamarosan sor kerül – mondta Louvencourt, miközben kilépett az ajtón, és elkészönt Lazare-től.

A ház előtti téren minden arra járó tisztelettel üdvözölte, és több úr is mellésgödött, akik szintén a gyűlésre igyekeztek.

A fehérek arcáról a győzelem feletti öröm sugárzott, az utcán mindenfelé a rabszolgák vereségéről szóló híreket lehetett hallani.

A gyűlésen szokatlanul sokan vettek részt, és Louvencourt volt az első felszólaló. Szerencsét kívánt a népnek és a kormánynak a kivívott győzelemért, a várható örömteli nyugalomért és biztonsá-

gért, és azt tanácsolta, hogy harag nélkül bocsássonak meg a legyőzötteknek.

Alig fejtette ki azonban nézeteit, máris viharos láрма tört ki a gyűlésben, és egyre hangosabban és erőszakosabban követelni kezdték a vétkesek legkeményebb megbüntetését. Egymást követték a szónokok, a számtalan kiontott fehér vér miatt bosszúért kiáltottak, és csak kevesen voltak, akik pártolták Louvencourt tanácsát.

A gróf ismételten kiállt a gyűlés elé, és megpróbálta megmagyarázni, hogy a fehérek csak akkor remélhetik, hogy elkerülhetik a teljes zűrzavart, ha a lázadók amnesztiában részesülnek, szigorral csak további küzdelemre készítetnék őket, és rövidesen tízszeresen felül fogják múlni a fehérek erejét. Mindez teljesen eredménytelen volt, elképzeléseit nem hallgatták meg, és végül egyáltalán nem hagyták szóhoz jutni.

Határozatukat nagy szótöbbséggel fogadták el, a parlamentert, aki azért jelent meg, hogy kegyelmet kérjen a felkelőknek, száz korbácsütésre ítélték, majd visszaküldték őt a táborukba azzal az üzenettel, hogy valamennyien kegyvesztettként adják meg magukat.

Louvencourt felháborodva hagyta el a gyűlést, és az utcákon a lakása felé igyekezett, hogy egyen valamit, majd visszalovagoljon az ültetvényre, mert már későre járt, és megígérte a feleségének, hogy még naplemente előtt haza fog érni.

Miközben belépett a házba, Lazare sietett felé, és ránézve csodálkozva így szólt:

– Látom, nincs megelégedve, uram.

– Minden odaveszett, Lazare. A felkelők küldöttét megkorbácsolásra ítélték, és azzal az üzenettel küldik vissza, hogy kegyvesztettként adják meg magukat – válaszolta Louvencourt megindultan. – Az emberek azonban tudják, milyen sors vár itt rájuk, mert még nem felejtették el az akasztófákat és kerekeket, tehát mindaddig küzdeni fognak, míg képesek lesznek rá, és a fehérek

kegyetlensége és szörnyűségei ezrével fognak újabb harcostársakat eredményezni, míg végül túlerejükkel el fognak nyomni bennünket.

– Hát lehetséges lenne ez, uram? – kiáltott fel Lazare rémülten. – Ezzel kimondták a fehérekre a halálos ítéletet! Hagyja el az országot, uram, a féktelen tömeg karmai közé fog kerülni, akik úgy fognak viselkedni, mint a láncoktól megszabadult vadállatok, és szabadságukat korábbi uraik megsemmisítésére fogják használni. Érthetlenségükkel a fehérek saját sírjaikat ássák meg! Települjön át egy másik szigetre, uram, Santo Domingo földjét vér fogja áztatni.

– Igazad van, Lazare, a szigeteken azonban sehol sem lehet majd nyugalmat és békét találni. Egyetlen ország, amely most forradalomtól és háborútól mentes, az az Egyesült Államok, és ha a körülmények arra kényszerítenek, hogy valaha is elhagyjam hazámat, akkor az az ország lenne, ahol új hazát keresnék. Mindenesetre ragaszkodom Santo Domingo-hoz, és minden befolyással és hatalmammal azon leszek, hogy a fenyegető vihart, amit a fehérek maguk idéznek elő, elhárítsam a fejük felől.

Ezekkel a szavakkal a gróf belépett a terembe, és miután néhányszor gondterhelten fel, s alá járkált, így szólt a várakozó udvarmesterhez:

– Tálaltassál, hogy hamarosan útnak indulhassak.

IV.

*Az ebéd. A halálra korbácsolt parlamenter.
Az éjszakai lovas. Az ugratás. A sebesült. A gazdátlan ló.
Akit holtnak hittek. Reménység. A gyógyulás.
A kérés. A határozat.*

Lazare távozott, és amint némi idő elteltével visszatért a terembe, gazdáját még mindig gondolataiba mélyedve, járkálva találta.

Lazare jelentésére, hogy terítve van, Louvencourt átment az ebédlőbe, és étkezés közben hűséges szolgájával a ház dolgairól tárgyalt. Miután meghallgatta beszámolóját, hosszabb szünet után ismét megszólalt:

– Milyen most a hangulat a színesek között itt a városban?

– Nem jó, uram – válaszolta Lazare. – Nyugodtak és zárkóztak, az alázatosság és meghunyászkodottság, amit a számos kivégzés után mutattak, már elmúlt, és arcvonásaikon látni lehet haragos, dacos gondolataikat. Látható, hogy nyugalmat kényszerítenek magukra.

Louvencourt ekkor egyes személyek viselkedése iránt kezdett érdeklődni, közben ismételten gondolataiba mélyedve elhallgatott, és így fejezte be az étkezését. Már éppen fel akart állni, amikor a háza előtti tér felől hirtelen hangos lármát hallott, és – mi történik itt? – szavakkal az ablakhoz ugrott.

A téren rengeteg ember tolongott, és az egyik mellékutcából még mindig tömegével érkeztek izgatottan, és a hullámzó tolongásból hangos, vad kiáltások hangzottak. Az érkezők közepén egy négert vezettek. Úgy tűnt, ő lehet az oka a csődületnek, mert körülötte tolongtak leginkább, és mindenki igyekezett közeli is megpillantani őt.

A lázadók küldötte volt, aki a bocsánatkéréssel, kegyelmi kérelmükkel érkezett.

A tér közepére vezették, ahol tág kör nyílt meg körülötte.

– Valóban a parlamentert az, akit a lázadók küldtek! – kiáltott fel Louvencourt felháborodva. Tényleg meg akarják kínozni azt a szerencsétlen embert? Nem, hát ez tényleg nem történhet meg!

Ezekkel a szavakkal a gróf felkapta a kalapját, és kirohant a házból, le a térre, a tömegbe, mely egyre szorosabban fogta közre az elítéltet.

Louvencourt igyekezett áttörni, de senki sem akart kitérni előle, mert már éppen felharsantak a korbácsütések a néger meztelen hátán, és fájdalmas üvöltése a hullámzó embertömeg üdvrivalgásával keveredett.

Louvencourt hamarosan belátta, hogy képtelen lesz megakadályozni a kegyetlen eljárást, és gyorsan visszament a palotájába, ahol haragtól remegve az ablakhoz lépett, és letekintett az undorító színjátékra.

– Halálra fogják korbácsolni a szerencsétlent! – kiáltotta elborzadva. Mire lehet ezek után számítani a nyers, képzetlen rabszolgáktól, amikor a tanult fehérek ilyen rémtettet követnek el!

– Nagyon csodálkozok rajta, hogy a színesek, akik jelentősen nagyobb arányban vannak jelen a tömegben, ilyen nyugodtan szemlélilik a történeteket – szólalt meg Lazare, aki odalépett a gróf mellé az ablakhoz.

– Ennek jó oka van, mert éppen ott vonulnak fel a gránátosok, hogy védelmet nyújtsanak a gáztetthez, vagy legalább is megakadályozzák egy lázadás kitörését. Hallatlan! – mondta még Louvencourt, és a tér másik oldala felé mutatott, ahová egy gránátos ezred vonult fel fenyegetően.

A színesek azonnal kezdtek elszállingózni a tömegből. Látni lehetett, amint mindenfelé eltűnedeznek a mellékutcákban. Tekintetük, mozdulataik, és ökölbe szorított kezeik azonban jelezték, hogy milyen érzésekkel hagyták ott szerencsétlen testvérüket a halálos korbácsütéseknek kitéve.

A nézők fellazuló sorai, akik most már kizárólag fehérek voltak, győzedelmesen tomboltak a fekete delikvens körül, aki a fájdalomtól egyre inkább elalélt, és elterült a földön. Kínzóik közül néhányan ismét felemelték, és megpróbálták talpon tartani, azonban már minden ereje elhagyta, elszállt belőle az élet, már halott volt.

Hirtelen rémült csend szállta meg az előbb még tomboló tömeget, de aztán egy éles hang felébresztette őket döbbenetükből, amikor így kiáltott:

– Küldjétek el a fejét a lázadóknak!

Erre viharosan több száz torokból harsant fel: – A fejét, a fejét! – és néhány perccel ezt követően egy mészáros egy baltával levágta a halottra korbácsolt rabszolga fejét a törzséről, és a magasba emelte, hogy megmutassa azt az ujjongó tömegnek.

– Borzalmas, borzalmas! – kiáltott fel Louvencourt, és ismét lesietett a térre, hogy megakadályozza a fej elküldését a lázadóknak. Elképzeléseit azonban gúnyosan visszautasították, és egyre többen kiáltozni kezdtek felé a dühöngő tömegből:

– A feketékkel tart!

Mintha mérgezett nyíl találta volna szíven, úgy fordult el izzó megvetéssel ezektől a megtévelyedett emberektől, akik sötétbőrű embertársukat úgy kezelték, mint az állatokat, és tetteikkel maguk is bestiákká alacsonyodtak le.

Közben már régen beesteledett, a Hold fénye azonban távol tartotta a sötétséget, amikor Louvencourt lóra ült, kezét fogott udvarmesterével, és sietve ellovagolt, hogy minél hamarabb háta mögött hagyja a borzalomnak és döbbenetnek ezt a helyét.

Ebben az órában Madelaine Louvencourt gyermekével a karján nyugtalanul járkált fel-alá a lakóépület verandáján, és tekintetével egyre az utcát nézte, ahol a férjének hazafelé kellett tartania. „Mielőtt a Nap lemegy, itt leszek megint nálad” – voltak utolsó sza-

vai, és milyen régen eltűnt már a Nap, és milyen magasra emelkedett közben a Hold, és szeretett férje még mindig nem volt ott mellette. A nyugalanság, mely eluralkodott rajta, percről percre egyre fokozódott, és félelem szállta meg, amire képtelen volt magyarázatot találni. Louvencourt hosszabb időzésének oka a városban ismert volt számára, mivel egy néger visszatért onnan az ültetvényre, és hírt hozott a csapatok győzelméről a lázadók felett.

És hányszor előfordult már, hogy a gróf sokkal később lovagolt haza anélkül, hogy Madelaine a legcsekélyebb mértékben aggódott volna! Ma azonban úgy érezte, mintha összeszorulna a keble, mintha férje segítségére kellene sietnie, és minden alkalommal, amikor elhaladt sógora, Remi ablaka előtt, vigaszt keresve tekintett be rá, de mégsem akarta megzavarni, mert a férfi a lámpa fényénél asztala mellett ült, és elmélyülten tanulmányozott valamit.

Egy idő óta ismét ott állt a veranda végénél az utcát figyelve és hallgatózott, nem hallja-e meg Louvencourt paripája patkójának dobogását. Az éjszaka csendes, teljesen néma volt. Könnyű, langyos szellő fújdogált felé az utca felől, de a halotti csendet időről időre csak egy kócsag károgása, egy bagoly nyöszörgő rikkantása törte meg.

A grófnő ekkor odalépett Remi ablakához, megállt, és aggódó hangon beszólt hozzá:

– Ó Remi, úgy elszorul a szívem, mert Horace még mindig nem ért haza!

Remi mintha álmából ébredt volna, úgy emelte fel tekintetét az előtte heverő könyvről, és az ablak felé nézve csodálkozva kérdezte:

- Mondtál valamit Madelaine?
- Igen, Remi, úgy aggódok, mert Horace még nem tért vissza
- válaszolta a grófnő, aggodalmas hangon, és behajolt az ablakon.
- Mi okod lenne rá, kedves, hiszen tudjuk, miért marad távol olyan sokáig. A lázadók feletti győzelem miatt számos megbe-

szélni valójuk van, és annyi mindenről kell döntenünk, hogy nehezen tudnak mindenben megállapodni. Ne aggódjál, Horace képtelen ma korán hazaérni – válaszolta Remi, miközben otthagyta asztalát, és odament az ablakhoz, a grófnőhöz.

– Embereink közül néhányat elé küldhetnénk lovon – folytatta Madelaine kérlelve.

– Ha ez a kívánságod, nagyon szívesen – válaszolta Remi bárátságosan – de nem gondolod, hogy Horace számára ez kellemetlen lenne? Mert nekem ez a véleményem. Tudod te is, az ilyesfajta gondoskodást gyámkodásnak tekinti, amit nagyon gyűlöl. Különben is, semmi okunk sincs az aggodalomra, de ahogy akarod, drága Madelaine.

– Nem minden áron, ha úgy gondolod, hogy ez kellemetlen lenne számára – válaszolta a grófnő, és kényszeredett mosollyal még hozzáfűzte: – Bocsásd meg nekem Remi, hogy gyermeketeg aggodalmaskodásommal megzavartalak tanulmányaidban.

Majd kezet nyújtott neki, és miközben sógora visszaült az asztalhoz, ő mély sóhajtással visszament a veranda végére, hogy ismét hallgatózni kezdjen a távolból közeledő lódobogásra várva.

Miközben a grófnő a veranda liánokkal befuttatott oszlopa mellett állt, és aggodalmas várakozással gondolt férjére, amaz vágatva igyekezett hazafelé az országúton, és megpróbált az átélt borzalmas jelenetek miatti borús gondolataitól megszabadulni, békés otthonára, boldogságára, feleségére és gyermekére gondolni.

Egy sötét felhő kúszott el a Hold előtt, fekete árnyékot vetve a földre, amikor Louvencourt ahhoz a helyhez közeledett, ahol a földrengés által keletkezett szakadék megszakította az utat, és az újonnan kitaposott út jobbra megkerülte a szakadékot.

A gróf ekkor hirtelen a közelből vágató lovak dobogását hallotta maga mögött, és hátranézve észrevette egy utána igyekvő lovascsapat sötét árnyait.

Kik lehetnek ezek, ilyen későn ezen a néptelen úton, és hová tartanak ilyen sebesen? Louvencourtnak semmi oka sem volt rá, hogy hagyja őket közelebb kerülni magához, hiszen egy pompás lovon vágatott.

Elengedte a gyeplőt, felnyitotta a pisztolytáskáját, és már csak ötvenlépésnyi távolságra volt attól a helytől, ahol az újonnan kitaposott út jobbra kanyarodott, amikor a Hold ismét előbukkant a felhő mögül, és a szinte nappali világosságot árasztó fényében számos lovas látott az új úton utána iramodni, így pillanatokon belül vagy az ő kezeik közé kerül, vagy azokéba, akik elébe igyekeztek kerülni. Arról meg volt győződve, valamennyien ellenséges szándékúak, ezt igazolták az ekkor már jól hallható vad kiáltásaik és káromkodásaik.

Menekülésről most már szó sem lehetett, ellenállásról úgyszintén nem, Louvencourt számára már csak egyetlen menekülés volt lehetséges, átugratni a szakadék felett. Ezért mindkét sarkantyúját paripája oldalának nyomva egyenesen nekiiramodott a szakadéknak.

A jobbról közeledő lovasok, akiknek fekete arcából hófehér fogak villantak elő a Hold fényében, vad csatakiáltással már húsz lépésnyire megközelítették őt, amikor a szakadék szélére érve sarkantyúit ismét paripájának lágyékába eresztette, mire az hatalmas ugrással vele együtt átrepült a tátongó mélység felett.

A nemes állat teljesen átkerült a másik oldalra, az ugrás azonban túl hatalmas volt ahhoz, hogy talpon tudott volna maradni. Néhány lépést még előre bukdácsolt, aztán lovasával együtt felbukott. A következő pillanatban azonban az állat ismét felugrott, a gróf a nyeregben maradt, és tovább ugratva úgy érezte, hogy megmenekült, amikor azonban a szakadék által visszatartott üldözői tüzet nyitottak rá, és az egyik golyó vállon találta.

Tompa fájdalom és jobbkarjának bénulása jelezte, hogy eltalálták, lova azonban sértetlen maradt, és ő maga még mindig a nyeregben ült, tehát megmenekült! A paripa oly szaporán vágatott tovább az úton Louvencourttal a hátán, hogy patái szikrákat

vetettek, és ellenségeinek vérszomjas üvöltését egyre távolabbról hallotta, de kezdte érezni, hogy meleg vér folyik végig a hátán, és egész testében egyre bágyadtabbnak érezte magát. Feje szédülni kezdett, és csak bal kézzel kapaszkodva paripájának sörényében volt képes nyeregben maradni. Fázni kezdett, látása elhomályosult, és már közel volt az ájuláshoz, amikor a paripa vágatva rákanyarodott az ültetvényhez vezető, fasorral szegélyezett útra. Lovasa ekkor ájultan zuhant le a nyeregből.

– Jézus Mária, hiszen ez Horace lova! – kiáltott le Madelaine a verandáról, gyermekét a közelben álló néger asszony karjába helyezve, és a lépcsőn leszaladva kifutott a házból, amelynek bejárata előtt reszketve állt a tajtékzó paripa.

Az asszony velőt rázó sikollyal rohant az állathoz, megragadta a vérrel átitatott nyeregtakarót és kiáltozni kezdett: – Megölték, meggyilkolták, Horace-t!

Rohanni kezdett felfelé a fasor mentén, és amint Remi kilépett a házból, és utána szaladt, Madelaine fehér, szellős köntösében olyannak tűnt, mint egy tovalibbenő ködkép.

– Horace, drága Horace! – kiáltotta Madelaine egyre a csendes éjszakában, felfelé rohanva a fasor mellett, míg végül annak végén rémült sikoltással rávetette magát mozdulatlanul heverő férjére.

Jajgatása, szívét tépő, fájdalmas zokogása töltötte be a levegőt, amikor Remi odaért hozzá, és döbbent tekintettel vette észre testvére sápadt arcvonásait.

– Ó testvérem, drága szeretett testvérem! – kiáltott fel, letérdelve mellé, és karjaival alá nyúlt. Horace feje azonban keblére hanyatlott, és semmiféle életjelet sem lehetett felismerni rajta.

Ekkorra már a négerek is odaértek az ültetvényről csapatosan rohanva, és amint urukat élettelenül meglátták, ők is csatlakoztak a feleség és testvér jajveszékeléséhez.

Remi azonban gyorsan felemeltette a szolgálkkal a grófit, és sürgősen hazavitette őt, ahol az összegyűlt szolgák sírása és panaszos jajgatása kíséretében bevitte a szobájába.

Remi ekkor megvizsgálta a sebet, és rövidesen megállapította, hogy az élet még nem hagyta el teljesen a testet.

– Él, még él! – kiáltott fel ujjongva, mire Madelaine összekulcsolt kezeit az ég felé emelte és szeretett férje megmentéséért fohászzkodott a Mindenhatóhoz.

A súlyos vérvesztéség a halál közelébe sodorta Louvencourtot, de miután bekötötték sebé, és csillapították a vérzést, visszanyerte eszméletét, és új reménnyel töltötte el kétségbeesett szeretteit.

Eltelt az éjszaka, az új Nap barátságosan húzott fel az égre, és megvilágította a gróf sápadt arcát, miközben Madelaine kezében tartotta a kezét, és tekintete csukott szemein csüngött. Remi hol a dolgozószobájába, hol a patikájába, hol a jeges pincébe, hol a konyhába szaladt, hogy valamiről gondoskodjon a beteg számára, de rövidesen mindig visszatért hozzá, hogy meggyőződjön nyugalmáról, vizsgálgja és bátorítsa Madelaine-t.

Mély, halottszerű álomban töltötte a gróf a következő napot, estefelé azonban nyugtalanná vált, felszökött a láza, és zűrzavaros fantáziálásai ismét aggodalommal töltötték el szerető ápolóit.

Négy teljes napot és éjszakát töltött el szakadatlanul ágya mellett Madelaine és Remi, mielőtt aggodalomra okot adó állapota változni kezdett, de aztán győzedelmeskedett erőteljes fiatal-sága, és bár még nagyon gyenge volt, mégiscsak lényeges javulás állt be nála.

Madelaine boldogsága határtalan volt, szemei ismételten örömkönnyeektől csillogtak, és hálás pillantások kíséretében emelte égnek összekulcsolt kezeit.

Remi szelíd vonásain is egyszerre tükröződött boldogság és hála. Gyakran ragadta meg két kezével drága fivérének jobbját, és forrón, bensőségesen szorította meg, miközben szemei könnyek-

kel teltek meg, és boldogan keresték a beteg tekintetét. Horace mély megindultsággal és bágyadt, hálás mosollyal tekintett fel két hűséges hozzátartozójára, szemével köszönetet jelezve feléjük, és közben szeretetteljes szavakat mormolt.

A gróf állapota lassan, de zavartalanul javult, sebe gyógyult, és kezdett erőre kapni, és néhány hét múlva az esti hűvösben már kimehetett a szabadba, és élvezhette a tenger felől érkező frissítő levegőt.

Ezeknél az alkonyati sétáknál mindig Madelaine volt a kísérője, és kezdetben tényleg szüksége is volt támogató karjára, melyet boldogságtól átitatott szívvel nyújtott felé.

Bármennyi boldogságot, örömet hozott is a gróf gyógyulása szerettei számára, mégsem tarthatta távol azokat a gondokat és komor aggodalmakat, amelyeket a külvilág hírei jelentettek számukra.

Az a válasz, amely a lázadók kegyelem iránti kérelmére érkezett a halálra korbácsolt parlamentar fejével, értésükre adta, hogy a kegyelem iránti minden reményük hiábavaló, és csak két lehetőség között választhatnak: Győzelem vagy halál. Ezzel az elhatározással ismét gyülekezni kezdtek a hegyekben, hogy még nagyobb erőszakkal folytassák megsemmisítő küzdelmüket a fehérekkel szemben.

Hol itt, hol ott támadták meg az ültetvényeket, gyújtogattak, gyilkoltak és fosztogattak, és magukkal vitték a rabszolgákat, hogy erősítsék velük seregüket, és együtt küzdjenek szabadságukért és emberi jogaikért, és tegyék kockára életüket.

Alig múlt el úgy nap, hogy ne érkeztek volna rémítő hírek vidékről a városokba, és egyre több ültetvényes hagyta el birtokát, és költözött a városokba, mert úgy vélték, ott biztonságban van az életük.

– Ó, Horace, költözzünk vissza a városba – kérlelte egy este séta közben a grófné a férjét – mindig halálos félelmet érzek magamban, amikor bármilyen rövid időre is, de távoznod kell az

ültetvényre. Ki gondolta volna annak idején, hogy vidéki házunk és a város közötti úton megtámadhatnak?

– Annak jó oka volt, drága Madelaine – válaszolta a gróf – a négerek, akik megtámadtak, a lázadók táborából a szerencsétlen parlamentert a város széléig kísérték, hogy ott várakozzanak rá, míg visszatér hozzájuk a válasszal. A válasz, amit kaptak, arra készítette őket, hogy az erőszakot erőszakkal bosszulják meg, és mivel a véletlen folytán én kerültem a közelükbe, rajtam töltötték ki bosszújukat. Tettük nem az én személyem ellen irányult, hanem úgy általában a fehéreknek szánták, és ki vehetné zokon amit tettek, amikor a fehérek példáját követték.

– De milyen könnyen megismétlődhet ez veled itt vidéken, az elhagyott utakon, és még rosszabbul is végződhet. Költözzünk vissza a városba, drága Horace, ott mégiscsak nagyobb biztonságban lennénk, mint itt – kérlelte Madelaine, és kedveskedve férje karjaiba simult.

– Pillanatnyilag persze tényleg kevesebb veszély fenyegetne bennünket a városban, ámde attól tartok, hogy rövideSEN sehol sem leszünk biztonságban, mert a feketék hatalma szédületes sebességgel fokozódik. Jó vezetőik vannak, és miközben a fehérek pusztulására fegyverkeznek és egyesülnek, a fehérek napról napra egyre inkább szétesnek, és elveszítették valamennyi külső segítségüket is. Komolyan arra gondolok drága Madelaine, hogy előkészületeket tegyék, ha szélsőségesre fordul a helyzet, el tudjuk hagyni ezt az országot, és elköltözhessünk a boldogabb Egyesült Államokba.

– Szívesen, nagyon szívesen követlek, kedvesem, bárhová is akarnál távozni innen, csak nyugalmat és békességet találjunk – folytatta a grófnő, és átkarolva férjét még hozzáfűzte: – Akkor is, ha szerényebb körülmények között kell élnünk, mint amihez itt hozzászoktunk.

– Mindent pénzzé fogok tenni, amit lehet. A bérbe adott javaimat és birtokaimat gyorsan el fogom adni, és minden pénzemet aranyba fektetem. Így fogok felkészülni a fenyegető viharra, mert

hogy utolér bennünket, abban biztos vagyok, sőt attól tartok, hogy sokkal hamarabb, mint gondolnak rá – válaszolta Louvencourt, majd közölte feleségével, hogy beleegyezik kívánságába, és viszsza települnek Port au Prince-be.

V.

*Az Egyesült Államok. A vén zsugori. A kereskedőseged.
A jegyespár. A hazafelé vezető út. A fogadtatás. Rideg válasz.
Tapintatlanság. Jó tanács. Levertség. Az egoista.
A szerelmes lány. Az elutasított kívánság.*

Miközben riasztó módon romlott a helyzet Santo Domingóban, és egész Európában háborúk és forradalmak lángjai lobogtak, az Észak-amerikai Egyesült Államokban mélységes béke uralkodott. A szabadságért vívott áldozatos és véres harcot a nép sikeresen átvészelte, és bár nem babérkoszorúk övezték, mégis szorgalmasan és fáradhatatlanul dolgoztak azért, hogy kihasználják a kivívott béke lehetőségeit, kiaknázzák annak gazdag örökségét. A kereskedelem és az ipar felvirágzott, és tiszteletre méltó helyet igyekeztek kivívni maguknak a képzett nemzetek sorában.

Washington, a nép szabadságának igazi atyja, bölcsességével, erejével, hazaszeretetével biztos, hűséges vezetőként állt népe élén, és gazdag áldás vonult végig az egész országon. A vadonokból kultivált államok lettek, és az amerikai zászló a Föld minden népével békességben lobogott valamennyi tengeren.

A Nyugat-Indiához közeli szigetek nagykereskedelme ebben az időben, amikor Anglia és Franciaország hadban álltak egymással, a semleges Amerikával, elsősorban a felvirágzóban lévő még kis várossal, Philadelphiával tartott fenn üzleti kapcsolatokat.

Az egyik legrégebbi, ottani tengerentúli kereskedelmet folytató vállalkozás Tomas Pennel háza volt, akinek ősei még a tizenhete-

dik század végén vándoroltak ki Amerikába Angliából, Cromwell kormányzása idején.

Pennelnek igen jelentős üzlete volt. Saját tengeri hajókkal rendelkezett, és igen jelentős kereskedelmet folytatott Nyugat-Indiával és Dél-Amerikával. Bármennyire is gondtalanul és könnyedén üzte vállalkozásait, és nagy összegekkel is rendelkezett, olyan szűkös és takarékos volt saját házának ügyeiben, amitől különösen irodájának személyzete szenvedett. Jóllehet üzleti volumene a bekövetkezett béke óta megduplázódott, nem volt hajlandó növelni irodai munkatársai létszámát, akiknek minden munkát el kellett végezniük, amibe szinte belerokkantak, mert reggel hat órától éjszakába nyúlóan tevékenykedniük kellett, hogy ne szaporodjanak az elmaradt tennivalók. Mindemellett Pennel igen rosszul fizette meg őket, annyira, hogy a fiatalemberek szinte alig tudtak megélni fizetésükből eladósodás nélkül. Mindig saját magát állította példaképnek, amikor takarékosagra intette őket, mivel ő maga is, mint állította, szegény kereskedősegédként kezdte igen alacsony beosztásban, és csak takarékoságának köszönheti, hogy ennyire vitte.

Életvitele és külső megjelenése igazolták szavait. Irodájától távolabb, egy kis házacskában lakott, ahol egy idős néger nő vezette igen egyszerű háztartását, és ordenáré ruházata jól illett gúnynevéhez, mert a városban csak az öreg zsugori Pennelként emlegették.

Azt is beszélték róla, hogy fősvényiségből nem házasodott meg, mert sokba került volna. Sohasem járt vendéglőbe vagy kocsmába, egész nap az irodájában tartózkodott, és esténként, mielőtt hazament volna, rendszeresen eltöltött egy órát egy nyilvános olvasószalonban, ahol mindenféle újságot tartottak, és mást nem lehetett fogyasztani, mint egy pohár vizet.

Zsugorisága ellenére nem volt bizalmatlan és gyanakvó másokkal szemben, sőt ellenkezőleg, könnyen elhitt mindent és megbízott mindenkiben, és ezért tulajdonképpen kedvelték, csak azt sajnálták, hogy saját magával szemben annyira kegyetlen, és hatalmas vagyona ellenére lemond az élet minden élvezetéről. Az

ízlések azonban eltérőek, Pennel élvezete abban állt, hogy sok pénzt keresett, és ezt az élvezetet minden irányba kiterjesztette. Úgy gondolta, hogy az a pénz, amit nem ad ki, azt megkereste.

Három kereskedősegéde közül az első egy 27 éves fiatalember, név szerint Gatlard volt, akit Pennel tíz évvel korábban szegény fiúként vett fel a vállalkozásába, és kiváló kereskedőt képzett belőle.

Richard Gatlard, született ír, szülei hirtelen halálát követően elhagyta hazáját, hogy az újvilágban próbáljon szerencsét. Pénze éppen arra volt csak elég, hogy az angol hadsereg egyik teherhajójával Philadelphiába utazzon, és mivel a háború idején Pennel szállítója volt az angol hajóknak, ennek a hajónak is szállított ellátmányt, és fedélzetén ismerkedett meg a fiatal ír származású Gatlarddal.

A fiatalember barátságos, nyugodt lényével igen kedvező benyomással volt Pennelre, és mivel a fiatal körülményei igen szegényesek voltak, szerencsének mondhatta, hogy rögtön az újvilágba érkezésekor támaszra talált az öregben.

Pennel egy másodosztályú panzióba kísérte, havonta fizette utána a költségeket, és időnként ruházattal is ellátta, ami persze nem éppen a legújabb divatnak felelt meg.

Ily módon Gatlard személyében egy igen olcsó, nagyon használható irodai alkalmazotthoz jutott, mivel a fiatalember teljes mértékben megfelelt elvárásainak. Pennel pechjére azonban alig több mint egy évig tartott ez az állapot. Ez alatt az idő alatt a fiatalember olyan mértékben megismerte az üzleti ügyeket és az amerikai életviszonyokat, hogy egy vasárnap reggel arra kérte Pennel urat, állapítson meg számára egy fix fizetést, amiből fenn tudja tartani magát, és fedezni tudja egyéb költségeit.

Pennel ellenvetésekkel próbálkozott, Gatlard azonban szilárdan kitartott követelése mellett, és közölte, hogy ellenkező esetben keres magának egy másik helyet, mire Pennel, bár nem szívesen, eleget tett kérésének.

Gatlard hamar érvényesült az üzletmenetben. Rövidesen nélkülözhetetlenné vált Pennel számára, mivel nem csak körültekintő, ügyes kereskedősegédnek bizonyult, hanem áruismerettel, bizonyos jogkörökkel is rendelkezett, és igen éleslátású volt a közeljövő ügyleteivel kapcsolatban. Olymértékben, hogy Pennel gyakran Gatlardtól kért tanácsot.

Amikor Gatlard 24 éves lett, beköltözött egy magánházba, ahol olcsó szálláslehetőséget kapott.

Kicsi, de csinos kertes ház volt, tulajdonosa, egy Astor nevű özvegyasszony lakott benne lányával, aki egy nem jelentős összegű tőke kamataiból élt, és két kis szobáját azért adta bérbe Gatlardnak, hogy némi többletjövedelemhez jusson.

Egy sárgaláz járvány következtében, amely annak idején elég rémes következményekkel terjedt Philadelphiában, Gatlard is megbetegedett, és csak Astor asszony, különösképpen pedig annak lánya, Aglaja gondos, áldozatkész, szeretetteljes ápolásának köszönhette megmenekülését.

Gatlard a hálán túlmenően még bele is szeretett a bájosan szép, derék Aglajába, és mivel a lány viszonzta vonzalmát, rövidesen jegyesek lettek. Ettől kezdve Gatlard életkörülményei sokkal kellemesebben alakultak, mivel étkezések alkalmával menyasszonya állandó vendége lett, ami igen jól jött neki az akkor még mindig nagyon szerény jövedelme mellett.

Elbeszélésünk időpontjáig azonban a fiatal pár házasságáról még szó sem lehetett, mivel Gatlard fizetése arra még nem volt elegendő, hogy egy feleséget is eltarthasson belőle, Astor özvegyasszony csekélyke vagyonának kamatai pedig éppen csak arra voltak elegendőek, hogy szerényen megéljenek belőle.

Gatlard többször fordult a cégtulajdonos Pennelhez azzal a kéréssel, hogy emelje fel fizetését, aki ebbe azonban sohasem egyezett bele. Minden esetben azzal kecsegtette azonban, hogy rövidesen üzletéből részesedést enged át neki, ha egy ideig még nyugodtan és békességben kitart mellette.

Egy este már tíz óra felé járt, amikor Gatlard elhagyta az irodát. Felébresztve Pennel öreg négerét, Tomot, aki egy cukros zsákon üldögélve szunyókált, átadta az általa éppen bezárt iroda kulcsát az alábbi szavak kíséretében: – Mondd meg Pennel úrnak, hogy már megint majdnem tíz óra volt, amikor hazamentem.

– A fiatalúr sokat dolgozik, ez nem egészséges – válaszolta a rabszolga fejét ingatva, miközben zsebre vágta a kulcsot, Gatlardnak jó éjt kívánva, és fáradt léptekkel útnak indult Pennel lakása felé, miközben amaz a másik irányba indulva a rosszul megvilágított utcán félig hangosan így szólt magában:

– Túl sokat – magam is így vélem, tényleg túl sokat, évi hat-száz dollárért! A vén gazember azonban már elég régen vezet orromnál fogva, részesedést ígérve vállalkozásában, de ezen a helyzeten változtatni kell!

Közben állig begombolta kabátját, szemébe húzta kalapját, zsebeibe süllyesztette kezeit, mert a szél finom, hideg esőt kezdett szembefújni vele.

Gatlard közepes termetű ember volt, de arányos testalkattal. Vöröses szökés, puha haja, friss, üde színű arca volt, igen élénk, kissé nyugtalan kék szemekkel. Arcának profilja szabályos és finom, de nem különös volt. Egész lénye azonban nagy mozgékony-ságra utalt, és külső hatások könnyen magával ragadták.

Hosszú út vezetett lakhelyéig, mivel a város legtávolabbi végén lakott, és az eső meglehetősen eláztatta, mire a kis kerten át elérte a házat, és az ajtónál meghúzta a csengőt.

– Szegény, jóságos Richard! – szólította meg Aglaja, amint kinyitotta az ajtót és kezét nyújtott Gatlardnak. – Már megint majdnem tíz óra van. Túlzottan lestrapálod magad!

– Igen, valóban, ez már tényleg túl sok, és ezzel fel is kell hagynom – válaszolta Gatlard, miközben lerázta az esőt kalapjáról, és lecsapkodta kabátját.

– Gyere be mindjárt hozzánk, Richardom, félretettük a vacsorád. A víz már éppen forr, egy forró tea jót fog tenni – folytatta

Aglaja szívélyesen, és szeretettel Gatlard vállára tette a kezét, hogy bekísérje őt a szobába. Ő azonban elfordult tőle a lépcső felé, és így szólt:

– Jól eláztam az esőtől, és előbb kabátot cserélek – majd elindult a lépcsőn felfelé a szobájába.

A válaszban nem volt semmi udvariatlan, már ami a ruha cseréjét illeti, a hang azonban, ahogyan mondta, nem volt összhangban azzal a kedvességgel, amellyel a lány Gatlardot kérlete, hogy rögvest jöjjön be vele a szobába, és Aglaja ezt meg is érezhette, mert a barátságos vonások eltűntek arcáról, és hallgatagon lépett be anyjához, aki a kandalló melletti karosszékekben üldögélve varrogással volt elfoglalva.

Aglaja karcsú testalkatú volt finom formákkal, és inkább a türelem, mint a cselekvés jellemezték. Hosszúkás, kedvesen szép arca sápadt volt, melyet mélyfekete, csillogó haj vett körül. Nagy, sötétkék, hosszú fekete pillákkal árnyékolt szemei egy kristálytiszta patak menti ibolyára emlékeztettek, és friss, piros, finoman telt ajkai mellett a gránátalma virága sápadtnak tűnt volna.

– Gatlard miért nem jött be rögvest? – kérdezte az asszony, munkájáról feltekintve Aglajára.

– Elázott az esőben, és ruhát akar cserélni – válaszolta a lány kissé borús hangon.

– Úgy – mondta az asszony, a lányára nézve, és mintha elcsodálkozott volna annak arckifejezésén.

Aglaja azonban lekapta a kis fényes rézkannát a kandallóról, felöntötte a teát, majd a kannát letette a kandalló előtti kőlapra. Aztán megigazította Gatlard és anyja számára a karosszékeket a hideg ételekkel tálalt asztal előtt, magának odatolt egy nádfonatú széket, kinyitotta az ajtót, és hallgatózva kinézett, hogy nem hallja-e végre szíve szerelmének közeledő lépteit.

Odakint azonban minden csendes volt, csak a heves záport és a széllökések zúgását lehetett hallani a ház bejárata felől.

Pillanatnyi zavarában és kellemetlenül érintve visszafordult a szobába, és a tányérokat kezdte igazgatni az asztalon, mire az anyja ismét belekezdett:

– Vajon mit csinálhat Gatlard ilyen sokáig odafent? Hiszen már tíz óra van, és tudja, hogy várunk rá!

– Bizonyára átöltözik, válaszolta Aglaja, szinte bocsánatkérően anélkül, hogy az anyjára nézett volna.

– Ezt én igen tapintatlannak tartom – válaszolta az asszony.

– Ah, kedves mama, bizonyára nagyon megázott. Gyere, ülj ide, kitöltöm a teád – vetette közbe békéltető hangon Aglaja. Megragadta a teáskannát, megtöltötte anyja csészéjét, aki hallgatagon az asztal mellé ült.

Az asszony már nekilátott a vacsorának, amikor a lépcső felől lépések közeledtét lehetett hallani. Aglaja ismét az ajtóhoz sietett, hogy kinyissa Gatlardnak. Kezét nyújtotta felé, és odavezette az asztalhoz. Gatlard a széke háttámlájára támaszkodva könnyedén meghajolt madam Astor felé, és így szólt: – Jó estét kívánok. Ismét jó késő lett, mire hazaértem.

– Nekünk is régen este lett – válaszolta az asszony meglehetősen komoran, és néhány pillanat múlva, miközben Gatlard helyet foglalt a székén, folytatta:

– Mi tartotta vissza olyan hosszasan a szobájában?

– Csak egy kicsit összerámoltam, és ruháimat beakasztottam a szekrénybe. Ma reggel nem volt rá időm – válaszolta Gatlard, aki nem volt tekintettel arra, hogy az idős asszony, aki miatta várt olyan sokáig vacsorájával, és tovább várakoztatta magára teljesen feleslegesen.

– Ezt megtehetette volna vacsora után is, lefekvés előtt, vagy holnap reggel. Holnap vasárnap van, amikor lett volna rá ideje, Gatlard úr – válaszolta az asszony nyugodtan.

Gatlard érezte a jogos szemrehányást, egy pillanatig hallgatott, aztán válaszolni akart, de Aglaja hevesen megragadta a kezét, kérlelve a szemébe nézve, és így szólt:

Bizonyára még nem zökkentél ki a munkádból, és ezért nem gondoltál rá, hogy a mama már milyen régen vár rád. Most ragadd meg az alkalmat, és frissítsd fel magad egy csésze forró teával!

Közben érzelmesen megsimogatta az arcát, kis kezével megkocogtatta a fejét, majd teát töltött a csészéjébe. Anélkül, hogy hagyta volna szóhoz jutni kedvesét, derűs hangon folytatta:

– Kérlek, meséld el nekünk is, hogy mi tartott vissza olyan sokáig az irodában, csak nem egy újabb hajó rakományáról kellett gondoskodni?

– Ellenkezőleg. A Neptun nevű hajónk érkezett vissza Dél-Amerikából, és ellenőriznem kellett a szállítóleveleket, csomaglistákat, és le kellett könyvelnem az adatokat. Az igazi munka azonban csak holnapután reggel kezdődik, és néhány hét múlva, amikor újabb rakománnyal töltik fel a hajót, kezdődik minden előlről. És a munka legnagyobb része énram hárul. Állandóan rázogatom kell az aranyt termő fát a vén zsugori számára, és a gazdag termésből, ami a pénzes ládjába hullik, alig juttat nekem annyit, amiből fenn tudom tartani magamat. Holnap azonban meg fogom látogatni, és arra kérem majd, hogy végre teljesítse ígéreteit, különben keríthet magának egy másik munkatársat.

– A fenyegetéssel várnék még egy kicsit, és csak arra emlékeztetném, hogy tartsa be az ígéreteit, Gatlard úr, a zavaros vizet mindaddig nem kell kiborítani, míg az ember nem talál tisztábbat – jegyezte meg madam Astor jóindulatú hangon. – Mindenesetre előbb körülnéznék egy másik álláslehetőség után. Amint értesültem róla, a háború végeztével túl nagy a kínálat fiatalemberekből, akik ilyen állást keresnek.

– Csavargókból van bőven kínálat – válaszolta Gatlard hevesen. Többé nem veszek tollat a kezembe Pennel érdekében, ha holnap nem kapok más beosztást.

– Ezt sem tenném – válaszolta az asszony megnyugtató hangon – máshol ezért szemrehányást tehetnének önnek.

– Az ember saját magához áll a legközelebb, és amit az ember meg is tehet magáért, azt tegye is meg reménykedés helyett. Ha az ember túlzott mértékben tekintettel van másokra, azzal általában saját magának árt – jegyezte meg Gatlard éles hangon. Aglaja ekkor felállt a fiú csészéje után nyúlva, közben lehajolt hozzá és homlokon csókolva így szólt:

– Mindig keményebbnek állítod be magad, mint amilyen valójában vagy, de azért mégsem gondolod komolyan, nem igaz, Richard? Inkább beszéljünk valami másról!

Ismét megtöltötte a csészéjét, majd természetes szívélyességgel folytatta:

– És holnap délután, ha megint jó idő lesz, elmehetnénk egy jó nagyot sétálni. Ez már a negyedik vasárnap lesz azóta, amikor utoljára együtt elmentünk itthonról.

– A hét hat napján dolgoznod kell, a hetedik napon pedig ki kell pihenned magad, a bibliában is ez áll – válaszolta Gatlard, félig viccelődve, félig komolyan, aztán még hozzáfűzte: –Egyébként odakint nem úgy néz ki, hogy holnap jó időnk lesz.

– Astorné néhányszor köhintett, úgy tűnt, mintha válaszolni akarna, azonban visszatartotta, amit mondani akart, és Aglaja is csak hosszabb szünet után kezdett bele megint a társalgásba, és megpróbálta elűzni a feszült hangulatot, amely láthatóan úrrá lett a kis családi körben. Eredménytelenül próbálta meg olyasmire terelni a szót, amelyről édesanyja és jegyese is szívesen szoktak társalogni, ők nem mutattak hajlandóságot rá, és a pillanatnyilag nyomott hangulatot érezve mindketten szinte egyszerre álltak fel, és jó éjszakát kívántak egymásnak.

Gatlard ekkor átkarolta Aglaját, aki rejtett könnycseppel a szemében kísérté őt ki a szobából, és búcsúként a lépcsőnél megcsókolta.

A lány szíve annyira szorongott, olyan nehéz volt, és annyira szeretne volna elűzni a szeretett fiatalember rossz hangulatát, és túlradó szerelemmel engedni el karjaiból, szavai azonban elakadtak ajkain, és könnyeit is csak erőszakkal tudta visszatartani.

– Jó éjt, Richardom – mondta elfojtott hangon, miközben kezét nyújtotta utána, de ő már elindult a lépcsőn felfelé. Aglaja lesújtva tért vissza a szobába.

Hanna, a fekete szolgálólány a nyomába eredt, hogy leszedje az asztalt. Aglaja örült a jelenlétének, mert anyját visszatartotta attól, hogy megjegyzéseket tegyen Gatlardra, anyja azonban nem hagyta el a szobát, hogy nyugovóra térjen, amint remélte, hanem még egy darab fát rakott a kandallóba a tűzre, majd helyet foglalt mellette a karosszékében.

Aglaja segített a szolgálólánynak, és miután elhagyta az edényekkel a szobát, madam Astor nyugodt hangon belekezdett:

– Aglaja, bármennyire is sajnálom, hogy szová kell tennem, de mégiscsak beszélnem kell veled Gatlardról, mert a viselkedése velünk szemben napról napra egyre tapintatlanabb lesz, és egyre komolyabban merül fel bennem a kérdés, milyen lesz, amikor már a felesége lesz, ha már a menyasszonyával is így viselkedik.

– Ah, drága mama, olyan könnyen vesztek valamit egymásnak rossz néven, amit a másik nem is úgy vélt – válaszolta Aglaja bocsánatkérően.

– Nem, nem, gyermekem, nem így van – vágott gyorsan szavába madam Astor – de képtelen vagyok nyugodtan végignézni, ahogyan a kimondhatatlan szerelmet, amivel évek óta elhalmozod, közömbösséggel és hálátlansággal viszonzozza. Hát nem töltöttél el mellette szüntelenül heteket, amikor ágnak taszította a sárgaláz? Hát Isten után nem neked köszönheti a megmenekülését?

– De drága mama! – kérlelte Aglaja, az asszony azonban folytatta:

– És mondd csak, mi mindent tettél érte, tettünk érte azóta? Nem megengedtük, hogy ingyen lakhasson a szobájában, hát nem

ingyen étkeztetjük? Hát nem ennek köszönheti, hogy jövedelmét ruházatára és szórakozásra fordíthatja? És most, amikor ma este tíz óráig vártunk ár a vacsorával, képes volt még egy fél óráig pakolászni a szobájában, a kérésed pedig, hogy holnap menjetek sétálni, egy közömbös térfával utasította vissza.

– Nem, Aglaja, ez nem volt egy nemes és derék megnyilvánulás tőle, és egy olyan szerelem, amilyen a tiéd, jobb szívet érdemel, mint az övé. Ez az ember egy egoista, és napról napra egyre inkább az lesz, és az egoizmus az erénytelenség csírája. Aggódom a boldogságodért, Aglaja, és anyaként az a kötelességem, hogy megmondjam neked róla a véleményem, és figyelmeztesselek addig, amíg nem késő.

– Ah, drága mama, túl szigorúan ítéled meg őt. Igazságtalan vagy vele, hiszen ő semmi rosszat sem gondol közben. Egyszerűen ilyen. Gondolatban mindig a pillanatnak enged – próbálta Aglaja megint megnyugtani anyját.

– Hát pont arról van szó, hogy mindig csak a saját érdekeit veszi figyelembe, és soha sincs tekintettel másokra, még akkor sem, ha az semmibe sem kerül, akkor sem, ha mások öröme, nyugalma, jó közérzete függne tőle, akik a legközelebb állnak hozzá, és akiknek köszönettel tartozik. Egy ilyen szív, aki csak saját magát tartja szem előtt, és a legkevésbé sem képes arra, hogy pillanatnyi hangulatát feláldozza másokért, az sohasem lesz képes boldoggá tenni, és maga sem lesz sohasem boldog, hiszen mindenki el fog majd távolodni tőle, elkerülve és magára maradva kell majd leélnie életét.

Madam Astor ekkor néhány pillanatra elhallgatott, és Aglaja is némán, maga elé nézve ült vele szemben. Aztán az asszony nyugodtan folytatta:

– Nem csak a ma esti jelentéktelen események készítettek engem ítéletemre, hanem hosszabb idő óta folytatott megfigyeléseim, és százával tudnék neked apró tényeket említeni, melyek igazolják Gatlardról alkotott véleményem. Milyen gyakran utasította el kéréseid, vagy csak azért nem teljesítette azokat, mert valami

pillanatnyi ötlete nem állt összhangban vele. Hányszor előfordult már, hogy nem volt ránk tekintettel, mert valami haszontalan, jelentéktelen dolga akadt, ami éppen akkor jutott eszébe.

– Nem csak anyaként szólok hozzád, hanem leghűségesebb barátnődként figyelmeztetek, jól gondold meg, hogy mit teszel, mielőtt már későn leszel.

Aglaja sírdogálva magába volt roskadva, amint azonban anyja elhallgatott, összeszedte magát, letörölte könnyeit, és lágy hangon így szólt:

– Ennek ellenére mégiscsak szeret engem, anyám, én pedig ezerszer jobban szeretem őt, mint saját magam, és az övé leszek most, és mindörökké! Ha nem találom meg vele azt a boldogságot, amit remélek, az nem az én hibám lesz, más út, mint vele, nem létezik számomra, mindaddig, amíg dobogni képes a szívem!

Közben felállt, elérzékenyülten átkarolta anyját, szelíden megcsókolta, és így szólt:

– Légy elnéző velem, a szerelmem majd vezetni fogja őt. Jó éjszakát, kedves mama!

Még egyszer mélyen megérintve megcsókolta, majd elhagyta a szobát.

Másnap reggel tíz óra volt, amikor Gatlard lejött a lépcsőn, pont akkor, amikor Aglaja kilépett a lakószobából, és pedig indulásra készen, imakönyvvel a kezében.

– Jó reggelt, kedves Aglaja, máris indulsz a templomba? Még korán van – mondta Gatlard, karjával átkarolva nyakát, miközben megcsókolta.

– Arra gondoltam, egy darabon elkísérnélek a Pennelhez vezető úton, aztán tovább megyek a templom felé, hiszen olyan szép idő van.

– Ennek igen örülök, és bánom, hogy nem mehetek el veled a templomba, de mindenképpen beszélnem kell Pennellel, hogy tisztázzam vele a helyzetemet. Vasárnap reggel a legjobb időpont

erre, mivel sohasem megy el otthonról – válaszolta Gatlard barátságosan.

– Közben kinyitotta a ház ajtaját, karját nyújtotta Aglájának, és a derűs napsütésben elindult vele lefelé az utcán.

– Viselkedjél nyugodtan, amikor velem beszélsz – kérte Aglaja – és legyél illedelmes velem szemben, ezzel többre mérsz, mintha összevesznél velem. Azt is megmondhatod neki, hogy menyasszonyod van, és a jelenlegi fizetéssel nem veheted feleségül. Nagyra tart téged, és nem fogja egykönnyen hagyni, hogy távozzál tőle.

– Ma mindenesetre döntenie kell, tehet, amit akar, üres ígérekkel már nem tud visszatartani – válaszolta Gatlard határozottan, majd közös jövőjükéről beszélgetve Aglájával tovább andalogtak, míg végül felbukkant előttük Pennel háza.

– Egy darabon visszakisérhetnél, teljesen mindegy, hogy egy negyedórával előbb vagy később érsz Pennelhez, és olyan szép az idő, és úgy szeretek karon fogva sétálni veled – kezdett bele ekkor Aglaja barátságos mosollyal, és kedvesen magához szorította szerelme karját.

– Nem lehet, Aglaja, most kell hozzá mennem, ki tudja, később hátha elmegy otthonról – válaszolta gyorsan Gatlard.

– De hiszen azt mondtad, vasárnap délelőtt sohasem megy el – jegyezte meg halkan a lány.

– De mégiscsak előfordulhat, és ezt nem akarom megkockáztatni – folytatta Gatlard, miközben megállt.

– Persze, ha úgy veled, így jobb lesz, akkor nem akarlak visszatartani – mondta Aglaja kényszeredetten nyugodt hangon, mert bántotta a kérésére adott elutasító válasz.

– Hát akkor viszont látásra délben – válaszolta Gatlard, megszorítva menyasszonya kezét, és elsietett, miközben a lány elindult visszafelé, és hosszú, fekete szempillái alól kibuggyant egy-egy könnycsepp.

VI.

*Látogatás a főnöknél. A bérkövetelés jóváhagyása. A vállalkozás.
Türelemtelenség. Célkitűzés. Szerény kívánság.
Nagyra törő remények.*

Gatlard határozott léptekkel indult el Pennel fából épült egyemeletes háza felé, és odaérvén meghúzta a csengőt. Tom, az öreg néger nyitott ajtót, és meglepődve szólalt meg:

– Pennel úr épp az előbb utasított rá, hogy menjek magáért, és a fiatalúr már itt is van.

– Nem mondta, hogy mit akar tőlem? – kérdezte Gatlard fojtott hangon.

– Nem, Gatlard úr, de valami kellemes dologról lehet szó, mert Pennel úr ma igen jókedvűnek látszik – válaszolta a rabszolga.

– Hát akkor menj fel, és jelents be nála – válaszolta Gatlard, és kalapját feltette a folyosón lévő fogasra.

Ezután lassan követte a négert felfelé a lépcsőn, és amikor felfért, már nyílt is a szoba ajtaja, és Pennel maga lépett ki rajta.

– Megérezhette, hogy hivatni akartam. Jó hogy jött, mert valami fontosat akarok megbeszélni magával – szólította meg Pennel barátságosan, és bekísérte Gatlardot a szobába, amely sok hasonlóságot mutatott lakójával. A meszelés már régiesen beszürkült és poros volt, számos helyen le is pergett. Pennel lestrapált szürke hálóköntöse számos helyen rongyos, a padló több helyen kitöredezett és koszos volt, Pennel papucsai szét voltak taposva, a pókhálós ablaküvegeken alig lehetett kilátni, és hosszú, szürke szemöldökei alól sárgásan fakó, zavaros szemek kandikáltak elő.

Az egész bútorzat egy öreg, szürkére festett íróasztalból, néhány faszékből és egy nagy szekrényből állt.

Pennel letelepedett az asztalánál álló karosszékbe, és kérte Gatlardot, foglaljon helyet mellette a faszéken, majd felvett egy levelet, számos további levél között hevert az asztalon, és miközben kinyitotta, így szólt:

– Nagyon fontos, igen érdekes leveleket kaptam Santo Domingo-ból, és annak alapján, ami tudomásomra jutott, egy nagyszabású vállalkozást akarok megbeszélni magával, egy olyan vállalkozást, amely minden bizonnyal beláthatatlan nyereséget fog eredményezni számomra.

Gatlard keresztbe vetette egyik lábát a másikon, jobb kezét a mellényébe süllyesztette, és bal karjával az asztalra támaszkodva belekezdett:

– Pennel úr, nekem is van egy fontos dolgom, amit meg kell beszélnem magával. Már annyiszor tett nekem ígéreteket...

– Teljesen igaza van, erre is mindjárt rá akartam térni, de hagyja csak, hogy nyugodtan végigmondjam, amit akarok, kedves Gatlard – vágott szavába Pennel, mire ő ismét rendesen elhelyezkedett a székén, és várakozva tekintett az öregre.

Ekkor Pennel vetette keresztbe a lábát, közelebb hajolt az asztalhoz, majd folytatta mondanivalóját:

– Megígértem magának, hogy részesedni fog a vállalkozásomban, és most megfelelő alkalom nyílt rá, hogy beváltsam az ígéretem. Nos, figyeljen ide. Épp most kaptam ezeket a leveleket a Santo Domingo-ban élő levelező partneremtől. Arról tájékoztat, hogy egyre fokozódik náluk a négerek nyugtalansága, ezzel arányosan csökken az élelmiszertermelés, és éhínség előtt állnak. Hihetetlenül nyereséges lenne egy rakomány lisztet szállítani oda, mert ebben a levélben az áll, hogy húsz dollárért jegyzik ott azt a lisztet, amit én itt kettő és fél dollárért tudok megvásárolni. A Neptun éppen szerencsés időpontban érkezett meg, és ha liszttel

megrakodva elküldöm Cap Hayti-be, akkor azzal ötvenezer dollár tiszta haszonra tehetek szert.

Franciaországból valamint Angliából nem fognak rakományok érkezni Santo Domingo-ba, mert ezek az országok háborúban állnak egymással, és aki elsőként ér oda, azé lesz a haszon. Santo Domingo-ban azonban jelenleg olyan a helyzet, hogy ott egyetlen kereskedőházban sem lehet megbízni, és egyetlen módja annak, hogy ezt az üzletet biztos sikerrel lehessen lebonyolítani abban áll, hogy az ember együtt utazik a rakománnyal, és ott készpénzért eladja azt, és erre a feladatra magát választottam ki. Kereskedelmi megbízottként együtt utazik a Neptunnal, eladja a rakományt, és a nettó nyereség öt százaléka a magáé.

Ez utóbbi szavaknál Pennel az asztalra dobta a levelet, sovány kezeit Gatlard felé nyújtva, majd felvillanó, mosolygó tekintettel még hozzáfűzte:

– Nos, mi a véleménye, Gatlard barátom, betartottam az ígéreteket?

Gatlard hátradőlt a székén, egyik lábát átvette, és közömbös hangon szólalt meg:

Kétezer-ötszáz dollárt jelentene számomra, ha ötvenezret keresnék magának. Mi vár rám azonban, miután visszatértem ide? Megint hatszáz dolláros fizetéssel kell folytatnom önnél a régi beosztásomat?

– Nos, akkor majd meglátjuk, kedves barátom, rövidesen majd megint egy hasonló üzlet bonyolításával fogom megbízni – válaszolta Pennel meghökkenve. Beláthatja, hogy szem előtt tartom az érdekeit.

– Mert szüksége van rám, hogy ötvenezer dollárt keressek magának – válaszolta Gatlard határozottan. – Pennel úr, azért jöttem ma ide, hogy közöljem, egyetlen nappal sem maradok tovább a szolgálatában, ha nem biztosít számomra évi ezer dollár fizetést, és ezt a követelésemet változatlanul fenntartom. Azt, hogy rászánja-e magát erre, vagy sem, kérem, mondja meg, hogy

még a mai nap folyamán elkezdjek máshol megpályázni egy állást, ha nem hagyja jóvá az igényemet.

Pennel borúsan összevonta a szemöldökét, néhány pillanatig kellemetlenül meglepve mérte végig Gatlardot, majd magára kényszerített nyugalommal válaszolt:

– Ezer dollár fizetést? Nem, Gatlard úr, ekkora munkabért én nem fizetek, különösképpen pedig nem hagyom, hogy kést szorítson a torkomhoz hálából, megfedkezve róla, hogy szegény el-esettként fogadtam be magamhoz, és ügyes kereskedővé képeztem ki. A maga beosztásába könnyedén felveszek valakit, és a Neptunra öt százalék jutalékért bármely pillanatban találok kereskedelmi megbízottat. Tegyen úgy, ahogy jónak látja.

– Hatszáz dolláros állást akár már ma is kaphatok, Pennel úr – válaszolta Gatlard hevesen, és ami a kereskedelmi megbízottat illeti, azt hiszem, hogy a holnapi nap folyamán találhatok olyan kereskedőházat itt a városban, mely nagyon szívesen vállalkozik a lisztügylet lebonyolítására Santo Domingo-ba, ha egy ilyen javaslatot teszek, és egyúttal felkínálkozok kereskedelmi megbízottként. És akkor megspórolhatja a Neptun útját.

– Pennel Gatlard ezen szavaira rémülten összerездült, rámeresztette szemeit, és haragtól reszkető hangon rákiáltott:

– Hogy értsem ezt? Képes lenne elárulni az üzleti titkomat?

– Ha most elbocsát engem, vagy arra kényszerít, hogy magamtól távozzak, úgy a következő órában már semmi kötelezettségem sincs ön iránt, és éppúgy követhetem a saját érdekeim, mint maga. Próbálja csak meg Pennel úr, találni fog-e egy olyan embert, aki éjjel-nappal hajlandó magának dolgozni, és olyan hűségesen és lelkiismeretesen tevékenykedik az üzleti érdekeiért, mint ahogyan én tettem! Minden alkalmazottnak megvan a maga értéke, és ha fukarkodik velem, akkor a saját pénztárcájával fukarkodik.

Ezen szavaknál Gatlard olyan képpel állt fel, mintha ezek lettek volna az utolsó szavai. Pennel azonban utánanyúlt megragadta a karját, visszahúzta a széke felé, majd így szólt:

– Sokéves éves együttlét és közös munka után ilyen hirtelen nem válik el az ember. Üljön csak le Gatlard, és beszéljük meg, hogyan tudnánk megegyezni. Mit szólna, ha megadnék magának nyolcszáz dollárt? Az már mégiscsak szép fizetés.

– Egy centtel sem kevesebb, mint ezer dollár, és pedig a holnapi naptól kezdve, és ha megadja, akkor továbbra is hűséges szolgálja vagyok és az is maradok, és készen állok arra, hogy lebonyolítsam a Santo Domingo irányába tervezett vállalkozást a nettó nyereség öt százalékában számított jutalékért – válaszolta Gatlard a legnagyobb határozottsággal, és jelentőségteljes hangsúllyal még hozzáfűzte: – Semmi kétség sem fűződhet ennek az ügyletnek a fényes eredményéhez!

– Pennel néhány pillanatig maga elé meredve ült, majd elhatározásra jutva felállt, és így szólt:

– Rendben van, megegyeztünk. A holnapi nappal kezdődően ezer dollár éves fizetést biztosítok magának, most pedig szedje össze minden erejét, hogy a Neptunt amilyen hamar csak lehet, kirakodják, aztán megrakják liszttel, annyi rakománnyal terheljék meg, amennyivel csak lehet. Minden napnak igen nagy a jelentősége, míg oda nem ér Santo Domingo-ba.

Ezzel megragadta Gatlard kezét, és az alábbi szavak kíséretében megrázta: – Most már meg van elégedve régi atyai barátjával, forrófejű fiatalember?

– Teljes mértékben meg vagyok elégedve, Pennel úr, és törekedni fogok rá, dupla igyekezettel kimutatni, mennyire hálás vagyok önnek – válaszolta Gatlard a győztes biztosságával.

– Menjen most rögtön a Neptun fedélzetére és gondoskodjon róla, hogy Brooks kapitány mindent megtegyen annak érdekében, hogy holnap reggel megkezdjék a kirakodást. Aztán annak ellenére, hogy vasárnap van, érdeklődjön a lisztkészletek és áraik után,

én pedig azonnal írni fogok vidékre, hogy onnan szerezzem be, amit itt nem tudunk felvásárolni.

– Erre aligha lesz szükség, mert néhány napja Dixon úr közölte velem, hogy hétezer hordó lisztje van raktáron, és rajta kívül van itt még jó néhány kereskedőház, ahol szintén vannak készletek – jegyezte meg Gatlard bátorítóan.

– Biztos, ami biztos, egy ajánlatkérés nem kerül többbe, mint a postaköltség – válaszolta Pannel, még egyszer kezet nyújtva Gatlardnak, az alábbi szavakkal sürgetve őt:

– Nos, hát akkor végezze a dolgát a lehető legjobban! Az idő pénz!

Gatlard igen izgatottan hagyta ott az öreget. Lerohant a lépcsőn, ki a házból, és amint Pannel kinyitotta az ablakot, gúnyos mosollyal nézett utána, amint látta felfelé sietett az utcán. Fejével biccentve és kezeit dörzsölve maga elé mormolt:

– Várj csak, felfuvalkodott ifjonc, tedd csak meg ezt az utat az érdekemben és szerezd meg a nyereséget a számomra, aztán majd jól világga zavarlak, beképzelt majom!

Gatlard azonban győzelemtől ittasan száguldott tova, és pedig egy olyan ivóba, ahol vasárnap reggel általában nagy számban szoktak összejönni irodisták, hogy megbeszéljék, mivel töltsék el a délutánt és az estét. Amint arra Gatlard számított, találkozott is olyan fiatalemberekkel, akiknek a cégtulajdonosa liszttel kereskedett, és beszerezte tőlük a készleteik adatait. Azt is megtudta tőlük, hogy további irodisták, akikkel hasonló okból akart beszélni, a délután folyamán egy a várostól félóránnyira lévő szórakozóhelyen akarnak összejönni, és megígérte, hogy ő maga is ott lesz.

– Miután megivott velük egy pohár portóit, a délutáni viszontlátásra elkészönt tőlük, és a rakpartra igyekezett, ahol a Neptun ki volt kötve. Találkozott Brooks kapitánnyal, aki kajütjében éppen ebédelt, és elfogadta annak meghívását, hogy igyanak meg együtt egy pohár bort.

Madam Astor eközben a lányával az ablaknál üldögélve újra meg újra kinéztek az utcára.

– Hol marad már megint Gatlard? – kezdett bele madam Astor bosszúsan. Tudja, hogy elkészült az ebéd, és már csak rá várunk, hogy ebédelhessünk!

– Ki tudja, hogyan alakult az egyezkedése Pennellel, és lehet, hogy annak következtében valami dolga akadt – válaszolta Aglaja megnyugtató hangon, majd ismét letekintett az utcára.

Madam Astor csendben maradt, és így üldögéltek ott egy jó ideig mindketten, mire az asszony megint belekezdett:

– Ez már tényleg elviselhetetlen, igen nagy kedvem volna feltálatlatni az ebédet, aztán eheti a maradékot!

– Ah, várjunk még egy kicsit, drága mama, bizonyára valami fontos dolga akadt – kérte Aglaja, és kezeibe vette anyja kezét.

A kedvéért szívesen, válaszolta az öregasszony szeretettel, majd az ablakon kitekintve folytatta:

– Nézd csak, ott közeledik rohamos léptekkel. Úgy szedi a lábát, mintha megnyerte volna a játszmát!

– Isten adja! – kiáltotta Aglaja mélyen fellélegezve, és kiszaladt a szobából a ház bejárati ajtaja felé, hogy fogadja kedvesét.

Kilépett, és karjait Gatlard felé tárva barátságosan remegő hangon érdeklődni kezdett:

– Jó híreket hoztál, drága Richardom?

– Igen jókat, Aglaja, olyan dobásom volt, ami gazdag emberre tehet! – válaszolta Gatlard büszkén.

– A Mindenható csak annyit adjon, hogy jól kijöjjünk belőle. Ez minden, amit kérek tőle a számunkra – mondta Aglaja örömtől szipogó hangon, és boldog megindultsággal szerelme keblére vetette magát.

– Azaz inkább függetlenséget más emberektől, teljesen önállóan a jövőben a magam és sorsom uraként – válaszolta Gatlard, közben viszonzva a boldog lány cirógatásait.

– Ah, Richard, ne vidd túlzásba, egy ilyen kívánság úgy hangzik, mint egy lázadás a Mindenható ellen, mint beavatkozás abba a boldogságba, amit neki köszönhetünk. Elégedjünk meg inkább szerény körülményekkel, hiszen tudod, milyen végtelenül boldogok voltunk ebben a házacskában!

A szeretett fiatalembert közben átkarolva vezette a szobaajtó felé, és belépve így szólt:

– Igazad volt, anyám, Richard jó hírt hozott.

– Áldásom nem fog elmaradni. Isten adjon meg mindent, amire szükségetek van! – mondta Astorné, majd folytatta, miközben meghúzta a csengőt:

– Akkor fogjunk is hozzá rögvest az ebédhez, már igen későn van.

A belépő néger asszony felszolgáltatta az ételeket. Mindhárman elfoglalták szokott helyeiket az asztal körül, és Gatlard még mindig nem szólt egy szót sem a szerencséjéről.

– Most már kezd végre elmesélni nekünk, mit sikerült elérned – kezdett bele Aglaja barátságos hangon, és kis kezével megkocogtatta Gatlard karját.

– Éppen bele akartam kezdeni. – válaszolta büszkén – Ezer dollár fizetést könyörögtem ki Pannel úrtól, amit végül jóvá is hagyott.

– Ezer dollárt? – ismételte Aglaja örömteli meglepetéssel. Hiszen annyira nincs is szükségünk, abból még félre is tehetünk. Itt lakunk majd ebben a kedves kis házacskában, és meglátod, milyen ügyesen fogok bánni a pénzzel.

– A leglényegesebb dolgot azonban még nem tudod – folytatta Gatlard – Pannel egy spekulációs üzletet akar lebonyolítani Santo Domingo-val, és kereskedelmi megbízottként engem akar

elküldeni a rakománnyal. Ezzel az üzlettel minden bizonnal ötvenezer dollárnál többet fog keresni, amiből én majd kétezer-ötszáz dollár részesedést fogok kapni. Ez az összeg minden bizonnal majdani vagyonom alapkövét fogja képezni.

– Santo Domingo-ba? – kiáltott fel rémülten Aglaja. Hiszen ott gyilkoltak meg a négerek számos fehér embert, és ott betegedtek meg olyan sokan!

– Sem az egyik, sem a másik veszély nem fenyeget engem, hiszen a hajómon fogok lakni, és a várostól távol fogunk lehorgonyozni. Oda egyetlen néger sem jut el, és a betegségek sem – válaszolta Gatlard gondtalanul.

– És a hosszú tengeri út veszélyeire nem is gondolsz, Richard? – folytatta Aglaja aggódalmasan.

– Ha meg van írva, hogy szerencsétlenség érjen, az itt éppúgy utolérhet, mint a tengeren, a sors rendelkezése elől nem lehet kitérni, az ember tehet bármit, amit akar – válaszolta Gatlard ridegen.

– Ez az elképzelés nincs rendben, fiatalúr. Ha így lenne, akkor az embernek nem volna lehetősége arra, hogy jó vagy rossz tetteikkel boldogságot vagy szerencsétlenséget idézzен elő maga körül – mondta madam Astor figyelmeztető hangon.

– Ennek ellenére minden úgy történik, ahogy meg van írva – válaszolta Gatlard ellenkezve. Hát nem azt látjuk napról napra, hogy a legnagyobb csavargókból lesznek a gazdag és boldog emberek?

– Gazdagok persze lehetnek, azonban a boldogságukkal mi a helyzet, azt nem tudhatjuk. Ha belelátnánk a lelkükbe, a gondolataikba, valószínűleg visszariadnánk néha. Arany palotában szívet mardosó kígyóval a keblében sohasem lehet nyugodt és boldog az ember! – mondta az asszony komoly, figyelmeztető hangon.

Aglaja ekkor derűs mosollyal közbeszólt:

– Mi azonban sem arany palotát, sem mardosó kígyót a szívünkben nem akarunk. Nem igaz Richard? Ugye megelégszünk a mi kis házacskáinkkal, benne szerelemmel és boldogsággal?

– És ha hajlandóak lesztek ennyivel beérni, akkor az ég áldása is veletek lesz, mert a szerelem boldogsága, ami a legnagyobb boldogság a Földön, magában az emberben van, függetlenül a külvilágtól – válaszolta madam Astor.

– Igen, az ég velünk lesz – szólt közbe Aglaja, és szeretetteljes pillantást vetve Gatlardra, keblére szorította összekulcsolt kezét – hiszen ma is olyan kegyes volt hozzánk.

– És mikor kell útnak indulnia? – fordult madam Astor ismét Gatlardhoz. Addig még sok mindent kell elrendeznünk a maga számára.

– Tízennégy napon belül remélem sikerül elindulnunk – válaszolta Gatlard. Addig azonban nehéz munkanapok előtt állok, és arra szeretném kérni önöket, hogy esténként ne várjanak rám a vacsorával, mert előre nem tudom megmondani, hogy mikor érek haza – válaszolta Gatlard, miközben gondolatban csak félig-meddig volt jelen, mert közben a várható nagy nyereségen járt az esze.

– És milyen sokáig leszel távol tőlem? – kérdezte Aglaja bánatos hangon.

– Ez nagyon bizonytalan. Az időjárástól, a széljárástól függ, hogy meddig tart az oda-vissza út, aztán még az is kérdéses, milyen állapotok uralkodnak Santo-Domingo-ban. Kérdéses, hogy a rakományt el tudom-e adni az első kikötőben, vagy további kikötőket kell felkeresnem, hiszen korlátlan felhatalmazásom van a hajó és rakománya felett, hogy a saját megítélésem szerint rendelkezhessek vele.

– Sajnos akkor sokáig el fog tartani, míg viszontláthatlak, drága Richard – sóhajtott fel Aglaja, és eredménytelenül próbálta meg visszatartani könnyeit, de rövidesen összeszedte magát, és folytatta: – Akkor legalább menjünk el ma még egy igen hosszú

sétára, hiszen ki tudja, mikor lesz ismét alkalmam rá, hogy mellett mehessek!

– Ez nem fog menni, mert ma délután üzleti ügyeim vannak. Lisztkészleteket és árakat kell megtudakolnom – válaszolta Gatlard tekintet nélkül arra a fájdalmas hatásra, amit elutasító válasza okozott menyasszonyának.

Aglaja elnémult, és maga elé nézett, madam Astor azonban magához ragadta a szót helyette, és megkérdezte: – Ma? Hiszen ma vasárnap van!

– Persze – válaszolta Gatlard gondtalanul – de ez nagyon sürgős, feladat, mert már holnap korán reggel meg kell kezdenünk a beszerzéseket, mielőtt mások megelőznének bennünket. Erre ígéretet tettem Pannel úrnak.

– Ezt természetesen nem tudom megítélni – jegyezte meg madam Astor némi előítélettel a hangjában. – Érzelmeim azonban azt súgják nekem, hogy egy szerető, jóságos menyasszonyra rá lehetne áldozni a vasárnap délután egy részét, röviddel egy ilyen hosszú elválás előtt.

– Lehetetlen, bármennyire is szívesen tenném – válaszolta Gatlard még mindig derűs hangulatban. Ezzel a társalgás félbeszakadt, és igen szótlánul fejezték be az ebédet.

Gatlard aztán elnézést kért, mert kötelezettségei elszólítják. Felment a szobájába, magához vett még néhány szivart, aztán elhagyta a házat, hogy a megbeszélés szerint elinduljon a vidéki szórakozóhely felé.

Másnap már kora reggel a Neptun fedélzetén volt, hogy a kirakodásról rendelkezzen. Onnan Pannel irodájába sietett, ahol meghallgatta annak utasításait a liszt vásárlásával kapcsolatban, majd egész nap hol itt, hol ott tevékenykedett nagy igyekezettel, hogy előkészítse, előmozdítsa a vállalkozást.

Este nagyon későn ért haza, ahol Aglaja még várt rá a vacsorával.

Az üzleti ügyek és a nagy nyereség kilátása, amit Gatlard elérni remélt, olyan mértékben elhatalmasodott a lelkén, hogy attól a szeretett lány iránti érzelmei szenvedtek kárt, és a lány szívből jövő szavaira csak kényszeredett kedveskedésekkel válaszolt. Egy új gondolatvilág, egy új élet kezdett ébredezni benne, gondolatban már üzlettársnak képzelte magát a nagy Thomas Pennel üzletházban, és azok a kicsinyes körülmények, melyek között eddig mozgott, kezdtek kellemetlennek, ellenszenvesnek tűnni számára.

– Richardom, üzleti ügyeid miatt nem kedvelheted kevésbé Aglajádat, akinek egyetlen boldogsága, egész világa te vagy – mondta a lány búcsúzáskor, amikor Gatlard a lépcsőn a szobája felé akart indulni.

– Ne gondold ilyesmire, Aglaja, együtt kell örülnöd velem azért, mert sikerült végre levetnem béklyóimat, és független, biztos egzisztenciát látok magam előtt – válaszolta Gatlard megnyugtató hangon, és lelkesedve még hozzáfűzte: – És ezt a célt el akarom érni minden rendelkezésemre álló erőmmel, vagy tönkre megyek.

– Nem, nem, tönkre nem fogsz menni, mert Aglajád szívéen mindig boldogságot és békességet találsz, akkor is, ha a sors lerombolná nagyra törő reményiségeidet. Mellettem elfelejtheted a külvilágot a nagy átveréseivel, fájdalmaival együtt, és soha többé nem fogsz vágyódni utána. Az élethez elegendő a mi kis tulajdonunk, és szükség esetén még Aglajád is munkába állna érted!

A menyasszony ezzel kedvesét karjánál fogva visszatartotta, és bensőségesen a keblére simult. Richard megcsókolta, aztán az első lépcsőfokra lépve, kezét nyújtva felé így szólt:

– Ne mondj ilyen ostobaságokat, Aglaja. Nektek nőknek a természet szűk korlátok között teszi lehetővé a boldogságot, nekünk férfiaknak pedig a nagy, korlátlan életben. Az apróságoknak, melyek felett mi eltekintünk, számotokra fontos jelentősége van – válaszolta Gatlard, enyhén rendre utasító hangon, aztán még egyszer megszorította Aglaja kezét, majd sajátját visszahúzta, mire a lány így válaszolt:

– Az apróságok teremtik meg a boldogságot, Richardom, és nem a nagy parádék jutnak el a szívig! Jó éjszakát kedvesem!

Még egyszer intett felé, és bánatosan nézett utána, amint szaporán léptekkel eltűnt odafent a lépcsőn.

VII.

*A felszerelés. Szeretetteljes tervek. A kereskedelmi megbízott.
Az eligazítás. A búcsúvacsora. Az utasítás. A hajóskapitány.
A fukarság. Az önhittség. A hazatérés.*

Ettől kezdve Gatlard egyre kevesebbet volt otthon. Általában már hajnalban távozott, gyakran ebédelni sem tért haza. Ilyenkor Brooks kapitánnyal fogyasztotta el ebédjét a Neptun fedélzetén, hogy a hajó rakodása közben lehetőleg folyamatosan jelen legyen.

Jóllehet távolléte miatt a kis családi kör igen magányossá vált, annál nagyobb volt azonban a sürgölődés, mert madam Astor és lánya szorgalmas igyekezettel készítették össze Gatlard felszerelését a hosszú útra, így gyakran előfordult, hogy mindketten még akkor is szorgalmasan tevékenykedtek az érdekében, amikor késő éjszaka hazaért.

Annak idején egy nyugat-indiai utazás legalább akkorának számított, mint manapság egy európai út, a hajózás még ezernyi problémával és tökéletlenséggel küzdött, és számtalan olyan veszélynek volt kitéve, ami manapság már nem is ismeretes.

A tengeri számításokhoz használt műszerek még tökéletlenül működtek, a járművek is elég esetlenek voltak, a vitorlázat ügyetlen, és a partvidékeken ritkán fordultak elő világítótornyok, vagy egyáltalán nem is voltak. Ennek következtében egy Nyugat-Indiába tartó út, ami manapság néhány napig tart, annak idején hetekig eltartott, és egy ilyen bizonytalanul hosszú útra Gatlard felszerelésének összeállítása a két hölgy számára igen fontosnak

tűnt. A teljes ruházatát valamint a pihenéséhez szükséges holmit jól át kellett gondolni, és mivel számára igen szokatlan és durva volt az élelmezés a hajón, ezért ezen a téren is igyekeztek őt ellátni. Száritott gyümölcsöket, befőtteket, friss citromot és narancsot vittek neki a fedélzetre, és Aglaja gyakran személyesen is meglátogatta, hogy kabinját berendezze és feldíszítse.

Egyik délután is ilyen kedveskedésekkel volt elfoglalva, amikor Gatlard belépett hozzá a kis kabinba, amely a hosszú útja során a szobája lesz.

– Kedves, drága jó Aglaja – szólította meg örömteli meglepetéssel körülnézve a kabinban, és átkarolva a kedves, fellelkesült lányt. – Hogyan köszönhetném meg neked valaha is végtelen szereteted?

– Viszontszerelmeddel, Richardom – válaszolta Aglaja, boldogságtól sugárzó arccal tekintve fel reá. A szerelem önző, és arra törekszik, hogy azonos érzelmeket keltsen a szeretett szívében. Téged, Richard, még akkor is szeretni foglak, ha a szíved már nem is lesz az enyém. Az enyém viszont mindörökké a tiéd marad!

– Ó, kedves Aglaja! – válaszolta Gatlard, pillanatnyilag meghatódva a lány bensőséges megnyilvánulásától – sohasem lennék rá képes, hogy elforduljak tőled, hiszen annyi szerelemben és jószágban részesítettél! Amikor visszatérek, megtartjuk az esküvőnket, és olyan lakásod és berendezésed lesz majd, hogy egyetlen asszonyé sem fogja felülmúlni Philadelphiában!

– Bár csak úgy lenne, Richard. Miattam nem kell költened a pénzéd, a házacskánkat azonban olyan rendben és tisztán fogom tartani, hogy egyetlen palotában sem lesz nagyobb rend a városban, és mindig több szerelemre fogsz ott találni, mint amit az egész világ képes volna nyújtani számodra – válaszolta Aglaja túlárado meghatottsággal, és szép ajkaival a szerelme felé fordult, aki bensőségesen és hosszan megcsókolta.

– Ígérem, Richard – folytatta túlárado boldogsággal – hogy távolléted alatt minden gondolatom veled lesz, a lakásunkat majd szépen berendezem számunkra úgy, hogy neked is tetsszen, és

örömmel fogadsz el ott majd feleségedként. Úgy fogok mindent elrendezni, ahogyan te is szeretted.

– Nekem úgy fog tetszeni, ahogyan te kialakítod, hiszen ezt a parányi helyiséget is szalonná varázsoltad. Csak attól tartok, hogy a szél és a tenger hullámai rendetlenséget okoznak majd, amint ide-oda hánykolódik a hajó. Milyen hamar le fognak pottyanni a virágvázák az asztalról, és mivé fognak válni a szép poharak. Ami nincs lekötözve, vagy az asztal mélyedéseibe helyezve, az nem marad a helyén.

– Akkor a holmijaidat pakold a bőröndödbe, miután kifutottatok a tengerre, és ha a hajó megint kikötőben lesz, akkor szedd elő, és közben gondolj Aglajádra, akinek a lelke folyamatosan veled lesz – válaszolta a boldog menyasszony, majd hagyta, hogy a jegyese kikísérje a rakpartra, hogy elinduljon hazafelé, mert a Nap már lemenőben volt.

Az idő szárnyakon repült úgy Gatlard, mint az Astor család számára, hiszen a Neptun indulásának napja már el volt döntve, és még mindig ezernyi apróságról kellett gondoskodni úgy, hogy Gatlard nem is tudta, hogyan tud majd végezni a feladataival, miközben az Astor hölgyek még mindig kitaláltak valami újat a felszerelésével kapcsolatban, és Aglaja bánatosan számlálta a hátralévő néhány napot, melyek kedvesét még a közelében tartják.

Aztán elérkezett az indulás előtti utolsó nap, a Neptun a rakparttól kihajózott a folyó közepére, ahol lehorgonyzott, a vitorlázatot előkészítették, a teljes személyzet a fedélzeten tartózkodott, és dél körül Pennel úr Gatlarddal és a kapitánnyal együtt elment a vámhivatalba, hogy rendezzék a vámügyeket.

Büszkén és komolyan lépett be Gatlard a tágas, boltíves iroda-helyiségbe, és Pennellel odalépett a tiszteletreméltó, öreg főinspektorhoz, hogy a cégtulajdonos kinevezze őt a Neptun és rakománya meghatalmazott kereskedelmi megbízottjává.

Az elmúlt számos év során Pennel úr irodai alkalmazottjaként már annyiszor járt a vámházban, és ott minden hivatalnok ebben a beosztásban ismerte őt, ma pedig megszabadult az irodai alkalmá-

zotti beosztástól, és úgy állt ott az öreg inspektor előtt, mintha ő lenne az ügyvezető, Pennel pedig a beosztott.

Kalapját a bal karja alá kapta, jobb kezét a mellére szorította, amikor az inspektor előmondta az eskü szövegét, amelyet Pennel felé kellett tennie, és az mindössze annyit mondott, hogy „Yes Sir” (igen uram), gúnyos oldalpillantást vetve Gatlardra, miközben vékony ajkain atyai mosoly látszott.

A hivatalnokok felé tett büszke meghajlást követően Gatlard kísérelővel együtt elhagyta a vámházat, és elindult Pennellel annak lakása felé, hogy ott megkapja tőle az utolsó utasításokat.

– Komoly bizalommal tiszteltem meg magát, Gatlard – kezdett bele Pennel ünnepélyesen, miután egymással szemben helyet foglaltak az öreg íróasztal mellett. – Igazolja vissza ezt a bizalmat, és a bizalom egyre növekedni fog, és megszilárdul.

– Ígéretem, amely szerint minden erőmmel azon leszek, hogy az ön érdekeinek megfelelően járjak el, a leghűségesebben és leglelküismeretesebben be fogom tartani, Pennel úr, és számítok rá, hogy a jövőmmel kapcsolatban ön is az érdekeimnek megfelelően fog eljárni – válaszolta Gatlard határozott hangon.

– Abban bízhat – válaszolta Pennel barátságos grimasszal, miközben kezét nyújtott Gatlardnak. Aztán ünnepélyesen folytatta:

– Mostantól kezdve a nevemben korlátlan ura a Neptunnak és rakományának, és saját megítélése szerint rendelkezzen mindkettő felett az érdekekben, azaz a hajó útvonala, valamint a hely felett, ahol rakományát javamra a legelőnyösebben el tudja adni. Cap Hayti-ben az utóbb kapott beszámolók alapján a tulajdon biztonságát még nem fenyegetik a fekete lázadók, és az élelmiszerhiány olyan nagy, hogy éhínségtől tartanak, ezért ott lehet a liszt esetében a legnagyobb nyereségre számítani. Az éhezés következtében a pénz elveszíti az értékét. Ezt tartsa szem előtt, és minél nagyobb a szükség, annál inkább emelje az árakat. Akinek nincs mit ennie, az a legutolsó dollárját is odaadja egy falat kenyérért! Ahol azonban a lázadás, éhezés és halál olyan közel áll az üzlethez, hitelt

senkinek sem szabad adni. Kézpénzfizetés a jelszó, a rakományomat csak kézpénz ellenében adhatja el. Remélhetőleg mire odaér, már az éhség fog dirigálni, valószínűleg nem kell túl hosszasan alkudoznia az emberekkel az árról. Ha úgy ítéli meg a helyzetet, hogy a kenyérre bármi áron szükség van, akkor emelje az árat húsz dollárról negyvenre, hiszen a saját nyeresége az enyémmel együtt növekedni fog!

– Ebben teljesen igaza van, és bízson csak bennem, minden bizonnyal semmit sem fogok elajándékozni az uraknak – szölt közbe Gatlard az öreg beszédébe – aki azonban folytatta:

– Ha a helyzet úgy alakul Cap Hayti-nél, hogy az üzletet kézpénzért nem lehet lebonyolítani, akkor hajózzon tovább Santo Domingo egy másik kikötőjébe, és ha a várakozás ellenére ezen a szigeten sem ér el sehol kedvező eredményt, akkor utazzon Havannába vagy Kuba valamelyik másik kikötőjébe. Ha Cap Hayti-hez érkezik, maradjon valamelyest távol a várostól, horgonyozza le a hajót, és csónakkal vesse ki magát a szárazföldre, hogy először kiszimatolja, miként áll a helyzet. Nem kell mindjárt elmondania, hogy liszt van a fedélzeten, azt sem, hogy kicsoda, és mi a hajójának a neve, mert a későbbiek során rossz híre terjedhet, ha tovább akar hajózni a liszttel egy másik kikötőbe. Húzassa csak fel az amerikai zászlót, így sem francia, sem angol hadihajók nem zaklathatják, aztán kezdjen el hallgatózni, míg pontosan meg nem tudja, mi a legjobb, amit megtehet az érdekünkben. Mindenesetre ragaszkodjon a kézpénzfizetéshez, pénz nélkül fordítson hátat az éhezőknek!

– Nagyon óvatosan, és remélhetőleg teljes megelégedésére fogok eljárni – válaszolta Gatlard, amint Pennel elhallgatott, majd felemelkedett, hogy ezen a napon még egyszer utoljára a menyasszonyával és annak anyjával fogyassza el meghitt körben az ebédet.

– Bizonyára a menyasszonyával akar otthon ebédelni – mondta Pennel, miközben búcsúzásként kezét nyújtott Gatlardnak. Brooks kapitány meghívott engem, hogy a fedélzeten ebédeljek vele, én azonban nem fogadtam el a meghívását, mert az utolsó

percekben bizonyára még sok dolga van, és sokféléről kell rendelkeznie. A végén még elmulaszthat valamit egy ilyen ebéd miatt. Közben az ember többet iszik a kelleténél, és drágán fizethetem meg a megtiszteltetést, mert az egész legénység is elvárja, hogy megvendégeljék, és a mértéktelen ivás miatt a végén még munkaképtelenné válnak. A kabinokat el fogom látni megfelelő mennyiségű borral, semmiben sem kell hiányt szenvednie, kedves Gatlardom.

Ezeknél a szavaknál Pannel új kereskedelmi megbízottját kikísérte az ajtóig, jó étvágyat kívánt neki, és „másnap reggeli vizsontlátásra a Neptun fedélzetén” szavakkal elkészönt tőle.

Gatlard ekkor már a hajó és rakománya urának képzelte magát, és gondolatban éppen Cap Hayti-nél árulta dupla áron a lisztet.

Zsebre tett kézzel gondolataiba mélyedve haladt az utcákon, és azt számolgatta, mekkora lenne a részesedése a nyereségből, ha az üzlet folyamán ötvenezer dollárnál nagyobb lenne a bevétel.

Minden lépéssel, amit megtett, egyre gyarapodott a gondolataiban már magáénak tekintett tőke, és így közeledett, fantáziája szerint már milliomosként a kicsiny házhoz, ahonnan menyasszonya sietett elé, hogy üdvözölje őt a búcsúebédhez.

Aglaja mindkét kezét felé tárva meg akart szólalni, de szemei könnyekkel teltek meg, hangja elakadt. Arcát Gatlard keblére hajtva karjaiba kapaszkodott, majd fájdalomtól elgyötörtén andalgott el vele a házig.

– Miért megint ezek a könnyek, drága Aglaja, ünnepnek kellene lennie az előttünk álló búcsúnak – mondta Gatlard vigasztaló hangon – hiszen ez az út teremti meg számomra azokat az eszközöket, melyek lehetővé teszik, hogy feleségül vegyelek.

– Ezt persze tudom én is, Richard, és nem is morgolódok a sors ellen, mely ilyen hosszú, bizonytalan időre távol fog tartani tőlem, de lehetek nyugodt és gondtalan, amikor tudom, hogy ezernyi veszélynek leszel kitéve, amit nem oszthatok meg veled?

– Mindent rosszabbnak képzelsz, mint amilyen a valóságban, drága leányzó – válaszolta Gatlard maga elé nézve – mert várható nyeresége ekkor megint magával ragadta gondolatait.

Madam Astor ekkor megjelent az ajtóban, és létező legbarátságosabb hangján üdvözölte Gatlardot.

– Örülök neki, hogy időben érkezett, mert már attól tartottam, hogy megint üzleti ügyek fogják késleltetni. Ma még a miénk, és nem is engedjük ismét távozni – mondta szeretetteljes kifejezéssel Gatlardnak, kezét nyújtva neki, majd előre ment a szobába, ahol az asztal már meg volt terítve.

Két nagy váza virág pompázott rajta, és hasonlóan volt díszítve a tükör alatti polc is. A szobában minden ünnepélyesnek látszott. Madam Astor fekete selyembe öltözött, ahogyan vasárnap templomba szokott járni.

– Hát nem épp az előbb említettem, hogy a mai napnak ünnepnek kell lennie a számunkra? – kezdett bele Gatlard a virágokra mutatva tréfálkozó hangon, és homlokon csókolta Agláját. Látom, a mama is az én véleményemen volt.

– Olyan ünnepnap, amely a Földön a legkedvesebbtől akar megfosztani bennünket! – válaszolta Aglaja fájdalmas mosollyal.

– Azért, hogy rövidesen ismét egymásé lehessünk – szólt közbe gyorsan Gatlard, és érzéketesen megsimogatta az arcát. Légy most egy kicsit te is vidám, és töltsük el jó kedvvel az utolsó órákat.

– Gatlardnak igaza van, Aglaja, hiszen nem túl hosszú időt jelent ez az elválás, és mindkettőtök javát szolgálja – mondta madam Astor megnyugtató hangon, és az asztalhoz lépve folytatta: – Most pedig fogjunk hozzá az ebédhez, mielőtt kihűlnek az ételek!

Hanna, a fekete szolga éppen egy gőzölgő sültet tett az asztalra, madam Astor pedig kést és villát ragadott, hogy felszeletelje.

– A friss hús hiánya észrevehető nélkülözést fog jelenteni a tengeren – jegyezte meg az asszony Gatlard felé fordulva, amint a sültet nyújtotta a tányérja felé.

– Persze, én is erre számítok, és ki tudja, hogy odaérkezéskor javulni fog-e a helyzet, hiszen amint remélem, addigra Cap Hayti-n már kitör az éhínség, ezért túl sok húsról ott nemigen számíthatunk – válaszolta Gatlard.

– Egy ilyen szerencsétlenségben jobb, ha nem reménykedik az ember. Bárcsak megóvná ettől az ég a szegény embereket – válaszolta madam Astor intő hangon.

– Nem, nem, jobb lenne, ha addigra megennék már az utolsó szelet kenyérüket is – szólt közbe Gatlard – hiszen erre alapozzuk a vállalkozásunkat. Minél éhesebbek, annál többet hajlandóak fizetni a lisztért.

– Richard! – szólalt meg Aglaja kérlelve, nem minden szemrehányás nélkül, és kezét Gatlard karjára téve halkán még hozzáfűzte:

– Ilyen pénz nem hozhat ránk áldást!

– Ostobaság, a pénz az pénz. A dollár dollár marad, teljesen mindegy, hogy gazdag, vagy éhező fizette – válaszolta Gatlard. Az asszony komor, rosszálló tekintetét észrevéve azonban még hozzáfűzte: – Egyébként nem a szegény néppel fogok üzletelni, hanem a gazdag kereskedőkkel, ahhoz pedig nekem semmi közöm, hogy mihez kezdenek a lisztel. Azért már nekik kell felelniük.

– Tartsa mindig tisztán a lelkiismeretét, Gatlard! A nélkül nincs boldogság a Földön – mondta madam Astor, és mielőtt ő még válaszolni tudott volna, folytatta: – Nyújtsa ide a tányérját, itt igen szép vörös a hús, ahogyan kedveli!

– Gatlard úgy gondolta, ideje lenne témát váltani. Eleget tett a felszólításnak, majd bort töltött a poharakba, és a sajátját megemelte az alábbi szavakkal:

– A mihamarabbi szerencsés viszontlátásra!

Anya és lánya koccintottak vele, örömmel ismételve a pohárköszöntőt, és valamennyien kiűritették poharaikat.

– Este menjünk el együtt a Neptun fedélzetére, mert beszélnem kell a kapitánnyal, ma pedig szeretném, ha együtt maradnánk – szólalt meg egy idő után Gatlard szívélyes hangon, derűs pillantást vetve a hölgyekre, mire madam Astor örömmel bólintva válaszolt:

– Rendben van, kedves Gatlard. Kövesse mindig csak azt, amit a szíve diktál, és akkor sohasem kell semmit sem megbánnia. Bármennyire is igénybe veszi az üzleti élet, időről időre legyen mégis csak kizárólag a miénk. Örömmel látogatom meg a hajót, és nézem meg, hogyan rendezkedett be ott.

– Bizonyára tetszeni fog Önnek, hiszen Aglaja pompásan alakította ki a kabinomat – válaszolta Gatlard örömteli hangon, és megcsókolta menyasszonya kezét.

– Amennyire lehetett, és amennyire képes voltam rá, ha pompásnak nem is mondható – mondta Aglaja hálás, örömteli mosollyal. Az itteni házacskánkat azonban nagy tetszésedre fogod viszontlátni, ha az ég szerencsésen hazavezet.

Bizalmas, szívélyes együttlétben teltek az órák, és amint a Nap lemenőben volt, Gatlard madam Astorral és a lányával elsétált a Neptunhoz, ahol Brooks kapitány nagy tisztelettel felkísérte őket a felső fedélzetre, és ott helyet foglalt velük a lemenő Nap fényében.

Brooks kapitány körülbelül negyven éves férfi volt, és ahogyan mondják, a legalján kezdte a szolgálatot, és végül fő kormányosi beosztáson keresztül a Neptun kapitányságáig vitte, miután elődje meghalt, és Pennel úr azért bízta meg őt a kapitányi beosztással, mert kevesebb bérrel beérte, mint amennyit elődje kapott.

Alacsony termetű, szikár ember volt, már őszülő hajjal, Nap barnította, hosszúkás arccal, és nagy, hajlott orral, aki külső megjelenésével minden körülmények között megőrizte nyugalma.

Lényének ez a nyugodt közömbössége leginkább a sokéves tengeri élet számos veszélyének a következménye volt, hiszen már fiatal sihederként, azért, hogy elkerüljön egy megérdemelt büntetést, megszökött szüleitől, és elszegődött hajósinasnak.

Miután a kapitány kifejezte örömét madam Astor felé, hogy végre őt is láthatja egyszer a hajójának fedélzetén, Aglaja felé sajnálatát fejezte ki, hogy már holnap reggel el kell vinnie a vőlegényét

Gatlard a kapitány felé fordulva így szólt:

– Pannel nem fogadta el az ebédmeghívását. Valószínűleg attól tartott, hogy néhány palack bort kell hoznia önnek ajándékba.

– Erre semmi szüksége sem lett volna – válaszolta Brooks nyugodtan, azonban a legénységnek küldhetett volna valami innivalót, ahogyan szokásos. Az emberek ezt nagyon rossz néven veszik tőle, és a jelenlétemben szidalmazták őt, én pedig mit tehetnék ellene?

– Igen, igen messzire megy a fősvénységével, amivel gyakran nagy kárt okoz saját magának – vetette közbe Gatlard, majd némi szünet után hozzáfűzte: – Egyébként kereskedelmi megbízottként beosztásom alapján úgy tartom helyesnek, hogy én is adjak valamit az embereknek.

Ezzel felállt, az alsó fedélzetről magához szólította a kormányost, és az alábbi szavak kíséretében egy aranypénzt adott át neki:

Adja át üzenetem a legénységnek, azért adtam ezt a pénzt, hogy abból egy kellemes estét tölthessenek el. Ügyeljen azonban rá, hogy az emberek ne vigyék túlzásba, nehogy holnap reggel munkaképtelenek legyenek.

A kormányos megköszönte a matrózok nevében, Gatlard pedig ismét a kapitányhoz fordult az alábbi szavakkal:

– Milyen korán szándékozik elindulni?

– Hét és nyolc óra között, miután a legénység megreggelizett, egyébként ezt önnek kell eldöntenie, mivel ön a tulajdonos megbízottja – válaszolta a kapitány a szokásos nyugalmával.

Gatlardnak láthatóan igen tetszett a kapitány válasza, csillogó tekintettel futó pillantást vetett a hölgyek felé, majd így szólt hozzá:

– Ezt nem kell olyan szigorúan venni, kedves kapitány. Mi minden bizonnyal jól megleszünk egymással. Tehát hét és nyolc között, ha ez önnek így megfelel, a magam részéről teljesen egyetértek vele. Majd Aglájához fordulva így szólt:

– A mamának még meg kell mutatnunk a szalonomat, mielőtt teljesen besötétedik, hiszen már lement a Nap. – Erre valamennyien felemelkedtek, majd lementek a kajütbe, amelynek egyik oldalán ajtó nyílt Gatlard szobácskája.

Miközben madam Astor megtekintette a kicsiny helyiséget, és megdicsérte lányát jó ízléséért, amellyel itt serénykedett, Brooks kapitány bort és süteményeket hozatott a kajütbe, hogy megkínálja vendégeit.

Szerencsés útra, jó időjárásra és mihamarabbi visszatérésre ittak, viccelődtek és nevetgéltek, és közben észrevétlenül eltelt egy óra, amikor odakintről hirtelen hangos kurjongatásokat lehetett hallani, és a matrózok ujjongó hurrá kiáltásokkal éltették Gatlardot.

– Most már ideje, hogy távozzunk, az emberkék egyre élénkebbé válnak, a hölgyek számára talán túlzottan is szórakozottak – szólalt meg Gatlard felállva madam Astor felé, és a legénység viharos kiáltozásai közben ajánlották magukat a kapitánynak és elhagyták a hajót.

VIII.

*Lelkiismeret furdalás. A közeledő reggel. A virágcsokor.
A Neptun hajó. Rideg búcsúszavak. Megnyugvás. Az indulás. Fo-
kozódó zűrzavar. Óvatossági rendszabályok.*

Alvásra nem került sor ezen az éjszakán Astor özvegyasszony házában, hiszen már jó későn volt, amikor Gatlard felemelkedett a kandalló melletti kedvenc helyéről, hogy anya és lánya néhány órát még pihenhessen. Ezt követően felment a szobájába, összepakolta maradék holmiját, hogy korán reggel bőröndjét elküldhesse a hajóra, aztán vetkőzés nélkül leheveredett az ágyra, hogy pihenjen egy kicsit, és várja, míg felkel a Nap, mert aludni nem tudott. Úgy tűnt neki, mintha az új nappal új élet kezdődne számára, nagyra törő kalandos élet, melynek ő maga a kormányosa, és becsmérő érzéssel suhant végig tekintete a kis szobácska kevés és egyszerű bútorain és a csupasz falakon, amelyeken egy kis tükröt és az alatta lévő polcon egy csokor piros szalaggal megkötött száraz virágcsokrot kivéve nem volt semmi, ami egy pillanatra is leköthette volna a figyelmét.

A csokron azonban megtapadt Gatlard tekintete, és emlékeiben felidézte azt a pillanatot, amikor Aglaja örömkönnyek között átnyújtotta neki a csokrot, amint felgyógyulva a sárgalázból első alkalommal kilépett a kertcskébe a házból.

A csokor olyan komoran tekintett rá, mintha szemrehányást tenne, mintha ujjával fenyegetné, mintha figyelmeztetné rá, mi mindent tett érte a lány, mennyi szeretetet ajándékozott neki, és egyszerűsége ellenére mégis mennyire hozzá kell tartoznia azon csillogó és gazdag körülmények között, amiket képzelete varázsolts maga köré. Miért ez a szemrehányás, miért ez a figyelmeztetés? Hát mondta valaha is magában Gatlard, hogy ne így legyen? És Aglaja képe ennek ellenére nem olyan élénk és kedves színekben lebegett lelki szemei előtt, mint korábban. Eltűnni látszott, mint borongós ködben az élet csillogása elől, amiről mostában ábrándozott, és nem tudta elűzni kebléből a szemrehányás érzését. Megfordult ágyán, lehunyta szemeit, és aranyak között

turkálva látta magát. Látta, amint tengerről tengerre hánykolódik a hajója, márványpalotában látta magát díszruhás szolgák által körülvéve, Aglaja ködképe azonban mindig ott volt a háttérben.

Miközben Gatlard félig ébren, félig álomban várakozott a reggelre, Aglaja szobácskájának nyitott ablakánál üldögélt az őt körülengő éjszakai szellőben. Szíve nehéz volt és szomorú, mert bármennyire is vigasztalóak voltak anyja szavai szíve szerelmének távozásával kapcsolatban, a távozása miatti fájdalmat mégsem tudta leküzdeni, és mélyeket sóhajtvá tekintetét egyre csak a szikrázó csillagok felé emelte, és Istenhez fohászkodott, hogy védelmezze kedvesét a veszélyektől és segítse hosszú útján.

Aztán megint hevesen kezdett verni a szíve a boldogságtól, amikor visszatérésének pillanatára gondolt, amikor a keblére simulhat, amikor végre már teljesen az övé lehet, és semmi sem választhatja el többé tőle. Ó, mennyire szeretett volna már érte élni, mennyire szerette volna háziassá és kedvelté tenni számára az otthonukat, és milyen boldogságot szerezne ezzel saját magának!

Így ült ott szenvedve és nyugtalanul, reménységgel és boldogsággal csendben az ablaknál, és a toronyóra ütése iránt hallgatózott, míg az első derengés végigreszketett a kerten, elhalványultak a csillagok, és keleten az ég pirkadni kezdett. Olyan békesség, olyan ünnepélyesség volt odakint a kertben, csak a kékmadár kedves csicsergése jelezte halkan a természet ébredését, aztán más madarak is elkezdtek rákontrázni erre, az amerikai pacsirta kedves hangján bekapcsolódott a hajnali kórusba.

Aglajának megkönnyebbült a szíve, olyan derűs volt a reggel, miért ne tekintett volna ő is vidáman a jövőbe, hiszen annyi mindent, olyan nagy boldogságot ígért, miért ne reménykedett volna ő is, és bízott volna a jövőben, hiszen oly sok ezer férfi indul útnak a tengereken, és térnek vissza épségben!

Magára terítette a sálját, lesietett a kertbe, hogy ott üdvözlje az új napot, és erőt gyűjtsön a közelgő búcsúhoz.

Belépett a lugas alá, ahol Gatlard először mondta neki, hogy szereti, ahol oly gyakran esküdött neki megbonthatatlan szerelmet és hűséget, és ahol mellette töltötte élete legboldogabb óráit. Ezernyi boldog emlék tört fel benne – hiszen olyan nagyon és bensőségesen szerette – mit kívánhatna mást még azon kívül, hogy egyesülhessen vele, és az meg is fog történni, miután viszszaért útjáról. A várakozás is olyan édes, ha végül teljesülnek a vágyak és kívánságok, ebben pedig nem lehetett semmi kétsége.

Megkönnyebbült szívvel lépegetett ki a virágágyásokhoz, a legszebb virágokból csokrot kötött, bevitte a lakószobába, és felébresztette a rabszolgányt, hogy időben elkészítse a reggelit.

Madam Astor sem aludt ezen az éjszakán. A közelgő búcsú komor gondolatokat keltett benne gyermekének jövőjével kapcsolatban, és az a gondolat, hogy Gatlardot szerencsétlenség érheti, elszorította szívét, mert biztos volt benne, hogy azt Aglaja nem élné túl.

Nem sokkal az után, hogy a fekete szolgálólány tevékenykedni kezdett a konyhában, madam Astor belépett a lányához a szobába, és nagyon megörült annak, hogy derűs hangulatban találta.

– Már nagyon korán kimentem a kertbe, és hallgattam a madarak csicsérgését. Olyan szépen énekeltek – mondta Aglaja az anyjának – és nézd ezt a pompás csokrot, amit kötöttem, Richard majd magával viheti a kabinjába. Szegény, annyira szereti a virágokat, és milyen sokáig nem fogja látni azokat!

– Santo Domingo-ban azonban bizonyára lesznek pompás virágok. Meg is mondom neki, hozzon néhány cseréppel, meg magokat is – válaszolta madam Astor.

– Nekem ne hozzon semmi mást, csak saját magát, és ezt a kívánságomat a Jóisten bizonyára meg fogja hallgatni – mondta Aglaja, miközben a reggelihez az asztal megterítésével foglalkozott.

Ekkor nyílt az ajtó, és Gatlard lépett be a szobába, gyorsan elhadt reggeli üdvözléssel.

– Richardom! – mondta Aglaja, miközben gyorsan felkapta a virágcsokrot, és Gatlard felé nyújtotta. – Vidd magaddal ezt a csokrot, és ha el is hervadnak, őrizd meg az emlékemre, és hozd majd vissza nekem magaddal! Hosszú utadon mindig emlékeztessen rám, és ha visszatérsz, ajándékozd nekem esküvőnk alkalmából, és az esküvői csokorral együtt fogjuk megőrizni a szobádban boldogságunk kezdetének tanújaként. Képtelen voltam aludni, gondolataim nem tudtak elszakadni tőled, és a búcsú napján azért szedtem neked ezt a csokrot, hogy emlékezetedben mindig felidézzé hűségem szerelmemet.

Aglaja ezzel átkarolta szerelmét, és könnyes szemeit keblébe rejtette.

– Ehhez nincs szükség virágokra, drága Aglaja, szerelmedről sohasem fogok megfeledkezni – válaszolta Gatlard, homlokon csókolva a lányt, majd madam Astor felé pillantva folytatta:

– Ugye elkísérnek a fedélzetre, és megnézik, amint kifut a hajó?

A gyors fordulat hatására, mellyel Gatlard igyekezett másra terelni a szót, úgy tűnt, borús felhők vonulnak át az asszony arcvonásain. Olyan volt, mintha egy pillanatra valamilyen érzést próbálna elfojtani, mintha valamit már éppen mondani akart volna, de aztán mégis magára kényszerített nyugalommal szólalt meg:

– Efelől semmi kétsége sem lehetett, hiszen magam is és gyermekem is egész éjjel a búcsú pillanatára gondoltunk.

– Te is így lehattél velem, bizonyára te sem sokat aludtál, nem igaz, Richard? – vágott Aglaja gyorsan közbe anyja szavába. Persze, hogy elkísérünk téged, és indulásig veled maradunk.

Hanna ekkor feltálalta a reggelit az asztalra, és helyet foglaltak az utolsó közös étkezéshez.

Az idős asszony hallgatag volt, a bánat elnémította Aglaját, és Gatlard gondolatait üzleti ügyek térítették el, így a reggelit meglehetősen szótlanul fogyasztották el.

Gatlard emelkedett fel elsőként, mert az öreg kordés, akinek az volt a feladata, hogy a fedélzetre vigye a holmiját, megállt az ajtó előtt. Miközben Gatlard levitette a csomagjait a szobájából, a hölgyek gyorsan felöltöztek, és nemsokára készen álltak arra, hogy útnak induljanak vele a hajó felé.

Aglaja számára a távozás a házból nehéz és fájdalmas volt, hiába próbálta visszatartani könnyeit, amikor remegve belekarolt szerelmébe és kilépett vele a kertbe, és amint a kertkapuhoz értek, könnyes szemeit Gatlardra emelve halkán így szólt hozzá:

– Gondolj a lugasra, Richard!

Mellette anyjával hallgatagon elindultak az utcán, Aglaja lehajtott fővel, Gatlard büszkén maga körül tekintve, és minden ismerősét új méltóságának tudatában üdvözölve. Így haladtak tovább, a folyó felé meredeken lejtő utcán az ott horgonyzó hajó felé, ahol Brooks kapitány már várt rájuk, és fogadásukra kiment eléjük a rakpartra.

Barátságosan üdvözölte őket, felkísérte madam Astort a fedélzetre, és amikor Gatlard menyasszonyával a fedélzetre lépett, a matrózok az árbocokról és a fedélzetről barátságos kiáltásokkal üdvözölték. A teljes legénység már serényen munkálkodott, hogy a hajót felkészítsék az indulásra.

A kapitány éppen a kajüt feletti felső fedélzetre kísért fel a lépcsőn madam Astort, amikor Aglaja odaszólt anyjának:

– Rögtön utánad jövünk, kedves mama, csak előbb a kabinjába kísérem Richardot. A csokrot akarja vízbe tenni. – Ezekkel a szavakkal elindult Gatlarddal a kabinja felé.

– Richardom, drágaságom, isten veled! – kiáltotta a lány hirtelen kétségbeesett arccal, és zokogva kedvese keblére borult. Akaratereje, hogy erős legyen, teljesen elhagyta, és a búcsú a legkedvesebbtől ezen a Földön viharos, szívet tépő fájdalommal ragadta magával. – Isten veled, Richard, vajon látlak-e még valaha?

– De drága, kedves Aglaja, hogyan juthat megint ilyesmi az eszedbe, miért ne látnál engem viszont? – válaszolta Gatlard

meglepődve. Szedd össze magad és nyugodjál meg, miért pont velem történne valami szerencsétlenség? Nyugodt lehetsz, drágaságom, rövidesen viszontlátjuk egymást, és hamarabb el fog telni ez az idő, mint gondolnád.

Közben cirógatta Agláját, megsimogatta a haját és arcát, és megcsókolta a szép száját.

– Ah, Richard, olyan könnyedén fogod fel, olyan gondtalanul, nekem pedig majd szétrobban a keblem a szenvedéstől. Gondold csak meg, ha elveszítenélek, abba belepusztulnék – folytatta Aglaja panaszosan, Gatlard azonban megpróbálta megnyugtatni:

– Ne ilyen szomorúan váljunk el, kérlek, kedvesem. Gyere, légy vidám és jókedvű, menjünk fel a fedélzetre, hiszen Pannel is rövidesen megérkezik.

Aztán belépett a szobácskájába, a virágcsokrot gyorsan betette egy üvegbe, majd rögvest visszatérve Aglájához az alábbi szavakkal zárta karjaiba:

– Nos, hát isten veled, szívem angyalkája, a mihamarabbi boldog és örömteli viszontlátásra!

Aglaja a szívén, a száján csüngött, mintha képtelen lenne elválni tőle, Gatlard azonban átkarolva őt becézgetve kivezette a kabinból a fedélzetre, ahol a matrózok a kötélzetet igazgatták.

– Ott jön lefelé az utcán Pannel, a vén zsugori! – kiáltotta az egyik matróz Gatlard felé.

– Tényleg ott jön, mondta Aglájának. Menjünk fel gyorsan a felső fedélzetre.

Aglaja fel sem fogta, mi történik körülötte, de letörölte könnyeit, és Gatlardot követve felment anyjához és a kapitányhoz, és ott erőtlenül leroskadott egy székre.

Gondolatai zavarosak és tompák voltak, Gatlard érzéketlen és ridegnek vélt búcsúja viharos érzelmeit elfojtották. Keble görcsösen összerándult, és úgy érezte, mintha összeomlana vele a világ.

– Istenem, Aglaja, mi van veled? Hiszen holt sápadt lettél! – szólalt meg madam Astor rémülten, miközben megragadta a lánya kezét, és kérdő tekintettel nézett Gatlardra.

– Semmi, kedves mama, már el is múlt – válaszolta Aglaja, és tekintetét Gatlardra emelte, aki megrémült a látványától, mert ilyen holtsápadtnak és szenvedőnek látta őt az elmúlt éjszaka álmaiban.

Pennel ebben a pillanatban ért fel a fedélzetre. A kapitány felemelkedett és üdvözölte őt, mire Gatlard is felé fordult.

– Nos, indulásra készen, uraim? – kérdezte Pennel kezeit dörzsölgetve. – A széljárás nem is lehetne jobb. Ez kedvező előjel, mert tegnap este pont ellentétes volt. Remélhetőleg gyors útjuk lesz, és a megfelelő időben érnek Santo Domingo-ba.

– Remélem én is – válaszolta a kapitány. Rögtön indulunk is.

Gatlard még egyszer Aglajára nézett, majd megragadta Pennel kezét, és odavezette őt madam Astorhoz, az alábbi szavakkal:

– Engedje meg Pennel úr, hogy bemutassam szeretett drága Aglajám, menyasszonyom édesanyját.

Eközben megragadta Aglaja kezét, aki felemelkedett, orcái mélyen elpirultak, tekintete felvillant a boldogságtól, és miközben Gatlard szeretettel karjaiba zárta, boldogan meg is csókolta.

– Nyugtassa meg a drága, kedves menyasszonyomat, Pennel úr, hogy nem is olyan veszélyes útra indulunk, mert annyira feleslegesen aggodalmaskodik – folytatta Gatlard szabadon fellélegezve, miközben megcsókolta Aglaja kezét.

– Mindössze egy sétautazásról van szó, kisasszony, semmi többről, mintha csak körülcsónakáznának itt a folyón – válaszolta Pennel nevetve, miközben begombolta a kabátját, mert közben eszébe jutott, hogy el van szakadva a mellénye, és a nyakkendője sem tiszta.

– Most magától Pannel úrtól hallhattad, kedves Aglaja, és többet már ne is aggodalmaskodjál, hallod? – mondta Gatlard derűsen.

Aglaja nem talált szavakat, de a szemébe toluló örömkönnyek és mosolya arról árulkodtak, hogy szívébe visszaköltözött a boldogság, és Gatlard karját szorosan magához szorítva figyelmesen végighallgatta a gyors üzleti megbeszélést a három férfi között.

Közben eloldozták a köteleket, amelyek a rakparthoz rögzítettek a hajót. Kibontották a vitorlákat, és rövidesen elérkezett az indulás pillanata.

– Most kívánjunk gyorsan igen szerencsés utat az uraknak, és menjünk vissza a partra – mondta Pannel madam Astornak, miközben Aglaja Gatlard karjaiba zárva könnyek között utoljára elköszönt.

A percek azonban repültek, a hajó megmozdult. A matrózok a rakpartra vezető lépcsőnél álltak, hogy bevonják azt. Pannel ment le először, a kapitány követte őt madam Astorral, és Gatlard és Aglaja voltak az utolsók, akik elhagyták a hajót.

Még egy utolsó bensőséges csók, és Gatlard kibontakozott a menyasszonya karjaiból, és a kapitányt követve felszaladt a hajóra, melyet dagadó vitorlái fenségesen elindítottak, miközben Gatlard és Aglaja utolsó szerelmes szavakat kiáltottak egymásnak, majd integettek, és karjaikat tarták egymás felé, végül kendőikkel végső búcsút intettek, mivel a Neptun rövidesen eltűnt a folyó következő kanyarulatában a szerető menyasszony szemei elől.

Aglaja azonban továbbra is ott maradt, és vágyakozva, mozdatlanul nézett arrafelé, ahol a hajót utoljára látta, míg végül madam Astor figyelmeztette, hogy indulni kell hazafelé, és elvezette őt, mert Pannel úr, attól tartva, hogy fel kellene kínálnia egy bérkocsit a hölgyeknek, csendben elsomfordált.

1793 elején szomorú volt a helyzet Santo Domingo-n, a forradalom lángja lobogott az egész ország felett. A színesek seregei

már szervezettek voltak és hatalmassá váltak. A fehérek egyre inkább a városok közelébe húzódtak, ahol volt még némi esélyük arra, hogy védekezni tudjanak a fekete szörny ellen, amely az ország távolabbi, vidéki részein megsemmisítéssel fenyegette őket.

Mozgatható vagyonával Port au Prince-be is számos fehér család menekült vidékről, miközben hátrahagyott birtokaikat a lázadók felégették, és a város annyira megtelt emberekkel, hogy már semmi pénzért sem lehetett lakáshoz jutni.

Louvencourt gróf már kora tavasszal engedett felesége kérésének, és visszaköltözött Port au Prince-be, de már akkor szilárd meggyőződésévé vált, hogy ez az ország nem maradhat a hazája.

Röviddel a városba történt visszaköltözését követően el is kezdte visszavonni kölcsönadott pénzeit, eladta vidéki birtokait, melyeket a gazdag mulattok örömmel megvásároltak, mivel helyesen úgy gondolták, hogy végül a fehérek elűzése vagy meggyilkolása következtében gazdátlanná váló birtokokat a szabaddá váló rabszolgák egymás között el fogják osztani.

Miután Louvencourt valamennyi bérbe adott ingatlanát pénzzé tette, elhatározta, hogy azt az ültetvényt is eladja, amelyet öccse Remi igazgatott számára, bírósági végzéssel felszabadítja valamennyi rabszolgáját, és szabad emberként annyit tart meg közülük bér munkásként, ahányan szükségesek ahhoz, hogy fenn tudja tartani magát Port au Prince-ben. Egész, hatalmas vagyonát aranyba akarta fektetni, és így felkészülve várni az események alakulására, azzal az elhatározással, ha a biztonságos, nyugodt létfenntartás kilátására ebben az országban már semmi esély sincs, akkor kivándorolnak az Észak-amerikai Egyesült Államokba.

Egy vasárnap Remi Louvencourt a szokásos módon ebédre érkezett a grófhhoz, és miután az ebéd végeztével a grófnő egy kis sziesztára visszavonult a szobájába. A két fivér magára maradt a szellős, hús ebédlőben. A gróf megállítva hintaszékének mozgását, belekezdett:

– Figyelj csak, Remi! Amit tenni akarok, arról szeretném kérni a véleményedet. Szeretném tudni, hogy részedről elfogadható-e, mert ha ellenedre van, akkor inkább eltekintek tőle. Ezért kérek, hogy nyíltan és őszintén mondd meg a véleményed!

– Horace, tudhatod, hogy nekem mindig az a kívánságom, ami a tiéddel egyezik – válaszolta Remi szokásos békés módján és fivére iránt érzett szeretettel. – Mondd el azonban, miről van szó, hogy ettől függetlenül elmondhassam a véleményemet. Két gondolkodó ember könnyebben jut helyes következtetésre valamely dologban, mint egy.

– Nos, hát akkor hallgass meg! – folytatta a gróf, és kezével intett, mintha azt akarná mondani, hogy majd ne szakítsa félbe. – Amint te is tudod, eladtam valamennyi vidéki birtokom, kivéve az általad igazgatott ültetvényt, és az eladásból befolyt összegek most már aranyban állnak rendelkezésemre.

– A helyzet az utóbbi időben úgy alakult ebben az országban, hogy elszállt minden reményem, valaha is helyre áll-e a személyek és a tulajdon törvényes biztonsága. A lázadás itt most már az utolsó fehér ember elmenekülésével vagy halálával fog végződni. Ostobaság lenne ölbe tett kézzel kívárni, míg végül a lángok öszszezsapnak a fejünk felett, amikor már túl későn van a menekülésre. Ezért azt akarom megtudni tőled, egyetértesz-e azzal, hogy az ültetvényt is eladom, mert jelenleg még magas árat kaphatnák érte, miközben rövidesen kénytelen lennék ingyen átengedni a lázadóknak. Érdeklődéseim alapján úgy számítom, hogy a birtokért és a rajta lévő ingóságokért a rabszolgákat kivéve százezer dollárt is kaphatnék. Mondd meg őszintén, mi erről a véleményed.

A gróf ekkor elhallgatott, és kérdőn testvérére tekintett, mintha arcvonásairól akarná leolvasni gondolatait.

– Egyetérték – válaszolta Remi azonnal. Teljes mértékben azonos nézeten vagyok veled, és azt tanácsolom, amilyen hamar csak lehet, nyélbe kell ütni az ültetvény eladását, hiszen semmi lehetőséget sem látok a helyzet javulására, sokkal inkább úgy tartom, hogy a fehéreknek teljesen befellegzett ebben az ország-

ban. Ami engem az ültetvény eladásával kapcsolatban fájdalmasan érint, az a derék négereink sorsa, akik szeretettel és hűséggel ragaszkodnak hozzánk, és akiket igen rosszul fog érinteni, ha eltaszítjuk őket magunktól.

– Hasonlóan érzek én is irántuk, azonban szabadok lesznek, és megválaszthatják munkaadóikat, és megvannak a kilátásaik arra, hogy munkájukkal biztos egzisztenciát teremtsenek maguknak. Úgy gondolom, ez megfelelő kárpótlás lesz számukra veszteségeikért, és a végén ezért még köszönetet mondhatnak nekem – mondta a gróf. Egyébként – folytatta némi szünet után – segíteni fogok nekik és támogatom őket, mindaddig, amíg szükségük lesz a segítségemre, és amíg abban a helyzetben leszek, hogy ezt megtehessem. És ha a körülmények tényleg a kivándorlásra kényszerítenek bennünket, úgy magunkkal is vihetjük azokat, akiknek az lesz a kívánságuk, hogy elkísérhessenek bennünket.

– Erre valamennyien jelentkezni fognak – jegyzete meg Remi.

– Ennek csak örülhetünk – ragadta magához a gróf ismét a szót. Mivel egyező véleményen vagy velem, rövidesen lebonyolítom az értékesítést. Ha aztán tovább romlik a helyzet, akkor ezt a palotámat is bármikor pénzre tehetem. Majd meglátod, a körülmények tovább fognak romlani, és nem marad más, mint a kivándorlás.

A fivérek még hosszasan társalogtak a dolgok állásáról, mindaddig, míg végül a grófné visszatért karján a kislányával. Őt szintén beavatták elhatározásukba.

– Igen, igen, én is szívesen beleegyezek ebbe – mondta fájdalmas arckifejezéssel, miközben könnyek gördültek végig arcán. Téged Horace, a gyermekem és a jóságos Remit veszíthetem el. Egy új haza jobb lesz nekem, mint ez, ha biztonságban tudhatlak benneteket, a szeretteimet.

– Mindenesetre fel kell készülnünk rá, hogy elköszönjünk ettől a hazától, ha ideér a megsemmisítő vihar, és ha mást nem is tudnék kimenteni a viharból, mint benneteket, drágáim, akkor is

elégedett lennék, és beletörődnék bármibe, amit a sors rendel számomra – válaszolta a gróf, szeretettel átkarolva Madeleine-t, és kezét nyújtott a fivérének.

– Igen, mindenbe bele fogok törődni, mindent el fogok viselni, csak benneteket tudjalak biztonságban – szólalt meg ismét a grófnő. Még egy olyan aggodalmat nem akarok átélni, mint amilyet érted kellett éreznem, Horace!

– És a ti Remitek pedig követni fog benneteket, bárhová is a Földön – mondta, és bensőségesen megszorította a házastársak kezét.

Az ültetvény értékesítése már a következő hét folyamán megtörtént. Egy a közelmúltban Franciaországból visszatért gazdag mulatt volt a vevő, és a nagy vételárat aranyban fizette meg a grófnak.

Santo Domingo legjelentősebb ültetvényeinek számos gazdag mulatt tulajdonosa Franciaországban lakott, és ott élték fel hatalmas jövedelmeiket, mert ott nem voltak hátrányos előítéletek bőrszínük miatt, és nagyra becsülték gazdagságukat. Közülük sokan visszatértek ebben az időben Santo Domingo-ba, hogy hasznot húzzanak a fehérek szorult helyzetéből, és olcsón felvásárolják birtokaikat.

IX.

*A kincseskamra. Hűség és ragaszkodás. A döntés. Cap Hayti. Ott-hon este. A hűség őre. Éjszakai zavargás.
A megbüntetett tolvaj.*

A hatalmas összeg, amit Horace Louvencourt aranyban felhalmozott, az egyik udvari oldali földszinti szobában volt. Az ablak kívül ráccsal, belül pedig vastáblával volt védve.

A szobának csak egy bejárata volt, éspedig egy másik szobából, ahol Lazare, az udvarmester lakott, akinek a gondjaira bízta a gróf a kincsek őrzését. Az arany erős, kis hordókba volt csomagolva, amit egy ember kényelmesen el tudott vinni a hóna alatt.

Bármennyire is veszélyesnek és nyugtalanítónak tűnt volna bárkinek, hogy majdnem teljes, kolosszális vagyonát ilyen könnyelműen és gyenge védelem mellett tárolja a gróf, ő azonban teljes mértékben nyugodt volt, hiszen a hűséges Lazare őrizte, és nagyobb biztonságban, mint az ő felügyelete alatt, még vasládákban és vasszekrényekben sem lett volna.

Lazare-nak azonban volt még egy további őre is, egy hűséges kutya, név szerint Vaillant, egy hatalmas véreb, aki évek óta lépten-nyomon követte őt, és éjszakánként, amikor nyitva hagyta a kincseskamra ajtaját, a kutyát az aranyat tartalmazó hordók mellé küldte leheveredni, hogy a legcsekélyebb közeli zajra is felébreszse őt. Amikor kénytelen volt távozni, hogy a gróf ügyeit intézze, Vaillantot bezárta a kincseskamrába. A kulcsot Louvencourt vette magához, és ellátta táplálékkal a hűséges állatot, miközben egy másik, régi szolgájuk, név szerint Fabien aludt az elülső szobában Lazare helyén.

Louvencourt rabszolgáira döbbenetes hatással volt az ültetvény eladása. A hírt maga a gróf vitte meg nekik, a tulajdon bizonytalanságát adta meg eljárásának okaként, és egyúttal közölte velük, hogy bíróság előtt valamennyiüknek vissza fogja adni a szabadságát.

A rémülettől úgy álltak ott, mintha megnémultak és megbénultak volna, és dermedten néztek a grófra, mintha nem hinnének szemeiknek és füleiknek, aztán panaszkodni és sírdogálni kezdtek, és erőt vett rajtuk a fájdalom és kétségbeesés. Teljesen eredménytelenül próbálta megnyugtatni őket uruk azzal az elképzeléssel, hogy mostantól munkájuk gyümölcsét maguk szüretelhetik le, és ha kívánják, szívesen támogatja őket. Vigasztalhatatlanok maradtak, míg végül a gróf úgy nyilatkozott, hogy amennyiben kivándorlásra kényszerül, mindenkit magával visz, aki vele akar menni. Valamennyien úgy nyilatkoztak, készen állnak arra, hogy

elkísérjék őt. A lábai elé vetették magukat, a kezeit csókolgatták, és minden lehetséges módon kifejezésre juttatták szeretetüket és ragaszkodásukat.

Az ültetvény új gazdájának történő átadáskor a rabszolgák közül sokan bér ellenében annak szolgálatába álltak, sokan Port au Prince-be indultak, hogy ott vállaljanak munkát, vagy szegődjenek el, mert a gróf közelében akartak maradni, többeket pedig fizetés ellenében magához vett a házába.

Így telt el ismét néhány hét, miközben egyre aggasztóbbak lettek a lázadók előretöréséről szóló hírek, különösen az a hír töltötte el nagy rémülettel Port au Prince lakóit, amely szerint a lázadók megszerezték több hajót, ezeket nehéz ágyúkkal látták el, hogy a várost a víz felől blokád alá tudják venni.

Ez volt a jelszó arra, hogy Louvencourt végső döntést hozzon az Egyesült Államokba történő kivándorlással kapcsolatban, és amilyen hamar lehet, útnak induljon Cap Hayti-ba, amelynek kikötőjét gyakrabban látogatták amerikai hajók, és ahonnan a lázadók még sokkal messzebb voltak, mint Port au Prince-től.

Eladta a városi palotáját, és sürgősen készülődni kezdett az elutazásra. Ehhez több erős kocsira volt szüksége, hogy el tudja szállítani az aranyat és egyéb eszközeit, melyeket magával szándékozott vinni új hazájába.

Ő maga ellovagolt Cap Hayti-ba, ahol kibérelt egy nagy házat, hogy ott nyugodt körülmények között kivárjon egy megfelelő alkalmat Észak-Amerika felé.

Remi Louvencourt a legnagyobb gonddal felügyelte az előkészületeket, Lazare pedig szorgosan tevékenykedett valamennyi munkánál.

A gróf egyik délután megbízta az udvarmestert, hogy lovagoljon el Logane-ba, és ott kasszírozzon be számára egy kintlévő adósságot, mire Lazare az alábbi szavakkal adta át neki a kincseskamra kulcsát:

– Ne feledkezzen meg róla, gróf úr, vacsorát adni hűséges örünknek, Vaillantnak. Szegény fickó igen magányosan fogja érezni magát, míg holnap visszatérek.

– Ha türelmetlen lesz, és ugatni kezdene, Fabian majd szólhat neki, hogy tudja, valaki van a börtöne előtti szobában – válaszolta a gróf.

– Az csak tovább fogja ingerelni, mert önön, a grófnőn, a fivérén és rajtam kívül senkivel sem barátkozik – válaszolta Lazare.

– Nos, mielőtt lefekszek aludni, még egyszer meg fogom látogatni, és reggel korán is bemegyek hozzá, ha pedig éjszaka is ugat valamelyest, az Fabianon kívül senki mást nem fog zavarni, ő pedig bizonyára jól fog aludni – válaszolta a gróf, magához véve a kulcsokat, majd még néhány utasítást adott udvarmesterének a küldetésével kapcsolatban.

Estefelé, amikor a Nap lemenőben volt, a gróf a feleségével és testvérével a palota teraszán üldögélt, mely nagy kondérokban lévő örökzöldekkel és bokrokkal volt körülvéve, és ahonnan áttekinthető volt a pompás öböl és a kikötő.

Hűvös esti szél fújdogált a tenger felől, és felborzolta az öböl tágas, zöld vízfelületét, és az izzó Nap utolsó sugarai játszadozó hullámokon villogtak, bearanyozva a pálmák szellős csúcsait, melyek a part két oldalán emelkedtek a magasba a bíborló narancsmezők fölé. Csak imitt-amott bukdácsolt egy-egy hófehér vitorlázatú hajócska, mint egy felfuvalkodott hattyú a kristályosan csillogó elemen. Az égbolt aranyra és bíborra színeződött, és tüzezen tükröződött vissza a sötétedő áradaton.

– Ó, te szép ország, hová lett a boldogságod és békéd! – sóhajtott fel a grófnő mély fájdalommal, ruhájának csipkés ujjából előbukkanó finom karját a melléte lévő márvány mellvédre helyezve, és a sötét szemében csillogó könnyeken át a távoli, árnyékos part felé tekintett.

– Egy paradicsom tele bánattal és nyomorúsággal. Hál’ istennek, még időben rászántuk magunkat a távozásra – válaszolta a

gróf fájdalmas pillantással tekintve a vörösen izzó esti égbolt felé.
– Az eget azonban magunkkal visszük abba az országba, amely új hazát biztosít majd számunkra, és ahogyan beszélük, a déli államok kellemes klímájukkal semmiben sem maradnak el ennek az országnak a szépségétől.

– Ó, csak legyen nyugalom és béke, hogy örülhessünk annak a boldogságnak, amivel az ég eddig megáldott bennünket! – vetette közbe a grófnő, és érzelmesen, mélyen érző tekintettel férje felé nyújtotta a kezét.

– Az Egyesült Államokban tartósabb békét fogunk találni, mint bárhol másutt – mondta Remi, mert népe saját vérével drágán fizette meg azt, és én ezt igen nagyra értékelem egy olyan hosszú háború után. Bárcsak szerencsénk lenne, és röviddel Cap Hayti-ba érkezésünk után egy jó amerikai hajóra találalnánk, hiszen más zászló alatt nem utazhatunk, mivel a teljes vagyonod magaddal viszed.

– Az őrről jut eszembe Vaillant. Be kell mennem hozzá a vacsorájával – válaszolta a gróf, és gyorsan felemelkedett.

– Akkor vigyél minket is magaddal, Remi is szívesen látná megint a derék állatot, hiszen ő adott neki először tejet, és nevelte fel, annak idején, azonban bizonyára nem gondolt arra, hogy az állat néhány évvel később a vagyonodra lesz kénytelen vigyázni – mondta a grófnő, szintén felemelkedve, mire valamennyien elhagyták a teraszt, és a házon belül lementek a kincseskamrába.

Amint a gróf hirtelen kinyitotta az előszoba ajtaját, Fabian, a mulatt, egy körülbelül negyven éves férfi, aki már apjánál is házi-szolga volt, felugrott az ágyáról, mintha megijedt volna, és zavartan állt előtte.

– Nos, Fabian, máris szunyókáltál egy kicsit? – kérdezte a gróf mosolyogva, miközben zsebéből elővette a kincseskamra kulcsát.

– Ó nem, uram, csak egy kicsit lepihentem – válaszolt a mulatt félig elfulladó hangon.

– Egészséges álmod miatt ne szégyelld magad, Fabian – folytatta Louvencourt, aki észrevette a férfi zavarát. – A kutya nyugodtan viselkedett?

– Igen, uram – válaszolta a mulatt.

Eközben a gróf kinyitotta az ajtót, és egy hatalmas koromfekete kutya ágaskodott fel előtte, és mély, basszus hangján örömteli hangokat hallatott.

– Ej, Vaillant, hát megismertél, te szépséges állat? – kiáltotta felé a grófnő, amint a férje mellé az ajtóhoz lépett, és megpaskolta a hatalmas kutya hátát, mire az örömteli ugatással az előszobán át kirohant az udvarra.

– Ez a derék állat új hazánkban valószínűleg igen értékes barát lesz számunkra – mondta a gróf, miközben Madeleinnel kiement az előszoba ajtaján, és jókedvűen nézte, amint a kutya kiszabadulásának örömeire körberohangált az udvaron.

Ekkor Remi az udvar másik oldala felől egy néger nő társaságában közeledett, aki a kutya vacsoráját hozta a házból a gróf felé igyekezve, aki átvette tőle az edényt, és a kutyát magához szólítva visszament a kincseskamrába.

Vaillant vidáman ugrándozva berohant a kamrába, és amint a gróf az edényt letette az aranyhordók elé, hatalmas nyakát megpaskolva így szólt hozzá:

– Jó kutya vagy, Vaillant, vigyázz csak a tulajdonomra, nehogy ellopják, mire a kutya háláját hatalmas farkának csóválásával juttatta kifejezésre, és evés közben néhányszor mordult egyet-egyét, mintha gazdájának értésére akarta volna adni, megértette, amit mondott, és eleget fog tenni kötelességének.

A gróf még egyszer megsimogatta a nemes állat sima hátát, majd visszalépett az előszobába, és bezárta a kincseskamra ajtaját.

– Aludj jól, Fabian, de zárd be jól az ajtódat, mielőtt lefekszel – mondta barátságosan a mulattnak, mire az meghajolva alázatos

„igenis uram”-mal válaszolt. Ezután a gróf a feleségével és Remivel kilépett az udvarra.

Odakint karját nyújtotta Madelaine-nek, és Remi kíséretében felment a széles kőlépcsőn. Egy fekete szolga tágra nyitotta nekik a folyosó szárnyas ajtaját. A tágas, hűvös terembe lépve tekintetük a kis Adelaide-re esett, aki a nyitott erkélyajtó előtt a padlóra terített bíborszínű takarón üldögélt, és hullámos, fekete fejcskájával a szülei felé fordult.

– Itt a mi legdrágább kincsünk, Horace, őt nem kell őriztetnünk, az anyai szív megvédi minden veszéllyel szemben, amely fenyegeti – kiáltotta a grófnő túlradó boldogsággal, odaugorva a kicsihez, majd felkapva őt folytatta:

– Ó, kis angyalkám, több boldogságot jelentesz számunkra, mint amennyit a világ minden kincse nyújthatna!

Aztán boldogságtól megindultan odanyújtotta a gyermeket az apjának, és amint az a keblére szorította, mindkettőjüket átkarolta szépséges karjaival, és örömkönnnyekkel a szemeiben így szólt:

– Most az egész földi boldogságomat a karjaiban tartom.

Aztán valamennyien kiléptek az erkélyre, a gyermek dajkája, egy fiatal mulatt karosszékeket vitt ki nekik oda, és miközben helyet foglaltak, a szolgálólány egy nagy legyezőt hozott ki a grófnő számára, amellyel ő az ölében ülő kedvencét kezdte legyezgetni.

Így időzve beszélgettek reményteli gondolatokkal jövőjükről, felfrissülve a hűvös erkélyen, míg végül az egyik szolga vacsorázni szólította őket. Vacsora után azonban a grófi pár Remivel együtt még egyszer kiment a palota kertjébe, hogy lefekvés előtt még egy kicsit élvezzék a friss éjszakai levegőt.

Az ott lévő narancs- és gránátalmafa között felfüggesztett lámpások szelíd fényt árasztottak a csevegőkre, felettük a bársonyosan sötét trópusi égbolt terült el szikrázó csillagaival.

– Az Egyesült Államok melyik kikötőjébe fogunk először befutni, miután elindultunk Cap Hayti-ból? – kérdezte Madelaine.

– Valószínűleg New-Yorkba vagy Philadelphiába, mert leginkább ezekből a városokból bonyolítják a Santo Domingo felé irányuló üzleteket – válaszolta Remi.

– A magam részéről sokkal kedvezőbbnek tartanám, ha valamelyik déli kikötőbe jutnánk, mert akkor bizonyára megspórolhatnánk egy igen fárasztó szárazföldi utat, mert északon nem akarok letelepedni – jegyezte meg a gróf.

Teljesen mindegy, hogy hová, és milyen nehézségek árán, csak innen el, ahol mindenért reszketni kell, ami kedves és drága az embernek – mondta Madelaine, és férje kezét megragadva derűs hangon még hozzáfűzte:

– Nem kell panaszkodnod, hogy csüggedt lenne a feleséged.

– Nem, tényleg nem, hiszen egy igazi hős vagy, ezt már számtalanszor bizonyítottad, mégis megkíméllek attól, hogy mindig annak nevezzelek – válaszolta a gróf szeretettel.

Beszélgetve és kényelmesen elhelyezkedve a hintaszékben felüdültek a nap kábító hőségéből, és később, amikor nyugovóra akartak térni, a gróf még egyszer lement az udvarra, és odament az ajtóhoz, amely mögött Fabien aludt, azzal a szándékkal, hogy kincseinek őrzőjét még egyszer meglátogassa.

Éppen azon volt, hogy kopogtat az ajtón, de odabent olyan békés nyugalom honolt, a szolga és a kutya bizonyára jól és mélyen aludtak. Miért is kellene őket felébreszteni, gondolta a gróf. Néhány pillanatig még hallgatózott az ajtónál, aztán gyorsan visszament a házba.

Röviddel ezt követően minden fény kialudt Louvencourték palotájában, és mindenki mély álomba merült.

Már régen elmúlt éjfél, amikor a házat hirtelen betöltötte Vaillant kutya heves ugatása, amire rövidesen mindenki felébredt, aki aludt. A gróf is, és ágyáról felugorva a feleségét szólította:

– Mi van ezzel a Vaillanttal? Ez nem türelmetlenség, hanem harag. Úristen! Csak nem akar betörni valaki?

Közben magára kapkodta a ruháit, felkapott egy szablyát, és még mielőtt Madelaine megakadályozhatta volna, az alábbi szavak kíséretében kirohant a szobából:

– Kérlek, kedvesem, maradj itt! Maradj itt a kedvemért!

A folyosón Remi jött vele szembe, gyertyával a kezében.

– Éppen fel akartalak ébreszteni – mondta rémülten. – Vajon mi lehet ezzel a kutyával?

Anélkül, hogy feltartották volna egymást, mindketten lerohantak a lépcsőn, és ekkor velőtrázó emberi kiáltást hallottak.

– Vaillant egy emberrel küszködik! – kiáltotta a gróf, és a következő pillanatban kiért az udvarra, ahol már majdnem az összes szolgát ott állt Fabien ajtaja előtt.

– Mi történik itt? – kiáltotta Louvencourt az ajtóhoz ugorva.

– Fogalmunk sincs róla. Az ajtó zárva van – válaszolták a szolgák visszalépve, mire a gróf kiáltozva elkezdte püfölni az ajtót:

– Fabien nyisd ki! Nyisd ki az ajtót!

Odabent azonban minden nyugodt volt, csak mintha a kincseskamra felől lehetett volna tompa morgást és mocorgást hallani.

A gróf még hangosabban kezdett dörömbölni a szablya markolatával az ajtón, amire még erőteljesebb morgás volt a válasz.

– Hozzatok egy baltát, és törjétek be az ajtót! – kiáltotta ekkor a gróf. Parancsát azonnal elkezdték végrehajtani, és a nehéz fejsze csapásai egymás után sújtottak le az erős ajtóra.

Alig csaptak le azonban az első fejszecsapások, amikor mögötte felharsant Vaillant dühödt hangja, és úgy tűnt, hogy düh minden egyes fejszecsapással egyre fokozódik.

Az erős fa ekkor engedni kezdett a csapásoknak, és a keletkező résben feltűntek a dühöngő kutya vicsorgó fogai.

– Tűnjetek el valamennyien az udvarról, és csukjátok be magatok mögött az ajtót – kiáltotta a gróf a szolgáltnak, miközben kikapta a fejszét embere kezéből, és a kutya felé fordulva odakiáltotta neki:

– Vissza Vaillant, én vagyok, vissza!

Remi két gyertyával a kezében a gróf mögött állt, és megvilágította az ajtót, miközben amaz igyekezett megnyugtatni a kutyát.

Vaillant ekkor morogva elment az ajtótól, és úgy tűnt, visszatért a kincseskamrába, mire maga a gróf kezdett ütésekkel mérni a zárra, és közben így szólt Remihez:

– Az ég szerelmére, ki nyithatta ki a kincseskamra ajtaját, hiszen a kulcsa itt van nálam, a zsebemben!

Még egy fejszecsapás, a zár szétrepült, és az ajtó feltárult.

– Gyere, Remi, világítsál! – kiáltotta ekkor a gróf, és előre ment a szobába, kezében a szablyával. A szoba üres, a kincseskamra ajtaja azonban tárva-nyitva volt, és amint a gróf belépett, tekintete Fabienre, a mulattra tévedt, aki vérben ázva, széttépett nyakkal holtan feküdt a hátán, miközben Vaillant morogva ott állt mellette, és győzedelmesen csóválta magasra emelt farkát.

– Minden szentekre, hiszen ez Fabien, a mi hűséges Fabienünk – kiáltotta a gróf döbbenten. Kivette Remi kezéből az egyik gyertyát, és megvilágította vele a halottat, akinek a kezében megpillantott egy kést, és észrevett egy nagydarab nyers húst is, ami mellette hevert.

– Nyers hús? – mondta a gróf meglepődve.

– Valószínűleg Vaillantnak szánhatta csalétekként – válaszolta Remi, de nézzük csak, milyen kulccsal nyithatta ki az ajtót!

Ezzel kilépett az előszobába, és felkiáltott:

– Ezt nézd meg Horace! – egy kulcsmásolat, és ezzel kihúzta azt a zárból.

– Ezek szerint Fabien, a hűséges Fabien mégiscsak egy gazember volt? – mondta a gróf fájdalmas hangon – de súlyos árat fizetett a vétkéért.

Amint visszatértek a kamrába, a kutya lefeküdt, és elkezdte nyalogatni a vállát.

– Azt hiszem, Vaillant megsebesült – mondta Remi odalépve, és közelebb tartotta hozzá a gyertyát. – Valóban, több szúrást kapott a lapockájába.

Aztán megnézte, és megtapogatta a sebek környékét, és néhány pillanat múlva felállt az alábbi szavakkal:

– Szerencsére a szúrások csontot értek, és Vaillantnak nem lesz különösebb problémája belőle. Az ő fegyvere sokkal hatásosabb volt. Nézd csak Horace! Teljesen széttépte a gégejét.

Aztán gyertyáját odaadta a grófnak, megragadta a halott karját, és kihúzta az előszobába, miközben így szólt:

– Zárjuk most be Vaillantot megint, a halott meg nyugodtan itt maradhat reggelig.

Ezt követően kiléptek az udvarra, a szétvert ajtót amennyire letetett, behúzták, és amint beléptek a házba a még rémülten ott várakozó szolgák közé, a gróf így szólt hozzájuk:

– Fabien, akivel olyan jól bántam, és akire rábíztam volna akár az egész világot is, egy gazember volt, és ezzel a kulcsmásolattal kinyitotta a kamra ajtaját, hogy meglopjon engem. Vaillant azonban becsületes volt és hűséges, mert elutasította a csalétekként neki szánt húst, és halálra harapta a tolvajt, miután három késszúrást kapott tőle.

– Feküdjetek vissza, és senki se menjen közületek a szobába, ahol a halott fekszik, míg magam reggel le nem jövök.

A gróf ezzel intett a szolgálknak, akik követték utasítását, és ő maga és Remi is visszatértek a hálósobáikba.

A történetek rémülettel és döbbenettel töltötték el a grófnőt.

– Istenem, hát kiben bízhatunk még! – kiáltotta kezeit összekulcsolva keblén. Milyen szeretettel és figyelmesen kezelted mindig ezt a Fabient, és most, amikor abban a megtiszteltetésben részesítetted, hogy vigyázhat a kincseidre, meg akar lopni! De végül elnyerte a megérdemelt büntetését!

– Amit ő maga idézett elő – válaszolta a gróf.

– Bárcsak már megint ingatlanba lenne befektetve az arany, hogy senkit se vigyen kísértésbe – mondta a grófnő fájdalmas hangon, és képtelen volt megnyugodni a történetek felett. Mindketten megörültek a felkelő Napnak, mert álom nem jött a szemükre.

Louvincourt már kora reggel eltemettette a halottat, és az előszoba szétvert ajtaját is kicseréltette egy újjal.

Az udvarmester igen meglepett volt, amikor délután hazaérve meghallotta a történeteket.

– Hát ezért hízelgett ennyire Fabien az utóbbi időben oly gyakran a kutyának, és mindig ő akart enni adni neki, jöllehet mindezt a legkomolyabban megtiltottam – mondta a grófnak. – Még jó, hogy megszabadultunk ettől a kígyótól, mert ki tudja, hogy az a gazember még mit megtett volna ön ellen.

X.

*Az elutazás. Új veszélyek. Az éhínség. A milícia.
Kétségbeejtő helyzet. A fekete paripa. A pusztítás. A felkelés.
Ijesztő hírek. A hajó.*

A Cap Haytiba történő utazás előkészületei a végéhez közeledtek, amikor újabb rossz hírek érkeztek a városba a fehér csapatok vereségéről és a lázadók gyors előretöréséről Port au Prince felé.

Az elutazásra készülődést még inkább felgyorsították, megpakolták a kocsikat. Amelyiken az aranyhordók voltak, napközben Vaillant pihenőhelye volt, éjszaka az udvarmester is ott aludt vele, és az uraságok kocsijai is úgy voltak berendezve, hogy éjszakánként pihenőhelyként is használható volt.

Végre minden készen állt az elutazásra. Végso búcsút vettek hazájuktól, és Lazare Vaillant társaságában az aranyat szállító kocsin megnyitották a menetet. Aztán a grófnő kocsija következett, amelyben gyermekével és a dadával ült, őt követte a gróf a testvérével könnyű kétkerekű fogaton, utánuk következtek a teherszállító járművek megrakodva értékeikkel, amelyektől a gróf vagy a grófnő nem akartak megválni. A menetet a gróf versenylovai zárták, és lóháton a szolgák serege.

Louvencourt elutazása nagy feltűnést keltett a városban, és egyesek szívét még több aggodalommal töltötte el. Ezt az eseményt általában rossz előjelnek tekintették, mert a gróf igen nagy tiszteletnek örvendett értelméért és belátó képességéért.

Sok száz üdvözlő szót kiáltottak még utána búcsúként, amint elhaladtak az utcákon, és némely szegények meg is könnyeztek.

Két hosszú, nehézségekkel és nélkülözésekkel terhelt hét után a vándorok elérték első céljukat, és Cap Hayti-n beköltöztek a kibérelt nagy palotába, ahol gyorsan berendezkedtek olyan jól, amennyire lehetett.

Az állapotok azonban, amelyekkel itt szembekerültek, semmi-vel sem voltak kevésbé aggályosak. A felkelők ehhez a városhoz is egyre gyorsabban, ijesztően közeledtek, lakóinak száma napról napra gyarapodott a vidékről ide menekülőkkal. A létfenntartáshoz szükséges árúk egyre ritkábbak és drágábbak lettek. Ráadásul a város színes lakóiban sokkal kevésbé lehetett megbízni, mint Port au Prince-ben. A legközelebbi jövővel kapcsolatos aggodalmat és félelmet tovább fokozták a város közelében kialakított sáncok, továbbá a társadalom minden rétegéből a fiatal fehér férfiak készülődése a közelgő harcra.

A közvetlen közeli ellenség, az élelmiszerhiány azonban sokkal veszélyesebb volt, mint a lázadók, és nem telt el egyetlen perc sem úgy a mindennapok folyamán, hogy ne kémlelte volna szám-talan tekintet a tengert, közeledő idegen hajó után fürkészve.

Egyetlen szem sem kémlelte azonban olyan vágyakozva a zöld áradatot, mint Louvencourt grófé. Reggel, délben és este kint volt az utcán, tekintetével a párás távolt fürkészve, ahol az ég egyesülni látszik a tengerrel.

A hűséges, óvatos Lazare azonban nem hagyatkozott arra a reményre, hogy rövidesen megjelenik egy hajó, élelmiszerrel megrakodva, hanem szép csendben, feltűnés nélkül jelentős készleteket halmozott fel a házban, így egykönnyen nem lephette meg őket az éhezés. Egyidejűleg azonban gondoskodott a személyzet felfegyverzéséről és megfelelő mennyiségű munícióról is, hogy a házat könnyen meg lehessen védeni. Komoly gondot fordított vitorlás csónakokra és ladikokra is, amelyekből jó néhányat beszerzett. Ezeket a rakpart és a környező partszakaszok különböző helyein kötötte ki. Egy igen nagy vitorlást, amelyben körülbelül húsz személy számára is elegendő hely volt, a rakpart közelében a tengeren horgonyzott le, a parton pedig néhány kisebb csónakot és ladikot tartott készenlétben, hogy azokkal bármely pillanatban el lehessen érni a nagyobb járművet.

Hetek teltek el így, és a város lakossága egyre fokozódó aggodalommal tekintett a legközelebbi jövő felé, mert minden nap újabb rémítő hírek érkeztek vidékről, az éhínség egyre fokozódott,

idegen hajó pedig csak nem akart megjelenni, mely pillanatnyilag segíthetett volna az inséges helyzeten. Csak a francia flotta hadihajói bukkantak fel, majd tűntek el ismét, néha pedig egy-egy angol hadihajó is felbukkant a távolban a nyílt tengeren.

Louvencourt aggodalma napról napra fokozódott, és vérző szívvel tért vissza mindig a partról a szeretteihez, hogy egyre ugyanazt a hírt vigye meg nekik: Egyetlen közeledő hajót sem sikerült észrevennie. Madelaine azonban igyekezett bátorságot és reménységet kelteni benne, annak ellenére, hogy a szobában, magányában gyermekére pillantva olykor könnyeit hullatta.

– Bizakodjál, Horace – mondta neki egyik este, amint férje egy tengerparti lovaglásból visszatért hozzá. – Az ég már olyan régen kitarzott mellettünk, és hagyta, hogy megmentsd a vagyonedat, amit a lázadás miatt elveszíthettél volna. Bizalommal reménykedjünk a további segítségében is.

– Mire megyek az aranyaimmal – válaszolta a gróf – nem tud kimenteni bennünket a tengeren át, és itt éppúgy elveszíthetem, mint ahogyan Port au Prince-ben is megtörténhetett volna. A szűkség, az éhség a városban és a környéken egyre többeket elragadtat, a kenyeret már örületes áron árulják, friss húst pedig alig lehet találni. Már kezdik lemészárolni az öszvéreket és lovakat, és már előre látom, hogy az enyéimet is követelni fogják. Azt hiszem, jobb, ha időben túladoz rajtuk, a fekete paripám kivételével, akit szeretnék magammal vinni.

– Jelentős élelmiszer tartalékaink vannak, így biztonságban vagyunk – mondta a grófnő. – Arra azonban kevés, hogy a szegényeknek is adjunk belőle, egyébként is csak egy csepp lenne a tengerbe.

– Megpróbálom, akkor is, ha nagy ára lesz, vidékről kukoricát hozatni, hogy szétoszsam a nép között, mert a szegények már képtelenek megfizetni – válaszolta Louvencourt.

– Tedd meg, Horace, ilyen nehéz időkben a gazdagoknak segíteniük kell a szegényeknek – válaszolta a grófnő, és bensőséges, hálás tekintettel megsókolta férje kezét.

Másnap korán reggel a gróf kihirdette a városban, hogy mindenkinek készen áll fizetni, aki hajlandó kukoricát szállítani neki vidékről, hogy azt ingyen szétossza a szegények között, és felszólította a vállalkozókat, hogy ebben az ügyben jelentkezzenek nála.

Már néhány nap elteltével nehéz kukorica szállítmányok érkeztek számára, amit azonnal átadott a városvezetésnek azzal, hogy osszák szét a rászorulóknak. Szinte naponta érkeztek azonos célra nagy mennyiségek, amiért a gróf sok ezer dollárt fizetett.

Az ínség azonban olyan döbbenetes mértékben fokozódott, hogy ennek a segítségnek csak olyan hatása volt, mintha vizet cseppentenének egy izzó kőre, és egyre hangosabbá és sürgetőbbé váltak a panaszok és segélykiáltások.

Lefogyva, mint kóborló holtak vonszolták magukat az utcákon a jómódúak ajtai előtt az alsóbb néposztályba tartozó férfiak, nők és gyermekek, akiknek nem voltak tartalékaik, és élelmiszerért könyörögtek.

Rövidesen kezdtek erőszakot alkalmazni. Az éhezők a város külső részein betörték az udvarokra, és minden ehét elvittek, amit találtak, és a városban is egyre gyakrabban ismétlődni kezdtek a betörések és rablótámadások.

A rendőrség egyre eredménytelenebbül igyekezett megakadályozni az erőszakos cselekedeteket, míg végül a nép összecsendülve világos nappal hol itt, hol ott házakat rohamozott meg, ahol úgy vélték, hogy élelmiszert találhatnak.

Egy este Louvencourt palotája előtt is egy több száz főből álló, lesóványodott, rongyos alakokból álló csődület verődött össze, és féktelenül követelni kezdték, hogy adja át a népnek jól táplált öszvéreit és lovait, hogy csillapíthassák éhségüket. A teljes személyzet pillanatokon belül fegyvert ragadott, hogy az erőszakosan fellépőket erőszakkal űzze el, de a gróf nem sokáig elmélkedett, és bár nehéz szívvel, de parancsot adott, hogy valamennyi állatot, a fekete paripája kivételével adják át az éhezőknek.

Üdvrivalgással, Louvencourtot éljenezve vezették el a támolygó, lesóványodott emberek a lovakat és öszvéreket, majd a városon kívül lemészárolták azokat, és mint a ragadozók, úgy estek egymásnak egy-egy nagyobb darab húsert.

Ilyen erőszakos cselekedetek napról napra egyre gyakoribbá váltak, és egy este, amikor több ezer éhező, többnyire színesek, elkezdtek fosztogatni a városban, a polgárőrség közbelépett, és a felkelők közül néhány százat megöltek.

A fehéreknek ez az energikus közbelépése bár pillanatnyilag elnyomta a nyílt felkelést, a színes, szegény, élelem hiányától szenvedő népesség gyűlölete egyre fokozódott a jómódúakkal szemben, és gyűjtogatni, gyilkolni kezdtek.

Vihar előtti csend borult a városra, mindenki sejtette egy szörnyű pillanat közeledtét, és mindenki bénultan érezte, hogy meg kellene próbálni, tenni ellene valamit.

Louvencourt közel állt a kétségbeeséshez, már minden reményét feladta egy amerikai hajó iránt, és a teljes pusztulás elleni egyetlen lehetőségként elhatározta, hogy a város közelében felbukkanó francia hadihajóra bízta magát mindenével együtt.

Egy este, amikor a Nap izzó sugarai már kihunyóban voltak, felült fekete paripájára, hogy kilovagoljon a tengerpartra hajók után fürkészni, de leginkább azért, hogy pillanatnyilag elűzze búbánatát és kétségbeesését.

Szaporán ügetett végig az utcákon, majd a parton, aztán kezdte visszafogni a derék állatot, aki már olyan régen nem jöhetett ki az istállóból.

Mérföldeket lovagolt végig a part mentén, de eredménytelenül próbált meg vitorlákat felfedezni. A Nap már lement, és besötétedett, amikor visszaért a városba.

A paripa fáradt volt, lovasa gondolataiba mélyedve lazán fogta a gyeplőt és hagyta, hogy lépésben haladjon. A nehéz időközön töprengett, és amint éppen befordult egy utcasarkon, hirtelen több férfi ugrott felé, és elkapták a gyeplőt.

A ló felágaskodott, mire a gróf az ostorral többször erőteljesen végigcsapott támadói fején, és megsarkantyúzta a lovát, de ezzel egyidejűleg jobbról és balról török villanását látta ellenfeleinek kezeiben, amint nemes állatába hatolnak. A ló még egyszer felágaskodott, majd összerogyott. Lapockái mögött sugárban spricelt belőle a vér, és hörögve elterült a földön.

A gróf döbbenete és haragja a bosszún kívül minden más gondolatot elűzött. Felugrott, előkapta törét, és vak haragjában minden bizonnyal megölt volna néhányat a gonosztevők közül, ha azok közben nem menekültek volna el messzire.

– A nyeret és a lószerszámokat majd visszaküldjük a palotájába, gróf úr, nekünk csak a húsról van szükségünk, hogy megmentsen bennünket az éhhaláltól! – kiáltották felé többen is a rongyos, koldusszerű alakok közül, és levették előtte a kalapjukat, majd még inkább visszahúzódtak, felfelé futva az utcán.

Louvincourton elhatalmasodott a fájdalom, leejtette ökölbe szorított kezeit, és bánatosan nézte a hűséges, nemes paripáját. Haragja elszállt, és szemeiből egy-egy könnyecsepp buggyant elő. Elgyengülése azonban csak egy pillanatig tartott, azután a hozzá lépő bámészkodók közül megszólította az egyiket, hogy jó fizetség ellenében szedje le a lóról a nyeret és a lószerszámokat, és kövesse őt azokkal a palotájához.

A kívánságát azonnal teljesítették, aztán vetett még egy fájdalmas pillantást a derék paripára, szomorú isten veled sóhajtással elbúcsúzott, majd elfordult tőle és szapora léptekkel otthagyta, miközben az ember követte őt a nyereggel és a lószerszámokkal.

A lakásához érve észrevétlenül beosont az udvarra. Lazarenak elmesélte a történeteket, és megkérte, hogy a grófnőnek ne jusson tudomására az eset.

Másnap reggel Cap Hayti lakosságát ijesztő hír riasztotta fel elcsigázott hangulatából. Egy lovas küldönc hozta a hírt, hogy Quanaminté várost és erődítményét a lázadók megrohamozták Jean Francois fekete vezér vezetésével, és a teljes fehér lakosság

minden korú és nemű polgárát a legszörnyűbb módon lemészárolták, és maga a város porig égett.

Quanaminthé mindössze kétnapi járásnyira volt Cap Hayti-től, és óráról órára várható volt ennek a pokoli seregnek a bevonulása.

A polgárőrség és valamennyi fegyverforgatásra alkalmas fehér férfi a legsürgősebben fegyvert ragadott, hogy elfojtsák a fekete lakosság fenyegető felkelését, és Touzard tábornok, a csapatok parancsnoka elfoglalta az erődítményeket, és dragonyosokat indított útnak Quanaminthé felé.

A fokváros fehér lakóinak döbbenete még tovább fokozódott, hiszen délután olyan hírek érkeztek, hogy a keleti síkvidék ültetvényeit a fekete zendülők egy másik csapata felgyújtotta, és ott is meggyilkoltak minden fehért.

A fenyegető veszély ekkor ijesztő módon kezdte körülfogni a várost, és fehér lakóinak zavara és tanácstalansága óráról órára tovább fokozódott, mert a túlsúlyban lévő fekete lakosság csak győztes testvérei megérkezésére várt, hogy rávessék magukat közös ellenségükre, elnyomóikra, és a Quanaminthé-beli vérfürdőt megismételjék Cap Hayti-n.

A beköszönő éjszaka tovább fokozta a félelmet, járőrök vonultak végig az utcákon, a fehérek valamennyi háza védelmi állapotban volt, lakói fegyvert ragadtak, és percről percre a vészhang rettenetes hangjára vártak.

Éjfél után hirtelen a Belair erőd felől ágyúdörgés rázta meg a várost, ami jelt adott a felkelésre a színeseknek. Mindenfelől rémitő fekete alakok özönlöttek el a tereket fáklyák fényben. „Le a fehérekkel” jelszavakat kiáltozva gyülekeztek, és csoportokba verődve meg akarták kezdeni a rombolást, amikor a polgárőrség olyan kétségbeesett erővel támadt rájuk, hogy sikerült szétzavarni őket, és a sötétség leple alatt elmenekültek. Minden feketét azonnal legyilkoltak, akit az utcán találtak, a főkolomposokat pedig kirángatták lakásaikból, és ajtóik előtt agyonlőtték őket.

Belair erőd felől elhallgatott az ágyúdörgés, és a legnagyobb feszültségben várakoztak a reggelre, hogy megtudják, ennek mi lehet az oka. Már az első szürkülettel megérkezett a hír, hogy a Biassou fekete vezér rettenetes seregével megkerülve a hegyfokot megrohamozta a Belair erődöt, lemészárolta annak személyzetét, és onnan tovább vonult az irgalmas testvérek kórháza felé, ahol minden beteget megöltek ágyaikban. Ezzel egyidejűleg az a hír terjedt el, hogy a felkelők erői minden oldalról megközelítették a várost, és sokan mindössze néhány mérföldnyire tőle letáboroztak.

Louvincourt palotájában is fegyverben töltötték az éjszakát. Félelmekkel és aggodalmakkal teli éjszaka volt. A ház bejáratait kivilágították, a szobákat azonban sötétben tartották, hogy ablakaiból úgy tudjanak tüzelni, hogy őket, magukat az utcáról ne lehessen látni. Vágyakozva várták a reggelt, jóllehet semmiféle vigaszt nem várhattak tőle. A sötétség azonban a rettenetet még rettenetesebbé teszi, és amikor újra megjelent a fény, a grófnő gyermekét a keblére szorítva így szólt férjéhez:

– Hálaistennek, reggeledik!

– Mit hoz vajon nekünk ez az új nap, Madelaine? – válaszolta a gróf nehéz, szorongó szívvel. – Ez a szomorújáték a végéhez közeledik, és minden biztonnyal szörnyű vége lesz! Mit sem számít, ha az embernek magának kell meghalnia, ha azonban szeretneinek életét legszebb korukban ragadják el erőszakos halállal úgy, hogy saját élete feláldozása árán sem tudja megvédelmezni őket, az számít igazán borzasztó, pokoli kinnak.

– Reménykedjünk még, Horace, amikor a legnagyobb a szükség, Isten akkor áll a legközelebb hozzánk – mondta Madelaine, könnyeit erőszakkal visszatartva.

– Egész éjjel azt fontolgattam, nem az volna-e jobb, ha a nagy vitorlás csónakunkban a tengerre bízánk magunkat inkább, mintsem, ezen emberi szörnyek pokoli bandájának kerüljünk rövidesen a kezei közé.

– Kiköthetnénk a sziget egy másik részén, pontosabban a spanyol fennhatóság alatt álló részen, jóllehet már ott is kitört a

feketék lázadása, vagy talán az is lehetséges lenne, hogy egy jó csillag elvezetne bennünket Porto Rico-ba. Ott pillanatnyilag nagyobb biztonságban lennénk – folytatta elmélkedve a gróf, és némi szünet után mély lélegzettel még hozzáfűzte: – Minden esetre az is jobb lenne, ha a hullámok nyelnének el bennünket, mint áldozatul esni ezen embertelen lények önkényeskedésének. Madelaine, még a gondolat is megőrjít, hogy ezeknek a vadembereknek a kezei között lássalak téged!

– Veled együtt halnék meg inkább, Horace! – válaszolta a grófnő határozott hangon, de aztán tekintete az ölében üldögélő gyermekére esett, mire összerezzent, szemeit könnyek árasztották el, és kicsikéjét a szívére szorítva felkiáltott, mint aki halálra rémült:

– Nem, nem, életben kell maradnunk, menjünk el innen a vitorlással, amilyen hamar csak lehet! Isten velünk lesz!

– Akkor szólok Lazare-nak, hozza ki a hajót a partra, vigyen annyi aranyat a fedélzetre, amennyi ballasztra szükség van, aztán Isten nevében tűnjünk el! – mondta a gróf határozottan, és azonnal ki is adta az udvarmesternek a parancsot.

Rövidesen visszatért a szobába az alábbi szavakkal:

– Lazare már úton is van a part felé, és mindent előkészít az elutazásra. Már legfőbb ideje, a hajó sincs biztonságban, és azon csodálkozom, hogy az éjszaka folyamán mások nem kaparintották meg, és indultak útnak vele. Százával vannak gazdag családok itt a városban, akik velünk teljesen azonos helyzetben vannak.

– Még mindenki reménykedik, és ragaszkodik a javaihoz, míg végül már túl késő lesz – válaszolta a grófnő. Az ég azonban még el fog segíteni bennünket innen, még akkor is, ha kincseid nélkül, Horace! Ó bárcsak sikerülne, két kezem munkájával fogom majd segíteni, megkeresni a kenyerünket!

– Nem, nem, te nemes lélek, elegendő mennyiségű aranyat magunkkal tudunk vinni, amivel képesek leszünk gondtalan egzisztenciát teremteni magunknak. A hajó elég nagy, sok ballasztra

van szüksége – válaszolta a gróf mély megindultsággal. Ekkor hirtelen kiáltozás és léptek hallatszottak a folyosó felől:

- Egy hajó, hajó a láthatáron!
- Mint akit áramütés ért, úgy ugrott a gróf az ajtó felé. Fel-tépte, amikor épp egyik szolgája ért oda az alábbi szavakkal:
 - Lazare küldött vissza, uram, jelentsem önnek, hogy egy nagy hajó horgonyzott le a város előtt, és a hajón amerikai zászló lobog. Lazare éppen a nagy vitorlásunkkal akart kijönni a parthoz.
 - Egy amerikai hajó? – kiáltotta szinte egyszerre a gróf és a grófnő, miközben átölelték egymást.
 - Hálaistennek, így hát reménykedésem mégsem volt alaptalan! – dadogta a grófnő örömkönyek között.
 - Azonnal a fedélzetre megyek, a kapitánynak fel kell vennie bennünket, még akkor is, ha a vagyonom felét követeli érte! – mondta a gróf örömtől reszketve. Feleségét még egyszer a keblére szorította, aztán kirohant a szobából, ki a házból, a part felé, a szolgálával a nyomában.

Valóban ott volt a nagy hajó, lobogó amerikai zászlóval, mint egy az Isten által küldött megmentő a vészhelyzetben, és hintázott az öböl smaragd zöld hullámain.

- Louvencourt „hálaistennek” áhítatos fohással tekintett felé, és szapora léptekkel igyekezett le a partra.

Lazare közben három szolgálával egy ladikban már éppen odaért a nagy vitorlásukhoz, és éppen azon voltak, hogy felszedjék a horgonyt, amikor észrevette gazdáját a parton, és ujjongva integetett felé a kalapjával. Aztán maga húzta fel a vitorlát az ingadozó árbocra, az egyik szolgát utasította, hogy rögzítse, ő pedig a part felé kormányozta a hajót. Néhány percen belül a part közelébe ért, amennyire a víz mélysége lehetővé tette. Lazare kiugrott, odaszaladt urához, felkapta, és karjaiban száraz lábbal a hajójukhoz vitte.

– Még jó, hogy az elsők vagyunk, akik jelentkeznek a kapitánynál, mondta Lazare örömmel a grófnak, így kibérelheti magának a legjobb helyet.

– Szerencsétlen sorstársaim közül senkit sem fogok háttérbe szorítani, ha helyet kapok magamnak és enyéimnek a hajón, legyen bármennyire is szerény a lehetőség – válaszolta a gróf, miközben ismét a tenger felé fordultak, és dagadó vitorlával nekilódultak az idegen jármű felé.

XI.

A kereskedelmi megbízott. Az ajánlat. A megállapodás. Váratlan szerencse. Örömhír. Az aranyszállítmány. Az őr. A kísértés. Gonosz képzelődés. Nyugtalan éjszaka.

A hajó meglehetősen távol, kint a tengeren volt lehorgonyozva. Minden alkalommal, amikor a magas hullámok miatt nem látta a hajót, Louvencourt szíve hevesebben vert. Úgy érezte, most már megmenekülhet, feleségével és gyermekével. Abban a pillanatban sikerül elmenekülniük, amikor a meneküléssel kapcsolatos minden remény szertefoszlan látszott.

Gyorsan közeledett a hajóhoz, amelynek mellvédje felett a legénység kíváncsian tekintett felé, miközben a felső fedélzetről egy idősebb, nagyorrú férfi nézett le. Mögötte egy vöröses-szőkés hajú fiatalember sétált fel-alá, büszkén karba öltött kezekkel, és úgy tűnt, mintha nem is venné észre a közeledő vitorlást.

Még néhány perc, és elérték a hajót. A matrózok ledobtak Lazare-nak egy kötelet, aki gyorsan rögzítette azt.

– A kapitánnyal szeretnék beszélni – kiáltott fel Louvencourt jó angolsággal a fedélzetre.

– Jöjjön fel a fedélzetre, uram! – válaszolta Brooks kapitány, mert ő volt a nagyorrú ember, és egyben intett a matrózoknak, hogy engedjenek le egy kötélletrát.

Könnyedén és ügyesen mászott fel a gróf a fedélzetre, ahol elé ment a kapitány, és udvariasan üdvözölte, majd felvezette őt a lépcsőn a felső fedélzetre. Odakísérte Gatlardhoz, és az alábbi szavakkal bemutatta őt:

– Az úr a hajó kereskedelmi megbízottja. Ő maga pedig viszsza ment az alsó fedélzetre.

Gatlard egy igen könnyed főhajtással üdvözölte őt, kezeit kabátzsebeibe dugta, és némán Louvencourtra tekintett, mintha arra várna, hogy meghallgassa jövelele célját.

– A nevem Louvencourt – mondta a gróf, udvariasan meghajolva, Gatlard viselkedése azonban kellemetlenül érintette. – Azzal a kéréssel fordulok önhöz, hogy magam és enyéim számára biztosítson menedéket a hajóján. A feketék lázadása olyan mértéket ért el, hogy már egyetlen fehér sem lehet biztos az életében. A lázadók körülvették a várost, és minden valószínűség szerint rövidesen meg fogják rohamozni.

– Akkor bizonyára élelmiszerhiány is van a városban? – kérdezte Gatlard anélkül, hogy választ adott volna Louvencourt kérésére.

– Igen nagy az éhség, az éhezés már hosszú idő óta rettenetes a lakosság alacsonyabb néprétegeinek körében – válaszolta a gróf, aztán ismét belekezdett a kérésébe, de Gatlard gyorsan a szavába vágott:

– Akkor bizonyára jó áron lehetne értékesíteni a lisztet? Van belőle készletem a fedélzeten.

– Egyetlen fehér sem gondolhat most az üzletre, életének mentése minden, amit tehet. Kő kövön nem fog maradni a városban – válaszolta a gróf igen izgatottan. Még egyszer, ügynök úr, könyörgök, vegyen fel engem és enyéimet a fedélzetre!

– Nagyobbra kellene alakíttatnom a hajómat, ha minden fehér embert fel akarnék venni a városból – válaszolta Gatlard részvétlenül, és lábával dobbanva a fedélzeten indulatosan folytatta: – A fene egye meg ezt a forradalmat, keresztülhúzza a számításomat!

– Azt hiszem, a boldogtalanok felvételével, akik a segítségét kéri, sokkal nagyobb eredményre számíthat, mintha el tudná adni a lisztjét – mondta ekkor határozott szavakkal a gróf Gatlardnak. Mondja meg, ügynök úr, mennyiért vinne el engem enyéimmal együtt az Egyesült Államokba? Nincs olyan ár, ami soknak tűnne számomra ezért!

Gatlard meglepődve mérte végig tetőtől talpig a gróft, majd némi szünet után megszólalt: – Nos, hát mennyit érne meg önnek? Tegyen ajánlatot!

– Hajlandó vagyok annyit fizetni magának aranyban, amennyi haszna a lisztüzleten lenne – válaszolta Louvencourt fokozódó reménnyel, és követelő tekintetét kérdőn meresztette Gatlardra. Ő azonban megvető mosollyal válaszolt:

– A maga pénztárcája arra nem volna elég, uram. Ötvenezer dollár nyereséggel számoltam.

– Azonnal fizetek önnek ötvenezer dollárt aranyban, és rajtam kívül még számos gazdag ember hajlandó lenne hasonló árat fizetni. Tehát beleegyezését adja, uram? Nagyon drága minden perc! – folytatta Louvencourt sürgetve, és örömmel vette észre Gatlard sugárzó arcvonásain annak kellemes meglepődését.

Gatlard persze igen meglepődött, és elmélkedve nézett maga elé. Ötvenezer dollárért akár még a saját kabinjáról is lemondott volna, hiszen ebből a pénzből Pennel semennyire sem tarthatna igényt. A rakományt pedig eladhatja egy másik kikötőben is, és annak hasznából is megkapná a részét.

– Nos, ügynök úr – ragadta magához ismét a szót Louvencourt figyelmeztetve a késedelemre – meg van elégedve? Amott már több csónak közeledik errefelé a városból, minden

bizonynal olyan emberekkel, akik szintén menedéket fognak keresni önnél.

Gatlard közben leküzdötte kábulatát, mely az örömtől ragadta magával. Egy pillantást vetve a csónakok felé így szólt Louvencourthoz:

– Meg vagyok elégedve. Elviszem önt és családját az Egyesült Államok valamelyik kikötőjébe, ön pedig ötvenezer dollárt fizet nekem ezért készpénzben. Hozza a holmiját a lehető legsűrűsebben a fedélzetre, ön és a családja pedig holnap reggel jöhetnek, mert előbb még intézkednem kell az elhelyezésük érdekében.

– Nem, ügynök úr, még ma fel kell vennie bennünket – válaszolta a gróf. Túl nagy a veszély, ki tudja, mi történhet még holnap reggelig. Minden perc igen drága, engedje meg, hogy családomat azonnal a fedélzetre hozzam. Semmiféle kényelmi igényünk nincsen, és nem fogjuk akadályozni önöket a munkájukban!

– Egyszer és mindenkorra mondom, ez nem megy, Louvencourt úr. Holnapig nem fog történni semmi. Ha fokozódik a nyugtalanság, akkor még mindig gyorsan feljöhet a fedélzetre – mondta Gatlard, és kényszeredett közömbösséggel még hozzáfűzte: – Küldje csak a holmijait a hajóra, amilyen gyorsan csak lehet!

– Alkalmazkodnom kell az akaratához, de ha bármiféle veszély felmerülne, akkor akár az éjszaka során is fel kell vennie bennünket – válaszolta a gróf, erőt véve magán.

– Hát persze! – válaszolta Gatlard, barátságosan kezet nyújtva a grófnak, majd meghajolt előtte, miközben levette kalapját, és a mellvédhez kísérte, ahol a kötélletra lógott. Ott búcsúzásként még egyszer kezet szorított vele. A gróf lemaszott a csónakba, és elvitorlázott a város felé.

– Igen rosszul áll itt a helyzet, kapitány – mondta Gatlard Brokkshoz lépve, erőszakkal magára erőltetett nyugalommal, miközben felment vele a felső fedélzetre. A négerek fölényes

helyzetbe kerültek, most igyekeznek megszállni a várost. Ha sikerül hatalmukba keríteni, akkor egyetlen fehér sem marad életben. Azonban számos gazdag ember van itt, akik szívesen fizetnének magas viteldíjat, ha hajlandó lennék magammal vinni őket, hogy megmeneküljenek, és nem látom be, miért ne kereshetném meg ezt a pénzt. Megválok a kabinomtól, és a fedélzeten is szorítok helyet nekik, ahhoz aztán a Pennelnek végképp nincsen semmi köze, ha magamra vállalom a fáradságot és szűkösebb körülményeket. Nem így gondolja maga is, kapitány?

– Ez persze tényleg a magánügye, Gatlard úr – mondta Brooks. A vén zsugori Pennel másra tényleg nem tarthat igényt, mint a fedélzet alatti rakomány értékére. Ami felette, vagy a kabinokban van, ahhoz semmi köze.

– Én is így gondoltam, ezért fogadtam be ezt a Louvencourtot a családjával együtt utasként, és még továbbiak is jönni fognak. Önnek sem kell kimaradnia a bevételből, kapitány, tisztességes jutalomban fogom részesíteni a nehézségekért, amit az utasok feltehetően okozni fognak – válaszolta Gatlard, és bizalmasan megveregette Brooks vállát.

– Ah, nehézségek! – mondta a kapitány – ennyit szívességből is szívesen megteszek. Legyen szerencséje, és keressen jó kis pénzt vele!

– Igazán jól jönne, és magának sem kellene kárt szenvednie – mondta Gatlard – és erővel igyekezett elfojtani arcvonásain a belülről feltörő örömét. Úgy állt ott, mintha parázs lett volna a talpa alatt, és türelmetlenül fürkészte a közeledő csónakokat. Az utolsó dollárjaikat is kénytelenek lesznek odaadni neki, vagy itt maradnak, és a feketék karmai közé kerülnek!

Louvencourt végre ismét szabadon fellélegezhetett, a sorssal vívott küzdelemben megint felülkerekedett, és hajójának orrában állva számlálta a percekét, míg végre megviheti az örömhírt Madelaine-nek. Alig futottak fel a homokra a sekély parti vízben, máris kiugrott, nem is figyelve arra, hogy egy jó darabot még a vízben kellett megtennie, és futva igyekezett hazafelé.

Madelaine látta közeledni őt, látta szapora léptein, leolvasta arcvonásairól, hogy jó hírrel érkezik, és kirohant elé a folyosóra, miközben Louvencourt tárt karokkal igyekezett felé az alábbi szavakkal:

– Megmenekültünk, Madelaine, meg vagyunk mentve!

Aztán átkarolta őt, a szívéhez szorította, majd visszakísérte a szalonba, ahol elmesélte neki a történeteket.

– Mi a neve annak a hajónak? – kérdezte a grófnő, amint a férje befejezte a beszámolóját.

– Persze, persze drága Madelaine, hogyan is gondolhattam volna rá, hogy utána nézzek. Egy hajó, egy igazi, jó nagy hajó, és ez minden, amit kívánhattam, legyen bármi is a neve – válaszolta Louvencourt derűs hangon.

– És hogy hívják az ügynököket? Úgy tűnik, ő lehet a főnök a hajón – tett fel újabb kérdést a grófnő.

A gróf erre hangosan felnevetett.

– Ezt aztán tényleg nem tudom. A kapitány a fiatalembert kereskedelmi megbízottként mutatta be, de a nevét nem mondta meg. De mit számít nekem a neve, ha végre elvisz minket innen az Egyesült Államokba. Lesz még rá elég alkalmunk, hogy megtudjuk a nevét. Most azonban először is az aranyat és az ezüstműek ládáit kell a fedélzetre vinni, és Lazare-nak ott kell maradnia velük, míg mi is oda nem érünk. A következő éjszaka folyamán hat fegyverest fogok a vitorlásunkon éjszakáztatni, hogy bármely pillanatban be tudjunk ugrani a hajóba. Ki tudja, lehet, hogy nem is lesznek itt szélsőséges események, de ennek ellenére hálát adhatunk Istennek, miután utolsó búcsút vettünk Santo Domingo-tól. Ezekkel a szavakkal a gróf bensőségesen megcsókolta feleségét, aztán elindult Lazare szobája felé azzal, hogy az aranyat a hajóra vitesse.

Az aranyhordókat talicskákkal levitték a vitorlásukhoz, és az első fordulót maga a gróf is elkísérte, és a hajóján maradt, míg Lazare az egész kincset le nem szállította. Aztán felvonták a vi-

torlát, és a gazdag rakománnyal elindultak a Neptun felé, amelynek oldalán több kisebb ladik mellett ott várakoztak a hajó csónakjai is, melyekre Gatlard gyorsan matrózokat rendelt, és elküldte őket a város felé, hogy hozzák a fedélzetre azokat az embereket, akik viteldíjban szeretnének tárgyalni a hajón.

Látta Louvencourtot közeledni a vitorlásán, és tekintete felderült, amint felismerte a hordókat a járművön. Amikor azonban Louvencourt felugrott a fedélzetre, közömbösen üdvözölte, és a felvételért könyörgők közül odakiáltotta neki:

– Elnézését kérem, mert előbb ezekkel az urakkal szeretném befejezni az üzleti ügyeimet.

– Lenne olyan jó, ügynök úr, és megmondaná nekem, hol tehetem le ezeket a hordókat? – kérdezte Louvencourt udvariasan.

– A kapitány majd fogadja őket – válaszolta Gatlard, és néhány szót szolt Brookshoz, mire az odalépett a grófhhoz és a hordókhoz, amelyeket közben elkezdtek felhordani a fedélzetre, és a kajütbe vitette azokat.

– Arany, vagy ezüst van a hordókban? – kérdezte Brooks a grófot gyorsan, miután megmutatta a helyet, ahová lepakolhatják azokat, mert a hajóra újonnan érkezők tolongása egyre fokozódott, és a kapitányt mindenfelől igénybe vették.

– Arany, kapitány úr – válaszolta a gróf. Minden hordóban ötvenezer dollár van aranyban.

Rövidesen az összes hordó a hajón volt, és behordták az elülső kajütbe, mire a gróf odalépett Gatlardhoz, és megszólította:

– Pillanat, ügynök úr, Lazare udvarmesterem itt hagyom az aranyaimnál, én pedig hozom a többi értékeim is a fedélzetre.

– Rendben, rendben – válaszolta Gatlard futólag, baráti üdvözlétként intve a grófnak, majd visszafordult a körülötte állókhoz, akik egyre sürgetőbben ostromolták őt kéréseikkel.

A gróf visszament a városba, és elhozta a ládákat, az ezüstművekkel és egyéb értékekkel.

A matrózok a Neptun mindkét oldalán nagy munkában voltak, hogy a fedélzetre emeljék a lázadók ellen menekülő kétségbeesett emberek odaszállított kincseit, és a fedélzet már tele volt pakolva dobozokkal, ládákkal és hordókkal, miközben a hajón nyüzsögtek az idegenek.

– Kétezer dollár fejenként az ára annak, amelyért hajlandó vagyok utasokat szállítani az Egyesült Államok valamely kikötőjébe, egy centtel sem kevesebb – mondta Gatlard a körülötte tolongó tömegnek. – Aki velünk akar utazni, annak még ma a hajóra kell hoznia a holmijait, én pedig, mivel azt állítják, hogy nincs elég csónak, holnap reggel csónakokat fogok kiküldeni a városhoz, hogy azokat az utasokat, akik ma megfizetik nekem a viteldíjat, a fedélzetre hozassam.

A csónakok egész nap ide-oda ingáztak a város és a Neptun között értékeket és utasokat szállítva, és Gatlard egymás után szedte be az aranyakat viteldíjként, és hordta le a kabinjába.

Már esteledett, amikor Louvencourt az utolsó holmijait a Neptun fedélzetére szállította, és odalépett Gatlardhoz, hogy a mai napra elköszönjön tőle.

– Az udvarmesteremet itt hagyom a holmijaimnál, ügynök úr, hogy ne fordulhasson elő tévedés, mert igen nagyszámú holmi került a fedélzetre – mondta Gatlardnak, aki csak futólag figyelt rá, hogy mit mond, mert közben mások is igénybe vették.

– Erre semmi szükség sincs – válaszolta Gatlard gyorsan, innen a hajóról nem tűnhet el semmi.

– Csere azonban előfordulhat, és Lazare semmi módon nem fogja zavarni önt, a magam részéről szeretném, ha itt maradna – válaszolta határozottan a gróf, és jobbát nyújtotta Gatlard felé az alábbi szavakkal:

– Akkor holnap reggelig, ügynök úr!

Aztán megcsorította Lazare kezét, még néhány bizalmas szót szólt hozzá, és könnyű szívvel visszament a városba.

– Hála az égnek, minden biztonságban van a fedélzeten – kiáltotta Madelaine felé, aki karján a kis Adelaide-el a folyosón elément, és szeretettel üdvözölte őt.

– Valóban, Isten láthatóan mellénk állt – válaszolta a grófnő, jóleső fáradtsággal, ami általában velejárója a nagy izgalmaknak, letelepedve Louvencourt mellé a szófára – gondolj csak a mai reggelre, Horace, milyen kétségbeesett helyzetben voltunk. Csak adná a mindenható, hogy zavartalan nyugalomban tölthessük el az utolsó órákat jó öreg, szép hazánkban, aztán legyünk képesek elfelejteni minden bánatot, amit elszenvedtünk itt, és örömmel tudjunk örök búcsút venni Santo Domingo-tól.

– Igen, ez tényleg egy nehéz, végzetes nap volt. Hál’ istennek, hogy derűsen végződik – mondta a gróf. – Én is kimerülten érzem magam, túl nagy volt a feszültség. Pihenjünk le hamarosan, hogy időben megkezdhessük életünk új szakaszát! Szolgáink közül hatot hátrahagytam a vitorlásunkon, hogy éjszaka vigyázzanak rá. Az emberek többet tettek, mint amennyi a kötelességük volt, egy életre hálás leszek nekik ezért.

A Nap alábukott Cap Hayti elhőhegyei mögött, amikor Gatlard kérésük ellenére az utolsó idegeneket is visszazavarta a Neptunról a csónakokba.

– Holnap – szólt hozzájuk nyersen – visszahozatom önöket, ma még rengeteg dolgunk van, hogy rendet rakjunk a fedélzeten.

– Maga is visszamehet a szárazföldre az egyik csónakkal, semmi szükség sincs rá, hogy itt maradjon – szólt oda Lazare-nak, aki a kajüt előtt gazdájának egyik ládáján ült.

– Elnézést kérek, ügynök úr, de a gazdámmal megegyeztek abban, hogy itt maradok, és ez számomra a gazdám parancsa, amit teljesíteni is fogok – válaszolta a Herkules, és miközben udvariasan levette a kalapját, még hozzáfűzte: – Semmi esetre sem fogom zavarni, vagy útban lenni.

– Nos, hát nekem mindegy, maradjon, ha akar – válaszolta Gatlard kelletlenül, majd hátat fordított neki.

A városi emberek közül az utolsók is eltávolodtak. Gatlard zsebre tett kézzel a kajüt feletti fedélzeten állt, és gondolataiba mélyedve a mérhetetlen mennyiségű kincset nézte, amely egymásra halmozva foglalta el az alsó fedélzetet. A kapitány éppen azzal volt elfoglalva, hogy a matrózokkal az árbocok között elhelyezett csónakokba és alájuk hordatta a csomagokat, hogy a mellvéd mellett helyet szabadítson fel, és szabaddá tegye a vitorlák felé felmenő kötélszetet.

Hatalmas volt a felhalmozott vagyon, amely most mágikus erővel vonta magára Gatlard tekintetét. Aki mindezt a kincset magáénak nevezhetné, gondolta, a világ leggazdagabb embere lehetne! Pedig néhány órája már ő maga is gazdag volt, sokkal gazdagabb, mint amilyen gazdagságban korábban bármikor is reménykedhetett volna. Száznegyvenezer dollárt csikart ki viteldíjként a menekülőkből, amiből Pennelnek egyetlen dollárt sem kell majd leadnia, csak a kapitányra kell valamennyit áldoznia belőle. Mi lenne azonban, ha a sors úgy rendelné, hogy az éjszaka folyamán ezeknek a kincseknek valamennyi tulajdonosát meggyilkolnák a városban, elmélkedett tovább, kinek a tulajdonává válna mindez. Volna-e egyáltalán valaki, akinek több joga lenne hozzá, mint neki magának, hogy az övé legyen?

Ez a gondolat teljesen magával ragadta. Lázás forróság öntötte el, olyan szorongást érzett a keblében, hogy feltépte a mellényét, és mélyeket lélegzett. Ledobta a kalapját, beletúrt a hajába, aztán hirtelen elkezdett szaporán fel, s alá járkálni a fedélzeten. A kajüt bejárata felett azonban megállt, és lenézett a mérhetetlen gazdagságra, mert hogy a ládák, dobozok és hordók nem mást, mint aranyat és ezüstöt tartalmaznak, abban nem volt semmi kétsége. Azoknak az embereknek, akik hajlandóak voltak ilyen hatalmas összeget fizetni menekülésükért, a pusztta életüknél sokkal több mentenivalójuk volt, és kevésbé értékes dolgokért nem aggódtak volna ennyire.

Gatlard lenézett Lazare-ra, aki mozdulatlanul ült a ládán, mint egy fekete márványszobor, hiszen maga a gazdája mondta a kapitánynak, hogy az összes hordó arannyal van teli. Pusztán csak

ezekben a hordókban milyen hatalmas vagyon lehet. Aztán hány ládát hordatott még a fedélzetre, ezüstneműekkel teli! Ez az ember végtelenül gazdag lehet! A rengeteg kincs ott lebegett Gatlard szemei előtt. Elfordult, megint járkálni akart egy kicsit fel-alá, de ekkor tekintete az alkonyi fényben eltűnedező városra tapadt. Mozdulatlanságba dermedve nézett arrafelé, gondolataiban a város lángba borult, a parton a négerek legyilkolták a fehéreket, hallotta rémült segélykiáltásaikat, miközben kongott a vészharang.

Rettenetesekek voltak a fantáziája által elővarázsolt képek, de őt nem rémítették meg, nem riadt vissza tőlük, mert a meggyilkoltak között felismerte azokat az embereket, akiknek a kincsei ott voltak a fedélzeten, és mindez most már az ő tulajdonává vált!

Bárhová is fordult, gondolatai ezekkel a képekkel játszadoztak, és az a lehetőség, hogy mindez a gazdagság az övé lehetne, egyre inkább egy meghatározott gondolatot fogalmazott meg benne.

Az alsó fedélzeten befejeződött a munka, a tenger sötétségbe borult, amikor Brooks kapitány odalépett Gatlardhoz, és így szólt:

– Jó kis munka volt, mit gondol Gatlard úr, hány millió lehet most itt a fedélzeten?

– Bizonyára igen nagy értékről van szó – volt a válasz. – Mi a véleménye, kapitány, ha az éjszaka folyamán a városban minden fehér embert meggyilkolnának, akkor nem én válnék ennek a hatalmas vagyonnak a természetes tulajdonosává?

– Ha senki sem maradna életben, aki örökösödési igénnyel léphetne fel, akkor persze maga lenne az örökös, és ez bizony egy igen szép örökség lenne – válaszolta a kapitány.

– És akkor az én költségemre építhetne magának egy olyan hajót, hogy még egy olyan szép és jó nem is létezne – folytatta Gatlard.

– Na, a végén még szaván fogom, Gatlard úr, ez még nem lehetetlen, ki tudja, mi történhet még! – válaszolta a kapitány. Ha az éjszaka folyamán kitör a lázadás, az emberek nem is tudnák olyan gyorsan elérni a csónakokat, hogy a négerek ne érnék utol és gyil-

kolnák le őket. Aki pedig meghalt, az már nem követelhet magától semmit.

– Ebben teljesen igaza van, de még azt is meg kell fontolni – ragadta magához Gatlard ismét a szót – hogy én vagyok a felelős a hajóért és rakományáért, és ha a feketék bandája előzőlné a fedélzetet, akkor teljes joggal lehetne szemrehányást tenni nekem, hogy nem készítettem fel időben indulásra a hajót, mielőtt a lázadók elérhették volna.

– Tekintettel az éhínségre, hosszas tárgyalásba nem kezdenék velünk, és a rakomány örömteli zsákmányt jelentene számukra – válaszolta a kapitány, Gatlard nézeteit támogatva.

– Ez tényleg nem történhet meg velem – folytatta amaz felbátorodva. Holnap reggel korán a vitorlázatot készenléti állapotba helyezzük, és ha észrevevessük a legcsekélyebb veszélyt, akkor búcsút veszünk Santo Domingo-tól. Aki pedig akkor nincs a hajón, az itt marad.

– Ez így teljesen rendben van – válaszolta a kapitány egyetértve. – Mindenkinek a saját érdeke a legfontosabb, önt pedig felelősség terheli a hajóért és a rakományért.

Az éjszaka beköszöntével olyan hírek érkeztek a városba, hogy a lázadók állítólag már egészen a közelbe értek, és ettől tovább fokozódott a fehérek nyugtalansága és aggodalma. Mindenki fegyverben volt, és a polgárőrség folyamatosan járőrözött az utcákon, hogy megelőzzék a fekete lakosság felkelését, mivel a katonaság az ellenséges erők ellen a városon kívül állomásozott.

Louvencourt lakásában sem tért senki nyugovóra, jóllehet a grófi család nyugodtabban és gondtalanabban tekintett a még hátralévő néhány óra felé, amit még itt kell eltölteniük, hiszen a vitorlásuk készen állt arra, hogy felvegye őket, nekik pedig más gondjuk már nem volt, hogy odaérjenek hozzá.

A grófnő elszunyókált a szófán, gyermeke ott feküdt mellette, a dajka pedig előtte a padlón kuporodott, és fejét a szófára hajtva szundikált.

A gróf és testvére a terem másik végén ültek egymás mellett, és a jövőt tervezgették, de figyelmesen odafigyeltek minden utcai zajra is, előttük pedig ott hevert Vaillant, a hűséges kutya.

XII.

*Az ágyúlövés. A menekülés. A hűséges szolga. Rémült rohanás.
A gyilkos lövés. Tömeges gyilkosság. A vitorlás. A fekete barát.
A kétségbeesés. Az örökös. A bűntárs. Minden odaveszett.
A part mentén haladva. Az öböl. A temetés. Éjszakai vándorok.
A tábortűz.*

Szürkülni kezdett, amikor a gróf az ablakon át kitekintett a keleti égboltra, és megszólalt:

– Közeledik a reggel, amint kivilágosodik, elindulunk.

Aztán odapillantott Madelaine felé, akinek arcát megvilágította a hajnal miatt elhalványuló gyertyafény, és félig hangosan megjegyezte:

– Madelaine nyugodtan alszik, ne is zavarjuk addig a pillanatig, amikor el kell hagynunk a házat, mert már semmiféle előkészületet sem kell tennünk.

Aztán felemelkedett az alábbi szavakkal: – Szólok a személyzetnek, hogy legyenek készenlétben.

Ebben a pillanatban ágyúlövés hangját lehetett hallani, amely a várost megrázva gördült tova.

– Ez meg mi volt? – kiáltott fel a gróf döbbenet, és odaugrott az ablakhoz, amikor a következő pillanatban nem túl messziről fegyverek kartácstüzét lehetett hallani, és a grófnő rémülten felugrott.

– Ó, Istenem, legyél velünk! – kiáltotta elsápadva, miközben gyermekét a karjára kapta. – Tűnjünk el, meneküljünk, amíg nem

késő! – kiáltott fel ismét. A dajkával magára teríttette a sálját, majd az ajtó felé igyekezett, miközben ekkor már szakadatlan ágyúdörgés és a fegyverek ropogása töltötte meg a levegőt.

– Várj még Madelaine, míg kifürkésszük, hol tüzelnek. Úgy tűnik, errefelé tartanak – válaszolta a gróf nyugtatgató hangon, jöllehet ő maga is elsápadt.

– Nem, nem, induljunk azonnal, a végén még elvágják előttünk a hajónkhoz vezető utat – kiáltotta ismét, és gyermekével a karján a lépcső felé rohant. A gróf és Remi felkapták fegyvereiket, és a nyomába eredtek.

Az első ágyúlövés döreje a Neptun legénységét is felriasztotta álmából. Gatlard kiugrott a kabinjából, és a szürkületben a várost kezdte kémlelni.

– Elkezdődött! – kiáltotta sejtelmeit beigazolódni látva az utána siető kapitány felé. – Hallja a lövöldözést? Egyik lövés a másik után, teljes mértékben kitört a tűzharc. Amott egy ház már lángokban áll. Ott is éppen fellobban a tűz. Gyorsan, gyorsan, kapitány, vonassa fel a horgonyt, mielőtt a feldühödött népség a nyakunkba zúdul!

Aztán az elősiető matrózok felé fordulva odakiáltott nekik: – Gyorsan, gyorsan fickók, a vitorlákhöz!

– Az uraság rövidesen ideér, ügynök úr, a csónakjuk ott van a parton, látom benne az embereket, a vitorlát már felhúzták – szólt meg Lazare félelemmel teli hangon Gatlardhoz lépve, miközben levette a kalapját.

– Aki nincs itt, az hátra marad – válaszolta mogorván, és hátat fordított a feketének.

– Maga pedig nem fog útnak indulni az uraságom nélkül, ameddig én élve a fedélzeten vagyok! – válaszolta Lazare dörgő, fenyegető hangon, teljes nagyságában kihúзва magát, és felkapott egy nehéz baltát, amely az árbocnak volt támasztva.

– Én pedig meg foglak téged kötöztetni, ha nem nyugszol, fekete gazember! – üvöltötte felé Gatlard dühödten.

– Erre sem maga, sem az egész legénység nem lesz képes. A hajó itt marad, vagy szétaprítom a vitorlák kötélzetét! – kiáltotta Lazare haragosan, és odaugrott az árbochoz, ahol rögzítve volt az a kötél, amely felvezetett a nagy vitorlához.

Madelaine Louvencourt ebben a pillanatban ért le az utcára, és rémült tekintettel nézett rajta végig felfelé.

– Ott jönnek! – kiáltotta döbbsen hangon, és futva menekülni kezdett az utcán lefelé, utána a gróf Remivel és a személyzettel, miközben Vaillant dühödt hangon ugatott visszafelé az utcán utánuk lefelé rohanó embertömeg irányába.

A polgárórség volt az, amely az utcán lefelé menekült, mögöttük pedig ott tombolt sok ezernyi fekete dühöngő hordája.

Louvencourték vad menekülésbe kezdtek lefelé az utcán a part felé, Madelaine az élen gyermekével. Már látták hajójukat felvont vitorlával, és nagy számú, szintén menekülő sorstársukkal értek a közelébe, amikor két oldalról, a szélső házak mellett sok száz felháborodott színes rohant feléjük borzalmas üvöltözéssel, és megpróbálták elválni előlük a vízhez vezető utat.

Madelaine mint egy megriadt őz, a legelső volt a menekülők között, több fekete azonban előnyre tett szert, és az egyikük ördögi üvöltéssel ugrott felé, amikor Vaillant a nyakának ugorva szétépte azt, és lerántotta a földre.

A másodikat a gróf egy puskalövésével leterítette, mire a többiek oldalra kitértek. Louvencourték elérték a vizet, és Madelaine elsőként ugrott fel a vitorlásra, amikor a parton oldalról a feketék és fehérek viaskodása felől lövés dördült, és a golyó az anyja karján lévő kis Adelaide fejét szétloccsantotta.

Az anya szívet tépő kiáltással zuhant be gyermekével együtt a hajóba. A gróf, Remi és a csomagokat cipelő szolgák utána ugrottak, és a könnyű jármű, dagadó vitorlával azonnal kifutott a tengerre.

A parton nyüzögtek a fehér asszonyok, férfiak és gyermekeik, és valamennyien panaszosan kiáltozva tárták ki karjaikat a Neptun felé, melynek csónakjai csak nem akartak megjelenni, hogy megmentsék őket.

Ehelyett vitorlái felkúsztak az árbocokon, kidagadtak, és a hajó kezdett irányt venni a nyílt tenger felé.

Mint hiénák a zsákmányukra, úgy estek neki az embertelen feketék a fehéreknek, hogy meggyilkolják, szétverjék, széttépjék őket, és a levegőt győzedelmes üvöltések és halálos kiáltások töltötték be.

Lourencourt vitorlása nyílsebesen iramodott tova a hullámon, a gróf, mint a kétségbeesés megtestesült szobra állt a hajó orrában. Remi a kormánynál ült és a Neptun felé irányította, és már egészen közel jutottak a hajóhoz, amikor azt dagadó vitorlái a nyílt tenger felé hajtották.

– Igazságos Isten az égben! – kiáltotta a gróf, kezeit a legnagyobb kétségbeesésben az ég felé emelve, majd homlokát verve vele Madelaine-re pillantott a hajóban, aki néma dermedtséggel kuporodott gyermekének holtteste fölé.

– Ó, Mindenható, legyen meg a te akaratod! – sóhajtott fel ismét a Gróf, kezeit szívére szorítva. és kétségbeesett tekintete megint az előle menekülő hajóra tapadt, és ekkor felismerte Lazare-t, amint az a legénységgel küzdve a felső fedélzetre ért, baltával még leütött egy embert, majd a hajóról a tengerbe zuhant.

Remi is felismerte Lazare-t, és felé kormányozta a hajót, mert látta, amint felúszik a hullámra, és kalapját maga fölé tartja, hogy látható legyen.

A néhány percen belül odaértek hozzá. A gróf kezét nyújtotta felé, és besegítette a hajóba.

– Ó, uram, ó uram! Minden odaveszett – kiáltotta a hűséges fekete ember, miközben könnyek ömlöttek szemeiből. – Az életem árán is megpróbáltam megvédeni a tulajdonát, azonban nem volt elég erőm hozzá. A rablók visszaszorítottak a felső fedélzetre,

és meg akartak kötözni, de az elsőt sikerült leütnöm, aztán bevetttem magam a tengerbe.

– Nagyobb veszteség is ért, mint az elrabolt aranyaim, a boldogságomat rabolták el, Lazare! – válaszolta a gróf döbbsent hangon, gyermekére mutatra, akinek véres fejét a grófnő kezei között tartva a homlokát csókolgatta.

– Ó, Istenem! – mormolta a fekete, és kezeit összekulcsolva, összegörnyedve, lehajtott fővel elterült.

A kormány kicsúszott Remi kezeiből, a vitorla ide-oda csapkodott a szélben, és a hajó játékszerként kezdett bukdácsolni a hullámok hátán

Az egykor túlradó boldogságban élő emberek céltalanul, minden reménység és akarat nélkül sodródtak tova a legmélyebb kétségbeesés zsákmányaként, és dermedten néztek a hajó után, amely árbocainak legfelső csúcsáig feszülő vitorlakkal, mint egy pokolbéli fantom egyre inkább eltűnt szemeik előtt a távoli ködben.

Gatlard azonban ott állt ezen a hajón karba öltött kezekkel, és éles tekintetével a távoli fekete pontot követte, amely Lourencourt hajója volt, és amely mögött még mindig látszott a füstbe burkolódzó város.

A képek, melyeket előző este reménykedő, magasan röpködő fantáziája maga elé képzelt a hajóján lévő kincsek vonatkozásában, valósággá váltak. Most józanul maga előtt látott mindent, látta, amint a szerencsétlen, kétségbeesett embereket, akiknek menekülést ígért, és adós maradt a megmentésükkel, százával mézárólják le a parton, és akik halálhörgéseik közben átkozódva és káromkodva egykori gazdagságuk örökösévé tették.

Egyedül Lourencourt nem tette őt örökösévé, ezért káromkodni kezdett, elátkozva őt, és örök bosszút esküdött, hiszen a hullámok még ott sodorták élve egy jó állapotban lévő vitorlásan. Santo Domingo partjai mentén és onnan tovább haladva könnyedén elérheti Porto Rico-t, ahol felveheti őt egy jármű, és elviheti az Egyesült Államokba, sőt akár még Philadelphiába is! Gatlard

azonban csak egy pillanatra rezdült össze ezeknél a gondolatoknál, majd nevetni kezdett saját magán, hiszen az az ember sem az ő, sem pedig a hajó nevét nem tudja, és végül is mit tehetne ellene?

– Semmi mást nem tettem, csak a kötelességemet – mondta Gatlard saját magának. – A rám bízott hajót rakományával együtt megvédtem a fenyegető veszélytől, és nem az én bűnöm, hogy az emberek a fedélzetre hordták a kincseiket. Ha nem ezt tették volna, ugyanúgy meggyilkolták volna őket, és mindez a gazdagság a csőcselék kezébe jutott volna. Végül is itt mégis csak jobb helyen van!

A mérhetetlen kincsekre gondolva, amit most magáénak mondhat, dagadni kezdett a keble, és kezdte érezni a hatalmat, amit majd köszönhet neki.

Mélyet és felszabadultan lélegezve, szinte új erőre kapva kezdett járkálni ide-oda a fedélzeten, rendezni kezdte gondolatait és terveket szövögetett, mert a váratlanul őt ért hatalmas szerencse elkábította és összezavarta elméjét. A leggazdagabb emberré vált az amerikai földön, és Louvencourt kivételével senki sem vonhatta kétségbe vagyona eredetét. Senkinek sincs joga megkérdezni, hogy honnan szerezte, hiszen saját szemeivel győződött meg róla, hogy Cap Hayti-n egyetlen más fehér ember sem menekült meg élve. Csak a kapitányt kell megnyernie barátjaként, és függetlenné tenni őt magától. Az hogy a legénység milyen következtetést von le, egyáltalán nem érdekelte. Az egész világnak be kell látnia, hogy nagy vagyonára szokatlan körülmények között tett szert, amely most már a birtokában volt, és bőven elegendő arra, hogy olyan életkörülményei legyenek, amilyeneket a legmerészebb fantáziája is elérhetetlen szerencseként tüntetett volna fel számára.

Ilyen gondolatokba mélyedve járkált még egy ideig Gatlard fel, s alá, amikor Brooks kapitány feljött az alsó fedélzetről, oda-
lépve hozzá az alábbi szavakkal:

– Nos, Gatlard úr, a szerencse sokkal inkább magához pártolt, mint amire számítani lehetett. Gratulálok magának, és a jóindulata ajánlom magamat.

– A szerencse hozott össze minket, Brooks kapitány, és tudom, mit köszönhetek magának – válaszolta Gatlard méltóságteljes hangon, kezét nyújtva az öregnek. Adott szavam feltétlenül be is tartom, és teljesen önállóvá fogom tenni magát. Százezer dollár szabad tőkét bocsátok a rendelkezésére, és ha hajlandó a szolgálatomba lépni, akkor építtetek magának egy hajót teljesen a saját kívánsága szerint. Remélem, hogy örökre együtt maradunk.

A kapitány arcvonásai felderültek Gatlard szavaira, megszorította a kezét, és így szólt:

– Igen, úgy legyen, és megtiszteltetésnek veszem a bizalmát. Köszönöm önnek a jóságát, többet tesz értem, mint amire számítottam.

– Kérem, kedves Brooks, erről egy szót se többet, ennyivel tartoztam magának – válaszolta Gatlard. Először is meg kell fontolnunk, hogy mit tegyünk. Legelőször csomagjegyzéket kell készíteni az átvett csomagokról, amit Santo Domingo-n vettem fel Philadelphiába, hogy Pennel megkapja érte a fuvardíjat. Mérje le az egyes darabokat, és írjon be értük magas fuvardíjat. Tartalmukra írja be, hogy „különféle holmik”, így Philadelphiába érkezve a legmagasabb vámtarifát fogom befizetni utánuk. Ebben az esetben a vám egyáltalán nem nyitja fel a csomagokat. Mekkora a kár, amit az a dühöngő fekete fickó idézett elő a hajón a vitorlakötélzet elvagdosásával?

– Az emberek már éppen a javítással vannak elfoglalva, azt hiszem, ma estére megint minden rendben lesz – válaszolta a kapitány.

– Annak a fickónak olyan ereje volt, mint egy oroszlánnak. Nem lett volna szabad élve elengedni – mondta Gatlard. Estére elrendeli a matróz temetését, akinek a fejét kettéhasította a néger?

– A tengerészek szokása szerint erre naplemente után kerül sor – válaszolta Brooks, majd némi szünet után folytatta: – Még mindig észak felé tartunk, és rövidesen irányt kell változtatnunk, ha továbbra is úgy gondolja, hogy Havannába menjünk.

– Kénytelen vagyok Havannát választani, mert ott van a legnagyobb piac, és a rakományt mindenképpen el akarom adni – válaszolta Gatlard, ezen kívül Havannában nagyobb termékínálatot is találok, mert a Neptunnak előnyös rakományról gondoskodnom kell visszafelé. Kötelességem, mint kereskedelmi megbízott a legszigorúbban teljesíteni akarom, hogy a vén zsugori ne tehessen szemrehányást nekem.

Miközben a Neptun irányt változtatva Havanna felé tartott, már régen eltűnt Louvencourték szeme elől, és ezzel a legutolsó remény is szertefoszlott számukra, mert mindaddig, míg a hajó szem előtt volt, legalább a kívánság megmaradhatott, hogy vissza fog fordulni. Mostanra azonban emberi szörnyeivel a fedélzeten már a múlt kódébe vészett, a jelent a magányos tenger jelentette, egyre magasabbra emelkedő és süllyedő hullámaival, és déli irányban Santo Domingo égbe törő bíbor-kék hegyeivel.

A gróf ismételten megpróbálta Madelaine figyelmét elterelni a halott gyermekről, ő azonban nem volt hajlandó letenni kezeiből, és nem hagyta abba, hogy könnyeivel és csókjaival halmazza el.

Könnytelen szemeivel boldogtalan feleségére meredve ült a gróf a kormánynál lévő testvére mellett, görcsösen összeszorított kezeit maga előtt tartva.

Így ült némán, sápadtan és kétségbeesetten, és a többi férfi a hajóban moccanni sem mert, mintha attól tartottak volna, hogy a boldogtalan embert felriasztják iszonyatos merengéséből.

A Nap egyre hevesebben izzott le rájuk, és egyre forróbban, egyre vakítóbban tükröződött vissza a hajósokra a tiszta árról, de úgy tűnt, mintha nem is éreznék, lelki fájdalmuk sokkal erősebb volt, mint a testi.

Lazare végre összeszedte magát.

– Gondolnunk kell a menekülésre, uram, – mondta kérlelve a grófnak, aki mintha gonosz álomból riadt volna fel, úgy tekintett a hűséges szolga könnyes szemeibe.

Lazare azonban némán, de kérlelő tekintettel a grófnőre mutatott, aki még mindig mozdulatlanul gyermeke fölé hajolva feküdt az izzó napsütésben, a hajó padlóján.

– Drága Madelaine! – kiáltott fel a gróf, könyörgő hangon, és térdre vetette magát a grófnő mellé, átkarolva őt. Megtörtént, Madelaine, az Isten akarata volt, maradj meg te nekem, és ha így lesz, Adeleine-n, angyaloknál is kívül más veszteség nem számít. Gyere, légy erős, nem reklamálhatunk a Mindenható akarata ellen.

A grófnő némán felemelkedett a férjéhez, fejét a keblére hajtotta, Lazare pedig gyorsan levetette a kabátját, és letakarva vele a kis halottat, a hajó orrába vitte.

Aztán fogta a grófnő nagy kendőjét, kibontotta, sarkait négy evezőhöz kötötte, és felállítva úgy igazította el a szolgák segítségével, hogy a napsugarak ellen védelmező tetőt képezzen a grófnő és a gróf felett.

Az udvarmester ezután odaült Remi Louvencourt mellé, és halkán így szólt hozzá:

– A szél most kedvező a számunkra, doktor úr, hogy a part mentén haladva estére elérjük a Limonade városon túl található jelentéktelen, öblöt, amelybe számos kis patak ömlik. Ott mindössze néhány szabad néger lakik, akik zöldségeket, gyümölcsöket, halat és limonádét árulnak, tőlük ivóvizet és élelmiszert kell szereznünk, hogy folytatni tudjuk utunkat a part mentén. Ismerem azt a vidéket, és a sötétben észrevétlenül kiköthetünk ott.

– Az emberek semmit sem fognak adni nekünk – válaszolta Remi, a fejét rázva.

– Akkor majd elveszjük tőlük. Fel vagyunk fegyverkezve, és a szükség feljogosít bennünket rá. Mi mindent vettek el önöktől szükség és jog nélkül? – válaszolta Lazare határozottan, és meg-

ragadta a kormányt, miközben intett Reminek, hogy üljön be a napvédő tető alá.

A vitorla megfeszült, és Lazare a hajót nyílsebesen a part felé irányította, azonban folyamatosan egymérföldnyi távolságra maradt tőle. A friss szél ellenére a hőség egyre nyomasztóbbá, ernyesztőbbé vált, és a hajósok szomjúsága egyre fokozódott.

Ernyedten és fájdalomtól aléltan pihent a grófnő a férje karjaiban, fájdalmáról egyetlen szó, egyetlen hang nélkül, csak néha rezdült meg egy-egy mély lélegzetet véve, és görcsösen ragadta meg a gróf kezét. Ő pedig érezte, megosztotta vele fájdalmát, vigaszt azonban nem tudott nyújtani neki, csak az együttérzés, a részvét vigasztát, és némán szorította a keblére a szeretett aszszonyt.

Végre kezdett alászállni a Nap, izzó sugarai alábbhagytak, és az esti szellő hűvös fuvallata üdítő hatással volt a vízre vágyó szomjazókra.

Santo Domingo hegyei mély bíborra színeződtek, a Nap alászállt tüzes ágyába, csak a nyolcezer láb magas Pic d' Yaque csúcsa csillogott még a távozó csillag aranyló fényében, amikor a hajósok elhúztak a magas part mentén, mely felett fekete füstfelhő jelezte azt a helyet, ahol egykor a barátságos Limonade városka állt.

Valamennyien az elpusztult, leégett város felé néztek, de egy szót sem szólt senki. Saját szerencsétlenségük beláthatatlanul nagyobb volt annál, hogy az idegenekéről beszélni tudtak volna.

A hajó tovább siklott a felfrissülő szélben, és hirtelen sötétség ereszkedett le a tengerre és a szárazföldre. Lazare ekkor közelebb kormányozta a hajót a parthoz, annyira, hogy felismerje az általa jól ismert parti jellegzetességeket.

Mialatt a part mindeddig meredeken emelkedett ki a mély, zöld áradatból, errefelé lapos, homokos volt, amelyen a hullámok játszadozva gördültek fel, majd vissza, és egy kis öböl szakította

meg, amelybe egy keskeny folyó ömlött békésen a magasabban fekvő, zöldellő szárazföld felől.

Lazare ebbe az öbölbe kormányozta be a hajót, bevonta a vitorlát, a szolgálknak pedig szólt, hogy ragadják meg az evezőket. Zajtalan evezőcsapásokkal hajtották a csónakot az egyre közeledő, dús növényekkel tarkított part irányába, majd felfelé a folyón a lecsüngő növényzet alatt, míg végül a jobboldali part közelében lévő magas, sűrű facsoporthoz értek, ahol egy csörgedező patak folyt a folyóba.

Lazare itt kikötötte a járművet, és valamennyien, a gróffal és a grófnővel az élen kiszálltak, hogy a friss vízzel oltsák égető szomjukat.

Nagy felüdülést jelentett ez számukra a hosszú, kínos nélkülözés után, és a grófnő felfrissülve elheveredett egy kicsit pihenni a szép zöld parton.

Lazare kihozta az evezőket a partra, és azokkal a szolgálk segítségével a magas fák alatt sírgödöröt ástak a puha, laza eredi földbe, a kis Adelaide számára, majd odavitte a holttestet, leeresztette a gödörbe, és gyorsan betemette.

A gróf bár észrevette a hűséges szolga igyekezetét, de ülve maradt a grófnő mellett, hogy titokban maradjon gyermekének elhantolása, miközben csendben imát küldött az ég felé eltávozott gyermekének lelki üdvéért.

Az esemény megtörtént, és Lazare az alábbi szavakkal lépett oda urához:

– Most elindulnék a legközelebbi településre élelmiszert szerezni, és egy hordót ivóvíz számára. Alig egy mérföldnyire van innen a túlsó parton. Lakik ott egy szabad fekete, aki mezőgazdasági termékeket árul a városban, és akinek egyúttal egy kis gazdagsága is van. Bizonyára tart konyakot a háznál, és a kis hordó, ami kiürül nála, nagyon megfelel vizes hordónak. Magammal viszek négyet az embereink közül, a másik négy itt marad az önök védelmére.

A gróf némán kezet nyújtott odaadó fekete barátjának. Ő, valamint az általa kiválasztott négy szolgáló fegyvert ragadtak, és Lazare-val az élükön elindultak a parton.

Holt csendes volt az éjszaka, csak a szél sustorgott a pálmák csúcsainál, melyek a szikrázó csillagok előtt, mint fekete kísértetek kezei mozogtak. Az óriásgyíkok a magas parti fűben és az éjszakai madarak rejtélyes hangokat hallattak.

Még az éjszakánál is feketébben, mely körülvette őket, némán lépkedett tova Lazare hatalmas alakja, nyomában fekete kísérőivel, egyik a másik után.

Az ösvény alig volt felismerhető, amelyen haladtak, Lazare éles szemeivel azonban biztonságosan vezette őket a magas növényzeten át, melyek gyakran az utat is befedték, és már egy jó mérföldnyit haladtak felfelé a folyó mentén, amikor fényt vettek észre a távolban.

– Most már hamarosan odaérünk – szólt megállva kísérőihez. Egyáltalán ne szólaljatok meg, amikor odaérünk, és tegyétek pontosan azt, amit mondani fogok.

Aztán tovább indultak. A fény egyre világosabb lett, és Lazare hamarosan felismerte, hogy egy tábortűz fényét látja, amely körül sötét alakok mozogtak.

Ekkor ujjongó hangok is odaértek az éjszakai vándorokhoz, és Lazare megparancsolta társainak, hogy olyan nesztelenül haladjanak tovább, amennyire csak lehet.

A víz, amely mellett most haladtak, csak egy sekély patak volt, a folyónak, ahol hajójukat hátrahagyták, egyik mellékága. Az örökzöld növényekkel fedett part lapos volt.

XIII.

A néger gazda háza. A gazdasszony. Bevásárlás. A gyanú. Az üldözők. Pihenés. Aggodalom. Az indulás. Az öböl. A halászsík. A békés kikötő. Éjjeli vihar. Viharos tenger. A búcsú.

Nesztelenül haladt Lazare kísérvével, míg végül a tűzzel szemben, mely a túlsó parton egy agyagból készült ház előtt éget, sűrű bozótos mögé értek, ahonnan a tűz körül összegyűlt feketék minden szavát érteni lehetett.

A ház ajtajában, a küszöbön egy alaktalanul kövér néger nő ült tarka, térdig érő kartonruhában, melyet zsinór fogott össze koloszszerűen, fekete keblei alatt, így kinyújtott egyik hatalmas lábát semmi sem fedte.

A ház asszonya volt, neve Sarotte, férje, egy mulatt, akinek a neve pedig Maurice volt. Ő a tűz mellett állt, amelynek lobogó vörös fényében körülbelül húsz színes férfi heverészett vagy ült nagy köveken és fatuskókon, néhányan pedig sétáltak.

Az ajtóban üldögélő asszony fekete kezeiben egy fekete bársonyból készült arany brossal díszített kócsagtollas kalapot tartott, elégedetten forgatva, és odaszólt a tűz mellett ülő egyik négernek:

– Nos, Colas, mennyit adnál ezért?

– Tedd csak fel előbb, Sarotte, és nézd meg magad a tükörben. Bizonyára pompásan fog állni neked. Két piaszter nem lenne sok érte. Nem kell szégyellned magad, amikor viselni fogod. Egy szép fiatal bárókisasszonyé volt, aki azért szúrta le magát, mert szépnek találtam. Gazdag zsákmányra tettünk szert a házban, hiszen te is ismered a kéterkélyes palotát Limonade-ban a piactéren.

– Még, hogy ismerem-e? – ragadta magához a nő megint a szót. – Én szállítottam az összes zöldséget és gyümölcsöt nekik, a báró mindig jó vevő volt. A kalap azonban nem elég nagy nekem, a bárókisasszonynak bizonyára igen kis feje lehetett!

Ezeknél a szavaknál Sarotte feltette gyapjas fejére a kalapot úgy, hogy a fehér toll fekete arca elé lógott, mire valamennyi férfi viharos röhögésben tört ki, és néhányan odakiáltottak neki:

– Hú! A fekete bárókisasszony!

– Sarotte persze nem fogja leszúrni magát azért, mert szépnek találják!

– A néger nő néhány derűs hangot kurjantott, nevetésre nyitva hatalmas száját, piros nyelve és vakítóan fehér fogai megcsillantak a tűz fényében, majd a kalap tollát hátrafordítva megszólalt:

– Fordítva tettem fel ezt a vacakot!

– Nem tesz semmit, Sarotte, hátulról ugyanolyan szép vagy, mint előlről, pont úgy, mint ahogyan egy golyónak sincs eleje meg hátulja, teteje meg alja, kiáltotta nevetve egy magas, szikár, rongyokba öltözött mulatt, aki egy aransújtásos, tisztí tollas kalapot viselt, miközben a tűztől oldalra álló öreg kakaófa alá lépett, amelynek törzse körül egy csomó batyu és csomag hevert.

– Te agár, te sáska, te puskavessző, vigyázz magadra, nehogy az a golyó átguruljon rajtad, mert örökre kiűzöm belőled az éhséget, ami örök mozgásban tartja a nyelved! – mondta a néger asszony, miközben fenyegetve rázta kezét a mulatt felé.

– Jól van már, Sarotte, higgadj le, mutatok neked valami sokkal szebbet, mint az a tollas kalap – válaszolta a mulatt békéltető hangon. Kinyitotta az egyik batyut, és előhúzott belőle egy pompás sötétvörös bársony női vállvédőt.

– Mit szólsz ehhez a vállvédőhöz?

– Az úgy fog kinézni Sarotte-n, mint egy piros szépségtapasz egy fekete pofán – mondta a tűz körül heverő egyik néger, mire az egész banda megint harsány röhögésben tört ki.

– Te átkozott csavargó, add el a vicceid a hóhérnak, majd kapsz tőle egy kötelet érte, amire már régen rászolgáltál! – vála-

szolta az asszony megvető pillantást vetve a néger felé, aztán megint a mulatt felé fordulva így szólt:

– Add csak ide azt a vállvédőt, az tetszik nekem!

Miközben a mulatt teljesítette a néger asszony kívánságát, a tűz melletti néger megint belekezdett:

– Mutathatnék neked más dolgokat is, amelyek ott vannak a batyumban. Harington gróf palotájában szereztem Limonade-ban, persze mi értelme lenne, hogy megmutassam, hiszen pénzt úgyszem fizetnétek érte, konyakért pedig nem adom oda. Akkor inkább elviszem Santiago-ba, ott találok majd spanyol hölgyeket, spanyol aranyakkal!

– Azok is hamarosan sorra kerülnek, a fehér népséget majd ott is kiirtják – ragadta magához ekkor a szót Maurice, Sarotte férje. – Embereink remélhetőleg ma megrohamozták Cap Hayti-t, ott teljesen más zsákmányra tehettek szert, mint Limonade-ban.

Lazare, aki kísérőivel átkelt a sekély patakon, éppen ebben a pillanatban lépett a partra, és odament a tűzhöz.

– Jó estét, testvéreim – szólt az összegyűltekhöz, akik kissé megrémülve és meglepődve valamennyien gyorsan felugráltak, és csodálkozva bámultak rá. – Biassou tábornokunk azzal a parancssal indított útnak bennünket, hogy kémeljük ki a vidéket a spanyol határ környékén, mert ott is támadást akar indítani a fehérek ellen.

– Ott voltatok ti is ma Limonade-ban? – kérdezte Maurice, kíváncsian nézegetve az udvarmestert.

– Nem, de ma reggel Cap Hayti megrohamozásánál ott voltam – válaszolta Lazare.

– Így hát a várost tényleg bevették a mi embereink? – kiáltott fel Maurice örvendezve. Ott aztán bizonyára jó zsákmányt lehetett szerezni!

– Igen gazdag zsákmányt – válaszolta Lazare. Ámde mégis azért kerestelek fel benneteket, hogy a segítségeket igénybe

vegyem. Túl kevés volt a ballaszt a vitorlásomban, ezért felborult, és bár az embereimnek sikerült élve megmenekülniük, odalett minden élelmiszerünk és a vizes hordó is. Pénzért és néhány jó szóért ki kell segítenetek mindkettővel. A hajóm odalent van az öbölben.

– Sokat nem tudok adni nektek, és az élelmiszer, amint ti is tudjátok, most nagyon drága – válaszolta Maurice.

– Az ára nem számít, pénzzel el vagyok látva. Mivel rendelkeztek? – kérdezte Lazare, és a zsebéből előhúzott egy bőrből készült pénzes zacskót.

– Van még egy hordócska kétszersültem, amit nemrég egy amerikai kapitánytól vásároltam Limonade-ban, tíz dollárért megkaphatjátok. Ezen kívül kaphattok még banánt és narancsot, amennyit akartok – válaszolta Maurice, a Lazare kezében lévő zacskót nézegetve.

– Van egy üres konyakos hordótok is? – kérdezte amaz.

– Azt hittem, azt fogod kérdezni, hogy van-e egy teli hordó konyakom – válaszolta a néger nevetve.

– Az üvegeink teli vannak konyakkal, de egy vizes hordóra szükségünk lenne – válaszolta Lazare, a zacskóban lévő arannyal játszadozva.

– Kiüríthetem a hordót, már nem sok van benne – jegyezte meg Maurice, és Lazare kezére nézve még hozzáfűzte: – De az három dollárba fog kerülni.

– Rendben van, készítsétek elő, és hozzátok a kétszersültet és a gyümölcsöket is, hogy visszatérhessek az embereimhez, mert már nagyon éhesek – válaszolta az udvarmester.

– Gyere, Sarotte – szólott ekkor a néger a feleségéhez, aki nehezkesen feltápászkodott, és bement vele, az olajlámpával gyéren megvilágított házba.

– Ezek szerint nagy volt a zsákmány a fokvárosban? – szólott a szikár mulatt Lazare felé. Limonade-ban az ostoba népség fel-

gyűjtotta a házakat, így aztán hamar vége lett a zsákmányszerzésnek. A szamarak a saját pofájukat kötötték be. A fehérek közül azonban senki sem menekült meg. Bemenekültek a templomba. Ott felvehették a szentséget, aztán valamennyien penge alá kerültek.

– A fokváros is leégett?

– Lángokban állt, amikor eljöttünk – válaszolta Lazare, majd visszalépett kísérőihez, miközben a mulatt bizalmatlanul nézgette őt és társait.

Maurice nemsokára előgurította a kétszersületes hordót és az üres kenyéres hordót is, aztán segített Sarotte-nak kicipelni a banánokat és narancsokat az ajtó elé.

– Itt van minden, uraság, de hogy is hívnak? – kérdezte Maurice Lazare-tól a holmikra mutatva.

– Paul a nevem – válaszolta amaz, majd intett társainak, hogy vegyék fel a holmit.

– Tizennyolc dollár lesz összesen, Paul úr – folytatta Maurice.

– Itt a pénz, válaszolta Lazare, miközben kivette azt a zacskóból, és odanyújtotta a négernek. – De tegyetek meg nekem még egy szívességet, és adjatok kölcsön egy kendőt vagy kosarat, hogy abban vihessük el a gyümölcsöket. Holnap majd köszönettel visszaküldöm nektek.

– Nagyon szívesen, Paul úr, bárcsak Biassou tábornok gyakran küldene hozzám ilyen jó vevőket, mint amilyen maga – válaszolta Maurice, aztán kihozott egy halászhálót a házból, belepakolta a gyümölcsöket, és így szólt Lazare egyik kísérőjéhez:

– Így könnyedén el tudjátok vinni a hátatokon.

A szolgálak közül egy másik a vállára kapta a kétszersületes hordót, a harmadik az üres hordót, a negyedik pedig a vállára kapta három társa duplacsöví puskáit.

– Minden jót, és köszönet a szívességetekért – mondta Lazare a gazdának, kezet nyújtva neki, és elköszönve Sarotte-tól és a társaság több tagjától emberei élén elindult lefelé a patak irányába.

Alig tűntek el a sötétben a túlsó parton, amikor a hosszú mulatt vállon ragadta a gazdát, magához intette a körülöttük ácsorgókat, és izgatottan, tompított hangon szólt hozzájuk:

– Ezek nekünk nem testvéreink, ezek a fehérek szolgálói, áru-lók, és a mi ellenségeink, ha pedig nincs igazam, akkor felakaszt-hattok arra a kókuszpálmára!

– Hogyan juthat eszedbe ilyesmi? – kérdezte őt a gazda bosz-szúsan. Hiszen hallottad, hogy Biassou tábornok felderítőként indította útnak őket!

– Ezt mindenki mondhatja – válaszolta a mulatt még izgatot-tabban. – Talán a mi embereinknek olyan tiszta lenne a ruhája, és feketére pucolt a cipője, ráadásul, miután megrohamozták a fok-várost? A finom duplacsövű puskákat sem vették észre, melyek még olyan fényesek voltak, mintha valami előkelő fehér uraság éppen galambvadászatra indulna vele? Nem, nem, az én szemeim nem csapnak be engem. Ezek fehérek szolgálói voltak, akik való-színűleg csónakban menekültek el a fokvárosból. Menjünk utá-nuk, hiszen fel vagyunk fegyverkezve. Majd meglátjátok, milyen jó fogást csinálunk!

– Tobie-nak igaza van, menjünk utánuk! – kiáltozták többen is a négerek közül, egyetértve a mulattal, és valamennyien fel-kapták fegyvereiket, csak Maurice maradt nyugodtan állva a tűz mellett és így szólt: – Ha meghallgatnátok a tanácsomat, akkor hagyjátok őket útjukra menni, különben kellemetlen helyzetbe kerülhetnek.

– Ha annak a bizonyos Paul úrnak a kezei közé kerülsz, te falábú, majd jól kitepi az egyik lábad, és azzal fog halálra verni benneteket – kiáltotta oda Sarotte a mulattnak, aki azonban ahe-lyett, hogy hallgatott volna az asszonyra, átugrott a patak túlsó

oldalára, a többiek pedig követték, és néhány pillanaton belül eltűntek a sötétben.

Az udvarmester és társai olyan gyorsan, amennyire a sötétség engedte, visszasiettek az ösvényre, és már csak néhány száz lépésnyi távolságra voltak attól a helytől, ahol Louvencourték tartózkodtak, amikor Lazare hirtelen megállt, és megszólalt:

– Követnek bennünket. Te, a fegyverekkel maradj itt velem, ti pedig a csomagokkal igyekezzetek az urasághoz, tereljétek be őket gyorsan a hajóba, tartsátok készenlétben az evezőket, a hordót pedig töltsétek meg ivóvízzel!

A felmálházott szolgák tovább igyekeztek az ösvényen, Lazare pedig a fegyverhordozóval ott maradt. Ekkor hallhatóvá váltak az üldözőik léptei, és Lazare egy közeli magaslaton felismerte közeledő sötét alakjaikat.

– Állj, ha kedves az életetek! – kiáltott feléjük erőteljes hangján, és felhúzta a puskáját.

– Te vigyázz a magadéra, ha neked kedves az életed! – kiáltotta a mulatt, és futva közeledni kezdett, de Lazare meghúzta a ravaszt, és leterítette őt.

– Vissza! – kiáltotta megint, olyan hangerővel, hogy visszhangzott tőle a völgy, amit aztán halotti csend követett. Gyorsan elvett még egy puskát a kísérőjétől, és elindult az ösvényen, de üldözői ekkor vad csatakiáltásban törtek ki, és futva igyekeztek utána. Szaporán szedte a lábát, fegyverlövések villantak mögötte, golyók süvöltöttek el mellette, és a dühöngő banda harminclépésnyire megközelítette őt. Ekkor hirtelen megállt, és a kezeiben lévő puskából három lövést adott le rájuk. Kísérője is a támadókra sütötte fegyverét, az elülsők elestek, de a következő pillanatban a többiek baltákkal és szablyákkal rontottak rájuk.

– Ide, Lazare! – harsant fel ekkor a gróf hangja, és segítségére sietve pisztolyával agyonlőtte a legközelebbi támadót, Vaillant pedig a következőt rántotta le a földre. Az összes szolga rárontott az ellenségre, akik erre vad iramban elmenekültek.

– Sértetlen vagy, Lazare? – kérdezte Louvencourt a hűséges feketét bensőséges szívéllyességgel, és megragadta kezét.

– Igen, uram, az ég velünk volt – válaszolta. A legszükségesebbet megszereztük, és ha kezd kivilágosodni, folytathatjuk utunkat a part mentén, de előtte ballasztként köveket kell cipelnünk a hajóra, hogy erős szélben nehogy felboruljon.

Gyorsan visszatértek a hajóhoz, amelynél a grófnő Remivel és Cleo-val, a dadával halálra rémülten várt visszatértükre, és egy „hálaistennek” fohással férjének karjaiba omlott, aki megnyugtató hangon szólt hozzá:

– Jól alakultak a dolgok, embereink közül senki sem sebesült meg, most pedig biztonságban vagyunk. Gyere kedves Madelaine, próbálj meg egy kicsit pihenni – folytatta aztán a gróf, sálját leterítve a magas föbe, és kérte őt, hogy telepedjen le rá.

Szellemileg és testileg teljesen kimerülve telepedett le a grófnő. Cleo odaült mellé, és a fejét az ölébe vette.

Könyörületos álom szállta meg a boldogtalan asszonyt, és a hűséges szolga felügyelete mellett mozdulatlanul pihent, még akkor is, amikor már derengeni kezdett a hajnal.

Lazare közben köveket vitetett a hajóba, és egyenletesen elrendezte annak fenékrészen, majd a tisztavízű patakban megtöltötte az üres hordót, a gyümölcsöket és a kétszersültet elhelyezte a hajó elülső részében, és botokból vázat készített a hátsó részen, amelyre kifeszítette a dajka kendőjét a napernyőként.

A Nap derűsen emelkedett a magasba a felhőtlen égen, mire minden készen állt az útra, csak a grófnő aludt még mélyen, és férje bánatosan nézve őt ott ült mellette, és képtelen volt rábírní magát, hogy megzavarja nyugalját.

Lazare a parton állt a hajó mellett, és türelmetlenül várt az indulás pillanatára, ismételten figyelmeztető tekintettel nézve urára, majd megint aggódalmasan tekintett felfelé a völgybe.

A gróf persze felismerte az udvarmester aggodalmát. Boldogtalan, drága felesége azonban álmában megfélelkezhetett ki mondhatatlan fájdmáról, ő pedig képtelen volt rá, hogy megfossa ettől a jótékony alvástól azzal, hogy felébreszti a rideg valóságba, ezért került hűséges szolgájának a tekintetét, mire az végül nyugtalanságtól hajtva odalépett, és kérlelve így szólt hozzá:

– Az idő sürget, uram, mert a múlt éjszaka szerzett ellenségeink minden bizonnyal hamarosan visszatérnek ide, feltehetően erősítéssel, és mire ki tudunk evezni innen, ki leszünk téve a lövöldözésüknek. Ébressze fel a grófnőt, lehet, hogy ettől függ az élete.

Még egy rövid késlekedés, még egy szomorú pillantás pihenő feleségére, aztán a gróf lehajolt hozzá, és egy csókkal felébresztette. Felnyitotta a szemeit, egy pillanatra derűsen és boldogan találkozott pillantása szeretett férje tekintetével, de aztán hosszú szempillái alól könnyek gördültek elő, és átkarolva férjét fájdalommas hangon megszólalt:

– Ah, Horace, olyan boldog álmom volt, szeretett gyermekünket, a mi Adelaidénket megint a karjaimban tartottam!

A könnyek elfojtották szavait, és akaratlanul hagyta, hogy a gróf felsegítse, és a hajóhoz kísérje.

Gyorsan leültek a napvédő tető alá, a szolgák megragadták az evezőket, Lazare kézbe vette a kormányt, és a jármű sebesen siklani kezdett lefelé a folyón, de alig távolodott néhány száz lépés távolságra, amikor vad kiáltozás harsant fel a völgyben, és egy csomó néger jelent meg a parton. Észrevették a távozó hajót, rajta ellenségeikkel, átkokat és szitkokat üvöltöttek, fegyvereikkel utánuk tüzeltek, a hajó azonban már lőtávolságon kívül volt, és sietve haladt a folyó torkolata felé, miközben a kutya haragos ugatással válaszolt a négerék lármájára.

A menekülők rövidesen elérték az öblöt, ahol már szabadon fújt a szél. Gyorsan kibontották a vitorlát, és a jármű sebesen haladni kezdett kifelé az öbölből. Jó ötlet volt, hogy megfelelő

mennyiségű ballaszttal látták el, mert magas volt a tenger járása, a nyugati szél frissen fújt, és a hajót szinte repülve hajtotta a part mentén.

Az öböl teljes pompájában csillogott, az áttetsző zöld hullámok játszadozva üzték egymást az emelkedő és süllyedő könnyű hajó körül. Az orra alól felcsapódó tajték briliáns esőként permetezett két oldala mellett, és a napsugarak csillogva tükröződtek a habokkal koronázott taréjukon, miközben a hullámtörés magasra csapott fel a köves, sziklás parton, és sisteregve húzódott vissza a tengerbe.

A meredek part felett szép hegyek emelkedtek kéken és párásan a tiszta ég felé. A boldogtalan hajósok azonban észre sem vették mindezt a szépséget, csak egy bizonytalan, sötét jövőt láttak maguk előtt, mert hazátlanul, végtelen boldogságuktól megfosztva igyekeztek tovább a hullámok és a sors játékaiként!

Eltelt a nap, egyetlen vitorla sem bukkant fel semerre, a sziklás parton egyetlen élőlényt sem lehetett látni, de végül mégis, amikor a Nap izzó gömbként alámerült a tengerbe, az udvarmester kikötési lehetőség után kémlelő tekintete egy kis öblöt vett észre, ahol egy fekete pont egy csónakot jelzett számára.

A hajót gyorsan abba az irányba kormányozta, és nemsokára egy halászó négert fedezett fel egy csónakban, aki csodálkozva nézett a hajó felé, amelynek ekkor bevonták a vitorláját, és lassan közeledett hozzá.

– Van itt valami település a közelben, barátom? – kérdezte Lazare a négert spanyolul.

– A legközelebbi település többmértöldnyi távolságra van befelé a szárazföldön, én jómagam egyedül lakok itt az öbölben a családommal, ott van a házam – válaszolta a fekete barátságosan, és köszönésként levette a kalapját.

– Akkor eltölthetnénk nálad az éjszakát, és kaphatnánk egy halételt vacsorára? – kérdezte Lazare, és gyorsan még hozzáfűzte: – Természetesen jó fizetség ellenében.

– Az én kunyhóm túl kicsi a fehér uraságok számára, de amim van, abból szívesen adok – válaszolta a néger, felhúзва a kötelet, rajta egy nehéz kővel a csónakjába, amit horgonynak használt. Megragadta az evezőket, és a hajó előtt bevezetett a keskeny öbölbe agyagkunyhója felé, amely százlépésnyi távolságra állt a zöldellő parton egy meredek szikla lábánál, banánok, pálmák és narancsok árnyékában.

Olyan békés volt itt a csend, a sötétlő víz mozdulatlan, mint egy tükör, a közeli sziklás magaslatok között, és az aranylő gyümölcsökkel díszített fák között álló, füstöt eregető kunyhó olyan barátságosan tekintett a hazátlan vándorok felé, hogy irigyelni kezdték a nincstelen négert a boldogságáért, mert a kunyhó előtt két kisgyermek játszadozott, és az ajtóból egy fiatal néger nő tekintett kíváncsian feléjük.

A biztonság leírhatatlanul jó érzésével és nyugalom iránti ellenállhatatlan vágyakozással szálltak ki a teljesen kimerült hajósok a szárazföldre, és a néger pár barátságosan üdvözölte őket.

A férfi ízletes halakat hozott magával a csónakjában, melyekből az asszony bőséges ételt készített a vendégek számára, és még kukorica süteményt és csokoládét is mellékelte hozzá.

A ház mellett oldalt, a sűrű narancsfák alatt a néger tüzet gyújtott, a vendégek letelepedtek mellette, és elfogyasztották vacsorájukat, és miután ez megtörtént, a néger asszony a grófi párnak, valamint Reminek fekhelyet készített, hogy ott nyugalomban és biztonságban tölthessék el az éjszakát.

Az újhold sarlója hamarosan eltűnt a magas sziklafal mögött, a fénylő csillagok a sötétlő égről azonban visszatükrözödték az öböl csendes vizén, amikor a holtfáradt utazók valamennyien mély álomba merültek, és csak Vaillant, gazdáik lábainál leheveredve figyelt vigyázó tekintettel körülöttük.

A néger család is nyugodtan aludt a kunyhójában, amikor heves mennydörgés riasztotta fel az alvókat, és Vaillant haragos ugatással felugrott. Nehéz viharfelhők tornyosultak az öböl felett,

a tenger hullámai hegyekké tornyosulva ömlöttek be az öbölbe, fel a partra, és habjaikkal betérítették a kis lakhelyet.

Valamennyien gyorsan bemenekültek a kunyhóba, mert a szakadó eső végigkorbácsolta a partot, és szakadatlanul követték egymást a villámok és a mennydörgés a keskeny szurdokban. A menekültek azonban biztonságban érezhették magukat a védelmet nyújtó tető alatt, és hálát adtak a gondviselésnek, amely ide vezette őket.

A viharfelhők csak reggel felé vonultak el, és a kék ég ismét barátságosan tekintett le az öbölre, a tenger azonban továbbra is erősen hullámzott, és a viharos szél a tajtékot messzire hordta a hullámok fejeiről.

Továbbutazásra gondolni sem lehetett, a bukóhullámok a könnyű vitorlást azonnal elnyelték volna, de a sors által ide üzöttek szívesen engedték át magukat a szegény halászcsalád vendégszeretetének.

Louvincourték három teljes héten keresztül voltak kénytelenek itt maradni, mert a tenger annál sokkal viharosabb volt, hogy kimerészkedtek volna kis vitorlásukkal. Az idő azonban szép volt, a Nap forró sugaraival sütött le az öböl tengervízzel elárasztott partjára, és a sűrű narancsfák árnyéka az idegeneknek oltalmazó, kedves menedéket nyújtott. A barátságos halászcsalád igyekezett mindenükkel a kedvükre lenni, hogy ott tartózkodásukat a lehetőségekhez képest kellemessé tegyék. Louvincourt szolgálai pedig bőségesen ellátták a konyhát a környéken leterített szárnyasokkal.

A tenger végül megnyugodott, az öböl vize ismét olyan sima lett, mint a tükör, és friss szél fújt el nyugatról felette.

Úgy döntöttek, hogy másnap reggel útnak indulnak, és a néger asszony arra használta ki a délutánt, hogy élelmiszereket készítsen elő az idegenek számára. Becsomagolt nekik egy csomó sajátkészítésű csokoládét, sütött még egy jó adag kukoricasüteményt, megfőzött egy nagyadag tojást, és megsütött több csirkét. Mindezeket bepakolta egy kosárba, és még egy zacskó sót is tett mellé. A készletet másnap korán reggel bepakolták a hajóba, narancso-

kat, banánokat és dinnyéket is, Vaillant számára pedig szárított halat, és miután a vendégek elfogyasztották utolsó reggelijüket, a legszívélyesebb, legőszintébb köszönettel búcsút vettek a halálszoktól, a gróf pedig aranyaival bőségesen megajándékozta őket.

XIV.

*Az áramlat. A szélcsend. Elsodorva. A szél. Reggel. A vihar.
Egy vitorla. A szkúner. A fedélzeten. Az elvesztett barát.
A barátságos kapitány. A milliomos. A lelkiismeret. A megmentett.
Megbilincselve. Rossz tanács. A törött árboc. A félelem.
Megmenekülés.*

Beszálltak a hajóba, a vitorla kidagadt, és szomorúan búcsút véve a békés öböltől és jóságos, becsületes lakóitól kifutottak a nyílt tengerre.

A széljárás kedvező volt, egyre élénkebbé vált, és az utazók óránként hat mérföldnél is többet tettek meg.

A Nap még meglehetősen magasan járt a horizont felett, amikor elérték a Point Isabella tengerbe nyúló földcsúcsot, és nem túl nagy távolságra haladtak el mellette, miközben a szél egyre inkább elcsendesült.

Időnkét a vitorla ennek ellenére kidagadt, és tovább hajtotta a hajót az ismét megemelkedő hullámokon. Lazare egyre közelebb kormányozta a parthoz, de aztán észrevette, hogy gyorsan távolodni kezdenek tőle.

A Point Isabella utáni áramlat ragadta magával a hajót, és ki sodorta a tengerre.

Elsodródunk a szárazföldtől – mondta ijedten a grófnak. – A szél túl gyenge ahhoz, hogy képesek legyünk az áramlattal szemben haladni.

– Mit tehetünk, Lazare? – kérdezte amaz, szintén rémülettel véve észre, hogy milyen gyorsan távolodnak a szárazföldtől.

– Meg kell próbálnunk, hátha az evezőkkel ismét közelebb juthatunk a parthoz, ahol az áramlat általában nem annyira heves – válaszolta a fekete. Gyorsan kurtította a vitorlát, és hat embert az evezőkhöz rendelt, akik aztán minden erejükkel dolgozni kezdtek az áramlat ellenében, a hajó mozgásában azonban ez nem sok eredményt hozott, továbbra is kifelé sodródott a tengerre, és a part egyre inkább eltűnt a távoli párában.

– Istenem, Lazare, el vagyunk veszve, ha nem sikerül ismét elérnünk a szárazföldet! – mondta döbbenten a gróf, és Madelaine átkarolva őt így szólt hozzá:

– A Mindenható az égben majd mellénk áll!

Aztán férje keblére borulva halkán még hozzátette: – A jó csillagunk lehanyatlott, de legalább együtt fogjuk bevégezni, Horace!

– Még mindig van remény – válaszolta a gróf, vigasztaló hangon. – Majd meglátjuk, hátha kijutunk az áramlatból, és ismét elérjük a szárazföldet, Point Isabella mögött.

A szolgák ekkor dupla igyekezettel nekifeszültek az evezőknek, de minden fáradozásuk hiábavaló volt, a hajó tovább sodródott, és a szárazföld már alig látszott többnek, mint egy kék felhőcsík.

A szél teljesen elült, a tenger kisimult, és csak, mint mély lélegzetvétel, emelkedett és süllyedt. A szárazföldet már nem lehetett látni, csak a tenger sivár köre fogta körül az elsodrottakat. A Nap ekkor elérte a horizontot, és egy vastag felhő mögött bukott alá, melynek szélét izzó vörösre színezve lassan végérvényesen alábukott.

Lazare aggódó tekintettel nézett az izzó felhőréteg felé, majd a sebes áramlatra, amely a hajót feltartóztathatatlanul sodorta magával, aztán a Hold sarlójára tekintett, amely már a látóhatár felé tartott. Belátta, hogy emberi erő nem elegendő arra, hogy a jármű

haladásának más irányt adjon, és hagyta, hogy az elcsigázott emberek bevonják az evezőket.

– Mit gondolsz, Lazare, mire számíthatunk azoktól a felhőktől? – kérdezte a gróf, mintha valami reménységre számítana hűséges szolgájának ajkairól.

– Isten kezében vagyunk, uram, mindeddig mellettünk állt – válaszolta a fekete – a felhők talán szelet hoznak, ami lehetővé tenné számunkra, hogy ismét elérjük Santo Domingo partjait.

– Vagy pedig eltemetnek bennünket a hullámokban – jegyezte meg halkan a grófnő, mire valamennyien hallgattak.

Így hintázott a hajó a lélegző áradaton, a csillagok szikrázni kezdtek, és az éjszaka ráterítette fátylát a tengerre.

Rejtélyes volt a csend, amely körülvette a hajósokat, és mint távozó barátjuk után, úgy tekintettek a Hold felé, amint az eltűnt az egyre magasabbra emelkedő felhőzet mögött.

Az utolsó fény is eltűnt, és olyan áthatolhatatlan lett a sötétség, hogy a hajóban lévők egymást sem tudták felismerni, a tenger azonban annál inkább csillogott a hajó körül, és annál inkább tükröződtek a csillagok az áradatban.

Mint akik beletörődtek a sorsukba, úgy ültek némán és mozdulatlanul az elsodort hajóban, és a reggelig tartó hosszú, aggasztó órákra gondoltak. Elmúlt éjfél, mire a felhőzet már a felét eltakarta a csillagos égnek, és távoli zúgás érte el a hajósok füleit.

– Vihar közeledik – szólalt meg Lazare, és kibontotta a vitorlát. A zúgás egyre hangosabbá és feltűnőbbé vált, és nemsokára egy fehér csík csillant meg a sötétségben, amely gyorsan közeledett a hajó felé. A szél volt az, amely felborzolta a tengert, és maga előtt tolta a habokat. A következő pillanatban elérte a hajót, belekapott a vitorlájába, és miközben a könnyű, habzó hullámok megtörték oldalain, hintázva magukkal ragadták.

Most azonban merre? – Ki tudná ezt megmondani?

Egyre gyorsabbá, egyre vadabbá vált száguldása a sötétségen át, egyre erősebben, egyre hangosabban fújt a szél, a hullámok egyre magasabbra emelkedtek, és a könnyű jármű hullámokra fel, majd alá száguldott, és betérítették a habok.

Lazare erős kézzel markolta a kormányt, és irányította a hajót a tovagördülő tengeren, miközben a karcsú árboc egyre mélyebbre hajolt meg a vitorla erejének hatására.

– Vitorlát kurtítani! – kiáltotta oda az embereknek, mert a vihar teljesen elszabadult, és azzal fenyegetett, hogy az árboc eltörik.

A parancsot gyorsan végrehajtották, és a vitorlának csak egy kis részét hagyták szélnek feszülni, de az árboc ennek ellenére meghajlott, és a hajó szédítő sebességgel száguldott tova a hullámokon, miközben az őt követő hullámok betérítették habjaikkal.

Így száguldott tova a sötétségben a hajó, utasai összekuporodva ültek, és hallgatagon figyelték a tajtékkal koronázott áradatot, mely fenyegetően tornyosult fel körülöttük, és dübörögve zuhant alá. Félelmük tompa érzéketlenségre váltott, megadva magukat az elkerülhetetlen végzetnek, mellyel percről percre szembe kellett nézniük, és megtörte lelkeiket. Ennek ellenére minden bukóhullám felriasztotta őket, mely mellettük dübörögve lecsapott, és minden magas hullám tetejéről körülfürkészték, hogy nem közeledik-e végre a pirkadat.

Vége derengeni kezdett a távoli, vihar által felkorbácsolt víz-sivatag felett, és a hajósok szívei még döböntebben szorultak el, mert a borzalom, amit a sötétben csak sejtettek, most világosan ott volt szemeik előtt. Hegyekké tornyosulva száguldottak körülöttük a hullámok, és a dühöngő, borzalmas elemekben felismerték, hogy mivel állnak szemben. Mint tehetetlen dióhéjat, úgy dobálták egymásnak a hullámok a gyenge járművet, mintha labdázónak vele, mielőtt el akarnák nyelni.

Karjaival szorosan keblére szorítva tartotta a gróf hűséges, boldogtalan feleségét, és kétségbeesett tekintettel szemlélte a vi-

hart, Lazare pedig nagy, állhatatos szemeit borúsan szegezte a közeledő hullámokra, hogy megvédje rohamuktól a hajót.

– Egy vitorla! – kiáltotta hirtelen a gróf felugorva, és oldalirányba mutatott a tenger felett, de a hajó közben lesüllyedt két hullám között, és lehetetlenné tette a távolba látást. De aztán rögtön ismét felemelkedett a következő hullámra, és onnan fentről a hajósok tényleg meglátták a távoli vitorlást, amely szintén küszködött a nehéz viharral.

Lazare azonnal arrafelé kormányozta a hajót, hogy elvágja az útját, de a hajó annyira oldalra dőlt, hogy felborulással fenyegett, és a hullámok habjaikat még hevesebben zúdították el felette, azzal fenyegetve, hogy elkezdd megtelni vízzel. A férfiak azonban átültek a magasabban lévő oldalra, és kalapjaikkal olyan gyorsan meregették ki a vizet, ahogyan az a hajóba zuhant.

– El fogjuk érni a hajót, uram! – kiáltotta Lazare örvendezve, és minden erejével a hullámok ellenében tartotta a vitorlást, amely viharosan közeledett a hajóhoz. Egy szkúner volt, alakja és vitorlázata alapján amerikai, és úgy tűnt, rakománya könnyű lehet, mert mindig gyorsan emelkedett fel a hullámokra.

Félelemben és reménységben telt el egy fél óra, amikor Lazare keresztezte a hajó útját, majd felvette ugyanazt az irányt, amerre a hajó haladt, hogy az majd utolérje őt.

A könnyed forduló miatt azonban a vitorlás még jobban ki lett téve a vihar és a hullámok erejének, felágaskodott, mintha hanyatt akarna vágódni, majd úgy száguldott lefelé a mélybe, mintha a feneketlen mélységet venné célba. Aztán úgy megrázkódott, hogy a hajósok kénytelenek voltak belékapaszkodni, majd ismét felszáguldott a következő hullámhegyre.

Most már az életért folyt a küzdelem, Lazare mindkét kézzel magához szorította a kormányt, és teljes erővel nekifeszült, hogy megtartsa az irányt, a szkúner pedig a viharvitorláival egyre közeledett.

– A legénység észrevett bennünket, és segíteni akar nekünk – kiáltotta Lazare a viharon át. – Készüljetek fel rá, hogy elkapjátok a kötelet, amit le fognak dobni nekünk, mert ha eltévesztitek, akkor el vagyunk veszve, hiszen nem tudjuk majd, utolérni a hajót!

Ekkor száguldva közeledett a szkúner, eleje az emelkedő hullámok tajtékjába és vízpermetébe burkolózva, és bal oldalán ott álltak a matrózok, kezeikben több kötelet tartva ki a víz fölé.

Pezsgő vízben közeledő hajóhoz dübörögve csapódtak a hullámok, még egy pillanatnyi dermedt várakozás, majd száguldva a vitorlás mellé ért, mintha el akarna repülni mellette, de a matrózok kötelei ekkor lehullottak, és a férfiak elkapkodták azokat, és szorosan odahúzták magukat a szkúner mellé, aztán a hajó a kis járművel együtt száguldott tovább.

Élet és halál közötti pillanat volt ez, mert a hajó előtt feltornyosuló áradat olyan erővel csapott át a vitorlásra, hogy a benne ülők se nem láttak, se nem hallottak, és kábultan kapaszkodtak, nehogy a víz lesodorja őket a fedélzetről.

Lazare megragadta a grófnőt, a magasba emelte a matrózok felé, és a következő pillanatban már fenn is volt a fedélzeten.

Cleo, a dajka, hasonló módon követte őt, még a gróf is segítette, aztán Lazare felnyújtotta a legénységnek a grófnő bőrröndjét, a szolgák felmásztak a köteleken, a gróf és Remi is felugrottak a mellvédre, Lazare utánuk nyújtotta Vaillantot, de ekkor a kis vitorlás felborult, és az udvarmester eltűnt a pezsgő hullámokban.

A döbbszav hangja hallatszott mindenki ajkáról a fedélzeten. Lazare, Lazare! – kiáltotta a gróf a viharon át, de Lazarét sehol sem lehetett látni, a tenger elnyelte őt is, és a vitorlást is.

– Ó istenem, ó istenem, utolsó vigaszunkat, hűséges barátunkat is elvesztettük! – jajgatta Horace Louvencourt, és kezeit tördelte az eltűnt után, mire a grófnő könnyes tekintettel átkarolta, és így szólt:

– Isten mégiscsak könyörületes volt hozzánk, akkor is, ha sokat veszítettünk!

– Igen, igen, te még megmaradtál nekem, életem legnagyobb boldogsága, a szegénységet és nélkülözést észre sem fogom venni melletted! – kiáltotta a gróf, és szeretett feleségét a szívére szorította.

– És te is, jóságos, drága Remi – folytatta testvére felé fordulva, és megragadta annak felé nyújtott kezét.

– És mi is, urunk! – kiáltozták a szolgák valamennyien, uruk körül tolongva, mire a gróf bánatosan és köszönettel megszorította kezeiket.

Aztán a szkúner kapitányához fordult, aki a matrózokkal együtt oldalvást állt, és együttérzéssel figyelte őket.

– És önnek hogyan köszönhetem meg a megmentésünket, derék ember? Csak szavakkal tehetem – folytatta, megragadva a kapitány kezét, aki azonban barátságosan megveregette a vállát, és így szólt:

– Szóra sem érdemes, uram. Ön is megtette volna ugyanezt énértem. A felesége ruhája azonban igen átnedvesedett, menjen vele a kajütbe, és helyezték magukat kényelembe.

– Dagadjanak azok a vitorlák! – kiáltotta a kormányos felé, majd Louvencourthoz fordulva folytatta:

– Elnézését kell kérnem, nehéz az időjárás, és ügyelnem kell a hajóra. Nemsokára azonban önöknél leszek, és amit megtehetek azért, hogy felerősödjenek és kipihenjék magukat, az meg is fog történni.

Aztán intett a grófnak, induljanak a kajütbe, és parancsot adott a matrózoknak, hogy kurtítsák a nagyvitorlát, mert a tenger egyre viharosabb lett, és a szél azzal fenyegetett, hogy felborítja a hajót. Jobb hajó azonban nem is létezett, mint ez a „Delphin”, ahogyan a szkúnert hívták, és parancsnoka, Privot kapitány pedig az Egyesült Államok egyik legjobb hajóskapitánya volt.

Miközben a Delphin a megmentettekkel hullámhegyre fel, hullámvölgybe le, küzdött a viharral, a Neptun Gatlarddal és a kincsekkel a fedélzetén, ha nem is a szkúner látókörében, de mégis annak közelében volt.

Gatlard a hajóval Havannába vitorlázott, rakományát, a lisztet magas áron eladta, helyette pedig rakományként kávé és cukrot vett fel, hogy azzal térjen vissza Philadelphiába.

A Havanna felé tartó úton felnyitotta a ládákat, dobozokat és bőröndöket, amelyeket Cap Hayti-n zsákmányolt, és azokban hatalmas értékű arany- és ezüstneműket, valamint ékszereket talált, és arról is meggyőződött, hogy a pénzes hordók, melyeket Louvencourt bízott rá, valóban aranypénzeket tartalmaznak.

Az összes holmit gondosan ismét lezárta, és a havannai vámhivatalnál azokat Philadelphiába címzett csomagküldeményekként adta meg. Valamennyit saját nevével jelölte meg, és a kajútban, valamint a felső fedélzetén helyezte el.

Mindezen kincsek értéke meghaladta a legmerészebb várakozásait is. Sok millióról volt szó, amit magáénak mondhatott, és ami az Egyesült Államok leggazdagabb emberévé tették őt.

Most már semmi sem állt boldogságának útjában. Minden reménysége, minden kívánsága, a földi boldogsággal kapcsolatos álmai mind teljesültek, és úgy gondolta, hogy most már teljes mértékben ura lehet saját sorsának.

Gatlard igen sürgette a Neptun berakodását Havannában, hogy gazdagságával mihamarabb kiköthessen Philadelphiában.

Most, amikor hajójával oly közel járva a Delphinhez a vihar ellenében küzdött, csak néhány nap telt el azóta, hogy elhagyta Havannát abban a reményben, hogy a tartósan viharos időjárást követően végre nyugodt, derűs útnak örülhet hazafelé tartva.

A váratlan vihar nagyon nyugtalanította, hiszen gazdagsága, földi boldogsága forgott kockán, mert bár életét esetleg megmentheti, de ha a hajó elsüllyed, akkor megint egy szegény csavargó lesz, aki örülhetne a halálnak.

A Neptunnak nehéz volt a rakománya, és lomha mozgása azzal járt, hogy a tenger nagyobb erővel hatott rá, hiszen amikor egy magas hullámról alázuhant, nem volt képes elég gyorsan felemelkedni a következőre, mely gyakran teljes súlyával rázuhant, minden eresztékében megrázva, és azzal fenyegetve, hogy maga alá temeti.

Ilyen pillanatokban Gatlard gondtalan elbizakodottsága alábbhagyott, és úgy vélte, mintha az általa Cap Hayti partjánál megkárosított fehér emberek fájdalmas panaszait és halálkiáltásait hallaná.

Brooks kapitány bátorította őt, mondván, a hajó már sokkal hevesebb viharoknak is ellenállt, és jelenleg a legcsekélyebb veszély sem fenyeget. Gatlard azonban sápadt maradt és látszott rajta a rémület, és lelki szemei előtt képtelen volt elűzni Cap Hayti képeit.

Így állt ott zsebre tett kézzel, és aggodalommal tekintett le a tomboló és tajtékzó hullámokra a felső fedélzetről, ahol kincseinek egy része fel volt halmazva, és ekkor hirtelen a távolban a hajó előtt egy fekete pontot vett észre az egyik hullám tetején, és úgy tűnt számára, mintha egy ember lenne, aki a magasba emelte maga fölé a karját. A következő pillanatban azonban megint eltűnt a hullámok között.

– Azt hiszem, kapitány, az előbb épp egy embert láttam úszni előttünk – kiáltott oda neki sürgetve. – Kötelességünk kimenteni, amennyiben lehetőségünk van rá.

– Mindenki a fedélzetre! Ember a vízben! – kiáltotta a kapitány, a hajó elülső részére sietve, és gyorsan köteleket emelt fel a mellvédre, mire valamennyi matróz odarohant, és felkészültek rá, hogy segítsenek a szerencsétlennek.

– Ott úszik, egy néger – kiáltotta az egyik matróz.

– Figyeljetek, és alkalmas pillanatban hurkokat dobjatok felé, ami majd megtartja. Talán már nincs annyi ereje, hogy a kötélbe kapaszkodva megtartsa magát – kiáltotta a kapitány, mire vala-

mennyien a bajban lévő emberre szegezték tekintetüket, aki felé gyorsan közeledett a hajó.

– Köteleket kidobni! – kiáltotta ismét a kapitány, mire féltucatnyi kötél repült az úszó felé, aki megragadta az egyiket, a hurkon átdugta egyik karját és a fejét, aztán a feje ernyedten előrebukott, mintha az előbbi mozdulattól utolsó ereje is elhagyta volna.

A matrózok gyorsan odahúzták a hajóhoz, majd elkezdtek felhúzni, és amikor átemelték a mellvéden a fedélzetre, a szerencsétlen élettelenül elterült.

– Istenem, hiszen ez a fekete Góliát, Cap Hayti-ból, aki szétcsapta a bajtársunk fejét – kiáltotta az egyik matróz. – Dobjuk vissza a vízbe, mielőtt magához térne, mert a végén még további fejeket fog szétcsapni!

– Állj! – kiáltott azonban ekkor közbe Gatlard, és elhárította a matrózokat, akik meg akarták ragadni az ájultat. – Önvédelemből tette, és senki sem bántalmazhatja őt közületek, de kötözzétek meg, hogy ne tudjon újabb bajt okozni!

– Vannak bilincseim a kajütben, azt semmi esetre sem tudja széttépni – ragadta magához a szót a kapitány, majd odahozatta a kabinszolgáival. Az ájult Lazare-t aztán megbilincseltek, hiszen tényleg ő volt, akit megmentettek.

– Vigyétek fel a felső fedélzetre, és jól jegyezzétek meg, hogy senki sem beszélhet vele egyetlen szót sem – mondta Gatlard parancsoló és fenyegető hangon, majd előrement, és a matrózok utána cipelték az udvarmestert.

A felső fedélzeten gyorsan helyet csináltak Lazare számára, akit hozzáláncoltak a hátsó árbochoz, majd valamennyien magára hagyták őt, és figyelmüket ismét a hajóra fordították.

Lazare csak rövid ideig feküdt ott elterülve, nemsokára felnyitotta szemeit, körülnézett, és döbbenetesen vette észre, hogy megbéklyózták.

– Mit követtem el, hogy láncra vertetek? – kiáltotta a kormányos felé, és nehézkesen feltápáskodott, de a kormányos nem válaszolt neki, hanem felfelé nézett a vitorlákra.

Lazare gyorsan visszanyerte öntudatát, körülnézett, és a környezetét nem találta ismeretlennek. Aztán tekintete az egyik ládára tévedt, mely ott állt mellette, és azonnal felismerte, hogy ez a gazdájának az egyik ládája, amit Cap-Hayti-n saját maga tett fel a hajóra.

Tehát azon a hajón van, amely a gazdájának a vagyonát szállítja, annak a szörnynek a birtokában, aki kirabolta őt, és annyi kimondhatatlan szerencsétlenséget hozott rá. Le akart rohanni, megkeresni őt a kajütben, de megfélemedezett a láncról, amely az árbochoz béklyózta. Haragjában rázni kezdte a láncot, és megpróbálta széttépni. Aztán maga elé ejtette karjait, és összekuporodott a vackán. Az uraság végül is megmenekült, és a csendes köszönettel együtt, melyet az ég felé küldött hálából, azért fohászkodott Istenhez, hogy vezesse őt vissza hozzájuk.

Ez alatt az idő alatt Gatlard a kapitánnyal a kajütben ült, és arról tárgyalt vele, hogy mit kezdjenek a négerrel.

– Hagyni kellett volna a matrózokat, hogy dobják vissza a tengerbe. Akkor most nem lenne semmi gondunk vele – mondta a kapitány borúsan, majd némi szünet után még hozzáfűzte: – Ez talán még most is megtörténhetne. Mindössze egy intés a matrózoknak, hogy az ember már nem akarja megkímélni a négert.

– Nem, nem, kapitány, ez szerencsétlenséget hozna ránk, figyelje csak, milyen robajjal csapkodja a tenger a hajót – válaszolta Gatlard aggódalmasan, és a vihar után hallgatózott, mely süvöltött a kötélzeten, és nyekergett az árbo, amely áthaladt a kajütön.

– Túlságosan félénk, Gatlard úr – folytatta a kapitány megnyugtató hangon. – Ez a szél semmiféle kárt sem fog okozni nekünk, és végül mihez kezdünk a fickóval, vigyük talán magunkkal Philadelphiába, hogy ott óbégatni kezdjen a borzalomról, amit

az uraságával szemben elkövettek? Engedjen a tanácsomnak, bízzuk a matrózokra, és akkor megszabadulunk tőle.

– Nem, Brooks, nem akarok vétkes lenni a halálában, a többi-eket nem tudtam megmenteni Cap Hayti-n, mert a hajóm veszélyben volt, ez az ember azonban a hatalmamba került, és én meg akarom tartani az életét – válaszolta Gatlard késlekedve. – Valamerre a parton kirakjuk a szárazföldre, fogalma sincs róla, mi a neve a hajónak, és hogy hívnak bennünket. Ily módon szintén túladhatsz rajta, és legalább megmentem az életét.

– Mit számít egy néger élete, halála nem hozna ránk szerencsétlenséget – válaszolta a kapitány, amikor ugyanabban a pillanatban egy hatalmas reccsenés minden eresztékében megrázta a hajót, és a kajüt olyannyira oldalra billent, hogy a székek összevissza csúszkáltak, poharak, palackok és tálak a padlóra zuhanva összetörték, és a fedélzet felől fájdalmas kiáltások hallatszottak.

– Elvesztünk! – kiáltotta Gatlard elsápadva és reszketve, aki maga is lezuhant a földre, majd feltápáskodott, miközben a kapitány döbbenten kiugrott az ajtón.

– Néhány pillanat múlva Gatlard is kilépett a fedélzetre, ahol a rombolás borzalmas képe tárult fel előtte.

A főárboc középen kettétört, lelógva oldalra húzva a hajót, vitorláival és kötélzetével a tomboló árba, miközben a tajtékzó hullámok a magasabban lévő oldalon átbuktak a fedélzetre, és mindezt elárasztottak.

A vihar közben süvöltött a jármű felett, mint ágyúlövések dörrenése csapkodtak a vitorlák a szélben, és közben harsogtak a kapitány parancsai és a matrózok fejszecsapásai, akik igyekeztek a törött árboctól megszabadítani a hajót.

Gatlard félelmében alig volt képes talpon maradni, az ajtófélfába kapaszkodva tartotta meg magát, és imával akart fohászkodni az ég felé, a szavak azonban megdermedtek ajkain, mert Cap Hayti rettenetes képei jelentek meg előtte képzeletében, és nem hagyták, hogy fohászkodni kezdjen.

Ekkor újabb hullám csapott át a mellvéden, belökvé a kajütbe és a padlóra taszítva őt, és úgy elárasztotta a nagy kajütöt, hogy az egy láb magasan megtelt vízzel.

– Elvesztünk, elvesztünk, ó Istenem, bocsáss meg és ments meg engem! – kiáltozta Gatlard a legnagyobb félelemben, miközben feltápáskodott. A kapitány ekkor a bejárat felé ugrott és ráordított:

– Csukja be az ajtót, Gatlard úr, hiszen a víz elárasztja a kajütöt! – Közben be akarta csukni, de Gatlard remegve kiugrott, és így kiáltozott:

– Nem, nem, megfulladnék a kajütben, hiszen már minden úszik odabent.

– Akkor menjen fel a felső fedélzetre, ott biztonságban lesz – válaszolta a kapitány. – Amint megszabadul az árboctól a hajó, megint kormányozható lesz, és a tenger akkor már nem tud úrrá lenni rajta. Nyugodjon csak meg, a veszély koránt sem akkora, mint amilyennek gondolja.

– A kapitány ezzel becsukta az ajtót, és ismét a munkálkodó matrózokhoz fordult, miközben Gatlard reszketve felmászott a felső fedélzetre.

Odafent a lejtős fedélzeten az árboc körül lepakolt és lekötözött ládák között támolygott, és hirtelen Lazare közelében állt meg, akiről halálfélelmében teljesen megfélemedkezett. Döbbenten hőkölt hátra tőle, és elfulladó hangon megszólította:

– A matrózok, amikor felismertek, vissza akartak dobni a tengerbe, de én megóvtalak tőlük, és ezzel másodszor is megmentettem az életedet. Bízál bennem, semmiféle kín nem érhet téged.

Lazare azonban felugrott fekvőhelyéről, és kezével Gatlard felé hadonászva kiáltozni kezdett:

– Borzalmasabb kint okozott a gazdáimnak, mint amelyet számomra a halál jelentene Maga egy lelketlen szörnyeteg, és

Isten nem fogja büntetlenül hagyni azért, amit tett. A pokol átka fogja végigkísérni egész életén, és halálra fogja kínozni magát. Legyen átkozott, és minden, ami drága magának, átkozottak legyenek a kincsei, melyhez szerencsétlen emberek vére és könnyei tapadnak, akiket meggyilkolni hagyott, hogy kifoszthassa őket. Legyenek átkozottak nappalai és éjszakái, és legyen átkozott ében és álmaiban.

Lazare közben úgy állt ott, mint a bosszú fekete szelleme, teljes nagyságában kihúzza magát, és közben a láncát cibálta, mintha el akarná szabadítani magát.

A kötélzettől megszabadított árboc ekkor belezuhant a tengerbe. A hajó hirtelen ismét felegyenesedett, és megint engedelmességni kezdett a kormánynak.

Gatlard oldalra tántorodott a heves mozgástól, és megkapaszkodott az egyik ládában, amikor a kapitány felugrott a fedélzetre, és odakiáltotta neki:

– Nos, megint szabadok vagyunk, a veszély elmúlt.

Aztán Lazare felé kiáltott:

– Bárki is legyél, te gazember, Isten büntetését te sem fogod elkerülni, igazságszolgáltatása téged is utol fog érni, és nyomorúságba fog taszítani! Hallgass, kutya, vagy rád veretek párszáz korbácsütést – folytatta Brooks megvetően, majd elvezette Gatlardot a ládák között a mellvéd irányába, ahol így szólt hozzá:

– Igazán kedvem volna saját kezűleg golyót röpíteni ennek a pimasz fickónak a fejébe. Hogy mer ez így beszélni egy fehér emberrel?

– Egyfelől, kapitány, semmi bántódás nem érheti őt, ezért magát teszem felelőssé – vágott szavába Gatlard. – Valamelyik parton kirakjuk a szárazföldre, aztán már ártalmatlan lesz számunkra. Hál’ istennek, elhárult a veszély, rosszabb vége is lehetett volna!

– Amint óhajtja, Gatlard úr, ha azonban rajtam múlna, akkor úsznia kellene neki.

– Egyszer és mindenkorra, Brooks, ez az akaratom, és többé egy szó se essen róla. Hagyja csak, mondjon, amit akar, és gondoskodjon róla, hogy egyetlen matróz se válaszoljon neki – válaszolta Gatlard, magához térve félelméből, majd némi szünet után folytatta:

– Mindenesetre a sors kegyes volt hozzám, mert az uraság közül mindenki megfulladt, aki vele együtt volt a csónakban. Csak egy olyan Herkules, mint ez a néger, volt képes a viharban a víz felszínén tartani magát.

– Ez így biztos, ettől a fickótól pedig hamarosan megszabadulunk. Florida partjai mentén átadjuk az első valamirevaló halászhajónak ajándékba a tulajdonos számára, aztán az már az ő baja lesz, hogyan tud zöldágra vergődni vele – válaszolta a kapitány.

– Ez lesz a legjobb megoldás – jegyezte meg Gatlard. Addig is bánjanak jól vele, és lássák el rendesen élelemmel. Ha jó állapotban van, hamarabb megszabadulunk tőle.

XV.

Az idegen hajó. A felismerés. A fekete Herkules. Az ékszer.

A vacsora. A Mississippi. New-Orleans. Louisiana.

Egy új barát. A Fekete-folyó. A félvér.

A hajót, amennyire a vihar és időjárás lehetővé tette, kijavították, az elülső és a hátsó árbocon pótolták a főárboccal elveszített vitorlákat. Csak lassan és a korábbinál sokkal nehezkesebben, nyikorogva és imbolyogva folytatta útját a Neptun a tomboló hullámokon.

A vihar azonban ahelyett, hogy alábbhagyott volna hevessege, sokkal féktelenebbül fűjt, és Gatlard újabb félelemmel tekintett az éjszaka elé.

Már sötétedett, amikor az őrszolgálatban lévő matróz vitorlát jelzett a láthatáron.

Gatlard a kajüt mellett a mellvédnél állt. A kapitány ekkor odalépett mellé, és mindketten a jelzett hajó felé néztek, amely azonos irányban haladt a Neptunnal, de körülbelül még egy mér-földnyire mögötte.

Az a fickó életre-halálra hajszoja azt a hajót – kezdett bele a kapitány. – Egy szkúner, valószínűleg északon épülhetett. Hihetetlen, hogy ebben a viharban még mennyi vitorlát képes elviselni! Nézze csak, szinte állandóan a hullámok tetején van!

A jármű egyre közeledett, a sötétség ugyanakkor egyre fokozódott, és amikor oldalvást a Neptun közelébe ért, arról már csak az árnyképét lehetett felismerni.

A két hajó egy ideig egymás mellett haladt, a tenger azonban a rosszul kormányozható Neptunt minden felé gördülő hullámmal egyre közelebb sodorta az idegen hajóhoz, míg végül egy hatalmas hullám magával ragadva hirtelen úgy a szkúner oldalának taszította, hogy mindkét jármű legénysége döbrent rémültében kiáltozni kezdett, és odaugrottak a mellvédekhez, hogy megpróbálják a hajókat eltaszítani egymástól.

Ekkor Gatlard tekintete megpillantotta Louvencourt grófét, aki a Delphin szkúner fedélzetéről merev tekintettel nézett felé, és Gatlard mint egy sírjából kiszállt kísértet ellenében védekezően kinyújtotta karjait a holtnak hitt, rettegett ember felé, és rémülten Louvencourt nevét kiáltotta.

– Pokolfajzat! – mennydörgött annak válasza, és kezét nyújtotta felé, mintha képes lenne alárántani magához a magas hajóról, de egy újabb, feltornyosuló hullám a két hajót szétválasztotta egymástól, mindkét oldalon alázuhanak a mélybe, és a két férfi további szavai elhalkultak a viharban.

A szétválasztás csak néhány pillanatig tartott, mert a két jármű közötti hullám éppoly gyorsan alásüllyedt, és olyan mélység nyílt meg, amelyben a két hajó ismét egymás felé sodródott, és nagy reccsenéssel egymásnak csapódott.

Mindkét járművön fájdalmas kiáltások harsogtak túl a vihart, de ennél is erőteljesebb volt Lazare kiáltása. Láncai megcsörrennek, amint a levegőn átlendülve megjelent a néger herkulesi alakja a felső fedélzet mellvédjén, majd hatalmas ívben átrepült a kis szkúner fedélzetére.

A tenger ismét feltornyosult a két hajó között, és a hullámok elsodorták őket egymástól a sötétségbe.

Lazare a gróf lábai előtt terült el, és átkarolta annak térdét, közben a tenger szinte repülve távolította el a szkúnert a Neptuntól, és Louvencourt magához emelte karjaiba hűsége szolgáját az alábbi szavakkal:

– Lazare, drága barátom, hát lehetséges ez? Hát megint itt vagy velem? – és keblére ölelte. Ekkor észrevette, hogy kezei egy hosszú láncsal össze vannak láncolva, mire felkiáltott:

– Ó, te szegény, hát megláncoltak?

– A láncot, amivel a gazemberek az árbochoz láncoltak, elszakítottam, amikor meghallottam a hangját, és azt hiszem, akkor is eltéptem volna, ha még egyszer olyan erős lett volna. Istennek hála, mert ismét elvezetett engem magához.

– Te derék, drága lélek, örökre hálás leszek azért, amit értünk elszenvedtél – mondta a gróf mélyen meghatódva, amikor a grófnő megragadta Lazare kezét, és hálát adott az égnek csodálatos megmentéséért.

Remi Louvencourt is túlradó boldogsággal szorította meg fekete barátja kezét, és Louvencourt szolgálai is ott tolongtak körülötte, hogy kifejezzék örömeiket.

Aztán nekiláttak, hogy lereszeljék béklyóit a kezeiről. A szkúner mindeközben már annyira eltávolodott a Neptuntól, hogy hi-

ányzó főárbocával már csak imbolygó szürke fantomként volt felismerhető a feltornyosuló hullámokon.

Miközben igyekeztek eltávolítani a láncokat Lazare kezeiről, elmesélte, mi történt vele, és mit látott a hajón, és azt is, hogy amikor megkérdezte az egyik matrózt, merre tart a hajó, azt a választ kapta, hogy „Angliába”.

– Átkozott gazemberek! – mondta a gróf felháborodva. Már kezdettől fogva a rablásra voltak felkészülve, hiszen az ügynök valamennyiünknek azt mondta, hogy az Egyesült Államokba tart. Ezért nem említette senki sem a saját, sem a hajó nevét. Ez a rablás nem fog szerencsét hozni nekik!

A csekély károsodást, amit a szkúner a Neptunnal való összeütközés következtében elszenvedett, gyorsan kijavították, amennyire lehetett, és a barátságos kapitány elnézést kért a vendégeitől, hogy nem tud elég figyelmet fordítani rájuk, de mindaddig, amíg ekkora a vihar, egy pillanatra sem hagyhatja figyelmen kívül a hajót.

Louvincourték lényegesen megnyugodtak a szeretett Lazare visszatérte következtében, és amikor a gróf a gyászoló Madelaine mellett az imbolygó lámpa gyér fényében a szófán ült a kajütben, vigasztalva így szólt hozzá:

– Isten csodálatos módon megint mellénk állt, drága Madelaine, derék, leghűségesebb barátunk megmentésével. Gondold csak meg, szegényen és minden támogatás nélkül egy idegen országban mihez kezdhettünk volna nélküle.

– Annyira szegények azért mégsem vagyunk, Horace – ragadta magához a szót a grófnő. Nem gondolsz az ékszereimre, amit a bőrdömbben magammal hoztam. Emlékezhetsz rá, milyen hatalmas összeget fizettél értük, amikor mindazt a sok szépséget megvásároltad nekem. Azt hiszem, legalább százezer dollár lehetett az összeg, amit lassacskán kiadtál értük.

– Az ékszereid, Madelaine? – szólalt meg a gróf meglepődve.
– Tényleg itt vannak a bőröndödben? Azt hittem, a többi holmiddal együtt becsomagolva a hajóra kerültek.

– Sokkal többet jelentettek a számomra, mintsem hogy meg tudtam volna válni tőlük. Nem a pénzben kifejezhető értékük miatt, sokkal inkább azért, mert életem legboldogabb pillanatira emlékeztetnek. Akkor ajándékoztál meg velük, amikor először kezdett sugározni a szerelmed irántam, amikor a földi boldogság megnyílt előttem melletted, akkor, amikor kis angyalkánkkal megajándékozt bennünket az ég! Ó, Horace!

Ez utóbbi szavak elhaltak a grófnő ajkain, könnyáradat tört elő a szemeiből, és férje karjaiba omolva arcát annak keblébe rejtette.

A gróf odahajolt a homlokához és megcsókolta, és így ültek ott egy ideig, aztán a grófnő letörölte könnyeit, férje kezét ajkaihoz emelte, megcsókolta és így szólt:

– Bocsáss meg Horace, igyekezni fogok, hogy erősebb legyek, az idő múlása majd mérsékelni fogja fájdalmamat.

Ekkor belépett a kabinszolga, hogy megterítse az asztalt a vacsorához. Az asztalkendőre egy nagy és kisebb rekeszekre osztott, fából készült tálcát helyezett, ezekbe csészéket, tányérokat, kávé- és teáskannát tett, aztán behozta az ételeket, amiket szintén a rekeszekbe rakott, hogy ne tudjanak lecsúszni az asztalról, mert a hajó erősen imbolygott, és az asztal nagyon lejtős volt. A szkúnernek hol az eleje, hol a hátulja emelkedett a magasba, annyira, hogy a kajütszolgának, aki egy fiatal néger volt a legfeketébb színben, a tányérokkal és csészékkal a kezében igen ügyesen kellett egyensúlyoznia, hogy el ne essen.

Remi Louvencourt is hamarosan bejött, és a kapitány is néhány percre helyet foglalt az asztalnál, hogy igyon néhány csésze forró teát, az ennivalót azonban magával vitte a fedélzetre, miközben elnézést kért Louvencourtéktól, hogy ismét el kell hagynia őket.

A vihar egész éjszaka szakadatlanul tombolt, és a Delphin fedélzetén senki sem tért nyugovóra. Azonban amikor kireggedett,

felszakadozott az égbolt, imitt-amott a tovaigyekvő szürke felhők között felbukkant derűs kéksége, és nemsokára a Nap is mosolyogva tekintett le a hullámozó tengerre, mintha barátságos tekintetével nyugalomra akarná inteni azt.

A szél alábbhagyott, inkább dél felől fűjt, és így kedvező hatással volt a Delphin útjára a Mississippi folyó felé, mert úti célja New-Orleans volt.

Estére az ég minden felhőtől megszabadult, és anélkül, hogy még egy hajóval találkoztak volna, a szkúner a legpompásabb időjárás mellett húzott tovább a még mindig hevesen hullámozó tengeren, míg végül másnap délután elérte a Mississippi torkolatát. Révkalauzhajó igyekezett felé, és egy révkalauzt hozott a fedélzetre, aki a hajót bevezette a folyó bizonytalan bejáratába.

Amint azonban félreismerhetetlenül láthatóvá vált a folyó erdővel szegélyezett partja, a révkalauz visszatért saját hajójukra, szerencsés utat kívánva a kapitánynak további útjára felfelé a folyón, aztán elvitorlázott.

A széljárás igen kedvező volt, így a Delphin a folyó heves áramlása ellenére négy napon belül elérte New-Orleanst. Ezen az útszakaszon egyébként gyakran hetekig eltartott az út.

Reggel nyolc óra körül járt, amikor a szkúner kikötött New-Orleans rakpartjánál, és Louvencourték hálás köszönetet mondva a kapitánynak partra szálltak.

Elérték az új földet, az új hazát, amit tiszta szívvel üdvözöltek, jóllehet nem a jótékony washingtoni kormány, hanem a spanyol korona fennhatósága alatt volt.

Bár Louisiana a spanyoloké volt, lakói ennek ellenére leginkább franciák voltak, hiszen már 1683-ban egy La Salle nevű férfi lejött a Mississippin a francia északról, és a francia birodalom nevében birtokba vette Louisiana-t, és királya, tizennegyedik Louis tiszteletére adta neki ezt a nevet. Francia gyarmatosítók telepedtek be az országba, és 1717-ben fővárosként felépítették New-Orleanst. Franciaország csak 1765-ben mondott le

Louisiana-ról Spanyolország javára, lakói azonban ott maradtak, és szokásaik mindig is franciák maradtak.

A szép, meleg, örökké zöldellő Louisiana Észak-Amerika legtöbb országa közül klímája és növényzete tekintetében a leginkább hasonlított Louvencourték régi hazájára, Santo Domingo-ra, és földjére lépve hálát adtak a sorsnak, ami ide vezette őket.

New-Orleans kikötőjében francia nyelven üdvözölték őket barátságosan szerencsés megérkezésük alkalmából, franciák kísérték őket végig a városon, és egy francia fogadóban szálltak meg.

New-Orleans francia lakosságának részvéte Santo Domingo szerencsétlen polgárai iránt az ottani négerláadás kitörése óta mindig igen meleg volt, és minden onnan érkező menekült, akik mindeddig ide érkeztek, szívélyes és szeretetteljes befogadtatásban részesültek.

A hírek, melyeket Louvencourték hoztak a legutóbbi, Santo Domingo-n bekövetkezett rémes eseményekről, és az a borzalmas szerencsétlenség, melyben nekik maguknak részük volt, míg ideértek, még melegebb szimpátiát keltettek irántuk. Mindenfelől tanácsokkal látták el őket, és tevékenyen segítettek nekik.

Különös részvétet tanúsított irántuk egy Graville nevű francia úr, aki egy igen jelentős hajózási vállalkozással és váltóüzlettel rendelkezett, és aki egyben a Delphin tulajdonosa volt. Már önmagában az a tény, hogy Louvencourtékat az ő hajója mentette meg, közelebb hozta őket egymáshoz, és igen büszke volt erre, hiszen az egész városban erről beszéltek, és Privot kapitányt mindenfelé dicsérgették, még az újságokban is.

Graville megismerésének és a gróf iránti barátságának igen nagy jelentőségű volt, mert egy Louisiana-ban ismert és tapasztalt embernek az önzetlen tanácsai a legközelebbi jövő tekintetében igen nagy jelentőségűek voltak számukra.

Mindenféle terv nélkül, hogy mihez kellene kezdenie, állt ott a gróf, idegen, számára ismeretlen földön, mindössze azzal a szilárd

elhatározással, hogy nem akar a városban maradni, de arról fogalma sem volt, hogy merrefelé induljon el.

Graville már hosszú évek óta New-Orleans-ban élt, és az országban mindenfelé voltak üzleti kapcsolatai és barátai, ő maga is gyakran utazgatott, és a legjobb tanácsokkal tudta ellátni Louvencourték a Louisianában uralkodó viszonyokról. Louvencourt ezért is fordult őhozzá, és egyúttal tájékoztatta őt arról, hogy lehetőleg közeli szomszédok nélkül szeretne valahol letelepedni.

– Ezzel nem lesz semmi gondja, mert a települések jelenleg leginkább a Mississippi, valamint annak valamennyi mellékfolyója mentén, tulajdonképpen a legszebb és leggazdagabb vidékén vannak, és ez a vidék még igen csekély mértékben lakott – válaszolta Graville. – Persze a telepesek arrafelé az indiánok molesztálásának fokozott mértékben ki vannak téve, velünk, franciákkal szemben azonban általában barátságosak, miközben minden spanyolt halálra gyűlölnék.

– És mi az oka ennek a gyűlöletnek? – kérdezte a gróf.

– Talán a régebbi időkre vezethető vissza, amikor a spanyolok kegyetlenül és szőszegő módon jártak el a vadakkal szemben – válaszolta Graville. – Ezek az emberek semmit sem felejtenek el, sem a rosszat, sem a jót, ami történik velük, mert történelmük folyamatosan elevenen él közöttük tradícióik folytán. A spanyolokkal szembeni gyűlöletüknek az is oka lehet, hogy ezek túl büszkék és gőgösek ahhoz, hogy az indiánokat magukkal egyenrangúnak ismerjék el, és azért, mert úgy kezelik őket, mint az állatokat, miközben mi franciák mindig barátságosak voltunk velük szemben, és ok nélkül sohasem okoztunk nekik szenvedéseket.

– Ezzel kapcsolatban pillanatnyilag éppen van egy rendkívül érdekes eset, amely teljesen világosan igazolja mindazt, amit elmondtam önnek. Messze fent az országban, ahol a Bayou Macon és a Fekete-folyó egyesül, mely utóbbi aztán a Vörös-folyóba ömlik, a spanyolok sok-sok évvel ezelőtt egy erődöt építettek, és

ez azóta valamennyi odafent élő indián dühét kiváltja. Már számtalan alkalommal megrohamozták és lerombolták nagy áldozatok árán, a spanyolok azonban mindig újjáépítették, és személyzetét feltöltötték, míg végül körülbelül nyolc évvel ezelőtt Don Sarzano tábornok körülbelül hatvan emberrel betelepedett oda, és az indiánok valamennyi cselének és erőszakos támadásának mind a mai napig ellenállt. Az erődöt már gyakran hónapokon át több száz harcossal körülvették, és kétségbeesett erővel meg is támadták, de a vén hadfival szemben sohasem voltak képesek eredményt elérni, sőt ellenkezőleg, számos súlyos tanulságos esetben volt részük. Egy különös emberről van szó, akinek az az elhatározása, hogy az erődben fog élni, vagy meghalni, és annak érdekében, hogy halála esetén a vadak ne tudjanak hozzáférni a holttestéhez, készítettett magának Spanyolországban egy kolosszális ónkoporsót, amit elhozott, és amelybe egykor a holttestét a legénységének be kell zárnia, majd el kell süllyeszteniük a folyó mélyébe.

– Persze tényleg különös emberről van szó, aki azonban mégiscsak egy derék katona, és királyának hűséges szolgája – válaszolta Louvencourt. – Azonban sajátos kedvtelés lehet, hogy egész életét ott akarja eltölteni, mert minden bizonnyal az erőd területére korlátozódik az élettere, és miféle életörömben lehet ott része?

– Annyira mégsem örömtelen az élete. Néhány évvel ezelőtt a legénységének egy részével a környéken járőrözött, és megtámadtak egy indián tábornokot, foglyul ejtették a törzsfőnök lányát, és magukkal vitték az erődbe. A lány szépségéről csodákat mesélnek, persze egy bronzszínű Vénuszról van szó, az öreg azonban úgy vigyáz rá, mint drága kincsre, és éjszakánként, amikor nyugovóra akar térni, láncra veri a lányt.

– Ezzel a módszerrel aligha fog viszonzszerелеmben részesülni – jegyezte meg Louvencourt. – Mennyi idős ez az ember?

– Egy hatvanas, de olyan, mintha vashból lenne, és soha senki sem látta még mosolyogni – válaszolta Graville. Olyan rettegésben tartja az indiánokat, hogy alig akad közöttük, aki az erőd kö-

zelébe mer menni, mert körülaknázza, és már sokszor előfordult, hogy aknáival egy csomó vadat a levegőbe röpített.

– Az ország szempontjából azonban igen hátrányos ez az erőd, hiszen azon a vidéken bizonyára már számos francia letelepedett volna, ha ez a vén tábornok nem lenne állandóan hadi állapotban az indiánokkal. Senki sem akar odaköltözni, jóllehet az ottani folyó partjain a legcsodálatosabb területek vannak. Lejjebb, ahol a Fekete-folyó a Vörös-folyóba torkollik, majd annak mentén lefelé, ahol az beömlik a Mississippibe, már számos gazdag francia település van, akik a legtöbb indiánnal jó kapcsolatban állnak. Esetenként persze előfordulnak zavarok közöttük, ez azonban velejárója a határvidéki életnek. Viszont előnyei is vannak, kelleme, hogy az ember korlátlan ura lehet magának, és más emberek nem molesztálják.

– Ez bizony nagy előny, – mondta a gróf elgondolkodva – pont ez az élet az, amit én keresek.

Itt néhány pillanatra elhallgatott, majd folytatta:

– Azt mondja, hogy az egész környéken, ahol az a bizonyos erőd áll, még senki sem telepedett le?

– Eddig senki – válaszolta Graville.

– És nehézségek nélkül el lehet jutni oda? – kérdezte ismét a gróf.

– Nagyon egyszerűen, természetesen hajón, mert szárazföldi út még nem vezet arrafelé, ott még tökéletes a vadon. A folyók azonban hajózhatók, még a legnagyobb járművekkel is. Sarzano tábornok rendszeresen innen kapja meg, amire szüksége van, természetesen katonai fedezet mellett, mert különben az indiánok egyetlen hajót sem engednék a közelébe.

– Igen nagy kedvem volna, éppen ott letelepedni – mondta Louvencourt – és hajlandó lennék sokat adni azért, ha a Santo Domingo-n hátrahagyott szabad feketék közül sokan velem lehetnének. Ha lehetőségük lenne rá, hogy utánam jöjjenek, meg va-

gyok győződve, hogy sokan azonnal és örömmel útra kelnének hívásomra.

– Erre hamarosan lehetőség nyílna, – vetette közbe Graville – mert szándékomban áll, amilyen hamar csak lehet, a Delphin szkúneremet élelmiszerral megrakva, Cap Hayti-be küldeni. A rakomány bizonyára jó bevételt fog hozni, és kétségtelenül számos utas jelentkezik majd, akik el szeretnék hagyni Santo Domingo-t. Talán a maga feketéit is elhozhatja. Négy héten belül minden bizonnyal visszaér, és gondolom, annál hamarabb nem akar bennünket elhagyni, mivel az előkészületekhez időre van szüksége.

– Ez igazán szerencsés egybeesés – válaszolta Louvencourt örömmel. – Egyik négerem kovács, aki Cap Hayti-be követett engem, ahol anyagilag támogattam, hogy műhelyt tudjon nyitni. Írni fogok neki, és bízom benne, hogy utánam jön, és feketéim közül sokan vele jönnek majd.

Ezt követően a gróf hosszas tárgyalásba kezdett Graville-lel az ékszerek értékesítésével kapcsolatban, ami még mindig a tulajdonukban volt. Graville felajánlotta, hogy itt helyben, vagy New-York-ban eladja, és az értékét előre kifizeti neki.

Jóllehet a hely, ahol a gróf letelepedni szándékozott, még nem volt meghatározva, ennek ellenére nagy igyekezettel hozzálátott az előkészületekhez és a szükséges holmik beszerzéséhez, valamint igyekezett minden lehetséges információt beszerezni az ország belsejéről.

Ennek során hajósokkal, csónakosokkal és vadászokkal lépett kapcsolatba, akik gyakran bejárták a Mississippi mellékfolyóit, valamint ültetvényesekkel, akik azokon a vidékeken laktak, és alkalmanként eljöttek New-Orleans-be, hogy az ottani kereskedőkkel rendezzék ügyeiket.

A csónakosok és vadászok között volt egy ember, név szerint Jean Moiré, egy úgynevezett félvér, egy indián anya és fehér apa fia, aki a grófnak a legpontosabb felvilágosítást adta a Fekete-folyó menti még lakatlan vidékekről, mert fiatal éveit ott töltötte a

vadak között, és később gyakran vadászott arrafelé, és a Sarzano tábornok számára New-Orleans-ból az erődbe küldött áruknak is többször volt már kísérője. Harminc év körüli ember volt, alacsony, zömök, erőteljes testalkattal, és a fehérekénél jóval sötétebb bőrszínnel. Mélyfekete haja hullámos, apró szemei élénkek, tekintete szúrós, és egész lénye, fellépése határozott volt. Tetőtől talpig állandóan szarvasbőr ruházatot viselt, ezért a városban általában a bőrruhás Jean néven emlegették. Állandó kísérője a vállára akasztott golyótáskája és a csípőjére csatolt nehéz vadászkesz volt. Rövid pipáját, melyben a legerősebb rágódohány égett, csak lefekvéskor hagyta kialudni.

Jean Moiré bármire készen állt, elvállalt mindent, aminek a kivitelezése egyáltalán lehetséges volt, és megfizették érte. Általában kedvelték, mert udvarias és szívélyes volt mindenkivel, ennek ellenére bizonyos mértékig tartózkodtak tőle, és igyekeztek kerülni, hogy dolguk akadjon vele, mert különféle szóbeszédnek terjedtek vadonbeli kalandjairól, amit leginkább ő maga terjesztett a városban.

Moiré-t a grófhöz irányították, akinek jól jött, hogy pontos és öröndetes híreket hallott tőle a Fekete-folyó menti vidékekről. Moiré azt a környéket Louisiana, sőt egész Amerika paradicsomának nevezte, elmondása szerint örökzöld virágos mezők és mindenfelé kristálytisza patakok tarkítják, égbe törő hatalmas erdők adnak árnyékot, pompás klímája pedig kész áldás, és ami az indiánok általi veszélyeket illet, az említésre sem méltó.

Lényegében az általa elmondott adatok megegyeztek azokkal a hírekkel, melyeket Louvencourt más személyektől is hallott, és így napról napra közelebb jutott ahhoz az elhatározáshoz, hogy a Fekete-folyó partját választja jövőbeni hazájának, és egyre sürgette a letelepedés előkészületeit.

XVI.

Reménytelen várakozás. Sivárság. Örömteli hír. A törött árbocú hajó. A viszontlátás. Az üdvözlés. Rideg viselkedés. Bocsánatkérés. Könnyek.

Miközben Louvencourt serényen azon fáradozott, hogy hatalmas vagyonának utolsó maradványaival szerény, de tisztességes egzisztenciát teremtsen, és csendes visszavonultságban és megelégedettségben ismét sikerüljön visszaszerezni elveszett boldogságát, Gatlard rablott kincseiért reszketve a súlyosan sérült Neptunnal lassan tartott felfelé Amerika partjai mentén, hogy mihamarabb elérje hön áhított célját, Philadelphiát, hogy ott kibontakoztassa vagyonát és saját személyes nagyságát.

Minden friss szél, minden felemelkedő felhő, minden magas hullám rettegést váltott ki belőle, és éjszakánként gyakran felriadva álmából, félálomban kirohant a kajütből, fel a fedélzetre, míg végül meggyőződött róla, hogy semmi nyugtalanító sem történt.

Philadelphiában reménykedve várták a Neptun megjelenését. Pannel összeszámolta a hónapokat, heteket és napokat, amióta a hajó elindult a tengeren. Mennyi ideig lehetett úton Cap Hayti felé az annak idején Philadelphiában uralkodó szélben, feltehetően mennyi ideig maradt ott, és mennyi időre volt szüksége a Philadelphiába visszafelé vezető úthoz, és minden egyes újraszámolást követően Pannel egyre nyugtalanabbá vált, és aggódni kezdett, mert a Neptunnak már régen vissza kellett volna érkeznie.

Pannel túl zsugori volt ahhoz, hogy hajójára és rakományára biztosítást kössön, és így a Neptun és annak rakománya után egyetlen dollár biztosítást sem fizetett. Amennyiben a hajó odaveszne, Pannel százezer dollárral szegényebb lenne, és egy ilyen gondolat teljes kétségbeesésbe hajszolta. Álmatlan éjszakáin újra meg újra kiszámolta, hogy a biztosítás mennyibe került volna, és a jelentéktelen összeg ahhoz képest, ami most kockán forgott, és valószínűleg odaveszett, nem hagyta őt nyugodni, és képtelen volt pihenni.

A nap minden órájában vagy saját maga ment el a tőzsdére, vagy elküldött valakit megérdeklődni, érkezett-e hír a tenger felől, háromárbocos hajót jelentve, amely felfelé tart a folyón, de csak teltek-múltak a napok, és a Neptunt sehol sem látták, és hír sem érkezett róla.

Sokkal nagyobb gond költözött be azonban az Astor özvegy-asszony házába annál, amit Pennel érzett pénzével kapcsolatban, és Aglaja szemeiben nem apadtak el a könnyek. Bármerre járt, bárhol állt meg, mindenfelé riasztó képeket látott szíve szerelméről. Betegnek, elesettnek, utána vágyakozónak látta, aki sárgaláz-zal küszködik, a feketék gyilkos fegyvereitől véresen terül el, és látta őt, amint felé támolypog utolsó üdvözlésével, aztán tomboló tengeren úszva látta, amint a hullámokkal küzdve az ő nevét kiáltja! Ó, bárcsak ne törekedett volna a gazdagságra, inkább maradt volna itt vele, és elégedett volna meg csendes boldogsággal az ő forrón szerető szíve mellett, szerény körülmények között!

Nyugalom és pihenés nélkül töltötte napjait és éjszakáit. Könnyek között heveredett le esténként fekhelyére, és a kora hajnal ismét kihajtotta őt ágyából, mert minden újabb nappal halvány reménysugár ébredt beteg szívében, hogy aznap hír érkezhét kedveséről. Aztán szapora léptekkel igyekezett az utcákon Pennel irodája felé megérdeklődni, hogy érkezett-e hír Gatlard sorsáról, majd csalódottan, sírdogálva támolypogott vissza kamrácskájába, fájdalomának és szomorúságának színhelyére.

Madam Astor vérző szívvel látta a könnyeket, gyermekének aggodalmát. Olyan régen vigasztalgatta, hogy kedves szavainak már semmilyen hatása sem volt. Hétről hétre, napról napra helyezte kilátásba Gatlard visszatérését, aki azonban nem jelent meg, és a reménység, amit annyiszor említett Aglajának, már saját maga előtt sem tűnt valóságnak, mert már ő sem hitt Richard visszatérésében.

Egy szép reggel Aglaja a házsor árnyékában osont a fal mellett Pennel irodája felé, hogy meghallgassa a szokásos, szívét elszorító választ, és belépett az iroda nyitott ajtaján, amikor Pennel örömtől sugárzó tekintettel kiáltott oda neki a pultja felől:

– Az én zászlóm alatt hajó közeledik a folyón, ez nem lehet más, csak a Neptun! Aglaja megremegett, megkapaszkodott az ajtófélfában, hogy talpon tudjon maradni, mert úgy érezte, mintha minden forogni kezdene vele, és szavai: – ó irgalmas Isten – elhalkultak ajkain.

Az egyik irodista gyorsan odalépett hozzá, és egy székhöz kísérte, amelyre lerogyott, és arcát kezeibe temette.

– Örvendezzen együtt velem, kisasszony, – mondta ekkor neki Pennel, odalépve hozzá. – Részemről sokkal több forgott kockán, mint az ön esetében. Egy egész vagyonról volt szó. Néhány órán belül itt lehet a Neptun, hiszen pompás a széljárás.

Aglaja ekkor boldogságtól sugárzó arccal felugrott székéről, megragadta az öreg kezét, és örömkönnyek között mosolyogva így szólt:

– Ön azt nem értheti, Pennel úr, hogy részemről mi forgott kockán! Aztán gyorsan kiosont az ajtón, és örömtől reszketve szapora léptekkel hazafelé igyekezett.

– Megjött anyám, rövidesen megérkezik! – kiáltotta már az utcáról anyja felé, aki látta őt futva közeledni a ház bejárata felé.

– Tényleg lehetséges ez, gyermekem, igaz lehet a hír? – kiáltotta az öregasszony túláradó szívvel a lánya felé, kitért karokkal fogadva őt, és mély meghatottsággal bevezette a lakószobába.

– Üljlél le, gyermekem, a váratlan öröm oly hirtelen érkezett. Nyugodj meg egy kicsit – mondta Aglajának, odavezetve őt a szófához, és homlokon csókolta, mire Aglaja elmondta neki, amit Penneltől hallott.

– Akkor Hanna hozzon gyorsan sültet és bort – mondta az asszony derűs izgalommal. Mennyire fog örülni Gatlard melletted ennek az ebédnek!

– Én pedig megint olyan szépen fel fogom díszíteni a szobáját virágokkal, mint annak idején a búcsúebéd alkalmával – mondta Aglaja örömtől csillogó tekintettel és kipirult orcákkal.

– Hálaistennek, hogy végre megint friss színt látok arconon – folytatta az anya. – De előbb most nyugodjál meg, én majd gondoskodok mindenről.

Közben ismét megcsókolta a lányát, majd kisietett a szobából, hogy gyorsan rendelkezzen mindenről, ami a régen várt ifjú fogadásához szükséges.

Aglaja tényleg kimerült volt, a nyomasztó aggodalomtól olyan hirtelen szabadult meg, és olyan hatalmas boldogság költözött a helyére, hogy bár kimondhatatlan öröm ragadta magával, mégis úgy kimerítette, mint egy természetfeletti megerőltetés.

Most már elérkezett minden kívánságának és reménységének a céljához, amit már megghiúsultnak, leromboltnak tartott. Már annyira közel van. Néhány órán belül viszontláthatják Richardot, és rövidesen teljesen a magáénak tudhatja! Túl sok, túl nagy volt ez a boldogság ahhoz, hogy nyugodtan ki tudta volna várni. Mennyire szívesen igyekezett volna elé, hogy lerövidítse az iránta érzett vágyakozást, amit Richard is bizonyára ugyanígy érez!

Képtelen volt továbbra is a szobában maradni, kisietett a kertbe, hogy gyorsan virágokat szedjen, és ünnephez méltóan feldíszítse az asztalt és a szobát, különösképpen pedig Gatlard szobáját virágokkal, azt a helyiséget, ahol oly gyakran hullatott könnyeket utána. Most minden jóra fordul, minden bánat feledésbe merül, most ő a legboldogabb ember a világon!

Minden előkészület megtörtént Gatlard fogadására. Az egész ház ünnepi díszben pompázott, még az ajtók is virágokkal voltak feldíszítve, és madam Astor ünneplőbe öltözve Aglajával a karján, a kerten áthaladva kilépett az utcára, hogy lemenjenek a folyóhoz, ahol rövidesen közelednie kell az oly régen várt hajónak.

Ekkor lefelé a folyó mentén valahol ágyúlövés dörrent, és mint örömteli üdvözlés terjedt tova hangja a város felé.

– Megérkezett, megjött, anyám! – kiáltotta Aglaja félig fuldokló hangon, és gyorsan magával vonszolta az asszonyt a rakpart

felé, amerre ekkor számos ember igyekezett, hogy végignézzék a hajó érkezését és üdvözljék azt.

Anya és lánya elérték a folyót, és lefelé kémleltek annak legközelebbi kanyarulatáig. Ekkor egy hajó bukkant fel törött főárboccal, de valamennyi vitorlája ki volt bontva, amit még hordani volt képes. Pennel és az Egyesült Államok lobogója alatt lassan közeledett a városhoz.

– Ó, anyám, én belepusztulok a boldogságba! – szólt hozzá Aglaja halkán, és karját szorosan sajátjához szorította.

– Nyugalom, nyugalom, gyermekem, ekkora izgalom nem tesz jót neked – válaszolta madam Astor megnyugtató hangon, szeretettel megveregetve Aglaja kezét.

– Látod, most már azt is tudjuk, miért maradt távol oly sokáig – folytatta egy idő után. – Hiszen hiányzik a hajó középső árboca, tehát bizonyára súlyos vihart kellett kiállniuk.

– Ó, istenem, bárcsak Richard épségben lenne – mondta Aglaja aggódva, és még fokozottabban kémlelte a közeledő Neptunt. De aztán hirtelen összerezdült, szorosabban belekapaszkodott anyjába, baljával a hajó felé mutatva ujjongva felkiáltott:

– Nem, nem, ott van, ott van az én Richardom, hálaistennek az égben!

– Aztán kiszabadította karját anyjából, előkapta batisztkendőjét, és lobogtatni kezdte a szélben.

Gatlard tényleg ott állt a Neptun elején, balját mellényébe süllyesztve, és Aglaja üdvözlétére válaszként jobbával visszaintett neki, miközben a hajó a rakpart felé közeledett.

Aglaja karját kedvese felé reszketve kitérítve állt a rakparton. Ajkai felmondták a szolgálatot, szóhoz sem jutott, könnyei azonban ujjongó lelkének üdvözlését küldték Richard felé, aki azonban csak bólintott, és olykor visszaintett neki, miközben oda-odaszólt a legénységnek, akik ekkor leeresztették a lépcsőt a hajó oldala mellett.

Aglaja arrafelé vonszolta anyját, ő azonban megpróbálta viszsztatartani, miközben halkán így szólt hozzá:

– Várj még egy kicsit, várjál nyugodtan, hiszen le fog jönni.

– Eressz el, eressz el, anyám! – kiáltotta azonban Aglaja kiszabadítva magát, és futni kezdett felfelé a lépcsőn, amelynek tetején egy matróz nyújtotta felé a kezét.

– Richardom, életem! – kiáltotta felsietve a fedélzetre Gatlardhoz, és keblére repült, miközben ő karját vállára téve viszonzta csókjait.

Szipogva, sírva, de a boldogságtól mosolyogva csüngött a nyakán, szóhoz sem jutva boldogságában, Gatlard azonban gyorsan félbeszakítva a hallgatást így szólt hozzá:

– Előbb engedd, hogy elintézzem dolgaimat, melyek nem tűrnek halasztást, drága Aglaja! Látod, Pannel is ott közeledik lefelé az utcán, eléje kell mennem.

Közben megragadva a lány kezét, a lépcsőhöz vezette, és lement vele a rakpartra, ahol madam Astor üdvözölte őt.

– Isten hozta, Gatlard úr – szólította meg mérsékelten meleg hangon, mert jó megfigyelőként észrevette reagálását Aglaja túláradoan boldog üdvözlésére. – Hosszú távolmaradásával igen sok gondot okozott nekünk.

– Nem az én hibám volt, madam Astor – válaszolta Gatlard udvariasan előkelő meghajlással. – De kérem, most bocsásson meg nekem, Pannel urat kell üdvözölnöm.

– Ugye rögtön hazajössz velünk ebédelni? – kérdezte Aglaja kérlelő hangon, megragadva kezét.

– Hamarosan utánatok jövök – válaszolta Gatlard kitérően. Észrevette azonban, hogy szavainak hatására Aglaja arcáról eltűnik a pír, ezért gyorsan barátságos mosollyal még hozzáfűzte:

– Ha azonban vártok rám néhány pillanatig, akkor elkísérlek benneteket a házatokig. Onnan a vámhivatalba kell sietnem, ahol

a kapitánnyal együtt le kell adnunk a hajó papírjait. Utána azonban visszajövök ebédelni.

Közben Gatlard megszorította menyasszonya kezét, és az alábbi szavakkal vált el tőle: – Csak egy pillanat, drágám! – aztán Pennel elé indult, aki hátratett kézzel közeledett.

– Hogy van, Pennel úr – szólította meg Gatlard kezét nyújtva neki, és könnyed fejbólintással üdvözölte őt.

– Jól, Gatlard úr, ön is jól van, amint látom, és remélem, jó híreket is hozott – válaszolta az öreg, és fürkésző tekintettel Gatlardra nézett.

– Egészen jó híreket, Cap Hayti-n teljesen kitört a lázadás, olymértékben, hogy a hajó ott egyetlen pillanatra sem volt biztonságban. Ezért elvitorláztam Havannába, a lisztet körülbelül negyvenezer dollár haszonnal eladtam, felvettem egy igen olcsó kávé- és cukorrakományt, amin sok pénzt lehet majd keresni.

– Cap Hayti-n nagyobb bevételre lehetett volna szert tenni, mint Havannában – jegyezte meg Pennel. Persze ha ott nem voltak biztonságban, akkor igaza volt, hogy tovább hajózott Havannába.

– Jó napot, Pennel úr – szólalt meg ekkor Brooks kapitány, miközben odalépett hozzá, és könnyedén megemelte a kalapját.

– Igen soká tartott az útjuk, kapitány – válaszolta Pennel. – Nagyon örvendek, hogy végül mégiscsak megjöttek.

– Nézze csak meg a főárbocomat, és bizonyára meg fogja bocsátani a túl hosszú ideig tartó utazást – válaszolta Brooks némi-
leg éles hangon. – Ha én magam rendelkezhetnék róla, hogy milyen legyen a szél és az időjárás, akkor hamarabb visszaértünk volna.

Aztán Gatlardhoz fordulva és meghajolva megkérdezte: – El tud most kísérni a vámhivatalba? A hajó papírjai itt vannak nálam.

– Menjen csak előre, kapitány, rövidesen én is ott leszek, csak a hölgyeket akarom elkísérni a lakásukig, és rögtön maga után megyek.

Ezután Pannelhez fordult: – Nos, hát akkor viszontlátásra ebéd utánig, Pannel úr, az irodájában majd találkozunk. Valamennyi levelet és okiratot Brooks kapitány magával hozza, miután a vámhivatalból visszatért a hajóra.

Ezen utolsó szavaknál Gatlard előkelően biccentett az öreg felé, aztán gyorsan a menyasszonyához fordulva így szólt:

– Így hát kedves Aglaja, most már rendelkezésedre állok.

– Nem a rendelkezésemre, Richard, hanem vigasztalásomra. Csak a boldogságot jelenti számomra, ha velem vagy – válaszolta a lány, miközben belekarolt Gatlardba.

Hazafelé tartva elmesélte tartózkodását a szép Havannában, majd a rettenetes vihart, amely megfosztotta a Neptunt árbocától, és így érkeztek el a madam Astor háza előtti kertkapuhoz, ahol Gatlard megállt, majd így szólt:

– Most tehát gyorsan a vámhivatalba kell sietnem, onnan azonban azonnal visszajövök ide.

– Nem akarsz előbb egy pillanatra mégis bejönni velünk? – kérdezte Aglaja kérlelve.

– Lehetetlen, Aglaja, hiszen várnak rám, de hamarosan visszatérek.

Közben megcsókolta Aglaja kezét, madam Astorral kezét fogott, majd elsietett az utcán.

Anya és lánya némán mentek át a kerten a házba, a lakószobában mindketten levették a kalapjukat, sáljaikat félretették, azonban egyikük sem szólt egy szót sem, mert mindkettőjüket kellemtelenül érintette Gatlard rideg viselkedése, és fájdalmutatásban nem tudták szavakban kifejezni.

Madam Astor kiment a konyhába, hogy utánanézzon, elkészült-e az ebéd, Aglaja pedig a szobájába ment és örült annak, hogy anyja nem tett megjegyzéseket Gatlardra. Ismerte a hibáit, és jól tudta, mennyire enged pillanatnyi hangulatának, hogy olyasmit tegyen, amitől rossz fényben tűnik mások szemében. Aglaja azonban mindig talált valami magyarázatot gyengéire, és pont most ne talált volna, amikor ismét boldogan egymásra találtak? Hiszen Richardnak ezekben a percekben annyi halaszthatatlan üzleti ügyről kellett gondoskodnia, és mennyi fontos dolog járhatott a fejében!

Így küzdött Aglaja magyarázatokkal érzelmei ellen, és igyekezett bebeszélni magának, semmi oka sincs, hogy szemrehányást tegyen viselkedése miatt.

Már elmúlt három óra, amikor Aglaja észrevette kedvesét felfelé igyekezni az utcán, és gyorsan leszaladt elé a kertbe.

– Drága Richardom, végre megint az enyém vagy, milyen lassan teltek számomra a percek – mondta a lány túlárado érzelmeikkel. – Gyere, menjünk be, most már semmi sem zavarhatja meg a boldogságunkat!

Ezzel belékarolt, és belépett vele a házacskába. A szobaajtó virágokkal volt díszítve, és a lépcső felett, amely Gatlard szobájához vezetett, lombkoszorú díszlett. Virágkoszorú övezte szobájának ajtaját, és a szobát is virágok díszítették.

– Kedvesem, több boldogság fog itt virágozni számodra, mint amennyit az egész külvilág nyújtani volna képes neked, Aglajád szerelme minden borús felhőt el fog űzni a közeledből. Életed égboltjának itt mindig derűsnek kell lennie – mondta a lány mély átérzéssel, és érzékletesen átkarolta Gatlardot, aki viszonzta tiszta szívből ajkaira adott csókjait, de viselkedésében mégis volt valami tartózkodás, valami zavar, amit Aglaja megérezett.

– Nem vagy túl vidám, mintha nem egészen lennél elégedett. Légy őszinte hozzám, talán nem teljesültek teljesen az utaddal kapcsolatos elképzeléseid? Ettől ne bánkódjál, hiszen amink van, az sokkal több, mint amire szükségünk lenne a boldogságunkhoz.

– Nem, nem Aglaja, utam a várakozásaimnál sokkal eredményesebb volt. Sokat kerestem rajta, de annyi mindennel van tele a fejem, oly sok fontos dolgot kell végiggondolnom. Kérlek, ne értsd félre a komolyságomat – válaszolta Gatlard zavarban.

– Ezt nem is tenném, kedvesem – válaszolta gyorsan Aglaja, kezével beletúrva az ifjú hullámos hajába, és száját odavonta ajkaihoz. Megőrizted számomra a csokrod, amit elutazásodkor adtam neked?

– Ah, kedves gyermekem, hogyan is gondolhattam volna ilyesmire, mi múlna azokon az elszáradt virágokon?

Aglaja összerezett, elsápadt, és szemei könnyekkel teltek meg.

– Tehát el is felejtetted azokat a virágokat, talán nem is számítottak neked? – mondta Aglaja halkán, majd egy száraz csokorra mutatott a falon, amit annak idején kötött, amikor Richard ki-gyógyult a sárgalázból.

– Nem, drága Aglaja – válaszolta Gatlard még nagyobb zavarban. Gyere, menjünk le anyádhoz, bizonyára már vár ránk.

Közben megpusztilgatta a lányt, és kényszeredett vidámsággal folytatta:

– Könnyeket nem akarok ma látni, szívem üdvöskéje, légy vidám még akkor is, ha nekem üzleti dolgokkal van tele a fejem.

– Aglaja örömeiben elmosolyodva letörölte a könnyeit, és Gatlarddal együtt lement a lakószobába, ahol madam Astor barátságosan fogadta őt.

– Szívből örülök szerencsés hazatérésének, és kívánom, hogy találja meg ebben a házban mindazt a boldogságot, amire vágyakozik. – Közben kezét nyújtott neki, és Gatlard udvarias meghajlással némán megszorította. Az ebédet feltáltatták, ő pedig az asztal mellett elfoglalta szokott helyét.

A társalgást gyorsan az út körülményeire terelte, részletesen elmesélte havannai tartózkodását. Aglaja és madam Astor is egyre

újabb kérdéseket tett fel, és így az ebédet derűs beszélgetéssel fejezték be.

– Mára azonban ki kell mentenem magam, mert a legfontosabb ügyekről még gondoskodnom kell – mondta Gatlard, miközben felállt.

– Ha későre jár, akkor is fennmaradunk, míg haza nem érkezel – vágott szavába gyorsan Aglaja.

– A hajó fedélzetén kell aludnom, mert igen nagy értékű holmikra kell vigyáznom mindaddig, amíg helyet nem találok valahol biztonságos elhelyezésükre. Késő estig pedig a vámosokkal lesz dolgom, ezért mára már most jó éjszakát kívánok – válaszolta Gatlard, megcsókolva Aglaját és kezet nyújtva madam Astornak, és gyorsan kisietett a szobából a folyosóra, ahol a kalapját hagyta.

Aglaja utána sietett, és karját megragadva így szólt:

– Ma már tényleg nem foglak viszont látni, Richard?

– Lehetetlen, Aglaja, egészen az éjszakáig nem lesz egyetlen szabad percem sem, utána pedig a fedélzeten kell maradnom, mert ott számomra sok minden forog kockán – válaszolta Gatlard, miközben menyasszonyával végigmentek a kerten.

– Persze, ha tényleg nem tudsz hazajönni, kénytelen leszek beletörődni, – válaszolta Aglaja, amikor a kertkapuhoz értek – pedig annyira örültem a mai estének!

– Én szintén nagyon sajnálom, éppúgy, mint te, de sajnos ezen nem tudok változtatni. Akkor hát holnap reggelig, Aglaja – válaszolta Gatlard gyorsan, megcsókolva őt, majd szapora léptekkel távozott.

Lelkileg igen mélyen megbántva állt ott a lány, és tekintett a sietve távozó után, hiszen csupán néhány tovasuhanó percet sem akart rászánni a nap hátralévő részén.

Gatlard ebéd előtt úton a vámhivatal felé elhaladt egy nem túl nagy, kőből épült ház mellett, melynek ajtaján ez állt: „A ház kia-

dó”. Ismerte a tulajdonosát, és mielőtt ebédelni ment volna menyasszonyához és anyjához, jelentkezett nála, kibérelte a házat, és átvette annak kulcsait is.

Most, miután magára hagyta Aglaját, gyorsan a Neptunhoz siett, ahová már megérkezett egy vámos, név szerint Short, hogy felügyelje a hajó kirakodását.

Gatlard a fuvarlevélen a nevével jelzett csomagokat úgy állította be, hogy azok használt edényeket és eszközöket tartalmaznak személyes használatára, mert ilyen tételek után az Egyesült Államokba érkezéskor nem kell vámot fizetni. Az aranyat tartalmazó hordókat a listán fel sem tüntette, mert a készpénz bevétele egyébként is vámmentes.

XVII.

*A vámos. Az értékes fuvar. A kiadó ház. Főnök és beosztott.
A bűnhődés. Jó tanács. Az aranyérmék. Szeretettjelsz fogadtatás.
Csodálkozás. A megszólaló lelkiismeret.*

Amikor Gatlard felért a fedélzetre, a vámos lépett oda hozzá. Barátságosan üdvözölte, és gratulált neki új ügynöki beosztásához, mivel már évek óta ismerte őt, irodai alkalmazottként.

– Köszönöm, kedves Short úr, – válaszolta Gatlard barátságosan kezet nyújtva neki – örülök, hogy éppen magát rendelték ki, mivel szeretnék egy szívességet kérni, amivel nem merem volna egy számomra ismeretlen emberhez fordulni. Természetesen nem maradnék hálátlan.

– Örömmel állok rendelkezésére, Gatlard úr, mit tehetek önért? – válaszolta gyorsan Short.

– Amint a fuvarlevélen látni fogja, van jó néhány nevemmel jelzett láda és doboz a fedélzeten, amelyek régi, használt holmikat tartalmaznak. Ezeket Nyugat-Indiában szereztem be magamnak,

saját használatra. Szeretném, ha mihamarabb a lakásomon lehetnének, hogy ki tudjam pakolni, és a vámosok rendszerint korán befejezik napi munkájukat.

– Hát persze, nagyon szívesen, Gatlard úr, ezt rögtön le is rendezhetjük. Ha megmutatja nekem a csomagokat, akkor rögtön szabaddá teszem azokat, mivel úgyszem vámkötelesek – válaszolta készségesen a vámos.

– Akkor iderendeltetek gyorsan néhány teherfuvarost, – mondta Gatlard, és ki is küldött egy matrózt a partra, majd szólt a kajütszolgának, hogy hozzon fel egy palack portóit a felső fedélzetre. Aztán felkísérte a vámost, és ott helyet foglalt vele.

– Látja, Short úr, ezek azok a holmik – mondta Gatlard a Cap Hayti-n elrabolt ládákra mutatva. – Ezen kívül van még néhány hordócska rézpénzem, és néhány ezüstpénzzel a kabinomban. Ezek azért nincsenek feltüntetve a fuvarlevélen, mert a pénz nem számít árúnak, és nem kell vámot fizetni utána.

– Persze, hogy nem – válaszolta Short, és nevetve még hozzáfűzte: – Bárcsak az egész kabinja tele lenne arannyal.

– Annál azért szerényebb vagyok, a rézerméimmel is meg vagyok elégedve – válaszolta Gatlard tréfálkozva, éppen akkor, amikor a szolga odaért a borral. Gyorsan megtöltötte a poharakat, és ivott Short-tal annak egészségére, aztán megkínálta egy szivarral, és így szólt:

– Tényleg igen hálás vagyok önnek, kedves Short, másik vámos bizonyára nem lett volna ilyen előzékeny, mint ön, hiszen a Nap már régen lement.

– Ej, ne is beszéljen erről, hiszen örömmel tettem, és megint kiürítette poharát.

Gatlard mindig gyorsan utánatöltött, Short pedig ugyanolyan szorgosan kiürítette, így a palack hamar kiürült, Gatlard pedig felbontotta a másodikat.

Ekkor odaértek a teherkocsik a hajó oldalához, és Gatlard felállva így szólt Shorthoz:

- Végül mégiscsak sikerül még ma kirakodni a holmimat.
- Akár éjfélkor is szabaddá tettem volna a holmiját, – kiáltott fel Short nevetve – és ismét kiürített egy poharat.

Amikor a fekete fuvarosok felléptek a fedélzetre, Gatlard ismét odafordult a vámoshoz:

- Megjöttek az emberek, kívánja, hogy felnyissam a ládákat?
- Isten őrizzen! – válaszolta Short, majd odakiáltott a fuvarosoknak és az integető matrózoknak:
- Gyorsan rakodjatok kifelé, mielőtt teljesen besötétedik! Már minden ellenőrizve van.

Gatlard gyorsan megint megtöltötte Short poharát, majd így szólt:

- Maradjon csak nyugodtan ülve, kedves Short!

Aztán odafordult az emberekhez, megmutatta neki a ládákat, melyeket el kellene szállítani, majd odakiáltott a kapitánynak, aki az alsó fedélzeten állt:

- Ügyeljen rájuk egy kicsit, kedves Brooks, hogy a fickók nehogy ledobjanak valamit!

Ily módon, hol a kincseire figyelve, hol pedig a vámosnak töltögetve és beszélve hozzá, Gatlard elérte célját, melynek során a kapitány segítségére volt, mert közben felügyelte az értékek és az arany kirakodását a kajütből, és kocsikra pakolását, és amikor végül elkészültek, így szólt a vámoshoz:

- Nos, kedves Short, hagyja csak, hogy továbbra is kiszolgálják, mintha maga lenne itt a főnök, a kabinom és borom a rendelkezésére áll. Utasítani fogom a kabinszolgát, hogy teljesítse minden parancsát. Rögtön hoz még egy palackkal ebből a borból, természetesen amennyiben ízlik önnek.

– Kiváló, kiváló! – kiáltotta Short vad derűvel – az ön nevében mindig azt a parancsot adom, hogy ugyanabból a fajtából hozzanak.

– Rendben van, Short úr, jó éjszakát – mondta Gatlard, majd leszaladt a lépcsőn, és odasietett a fuvarosokhoz, hogy elkísérje kincseit, mert a kocsik már mozgásba lendültek.

A járdán maradt, kicsit lemaradva mögöttük, mintha nem is érdekelné a menet, míg oda nem értek az általa kibérelt házhoz. Gyorsan kinyitotta az ajtót, és bevitette a hatalmas vagyont.

Már meglehetősen sötét volt, amikor Gatlard vidáman füttyö-részve bezárta a ház ajtaját, mintha semmi jelentős dolgot sem helyezett volna el ott. A fuvarosokat kifizette, aztán valami dalt dúdolva könnyed léptekkel távozott, a következő utcasarkon azonban megállt, és onnan nézett a fuvarosok után, és megvárta, míg teljesen eltűnnek. Aztán visszasietett a házhoz, ismét bement, és alaposan megvizsgált minden ajtót és ablakot, hogy be vannak-e rendesen zárva. Különös figyelemmel ellenőrizte az ablaktáblákat, és a ház hátsó ajtajának kilincsét alátámasztotta egy lécdarab-bal, hogy kívülről ne lehessen kinyitni.

Közben teljesen besötétedett. Gatlard gyertyát gyújtott, amit direkt erre a célra hozott magával, és körbejárta az egész házat. Minden szobát ellenőrzött, még a padlásteret is, bevilágított minden sarokba, minden szekrénybe, és végül lement a boltíves pincébe is, mely különösen felkeltette figyelmét. Megvizsgálta az erős tölgyfaajtót, valamint a rajta lévő nehéz zárat.

– Vasból kellene lennie, akkor biztos lennék benne, – mondta halkan maga elé – aztán felment megint a folyosóra, és bement abba a szobába, ahol a kincsei le voltak rakva, és egy ideig jóleső érzéssel pihentette rajtuk a szemét.

Aztán szeme a szoba csupasz sarkába tévedt, melyet gyéren világított meg a lobogó gyertyafény, és gondolatban megint maga előtt látta a lángokban álló Cap Hayti képeit.

Gyorsan az ajtóhoz ment, bezárta maga mögött, és kisietett az utcára. A ház ajtaját is hamar bezárta, és mély lélegzetet véve a bérelt ház tulajdonosa felé vette az irányt.

A háztulajdonos elcsodálkozott, amikor Gatlard közölte vele, hogy meg szeretné venni tőle a házat, de mégis mondott neki egy mérsékelt árat, Gatlard pedig közölte, hogy másnap reggel készpénzben kifizeti.

Innen Gatlard a város elismerten legjobb lakatosához sietett, és másnap reggelre odarendelte a házához, hogy mértéket vegyen egy vas pinceajtóhoz, amit el kellene készítenie számára, nehogy tolvajok ígyák meg a borát.

Gatlard ekkor nem messze volt Pennel lakásától, és jöllehet már majdnem kilenc óra volt, mégis elindult hozzá, hogy lehetőség szerint még az est folyamán beszéljen az öreggel, mivel kincseit már biztonságba helyezte, és teljesen független volt a vén zsugorítól.

Még fényt látott a lakószobájában. Gyorsan odalépett a ház bejárati ajtajához, és meghúzta a csengőt.

Az öreg néger nyitott ajtót, és Gatlardot észrevéve megszólalt:

– Istenem, Gatlard úr, tényleg maga az? Már azt hittem, soha többé nem tér vissza.

– Ámde én mégiscsak visszajöttem, tényleg én vagyok, Tom – válaszolta Gatlard. – Pennel úr még ébren van?

– Igen, uram, ott ül az íróasztalánál, és egy nagy rakás papír között olvas valamit – válaszolta a néger.

– Akkor menj be hozzá, és jelentsd neki, hogy itt vagyok, és beszélni szeretnék vele – folytatta Gatlard, és a szolgával együtt felment a lépcsőn, mire az kinyitotta Pennel ajtaját, és jelentette neki:

– Gatlard úr van itt, Pennel úr, és beszélni szeretne magával.

Gatlard azonban anélkül, hogy megvárta volna az öreg választ, belépett a szobába, és az ajtót becsukva maga mögött üdvözölte az öreget.

– Jó estét, Pennel úr!

– Ez meg micsoda viselkedés? Az irodában vártam magára, míg be nem sötétedett. Azt képzeli, hogy többé már nem irodai alkalmazott, mert egyszer megtiszteltem egy ügynöki beosztással? Ilyen irodistára semmi szükségem, pláne nem ezerdolláros éves fizetésért.

– Búcsúzni jöttem öntől, Pennel úr, – mondta erre Gatlard gúnyos hangon – és soha többé nem fogom átlépni a küszöbét. Legyen szíves, nézzon utána az elszámolásunknak, és majd küldje el, ami nekem jár. Ügynöki elszámolásomat az utolsó centig ott látja maga előtt a papírokon, a liszt értékesítésével kapcsolatban ott vannak alatta a havannai kereskedők bizonylatai, valamint számláik is, melyeket az elhozott rakományról állítottak ki, a különbözetet készpénzben pedig Brooks kapitány átadta magának a papírokkal együtt. Nézzon mindent át, semmi sem hiányzik, az elszámolásnak dollárra és centre stimmelnie kell. Ennek megfelelően többé már semmi dolgunk sincs egymással.

Pennel kellemetlenül meglepődve végighallgatta Gatlard választ. Az előbb még azt hitte, hogy megszegényítette, és fizetését majd lecsökkentheti, most azonban belátta, hogy túl messzire ment, és vissza akart vonulni.

– Csak ne olyan hevesen, forrófejű fiatalember, – szólalt meg – és felállva megnyugtató kézmozdulatot tett.

– A jelzőit tartsa csak meg magának, vén zsugori! Vissza akarta csökkenteni a fizetésem a régi hatszáz dollárra, mert azt hitte, hogy a hatalmában vagyok, de az már a múlté, Pennel úr, én most már a magam lábán állok.

Elsápadva és haragtól reszketve ereszkedett vissza az öreg a székére, remegő kézzel széthajtotta az asztalon heverő egyik papírt, és rekedt hangon megszólalt:

– Miféle ládák és dobozok ezek, amelyek az ön neve alatt vannak feltüntetve a szállítólevélen?

– Régi, használt holmik, amiket saját részemre szereztem be Nyugat-Indiában, és olyan becsületes voltam, hogy a szállítási díjat az elszámolás szerint meg is fizettem magának, jöllehet azokat a kabinomban és a felső fedélzeten helyeztem el, és egy centet sem kellett volna fizetnem értük. Saját személyes holmimról van szó, amivel egyáltalán nem kellene törődnie. Most pedig isten nevében szerezzen magának helyettem egy másik irodai alkalmazottat, aki nálam türelmesebben hajlandó elviselni, hogy rendes munkájáért cserébe rosszul bánnak vele.

Pennel kövé dermedten ült ott a papírral a kezében, és Gatlard után nézett, aki utolsó szavainál eltűnt az ajtón át. Alig csukódott be azonban mögötte az ajtó, a papírt a kezéből az asztalra dobva felemelkedett, és kezeit lassan és görcsösen összedörzsölve elkezdett fel-alá járkálni a szobában.

– Ez most egy rossz ötlet volt tőlem – morogta maga elé. Igen értékes volt számomra ez az ember, most pedig lelépett, és soha többé nem leszek képes visszaszerezni. Milyen jól elvégezte ezt a mostani megbízatását is, és mennyire mintaszerűen rendezett valamennyi papír és számla. A legcsekélyebb hibát, a legkönnyebb hanyagságot sem engedte meg magának!

Aztán néhányszor még hallgatagon járkált fel, s alá, majd hirtelen megállt, balkezét hátrattette régi, elszürkült hálóköntösére, jobbát orra alá emelte, majd vékony ajkai között sziszegve így kezdett beszélni magában:

– Nem marad más hátra, mint valódi üzlettárssá fogadni vállalkozásomban, mert képtelen lennék nélkülözni őt!

Néhány percre elmélkedve álldogált, majd határozottan folytatta:

Megírom neki, meg akarom mondani neki, hogy nem olyan rosszindulatúan gondoltam. Az a titulus, hogy Thomas Pennel üzlettársa, bizonyára visszatéríti őt. Rögvest írok is neki, hogy

holnap reggel időben megkapja a levelet, mielőtt heves vére másvalakihez irányítja. Persze, persze, most rögtön! – ismételte. Letelepedett íróasztala mellé, zöld ellenzőt tett fel a szemei fölé, az olajlámpát valamelyest felcsavarta, és írni kezdett Gatlardnak.

Ő azonban éppen ekkor ért a Neptunra, ahol a kapitány már várt rá a mellvédnél.

– Na végre, Gatlard úr! Már azt hittem, a menyasszonya nem akarja visszaengedni – szólította meg, kezet nyújtva neki.

– Attól azért nem kell tartani – válaszolta Gatlard. Penneltől jövök. Képzelve el, a vénember durva szavakkal fogadott, mert nem korábban értem oda hozzá, és ezért felmondott. Hiszen maga tudja, hogy soha többé nem is ragadtam volna tollat az érdekében, és képzelheti, milyen örömmel fogadtam a felmondását, amit természetesen azonnal elfogadtam. Erre aztán gyorsan engedékenyebb lett, megpróbált a lelkemre beszélni, mire elköszöntem tőle „a soha többé viszont nem látásra” szavakkal. Micsoda egy vén gazember!

– Ez a hála azért a pompás üzletért, amit lebonyolított számára. Hogy fog tombolni, amikor holnap bejelentem neki, hogy a kirakodás és a hajó rendberakása után szintén kilépek a szolgálatból – válaszolta a kapitány.

– Csak senkinek se beszéljen róla, hogy építtettek magának egy hajót, és a szolgálatomba fog állni. Böven ráér, ha akkor tudják meg, amikor már elkészült. Addig nálam lakik, vigyáz a házamra, és élvezi a százezer dollárjának a kamatait, ha magával a tőkével nem akar kezdeni valamit.

– Hogyan is köszönhetem meg a jóságát, Gatlard úr, – mondta Brooks – megragadva a kezét. – Mindenesetre hűséges szolgálóra fog találni személyemben.

– Tudom, Brooks, de ezzel a saját érdekemben többet tettem, mint magáért.

– A vagyonát abban a lakatlan házban akarja hagyni örökös nélkül ezen az éjszakán? – kérdezte a kapitány.

– Nem szívesen teszem, bár ezen az első éjszakán nem látok ebben semmi veszélyt – válaszolta Gatlard. – De mégiscsak kellemetlen volna ott aludni a földön.

– Kellemetlen vagy sem, én bizony mégis azt tenném, a matrózokban nem bízok meg. Lehet, észrevennék, hogy itt alszik a fedélzeten – mondta Brooks figyelmeztető hangon.

– Hiszen senki sem tudja, hová vitettem a holmit, – válaszolta Gatlard nevetve – de azért mégis megfogadom a tanácsát. Holnap reggel a lakatos eljön a házhoz, hogy egy vasajtót készítsen a pincéhez, azzal aztán minden veszély elhárul. De mi van a mi kedvenc vámosunkkal, mégiscsak igen hálás lehetek neki.

– Merev részegen a maga ágyában alszik, kénytelenek voltunk odacipelni. Ha volna még valami csempésznivalónk, arra most kínálkozna a legjobb alkalom – válaszolta a kapitány.

– Aludja csak jól ki magát! Ha végzett feladatával itt a fedélzeten, adok majd neki néhány rekesz portóit ajándékba, hiszen bőségesen rászolgált.

– Mégiscsak elmegyek a házamba, de magammal viszem a fegyveremet is – folytatta Gatlard. Lement a kabinjába, majd rövidesen pisztolyokkal, egy baltával felfegyverkezve és egy nagy gyapjútakaróval a karján visszatért a fedélzetre.

– Aludjon jól, kapitány! A holnap reggeli viszont látásra – mondta, kezet nyújtva Brooksnek.

– Jó éjt és szép álmokat, Gatlard úr – válaszolta a kapitány, és odakísérte a mellvédhez, ahonnan Gatlard gyorsan leugrott a rakpartra, aztán elsietett a sötétben, és nemsokára a kincsei mellett leheveredett a földre aludni.

Nyugtalanul töltötte az éjszakát, kellemetlen álmai voltak, és már az első reggeli szürkületkor felkelt kemény fekhelyéről.

Első dolga az volt, hogy a baltával leütötte az egyik aranyhordó felső abroncsát, és levette fedelét.

Kéjes érzéssel csüngött tekintete a csupasz aranyakon, melyek a hordóból csillantak meg felé. Belemarkolva és kiemelve egy marék csillogó érmét, csilingelve hullatta vissza azokat. Az arany tiszta hangja minden idegszálán végigfutott, a legkedvesebb muzsika volt számára, amit életében valaha is hallott.

Miután egy ideig boldogan ábrándozva játszadozott velük, leszámolta a ház vételárát, a pénzoszlopokat egymás mellé állította, végül papírba görgette, amit a hajóról hozott magával. Aztán visszatette a hordó fedelét, és a pénzzel, zsebre vágott kézzel elhagyta a házat, és elindult annak korábbi tulajdonosához, akinek kifizette a szerződés szerinti összeget.

Ezt követően elment a legközelebbi vendéglőbe, ahol már elhangzott a reggelihez hívó csengőhang, és elfogyassza reggelijét.

Röviddel nyolc óra után, visszatérve a házába, megvárta a lakatost, akit lekísért a pincébe, hogy mértéket vegyen az ajtóhoz, és utasította, hogy a lehető leghamarabb készüljön el vele.

A ház berendezéséhez be kellett szereznie a legszükségesebb bútorokat, ezért különböző üzletekbe ment, és a megvásárolt holmik leszállítását a házába aznap délutánra rendelte meg.

Így telt el a reggel, és Gatlard vonakodva gondolt arra a kényszerűségre, hogy menyasszonyánál ebédeljen, akire kezdett úgy gondolni, hogy már nem passzol ahhoz az előkelő, magas ranghoz, amit betölteni szándékozott az életben, és az egyszerű polgári lány ólomsúlyú teherként nehezedik lépteire, melyet fényes pályája során tenni szándékozott.

Ennek ellenére fogalma sem volt róla, hogyan tudna megszabadulni ettől a teherből. Lehetetlen lett volna hirtelen szakítania. Túl sokkal tartozott Aglájának és anyjának, hiszen éveken át szinte egész egzisztenciáját, sőt életét is nekik köszönhette. Ez a lány mégsem válhat egy milliomos, Philadelphia legelőkelőbb, leggazdagabb emberének feleségévé. Mivel ezt lehetetlennek találta, így vagy úgy, de kapcsolatukat mindenképpen meg kellett szakítania. Hirtelen azonban erre nem kerülhet sor, lassacskán kell

őt hozzászoktatnia a különválás gondolatához, és a lány valószínűleg majd saját maga fog okot adni rá, hogy szakítsanak.

Gatlard végül úgy döntött, hogy elmegy Astorékhoz, és náluk fog ebédelni.

– Már látom is őt, anyám, ott jön, – szolt Aglaja – amint észrevette Gatlardot a távolban felfelé igyekezni az utcán.

– Márís? – azt hiszem elég későn, a második napon, amikor olyan hosszú ideig volt távol tőled. Úgy veszem észre, hogy tartózkodó és rideg. Úgy tűnik, mintha zavarban lenne itt nálunk, mintha nem lenne rendben a lelkiismerete – mondta madam Astor szomorú hangon. – Isten adja, hogy még minden jóra forduljon!

– De drága anyám, már megint sötét színekben látsz mindent. Tudhatod, hogy már sokszor igazságtalan voltál vele – válaszolta Aglaja kérlelő hangon, és ismét kitekintett az utcára Gatlard felé.

– Sohasem voltam igazságtalan vele. Isten a tanúm, hogy mindig jó szándékkal voltam iránta, de ő olyan ember, akin sohasem lehet kiigazodni. Állandóan úgy változtatja viselkedését, mint a kaméleon a színét. Talán azt gondolod, hogy a boldogságod és jövőd ne viselném a szívemen?

– Az én boldogságom csak rajta múlik, anyám, és nélküle számomra nincs jövő – mondta Aglaja mélyen megindultan.

– És ezt ő is tudja, és mégis képes ilyen tapintatlan lenni veled! – válaszolta az asszony mély lélegzetet véve. Néma szünet után azonban barátságosan folytatta, Aglaja szemeiben észrevéve a könnyeket:

– Történjék bárhogyan is, Aglaja, legalább mi ne adjunk rá okot, hogy elégedetlen legyen velünk, részünkről sohase érzékeljen mást, mint szeretetet és barátságot. Ha ezt nem ismeri fel, akkor egyedül Isten előtt kell számot adnia ezért. Gyere leányom, semmi olyan nincs a világon, amit szeretetből ne tennék meg érted!

– Erre az asszony gyorsan megcsókolta Agláját, megsimogatta az arcát, és így szólt:

– Hát akkor menj eléje, kedves gyermekem, és jókedvűen térj vissza vele!

Aglaja megcsókolta anyja kezét, még egy hálás pillantást vetett felé, aztán kiszaladt a kertkapuhoz, ahol éppen ekkor lépett be Gatlard.

Mosolyogva, bár nem minden szemrehányás nélkül nyújtotta felé a lány a kezét, amit az megragadott, megcsókolt, majd derűs hangon megszólalt:

– Hogy vagytok, Aglaja, te és a mamád? Már kételkedni kezdtem, el tudok-e jönni hozzátok, ebédelni. Sok ügyemet délutánra halasztottam, hogy ezt az órácskát veled tölthessem.

– Szívből köszönöm neked Richard, gyere be, a mama is megörült neki, hogy megjöttél. Ő mindig kevésbé tudja megbocsátani a távolmaradásod, mint jómagam, mert nála csak az okoskodás számít, málam pedig a szív, mely elfogadja a lehetőségeid és szándékaid – mondta Aglaja, és belekarolva kedvesébe beléptek a szobába madam Astorhoz.

– Örvendek, hogy megérkezett, kedves Gatlard. Sikerült elintéznie legfontosabb dolgait, és megint a miénk lehet? – kezdett bele az asszony barátságosan, és kezét nyújtott neki.

– Attól tartok, hogy a munka csak most kezdődik meg igazán számomra – válaszolta Gatlard, majd némi szünet után látható elfogultsággal folytatta:

– Ma reggel vettem magamnak egy házat. A Hallwey féle házat, amelyben korábban bérlők laktak, és egy idő óta üresen állt.

Derült égből egy villámcsapás nem rémítette volna meg jobban Agláját és anyját, mint Gatlard szavai. Összerezzenek, és döbentelen tekintettek egymásra.

– Egy házat? – kérdezték mindketten fojtott hangon, és Aglaja arcáról a pír utolsó nyomain is eltűntek.

– Igen, egy házat, hál’ istennek. Sürgősen szükségem volt rá, mert önállóvá válok, és szükségem van egy üzleti irodára – válaszolta Gatlard szabadabban fellélegezve, mintha megkönnyebbült volna, hogy túl van első, körülményeinek megváltozását illető közlendőjén.

– A két hölgy rémülete ekkor eltűnt arcvonásaikról, és helyére a csodálkozás lépett.

– Saját céget akar alapítani, Gatlard? – kérdezte az asszony félig-meddig hitetlenkedő hangon. – Hiszen ahhoz jelentős tőke szükséges, és a jószerencse reményében idegen pénzekkel valami ilyesmibe kezdeni túl veszélyes lenne. A ház is bizonyára sokba kerülhetett.

– Körülbelül harmincezer dollárt adtam érte, és rögtön ki is fizettem készpénzben – válaszolta Gatlard, visszatartva magát attól, hogy az ennél sokkal nagyobb vagyonával dicsekedni kezdjen, és hízelgőnek találva a két hölgy csodálkozását, hiúságától készletlenül folytatta:

– Hamarosan építtetek magamnak egy a Neptunnál nagyobb és gyorsabb hajót, és saját üzleti vállalkozásokba fogok kezdeni Nyugat-Indiával.

– De Richard, mi mindent beszélsz itt össze-vissza, hiszen az egész úgy hangzik, mint egy mese, ha egyáltalán lehetséges. Talán valami gazdag barátira találtál, aki támogatni akar téged? – kérdezte Aglaja örömteli csodálkozással.

– Nincs szükségem semmiféle barátira, a saját lábaimon állok – válaszolta büszkén Gatlard.

– De akkor hogyan tett szert hirtelen ekkora vagyonra? Mesélje el nekünk, kérem, láthatja, mennyire elcsodálkoztunk – vetette közbe madam Astor, miközben az asztalhoz lépett, mert Hanna tálni kezdte az ebédet.

– Ezt könnyűszerrel elmondhatom – válaszolta Gatlard, miközben látszólag gondtalanul letelepedett a székére. – Néhány

szerencsés kimenetelű spekulációt folytattam saját szakállamra Nyugat-Indiában, és sokat kerestem rajta.

– De mit szól mindehhez Pennel úr, hiszen a vállalkozás, amivel útnak indult, az ő számlájára történt – kérdezte ismét madam Astor.

– Az én vállalkozásaimnak semmi köze sem volt az övéhez, és emiatt őt nem is érte semmi hátrány. Teljes mértékben elszámoltam, és többé semmi dolgom sincs vele – válaszolta Gatlard közönyösen.

– Mást nem tudok mondani minderre, csak annyit, hogy a Jóisten szokatlanul kegyes volt magához, és bizonyára áldásos védelmébe vehette, és önnel együtt mi is hálát fogunk mondani mindketten mindazért, amiben része lett, hiszen siker és áldás csak az ő védelme alatt lehetséges! – mondta madam Astor mély meghatottsággal, ünnepélyes hangon, és észre sem vette, hogy szavai hatására Gatlard mennyire elsápadt, és remegő kézzel a tányérja körül kezdett matatni, hogy elrejtse reszketését, amitől pulzusa lelassult, és a vér a szíve felé tolult.

Aglaja azonban észrevette mindezt, és rémülten megszólalt:

– Istenem, Richard, nem érzed jól magad? Hirtelen úgy elsápadtál, valami bajod van?

Közben megragadta a kezét, és aggódva nézett sápadt arcára.

– Mi van veled? A kezed reszket és hideg, ó istenem, csak nem vagy beteg? – folytatta ijedten, miközben felállt.

– Semmi, semmi, Aglaja, rögtön elmúlik, egy idő óta már többször előfordult velem, hogy a szívem körül összetorlódott a vér, de ez nem jelent semmit – válaszolta Gatlard, összeszedve magát, és poharából gyorsan egy húzásra kiitta a madeirát.

– Madam Astor ekkor azonban meglepődve szegezte rá a tekintetét, és a hirtelen rosszulletet összefüggésbe hozta saját, előbb elhangzott szavaival.

Nem szólt egy szót sem, Gatlard pedig ismét uralkodni tudott magán, Aglaját visszahúzta a székére, és kényszeredett nevetgé-léssel így szólt:

– Látod, már el is múlt. A havannai orvosom azt mondta, hogy mindennek a vér az oka, és nem kell tartanom semmitől.

– Isten adja, hogy ne legyen valami komolyabb oka – jegy-zete meg madam Astor, kérdő tekintettel Gatlard szemeibe nézve.

Ő azonban kitért a tekintete elől, és tréfálkozva Aglajához for-dult:

– Te azonban tölthetnél a páciensednek még egy pohár bort, és közben magadról se feledkezzél meg.

Aglaja gyorsan megtöltötte a poharakat, mire Gatlard meg-emelte felé a sajtáját.

– Egészségedre! – mondta, majd kiürítette azt. – A bor jó, de a napokban küldök majd ide néhány rekesz madeirát és portóit, hogy legyen valami különösen finom innivalónk.

A társalgás meghittsége elszállt, és bármennyire is igyekezett Gatlard gondtalannak látszani, mégiscsak kényszeredett maradt, és könnyen felismerhető volt, hogy valamennyien másvalamire gondolnak.

Gatlard alig várta, mikor emelkedhet fel végre az asztaltól, és amint elérkezett ez a pillanat, sürgős tennivalóira hivatkozva elné-zést kért azért, mert a kávézásra már nem maradt ideje.

Megígérte, hogy amilyen hamar lehetősége lesz rá, ismét eljön. Gyorsan elbúcsúzott, és amint Aglaja kíséretében távozott a ker-ten át, madam Astor fejét ingatva, elgondolkozva nézett utána.

XVIII.

*Téli szórakozás. Az új szolga. A kormányzó. Spanyol viselkedés.
Zavarban. A flotta. A hatalmas folyó. Az indián kislány.
A reggel. A Vörös-folyó.*

Louisiana-ban az őszi mérsékelte a Nap égető sugarait, és New-Orleans-ben az évenként beköszöntő lázas betegségeknek is vége szakadt. A városban ismét felélénkült a kereskedelmi élet, és lakói felfrissülve a hűvös éjszakáktól ismét átadták magukat a gondtalan délvidéki élet örömeinek. A fáklya- és gyertyafényben pompázó fandango-tánctermekből éjszakánként mandolinok, cimbalmok és tamburínok hullámzó hangjai és a lelkes táncosok és táncosnők ujjongása szűrődött ki. A spanyol nagyságok palotáit csilárlók és kandeláberes fényözöne árasztotta el, ablakaik mögött pompás öltözetű hölgyek, aranyszűrtös bársonykabátú urak és tisztek bukkantak fel, gazdag paszományú uniformisaikban. Napközben súlyos, arannyal díszített állami kocsik magasba törő, rojtokkal díszített bakkkal, nehéz zsinóros kabátba bújtatott kocsisokkal gördültek végig az utcákon, ablakaikból kitekintő szép spanyol és francia kreolbőrű hölgyekkel. Délutánonként gazdagok és alacsonyabb rangúak seregestől vonultak az arénák felé a bika- viadalokra, és esténként, amikor a hűvös esti szellő a tenger felől a város irányába fújdogált, a sétányok az előkelő világ kedvtelő sétálgatóival teltek meg.

Louvencourték nem vettek részt ezeken a szórakozásokon, csak az esti sétákon, hogy élvezzék a friss esti levegőt, és felfrissüljenek a nappali hőség után. Ilyen alkalmakkor találkoztak új ismerőseikkel, akik mindig részvétellel és barátságosan üdvözölték őket, és sajnálatukat fejezték ki azért, mert rövidesen elhagyják a várost és messzire, vidékre költöznek, mivel már befejezték előkészületeiket a Fekete-folyó irányába, és a gróf már csak arra várt, hogy több nagyobb csónakhoz csatlakozhasson, melyek mindenféle ellátmányt szállítanak Sarzano tábornok erődjé számára, és melyeket katonai fedezet kísér majd.

Louvencourt korábbi santo-domingo-i szolgálói közül számos férfi és asszony jelentkezett hívására, és a Delphin szkúner fedélzetén útnak indultak New-Orleans felé, így jelenleg körülbelül ötven munkaerővel rendelkezett. Őt nagy csónak állt készenlétben számára, hogy készleteket, szerszámokat, igás- és hátszlovakat valamint egy tejelő tehenet vegyenek fel. A csónakokat úgy szereltette fel, hogy azok egyaránt alkalmasak legyenek vitorlázásra, és evezők használatára is. Egy hatodik, könnyű csónak saját maga, a grófnő és Remi számára állt rendelkezésre minden kényelemmel felszerelve, amit egy ilyen korlátozott helyre a nehéz és hosszú útra be lehetett szerezni.

Graville bankár az előkészületek során a messzemenően támogatga Louvencourtot tanácsokkal és tevőlegesen is, kölcsönként készségesen rendelkezésére bocsátotta a szükséges összeget, és végül az ékszereiket is eladta, éspedig olyan magas áron, hogy a gróf ismét rendelkezett nyolcvanezer dollárnyi készpénzzel.

Moiré, a félvér indián napi gyakorisággal ki-be járkált Louvencourtnál. Konyhájukat állandóan ellátta friss vadhússal és halakkal, és minden alkalmat megragadott, hogy kellemessé és hasznossá tegye magát. Gyakorlatilag a gróf szolgálatában állt, bár nem lépett be szolgának hozzá.

Most azonban, amikor már ennyire közel volt az indulás, a gróf igényt tartott rá, hogy egy olyan szak- és tájismerettel rendelkező ember állandóan rendelkezésére álljon, mint Moiré, hogy segítségével letelepedésre alkalmas helyet találjon, valamint tapasztalataival segítsen leküzdeni a vadonbeli élet kezdeti nehézségeit és veszélyeit.

Moiré már többször is felkínálta szolgálatait, a gróf azonban jó okkal mindeddig kitért előle, mert Lazare kinyilvánította a félvér jellemével kapcsolatos aggályait, és ő maga sem volt iránta túl nagy bizalommal.

Nem volt azonban egyszerű, csak úgy a jó szerencséiben bízva nekivágni a vadonnak, és ott a kívánalmaknak és szükségleteknek megfelelő földdarabot találni, de ez mégis létkérdés volt, amely

körül Louvencourték egész jövője forgott. Ezért ekkor úgy határozott, bár voltak bizonyos kellemetlen előérzetei, hogy állandó alkalmazásba veszi Moirét, és kipróbálja, hogy jóssággal és szereztetjes bánásmóddal képes lesz-e hűséges alattvalójává tenni.

Az érintett ettől a pillanattól kezdve szüntelenül tevékeny és figyelmes volt. Csónakos tapasztalataival a legcélszerűbben szerelte fel a járműveket, számtalan szükséges holmi beszerzéséről gondoskodott, melyek hasznát egy ilyen nagy utazás során csak ő ismerhette pontosan, és minden pillanatban, amikor feladatai nem szólították el távolabbra, a gróf minden intésére engedelmesen ellátta feladatait.

Csak Lazare-val szemben érzett némi ellenszenvet, talán azért is, mert néger volt, vagy azért, mert komoly befolyással volt az uraságra, a családnál betöltött szerepe miatt, de a tisztesség kedvéért ezt igyekezett eltitkolni. Ahol lehetett, kerülte, és a vadonban folytatott élet dolgaiban vele szemben hangosan nyilvánította ki fölényét különösen olyankor, amikor a gróf is jelen volt.

Lazare igen jól felismerte Moiré iránta érzett ellenszenvét, de ennek ellenére értékes személynek tartotta ura érdekében, és ezért barátságos és elnéző volt iránta. A végső előkészületeknél minden olyan ügyben kikérte tanácsait, amiről úgy gondolta, hogy helyesen ítélni meg a dolgot, és gyakran érdeklődött nála olyan helyzetekről, ami a hosszú vándorút során érheti őket.

A gróf engedélyt kért Louisiana kormányzójától, akinek a székhelye New-Orleans-ben volt, hogy csatlakozhasson a Sarzano tábornokhoz indítandó szállítóhajókhoz, aki barátságos hangvétellű válaszában engedélyezte kérését.

Louvencourt már egy hete teljesen fel volt készülve az útra, amikor egy este a kormányzó megüzente neki, hogy a kis flotta indulására a következő napon kerül sor.

Eljött a reggel, és a rakparton, ahol a spanyol hajók ki voltak kötve, összegyűlt a város kíváncsi lakossága, hogy végignézzék, amint a hajók elvitorláznak.

A legelső hajón ott lobogott a spanyol zászló, és a kíséretként kirendelt katonai különítmény fele ott állt a fedélzeten teljes fegyverzetben, míg másik fele a legutolsó hajón tartózkodott.

A dobos megpergette dobját, a katonák felsorakoztak, és a kormányzó nehéz, aranyozott állami kocsija lassan közeledett dübörögve a göröngyös úton. A rakpartra érve megállt, és a kormányzó, Don José Amadeus Ballarta y Zumpango kiszállt, és a katonák fegyverrel tisztelegtek neki.

Alacsony termetű, közkedvelt úriember volt, akinek kolosszális arany vállbojtjaival díszített uniformisa annyira tele volt arany-sújtásokkal és érdemrendekkel, hogy annak alapszínét alig lehetett felismerni. Vaskos fejét, mely teknősbékaként kukucskált ki széles vállai közül, hatalmas tollas kalap fedte. Zsírtól fénylő, vörös arcát nagy, szénfekete bajusz szelte ketté, és hatalmas szabja lógott le keresztben a háta mögött kerek testéről majdnem a földre.

Merész, katonás léptekkel lépdelt a rakparton az első hajóig, ahol hőiesen tüzes beszédet mondott a katonáknak, majd az expedíció kapitányához, Don Balencia-hoz fordulva megbízta, hogy adja át tiszteletteljes üdvözlét Sarzano tábornoknak, majd tollas kalapját megragadva egy lépést hátralepett. A nagy szabja közben a lábai közé keveredett, amitől hanyatt vágódott, égne meredő lábakkal. Hiába próbálkozott ide-oda gurulva feltápászkodni, míg végül az altiszt leugrott a hajóról rakpartra, segítő kezet nyújtva felé, majd leverte a port az uniformisáról.

Vihasos nevetés harsant fel a rakparton lévő nagy tömegben, a kormányzó azonban megvető pillantást vetett a lármázókra, majd meglehetősen büszkén tovább lépkedett a rakparton várakozó Louvencourt felé, hogy elköszönjön tőle, akinek a hajói valamelyest lejjebb várakoztak a folyón. Közben tollas kalapját határozott mozdulattal a fejébe nyomta, és a szablyát, mintha rohamra indulna, lándzsaként tartotta maga elé.

A gróf, aki látta közeledni őt, elément, és megköszönte neki barátságosan megadott engedélyét, hogy csatlakozhasson az expedícióhoz, mire a kormányzó kihúзва magát így szólt:

– Menjen csak, gróf úr, ameddig a spanyol zászló lobog, és én ezekkel a karokkal és ezzel a szablyával fogom védelmezni önt!

Ezzel előrántotta a hüvelyében pihenő fegyvert, és hősieen lelkes tekintettel suhintott vele egyet a levegőben.

Ekkor észrevette a grófnőt, aki felemelkedett üléséről a hajón, és a mellvédnél állt. Könnyed léptekkel odasietett hozzá, lekapta tollas kalapját, uniformisának gomblyukából kihúzott egy szál rózsát, és kecses mozdulattal az alábbi szavak kíséretében átnyújtotta neki:

– A gavallérnak karunkat és szablyánkat, önnek pedig képmását, a rózsát, szépséges hölgy, tiszteletünk jeléül!

Aztán a legkecsesebb szavakkal fejezte ki jókívánságait a grófnőnek férje vállalkozásához, miközben kabátja zsebéből előhúzta zsebkendőjét, hogy letörölje vele gyöngyöző homlokáról az izzadságcseppeket, melyeket a Nap sugarai csalogattak elő bőréből.

A zsebkendőt könnyed mozdulatokkal akarta széthajtogatni, amely azonban ellenállt igyekezetének. Ide-oda lobogtatta jobbjaiban, de az mégsem akart rögtön engedelmeskedni neki, mire mindkét kezével megragadta, széthúzta, és legnagyobb rémületére észrevette, hogy az egy női ing-előtétet tart a kezében, amit a mosónő valószínűleg tévedésből tett a zsebkendők közé.

Arca ekkor bíborvörösre színeződött, majd elsápadt, és a fatális holmit gyorsan visszasüllyesztve kabátja zsebébe, zavart pillantást vetve a grófnő felé, hogy kifürkéssze, felismerte-e a hozzá nem illő ruhadarabot, de az asszony arcvonásai ugyanolyan komolyak voltak, mint ahogyan előbbi üdvözlő szavait fogadta.

A kormányzónak ekkor segítségére sietett a dobpergés, amit a dobos hallatott az első hajóról, amely éppen ekkor vitorlázott ki a kikötőből. Gyorsan tisztelgett a legénységnek, búcsút vett Louvencourtától, akinek a hajói ekkor távolodtak el a rakparttól, hogy kövessék a kormány járműveit.

A szél friss volt és kedvező, és dagadó vitorlákkal hajtotta a flottát felfelé, a hatalmas áradattal szemben. New-Orleans város hátra maradt, és egyre inkább eltűnt a távoli párában az utazók szemei elől.

A gróf legelső hajójában, amely mezőgazdasági eszközökkel, szétszedett kocsikkal és taligákkal, egy malom építéséhez szükséges vasalkatrészekkel, és mindenféle szerszámmal volt megrakodva, a gróf szolgálai kívül ott volt Moiré vezetőként, miközben az utolsó hajót Lazare parancsnokolta.

Az elsőt Louvencourt hajója követte, ennek legénysége hat négerből állt. Ez a hajó könnyű naptetővel volt ellátva, amely árnyékot tartott egészen a hátul elhelyezett kajütig. Előtte helyezkedtek el az utasok ülései, miközben a négerek az elülső részben tartózkodtak.

Lassan haladtak előre, mivel a hajók nem lettek volna képesek azonos sebességgel haladni, így a gyorsabbak nem feszítették ki annyira a vitorláikat, hogy a lassúbbak ne maradjanak le.

Ennek ellenére nagy előny volt, hogy a szél elég erősen fújott ahhoz, hogy az erős áramlat ellenére haladni tudjanak, mert ha evezni kellett volna, az nagy erőfeszítést és sok időt vett volna igénybe.

A gróf összes hajója azonban gyorsabb haladásra is képes lett volna, mint a kormányzat hajói, és csak udvariasságból maradt mögöttük, jóllehet Moiré többször is javasolta, hogy előzzék meg őket. Azok széteszlottak a hatalmas folyó teljes szélességében, így közülük többen a legnagyobb sodrásban haladtak, miközben Moiré elkerülve az erős sodrást, a gróf járműveit egymás mögött a nyugodtabb vizeken vezette.

Ezért útjuk hol az egyik, hol a másik part közelében vezetett, így a hajósoknak lehetősége volt a partig érő őserdő sötét, árnyas részeire is betekinteni, és örömeiket lelhatték az ezerféle növényzet virágaiban, melyek a legmagasabb fákat is csúcsaikig díszítették. Az erdőknek ez a pompája újdonság volt az idegenek számára, és örömteli csodálkozásuk közben nem is figyeltek a rémes,

zöld aligátorokra, melyek nagy számban lepték el az iszapos partot, és a zöld kígyókra, melyek sziszegve emelték fejeiket a tovasuhanó hajók felé. Csak a szép látványnak örvendeztek, örültek az ezüstfehér gémekek sokaságának, a bíborvörös flamingóknak, melyek felröppentek hajóik előtt, majd tőlük távolabb ismét leereszkedtek a partra, míg végül végtelen sokaságba gyülekezve, mint felhő emelkedtek fel a magasba, és az aranyló Nap fényében lárázva és rikácsolva ismét leereszkedtek a folyóra.

A szakadatlan őserdők között Louvencourt örömmel fedezett fel időnként egy-egy települést, mert képzeletben már saját új otthonukat látta maga előtt.

Kellemetlen akadályt jelentettek az út során a folyóban sodródó fatörzsek, amelyek elől vagy kénytelenek voltak kitérni, vagy ellökni a hajóiktól, nehogy kárt tegyenek benne. A hajósok azonban hosszú botokkal voltak felfegyverkezve, készenlétben várva, hogy eltaszítsák a rönköket.

Leereszkedett az esti szürkület, a Nap lemenőben volt a sötét őserdő felett, tüzesen tükröződve a tovasiető folyóban, és a közeledő este fokozta a magányt, amely körülvette az utazókat. Louvencourték szívének azonban mindez jót tett, fellelegeztek arra gondolva, hogy sikerült megszabadulniuk és eltávolodniuk a gonosz világtól, és családi körük csendes, zavartalan békéjéről ábrándoztak, ahol feledésbe merülhetnek a sors kegyetlen támadásai, amelyek oly rémesen beavatkoztak életükbe.

Már majdnem teljesen besötétedett, amikor Moiré a csendes vízben hajóját a folyó bal partja felé kormányozta, ahol az égbetörő fák hatalmas karjai messze benyúltak a víz fölé. A hajósok Louvencourték hajóját annak magasabb árboca miatt kénytelenek voltak kijebbi tartani a folyón, miközben a kormányzati hajók a folyó túlsó oldalán maradtak.

Moiré hirtelen elkiáltotta a szokásos figyelmeztetést a gróf hajója felé: – Figyelem, fatörzs! – mire a hajósok hosszú rúdjaikkal kinyúltak, hogy félretaszítsák a veszélyes rönköt. Ekkor nem

túl hangos, félénk kiáltozás hallatszott, mintha egy kisgyermek hangja lett volna.

– Istenem, egy gyermek! – kiáltott fel szinte egyszerre a gróf és felesége felugorva üléseikről, a sötétben a hang irányába kémlelve.

Ekkor egy hatalmas tölgyfatörzs közeledett a sötét árban, közepe táján számos összeborult, letört ággal, amelynek közepén egy kis sötét alak kuporodott. A félénk sírdogálás és nyöszörgés tőle származott, miközben nem messze egy hatalmas aligátor mellső lábaival kezdett felkapaszkodni a fatörzsre, és félig nyitott, hatalmas száját nyújtogatni kezdte felé.

A hajósok félretolták a fatörzset, amit a folyó sietve tovább sodort a hajó mellett. A gróf ekkor hirtelen odakiáltott az embereinek:

– Állj, állj, az ott egy gyermek, állítsátok meg a fatörzset!

A hatalmas rönk azonban tovább sodródott, az emberek képtelenek voltak megállítani a mozgását.

– Mentsétek meg a gyermeket, kiáltotta a grófnő, kétségbeesett hangon, miközben a gróf és testvére, igyekeztek bevonni a vitorlát, közben odakiáltva a négereknek, hogy kapják fel az evezőket, és kövessék a fatörzset.

Néhány pillanat elegendő volt a hajó megfordításához. Az áramlat magával ragadta, és az evezők szinte repülve hajtották a tölgyfatörzs után, melyet a sodrás annyira eltávolított a parttól, hogy a következő hajókat már nem veszélyeztette.

Lazare az utolsó hajóban észrevette, hogy urának hajóját elragadja a folyó sodrása, és erre nem találva magyarázatot, a sajátjával utána iramodott, és majdnem egyszerre értek oda a fatörzshöz.

– Mentsd meg a gyermeket a fatörzsről, látod az aligátort, Lazare? – kiáltotta felé a gróf, ahogyan csak kifért a torkán.

Az udvarmester eloldotta hajójának vitorláját, és hevesen neki-csapódott a hatalmas fatörzsnek. A következő pillanatban Lazare

már fel is ugrott rá, megragadta és karjára kapta a rémülten kiáltó gyermeket, aki eddig az ágakba kapaszkodott, a szörnyet pedig egy baltacsapással visszazavarta a vízbe.

– Add ide nekem azt a szegény gyermeket, Lazare, – kiáltotta oda neki a grófnő, akinek a hajója ekkor ért oda a rönk másik oldalához, és karjait kitárta a kicsike felé. A gróf ekkor Lazare-tól átvette őt, és felesége karjaiba tette.

Egy csodálatosan szép, körülbelül hároméves indián kislány volt, aki ekkor megnyugodva a grófnőhöz simult, és nagy, gazella szemeivel csodálkozva nézett fel rá.

– Ó, te kis angyal, az ég küldött nekem – mondta az asszony cirógatva a gyereket, és becsomagolta a sáljába, miközben könnyek csordultak ki szemeiből, saját gyermekére emlékezve. – Mennyire kétségbeesve sírhat most anyád utánad, és mennyire vérezhet apád szíve!

Aztán kisimította a kicsi arcocskájából annak mélyfekete haját, majd megcsókolta friss, kecses kis szájacskáját, mire ő néhány érthetetlen szót motyogott, mintha a jóságos idegen asszony kérdéseire akarna válaszolni.

A hajók közben eltávolodtak a fatörzstől, vitorláikat ismét felhúzták, majd rövidesen elfoglalták helyüket a hajók sorában.

A sötétséget, mely egyre sűrűbbé vált, és nagyobb óvatosságra intette a hajósokat, rövidesen eloszlatta a felemelkedő Hold, és szinte nappali világosságot árasztó fénye utat mutatott nekik az ezüstösen csillogó, széles folyón.

Halotti csend vette körül őket, csak a hajók orra felől lehetett hallani a hullámok csobbanását és pezsgését, és a felzavart vízi varjak rekedt káromása szakította meg. Csend uralta az elhagyott vidéket, de olykor felharsant a hangos figyelmeztetés: – Vigyázat, fatörzs! – amit az erdők visszhangja viszonzott.

A grófnő enni és inni adott a megmentett gyermeknek, és bevitte magával a kajütbe, ahol lefektette a puha fekhelyre. A gróf és testvére azonban odakint maradtak üléseiken, hogy ügyeljenek a

hajó biztonságára, de ők is pihentek, és szunyókálásukból csak a közeledő fatörzsekre figyelmeztető kiáltás zavarta fel őket olykor.

Így telt el az első éjszaka, és a felkelő Nap derűs fénnel árasztotta el az erdőt és a folyót, amikor a grófnő kis védencével a karján kilépett a kajútból, és jó reggelt kívánt a férjének.

– A kicsike olyan kedves és türelmes, egész éjszaka meg sem moccant – mondta az asszony fájdalmas mosollyal, megsimogatva a gyermek arcát.

– Ki tudja, mennyi ideig sodródhatott a fatörzsön szegény kislány – válaszolta a gróf, és barátságosan megfogta a kezecskéjét.

– Gondolom, igen hosszú időt tölthetett el rajta, mert tegnap este nagyon éhes és különösen szomjas volt, bizonyára nem mert az ágak közül kihajolni a víz fölé. Szegényke, ha nem akadtunk volna rá időben, az a szörny, az aligátor bizonyára megölte volna – válaszolta a grófnő, és némi szünet után, miközben barátságosan rámosolygott a kicsire, férjéhez fordulva folytatta:

– Valami nevet kellene adnunk neki, úgy gondolom, nevezzük Sauve-nek.

– Igen, ez tényleg megfelelő név lesz a számára, mert valóban a biztos pusztulástól lett megmentve – válaszolta a gróf, részvétellel tekintve a kedves kis gyerekre, aki mosolyogva figyelte tekintetét, majd fejecskéjét a grófnő ölébe temette.

A grófnő ekkor megbízta Cleo-t, hogy a pamutból, amit odaadott neki, készítsen számára egy ruhácskát, és cserélje le vele a bőrszoknyát, amit eddig viselt.

Még nagyon korán volt, a köd könnyű felhők formájában hömpölygött a folyó felett és partjain a fák felfrissülő lombjai alatt, a szél pedig frissen és hűvösen fújdogált. Imitt-amott az erdők sötét zöldjéből őzek, bivalyok és olykor medvék bukkantak elő a part felé tartva, hogy a zajló áradatból megigyak reggeli italukat, és az állatok csodálkozó tekintettel néztek az elhúzó ha-

jók után, ahonnan ijesztő lövések dördültek el és villantak feléjük, és ártatlan társaik közül némelyiket golyó terítette le.

A hajósok gonosz játéka volt ez, amit a gróf megtiltott az övéinek. Nem engedte meg, hogy bármiféle haszon nélkül gyilkolják az állatokat, a kormányhajókon azonban tovább folytatták ezt a szórakozást, és egyre hangosabb üdvivalgások harsantak fel, amikor valaki eltalált egy vadat.

A széljárás kedvező maradt, déli irányból fújt felfelé, és a világos holdfény éjszakánként is lehetővé tette a hajósok számára útjuk folytatását, és így nyolc nap elteltével elérték a Vörös-folyó torkolatát, ahová bekanyarodtak.

Két nappal később ismét elhagyták azt, és felfelé rákanyarodtak a Fekete-folyóra, hogy rövidesen elérjék útjuk célját.

XIX.

A délvidéki indiánok. A közös ellenség. Felkészülés a harcra.

A természet szépsége. Az ütközet. Az indián törzsfőnök.

Baráti biztosíték. Az új haza. Véleményeltérés. Az erőd.

A parancsnok. Üdvözlés. Büszkeség

A Vörös-folyó és a Fekete-folyó két partja körüli vidékeket számos különféle indián törzs lakta, akiknek részben már nagyon régen itt volt a hazája, részben azonban észak felől vándoroltak erre a vidékre, és fegyverrel a kezükben harcolták ki maguknak a jogot, hogy itt élhessenek.

Az előbbiekhöz a miami és mingoe népek törzsei tartoztak, akik korábban hatalmas nemzeteket képeztek, és akiket királyok kormányoztak, de az egymás közötti és országukba betörő idegen vadakkal szemben vívott háborúk következtében számuk és hatalmuk igen erőteljesen megfogyatkozott.

Az északról az országba bevándorolt indiánok közé sokan mások között shawnee és dealware törzsek tartoztak, akiket fehérek üldöztek el északról és keletről apáik földjeiről, és körülbelül ötven évvel ezelőtt kerültek ezekre a területekre.

A franciák és angolok között a nyugati területekért folytatott küzdelmek során Amerika ezen őslakói hol az egyik, hol a másik fél mellett emelték fel csatabárdjaikat, de legkitartóbban mégis a franciák iránt voltak hűségesek. A spanyolokkal sohasem barátkoztak, és a mai napig halálos ellenségnek tartják őket.

A területek eredeti tulajdonosai és a később bevándoroltak közötti ellenségeskedés sem szunnyadt el teljesen, és időről időre még mindig véres ütközetekre került sor közöttük, amelynek során egész törzseket mészároltak le az utolsó lélekig a legszörnyűbb módon.

Közös ellenségük azonban a spanyolok maradtak, különösen pedig a Fekete-folyó menti erőd parancsnoka, Sarzano tábornok, aki a legnagyobb felháborodásukra területük közepén építtette fel várát, és már évek óta gúnyolta és rémülettel töltötte el őket, és vele szemben teljes erejük bevetésével sem tudtak eredményt elérni.

Már évek óta körülrajzották az erődöt, és állandóan alkalom után kémkedtek, hol tudnának kárt okozni neki, a harci szerencse azonban mindig elpártolt tőlük, és már megszámlálhatatlanul sok harcost veszítettek el, akik dühödt bosszúval támadtak a gyűlölt idegenre.

Azt a hírt, hogy egy flotta közeledik a Mississippin spanyol zászló alatt, spanyol katonákkal a fedélzetén, futárok már sokkal hamarabb megvitték, mielőtt még elérte volna a Fekete-folyót, az ott lakó indiánoknak, és a kormányzati hajókon lévő spanyolok is meg voltak győződve róla és fel is készültek rá, hogy a vadak az erőd felé a Fekete-folyón vezető útjuk során meg fogják támadni őket.

A folyó ezen a vidéken nem volt túl széles, és mindkét oldalon az erők fái az égig értek, és különösen a folyó számos kanyarula-

tában nem lehetett használni a vitorlákat, így a hajók csak evezőkkel tudtak továbbhaladni.

Az evezősök azonban nem bújhattak fedezékbe a hajók oldalai mögött a vadak esetleges lövöldözései elől, ezért védelmük érdekében deszkatáblákat állítottak melléjük, és csak annyi rést hagytak szabadon közöttük, hogy mozgatni tudják az evezőket.

Ez az óvintézkedés Moiré tanácsára Louvencourt hajóin is megtörtént, bár egyúttal azt is állította, hogy ők nem lesznek kitéve a vadak támadásainak.

Délután az egész flotta megállt a Fekete-folyón, mert az útnak erre az utolsó veszélyes szakaszára óvatossági intézkedéseket kellett megtenniük. A két kartáccsal megtöltött mőzsárgyút, melyek közül az egyik a legelső, a másik a legutolsó kormányzati hajón volt elhelyezve, azonnali használatra készenlétbe helyezték, és a kapitány szemlét tartott a katonák között, hogy ők is valamennyien megfelelően felkészültek-e egy esetleges harcra.

Eközben a gróf átment Balencia kapitányhoz, hogy köszönetét fejezze ki neki a kíséretért, és egyúttal közölje vele, hogy nem fogja őt egészen az erődig követni, mert több mérfölddel előbb ezen az oldalon fog megállni. Szolgája, Moiré nyilatkozata szerint itt állítólag van egy alkalmas hely, ahol egyelőre letáboroznak, míg a környéken ki tudja választani a letelepedésre alkalmas végleges helyet. Egyúttal megkérte, hogy alkalomadtán ajánlja őt Sarzano tábornoknak, és mondja meg neki, hogy Louvencourt amennyiben ideje engedi, nem fogja elmulasztani, hogy meglátogassa szomszédját.

A délután azzal telt el, hogy felkészüljenek a továbbhaladásra, és mivel a kapitány éjszaka nem akart úton lenni, ezért az indulás időpontját másnap reggelre tűzték ki.

Valamennyi hajó a folyó közepén horgonyzott le, és a legénység készenlétben állt arra, hogy a vadak esetleges támadására azonnal teljes erőből válaszoljanak.

Az éjszaka azonban zavartalanul telt el, és a következő reggel derűsen kezdődött. Ekkor valamennyi járművön élénk tevékenység folyt, a reggelit gyorsan elfogyasztották, a védekezéssel kapcsolatos minden intézkedést tökéletesítettek, az első hajón dobpergés jelezte az indulást, és a hosszú sor az evezők monoton csapásaira mozgásba lendült.

Most egészen más kép vette körül az utazókat. A Mississippi és a Vörös-folyó hullámzó, beláthatatlan, zavaros vízfelülete helyett a hajók ekkor szűk korlátok között, játszadozva csobogó kristálytisza árban úsztak, melyben mindkét oldalon az égbetörő, élénkzöld lombos erdő fái tükröződtek, és az általuk keltett sötét árnyak miatt kapta ez a folyó a Fekete-folyó nevet.

A folyóágy gyakran beszűkült. A két oldalon lévő hatalmas fák ágai összeértek, úgyhogy a hajók mintha csúcsív által tartott lombtető alá kerültek volna, melynek jobb- és baloldalán kisebb mellékjáratok zubogó patakokkal vezettek az óriásnövényekkel borított erdőségekbe. Aztán hirtelen megnyílt a zöld boltív, az áradat ezüstösen csillogó tóvá tágult, amelynek nyugodt felületén visszatükröződött az ultramarin égbolt, és partjai hol mély öblökbe húzódtak vissza, hol pedig festői formájú földnyelvek törtek elő, majd magas erdők árnyékolták, dús füves rétekkel váltogatva, jótekingony változatosságot nyújtva a szemlélőknek.

A színpompa, a föld és folyó feletti illatos levegő az egyre változó képekhez csodálatos bájt mellékel, a mezők zöldje ezernyi árnyalatban pompázott, az erdők, és bármerre, ahová a szem tévedt, mindenfelé tarka virágoktól díszlettek. Mindeközben a Nap aranyló fénye világította meg a tavat körbezáró erdőket és mezőket, és a lombkoronán átszűrődő fénysugarak játszadoztak a fák óriási törzsein és az ágaikon függő könnyű indákon.

Errefelé úgy tűnt, a természetet még nem érintette a civilizáció romboló keze. A partokat gondtalanul legelésző állatok népesítették be, megszámlálhatatlanul sok vízimadár játszadozott a nyugodt vízfelületen, vagy könnyed köröket róttak felette, és az erdők tarka tollazatú lakói hangos, ujjongó hangjaikkal repkedtek a lombkorona titokzatos, hűs sötétjében.

Csodálattal és elragadtatással vándorolt Louvencourték tekintete új hazájukon, jöllehet Moiré előre elmesélte, milyen szép ez a hely, azonban azt a szépséget, amilyen a valóságban volt, szavakkal nem lehet leírni.

– Te sem találasz szavakat, Horace? – szólta a grófnő férjéhez, miután már hosszasan szemlélődtek maguk körül némán, egymás mellett üldögélve. – Isten mégiscsak igen kegyes volt hozzánk, akkor is, ha elég göröngyös úton vezetett el bennünket idáig. Azt hiszem, hogy a felejthetetlen Santo Domingo után ez a legszebb hely a Földön!

– Igazad van, Madelaine, tényleg elbűvölő ez a hely, hátha még tudnád, mennyire végtelenül boldoggá tesz engem, hogy neked is ennyire tetszik. A te boldogságod az egyetlen, ami megszépíti számomra a világot – válaszolta a gróf, és keblére vonta a szeretett asszonyt.

– Ó, drága, szeretett férjem, csak a te gondolataid, a te érzelmeid mozgatnak engem, életem alaphangját te adod meg nekem, én magam csak a visszhangod vagyok! – mondta az asszony, szerelmes érzelmeitől elragadtatva, és puha karjával boldog odaadás-ként átkarolva férje nyakát felnézett rá, és csókra nyújtotta szép ajkait.

A felettük összeboruló lombkorona hűs árnyékában siklottak tovább a mély, tiszta víz felszínén, és az új boldogság kezdte begyógyítani a szíveiken ejtett sebeket, de ekkor az első hajó felől hallható ágyúlövés dörrenése rázta meg az erdőt, és gördült tova, lefelé a folyón.

Döbbsen riadt fel a boldog pár szerelmes ábrándozásából, és lélegzetviasszafajtva néztek mindketten előre a lombkoronák boltozata alatt a hajósor eleje felé, ahol az első hajót fehér füstfelhő vette körül. Ekkor hirtelen mintha alvilági üvöltést hallottak volna, amire muskéták sortüze volt a válasz.

A spanyolok elkeseredett küzdelembe keveredtek az indiánokkal, akik az errefelé keskeny folyó mindkét partján százával rejtőztek el a parti magas, dús növényzet között, fatörzsek mögé

bújva, valamint fent ültek a fák koronáiban, hogy odafentről is lefelé lövöldözzenek nyilaikkal halálos ellenségeikre. Közben pokoli csatakiáltásokat hallattak, amibe sebesültek rémült halálkiáltásai keveredtek. Azonban csak a fák koronáiból leadott lövések érthették el a hajósokat, a part felőli lövések elakadtak a védelemként felállított fatáblákon, miközben a kartácslövések végigsepertek a föld felett, és leterítették az ott rejtőző vadakat. Azok az indiánok azonban, akik odafent ültek a fák ágain, könnyű célpontnak számítottak a katonák számára. Golyóik elérték őket, és egymás után zuhantak le a magasból.

Akadálytalanul, ha nem is halottak és sebesültek nélkül, győzedelmesen vonultak tovább a spanyol hajók a vad ellenség előtt, majd hamarosan a folyó egy újabb tágulatához értek, amelynek közepén haladva már a nyilak lőtávolságán kívül voltak.

Moiré a harc kezdetekor azonnal megállíttatta Louvencourt hajóit, időt hagyva a spanyoloknak, hogy eltávolodjanak, ezzel jelezve az indiánoknak, hogy nem tartoznak hozzájuk.

A csata utolsó hangjai is elhaltak. Halotti csend telepedett a tájra, mire a félvér jelt adott a továbbhaladásra, és hajójának elején felállt. Lassan közeledtek a csata helyszínéhez, amikor Moiré erőteljes kiáltással több indián törzsfőnököt néven szólított, majd az ő nyelvükön folytatta:

– Ismertek engem, Moiré vagyok, a barátotok, testvéretek, és franciákat hoztam el hozzátok, akik köztetek szeretnének lakni, és a spanyolokat ugyanúgy gyűlölik, mint ti magatok.

Ekkor egy indián lépett elő a bokrok közül a partra, és fürkészve nézett a közeledő járművek felé. Csak amikor az első odaért elé, akkor szólította meg annak vezetőjét:

– Légy üdvözlöve, Moiré. Te egy mingoe asszony fia vagy, ezért nem beszélsz dupla nyelvvél. De akkor miért jöttetek együtt ellenségeinkkel, a spanyolokkal, te és barátaid a franciák?

– Azért, mert a mi hajóink gyorsabbak voltak, mint az övéik
– válaszolta Moiré. – Utolértük őket útjuk során, és nem akartunk

elhaladni mellettük, nehogy vitába keveredjünk, mivel barátaink, a franciák szeretik a békességet, és nem hurcolnak magukkal akkora ágyúkat, mint a spanyolok. Ők a vörös emberekkel is örökké békességben fognak élni.

– A franciák már akkor a barátaink voltak, amikor északon a nagy tenger felől lefelé vonultak, és a mi földjeinken erődöket építettek, és amikor megérkeztek az angolok, hogy lerombolják azokat, mi magunk is megragadtuk csatabárdjainkat a franciák érdekében. Örömmel üdvözljük őket – mondta a mingoe törzsfőnök ismét, és integetni kezdett a hajók felé. Aztán folytatta: – A spanyolok azonban két nyelvvvel beszélnek, és legjobb barátait alkalmukban szokták legyilkolni. Mindig is az ellenségeink voltak, és velük szemben sohasem fogjuk elásni csatabárdjainkat mindaddig, amíg egyetlen is él országunkban. Sok száz harcosunkat ölette már meg a spanyol törzsfőnök, Sarzano, aki elrabolta és fogva tartja a legszebb asszonyunkat, de erődjét a tűz fogja elemészteni, és csontjai a napon fognak kifakulni.

– Moiré pedig jó tanácsokkal fog ellátni benneteket, hogyan juttathatjátok be a tüzet az erődbe anélkül, hogy akár egyetlen harcost is elveszítenétek, és hogyan szerezhettek élve kezeitek közé Sarzano-t – válaszolta a félvér, majd némi szünet után folytatta:

– Most tovább kísérem barátainkat, a franciákat, felfelé a folyón odáig, ahol a préri virágai egészen a Fekete-folyó partjáig érnek. Ott szeretnének lakni, és ott fognak baráti kapcsolatba lépni ennek a vidéknek a vörös bőrű gyermekeivel. Nos hát, akkor minden jót, Monocatoocha.

Moiré üdvözlésként még intett a mingoe törzsfőnök felé, a legénység megragadta az evezőket, és a hajók elhaladtak a vadak mellett, miközben valamennyien barátságosan integettek nekik.

A járművek gyors evezőcsapásokkal suhantak, és a hajósok fellélegeztek, amikor végre maguk mögött hagyták a csatateret, és a kiszélesedett folyón tovább haladtak felfelé. Moiré az evezősöket erejük teljes megfeszítésére biztatta, hogy mihamarabb elérjék

útjuk célját, és még naplemente előtt fel tudják állítani sátraikat. Különösebb biztatásra nem is lett volna szükség, az emberek maguktól is megtettek mindent, ami erejükből kitelt, és még az aszszonyok is evezőt ragadtak, hogy lerövidítsék az utazás utolsó óráit.

Dél körül volt, amikor a hajósok az ismét elkeskenyedett, árnyékos vízfelületről egy kiszélesedett tóra jutottak ki, amelyet a folyó vájt ki. Ennek keleti oldalát sűrű őserdő szegélyezte, miközben a nyugati partján egy beláthatatlanul hatalmas préri kezdődött, melynek friss, zöld felületén tarka virágok sokasága pompázott. Imitt-amott azonban kisebb-nagyobb facsoportok emelkedtek ki a hullámszerűen emelkedő és süllyedő felületből, ezek festőien megszakították egyhangúságát, és elbűvölő távoli látványt nyújtottak.

A magas, pompás liliomokkal fedett part közelében egy ligetes rész terült el tölgyekkel, platánokkal, tulipánfákkal, magnóliákkal, mirtuszokkal és babérokkal. Virágzó liánokkal körülfont csúcsaik a magasba emelkedtek a kék éter felé, és dús lombozatuk messzire benyúlva árnyékot tartott a csendes folyó fölött. Moiré ehhez a ligethez irányította hajóját, és hamarosan valamennyi jármű kötött a part mellett a fák jótékony árnyékában.

Egy mélyről feltörő „hál’ istennek” sóhajtással lépett ki a gróf és grófné karonfogva a zöld mezőre, és tekintetükkel meglepődve és csodálkozva néztek végig a fenséges zöld ligenen és a távolba vesző, napfénytől villogó vízfelületen.

– Milyen szép ez a vidék, valódi paradicsom – mondta a gróf lelkesen. – Bárcsak engedné az ég, hogy zavartalanul élvezhessük mindazt, amit ilyen gazdagon kínál fel itt számunkra a természet.

– És mindazt, amit a szívünkben hordunk – vetette közbe a grófnő, a szeretett férfihez simulva, majd odasétáltak a pompás vén fák közé, ahol Cleo az egyik hatalmas tölgy gyökerein ülőhelyet készített úrnője számára. A közelben egy tisztavízű, hideg patak mellett, mely csörgedezve folydogált a napfényben úszó folyó felé, a szolgák tüzet gyújtottak, hogy a szakács új hazájuk-

ban elkészítse az első ebédet, amihez néhány vadász már el is indult az erdőbe, hogy elejtsenek valami vadat.

A négerek a hajók kirakodásával foglalatoskodtak. A málhás- és hátslovakat valamint a tehenet a dús fűbe vezették. Lazare és Moiré pedig a táborverést irányították.

Az udvarmester mindent néhány szóval és barátságos, nyugodt lényével irányított, Moiré azonban mindenfelé hangoskodott, és hanghordozása leginkább parancsoló jellegű volt.

Lazare több néget bizonyos fák kivágására kért, hogy gyorsan valami tetőfélét készítsenek az uraságnak, és azok kiválasztásánál gondosan ügyelt rá, hogy ezzel ne rontsa az erdő szépségét.

A patak túlsó oldalán volt egy fiatal, karcsú, oszlopszerű magnólia, amelyhez Moiré odalépett egy négerrel, és megparancsolta neki, hogy vágja ki, mert egyenes törzse kiválóan alkalmas lesz a megépítendő ház egyik sarokoszlopának.

A néger ott állt a baltával, várakozással Lazare felé tekintve, aki éppen akkor lépett be az erdőbe.

– Na, mire vársz még? – szólt rá a félvér – nem sok vesztegetni való időnk van.

A néger felemelte a baltát, de még nem csapott oda, mert az udvarmester ekkor odalépett hozzájuk, és a szerszámra mutatva megkérdezte őt:

– Mit akarsz azzal a baltával?

– Ki kell vágnom a fát – válaszolta a néger, oldalpillantást vetve Moiré felé.

– Ezt a fát sarokoszlopnak használhatnánk, és nagyon alkalmas helyen van számunkra – válaszolta a félvér.

– Kár lenne ezért a szép magnóliáért, dísz lehetne itt a ház közelében. Bízva csak rám az ilyesfajta rendelkezéseket, Moiré úr, mert én pontosan ismerem urunk óhajait – válaszolta az udvar-

mester tiszteletteljes hangon, és intett a négernek, hogy távozzon a baltájával együtt.

– Én ugyanolyan jól bízhatok a saját ítélőképességemben, és nekem az a véleményem, hogy ezt a fát nagyon jól tudnánk használni – folytatta Moiré valamelyest élesebb hangon, és visszahívta a négert. Ekkor a gróf, aki hallotta a vitát, átlépett hozzájuk a patakra, és így szólt a félvérhez:

– Soha ne mondjon ellent Lazare-nak, Moiré, mert ő az én legfőbb szolgám, és amit ő elrendel, azt jómagam is úgy akarom. Egyszer és mindenkorra, azt a parancsot kaptam tőlem, hogy mindenről neki kell rendelkeznie, a többi szolgám pedig azt a parancsot kaptam, hogy teljesítsék utasításait, és csak az övét. Ennek ellenére mindenkinek szívesen meghallgatom a véleményét, de azt közölni kell velem, és mindenekelőtt azt kívánom, hogy az embereim barátságosan és szeretettel bánjanak egymással. Nekem az a legkedvesebb, aki ebben a vonatkozásban túltesz a másikon. Ezt jól jegyezze meg magának, Moiré!

Mindezeket a szavakat a gróf olyan túláradoan barátságosan, ámde mégis komolyan és előkelően mondta, hogy Moiré lesújtva állt ott, és szóhoz sem jutott, de a gróf gyorsan a segítségére szietett, és így szólt:

– Nagy szolgálatot tett nekem azzal, hogy elvezetett erre a szép helyre, Moiré, és azt is jegyezze meg, hogy megfelelő módon ezért hálámat ki akarom, és ki is fogom fejezni, függetlenül attól, hogy a szolgálatomban marad, vagy sem. Senki sem tesz nekem jót azzal, ami ellenemre van. Tartsa tiszteletben az udvarmestereimet, ő pedig szívesen meg fogja hallgatni a maga tanácsait az itteni első berendezkedéssel kapcsolatban, hiszen mindkettejüknek egy közös érdeke van, ami az enyém, és ez egyúttal a maguk érdeke is.

Aztán barátságosan kezet nyújtott a félvérnek, és intett neki, hogy menjen a dolgára, amit az azonnal meg is tett. Lazare után indult, aki ott állt az egyik hajó mellett, és utasításokat adott a benne foglalatostkodó embereknek.

Miközben a gróf táborában minden kéz szorgosan el volt foglalva, hogy mindent megtegyenek a szükséges kényelem, de elsősorban a biztonság érdekében, a kormányhajók nagy igyekezettel folytatták útjukat felfelé a folyón, és a Nap már lemenőben volt, amikor az erődhöz értek.

Az erőd a Fekete-folyó és az észak felől belé ömlő Bayou Macon közötti földnyelven helyezkedett el. Igen sokféle anyagból épült. Az alapfalakhoz messze északról hoztak le uszályokkal köveket, a föld feletti felépítményekhez azonban márgás agyagból vizesen döngölt, napon kiszáritott téglákat használtak, amit a spanyolok „tobas”-nak neveznek, és amely a falazáshoz igen alkalmas építőanyag. Ezen kívül rönkházakat és deszkaházakat is építettek, amelyek közül több is túlnyúlt a körkörös falazaton. A falakon mindenütt ágyúk kandikáltak kifelé, és a belül magasra felhányt földsáncokon nehéz lövegek álltak, minden irányba mutató torkolataikkal. A félsziget déli csúcsánál, ahol a két folyó egyesült, az állandó heves mozgásban lévő árban számos nagyobb és kisebb hajó volt kikötve, a felettük lévő fal tetején pedig éjjel-nappal őrszem járkált fel, s alá.

Az erőd közepén fehér agyagtéglából épített toronyszerű épület emelkedett a magasba minden más építmény fölé, és korlátokkal körülvett lapos teteje felett nagy spanyol zászló lobogott. A Spanyolország színeire festett hatalmas zászlórúd alatt magas, szikár férfi állt kolosszális arany váll-lapokkal a vállain és hatalmas tollas kalappal a fején, és mozdulatlanul, mint egy szobor, a közeledő hajók felé nézett.

Pedro Sarzano tábornok volt, az erődítmény parancsnoka, aki a flottára várt.

Amikor a hajók csekély távolságra megközelítették az erődöt, annak elülső részén elsütöttek egy nehéz löveget, és az üdvözlésre azonnal válaszolt az első hajó egyik ágyúja. Ez alatt az idő alatt a tábornok magas posztján kezét tisztelegve tollas kalapjához emelte.

Néhány percen belül a flotta elérte az erőd előtti rakpartot. A kaput kinyitották, és Balencia kapitány belépett rajta. Egy hadnagy, Don Ramirez fogadta őt, és közölte vele, hogy ő excellenciája, a tábornok úr, a házában vár rá.

Az erőd belső udvarában felsorakozott a legénység, és dobpergés mellett tisztelgett a flotta előttük ellépő kapitányának.

A hadnagy bevezette őt a tábornok házába, és a lépcsőn fel a tetőteraszra, ahol Sarzano a zászlórúd közelében állva katonai tisztelettel üdvözölte őt.

Sarzano hatvan éves férfi volt, hat láb magas, szikár alak, feltűnően egyenes testtartással. Arca szélkében keskeny, feje hátrafelé és felül igen erőteljes volt, így homloka szokatlanul magasnak és szélesnek tűnt. Hosszú arcán hatalmas sasorr díszlett, fekete szeméit bozontos szemöldök övezte, és őszülő haja rövidre nyírtan meredezett, mint egy kefe. Hosszú, ősz szakáll, melyet viselt, igen nagy száját kétoldalt eltakarta, metszőfogait azonban, melyek még teljesen épek voltak, látni engedte. A férfi nagy, ősz szőrszálakkal díszített fülei igencsak elálltak fejétől, és kiszáradt, rancos arcának, valamint hosszú, sovány nyakának színét viselték.

– Amint hallottam, azok a kutyák, az indiánok molesztálták magukat – mondta az üdvözlést követően a kapitánynak, de remélem, hogy ismét tanulmányos leckét adott nekik. Örömmel hallgattam ágyúinak hangját. Kartács volt a töltet?

– Parancsára, excellenciás uram, csak kartács – válaszolta Balencia meghajolva.

– Az a legjobb takarmány azoknak a bestiáknak – folytatta Sarzano. Vannak sebesültjei?

– Tizennégy sebesült és három halott, excellenciás uram – válaszolta a kapitány.

– Az összesen tizenhét – mondta a tábornok. – Megjegyzem magamnak ezt a számot, mert betartom azt az alapszabályomat, hogy minden sebert, amit ezek a szörnyek egy spanyolnak okoznak, két indián fizet az életével. A szám jelentősen emelkedett az

utóbbi időben, rövidesen megint el kell számolnom velük. Egyébként mi újságot hozott?

– Don Ballarta y Zumpango kormányzó excellenciás úr tiszteletteljes üdvözlését. Figyelmembe ajánlott egy francia grófot, név szerint Louvencourt urat. Kérte, hogy vegyem védelmembe. Santo Domingo-ból menekült New-Orleans-be, és a Fekete-folyó mentén akar letelepedni. Egészen addig követett a hajóival, ahol az indiánok megtámadtak bennünket, ott aztán lemaradt, én pedig nem állhattam meg miatta – válaszolta Balencia.

– Ezek a franciák! – kiáltott fel Sarzano borús tekintettel – úgy forognak, mint a szélkakas, kezdettől fogva kokettálnak a vadakkal, és szeretnék ezt az országot megint a sajátjuknak nevezni. Egyáltalán nem örülök neki, hogy Ballarta ide küldte ezt a gróf urat a közelembe, mert ez megosztott uralmat eredményez. Jobb, ha békésen viselkedik, nehogy Spanyolország ellenségének tekintsem.

– Nekem úgy tűnt, hogy igen nyugodt, előkelő ember – vetette közbe a kapitány.

– Még hogy előkelő! – válaszolta Sarzano megvetéssel, közben kihúzva magát. Francia, és előkelő? Szívesen látnám a családfáját. A franciák családfáiban túl gyakran csörgedezik közönséges vér.

A tábornok itt elhallgatott néhány pillanatra, majd mérsékletes hangon folytatta:

Hozassa be a sebesültjeit az erődbe, aztán igyekezzen a hajók kirakodásával. A további parancsaimat majd közlöm önnel.

Aztán Sarzano kalapjához emelte kezét, a kapitány viszonzta a tisztelgést és elhagyta a tetőteraszt.

XX.

*Kontraszt. A vad királylány. A zsarnoki szerető.
Az alacsonyabb rendű ember. Ébredés. Korai séta.
A megvadult ló. Az életmentő lövés. A fekete törzsfőnök.
A gyermek. A fürdő. A beteg ápolása.*

A Nap lement, az est sötétje rátelepedett a vidékre, a szél hűvösen és frissítően fújdogált a ház magasban lévő terasza felett.

Sarzano hosszú lovagi kardjával a kezében néhányszor elmélyedve fel-alá járkált, majd elővett egy nagy kulcsot a zsebéből, és lement a házba.

A keskeny csigalépcsőn egy ajtóhoz ért. Kinyitotta a kulccsal, és belépett egy szobába, amelynek belseje feltűnő kontrasztot mutatott. A falak mindenféle burkolat nélkül a nyers agyagtégla-kat mutatták, az ablaknyílásokban nem volt üvegezett ablak, csak lőrészekkel ellátott tölgyfából készült ablaktáblákkal volt ellátva, a földem és a padló durva ácsmunkáról árulkodott. Ezzel szemben pompás ágy állt a fal mellett, vörös damaszttal letakarva, két oldalán azonos anyagból készült drapéria függött, sátorszerű alakzatot képezve, miközben az ablaknyílást ugyanilyen selyemszerű anyagból készített függönyök díszítették.

A többi bútort egy nehéz tölgyfaasztal, és sámli képezte, ezeket láthatóan itt a vadonban készítette valaki, és egy nagy karosszék magas, egyenes háttámlával, ugyanabból az anyagból. A falon több olajkép függött aranyozott keretben, amelyek életnagyságú lovakat ábrázoltak páncélöltözetben, és pedig Don Pedro Sarzano elődeit, az asztalon pedig egy olajlámpás állt. A szoba minden sarkában fegyverek voltak felhalmozva, puskák, muskéták, kardok és lándzsák. A kisebb fegyverek, mint pisztolyok, mordályok, balták és török mellettük a falon függtek, és a szobának egy fegyverraktár képét kölcsönözték. Voltak ott még különféle vasból készült fura alakú eszközök is, hosszú tüskék, hegyes horgok, kampók, csavarok, és fogók, melyek vöröslő rozsdái úgy néztek ki, mintha régen véresek lettek volna. Kínzószerszámok

voltak ezek, amelyeket Don Sarzano foglyul ejtett indiánok kínzáshoz és fájdalmas meggyilkolásához használt.

A szobába lépve a tábornok először egy pillantást vetett az ágyra, aztán bal felé nézett egy erős tölgyfaajtóra, amelyet nehéz, vasból készített retesz tartott zárva. Odalépett hozzá, erőteljes kezével félrehúzta a reteszt, és az ajtón át belépett a másik szobába.

Ez a szoba zsúfolásig gazdagon volt berendezve. Selyemben, aranyban és bársonyban pompáztak a bútorok, aranykeretes, nagy tükör díszítette a falat, karos ezüst gyertyatartó állt előtte koloszszerű viaszgyertyákkal a márványburkolatú asztalon, a padlót pedig török szőnyeg borította.

Ennek a szobának a leggazdagabb díszé azonban egy sötét női alak volt, aki egy dívány vörös bársonykárpitján ült, és Don Sarzano belépésekor láthatóan felriadt nyugalmából.

Csodálatosan nemes alkatú, magas, karsú teremtes volt, és bőrének bronz színe hirdette, hogy a hölgy indián. Az indián asszonyok hosszú rojtokkal díszített, kecses szabású és színesre festett bőr szoknyácskáját viselte formás csípője körül, felette gyöngyökkel díszített bőrv fogta körül karsú derekát. Hosszú, kagylókból készült hófehér gyöngysor volt sötét hattyúnyakán és csodálatosan szép mellén, arany karkötők díszítették gyönyörű karjait, kis fejről csillogó, mélyfekete, dús haj csüngött alá vállain átomolva majdnem a földre, fejének két oldalán piros bőrszalaggal összefogva. Nemes arcának hosszúkás oválján magas, szabad homloka alatt pompás rajzolatú erőteljes, mélyfekete szemöldökének boltíve alól hosszú szempillákkal nagy sötét szemek tekintettek ki, könnyen ívelt orra nemes metszésű volt, és friss piros ajkai látni engedték makulátlan, alabástrom fogait.

– A Nap már lement, a levegő hűs odafent a tetőterazon, menjünk fel, Isabella – szólította meg Don Sarzano az indián nőt, intve neki, hogy álljon fel.

– Az én nevem nem Isabella – válaszolta mély, fémesen csengő hangon, törve a spanyol nyelvet. – Az én nevem Whelika!

– Meg lettél keresztelve, keresztény vagy, és Isabella a neved – válaszolta Don Sarzano borús hangon.

– A víz, amit a káplánod a fejemre borított, nem mosta le rólam indián voltomat, és sem láncaid, sem erőszakos viselkedésed nem tesznek engem hűtlenné Istenem iránt – válaszolta a lány és szemei, melyeknek leeresztett szempillái lágy, melankolikus kifejezést kölcsönöztek, ekkor tágra nyíltak, és gyűlölettel izzottak Sarzano tekintete felé.

– Hagyd már az ostobaságaidat, mit segít rajtad ez az ájult gyűlölet, Isabella? Ne tipord lábbal a boldogságod és nyugalmad, és ne kényszeríts rá megint, hogy akaratom erőszakkal érvényesítek – folytatta a tábornok magára kényszerített nyugalommal, ismét intve az indián lánynak, hogy álljon fel.

– Nyomorult, elvetemedett ember, nem szégyelled magad, hogy még meg is említed, mennyire alávaló vagy? Hát nem hallod újra meg újra az indián nő ajkairól, hogy úgy utál téged, mint a bűnt, hogy úgy gyűlöl, mint a legdühödtebb vadállatot, hogy úgy elátkoz téged, mint a hazugságot, és kitépné szíved a kebledből és odavetné azt a farkasoknak, ha meglenne hozzá a hatalma? Hát még azt is elvárnád te szörny, hogy Whelika felmenjen veled a házad teraszára?

– Ez a hála azért, mert ilyen jól bánok veled? Ha nem akarod elismerni a jóságomat, akkor majd megtanulsz félni tőlem, ájult nőszemély! – válaszolta Sarzano haragosan, kezét ökölbe szorítva.

– Tőled félni? Abból nem lesz semmi. Csak utállak, mint egy kígyót. A szavaid hazugságok, a leheleted méreg, csókok a halált jelenti számomra, de félni sohasem fogok tőled. Inkább kötöztesél meg megint, veressél láncra, kínozzál halálra, de mást sohasem fogsz hallani Whelika ajkairól, mint átkokat, és a Nagy Szellem pusztulást fog hozni rád mindazokért a gaztettekért, melyeket elkövettél népem és jómagam ellen.

– Alacsony származásod képtelenné tesz rá, hogy felismerd azt a tiszteletet, amivel irántad vagyok. Nem vagy méltó rá, hogy Spanyolország egyik legnemesebb lovagja annyira szeressen,

hogy rabszolgáddá alacsonyodjon, aki még egy királylány kezét is megkérhetné. Nem érsz te többet, csak annyit, hogy rabszolgaként kezeljelek, és erőszakkal érjem el, hogy engedelmeskedjél akaratomnak – mondta Sarzano, büszkén kihúzva magát, összevonva dús szemöldökét, miközben vágyakozó tekintete mégiscsak sóvárogva nézegette a szépséges lányt.

– A mingoe nép öregebb, mint a tiéd. Monocatoocha, az apám a mingoék királya, Whelika pedig gyűlöl téged! – válaszolta büszkén az indián lány, becsmérően legyintve a spanyol felé, és tekintetével elfordulva, visszavetette magát a díványra.

– Sarzano, a te urad, azt parancsolja neked, hogy kövessed. Hajlandó vagy rá? – folytatta ekkor a tábornok, kieresztve magából dühét.

– Nem! – válaszolta Whelika határozottan, kezét elutasítóan tartva felé.

– Akkor idehívom a néger asszonyokat, akiket rabszolgának ajándékoztam neked, kötözzenek meg, és kényszerítsenek rá, hogy engedelmeskedj az akaratomnak – mondta Sarzano fenyegető hangon, elindulva az ajtó felé.

– Állj meg! – kiáltotta ekkor az indián lány felugorva, felháborodott hangon. – Azok az alligátorok soha többé nem érinthetnek meg engem. Ezt egyszer már megígérted nekem, akkor inkább követlek.

Közben kis kezeit görcsösen összeszorítva lehorgasztott fővel odalépett Sarzano-hoz, aki izzó tekintettel gyönyörködve szép alakjában karját a lány puha vállára tette, és kivezetve őt a szobából így szólva hozzá:

– Úgy szeretlek, imádlak téged, mennyei Isabella, ne utasíts el mindig magadtól, mert belepusztulok az irántad érzett szerelembe!

Whelika azonban hallgatagon, reszkető, imbolygó léptekkel követte a spanyolt felfelé a teraszra, aki felérve odavezette őt egy

a zászlórúd mellett álló nádfonatú nagy szófához, és karjaiba zárva őt, letelepedtek.

Elbűvölő, hűvös éjszaka volt, a csillagok ékszerekként villogtak a sötét égbolton, és üdítően friss szellő fújdogált Sarzano magasban lévő terasza felett.

Louvencourték tábora felett is üdítő, friss esti szellő fújdogált, a grófnő orcáit legyezgetve.

Rőzséből és levelekből gyorsan elkészített alacsony tető alatt, mely elhárítja az éjszakai harmatot, férje karjaiban elszunyókált azzal a boldogító érzéssel, hogy végre elérték vágyaik célját, egy elbűvölően szép új hazát, ahol már semmi sem zavarhatja meg békéjüket és boldogságukat.

A gróf mellett ott heverték a fegyverei, és szolgálai, akik az erdőben gyűjtött tábornüzek mellett nyújtózkodtak el, a sajátjukat kezükben tartották, míg a tábor körül fegyveres őrök álltak, az alvók biztonságára ügyelve.

Az éjszaka azonban zavartalanul telt el, és a sötétség menekülni kezdett a közelgő reggel elől. A tűzvörös kardinálispianty fuvalázó hangja a pihenő grófnő feletti ősrégi magnólia sűrű lombkoronájában reggeli énekét dalolta, felébresztette őt boldog álmából.

Felnyitotta a szemeit, felült, és első csodálkozó pillantása maga körül visszazökkentette őt a jótékony valóságba. Aztán drága, szeretett férjére tekintett, aki még szelíden pihent. Összekulcsolta kezeit, és bensőséges, csendes hálaimát rebegett el a Mindenhatónak, aki oly csodálatos keggel vezette el őket ide annyi veszélyen át.

Remi Louvencourt is éppúgy, mint valamennyi szolga fáradtan heverték mély álomban az elmúlt nap fáradalmaiktól, csak Vaillant, a hűséges kutya üldögélt gazdájának lábainál, és nézett farkát csóválva a grófnő felé, aki azonban megfenyegette ujjával, mintha azt akarta volna mondani neki, nehogy felébressze a gazdáját.

Csendesen felállt, és a kutyát magához intve elindult a part felé, ahonnan számtalan virág illatát fűjdogálta felé a hajnali szellő.

Olyan pompás, friss reggel volt, amelyennél szebbet még Santo Domingo-n sem ismert. Annyira tiszta és áttetsző volt az ég, a virágok illata annyira édesre fűszerezte a levegőt, oly vidáman énekeltek az erdő madarai, a keselyűk és a sasok oly bátran, játszadozva vitorláztak a széles, tiszta ár felett! Ó, mennyire teljes lehetett volna a grófnő boldogsága, ha nem gyötörték volna fájdalmas emlékei a kis Adelaide elvesztése miatt, ha fájdalmát el tudta volna üzni lelkéből!

Szép nagy szemei könnyekkel teltek meg, de ekkor a férje átkarolta őt, és érzelmesen jó reggelt kívánt neki.

– Ilyen korán, Madelaine? Megszégyenítesz – mondta szeretettje mosollyal. – Remélem, jól aludtál?

– Pompásan, drága Horace, és ha az elő első alvásnak egy új hazában jó előjele lehet, akkor mi valószínűleg nagyon boldogok leszünk itt.

– Minden bizonnyal, drága Madelaine! – mondta a gróf örömmel, hiszen már minden kellemetlenség mögöttünk van. És mennyire szép, mennyire elbűvölő ez a hely, azt hiszem, ennél szebb még Santo Domingo-n sem lehetne a reggel.

– Szebb bizonyára nem – válaszolta a grófnő, és némi szünet után még hozzáfűzte: – De azért ott is szép volt!

– Gyere, tegyünk egy sétát lefelé a folyó mentén, amikor visszaérünk, annál jobban fog ízleni a reggeli – vetette közbe gyorsan Louvencourt, hogy elterelje az asszony figyelmét a múlt-ról.

– Szívesen, csak felveszek előbb egy erősebb cipőt, mert még nedves a fű – válaszolta a grófnő.

– Én pedig magamhoz veszem a puskámat, talán sikerül elejtenem egy szarvast – jegyezte meg a gróf, majd mindketten viszsziettek táborhelyükhöz.

– Ekkor a kis indián lány szaladt oda hozzájuk, és érthetetlen szavakkal reggeli üdvözlétet kiáltott feléjük, de beszédes muto-gatással is kísérte, amit mondott.

– Jó reggelt, kedves Sauvée! – mondta a grófnő, örömmel fo-gadva őt, megcsókolva és megcirógatva. – Édes kis angyalka vagy, és nagyon örülünk neki, hogy rád találtunk.

Aztán a férjéhez fordult: – Tényleg milyen kedves gyermek, bárcsak megértene bennünket.

– Nemsokára úgy is lesz – válaszolta a gróf, megragadva a puskáját, golyótáskáját átvetve a vállán, aztán kézen fogva a gyermeket így szólt a grófnőhöz:

– A kicsike elkísérhet bennünket, nem fogunk gyorsan menni, és azt hiszem, ő jobban hozzá van szokva, hogy nem kitaposott ösvényen jár, mint mi.

– Csak a vízparton megyünk lefelé, az erdő végéig – szólt oda a gróf Lazare-nak, aki jó reggelt köszönve lépett oda hozzájuk. – Készítesd el a reggelit, mire visszajövünk!

A grófnő közben megfogta a kis indián lány kezét, és férje előtt elindult a folyó mellett a fűben.

Még nem jutottak messzire, amikor a gyermek kihúzta kezecs-kéjét a grófnő kezéből, beszaladt oldalra az erdőbe, letépett egy pompás virágkelyhet, és mosolyogva átnyújtotta Madelaine-nek.

– Köszönöm neked, Sauvée – mondta az asszony kellemesen meglepődve, és a virágot átvéve megsimogatta a kicsike arcát, mire ő hol jobbról, hol balról újabb virágokat szedett, így végül a grófnő egy egész csokor virágot kapott.

Minden fa, minden növény, minden madár témát nyújtott a tár-salgáshoz, és a sétálók így közeledtek az erdő végéhez, ahol a nyílt préri nyugat felől egészen a folyóig ért.

– Most menjünk csendben és óvatosan addig, míg az utolsó fa mögé érünk, talán egy őz álldogál a préri szélén, és lehetőségem nyílik egy lövésre – mondta a gróf, majd némán továbblépett,

miközben felesége Sauvée-vel ugyanolyan halkan lépkedett a nyomában.

Hamarosan elérték az utolsó fát, egy hatalmas, öreg tölgyet, amelynek ágai messze kinyúltak a füves rész fölé. Louvencourt végigfürkészte a közeli környéket, és tréfásan így szólt a grófnőhöz, aki odalépett mellé a fatörzshöz:

– A remény nem járt eredménnyel, egyetlen őzet sem lehet látni a környéken.

– Az meg mi ott a prérin a messzi távolban? – szólt közbe a grófnő, és kezével a vélt valami felé mutatott.

A gróf is a sötét tárgy felé nézett, amely szédítő sebességgel közeledni látszott, majd válaszolt:

– Tényleg nem tudom, hogy mi lehet, talán egy bivaly, vagy ló, de hamarosan kiderül, mert pont errefelé tart. Bújj el a fa mögé, hogy ne vegyen észre bennünket túl hamar.

Csak rövid ideig álltak így ott, amikor a gróf halkán folytatta:

– Egy ló, igen, igen, egy ló, valószínűleg vad, de valami zavarhatja, mert úgy vágat, mintha az életét mentené.

Újabb rövid szünet következett, mire a gróf csodálkozva megszólalt:

– A ló valamit visz a hátán, vajon mi lehet? Ó, istenem, csak nem tévedek? Egy ember, aki hátrafelé lelóg a lóról. Már itt is vannak!

Egy hatalmas fekete paripa száguldott egyenesen a folyó felé, amikor a gróf döbbenten felkiáltott:

– Egek! Hozzá van kötözve a lóhoz! Ha az állat eléri a folyót, akkor az az ember el van veszve!

Ezzel Louvencourt vállához kapta a puskáját, de a grófnő reszketve megragadta a karját és rákiáltott:

– Szűzanyám! Mit akarsz tenni, Horace?

– Hagyjál most, Madelaine – kiáltott rá a gróf, és vállhoz emelt puskával kiugrott a fa mögül. A fekete paripa a közelében száguldott el. A hátáról lógó ember felemelte a karját, a puska eldörrent, látni lehetett a torkolattüzet, a ló előre bukott, majd a halállal küszködve a folyó partján elterült.

A lövés hangjára Madelaine rémülten felsikoltva mindkét kezével eltakarta arcát. A gróf eldobta a puskát, és kutyáját hátra utasítva a haldokló állathoz futott.

Az állat vergődve hevert előtte, és egy indián a ló teste alatt összekötözött lábakkal, jobb keze a farok tövéhez kötve hevert rajta, teljes testén horzsolásokkal és vérrel borítva.

A gróf gyorsan előkapta a kését, elvágta a bőrszíjakat, amelyek a szerencsétlent a lóhoz kötötték, a következő pillanatban kiszabadította a lábát a ló súlya alól, és a végletekig kimerült embert a magas fűbe húzta, miközben annak karjai ernyedten lógtak, és csak tompa tekintettel nézett fel Louvencourtra, mintha ki akarná fejezni háláját annak irgalmasságáért.

A grófnő rémülten és döbbenten nézett a fa mögül a férje felé, amint az a vérrel borított embert lefektette a fűbe, és beleborzongott abba a gondolatba, hogy a golyótól vérezhet annyira, de a gróf ekkor örömmel kiáltotta felé:

– Hál’ istennek, sikerült megmenteni őt, Madelaine! – aki erre örömmel visszakiáltott: – Hát lehetséges volt? – és nyomában a gyerekekkel odafutott hozzá.

Az indián az oldalán feküdt, fűbe lógó fejjel, csukott szemmel. Amikor a gyerek meglátta őt, hangosan felkiáltott, odavetette magát mellé, és karocskájával becézgető, érhetetlen, feltehetően szeretetteljes szavakat suttogva átkarolta a nyakát.

Mintha áramütés érte volna, úgy rándult össze az indián. Felnyitotta a szemét, és utolsó erejével keblére ölelte a kislányt.

– Gyermekem! Natha!

Aztán tehetetlenül összeomlott karjában gyermekével, tekintete azonban boldogan tapadt rá, miközben Louvencourték csodálkozva és mélyen meghatódva álltak ott, és hol az apát, hol a lányát nézték, amint átkarolták egymást, mintha soha többé nem akarnának elszakadni egymástól.

Tovasuhantak a túláradoan érzelmes percek, és Louvencourt nemes szívében előtérbe kerültek a megmentett ember iránti aggodalmak.

– El kell őt juttatnunk a táborhelyünkre, hogy Remi bekötözzön és gyógyíttassa sebeit, mert meglehetősen megtépett állapotban van – mondta Louvencourt a feleségének. – A ló valószínűleg erdőn vágthatott keresztül vele. Nézd csak, egy csomó csengettyűt kötöttek farkának szőrzetébe, hogy ezzel hergeljék az állatot örült száguldásra.

Az indián a gróf szavai közben ráemelte tekintetét, figyelve a beszédét, majd nehézkesen feltámaszkodva karjára, bágyadt hangon megszólalt franciául:

– Te francia vagy, és megmentetted egy shawnee indián életét, és nem csak az életét, hanem a gyermekét, egyetlen gyermekét is visszaadtad neki. Élete mostantól kezdve a tiéd, és hálájának sohasem fog vége szakadni.

Meglepődve, hogy az indián anyanyelvükön beszél hozzájuk, a gróf és a felesége szinte egyszerre szólalt meg:

– Beszélsz franciául?

– A shawnee-k mindig hűséges barátai voltak népeteknek, és közülük sokan beszélnek a nyelveteket.

Közben felült, örömtől sugárzó arccal szívéhez szorította gyermekét, anyanyelvükön néhány szót szólt hozzá, amire a gyerekek borús hangon válaszolt, és sírva, arcocskájával a kebléhez simult.

Az ember összerezdült, könnyek kezdtek patakzani szemeiből, és arca a gyermekének vállára hanyatlott, aki bizonyára valami

nagyon szomorú dolgot mondhatott neki. Louvencourték ezt jól érzékelték, azonban fájdalmát tiszteletben tartva nem érdeklődtek annak oka iránt, némán és részvétellel tekintettek egymásra, mire a grófnő végül megszólalt:

– Gyorsan viasszaszaladok a táborba, és ideküldöm Lazare-t néhány szolgálival, addig maradj itt a szerencsétlennel, Horace.

– Drága kis feleségem, szaladj Isten oltalmával – válaszolta a gróf, megcsókolva kezét, majd folytatta:

– Vidd magaddal Vaillantot, és tartsd magadnál, amikor ideküldöd Lazare-t.

– Aztán intett a kutyának, hogy kísérje el a grófnőt, aki szapora léptekkel elindult a visszafelé vezető úton arra, ahonnan jöttek.

Az indián gyermekére borulva összekuporodott fájdalmában, Louvencourt pedig bensőséges részvétellel állt mellette. Bizonyára valami szerencsétlenség érthette a férfit, hogy gyermekét viszontlátva ilyen bánatnak adta át magát. A gróf végiggondolta, mi lehetett volna neki mégoly fájdalmas hír, ha visszakapta volna gyermekét, Adelaide-t. Csak és kizárólag Madelaine elvesztése! Igen, a gyermek minden bizonnyal felesége halálhírére közölte vele!

Louvencourt megrémült, feleségére gondolva, hiszen egyedül küldte őt vissza az erdő mellé, és milyen könnyen érheti valami szerencsétlenség útközben! De hiszen nem is kellett túl messzire mennie, és Vaillant is vele volt. Szapora léptekkel lesietett a part-ra, és aggodalmasan felfelé nézett a folyó mentén, és a távolban meg is látta a grófnőt a kutya kíséretében, amint felfelé igyekezett egy kisebb emelkedőn. Most már mindjárt ott van Lazare-nál.

Tekintete megint a gyászoló indiánra tévedt, majd oldalvást a lóra, amitől csak néhány lépésnyi távolságra állt. A golyó a lapockájánál hatolt a testébe, és milyen hamar kiűzte belőle erőteljes életét! Kár ezért a szépséges, nemes paripáért, halála azonban egy ember életét mentette meg. A ló teljes testét verejték borította, ki

tudja, mennyit száguldhatott menekülés közben, gondolta Louvencourt, és elképzelte magában a szegény indián kínszenvedését. Ekkor Lazare közeledett igyekezve több szolga kíséretében, akik baltákat és köteleket hoztak magukkal.

Louvencourt odalépett az indiánhoz, megkocogtatta a vállát, barátságosan megszólítva őt:

– Idehívtam az embereimet, hogy elvigyenek a táboromba, mert bizonyára nincs annyi erőd, hogy a saját lábaidon menjél.

– Nagy szíved van, és Ugahi, a shawnee törzsfőnök hűséges barátod lesz – válaszolta az indián, és megpróbált felállni, de nem volt elég ereje hozzá.

Lazare ekkor felemelte és lábra állította, ő azonban megint térdre rogyott.

Vigyetek le a folyóba, a szívem nagyon kívánja – kérte ekkor a shawnee, a gróf pedig levitette őt a partra.

– Fogd meg jól a kezem, te elég erős vagy hozzá – folytatta Lazare felé fordulva, miközben azt szerette volna, hogy a partról eresszék le a vízbe.

– Vedd le előbb a bőrkabátodat, hogy ne legyen vizes – mondta neki Lazare, és csípőjén eloldotta az indián egyetlen ruhadarabját, aztán leeresztette a vízbe, ahol a beteg hosszasan elidőzött.

– Most már képes leszek a saját lábaimon menni, mondta, amikor Lazare megint felültette őt a partra, és ráterítette a ruháját. És tényleg képes volt rá, hogy Lazare és az egyik szolga támogatásával elinduljon, így nem kellett hordágyat készíteni a számára.

A gróf kézen fogva a gyermeket követte az indiánt, akinek a léptei egyre könnyedebbek és biztonságosabbá váltak, és rövidesen már csak Lazare-nak kellett támogatnia őt.

Ennek ellenére elég sokáig eltartott, mire elérték a táborot, ahonnan a grófnő sietett eléjük, és örömmel üdvözölte a beteget.

Készítettek számára egy pihenőhelyet, Remi Louvencourt pedig megvizsgálta a sebeit, amelyek közül azonban egyik sem tűnt veszélyesnek, csak a nagy vérveszteség és végtagjainak szoros összekötözése vette el erejét. Remi a sebeket gyógyító eszenciákkal kimosta, enni és inni adtak neki, aztán hagyták, hogy kipihenje magát, és magára hagyták gyermekének vigasztaló jelenlétével.

Reggeli közben Louvencourték társalgásalgása a szörnyű sors körül forgott, ami minden jel szerint érinthette az indiánt, és valamennyien a legmelegebb részvétüket nyilvánították ki a szerencsétlen iránt.

XXI.

*Figyelmeztetés. Együttérzés. Fontos hír. A hálás indián.
A megállapodás. A két ellenfél. Kicselezve. A búcsú. Az átverés.
Megerősített tábor. Újabb nyugalanság. A bizalom. Az áruló.*

A reggeli végeztével Remi visszatért a beteghez, a gróf pedig az erdőbe ment utánanézni, hogy mire jutottak emberei a megépítendő házhoz szükséges fák kivágásával, amikor Moiré meghajolva az alábbi szavakkal lépett oda hozzá:

– Gróf úr, ön egy indiánt hozott magával, akinek a jelenléte a táborában veszéllyel járhat. Az az ember Ugahi, a shawnee nemzetség egyik kis törzsének törzsfőnöke. Ők már hosszabb idő óta ellenséges viszonyban élnek a mingoe-k királyával, Monocatoocha-val, aki ha meghallja, hogy Ugahi-t vendégül látja, akkor ezt barátságtalan lépésnek fogja tekinteni.

– Viszont az az ember beteg, és én megmentettem az életét. Kilőttem alóla a megvadult lovat, amelynek a hátára volt kötözve. Hogyan utasíthatnám most ki a táboromból? – válaszolta a gróf.

– Bizonyára Monocatoocha ejtette foglyul őt, és kötözte a lovára. Az indiánok között ez egy szokásos kivégzési mód. Változtatlanul azt tanácsolom, hogy küldje el őt, amilyen hamar csak

lehet, mielőtt Monocatoocha tudomására jut, hogy itt van. A maga nevében meghívtam őt, hogy látogassa meg, amikor megengedte, hogy békésen tovább haladjunk a folyón, és bizonyára rövidesen megtisztelti látogatásával – válaszolta Moiré, a gróf azonban folytatta:

– Akkor én tájékoztatni fogom őt a dolgok állásáról, és ezzel meg fog elégedni. Kénytelen lesz megelégedni vele.

– Egy fehér ember esetében ez tényleg így lenne, egy indián esetében azonban nem – válaszolta Moiré. – A mingoe-kkal ellenséges viszonyba kerülni a vég kezdetét jelentené.

A gróf hallgatott, és elgondolkodva maga elé nézett. Némi szünet után folytatta:

– Majd beszélék erről Ugahi-val, és meghallgatom a véleményét.

– Az én nevem ne említse meg neki, mert gyűlöl engem, mivel a mingoe-k barátja vagyok, a shawnee nemzetséget pedig, akik veszélyes ellenségeik, fellázíthatná ellenük – vetette közbe Moiré, mire a gróf csak annyit válaszolt, hogy „jól van”, majd üdvözlésként intve a félvérnek bement az erdőbe.

A nap folyamán a gróf többször is meglátogatta a beteget, de mindig hallgatagon találta, és a gyermekével volt elfoglalva, mintha azzal a boldogsággal, amit ő hozott neki, valami súlyos szenvedést akarna tompítani.

Késő este a gróf azonban mégis odament hozzá, hogy jó éjt kívánjon neki, és amint odalépett a tűzhöz, amelynél Ugahi pihent, a sérült felült, és megszólalt:

– Jó, hogy jöttél, mert sok mindent szeretnék megbeszélni veled, gyere, ülj ide mellém!

Louvincourt eleget tett a kérésnek, és letelepedett az indián mellé, aki hosszabb szünet után belekezdett:

– Ma reggel azt mondtam, hogy az életem a tiéd, és jó barátod szeretnék lenni. Ezért figyelmeztetni akarlak olyan veszélyek-

re, amelyek téged fenyegetnek, és segítséget is nyújtanék, hogy azokat el tudd hárítani. Mindkettőt meg fogom tenni. Előbb azonban hallgasd meg a sorsomat, ez majd felkelti a figyelmedet, hogy milyen fenyegető veszélyekről akarlak tájékoztatni.

– Az egykor oly nagy shawnee indiánok nemzetségéhez tartozok, amelynek jelenleg már csak húsz törzse van. Egy kétszáz lelket számláló törzsnek voltam a törzsfőnöke, és a Vörös-folyó partjának azon a részén éltünk, ahol az egyesül a Mississippivel. A mingoe-k több törzse is arrafelé élt, akikkel bár keveset érintkeztem, de mindig barátságos viszonyban voltunk egymással.

– Az egyik törzsben egy mingoe asszonynak és egy fehér apának volt egy fia, aki jó vadásszá és ügyes csónakvezetővé vált. Ez az ember két évvel ezelőtt lement New-Orleans-be, és rábeszélte egy gazdag francia családot, hogy telepedjenek le a Vörös-folyó mentén. Minden vagyonukkal együtt felkísérte őket arra a vidékre, és egy gazdag területen segédkezett nekik házaik felépítésében. Közben azonban elárulta őket a mingoe törzsnek, amelyben született. Azt tervezték, hogy egy éjszaka folyamán kinyitja nekik a település kapuit és ajtajait. Már megállapodtak abban, hogy melyik éjszaka lesz a támadás, amikor tudomást szereztem róla. Erre odasiettem a törzsemmel, és letáboroztam közvetlenül a házak közelében.

– A mingoe-k ragaszkodtak hozzá, hogy vonuljak tovább, én azonban a jelenlétükben közöltem az árulást a telepeseikkel, és kinyilvánítottam, hogy utolsó emberemig hajlandó vagyok küzdeni értük. Azt tanácsoltam a franciáknak, hogy vonuljanak tovább, mert nem maradhatok állandóan a védelmükre a közelükben. Ők azonban nem hallgattak a tanácsomra, és amint eltávoztam, a mingoe-k kirabolták őket, és valamennyiüket meggyilkolták. Azóta gyűlölnek engem a mingoe-k, és ellenséges viszonyban élünk. Az a bizonyos félvér azonban visszatért New-Orleans-ba, hogy újabb és gazdagabb telepéseket kísérjen fel, és eladja őket a mingoe indiánoknak.

Ugahi ekkor egy pillanatra elhallgatott, majd közelebb hajolva a grófhöz folytatta:

– Te vagy az első, akit felkísért, hogy ismét eláruljon mingoe barátainak. Moiré az áruló, akit felismertem itt a táborodban, jól-lehet megpróbál elrejtőzni a tekintetem elől.

– A gróf megrémült, és erőteljesen a shawnee szemeibe nézett.

– Mit mondtál? Moiré áruló lenne? – kezdett bele heves megindultsággal.

– Igen, igen, ő az, úgy igaz, mint ahogy a Nagy Szellem a megmentésekre küldött, amikor a paripa a folyóba akart száguldani velem – válaszolta ünnepélyesen az indián.

– Hát, ha így van, akkor Isten óvjon engem, és védelmezzen néhány emberemmel együtt a mingoe-k ellen! – folytatta döbbenten a gróf.

– A Nagy Szellem neked is segítséget fog nyújtani, éspedig általam, akinek megmentetted az életét, és akinek visszaadtad a gyermekét. Ámde hallgass meg tovább engem! – folytatta a shawnee: – A Vörös-folyó partján táboroztam a törzsemmel, és Monocatoocha is ott volt a harcosaival, mert Moiré-től megkapta a hírt, hogy a spanyolokkal együtt felfelé vitorláztok, és türelmetlenül várt rá, hogy megpillantson benneteket. Napfelkeltekor megtámadott bennünket a táboromban, harcosaim fegyvert ragadtak, a túlerő azonban legyőzött bennünket, és egész törzsemet, öregeket, fiatalokat, asszonyokat és gyerekeket meggyilkolták a mingoe-k. Egy fejemre mért ütéstől földre kerültem, a feleségem látta, amint elesék, és gyermekünkkel együtt bevetette magát a rohanó folyóba, és sikerült felkapaszkodniuk egy uszadék fatörzsre. Egy aligátor azonban visszarántotta az árba, te pedig megmentetted a gyermekemet!

Ekkor néhány pillanatra megint elhallgatott az indián, mint akit magával ragadott a fájdalom, de aztán összeszedve magát, folytatta:

– Monocatoocha megköztetett, és magával vitt a Fekete-folyóhoz, ahol rátok várt, és megtámadta a spanyolokat. Sok ha-

lottja és sebesültje volt, így tegnap nem gondolt rám, ma reggel azonban rákötöztetett a vad paripára, eloldotta béklyóit, és a sűrű erdőn keresztül kihajszolta a megfélemlített állatot a prérre, míg végül a golyód megfékezte száguldását.

– Ez az én történetem – folytatta a shawnee mély lélegzetet véve. – Most pedig beszéljünk a te sorsodról, ami rád vár, és amit Ugahi el szeretne hárítani.

– Moiré tudja, hogy hűséges szolgálid vannak, és sok harcosába kerülne, ha erőszakkal meg akarna támadni benneteket, ezért cselhez fog folyamodni. Pontosabban arra gondolok, hogy ezt megelőzően valamennyi mingoe-val és miami-val összefogva meg fogja rohamozni az erődöt, mert ha Sarzano-t sikerül legyőznie, utána már minden idegentől könnyedén megszabadíthatja ezt az országrészt. A mingoe-k félnek a spanyol tábornoktól, mert az már sok kárt okozott nekik.

– Mindenesetre lesz elég időm rá, hogy segítségedre legyek, Moiré azonban nem gyaníthatja, nem sejtethi meg, hogy hálás vagyok neked, és ki akarok állni melletted. Hálátlan, kétnyelvű embernek kell tartania engem, olyannak, mint amilyen ő maga, és akkor szemet fog hunyni minden gyanú előtt.

– Most azonban minden biztonnal megfigyelt bennünket, és látta, hogy valami fontosat beszélünk meg, és ez elegendő ahhoz, hogy felkeltse gyanúját – vetette közbe a gróf a legnagyobb nyugalansággal.

– Szíve mégiscsak meg fog nyugodni, amennyiben követed a tanácsaimat – válaszolta Ugahi. A zöld parton láttam egy nemes paripát, tedd lehetővé számomra, hogy holnap, mielőtt felkel a Nap, felpattanhassak rá, és ellovagolhassak. Aztán amint az embe-reid felébrednek, és észreveszik, hogy eltűnt a paripa és én is, akkor hangosan szidalmazd hálátlanságomért, és küldj átkokat utánam. Aztán mondd meg Moiré-nak, hogy kétnyelvű árulónak neveztem őt, és meg akartalak haragítani vele szemben, és én egy hálátlan áruló vagyok. Küldd utánam Moiré-t egy rossz lovon vagy öszvéren, és mondd meg neki, hogy öljön meg, és hozza el

neked a szívem. Moiré jó nyomkereső, Ugahi-t azonban nem fogja megtalálni, és a szíve nélkül fog visszatérni hozzád. Népem valamennyi törzse távol van innen, a messzi távoli nyugat nagy virágos prérijein, ahol ezrével legelnek a bölények, és sohasem pusztul ki a fű. Testvéreink, a delawar törzsek is ott vannak valamennyien. Ha viszontlátják Ugahi-t, törzsének utolsó tagját, akkor gyászolni fognak, arcaikat harci színekkel fogják díszíteni, és mindaddig nem ássák el csatabárdjaikat, míg az utolsó mingoe skalpot is meg nem szerzik. Utána már biztonságban leszel ezen a földön, mert a shawnee-k és delaware-k hűséges barátaid lesznek. Ők mindig derekasán küzdöttek a franciák mellett. Az utóbbi években az amerikaiak mellett az angolok ellen is sok véres küzdelmet kiálltak, és közülük számos harcos tért meg apáihoz az örök vadászmezőkre.

A shawnee ekkor ismét elhallgatott, majd hosszabb szünet után megint belekezdett:

– Beszéltem. Csak kövesd tanácsomat, és holnap reggel, amikor Moiré még mélyen alszik, csendben vezettesd le a lovadat a folyóhoz. Szolgáddal tetess egy gyapjútakarót a hátára, kössön egy lasszót a nyakára, és hozzon nekem egy puskát és golyótáskát, valamint annyi kenyeret, hogy két napig ne kelljen vadásznom. A gyermekem pedig itt hagyom nálad, legyen a tiéd!

Ekkor az indián megragadta a gróf kezét, még egyszer a szemébe nézett, mintha a lelkébe akarna látni, de szemeit könnyek töltötték meg, és Louvencourt kezét ismét megszorítva elkészönt tőle:

– Nos hát, akkor minden jót neked, és bízzál Ugahi-ban.

Aztán visszahevert a fekhelyére, és becsukta szemeit.

A gróf felállt, és kényszeredett külső nyugalommal a táboron keresztül a tüzekhez ment, ahol szolgálai pihentek. Az egyik mellett meg is látta Moiré-t elnyújtózva, ahogyan aludni szokott, majd tovább ment a saját pihenőhelyéhez, ahol felesége a kis indiánlánnyal üldögélt a tűz mellett, és azon igyekezett, hogy francia

szavakat értesen meg vele, mert Ugahi azzal a kéréssel küldte őt oda a grófnőhöz, hogy az éjszakára legyen vele.

Remi Louvencourt is ott ült a tűznél és Lazare-val társalgott, aki mellette állva a grófra várakozott, hogy szokása szerint fogadja még esetleges parancsait.

Amint a gróf odalépett, a grófnő felállt, és az alábbi szavakkal fogadta őt:

– Ülj csak le ide mellém, és engedd, hogy együtt örvendezzek veled abban az örömben, amelyben ma részed volt, hiszen megmenttéél egy embert a biztos haláltól, ami bizonyára boldogsággal tölti el lelked!

A grófnak szinte erőszakot kellett vennie magán, hogy derűsnek és gondtalannak tűnjön. Megcsókolta szeretett feleségét, majd így szólt:

– Rögtön, drága Madelaine, csak előbb valamit mutatni akarok Lazare-nak az egyik csónakban, amit holnap reggel időben meg kell csinálni.

Aztán intett hűséges szolgájának, és elindult előtte a folyó felé, ahol a hajók ki voltak kötve. Az egyikben leült Lazare-val együtt, és elmondta neki mindazt, amit a shawnee-indián mondott és tanácsolt.

Lazare hallgatagon végighallgatta urát, és amikor az kibeszélte magát, megszólalt:

Az indián igazat beszélt, uram, én sohasem tévedtem Moiréban, hiszen már New-Orleans-ben azt tanácsoltam önnek, hogy ne vegye magához. Most kénytelenek leszünk saját erőinkre hagyatkozni. Körülbelül harminc fegyverhasználatra alkalmas emberünk van. Valamennyien jó lövészek, és mindhalálig hűségesek önhöz. Tűzfegyvereinkkel nagy előnyben vagyunk a vadakkal szemben, ne csüggedjen miattunk. A shawnee-indiánt az ég küldte segítségünkre. Gondoskodni fogok róla, hogy észrevétlenül távozni tudjon anélkül, hogy Moiré észrevenné. Az ön barna paripáján senki

sem lenne képes, utolérni őt. A saját puskámat fogom odaadni neki, és mindent előkészítek a meneküléséhez.

– Légy óvatos, hogy Moiré semmit se vegyen észre, mert hosszasan hallgatózni fog, mielőtt elaludna – jegyezte meg a gróf.

– Bízson bennem, uram, ő lesz az, aki ki lesz cselezve. Most azonban térjen nyugovóra, én is rövidesen le fogok feküdni – válaszolta Lazare, és látszólag teljesen gondtalanul visszakísérte a gróft tábortüzéhez, az uraságnak jó éjt kívánt, aztán éppúgy, mint előző este, visszahozta a lovakat és öszvéreket a fűből, ahol hosszú kötélen lefelészték valamelyest lejjebb a folyó mentén, a fák alatt álló sátrához. Kikötötte őket a fák törzseihez, majd betért a sátrába, és mindent előkészített Ugahi felszereléséhez.

Nagyon sötét éjszaka volt, a tüzek hamarosan leégtek, és hálotti csend telepedett a táborra.

Úgy tűnt, mindenki mély álomba merült, hiszen Ugahi és Moiré, valamint a gróf és Lazare is elnyújtózott fekhelyén, bár lelkileg még feszültek és idegesek voltak.

Éjfél körül járt. Moiré felült, és az izzó parázs tompa fényénél végignézett az alvókon, akik a tűz körül feküdtek. Hallgatózva tekintett egyikről a másikra, végül úgy tűnt, meggyőződött róla, hogy valamennyien mélyen alszanak, mert halkán feltápászkodott és zajtalanul, lekuporodva a legközelebbi fáig osont. Ott felegyenesedett, és a fatörzs mögül a shawnee-indián fekhelye felé fürkészett.

A távolság nem volt túl nagy, de olyan sötét volt, hogy az indián alakját képtelen volt felismerni, mivel a közelében lévő tűz már kialudt.

Ekkor megint lekuporodott a földre, és négykézláb a következő fáig kúszott, amely mögött megint felegyenesedett. Innen már határozottan felismerte a mozdulatlanul fekvő shawnee-indiánt, aki látszólag mélyen aludt. Néhány percig mozdulatlanul állt, és figyelte lélegzetvételét. Azt azonban nem láthatta, hogy Ugahi szemei nem voltak teljesen csukva, és fürkészve figyelte őt.

Moiré meg volt győződve, hogy a vadember nyugodtan és mélyen alszik, majd ugyanolyan óvatosan, mint ahogyan jött, fától fáig osonva visszatért fekhelyéhez.

Még oda sem ért azonban, amikor Ugahi már ott ült a fa mögött, ahonnan a másik először figyelte meg őt. Mélyen lehajolva figyelte kémlelő tekintettel a félvért, aki ekkor a fekhelyéül szolgáló nagy bölényprémet igazgatta, majd végignyújtózott rajta.

A shawnee jó fél órán keresztül figyelt és hallgatózott Moiré felé, míg végül meghallotta az alvó horkolását, mire zajtalanul elosont, és néhány pillanat múlva Lazare sátra mellett állt.

Hallgatózni kezdett, és észrevette, hogy Lazare odabent még valamivel foglalatoskodik. Csendben odalépett a bejáráshoz, és besuttogott:

– Ugahi már itt van. Itt az idő, Moiré mélyen elaludt.

– Már itt is vagy? Épp most akartam levezetni a lovat a folyóhoz – válaszolta Lazare meglepetten, majd átnyújtott az indiánnak egy puskát, golyótáskát, lasszót és egy gyapjútakarót, ki-
szólva felé a sátorból:

– Vidd magaddal ezeket a holmikat, a többi majd én viszem!

Közvetlenül ezután maga is kilépett a sátorból egy kenyerezsákkal és egy kantárral a kezében, és az indián előtt elindult a gróf hátsó felé, aki nem messze onnan egy fához volt kikötve. Gyorsan feltette rá a kantárt, eloldotta a kötelet a fától, a ló nyakához rögzítette, majd lassan vezetni kezdte a part menti magas fűben, ahol a lépések nem keltettek zajt.

Lassan távolodtak lefelé a folyó mentén, az erdő végén lévő helyig, ahol a kimúlt paripa hevert. Lazare ekkor megállt, felcsatolta a gyapjútakarót az állat hátára, feltette rá a hosszú élelmiszeres zsákot, így annak tartalma két oldalt lelógott a ló vállaira, majd így szólt az indiánhoz:

– Isten kíséren utadon, és hozz segítséget a gazdámnak!

– Te pedig vedd védelmedbe a gyermekemet, ha szüksége lesz rá – válaszolta az indián, majd fellendült a paripára, kezét nyújtva Lazare-nak, és az alábbi szavakkal ellovagolt:

A Nagy Szellem vezetni fog utamon, és rövidesen visszakísér a megmentésekre.

Lazare egy ideig még ott állt a távolodó lovas után nézve, míg a fütengerben el nem tűnt szemei elől a sötétben. Aztán visszasi-etett a sátrába, és egy „hál’ istennek” fohással nyugovóra tért.

Alig kezdett pirkadni a reggel, amikor Moiré odarohant Lazare sátrához, és hevesen bekiáltott hozzá:

– A shawnee eltűnt, és a gróf úr barnája is. A gazember ellopta a lovat, és ellovagolt rajta!

Lazare már hallotta őt, amint közeledett, de úgy tett, mintha mélyen aludna, és Moiré szavaira rémülten ugrott fel, kiáltozva:

– Hát lehetséges ez? Tényleg ellopta a gazdám lovát? Ó, ez a hálátlan alak, ez a semmirekellő, akit a gróf éppen alig szabadított meg a halálból!

– Eltűnt, és az ördög sem lenne képes elkapni őt! – válaszolta Moiré dühöngve. Előre megmondtam a grófnak, hogy ez a fickó egy gazember, és el kellene őt utasítania a közeléből. Most már azonban késő, és viselheti a következményeket.

– Az uram már tudja? – kérdezte Lazare látszólag aggódva.

– Még nem, mert még alszik – válaszolta Moiré.

– Akkor közöljük vele rögvest – mondta Lazare, izgatottság látszatát keltve, és elindult a gróf fekhelye felé, nyomában a fél-vérrel.

– Mi van Lazare? – kérdezte a szolgája elé sietve, amint közeledtek hozzá.

– Eltűnt az indián, és ellopta a barnáját, uram! – válaszolta az udvarmester.

– A barnámat? Hát ez hallatlan! – kiáltott fel a gróf mély felháborodással hangjában.

– Én már tegnap megmondtam önnek, gróf úr, hogy ez az ember egy gazfickó és áruoló, és a legjobb lenne, ha elzavarná – vetette közbe Moiré.

– Az a nyomorult pedig ugyanezt mondta magáról nekem tegnap este, Moiré, mire azt válaszoltam neki, hogy én tisztességes, őszinte embernek tartom magát, és mindaddig ki is tartok a véleményem mellett, míg be nem bizonyosodik az ellenkezője, ezért soha többé ne mondjon magáról hátrányos dolgokat a jelenlétemben – mondta a gróf.

Félreérthetetlen zavarodottság látszott erre Moiré arcvonásain, azonban gyorsan leküzdötte zavarát, és felháborodott hangon válaszolt:

– Ha valaha is találkozónék még egyszer azzal a gazemberrel, az a találkozás valamelyikünk életébe fog kerülni!

– Akkor lovagoljon utána és ölje meg, mást nem is érdemel – mondta a gróf, felháborodás látszatát keltve. – Még nem juthatott messzire, maga pedig jó nyomkereső.

– A shawnee-k pedig jó lovasok, a maga barnája pedig nagyon jó ló, így teljesen felesleges lenne a fáradozás – válaszolta gyorsan Moiré, majd néhány pillanatnyi elmélkedés után folytatta:

– Ennek ellenére meg kell próbálnom. Felnyergelem az egyik öszvért, és azonnal útnak indulok.

– Reggelizzen csak meg inkább előbb, üres gyomorral lovagolni nem túl jó ötlet – jegyezte meg a gróf, mire a félvér gyorsan távozott, hogy felkészüljön az útra.

– Eszében sincs, hogy kövesse a shawnee-t. A mingoe népességhez akar eljutni, hogy beszámoljon nekik a történekről, akik bizonyára megpróbálják majd utolérni Ugahi-t akinek azonban nagy előnye van, a barna pedig biztonságba viszi őt – kezdett bele Lazare Moiré távozása után.

– Legalább is fogalma sincs róla, hogy benne van a kezünk a shawnee elmenekülésében – mondta a gróf. – Amilyen gyorsan csak lehet, gondoskodj táborunk megerősítéséről, hogy védelmezni tudjuk, ha megtámadnak bennünket. Mindenekelőtt építtess rönkházakat olyan udvar körül, amelynek egyik oldala a folyó, így a hajók még mindig rendelkezésünkre állnak, ha menekülnünk kell.

– Minden kéz azonnal ezzel fog foglalkozni, így biztos helyiségeink lesznek, ahol elhelyezhetjük a rakományunkat – válaszolta Lazare. – Mindaddig, amíg az ég derült marad, nincs különösebb jelentősége, de ha heves esőt kapnánk, akkor a holmink és tartalékaink nagy része tönkremenne. Naponta könnyedén fel tudunk építeni két rönkházat.

– Miután Moiré, az a gazember ellovagolt, keressünk a folyó mentén egy alkalmas helyet, ahol felépíthetjük a házakat úgy, hogy könnyen védhető állást hozzunk létre magunknak – válaszolta a gróf, majd a feleségéhez indult, akit már előző este tájékoztatott az eseményekről.

– Adjunk hálát az égnek, hogy vad barátunknak sikerült észrevétlenül távoznia, és nem keltette fel Moiré gyanúját ellenünk – mondta a grófnő a férjének, aki azért kereste meg őt, hogy együtt fogyasszák el a reggelit.

– Moiré állítása szerint üldözőbe akarja venni őt, de minden bizonnyal csak a mingoe törzshöz akar eljutni, hogy mindenről tájékoztassa őket – válaszolta a gróf. – Bárcsak jó sokáig távol maradna, hogy fel tudjuk építeni a rönkházakat, mielőtt visszaér, hiszen bizonyára nem venné jó néven, hogy szinte erődítményként akarunk berendezkedni.

– Ó, Horace, alig hittük, hogy a békés nyugalom kikötőjébe értünk, és máris megint félelem és gondok vesznek körül bennünket! – kezdett bele a grófnő némi szünet után. – Hát már sohasem fogunk békességre és nyugalomra lelni?

– Légy erős, Madelaine, Isten továbbra is mellettünk fog állni. A shawnee-k és a delaware-ok hatalmas indián törzsek és ne-

mes, hűséges emberek, és ha Ugahi-nak sikerül elérnie őket, akkor segítségünkre fognak sietni. Bizonyára az ég rendelte úgy, hogy barátainkká váljanak.

– Igen, minden bizonnyal – mondta a grófnő, pillantást vetve az indián kislányra. – A gyermeket is barátságuk kezességévé kaptuk, bár már akkor is nagyon kedveltük őt, amikor még nem is ismertük sorsát, és fogalmunk sem volt róla, hogy az övé miként kapcsolódik a miénkhez.

Közben felszolgálták az ételt, és a házaspár Remi Louvencourt és az indián gyermek társaságában letelepedett. Ekkor Moiré lépett a konyhába állig felfegyverkezve, és jelentette a grófnak, hogy készen áll az indulásra.

– Remélem, sikerülni fog megbüntetnie a gazembert, és visszahozza a lovamat – szólt hozzá a gróf. – Számítok az ügyességére és kitartására!

Kilépett hozzá kezet nyújtva neki, majd még hozzáfűzte:

– Közben azért vigyázzon a saját életére!

Úgy tűnt, a rövid búcsú jól jött Moiré-nak. Meghajolt az uraságok felé, majd szapora léptekkel a felnyergelt öszvérhez igyekezett, és gyorsan ellovagolt lefelé a folyó mentén.

Közben tekintetével a fűben hagyott nyomot követte, amit a két férfi és a ló hagyott maga után, majd amikor odaért arra a helyre, ahol Ugahi felpattant a lóra, megállt, körülnézett vizsgálódva, merre mehetett onnan tovább. Néhány pillanat múlva felismerte a nyomot, és egy ideig követte kifelé a prérin, aztán az irányt a közeli erdő felé vette.

XXII.

*Az indiánok tábora. Rossz hír. Csatakiáltás. A vad lovascsapat.
Nagy feltűnés. Feltételezések. Az üzlet. A türelmes szerelmes.
A keményszívű. A pénz láda. Előkelő társaság. A lord lánya.
A megtorlás. Az üdvözlés. Az elhagyott menyasszony.*

Fél óra múlva ért oda, és az erdő szélén egy a bölények által kitaposott ösvényhez ért, amely a préri felől az erdőbe vezetett. Körülnézett, majd rátért erre az ösvényre, és az öszvér szapora lépteivel akadálytalanul haladt a sűrűsége át. Az ösvény többfelé az őserdőn haladt keresztül, közben a Nap felért a zenitre, és Moiré egy az erdő által körülvett tágas, füves területre ért, amelynek déli peremén a fák árnyékában számos sátor és rőzsekunyhó állt, és kék füstoszlopok emelkedtek közöttük a lombkoronán át a magasba.

A mingoe-k királyának, Monocatoocha-nak a tábora volt, és nemzetének több törzse gyülekezett ezen a helyen törzsfőnökeikkel együtt.

A vadak lakhelyei mentén sustorgó patak kigyózott az erdő szélén, és az előtte lévő dús fűben számtalan ló és öszvér legelészett.

A tábor közepén lévő valamelyest magasabb helyen egy nagyon nagy, fehérre cserzett bivalybőrből készült, tarkára festett, cukorsüveg formájú sátor állt. Moiré arrafelé irányította öszvérét, miközben Monocatoocha felemelkedett a sátor előtt lobogó tűz mellett leterített bölénybőrrel, és a félvér indián felé indult.

- Légy üdvözölve, Moiré – kiáltotta felé. – Jó híreket hoztál?
- Nem. Rossz hírekkel érkeztem, ami óvatlanságod következménye – válaszolta Moiré, miközben leugrott az öszvérről, átengedve azt az indián asszonyoknak, akik odasiettek, hogy gondoskodjanak az állatról.
- Mit értesz óvatlanság alatt? Monocatoocha okos és óvatos – válaszolta a király.

– Sem okos, sem óvatos ötletnek nem mondanám, hogy Ugahi-t, a shawnee törzsfőnököt egy vad lóhoz kötözted, és a véletlenre bízta. Az lett volna okos és óvatos, ha egyáltalán nem ejtetted volna foglyul, hogy ne kerülj ellenséges viszonyba a népével és testvéreivel a delaware törzsszel. Ha ennek ellenére foglyul ejtetted, és meg akartad ölni, akkor ezt titokban kellett volna megtenned, hogy senkinek se jusson tudomására, mi történt vele. Így azonban egész törzse bosszúért fog kiáltani nemzeténél, ami véres harcokhoz vezet közötted és a shawnee-k és a delaware-k között – válaszolta a félvér indián, miközben megszorította a vad király felé nyújtott kezét.

– A törzse nem fog bosszúért és segítségért kiáltani, mert még egy gyermek sem maradt élve közülük, aki hírt vihetne a shawnee-k pusztulásáról, hiszen valamennyi férfit, nőt és gyermeket meggyilkoltam, mert Ugahi állandóan az utamba került, bármibe is kezdtem. Ő maga pedig semmilyen lóra sem fog többé felülni az után a lovaglás után, amiben a megvadult lovon volt része – folytatta Monocatoocha sötét tekintettel.

– Úton van nyugat felé, és már számtalan mérföld van mögötte.

– Mit beszélsz? Ugahi él, és úton van nyugat felé? – kiáltotta a király döbbent rémülettel.

– Úgy bizony, Monocatoocha, és ha a harcosaid nem érik utol, akkor rövidesen valamennyi shawnee és delaware a nyakadon lesz.

– Tehát a mén felbukott vele! – kiáltotta. – De ki szabadította ki béklyóiból?

– A francia, akit a vagyonával együtt vezettem erre a vidékre, hogy azt megosszam veled. Tegnap reggel a folyóparton agyonlőtte a lovat, kiszabadította Ugahi-t, és ellátta sebeit. Ma reggel pedig az az átkozott ellopta a francia legjobb lovát, és meglépett vele, a nyomai pedig nyugat felé tartanak. Most már tudhatod, merre jár – válaszolta a félvér indián.

– Ha már így történt, a legjobb harcosaimnak kell üldözőbe venni őt, és addig kell hajszolniuk lovaikat, míg végül vér serken ki vékonyaikból, de biztos lesz köztük legalább egyvalaki, aki utoléri a shawnee-t.

A király ekkor végtelen felháborodásában visító hangon hatalmasat üvöltött, csatakiáltást hallatva a táborban.

Pillanatokon belül valamennyi sátorból és a tüzek mellől oda-sereglettek a férfiak királyuk köré, hogy megtudják, mi lehet az oka a váratlan csatakiáltásnak.

– Ugahi, a mingoe-k halálos ellensége életben van! – kiáltotta harcosai felé. – Nyugat felé lovagol, hogy bosszúra szólítsa fel ellenünk a népét és a delaware törzset. Pattanjatok fel legjobb lovaitokra, és szőrüket ne hagyjátok hamarabb megszáradni, míg utol nem éritek a shawnee-t. Hozzátok élve Monocatoocha elé! Aki elkapja őt, a leggazdagabb lesz a mingoe-k között. Moiré, a féltestvérünk meg fogja mutatni nektek a nyomait, és segíteni fog a nyomkeresésben.

Ekkor valamennyi harcos ajkáról felharsant a csatakiáltás, majd mindannyian otthonaik felé rohantak fegyvereikért, miközben az asszonyok a fűben a lovakhoz szaladtak, hogy felkészítsék őket a hosszú útra.

– Az öszvér helyett egy jó lovat kellene adnod nekem, hogy legelől lehessenek Ugahi nyomain után fürkészve – mondta Moiré az indiánkirálynak, amikor a harcosok otthagyták őket.

– A legjobb ménemet kapod meg, akit Ohio-ban raboltam el egy amerikaitól, és amiért még mindig a vállamban hordom a golyóját – válaszolta Monocatoocha, közben a vállára mutatva, ahol egy puskagolyó által ütött, begyógyult sebhely volt látható. Az a ló száguldani fog a többiekkel, tovább rohan, amikor a többiek legelnek, és még akkor is vágatni fog, amikor a többi ló már alszik!

Még mielőtt egy félóra eltelt volna, körülbelül negyven harcos gyűlt össze a legjobb paripákon a király sátra előtt, aki ismét lá-

zító beszédet tartott nekik. Moiré felpattant Monocatoocha fehér paripájára, és a lovasok nekiiramodtak a füves réten át az erdő irányába.

Philadelphiában Gatlard megjelenése általános feltűnést keltett. A társadalom minden rétegében róla beszéltek, minden ivóban, minden nyilvános helyen ő volt a társalgás témája, és a börzén hitetlenkedve dugták össze fejeiket a kereskedők, és azt suttogták, hogy hirtelen meggazdagodása bizonyára valami nagyszabású szélhámosságban rejlik. Mit árthatott azonban neki mindez a szóbeszéd? Aranyban teljesített készpénzfizetéseit mindenki elnézően fogadta.

A Neptun legénysége, mivel a hajót javítani kellett, és hosszú ideig mozdulatlanságra volt ítélve, érkezés után rövidesen szétszéledt a nagyvilágban, és más hajókra szerződtek el, csak Brooks kapitány maradt Philadelphiában. Ennek ellenére rövid városi tartózkodásuk során a matrózok a városban elejtettek olyan megjegyzéseket, amelyek Gatlard gazdagságának forrására utaltak, és ezeket az emberek egyre inkább gyanúsítgatásokká és valószínűségekké formálták.

Egyesek azt állították, hogy a francia kormány Santo Domingo-ban hatalmas pénzüsszeget bízott rá, hogy a franciákat mentse meg a lázongók elől, és ő ezzel lelépett, és mivel az ottani kormányzás a feketék kezébe került, így már nem volt lehetőség a Gatlardhoz került pénz miatti reklamációra. Mások úgy vélték, hogy valamilyen francia nábobot vehetett fel kincseivel együtt a fedélzetre Santo Domingo-ban, akit aztán valamilyen módon örökre eltüntetett, és megint mások azt állították, hogy Cap Hayti közelében elrejtett kincsre bukkant, és miután megszerezte, gyorsan elvitorlázott vele.

Abban azonban közös véleményen voltak, hogy vagyona Cap Hayti-ből, éspedig a feketék fehérrek elleni nagy mészárlásának idejéből származik, és valószínűleg sok vér tapad hozzá.

Bizonyos tartózkodással léptek fel Gatlarddal szemben annak ellenére, hogy nagyvonalú üzletkötései és folyamatos készpénzfizetései visszavezették hozzá az üzletkötésekkel foglalkozó világot, és mindenki megpróbált valami haszonra szert tenni általa, bár változatlanul az volt az általános vélemény, hogy hirtelen meggazdagodása nem valami tisztességes úton történt, és bármikor felbukkanhat valami, aminek következtében hirtelen nagyot bukhat abból a magasságból, ahol van.

Gatlard meghitt viszonya Brooks kapitánnyal, aki a házában lakott, szintén hozzájárult a gyanúhoz, ami körüllegte kimeríthetetlen vagyonának jogszerű megszerzését, és a kapitányt cinikostársának tekintették.

Gatlard azonban csak nevetett a szóbeszéden, és gondtalanul törekedett célja felé, hogy Philadelphia legtekintélyesebb emberévé váljék.

Lakóháza közelében vásárolt egy másik nagy házat, amit üzleti irodának rendezett be. Vásárolt több hajót is, amiket saját zászlaja alatt Nyugat-Indiába küldött, és „Richard Gatlard” cégnév alatt a világ minden táján üzleti kapcsolatokat épített ki.

Minden lehetőséget megragadott, vagyonának a lehető leggyorsabb és biztonságos befektetésére, hogy többé már ne kelljen a pincéjében vigyázni rá, és ennek során olyasmikbe kezdett, amiből jelentős haszon elérésére számított.

Az annak idején még nem túlzottan jelentős város környékén szélteben hosszában csupasz volt a vidék, és a földek csak nagyon csekély értéket képviseltek. Gatlard többmér földnyi távolságban a környéken minden telket és földet felvásárolt, amit pénzért meg lehetett kapni. A városban is vásárolt beépítetlen területeket, melyeket olcsón kínáltak fel neki, többek között a folyó partján is vett egy jelentős területet, ahol rakpartot akart kiépíteni.

Így alakult a közvélemény Gatlardról és vagyoni helyzetéről, közben jelentős mértékben megváltozott az Astor családhoz fűződő viszonya is.

Egyre ritkultak látogatásai Aglajánál és annak anyjánál, és egyre ridegebbé vált viselkedése irántuk, de mindeddig nem volt elég bátorsága ahhoz, hogy teljes mértékben szakítson velük.

Időről időre esténként még mindig meglátogatta őket, de minden látogatás alkalmával azt remélte, hogy adódik valami alkalom, ami miatt megszakíthat velük minden további kapcsolatot.

Aglaja azonban nem tett szemrehányást, egyetlen kemény szóval sem illette őt, csak szerelme lángolt továbbra is, és könnyezett.

Anyjának szíve azonban a legnagyobb megvetéssel és keserű gyűlölettel telt el Gatlard iránt, de mindezt magába zárta, hogy ne bántsa meg gyermekét. Ennek ellenére napról napra látta, hogy Aglaja egyre sápadtabb, egyre esendőbbé válik, amint a búbanat a testét és lelkét mardossa, akkor is, ha mindennek ellenére mosolyogva jelenik meg előtte, hogy végighallgassa vigasztaló szavait.

Mosolya olyan volt, mint egy angyalé, aki rövidesen távozni készül földi porhüvelyéből, és ezzel a mosollyal hárított el minden haragos szót anyja ajkairól.

Ha hosszabb idő elteltével egy este Gatlard a szobába lépett, madam Astornak hirtelen mindig akadt valami dolga másfelé, hogy ne kelljen kiállnia azt a kint, amit ennek a gonosz alaknak a megjelenése vált ki belőle, aki egyetlen, szeretett, jószágos gyermekének szent érzelmeit kemény szívvel, lábbal tiporja, ami lassan a biztos pusztulásához vezethet anélkül, hogy ő bármit tehetne ellene.

Gatlard barátságos és szívélyes volt Aglajával szemben, ép-púgy, mint ahogyan egy báty viselkedik szeretett lánytestvérével. Visszatérése óta azonban a házassággal kapcsolatban egyetlen szó sem hagyta el ajkait, Aglaja pedig képtelenségnek tartotta, hogy ő tegyen róla említést, bár gyakran emlékeztette őt az együtt töltött boldog órákra, örök szerelemre és hűségre tett fogadalmaikra, valamint a földi boldogságba vetett magasröptű reménységeikre, amit ebben a házban szándékoztak megteremteni. Gatlard csak vállát vonogatta, és úgy vélekedett, hogy az ember mit sem kezd-

het a sorsával, mindig bele kell törődnie, és alkalmazkodnia kell ahhoz a helyzethez, amit a sors rendel neki.

– Neked pedig sokkal inkább örülnöd kellene a szerencsémnek, mint másoknak, Aglaja – mondta neki egyik holdfényes este, amint a nyitott ablaknál üldögéltek, és madam Astor kiment a szobából.

– Igen, persze, meg is teszem, Richard, hiszen hajlandó vagyok mindent megtenni azért, hogy a te boldogságod teljes legyen – válaszolta Aglaja, miközben szerelme kezét ajkaihoz emelve könnyeivel nedvesítette azt.

– Nem így gondoltam, Aglaja, már annak is boldoggá kellene tenni téged, hogy engem boldognak látsz, amint irigylőim mellett felemelkedek, és a város legtekintélyesebb emberévé válok – vetette közbe Gatlard lelkesen.

– Boldognak, nélküled, Richard? – válaszolta halkán a lány, reszkető hangon, és ajkait megint a kezéhez szorította.

Gatlard elnémult egy pillanatra, de aztán gyorsan összeszedve magát megsimogatta a kezét, és kényszeredett mosollyal így szólt:

– Hiszen most is itt vagyok veled, Aglaja, de ha minden alkalommal, a könnyeiddel látsz vendégül, akkor kénytelen vagyok arra gondolni, hogy a látogatásom nem okoz örömet számodra. Igazán nem én tehetek róla, hogy üzleti ügyeim és új helyzetem lehetetlenné teszik, hogy olyan gyakran látogassalak meg, mint korábban!

Aglaja megremegett, és nem talált szavakat. Ölébe ejtette a kezét, és lehorgasztotta fejét. Gatlard azonban könnyed hangon gyorsan folytatta:

– Látod, még azt sem mondtam el neked, hogy barátomnak, Brooks kapitánynak építtetek egy új hajót, amivel az én költségemre fog hajózni.

Aztán még további vállalkozásokról is beszámolt, amibe bele szeretne kezdeni, végül sajnálkozva köszönt el azzal, hogy nincs ideje tovább maradni.

Így viselkedett Aglájával, távol tartva őt magától abban reménykedve, hogy madam Astor hatalmi szóval fog fellépni ellene, és megszakítja a kapcsolatot lányával. Az öregasszony azonban csak tekintetével büntette őt és azzal, hogy sürgősen eltűnt a közeléből, amikor megjelent.

A maga részéről azonban Aglaja már leküzdött akadály volt. Bármennyire is fenn akarja tartani vele a kapcsolatot a lány, ameddig csak akarja, házasságról többé már szó sem esett, és minden eltelt nap egyre jobban eltávolította őket egymástól.

Gatlard valóban mintaszerűen, nagy energiával és körültekintéssel vezette vállalkozását, így üzleti partnerei kénytelenek voltak minden vonatkozásban tiszteletben tartani őt. Irodája csinos és tiszta volt, métóságteljes könyvelője és nyolc irodai alkalmazottja között hangos szó sohasem esett, és minden belépő idegen akaratlanul is alkalmazkodott az ünnepélyes nyugalomhoz, amely ebben az irodában fogadta.

Gatlardnak az irodából nyíló saját szobája vörös bársonnyal bevont ülőbútorokkal, drága szőnyeggel, fehér márvány kandallóval és egy pompás bronz órával gazdagon volt berendezve. A legnagyobb rend, a legnagyobb pontosság uralkodott az irodában valamint a raktárakban, és Gatlard személyesen felügyelt és figyelt meg mindent.

Aranyainak forrása azonban éppúgy, mint a város minden lakója előtt, irodai alkalmazottai számára is megfeythetetlen rejtély maradt, és könyvelője néma csodálkozással figyelte meg minden alkalommal, amikor szobájában kinyitotta a nehéz vasládát, ha szokatlanul nagy összegek kifizetésére került sor, és kivette belőle és átadta neki a szükséges pénzmennyiséget. Ilyen alkalmak során gyakran teljesen kiürítette a ládát, és ha néhány nap múlva ismét jelentősebb összeget kellett kifizetni, a szükséges mennyiségű arany ismét rendelkezésre állt benne.

A könyvelő nem volt babonás, de a vasláda megpillantása mindig varázslatos erővel hatott rá, és amint az érmék csilingelve hullottak a kezébe, gyakran suhant át rajta a gondolat, hogy egyszer, mint gonosz kísértés, nem tűnik-e el a kezéből. Egyáltalán nem szívesen érintette meg a pénzt, amely ebből a ládából került elő. Miért? Erre maga sem tudta a választ, de minden alkalommal olyan érzés suhant át rajta, hogy talán az ördög pénze lehet ez, amelyhez vér, vagy szerencsétlen lelkek tapadnak.

A pénz azonban mégiscsak teljesen természetes módon került a ládába, hiszen Gatlard pontosan tudott azokról a fizetési kötelezettségeiről, amihez a könyvelő pénztárában nem volt elegendő pénz, és ilyenkor az éjszaka során a pincéjéből töltötte fel a pénzes ládát.

Üzleti ügyeihez hasonló tiszteletet érdemelt ki Gatlard a nyilvánosság előtt azzal, ahogyan magánélete egyre inkább kibontakozott. Lakóháza fejedelmien volt berendezve, számos szolgálte körül szolid fekete öltözetben, asztala rendszeresen a legfinomabb ételekkel és borokkal volt megpakolva, és idegenek számára is mindig volt teríték, akiket magával vitt haza.

Barátait azonban csak a legelőkelőbb társaságból választotta, és házában ügyelt arra, hogy asztalánál mindig előkelő legyen a hangulat, és vendéglátásai sohasem csaptak át lazaságba és dözsölésbe.

Pompás, elegáns kocsit tartott, két nemes angol paripával, és volt még egy csodálatos nyitott kocsija is ügetésre idomított lóval, valamint két telivér hátslova.

Esténként, amikor a Nap izzása alábbhagyott, kocsin vagy lóháton mutatkozott a sétányokon, és minden üdvözlésre komoly, méltóságteljes meghajlással válaszolt.

A számos jövendölés, amely szerint rejtélyes felemelkedése rövidesen valami közismertté váló szélhámossága miatt megszakad, szertefoszlott, hiszen pillanatnyi üzleti és magánélete hatalmas tőkét tett szükségessé, és mindenki tudta, hogy egyetlen dol-

lár adóssága sem volt, sőt egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy tőkéjét előnyösen befektesse.

A kétségeket, rosszindulatú pletykákat és jövődöléseket csodálat és tisztelet váltotta fel, és Gatlard kezdett ünnepeket és kérészt emberré válni. Nem fáradozott senkinek a kegyeiért, hiszen tudta, hogy mások vágyakoznak az övére.

Számos régi angol család, melyek Anglia Egyesült Államok béli uralmának idejéből maradtak vissza, Philadelphiában telepedett le, és ők képezték ott az előkelő társaságot. Nagy házakat vezettek, és nem lehetett könnyedén bejutni köreikbe.

Közülük az egyik lord Rowley volt, akinek a háza az elegáns világ fényének számított. Igen vagyonos ember volt, korábbi szolgálataiért Angliából jelentős nyugdíjat kapott, és bevételeit arra használta fel, hogy rangjának megfelelően éljen.

Lord Rowley ötven év körüli férfi volt, és felesége, aki egykor nagyon szép lehetett, negyvenes éveivel igen jól konzerváltak számított. Egyetlen gyermekük volt, és pedig egy tizenkilenc éves lány, akit Octavia-nak hívtak, és akit a városban csak a szép Octavia néven emlegettek. És valóban, nem volt olyan lány, aki jobban kiérdemelte volna ezt az elnevezést, mert tetőtől talpig tényleg csodálatosan szép volt. Nemes, erős metszésű dús, sötétbarna hajfürtökkel koronázott görögös arcvonásait büszkén viselte karcsú nyakán, mintha a magasból tekintene le a világra, hogy sötét szemének izzásával melengesse, és hamvas arcának érzéken piros ajkaival gyönyörködtesse azt. Magas, kecses teltkarcsú, de mégis makulátlanul arányos termete finoman végződött kis kezeiben és apró lábaiban. Octavia annyira feltűnően szép volt, hogy bárhol, ahol megjelent, az emberek csodálkozva álltak meg és nézegették, mintha hozzá hasonlót még sohasem láttak volna. Szép volt, amint a nyitott kocsiban hanyagul hátradőlt, szép volt, amikor rugalmas léptekkel, mintha rugókon járna, végigsétált a sétányon, és akkor volt a legszebb, amikor rókaszerű lován vágatva, kalapjának fehér tollai reszketve lobogtak utána.

Gatlard régen is gyakran találkozott a szép Octavia-val. Olyankor ő is megállt, és csodálattal nézegette, a lány azonban pillantásra sem méltatta az irodistát, bármennyire is epekedett utána.

Ez volt az oka annak, hogy Octavia Rowley már hosszú idő óta nem volt közömbös Gatlard számára, ami valójában azt jelentette, hogy a lány jelensége kellemetlen volt számára, mert sértette hiúságát, és ezért gyűlölte őt.

Most elérkezett a bosszú ideje. Richard Gatlard, az ünnepest fiatalember pillantásra sem méltatta őt, az ifjú milliomos úgy tett, mintha soha nem is hallott volna róla, soha nem is látta volna a szépséges Octavia-t. Ennek ellenére pontosan tudta, mikor és hol jelenik meg a sétányokon, és sohasem feledkezett meg róla, hogy éppen arra járjon, találkozhasson vele, és ilyenkor annyira szépnak tartotta, hogy rajta kívül életében ilyet még sohasem látott. Tekintete azonban közömbösen találkozott az övével, mintha teljesen másvalamire gondolta, mintha nem is látná, és ha a lány tüzes és csillogó tekintete reá tapadt, akkor hirtelen elfoglalta magát valamivel, az órájára pillantott, sétapálcájának aranygombját nézegette, vagy elővett egy selyem zsebkendőt, hogy elzavarja vele magáról a legyeket.

Ezekkel az apró büntetésekkel azonban, melyeket rá akart mérni, saját keblében élesztgette a szenvedély szikráit egyre inkább lángra lobbantva azokat, és ha ilyenkor a lány már elhaladt mellette, gyorsan körülnézett, hogy szép alakját még befoghassa pillantásával.

Egyik este pompás fekete paripáján kilovagolt a sétányra, és pedig abban reménykedve, hogy találkozzon Octavia-val. Hol vágatva, hol ügetve igyekezett többször végig, aztán végül kiért az országútra, de ekkor már sötétedni kezdett, és lovát rosszkedvűen ismét a város felé irányította.

Lépésben visszakanyarodott a sétányra, és még csak rövid ideig lovagolt rajta, a sétálókat nézve és üdvözléseiket viszonzva, amikor hirtelen messziről maga felé közeledni látta lord

Rowley hintóját, és felismerte benne Octavia-t, aki egyedül volt. Örömteli rémület töltötte el, szíve hevesen verni kezdett, mégis megint úgy akart tenni, mintha észre sem venné.

Megeresztette a gyeplőt, mintha gondolataiban lenne elmélyedve, és átengedte magát a nyereg hintázó mozgásának, amikor a kocsi a közelébe ért, és megpillantotta Octavia izzó tekintetét. Varázslatos mosoly játszadozott szépséges ajkai körül, apró kezeiben az aranyosan csillogó legyező tündéri arca előtt ide-oda suhogott. Telt, sötét hajfűrtjei hamvas, könnyedén fedett keblei előtt lobogtak, amikor Gatlard közvetlen közelében elhaladt, de ő elhatározásához híven elakadó lélegzettel saját kabátját kezdte nézegetni, és reszkető kézzel kezdte leporolni róla a port.

Alighogy a lány továbbhaladt, hirtelen visszafordult a nyeregen, és utána nézett.

Mint gyújtó hatású villám találkozott ekkor tekintetük, mert ő is ugyanabban a pillanatban fordult vissza, és összecsukott legyezőjének csúcsával mintha intett volna felé.

Minden gyűlölet, minden rosszindulat elszállt Gatlard kebléből, és kalapját lekapva fejéről mélyen meghajolt. Lovát megállította, hátha még egyszer találkozhat tekintetük, ha a kocsi elkanyarodik. A kocsi azonban visszafordult, és még egyszer láthatta a lány reá tekintő csodálatos szemeit, és a legyező megint mintha intett volna felé.

A régen szunnyadó parázs hirtelen lángba borult keblében. Octavia, a szépséges, ünnepelt Octavia, Philadelphia legelőke-lőbb, nagyra tisztelt emberének lánya egyértelmű jelét adta kegyeinek. Legyőzte őt, és megnyílt előtte a szívéhez, a kezéhez vezető út!

Hiúság, büszkeség és szenvedély a szép, előkelő lány iránt azonnal hatalmába kerítették. Követni akarta őt, elügetve mellette még egyszer üdvözölni akarta, azonban megfontolt, önhitt természeté visszatartotta, és ügetve folytatta megkezdett útját a város felé.

Izgatottsága a lovát is magával ragadta, a gyeplő megfeszítésére felágaskodva nekilódult, és még mielőtt Gatlard gondolt volna rá, elérték az özvegy Astorné házát. Jéghideg borzongás futott végig rajta, amikor meglátta Aglaját a ház ajtajában, de visszafordulásra már túl késő volt. Megeresztette a gyeplőt, és kalapját megemelve a szegény elhagyott lány felé, gyorsan továbbbügetett. Nemsokára elérte azt az utcát, ahol lord Rowley háza állt. Lovának ügetését rövidebbre fogva bekanyarodott az utcába, és tekintetével a lord házának erkélyét fürkészte, és ekkor Octavia kilépett a finom mívű vaskorláthoz.

Tajtékozva és fehér habpelyheket prüszkölve, lerázva fejéről parádézott tovább büszkén a nemes paripa Gatlarddal, aki boldogságtól reszketve tekintett fel a szépséges Octavia felé. Ugyanaz az izzó tekintet, ugyanaz a boldogító mosoly sugárzott felé, mire üdvözlésként mélyen meghajolva boldogságtól ittasan elvágatott.

Jóllehet Gatlard lelke előtt felmerült a sápadt Aglaja képe kis házacskájuk ajtajában, látta könnyeit, görcsösen összekulcsolt kezeit, mindezt azonban elűzte lelki szemei elől, és a lord szépséges lányára terelte gondolatait, amint utána fordult a kocsiból, és az erkélyről üdvözölte őt.

Viharos izgalomban ért haza, és tajtékozó paripáját a szolgálaira bízta.

Most már hozzá pártolt a szerencse. Fel-alá járkált a pompásan berendezett szobájának puha szőnyegén. Gondolatban ott volt mellette a szépséges Octavia, gondolatban látta, amint átkarolja őt, gondolatban éjszaka játszadozott vele, poharát habzó pezsgővel töltögette. Ó, milyen szép volt, milyen megnyerő, milyen boldogság várt rá szívéen a gyönyörű lánnyal! És mekkora győzelem lesz mindez valamennyi irigye előtt, akik Pennel házában szegény irodistájaként ismerték, ha majd a lord lányával az oldalán mutatkozik a nyilvánosság előtt, ha pompás hintójából vele együtt letélik az emberekre, akik az utca porába burkolódva maradnak le mögöttük, és kalapot emelnek előttük.

Gatlard magán kívül volt, nem tudott úrrá lenni boldogságán, keble úgy el volt telve, hogy kénytelen volt levegő után kapkodni, és ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy valaki előtt kibeszélje magát. Szívesen felkereste volna Brooks kapitányt a szobájában, hogy beavassa őt boldog titkába, de egoizmusa nem engedte természetes érzelmeit kibontakozni, hiszen milyen haszna is származhatna belőle, ha mindazt, ami történt vele, elmondja Brooksnek, és nem fordulhatna elő, hogy egyetlen megfontolatlan szó hátrányává válna? Senkinek sem akart minderről beszélni, csak magában akarta megfontolni a következő lépést magasröptű céljainak elérése érdekében!

XXIII.

*A lord. Meghívás. Elfogultság. A kabriolé. A kacér hölgy.
Nagy boldogság. Reggeli lovaglás. A kertben. A vallomás. Virág-
csokrok.*

Lord Rowley naponta járt a börzére. Gatlard állandóan azon ábrándozott, hogy egyszer csak hozzá fordul valami üzleti ügyben, hiszen a lord gyakran kapott pénzt Angliából, és váltó ügyletekkel is foglalkozott, de mindig más üzletházak szolgálták ki, örömmel keresve rajta valamennyit, és megtiszteltetésnek is tartották, hogy gondoskodhatnak pénzügyeiről.

Ebben a környezetben alkalom adódhatott, hogy valamilyen módon közeledjen az excellenciás úrhoz, de Gatlard nem lehetett a kezdeményező. Közbe kellett iktatni egy pénzügyi brókert, ami könnyen megvalósítható volt, hiszen Gatlardnak csak meg kellett bíznia egy ilyen embert, hogy szerezzen neki Angliában esedékes váltót, és meg kellett említeni neki, hogy lord Rowley onnan akar pénzhez jutni. Bizonyára akad majd valamilyen alkalom, hogy az ügynök szóba elegyedjen vele, a továbbiakban már Gatlard is be tud kapcsolódni.

Álmatlan, de boldog éjszakája volt, mert nem tudott szabadulni a szépséges Octavia képétől, és türelmetlenül várta a börze másnap reggeli nyitását.

Amint elérkezett az ideje, különös gondot fordított az öltöztetésére, és elindult a börze épülete felé, ahol a csarnok bejáratánál alkuszok és ügynökök megkülönböztetett tisztelettel üdvözölték. Bordó kecskebőr tárcájával a karja alatt megszokott helyére lépett, ahol azonnal üzletemberek vették körül abban a reményben, hogy megbízásokat kapnak tőle, vagy ajánlatokat tehetnek neki. Gatlard végigtekintett a népes gyülekezeten, de lord Rowley-t sehol sem látta, és bosszankodva kötött meg már számos üzletet, amikor hirtelen belépett a csarnokba a várva várt személy.

Rowley odalépett egy tekintélyes üzletemberhez, akivel Gatlard jó barátságban volt. Örömteli meglepetést jelentett számára, hogy a lord tekintete rövidesen félreismerhetetlen érdeklődéssel találkozott az övével, hiszen korábban sohasem figyelt fel rá. Miután néhány szót váltottak egymással, mindketten elindultak felé.

Lord Rowley magas termetű, testes úr volt vörösseszőke hajjal, finoman borotvált, fénylő, piros arccal, nagy orral és apró világoskék szemekkel.

Kísérője odavezette őt Gatlardhoz, és barátságos üdvözléssel megszólította őt:

– Engedje meg, Gatlard úr, hogy bemutassam önnek ő excellenciáját, lord Rowley urat.

– Már régen szerettem volna megismerkedni önnel, Gatlard úr, – ragadta magához a szót a lord kölcsönös meghajlások után – és ezért örömmel élek most ezzel a lehetőséggel. Bizonyos pénzügyösszeg áll rendelkezésemre Angliában, amit váltó útján szeretnék bekasszírozni, és megkérdezném, hogy adódna-e erre alkalom a napokban.

– Örömmel, excellenciás uram. Nevezze csak meg az összeget, amihez hozzá szeretne jutni, és én azonnal kifizetem, ön pe-

dig alkalom adtán, amikor éppen megfelel önnek, kiállít egy Angliába szóló váltót – válaszolta Gatlard könnyedén, bár udvarias hangon, majd hasonló módon folytatta:

– Én is már régebben reménykedtem benne, hogy személyesen megismerhetem önt, és nagyon örülök neki, hogy erre most alkalom adódott. Amennyiben a következőkben valamilyen módon a szolgálatára állhatok, kérem, rendelkezék velem.

– Örömmel fogom igénybe venni a szívességét – folytatta a lord barátságosan. – Azonban alkalmat kell adnia arra, hogy szívességét viszonzozzam, ezért kérem, tisztelje meg házam a látogatásával.

– Ehhez csak erre az illedelmes meghívásra volt szükség, aminek nagyon örülök – válaszolta Gatlard boldogan, és mélyen meghajolt.

– Akkor talán lehetne ma este részem abban a megtiszteltetésben, hogy láthatom minálunk? A hölgyeim szintén nagyon örülni fognak, hogy megismerkedhetnek önnel – mondta Rowley szintén meghajolva.

– Nem fogom elmulasztani ezt a megtisztelő meghívást, excellenciás uram – válaszolta Gatlard igen elkötelezetten, mire a lord a társalgást az Egyesült Államok üzleti életére terelte, és csodálatát fejezte ki azzal az energiával kapcsolatban, amellyel az amerikaiak, miután elszakadtak az anyaországtól, méltóságteljes, önálló, nagy nemzeté emelkedtek fel.

– Az önhöz hasonló értékes emberek a gyümölcsei az ilyen nagy politikai átalakulásoknak, és ahol az ön példájának megfelelő emberek állnak az élen, a nép is jelentőssé és naggyá válhat – mondta lord Rowley hízelegve. – Néhány napja megszemléltem a hajót is, amit most épített. Olyan az a jármű, aminél jobbat, szebbet a mi öreg Angliánkban sem építenének. Úgy tűnik, az amerikaiak ezen a téren is túlszárnyalnak bennünket. Az ön székünerével ezt már meg is tették. Sokba fog kerülni önnek ez a hajó?

– Olyan nagyon sokba azért mégsem, talán hatvanezer dollárba – válaszolta Gatlard könnyedén. De nem számít, csak azt szeretném megmutatni, hogy mire képesek az amerikaiak.

Hosszabb társalgás után lord Rowley megismételte, mennyire örül neki, hogy megismerhette Gatlardot. Bizalmasan kezét nyújtott neki, és ajánlotta magát az esti vizontlátásra házában.

Alig hagyta őt ott a lord, az ügynökök máris tolongani kezdtek körülötte különféle üzleti ajánlatokat téve, és Gatlard korábban sohasem döntött olyan gyorsan, mint ezekben a percekben. Nagy tételekben adott el és vásárolt, olyan derűs hangulatban, ami feltűnt a többieknek, hiszen ahhoz voltak szokva, hogy az ő esetében számos megfontolás, nehézségekre és feltételekre hivatkozás a szokásos.

Az üzletkötések végeztével jelenlévő barátai közül többeket meghívott ebédelni, és igen derűs hangulatban tért velük haza házába. Az asztalnál mindannyiuknak feltűnt szokatlanul derűs hangulata. A legjobb francia pezsgőjét szolgáltatta fel, és ő maga is több tréfás tosztot mondott. Ebéd után befogatott egyik kocsijába és a kabrioléba, és vendégeivel együtt kihajtottak egy vidéki kávégazdaságba, ahol hasonló derűvel töltötték el a délutánt.

Valamivel el akarta űzni estig az időt, mert a szép Octavia utáni vágyakozása nem hagyta őt nyugodni.

Már kezdett sötétedni, amikor hazatért, ahol gyorsan rendbe hozta öltözetét a lord Rowley házában sorra kerülő látogatáshoz.

Igen finom fekete öltönyéhez jól érvényesült a vakítóan fehér ing elő és a finoman hajtogatott mandzsetták. Természeténél fogva vékony haját gondosan göndörítette, és bal kezének gyűrűs ujján igen értékes drágakő villogott.

Gatlard megállt a nagytükör előtt, és elégedetten nézegette magát. A hintó közben előállt. Gyorsan némi parfümöt öntött finom batisztkendőjére, még egy futó pillantást vetett a tükörrre, és néhány pillanattal később győzelmének biztos tudatában már pompás kocsijában ült, úton a csodálatos Octavia Rowley felé.

Alig állt meg a kocsi a lord palotája előtt, máris nyílt az ajtó, és egy feketébe öltözött fekete szolga szaladt le a fehér márványlépcsőn, hogy meghajoljon Gatlard előtt, akinek a szolgája közben már kinyitotta a kocsi ajtaját.

– Tíz órára! – kiáltott oda futólag Gatlard a kocsisának, és a lépcsőn fellépkedve felért a szellős folyosóra, és elindult a széles, szőnyeggel fedett lépcső felé.

Annak a tudatnak ellenére, milyen magas társadalmi helyzetet foglal el a világban, elfogultság és jelentéktelenség érzése ragadta magával. Úgy érezte, mintha nem tartozna ide, mintha olyan társasági szférába csempészné be magát, ahová nincs joga belépni. Gondolatban az elrabolt kincsek nélkül Pennel jelentéktelen, névtelen és értéktelen irodistájának látta magát. A gyengeség pillanata azonban hamar elmúlt.

– Milliomos vagy! – kiáltott fel magában gondolatban mellé-re csapva, és határozott léptekkel büszkén belépett az előtte megnyíló ajtón a terembe.

Lord Rowley nagy tisztelettel közeledett felé, és kezét megragadva köszöntötte:

– Végtelenül örülök, hogy házamban üdvözölhetem és remélem, megismerkedésünk igen tartós, barátságos kapcsolathoz vezet majd közöttünk.

Aztán a szófa felé vezette őt, melyből felemelkedett felesége és lánya, és a vendéget előkelő testtartással, ám megjelenésétől mégis félreérthetetlenül kellemesen érintve várták, míg odaér.

– Lady Rowley, a feleségem, Octavia a leányom, Gatlard úr – mutatta be őket meghajolva felé és a hölgyek felé, mire valamennyien szintén kölcsönösen meghajoltak, majd lady Rowley Gatlardhoz fordulva magához ragadta a szót:

– Neheztelhetünk a sorsra, hogy ilyen sokáig nem tette lehetővé számunkra, hogy megismerjük önt, Gatlard úr.

– Nekem több okom van rá, kegyelmes asszonyom, mert ezzel nagy boldogságtól tartott távol – válaszolta Gatlard ismét meghajolva, és felcsillanó tekintettel Octavia felé fordult, aki egy pillanatra sötét szemeinek tükrét mutatta felé, mintha szándékában állt volna, hogy onnan olvassa le szívének legmélyebb érzéseit, de aztán lesütötte hosszú szempilláit, és mintha szégyellné magát, a földre nézett.

– Foglaljunk helyet, tisztelt Gatlard úr – szakította félbe gyorsan a pillanatnyi szünetet a lord, mire felesége leülve a szófára a társalgást drága öreg hazájának, Angliának említésével kezdte, összehasonlítva azt Amerikával.

A társalgás igen élénkké vált, Gatlard Amerika mellett áradozott, magasan Anglia fölé helyezve, miközben lady Rowley hazáját részesítette előnyben, és némi szünet után ismét magához ragadta a szót:

– Nagyon szép itt, ez igaz, a természet fiatalabb, nagyszerűbb és gazdagabb, mint a mi hazánkban, a társadalom azonban nem annyira kifinomult, nem annyira tagolt, mint minálunk, itt minden kvalitás összekeveredik, és csak az anyagiak, a külsőségek számítanak, az embereket nem a belső értékeiknek megfelelően méltatják. Az ember könnyen félénkké válik, és óvatos társas környezetének megválasztásával, és ennek következtében gyakran elmulasztja, hogy közelebbi kapcsolatba kerüljön kiemelkedő személyiségekkel.

– Annál szorosabb lesz a kapcsolat, ha az embernek szerencséje van, megismerni ilyen karaktereket – vetette közbe lord Rowley, könnyedén meghajolva Gatlard felé, mire ő hízelgően, önelégülten válaszolt:

– Ebben rejlik a nyomós indoka annak, hogy az ember olykor tartózkodik közeledni a társadalmi ranglétra legfelsőbbjeihez, amikor nem biztos abban, hogy barátságos befogadásra talál.

– Egy igazán forró vágy beteljesüléséhez az ember mégiscsak elszánja magát valami merészségre – jegyezte meg Octavia ér-

zelmes pillantással és édes mosollyal, pláne, ha ugyanabból az óhazából származva egy távoli országban találkoznak.

– Minél forróbb a vágy, kisasszony, annál nagyobb az aggodalom, hogy nem fog teljesülni – válaszolta Gatlard fellelkesülve, és örömmel csüngött Octavia lelkenedző tekintetén.

Lady Rowley nagy tetszéssel figyelte meg, milyen mély benyomással van lánya Gatlardra, de célszerűnek tartotta kettőjük érzelmi megnyilvánulásait későbbi, zavartalanabb percekre halasztani, ezért megszólalt:

– Minden téren kiváló ízlésről tesz tanúbizonyságot, Gatlard úr. Igen megtetszettek nekünk a kocsijai, különösen a kabriolé, a lóval együtt. Angliában nagy feltűnést keltene vele. Valóban kapitális egy példány az a ló.

– Már gyakran irigyeltem magát miatta, amikor esténként büszkén elszáguldottak mellettem a promenádon – vetette közbe Octavia. – A kabriolét sokkal inkább kedvelem, mint a csukott kocsit. Az ember sokkal szabadabban érzi magát benne, és jobban élvezheti a friss levegőt.

– Bármikor a rendelkezésére áll, Octavia kisasszony. Tekintse a saját tulajdonának – válaszolta Gatlard gyorsan.

– Jól tudhatja, Gatlard úr, hogy sohasem merném magamra vállalni egy ilyen tüzes paripa irányítását – folytatta Octavia halkabban.

– Akkor egyúttal a szolgálataim felett is rendelkeznie kell, kisasszony, ami dupla örömet jelentene számomra – válaszolta Gatlard sugárzó tekintettel.

– Ezt örömmel és szívesen meg is teszem. Ilyen kiváló kocsisra nagyon szívesen bíznam magam. Majd még szavánál fogom – válaszolta Octavia, és lopva hálás pillantást vetett Gatlard felé szép szemeivel.

Ekkor egy fekete szolga lépett be és jelentette, hogy a vacsora tálalva van.

– Próbaként rögvest önre is bízom magam – mondta Octavia tréfálkozva, miközben felállt, és belekarolt Gatlard felé nyújtott karjába, miközben Lord Rowley a sajátját nyújtotta feleségének.

A lord oldalra lépett, és előre akarta engedni Gatlardot, Octavia azonban túlzott derűvel megszólalt:

– Tiszteletet az idősebbeknek, papa, csak utánatok, mire a gróf kivezette a feleségét a szalonból. Octavia közben estélyi ruhájának ráncait igazgatva néhány pillanatig késlekedett, majd Gatlarddal követte szüleit, miközben halkan odasúgta neki:

– Holnap este vigyen el kocsikázni, maga rémes ember. Meg kell önt rónom, mert hosszú időn át bármikor, amikor találkozunk, úgy tett, mintha észre sem venne, mintha nem is lennék méltó arra, hogy reám tekintsen, míg végül olyat tettem, amit nem is lett volna szabad megtennem. A legyezőmmel küldtem el önnek lelkem üzenetét. Na várjon csak, maga keményszívű ember!

Ó, mennyei Octavia, igazságtalan velem – szólt közbe Gatlard zavartan, beleremegve a boldogságba, és megszorította a lány kezét, Octavia azonban viszonzva a szorítást, visszahúzta, és odasúgta neki:

– Csend most! Nem is volna szabad ennyire jónak lennem magához. Ennyire kínpadra feszíteni egy gyenge leányszívet!

Gatlard fel sem fogta, mi történt vele. A szép leányzó néhány pillanat alatt lebontott minden közöttük lévő akadályt. Boldogságában kebléhez szorította a lány karját, és az ő viszonzószorítása elektromos tűzként suhant végig minden idegszálán.

– Majd kérjen meg rá, hogy holnap este kocsizzak ki önnel – súgta oda Octavia a boldogságban úszó kísérijének, miközben végigsiettek a hosszú folyosón, és a szülők után beléptek az ebédlőbe.

A zsalukat már becsukták, leeresztették a súlyos, vörös függönyöket, hogy kiszorítsák a lemenő nap utolsó sugarait a helyiségből, és teljes mértékben érvényre jusson a nehéz ezüst kandelábrek és csillárok gyertyáiból áradó fény.

Csillogás, villogás, bármerre is tévedt a szem, de különösen a terített asztal gazdagsága bilincselte le a tekintetet, pompás mívű ezüstművel fokozva a látványt. Egy pompás virágtartó, egy ezüstműves munka, melyben friss virágok pompáztak, igazi műremek volt, és amint Gatlard tekintete megpihent rajta, egy hasonló, de még sokkal értékesebb műremek jutott eszébe, amit Louvencourt gróf kincsei között talált.

Miért is tartja pincéjébe zárva a művészet ama remekműveit, gondolta, holnap reggeltől szobájában, asztalán kellene pompáznuk, Philadelphiában senki sem tudna felmutatni ilyen műremeket!

Az ételek finomak voltak, a bor is, a legfinomabb madeira, a legjobb pezsgőt szolgálták fel, a lord, valamint a felesége a vendéget ivásra bátorították, és a szépséges Octavia viszonzta a tótszót, amit Gatlard az ő egészségére mondott.

– Tulajdonképpen a pompás kabrioléra és szép lovára is emelnem kellene a poharamat, amit olyan szívesen bocsátana a rendelkezésemre – mondta derűs tréfával Gatlardnak, mire az anyja, bár kedves mosoly kíséretében ujjával megfenyegette, és így szólt hozzá:

– De Octavia, az ember ne legyen terhes a barátja számára!

– Csak azt követően, emelhetjük poharainkat a paripa egészségére, kedves kisasszony, miután kifogástalanul bevált az ön szolgálatában. Így meg merészelem kérni arra, hogy holnap este elvihessem egy kis sétakocsikázásra – ragadta magához Gatlard a szót, miközben udvariasan meghajolt.

– Ha tényleg komolyan gondolja, és őszinte biztosítékát adja, hogy nem vagyok terhére azzal, hogy drága idejéből ennyit rám áldoz, akkor örömmel elfogadom a meghívást – válaszolta Octavia érzelmes pillantással, majd mély lélegzetet véve még hozzáfűzte: – Hányszor melengettem magamban a titkos vágyat, amikor elszáguultam mellettem, hogy egyszer ebben a kabriolében, – és azt is be kell vallanom, hogy maga mellett – ülhetnék!

– Nos, hallgassa csak végig ezt a gyermeket, Gatlard úr, hiszen ez egy nyílt vallomás volt – vetette közbe lady Rowley mosolyogva, de aztán Octavia felé fordult:

– Ilyesmit csak gondolhat az ember, de nem mondhatja ki, leányom!

– Amit az ember gondolhat, azt ki is mondhatja – válaszolta Octavia gyermeketeg ártatlansággal hangjában, mire anyja az alábbi szavakkal fordult Gatlardhoz:

– Bocsásson meg kérem Octavia-nak, Gatlard úr, és csak saját magának tehet szemrehányást, ha terhessé fog válni a maga számára.

– A legszebb, legédesebb teher volna, amivel életem során összehozhat a sors – válaszolta magán kívül a boldogságtól, majd Octavia-hoz fordulva folytatta:

– Tehát számíthatok erre a boldogságra?

– Ezer örömmel és ezer köszönettel elfogadom a meghívását, és holnap estig számlálni fogom az órákat – válaszolta Octavia látszólag ártatlan gyermetegséggel, és a társalgást ugyanolyan derűs hangulatban folytatták, míg végül Gatlard az órájára pillantva rémülten megszólalt:

– Ó egek, már tizenegy óra van! Elnézést kell kérnem, hogy ilyen hosszán igénybe vettem a kedvességüket, de az órák úgy repültek el számomra, mintha percek lettek volna.

– Mi vagyunk adósak önnek a derűs, boldog estéért, amiben részesített bennünket, tisztelt barátom! – válaszolta a lord, majd Gatlardra emelte poharát az alábbi szavakkal:

– Köszönetemet szeretném kifejezni azzal a kéréssel, hogy minél gyakrabban ismétlje meg kedves látogatását, Gatlard úr!

Valamennyien felálltak, kölcsönösen meghajoltak egymás felé, és kiűrtették túlhabzó poharaikat.

Aztán Gatlard fejezte ki köszönetét azért a nagy örömért, amelyben itt része lehetett, majd ajánlotta magát, megcsókolva először lady Rowley, aztán a lánya kezét, aki ismét finoman megszorította az övét. Lord Rowley kikísérte az ajtóig, ismét kérte látogatásának mihamarabbi megismétlését, és barátságos meghajlással ajánlotta magát.

Gatlard boldogságtól ittasan igyekezett lefelé a lépcsőn és ki a házból, de amikor a kinti márványlépcsőre lépett, a válla felett felnézett az erkélyre, és ó, micsoda gyönyör, Octavia kihajolt a vaskorláton, batiszt kendőjével integetve és suttozva felé:

– Holnap este!

Gatlard magán kívül volt, mindkét kezét a varázslatos nő felé tárva halkán felkiáltott hozzá:

– Boldogságom, mindenem!

Aztán leszaladt a márványlépcsőn, beugrott a kocsiba, a lovak nekilódultak, Gatlard pedig a kocsi ablakán át batisztkendőjével integetett az erkély felé.

Mintha álmodott volna, úgy ért lakásához és lépett be a szobájába, ahol mozdulatlanul megállt.

– Hát lehetséges ez? Valóban megtörtént, és nem csak álmodtam? – kiáltott fel hirtelen, összecsapva kezeit, és viharos léptekkel elkezdett fel-alá járkálni a szobában.

A boldogság oly váratlanul, oly hirtelen lepte meg, hogy képtelen volt felfogni, áttekinteni a helyzetet. Octavia, a gyermeteg ártatlanság, az ünnevelt szépség, a város legelőkelőbb polgárának lánya szereti őt, az övé akar lenni, ehhez nem fűződik semmi kétség, különben hogyan beszélhetett volna hozzá azokkal a szavakkal, hogyan szoríthatta volna meg oly melegen a kezét? És „holnap este” suttozta felé az erkélyről! Micsoda szerencse, micsoda boldogság vár rá holnap este! Bár csak túl lehetne már ezen az éjszakán!

Elmúlt éjjel kettő, amikor Gatlard ágyba került, hogy néhány órát pihenjen, bár szemeitől még messze volt az álom. Ennek ellenére elszunyókált a lány kedves képével, magával vitte őt az álmok világába, és másnap reggel, amikor felébredt, első gondolata megint ő volt, a szépséges, varázslatos Octavia.

Még korán volt, hűvös és frissítő volt a reggel, talán már Octavia is felkelt, talán már ott áll a nyitott ablakban vagy az erkélyen, talán odalent a ház mellett, ahol néhány alkalommal már látta őt a kerítés mögött, a virágok között. Hevesen megrántotta a csengőt, és odakiáltott a belépő komornyiknak:

– Gyorsan nyergeljétek fel a fehér paripámat!

Aztán hamar felöltözött, felkapta a kalapját és lovaglópalcáját. A lovat közben elővezették. Kisietett a házból, és felpattant a nyeregbe.

Elvágatott a frissítő reggeli hűvösben, és hamarosan elérte azt az utcát, ahol lord Rowley palotája állt. Visszafogta ügetésre a lovát, gondolván, patáinak dobogása eléri Octavia-t, és odacsalja őt az ablakhoz. Tekintete azonban eredménytelenül siklott végig a ház ablakain, a hön vágyott személy nem volt látható. Egyre lassabban közelítette meg a palotát, és fürkésző tekintettel nézett fel az ablakokra. Aztán tekintete az épület mellé, a vaskerítés mögötti kertre siklott, ahol egy fehér alakot pillantott meg.

Igen, ő volt az, az isteni, a hön vágyott lány. Gatlard közvetlenül a kerítésnél, Octavia előtt állította meg a lovat.

– Ó, egek, de megrémültem! – kiáltott fel halkán a lány, szorosabbra vonva maga körül hófehér, szellős reggeli köntösét. – Ebben a hanyag, reggeli öltözetben kellett meglepnie engem!

Amiben talán még szebb, még kedvesebb, mint pompás öltö-zeteiben – vetette közbe gyorsan Gatlard.

– Ah, most csak szórakozik rajtam, hiszen olyan ziláltan nézek ki – folytatta Octavia, hátravetve szép fejének dús, hullámos fürtjeit. – De hogyan is gondolhattam volna, hogy ön már ilyen korán reggel...

– Magára gondolok, drága Octavia? – egészítette ki őt Gatlard a legnagyobb izgalomban. – Hát nem sejtette, nem érezte, hogy látnom kell, hogy az ön iránti vágyakozás ellenállhatatlanul ide fog űzni engem?

Octavia egy pillanatra bensőségesen eltűnődő pillantással tekintett rá, aztán megszólalt, mintha minden szégyenét, aggodalmát leküzdötte volna:

– Igen, persze, miért is ne mondanám meg, hiszen én is magára gondoltam, reménykedtem benne, hogy jönni fog, bár semmi jogom sem volt erre a reményre. Ó, hát mire nem késztet engem, még a legbensőbb gondolataimat is kifecsegem.

– Az egész lelkem nyitva áll ön előtt, imádott Octavia! – válaszolta Gatlard, lova nyaka mellett felé hajolva.

– Tudja egyáltalán, hogy mit tesz, Gatlard? – mondta Octavia komolyan, de mégis lágyan és ábrándozva tekintve fel rá. – Gonosz dolog lenne öntől, ha egy tapasztalatlan leány szívével játszadozna, akinek ártatlanságában nincsenek fegyverei, amivel megvédelmezhetné magát.

– Nem, nem, kedves, drága Octavia, képtelen lennék játszani egy ilyen szívvel, az öné vagyok és maradok teljes lelkemből, mindenemmel, ami vagyok, és amim van, és könnyörögve kérem, hogy ne játszadozzon velem, és igazi, legbensőbb érzelmeimmel!

– Igen, Gatlard, ön igen jóságos, különben nekem sem kellett volna olyan jónak lenni önhöz – válaszolta Octavia, boldogságtól sugárzó tekintettel nézve fel rá, majd boldog mosollyal folytatta:

– Várjon csak, szedek önnek egy csokrot ennek a pillanatnak az emlékére – majd maga körül lobogó köntössel a virágok közé ugrott, és gyorsan letépett egy csokornyí rózsát és mirtuszt.

– Fogadja el, Gatlard, ezekkel a virágokkal a lelkemet adom oda, saját magamat! – mondta ismét odalépve a kerítéshez, és kezét kinyújtotta a virágokkal és csodás karjával köntösének bő ujjából a kerítés vasrudai között.

Gatlard átvette a virágokat, és ki akarta nyögni érte köszönetét, de Octavia „ma este!” kiáltással visszahúzódott, és a következő pillanatban eltűnt a ház mögött.

Gatlard megfordította a lovát, és ügetve elindult lefelé az utcán. Nézegette a kezében tartott virágokat, és eszébe jutott az elszáradt csokor, amit Aglaja kötött neki annak idején, amikor felgyógyult a sárgalázból. Emlékei mázsás súllyal nehezedtek rá, és szívesen ledobta volna magáról ezt a terhet, de a mostani virágok közül Octavia varázslatos szemei tekintettek felé, és utolsó szavai: „ma este” ismét a fülébe csengtek.

Aglaja a feledés homályába merült, és vele együtt az elszáradt virágcsokra is. Lelki szemei előtt csak Octavia lebegett, amint mellette ül majd a kabriolében. Kivágtatott a városból, és tájékozó paripájával csak hosszú kerülőút után tért vissza otthonába, ahol a virágokat gondosan vázába tette, és vizet öntött hozzá.

Gyorsan megreggelizett, aztán irodájába sietett, ahol sok tennivaló várt rá. Nagymennyiségű levél várt aláírására. Gyorsan átolvasta és aláírta őket, miközben Octavia szemei táncoltak előtte a papíron. Jegyzeteket készített magának a börzére, beszélt a könyvelővel az esedékes fizetnivalókról és követelésekről. Elolvasta a new-yorki tőzsdei tudósításokat, azonban bárhová is nézett, bármiről is beszélt, egyre csak az a pillanat jutott eszébe, amikor Octavia beszáll majd mellé a kabrioléba. Édes, ártatlan, gyermeteg angyalnak tartotta a lányt, amilyenvel eddigi életében még sohasem találkozott, és érezte, hogy boldogságának pohara csordulásig megtelt.

XXIV.

Az ártatlan angyal. A titkos szerető. Sétakocsikázás. Örök hűség. Lelki fájdalom. Találkozás a sétányon. Tagadás. Részvét. Újság-cikkek. A jegyesség.

Miközben Gatlard a varázslatos, gyermekien ártatlan Octavia-ról úgy álmodozott, mint aki az égi boldogságot hozza el számára itt a Földön, a lány könnyű reggeli öltözetében a lugas alatt egy hintaszékben üldögélt a ház mögött. A mellette lévő széken kezét Octavia hintaszékének karján pihentetve egy fiatal angol, név szerint Tatnall ült, aki a lány szüleivel igen jó barátságban volt, és kedvtelésből már egy éve Amerikában tartózkodott. A ház barátja volt, lady Rowley családjának távoli rokona, és Philadelphiában olyan nagylábon élő emberként ismerték, aki jelentős jövedelmét arra fordította, hogy megismerje a világot és az embereket, és elszórakoztassa magát.

Jó megjelenésű, magas termetű, sasorrú, szőke fiatalember volt friss, fiatalos arcszínnel, igen jó általános adottságokkal, ami első-sorban a szebbik nem köreiben tették igen kedvelté őt.

– De drága Octavia, az ég szerelmére kérlek, ennek a piperkőcnek akarod eladni magad, ennek az ordenáré feltörekvő alaknak, aki nemrégén még az öreg Pennel nyomorult irodai alkalmazottja volt? Hiszen ez lehetetlen – mondta Tatnall megdöbbenve, és megragadta Octavia kezét.

– Igen, általam igen tisztelt és szeretett Charley, ez a helyzet. Mondhatod, ahogy akarod, eladom magam vagy megházasodok, de biztos, hogy Gatlard a férjem lesz – válaszolta Octavia nevetve, és lendületbe hozta hintaszékét. Szolgálatomból azért még semmi esetre sem bocsátalak el, szépfiú, és most is megkímélhetnél attól, hogy saját magam hintáztassam. Mindenekelőtt azonban semmi esetre se legyél féltékeny, mert egy féltékeny férfi saját magát fosztja meg minden örömtől, magát és kedvesét is boldogtalanná téve. Engem viszont semmi esetre sem tennél boldogtalanná, mert

azonnal kiállítanám az útleveledet, és a veszteség, ha egyáltalán érek neked valamennyit, mindenképpen kizárólag téged érintene.

– Azt hiszem, már az is elég útlevél volna a számomra, ha megházasodnál – válaszolta Tatnall borúsan, Octavia azonban gyorsan a szavába vágott, és továbbra is derűs hangon folytatta:

– Ne vágj olyan borús képet, kedvesem, és most hallgass engem nyugodtan végig, majd azt követően dönts el, hogy elégedett vagy-e az elképzelésemmel, vagy sem. Ezt rád bízom. Ettől függetlenül úgyis azt fogom tenni, amit elhatároztam.

– Az általam választott jövődöbéli férjem sok millióval rendelkezik, aminek természetesen én leszek az úrnője, miután összeházasodtunk. Akkor már nem lesz olyan kívánságom, amit ne teljesíthetnék magamnak. Egy ilyen hatalmi helyzetért az adományozóval szemben természetesen barátságosnak kell lenni, és feleséggént hagyni kell, hogy néha leszidjon. Fényben és pompában fogunk élni, nagy házat vezetünk majd, és Charley Tatnall a házibarátunk lesz, ami persze azt jelenti, csak akkor, ha tisztességesen fog viselkedni, és ha Octavia egyáltalán valamennyire számít neki. Ha kocsival sétaútra indulok, ha elutazok, elkísér engem, ha pedig a férjem utazik el, akkor a házibarát helyette fog védelmezni, és ha Charley olykor vidám társaságban többet veszít a játékon, mint amennyit apja ura Angliában engedélyez, akkor a milliomos barátnője megnyitja előtte pénztárcáját. Légy elégedett Charley, a szívem a tiéd marad, a kezemet pedig úgysem kérnéd meg soha, én pedig nem fogadnám el a tiédet. Így beláthatod, hogy te semmit sem veszítesz, én pedig milliókat fogok nyerni.

– De drága Octavia, hogyan lehetnék elégedett, ha más karjaiban látlak? – válaszolta Tatnall keserű hangon.

– Más karjában, akit nem szeretek? Ez neked közömbös is lehetne, Charley – válaszolta Octavia megnyugtató hangon. Ma este Gatlard sétakocsizni visz elbűvölő kabrioléjában, és miután megköszöntem kedvességét, és hazaküldtem őt, lejövök a kertbe a lugas alá, ahol várj rám, és majd meglátod, hogy ugyanúgy fogjuk

kedvelni egymást, mint korábban. Kérlek, ne dönts romba a boldogságunkat!

– De hogyan lehetsz képes feleségül menni egy olyan emberhez, akit nem is szeretsz, akit nem becsülsz semmire, mert szellemileg annyira mélyen alattad áll? – kérdezte válaszként Tatnall megint.

– Az ember nem szerelemből házasodik, hanem csak szerelemből szeret – válaszolta Octavia. A házasságnál értelmes megfontolásból indul ki az ember, mert általa valami hasznosat, előnyöset akar elérni, és a világon hol találhatnék nagyobb előnyt, mint ennél a Krózusnál? Az a véleményem, inkább örülnöd kellene rövidlátó jövődöbelimnek, aki képtelen megkülönböztetni a szerelmet a megfontolástól! Sohasem kell kételkedned abban, hogy téged mindig is szerelemből foglak szeretni.

– Ez utóbbi szavaknál kipirultak Octavia orcái, alabástrom karjával átkarolta a fiatalember nyakát, tüzesen csillogó sötét tekintetével mélyen a szemeibe nézett, és száját telt ajkaival viharos, hosszantartó csókkal ajándékozta meg.

Azán az alábbi szavak kíséretében hirtelen felállt:

– Most bemegyek a mamához, egy kicsit udvarolok neki, aztán gyorsan rendbe hozom az öltözetem, hiszen rövidesen itt az ideje az ebédnek.

Ajkaik még egyszer forrón egymásra tapadtak, és Octavia gyorsan besurrant a házba, miközben Tatnall nyakkendőjét igazgatva lassan utánament.

Gatlard a napot üzleti ügyeinek intézésével töltötte, melyeknek nagy igyekezettel látott neki, hogy úrrá legyen az est iránti vágyakozásán. Ebéd után Brooks kapitánnyal a hajógyárba ment, ahol a hajót építették számára, onnan pedig a város egy távoli részébe mentek, ahol pompás márványpalotát akart építtetni magának.

Közben gyakran nézett a Nap felé, mely úgy tűnt, hogy szokatlanul lassan halad a pályáján. Hazaérve az ablaknál foglalt

helyet, megint csak a Napot figyelve, míg végre lassan alább ereszkedett, és egyre jobban megnyúltak a házak árnyékai.

A boldogság pillanata most már nem volt távol. Gatlard megparancsolta a komornájának, hogy fogassa be a kabriolét, és ő maga is készülődni kezdett a boldogító útra. Újra meg újra a tükör elé lépett, szemügyre véve öltönyét, és jóleső érzéssel jegyezte meg magának, hogy tökéletes úriembert lát maga előtt.

A kabriolé már készen állt, amikor kilépett. Körbejárta, meg nézte a lovat is, és mindent rendben talált. Beszállt a kocsiba, megragadta a gyeplőt és az ostort.

Ilyen büszkén, ilyen erőteljesen korábban sohasem tartotta kezében a gyeplőt. Megfeszítette, és az ostor csúcsával megérintette a hatalmas barna lovat, mire az örömmel vágatni kezdett, Gatlard azonban határozott kézzel visszafogta, mire az állat ügetve haladt tovább.

Az est elbűvölő volt, könnyű és hűvös szellő fűjdögált, és minden kedvezően alakult, hogy Gatlard életének legboldogabb pillanatait pompássá tegye.

Bekanyarodott lord Rowley palotájának utcájába, és első pillantásával felismerte vágyait, célját, Octavia-t, az erkélyen.

A lány batisztkendőjét lobogtatva felé üdvözölte őt, aztán eltűnt az erkélyajtóban, Gatlard pedig megállt a palota előtt.

A ház ajtaja már nyitva volt, két szolgál lépett ki, várakozó fiatal úrnőjük intésére várva, azonban lord Rowley maga vezette le karján, a márványlépcsőn drága gyermekét a kocsihoz, és barátságos, bizalmas hangon üdvözölte Gatlardot:

– Osztozom abban az örömben, drága barátom, amit leányomnak nyújt, és igen nagy megtiszteltetésnek érzem a kitüntést, amelyben részesíti őt.

– Aztán alig kellett neki segítenie Octavia-nak beszállni a kocsiba, hiszen könnyed léptekkel szinte felugrott, és az alábbi szavak kíséretében foglalt helyet a piros bársony bevonatú párnán:

– Nos, tisztelt, kedves Gatlard úr, életem az ön kezében van, ámde ha a halálba visz, megmarad az a vigaszom, hogy együtt halunk meg!

Közben a legédesebb mosollyal tekintett reá, miközben szét-tárta legyezőjét.

– Édes halál lenne, az ön élete azonban, Octavia kisasszony, sokkal drágább számomra, mintsem, hogy könnyelműen játszadoznék vele – válaszolta Gatlard boldogságtól sugározva, és meghúzta a gyeplőt.

– Legyen óvatos, Gatlard úr, ez a barna egy bátor, nemes állat – mondta lord Rowley, és üdvözlésként még utánuk intett, mert a hatalmas paripa máris úgy nekilódult a kocsival, hogy Octavia kalapján a tollak lobogni kezdtek.

– Ó, Octavia, milyen kimondhatatlanul boldoggá tett engem! – kezdett bele Gatlard remegő hangon, és szerelemtől epedő tekintettel nézett a lány szép szemeibe.

– A saját boldogságom is, Gatlardom! – válaszolta Octavia ég felé emelt pillantással, majd pompás, nagy szemeivel szerelmesen nézett rá, miközben kezeit összekulcsolta keble előtt. Ó, kérem, mondja meg nekem, hogyan köszönhetem meg önnek, szeretett ember, hogy szívével felém, a jelentéktelen, tapasztalatlan leány felé fordult?

– A saját szíveddel, a szerelmeddel, drága, egyetlen Octavia! – kiáltotta Gatlard magán kívül, a gyeplőt jobb kezébe véve, és baljával megragadva a lány kezét, miközben dadogva folytatta: – Áruul el nekem, mennyei lény, boldoggá akarod tenni az életem, tényleg az enyém akarsz lenni?

– Igen, a tiéd mindörökre, Gatlardom, Richardom! – mondta Octavia, túláradó boldogságtól elhalkuló hangon, megcsókolva Gatlard kezét, hiszen már Philadelphia utolsó házai is elmaradoztak a fürge barna mögött, és az országúton sehol sem lehetett fürkésző szemeket látni.

– Gatlard azonban visszafogta a paripa rohanását, átkarolta szerelmét, és első csókját követően a lány a szívéhez simult.

– Ó, szeretett, drága ember, már régen a tiéd voltam teljes lelkemmel, amikor szívem érzelmeit még fel sem akartad ismerni, míg végül a kétségbeesés arra készítetett, hogy félredobjam a szűzlány félénkségét, szégyenérzetét, és legyezőmmel hozzam tudomásodra, hogy szeretlek, olyan forrón, olyan bensőségesen, amennyire lány még sohasem szeretett férfit. Hál’ istennek, nem ismertél félre engem, és nem tartottad könnyelműségnek egy gyermeteg leányszív első szenvedélyes szerelmét, hiszen ha nem viszonoztad volna a szerelmemet, megöltél volna engem.

Ez utóbbi, édesen elsuttogott szavak mellett szerelemtől ittas kísérijének Octavia ismét csókra tartotta oda száját, és látni hagyta a szemeiben megcsillanó könnyeket.

– Ó, drágám, égi boldogságom, egész életem a tiéd – kiáltotta Gatlard magán kívül, és lecsókolta Octavia szempilláiról a szándékosan előcsalt könnyeket.

A barna közben nyugodt léptekkel haladt a magas erdő alatti országyúton, amelynek sötétjén át csak imitt-amott szűrődött át a lenyugvó Nap fénye.

– Látod, Richard – kezdett bele Octavia nyugodtabban, szeretetteljesen Gatlard keblére hajtva a fejét – mindig attól tartottam, hogy derűs, vidám lényem miatt igazságtalan vélemény alakul ki rólam benned, hiszen gyakran láttál fiatalemberekkel lovagolni és kocsikázni, nevetgélni és tréfálgozni, és mi mást ismerhettél volna fel ebben, mint ártatlan vidámságot. Hál’ istennek, mondom megint, mert most már tudod, hogy te vagy az első, egyetlen szerelmem, és örökre az is maradsz!

Az örök szerelem és hűség bizonygatásával a boldog pár lassan haladt tovább az egyre sötétebb erdőben, míg végül Octavia elsőként emlékeztetett a hazafelé vezető útra, és Gatlard visszafordította a barnát a város felé.

– Még ma este, miután hazahajtottam a kabriolével, eljövök hozzátok, hogy szüleidet tájékoztassam kapcsolatunkról, és megkérjem tőlük a kezéd – mondta Gatlard boldogságának túláradó érzelmeivel, mivel egy ilyen elbűvölő, makulátlan lány, egyben Philadelphia legelőkelőbb férfiújának lányát nevezhette magáénak.

– Tedd ezt inkább holnap délután, előbb össze kell szednem magam, Richard, annyira magamon kívül vagyok. Teljesen összezavart a boldogság. Ma még látogatók is érkezhetnek, az ember nem lehet biztos benne, hogy este egyedül lesz, és egy ilyen lélekemelő pillanatban zavartalannak, csak egymásénak kell lennünk – válaszolta Octavia, és határozottabban Gatlard karjába simulva még hozzáfűzte: – Bárcsak ott tartanánk, amikor már egyedül a tiéd lehetek, drága Richardom!

– Nemsokára, hamarosan semmi sem választhat el bennünket anygalkám – válaszolta Richard, az imádott Octavia bensőséges vonzalmától boldogságban úszva, és a barnát szaporább ügetésre bírva, hogy még a teljes besötétedés előtt visszaérjenek a városba.

Ebben az órában madam Astor lányával a karján kertescskéjéből kilépett háza elé, és az utcán elindultak felfelé a város körüli sétány irányába.

– Meglátod, Aglaja, jót fog tenni neked ez a kis séta, a friss levegőtől majd megerősödsz, és egy kis mozgás után biztosan jól fogsz aludni – mondta az anya, szorongó pillantást vetve sápadt gyermekére, és lassan tovább vezette őt a járdán.

– Feleslegesen aggódsz, drága anyám – válaszolta Aglaja feltűnően tompa hangon. – Az alvás nem hiányzik, sohasem szoktam sokat aludni.

– Most azonban szükséged van rá, kedves Aglaja, a betegség legyengített, és az orvos azt mondja, mindent meg kell tenned annak érdekében, hogy megerősödjél, és kerülnöd kell mindent, ami felizgathat. Légy erős, szeretett, egyetlen gyermekem, és üzd

el gondolataidból azt, ami bánt, a kedvemért, a te hűséges anyád kedvéért! – folytatta az asszony, miközben megszorította gyermeke kezét.

– Mindent megteszek, amit lehet, érted még az életet is hajlandó vagyok elviselni – válaszolta Aglaja, viszonzva a kézszerítást.

– Az én szeretetem majd felvidít, és ismét derűs leszel – mondta madam Astor. A következő télen majd elutazunk délre, ahol pompás virágok nyílnak, és a levegő mindig enyhe és meleg marad.

– Igen, a következő télen az örök tavasz, az örök béke világába, ahol nem hullatnak könnyeket, ahol nem szakad meg a szív – mormolta maga elé Aglaja nehéz lélegzetet véve, és jobban anyja karjára támaszkodva.

– Ő azonban jól értette szavait, melyek mélyen a szívébe hatoltak, de csendben maradt, és elfordította arcát, hogy gyermeke ne vegye észre a szemeibe toluló könnyeket.

Némán és lassan haladtak tovább, aztán rákanyarodtak a sétányra, mely eleven volt a sétálóktól. Aglaja levette a fátylát, és tekintete az útra tapadt, amikor egy kabriolé előtti ló patáinak szapora dobogása hallatszott az országút felől. A kocsi éppen akkor készült rákanyarodni a sétányra.

Madam Astor körülnézett, és oldalra lépett, hogy kitérjen a kocsi útjából, és ekkor döbbenetén vette észre Gatlardot a lord lányával az oldalán.

Aglaja figyelmét el akarta terelni, hogy megkímélje ennek a gonosz embernek a látványától, de lánya mégis körülnézett, és dermedten látta meg Gatlardot és annak boldogságtól sugárzó utitársát.

Ekkor velőt rázó sikoltás hagyta el ajkait, karjait védekezően nyújtotta a közeledő kocsi felé, és még mielőtt anyja elkaphatta volna, hanyatt vágódott.

A közeli sétálók odaugrottak, összegyűlve az élettelenül heverő Aglaja és kétségbeesett anyja körül. A kabriolé elé befogott ló visszahőkölt, felágaskodott és oldalra ugrott, de Gatlard ostora hevesen eltalálta. Meghúzta a gyeplőt, és vágatva elszáguldott a sétány kociútján.

– Mi volt ez? Talán ismered azt a sápadt lányt, Richard? – kérdezte Octavia, rémültéből magához térve, miközben Gatlard ismét úrrá lett a lovon, és lassúbb ügetésre készítette.

Nem, nem ismerem, fogalmam sincs róla, hogy ki lehet – válaszolta Gatlard határozottan, és tekintetével a még mindig nyugtalan lovat figyelte.

– Ő azonban ismert téged, – folytatta Octavia. – hiszen úgy meredt rád, mintha egy alvilági kísértetet látna.

– Talán összetévesztett valakivel – jegyezte meg Gatlard könnyedén, majd ismét a lóhoz szólt valamit.

– Figyelj Richard! – kezdett bele megint Octavia, barátságos mosollyal. Ha tegnap még másvalakihez tartoztál, arra nekem egy szavam sincs, mostantól kezdve azonban hozzám tartozol akkor is, ha szüleim beleegyezését csak holnap kapod meg, tőlem azonban már ma megkaptad, mindörökre.

– Drága, szeretett Octavia, hogyan is érezhetnék most, még a legcsekélyebb mértékben is vonzalmat más iránt! Ennyire kevésbé ismered a saját értékeidet? A tiéd vagyok, egyedül a tiéd, mindörökké! – válaszolta Gatlard, leküzdve zavarát, és lopva odanyújtva kezét Octavia-nak.

Így száguldottak tova a sétányon, és számos tekintet nézte őket csodálkozva és meglepődve, hogy a büszke lord Rowley lányát és a fiatal milliomost együtt látják.

A lord ismét maga fogadta lányát a ház előtt, amikor visszaértek, és Octavia-val együtt köszönték meg azt az örömet, amelyben Gatlard részesítette őket. Miután a lány kiszállt, ismét kezét nyújtott neki, varázslatos tekintetének minden erejével reá nézett, majd elköszönt tőle:

– A holnapi viszont látásra, kedves barátom! – Aztán apja felvezette őt a lépcsőn, és fentről utolsó üdvözlétként még bensőségesen visszaintegetett Gatlardnak, aki visszafordította a lovát és elhajtott.

A baleset, ami Aglaja Astort érte, nagy feltűnést keltett a nézelődők között, és általános részvétet keltett a lány iránt. Aglaja és Gatlard kapcsolata már évek óta ismert volt, és feszült kíváncsisággal figyelték ennek a kapcsolatnak az alakulását. Ismeretes volt, hogy időnként még meglátogatja az Astor házat, és feltételezték, hogy a fiatal pár rövidesen összeházasodik.

Astor özvegyasszony közelebbi ismerősei és szomszédai természetesen másként vélekedtek erről. Megfigyelték Gatlard egyre ritkuló látogatásait Aglajánál, és feltűnt számukra a lány lelki és testi leépülése Gatlard visszatérte óta, valamint madam Astor nyomott, szomorú hangulata.

Aglaja döbbenetét és ájulását kétségtelen összefüggésbe hozták Gatlard és a lord lányának megjelenésével, és az összefüggés könnyen magyarázható volt.

A jelenlévő hölgyek a legnagyobb részvéttel tolongtak az ájult lány körül, hogy részvétüket fejezzék ki, és vigaszt nyújtsanak neki és kétségbeesett anyjának. Aglaját bevitték a legközelebbi házba, miközben urak és hölgyek tömege kísérte őket.

Hangosan ítékeztek, és a Gatlard elleni felháborodás olyan mértéket öltött, hogy lelkiismeretlen feltörekvőnek, szívtelen gazembernek nevezték.

Miután Aglaja magához tért, anyja kocsival hazavitte. Sokan, akik nem is ismerték az özvegyet, másnap reggel megjelentek a háza előtt, hogy érdeklődjenek szegény, általánosan megsajnált gyermekének állapota felől.

Az esemény futótűzként terjedt szájról szájra a városban, és másnap reggel már az újságok is beszámoltak róla, és ezekben a cikkeken éles hangon elítélték Gatlard viselkedését.

Már olvasta ezeket a cikkeket, amikor lord Rowley palotája felé hajtott, hogy megkérje tőle a lánya kezét, és most már nagyon bánta, hogy Octavia-nak letagadta ismeretségét az ájulttal. Feltételezte, hogy Rowley-ék szintén olvashatták a cikkeket, és attól tartott, hogy nem túl barátságos fogadtatásban lesz része. Legnagyobb csodálkozására azonban megjelenésekor nagyon barátságosan és bizalmasan fogadták, a lord legdrágább, legmegtiszteltebb barátjának nevezte őt, felesége kedvesnek és nemesnek mondta, Octavia pedig még melegebben szorította meg a kezét, mint előző este.

Mindez felbátorította őt arra, hogy elhatározásának a leggyorsabban a végére járjon, és amikor Octavia kiment a szalonból, rögtön a szülőkhöz fordult, és megkérte tőlük a lányuk kezét.

Mindketten nagyon meglepettnek csodálkozóknak látszottak, azt állították, fogalmuk sem volt róla, hogy ekkora megtiszteltetésben és örömben lehet részük. Azonnal beleegyezésüket és áldásukat adták a közte és Octavia közötti kötődésre.

A két szülő alig fejezte be szívbeli jókívánságait Gatlard és szeretett lányuk boldogságához, amikor lady Rowley az ajtó felé hallgatózva, mosolyogva suttogni kezdett:

– Gyermekünk, Octavia közeledik, mennyire meg lesz lepve! Hiszen érzelmei, tettei és elfoglaltságai alapján még egészen gyermek.

Ekkor felvágódott az ajtó, Octavia belépett, mire lord Rowley megindult hangon közölte vele:

– Gyermekem, lépj ide hozzánk, igen megtisztelő meglepetésben lesz részed!

Octavia azonban előbb apjának, majd anyjának karjaiba vetette magát, és szívgó hangon így szólt:

– Igen, apám, igen, anyám, a legnagyobb földi boldogság számomra az, hogy ennek a nemes férfiúnak, Richardomnak a szerelmében részesültem, és már csak a ti áldásotok kell hozzá, hogy biztosítva legyen a boldogságunk.

Aztán Gatlard karjaiba omlott, hangosan zokogni kezdett, és hagyta, hogy odakísérje őt a szófához, ahol anyjával együtt helyet foglalt, miközben a lord és Gatlard a közeli székekre ültek. Octavia végül összeszedte magát, és lord Rowley belekezdett, hogy a legnagyobb családi eseményként tárgyalja meg az ügyet. Legelőször is származásának ősrégi eredetébe kezdett bele, és megemlítette, hogy a Rowley-k már Oroszlánszívű Richard idején kiemelkedő személyiségek és harcosok voltak. Aztán kifejtette egész dicsőséges famíliájának a családfáját, végül annak utolsó ágával, a származásához méltó, makulátlan Octavia Rowley személyével fejezte be, majd kifejezte családjának azon örömét, hogy ez a legutolsó hajtás olyan nemes férfival egyesülhet, mint Gatlard.

Aztán áttért azoknak a lépéseknek a megbeszélésére, melyeknek meg kell előzniük ezt az egybekelést, és megkérdezte jövődöbéli vejét, miként kívánja nyilvánosságra hozni az eljegyzést. Gatlard úgy vélekedett, hogy a korai közzététellel számos felesleges zaklatásnak lennének kitéve, ezért neki inkább az felelni meg, ha a jegyességet közvetlenül az esküvő előtt hoznák a nyilvánosság tudomására. Octavia is ezen a véleményen volt, mert mást, mint nagy jeleneteket nem érnének el, mondta, és azért is, mert boldogságuk nyílt titka édes varázslatnak számítana.

– Csak ne kelljen túl sokáig menyasszonyként és vőlegényként mutatkozni – mondta túlzottan derűs hangon. – A legunalmasabb valami a világon, amikor minden mosolyt, minden szót, ami a vőlegényen kívül másik férfival történik, kritizálni kezdenek, és elvárják, hogy az ember legyen komoly, néma és merev, mint egy apáca. Hát nincs igazam, Richard? Ilyen menyasszonyt bizonyára nem is akarnál.

– Maradj meg csak olyannak, amilyen vagy, mint az én édes menyasszonyom, és később, mint imádott, édes feleségem – válaszolta a boldog vőlegény, akinek a sétányon történt tegnapi kellemtlen jelenet után érdekében állt jegyességének titokban tartása.

XXV.

Rosszindulatú pletykák. Anyai szeretet. Úton a templomba. Szellemi leépülés. A jegyespár. A kincses pince. Kandeláber és virágtartó. A jelenség. Kész örület. Az anya. Megátkozva. A lovas. A pihenő.

A boldogító reggelt követően azonban Gatlard kapcsolata lord Rowley lányával mégiscsak közismertté vált, mivel naponta ki-be járkált palotájában. Gyalog, lóháton és kocsiban állandó kísérője volt Octavia-nak, és a lord gyakran karonfogva ment vele haza a börtérrel, és náluk ebédelt.

Az eljegyzés híre, bár hivatalosan még nem jelentették be, nagy feltűnést keltett Philadelphia lakóinak köreiben, azonban nem keltett bennük jó érzéseket, mert a közvélemény előtt alapvetően ellenszenves volt a rejtélyes módon meggazdagodott, büszke és független Gatlard, és elítélték a szegény Aglaja Astorral szembeni viselkedése miatt. Az őt ért támadások mellett azonban menyasszonyát is kikezdték, szájról szájra járt a hír különböző fiatalemberekkel folytatott szerelmeskedéseinek számtalan történetéről, közülük egyesekkel feltűnően bizalmas viszonyáról, és főként a fiatal házibarát Tatnallt nevezték titkos szeretőjének.

Bár a nép hangjának ezen megjegyzései eljutottak Gatlard fülébe, és nem érintették kellemesen őt, de mivel hozzá volt szokva az ellenséges megnyilvánulásokhoz, melyekben a hirtelen fel-emelkedése miatt része volt, a mostani szóbeszédet is félvállról vette, mint az irigység és gonoszság termékeit.

Annál büszkébben, annál függetlenebbül lépett fel, és annál élénkebben folytatta esküvőjének előkészületeit. Lakóházát felesége befogadására a legpompásabban rendeztette be, az Octavia-nak szánt szobákat túlszűfolták pompával és gazdagsággal, és New-Yorkból drága hintót rendelt, kizárólag az ő rendelkezésére.

Megérett az idő arra is, hogy kincsei közül kiválassza a legértékesebb műremekeket, és sötét rejtékhelyükről előhossa azokat szobái fényébe.

Már régen nem járt a pincében, mivel semmi oka sem volt rá, hogy onnan lássa el magát pénzzel. A város körüli földek felvásárlásakor és az építészeti tervekért mindig készpénzzel fizetett, és vállalkozásába fokozatosan akkora tőkét fektetett be, hogy a könyvelőnek gyakran nehézségei támadtak eredményesen forgatni azt.

Néha mégis bizonyos félelem töltötte el, valami rejtélyes borzongás, ami mindig a pincében tört rá, és távol tartotta őt attól a helytől, ha nem volt feltétlenül szükséges, hogy lemenjen. Ez volt az oka annak is, hogy annyi pénzt fektetett üzleti ügyeibe, így elkerülhette pincéjének kellemetlen felkeresését.

Most azonban, amikor ilyen, ebben az országban ritkaságnak számító értékeket csillanthat meg a világ előtt, hogy még tovább fokozza vele a pompát, mely körülveszi, és minden kisebbnek és szegényebbnek tűnjék körülötte, arra vágyott, hogy Havannában az átrakodás során csak futólag megtekintett szerzeményeit pontosabban áttekintse, és kiválassza közülük a legértékesebbeket saját használatára, a többit pedig értékesítse.

Úgy döntött, hogy a legközelebbi éjszaka során, amikor sikerül időben távoznia menyasszonyától, végére jár ennek a munkának, mert általában igen későn szoktak vacsorázni lord Rowley-nél, és étkezés után még hosszas, derűs társalgás következett a verandán, vagy a lugas alatt.

Csend és szomorúság töltötte be Astor özvegyasszony házat. A sétányon történtek után Aglaja több héten át nem hagyhatta el szobácskáját, lelki életét lesújtotta Gatlard és a lord lányának döbbenetes látványa, és egyébként is legyengült testét még jobban elgyötörte. A remény utolsó szikrája is kihunytt szívében, és lelkének a világgal kapcsolatos maradék öröme is elszállt. Csak anyja látványa és hozzá fűződő gondolatai tartották még életben, és

minden még rendelkezésére álló lelki erejével ragaszkodott hozzá, hogy a szeretett asszonyt megkímélje a legmélyebb bánattól és nyomorúságtól.

Astorné éjjel nappal mellette volt, és az anyai szívnek sikerült gyermekét visszarántani a sír széléről, és életének lángját ismét felélénkíteni. Az anyai szeretet hatalmasabb volt, mint gyermekének emlékei, mennyei jelenlétével kiszorította a borús gondolatokat lelkéből, és anyja szívében Aglaja ismét megnyugodott.

Lassacskán rendbejött, ismét kísért a kertbe, esténként megint ápolgatta és öntözte a virágokat, de többé már nem készített csokrokat. A szobát maga madam Astor díszítette virágokkal.

Aglaja már kisgyermek kora óta mindig és gyakran járt templomba, és mivel esténként gyertyafény mellett tartottak istentiszteletet, és a templom nem volt messze lakásuktól, Gatlard távoli utazásának idején egyedül is eljárt oda, ha anyjának nem volt kedve vele menni.

Amióta rendbejött, anyja karján majdnem minden este meglátogatta Isten házát, mostanában pedig ismét gyakran előfordult, hogy egyedül ment, ha a szeretett asszony valamilyen okból inkább otthon akart maradni.

Az özvegy Astor lakásától a templom felé vezető járdák esténként annyira tele voltak járókelőkkel, akik a nappali kánikula után fel akartak frissülni és sétálgatni, hogy a fiatal lányt a legcsekélyebb veszély sem fenyegette, ha egyedül akart végigmenni ezen az úton.

Nagy hőség volt aznap, és hamar besötétedett, amikor madam Astor lányával a karján kertjükben sétálgatott, és több szomszédjuk ott haladt el előttük imakönyvvel a kezükben.

– Elérkezett az esti mise ideje, nincs kedved eljönni a templomba? – kérdezte Aglaja.

– Tulajdonképpen itthon akartam maradni ma este, de ha templomba akarsz menni, akkor elkísérlek – válaszolta az asszony szeretettel.

– Nem, drága anyám, nem kell velem jönnöd, nem feltétlenül akarok elmenni. De azért mégis inkább elmegyek.

– Hát akkor menj egyedül, Isten nevében, kedves gyermekem, majd holnap este elkísérlek – válaszolta az asszony barátságosan.

– Akkor rögtön készülődök is – mondta Aglaja. Átkarolta anyja nyakát, és megcsókolta.

Bement a házba, magára terítette fátylát és szürke sálját, kézbe vette imakönyvét, és visszatért anyjához a kertbe.

– Menj, Isten oltalmával, Aglajám, – szólt hozzá az asszony és megcsókolta, majd elkísérte a kertkapuig, ahol Aglaja lassan elindult a járdán. A következő utcasarkon befordult, és közeledett a kivilágított templomhoz.

Összehúzta fátylát, és olyan sötét volt, hogy a szomszédok, akik elmentek mellette, nem ismerték fel.

Vele együtt sokan mások is beléptek a templomba, akik a középső részen foglaltak helyet, miközben Aglaja oldalra tartott, és az oszlopsor árnyékában egy a fal melletti padon telepedett le.

Visszahajtotta fátylát, állát a pult ellenében megtámasztotta összekulcsolt kezeivel, és ájtatos imádkozásba kezdett, miközben egy idős asszony ült le mellé.

Az orgona békés hangja szétáradt a templomban, és a jelenlévő hívők énekelni kezdtek.

Aglaja is kinyitotta imakönyvét, és a könyvbe nézve bekapcsolódott az éneklésbe, miközben a pap felment a szószékre.

Ekkor sustorgást lehetett hallani a templom bejáratí ajtaja felől. Aglaja az imakönyv felett arra nézett, és Richard Gatlardot látta meg belépni, oldalán csillogó selyemruhában a lord sugárzó lányával, a középső járaton a gyertyák világos fényébe érve.

Rémült sikoly hallatszott erre Aglaja ajkain, az imakönyv kiesett a kezéből, és kővé dermedten, döbbenten meredt elsápadt arccal a pár felé.

Néhány másodpercig így ült ott mozdulatlanul lecsüngő kezekkel, mire a mellette ülő idős asszony megragadva karját megszólította:

– Gyermekem, mi történt veled?

Aglaja tekintete ekkor átszellemült, elveszítette vad fényét, lágy mosoly suhant végig az arcán, és az asszony felé fordulva örömteli hangon suttogni kezdett:

– Pszt, anyácska, az ott az én vőlegényem, aki most jött be, hogy egybekeljen velem, miután vége van az istentiszteletnek.

Az idős asszony csodálkozva tekintett reá, mert az az örömteli, sugárzó kép, amit most Aglájában látott maga előtt, teljesen más-milyen volt, mint amikor sikoltására felfigyelt rá. Kezét részvétellel megint Aglaja karjára tette, majd megszólalt:

– Nem érzed jól magad, kedves gyermekem. Hazakísérjelek?

Közben lehajolt, felemelte az imakönyvet, odaadta Aglájának, aki gyorsan felnyitotta, de fordítva tartotta kezében, majd ismét mosolyogva suttogni kezdett:

– Pszt, jóságos asszony, nehogy valaki észrevegyen, mert az emberek nem akarják, hogy mi ketten összeházasodjunk, de az istentisztelet után ő már az enyém lesz!

Aztán megint belenézett a fordítva tartott imakönyvbe, és maga elé meredve énekelni kezdett, együtt a többiekkel.

Az idős asszony részvétellel csóválta a fejét, és tekintetét ismét Aglaja sápadt, de derűs vonásaira emelte, aki hol az imakönyvébe, hol Gatlardra nézett, aki közben Octavia-val helyet foglalt a hívők első sorában.

Az ének elnémult, a pap beszédet mondott, de Aglaja még mindig, bár alig hallhatóan maga elé énekelt.

Minden bánata, minden fájdalma elszállt, hűtlen szerelmének megpillantása mint villám száguldott végig agyán, és lerombolta értelmét.

Az orgona hangjai ismét végighullámoztak a házon, megint felharsant a hívők éneke, és Aglaja fátylába burkolta arcát. Közben változatlanul Gatlardra meredt, mire az éneknek vége lett, csak az orgona hangjai hullámoztak még egy ideig tovább.

Az emberek felemelkedtek, és kezdtek távozni a templomból, de Aglaja tekintete változatlanul Gatlardra meredt, miközben az időss asszony felállt, és megszólította:

– Gyere, gyermekem, az istentiszteletnek vége van.

Aglaja meg sem hallotta őt. Azt azonban látta, hogy Gatlard feláll a hölgyel. Zajtalan léptekkel kiosont a tömeggel együtt az utca sötétjébe, fátylába és sáljába burkolódzva. Átment a másik oldalra, a kerítés mellett megállt, a templomajtó felé nézve, ahonnan még mindig tódultak kifelé az utcára az emberek, megvilágítva az onnan kiáramló fényben.

Ekkor megjelent Gatlard a lord lányával a karján, és elindultak lefelé az utcán. Aglaja némi távolságban követte őket.

– Tényleg nem akarsz nálunk vacsorázni, Richardom? – kezdett bele Octavia.

– Ma nem, drága angyalom – válaszolta Gatlard, átkarolva menyasszonyát. – Van valami sürgős tennivalóm, amit már régen halogatok, és ezt az éjszakát rá akarom szánni, aztán túl leszek rajta, és annál vidámabb lesz veled minden órám, amikor üzleti ügyeim nem foglalnak le.

– Én pedig gondolatban veled leszek, és segíteni fogok a munkádban, és még egyszer olyan könnyedén fog menni neked – válaszolta Octavia, gyengéden vőlegényének karjaiba simulva, és így érték el nemsokára lord Rowley házát. Gatlard ott felkísérte szerelmét a márványlépcsőn, és az ajtóban szeretetteljesen elbúcsúzott tőle.

Aztán a sötét utcán visszasietett lakásához, mögötte pedig némán ott osont Aglaja, mint könnyed szellő, sáljába és fátylába burkolódzva.

Ahelyett, hogy háza ajtaján meghúzta volna a csengőt, Gatlard a nyitott kapun át bement az udvarra, és a hátsó bejáraton át belépett a ház kivilágított folyosójára. Egy pillanatra megállt, körülnézett, szolgálai közül senkit sem látott, és igen helyesen arra a következtetésre jutott, hogy későbbre várták őt, és saját szórakoztatásukkal vannak elfoglalva. Bármennyire is kifogásolta volna más alkalommal ezt a szabadosságot, emberei távolléte pillanatnyilag jól jött neki, mert így észrevétlenül lemehetett a pincébe kincseihez.

Abban a pillanatban, amikor elmélázva megállt, Aglaja azzal a ravaszsággal és rugalmassággal, ami gyakori kísérője a tébolyultságnak, beosont a házba, egy sötét sarokba, ahol nyitott ajtó mögött lépcső vezetett le a pincébe. Alighogy felismerte, hová került, máris lesietett, és a sötétben a fal mellé állt.

Gatlard anélkül, hogy tovább elmélkedett volna, a lépcső melletti asztalról felvett egy kézilámpát, a falilámpa lángjánál meggyújtotta a gyertyát, majd lesietett a pincébe. Leérve egy nehéz, vasból készült oldalajtó felé fordult, letette a gyertyát, kebléből előhúzott egy kulcsot, és kioldotta a zsinórt, amire rá volt kötve. Ekkor ismét kézbe vette a gyertyát, kinyitotta az ajtót, és belépett a boltíves pincébe.

A következő pillanatban visszalépett az ajtóból, felszaladt a lépcsőn, hogy belülről bezárja a nyitva maradt felső ajtót, nehogy szolgálai megzavarják lenti munkája közben.

Aztán megint lement, belépett a boltíves pincébe, és meggyújtott egy erre a célra egy falmélyedésben lévő lámpát, amelynek fénye jól megvilágította a keresztboltíves földalatti helyiséget.

Középen a padlózat kölapjain számos csupasz aranytömb volt egymás mellett oszlopba rakva, körülöttük további még mindig zárt, aranypénzekkel teli hordók sorakoztak, mögöttük a pince fala mellett további ládák, dobozok, bőröndök és hordók álltak. Ezek

közül számos már ki volt nyitva, és művészien megmunkált ezüstneműk kandikáltak ki belőlük.

Emitt egy kandeláber, egy gyertyatartó karjai, amott egy gazdagon díszített teás tálca, egy teafőző, egy kávéskanna volt látható, és ezeken a fényes ezüstneműkön, valamint az aranyakon viszsztatükröződött a gyertyák fénye.

Gatlard a kabátját szürke lenvászon köpenyre cserélte, megragadott egy baltát, és egymás után több ládát kinyitott, amelyekben szintén ezüst holmik váltak láthatóvá. Ezek közül az egyikből elővett két nagyméretű, négyágú gyertyatartót, letette a padlóra, és nagy tetszéssel nézegetni kezdte őket. Csodálatos volt a kidolgozásuk. Lábaik egy sárkány fejei voltak, farkát felfelé emelte, ez volt a gyertyatartó oszlopa, miközben egy másik sárkány felülről lefelé összefonódott vele, és ennek négy kinyújtott fejei voltak a gyertyatartó karjai.

A gyertyatartók Louvencourt gróftól származtak, akinek címerállata volt a négyfejű sárkány, és aki Párizsban készítette feleségének ajándékba ezeket a gyertyatartókat.

Miután Gatlard minden oldalról megnézte a műremekeket, kiemelt a ládából egy ugyanolyan pompásan kidolgozott ezüst asztali kiegészítőt, amit szintén sárkányalakok díszítettek, és virágtartóul szolgáltak. Ez is Louvencourté volt, és esküvőjük alkalmával ajándékozta meg vele a feleségét.

Gatlard ezt is letette a padlóra, és gyertyával a balkezében letérdelt mellé, hogy pontosabban megsejmelje, és ekkor az a benyomása támadt, hogy valami megmozdult mögötte.

Rémülten megragadva a baltát megfordult, és mögötte az ajtóban egy szürke sálba és fekete fátyolba burkolódzott női alakot pillantott meg.

– Állj, ki vagy? – kiáltotta, mintha halálfélelem tört volna rá, jobbját kinyújtva felé, kezében a baltával, majd visszahanyatlott a földre, és jeges borzongással meredt a jelenségre, de ekkor Aglaja

lassan felemelte a fátylat holtsápadt arcáról, és zavarodott tekintettel a hűtlen, az általa egykor annyira szeretett Richardra meredt.

– Istenem! – nyögött fel Gatlard elhaló hangon, aztán összeszedve magát, mintha egy kísértet riasztotta volna fel, feltápászkodott, és beugrott a legközelebbi láda mögé.

– Légy csöndben Richard, a pap imádkozik, és utána össze akar adni bennünket, imádkozzunk mi is együtt vele – mondta Aglaja fakó hangon, és mosolyogva magához intette Richardot.

– Ó, Mindenható! Aglaja! – kiáltott fel döbbenet, és tétozva előlépett a láda mögül.

– Hol a virágcsokrod? – folytatta Aglaja ugyanolyan hangon. – Nézd csak, az esküvőnkre hoztam magammal egy friss csokrot!

– Igazságos Isten, miket beszélsz? – dadogta Gatlard, hirtelen odalépve hozzá, vállon ragadva őt. Hogyan kerültél ide, mi keresni valód van itt?

– A templomba készülök veled, a gyertyák már égnek – válaszolta a tébolyult lány.

– Badarság – mondta Gatlard, összeszedve magát. Hogyan kerültél ide?

– Azt a sok szép ezüstöt és aranyat add oda a szegényeknek, Richard, csak szerencsétlenséget hozott ránk, hiszen van elég virág a kertünkben – folytatta Aglaja, gyorsan karon ragadva Gatlardot, és suttogni kezdett:

– Nem hallod az orgonát? Gyere, énekelj velem!

Maga elé emelte az imakönyvet, és felnyitotta.

Gatlard minden ízében remegett. – Ez megőrült – suttogta maga elé, tekintetét elfordítva Aglajától. – Most mihez kezdjek vele, hová vigyem? Az anyja bizonyára keresni fogja, számíthatok egy újabb nyilvános jelenetre.

Kezével a hajába túrt, mert éppen az arcába lógott, és határozatlanul ide-oda téblábolt.

– Itt a kocsi, hogy a templomba vigyél minket, Richard, kezdett bele megint a lány, mire Gatlard gyorsan válaszolt:

– Igen, persze, induljunk, Aglaja!

Közben ledobta magáról a köpenyt, felvette a kabátját, fel-emelte a földről a gyertyatartót, és kivezette Aglaját az ajtón. Gyorsan bezárta maga mögött, majd ismét megragadta az őrült karját, és gyorsan felsezette a lépcsőn. Odafent kinyitotta az ajtót, magával húzta a folyosón és fel a következő lépcsőn, és bevitte a szobájába.

– Legjobb, ha hazaviszem, motyogta maga elé, és csengetni akart, hogy előállítsa a kocsit, amikor hirtelen olyan viharosan rázni kezdték a ház bejárati ajtajánál a csengőt, hogy zengett tőle az egész ház.

– Már késő, itt az öregasszony! – szólalt meg Gatlard döbbenet, és határozatlanul ténferegni kezdett, mit is tegyen. Aglajára nézett, majd az ajtóra, de ekkor abbamaradt a csengő lármája a ház ajtajánál, és helyette Gatlard meghallotta madam Astor hangját odalent a folyosón.

– Hol a gazdád? – kiáltotta vad kétségbeeséssel, felfelé rohánva a lépcsőn, miközben Gatlard reszketve az ajtóhoz lépett, hogy fogadja.

– Gazember! A gyermekem az áldozatod lett – rontott be a szobába, ahol első pillantása Aglajára esett.

– Igazságos Isten, Aglaja, hát itt vagy ennél a gazembernél? – kiáltotta az asszony, döbbenet a lánya felé ugorva. Aglaja azonban barátságosan rámosolyogva így szólt:

– Pszt, anyám, ott jön a pap, hogy összeadjon bennünket, már fel is tettem a koszorút.

Madam Astor visszahőkölt, a szó megdermedt ajkain, és kezzeit Aglaja felé nyújtva döbbenet meredt rá.

– Énekelj csak velünk, mama, hát nem hallod az orgona hangját? – folytatta Aglaja mosolyogva.

Az asszony rémült kiáltással összecsapta kezeit a homloka előtt, és ajkai reszketve ejtették ki: – Ez megőrült!

Aztán Gatlard felé fordulva megragadta annak vállát, Aglaja felé fordította, és érces, hátborzongató hangon így szólt hozzá:

– Te szörnyeteg, nézd meg, mit tettél! Isten majd ítélkezni fog ezért feletted. De hallgasd meg mégis az áldást, amit áldozatod anyja kíván: Adjon az igazságos Isten hosszú életet neked, hosszú kínlódást ezen a Földön! A lelked soha se szabaduljon meg ettől a látványtól, sem éjjel, sem nappal, és egykor halálra kínozva kísérjen tovább utadon ebből a világból át a másvilágra!

Aztán kezeit mintha áldásra emelte volna, rémisztő hangon kiáltotta felé:

– Légy átkozott, legyél örökre átkozott!

Aztán Aglajához fordult, átkarolta őt, és fájdalmasan sírdogálva kivezette őt a szobából és a házból.

A shawnee törzsfőnök jó lovas volt. Igyekezett távol maradni a Fekete-folyótól. A lovát a legnagyobb gondossággal óvta és kímélte. Éles, gyakorlott szemével előre kémelve kifürkészte magának a biztos talajt, ahol a fű nem volt túl magas, és ahol a talajt nem hálózták be indák. Nem hajszoalta az iramot, és amikor az állat elfáradt, hagyta, hogy kipihenje magát.

A nap lassan telt a végtelen füves mezőn, míg végre felvillant előtte a Catahoula tó ezüstösen csillogó tükre, és ekkor visszafogta a lovát. Megpaskolta tajtékzó, masszív nyakát, és lesimította összekuszált sörényét.

A ló mintha megértette volna lovasának szándékát, hagyni akarja lehűlni, és utána inni engedi a tó tiszta vizéből, hogy újult erőre kapjon. Piros orrlukaiból vidámakat horkantott, és nemes fejével jólesően bólogatott.

Így közeledtek a csodálatosan szép tó partjához, ide-oda kanyarodva a friss reggeli szélben, hol csillogó kavicsokon, hol pe-

dig dúsan virágzó növények között és zaftos fűben, vagy sustorgó, kellemes árnyékot adó facsoportok között.

Ugahi az egyik facsoportba irányította a lovát. Levette róla a takarót és a lószerszámokat, és lasszójával kikötötte a fák melletti magas fűnél, ahol az állat leheveredett, ide-oda hempergett, majd felpattant, és legelni kezdett a zaftos fűben.

Az indián levette bőrszoknyáját és golyótáskáját, és bevetette magát a hús habok közé, hogy saját maga is felfrissüljön és megerősödjön. Aztán nem messze a legelésző lótól leült egy öreg ciprus alatt, zsákjából elővette ételmét, és megette reggelijét.

Egy órát szánt lovának pihenésére és ápolására, aztán gyorsan megint felkészítette a további lovaglásra. Felpattant a hátára, és behajtott a tóba. A víz sekély volt, mindenütt látni lehetett a meder homokos alját, és a lónak csak néha kellett úsznia.

Ugahi a túlsó part felé irányította az állatot. A magas fűben felvezette egy olyan helyre, amely sóderrel volt fedve, és amelyben a ló nem hagyott nyomot maga után, aztán megint visszavezette a tóba, és vissza a másik partra, éspedig szintén egy köves helyre. A köves talaj innen egy magaslatig ért fel, majd messzire nyugat felé húzódott tovább a prérin. Az indián ezen a magaslaton haladt tovább, míg el nem ért egy erdőhöz, ahol le kellett szállnia, hogy az állatot bevezesse a sűrűbe. A fák között kanyarogva haladtak, és egy óra elteltével az erdő túloldali szélére értek, ahol ismét fátlan préri terült el előttük.

Itt megint felült a paripára, vágatni kezdett vele, és ismét nyugati irányba, a Vörös-folyó felé tartott.

XXVI.

*Az üldözők. A nyom. Házépítés. Visszatérés. Elvárás.
Kellemetlen meglepetés. A kolónia. A káplán. Jámbor igyekezett.
Az eskü. A csábítás. Bűnhődés.*

Dél körül járt, és a Nap izzó sugaraival sütött le a Földre, amikor a mingoe indiánok serege Moiré-val az élen a Catahoula tóhoz közeledett, és elérték azt a helyet, ahol Ugahi megreggelizett, míg a lova legelt.

– Hiszen mondtam nektek, hogy Ugahi nagyon jó lovas – kiáltotta Moiré vad társainak, és arra a helyre mutatott, ahol a ló meghemperedett. – Itt pihentette a lovát, hogy új erőre kapjon, és pedig nagyon korán, mielőtt a Nap magasra emelkedett volna, mert a fű ismét felállt. Állatainkat nem hagyhatjuk pihenni, ha utol akarjuk érni. Azonnal induljunk tovább utána.

Lovát Ugahi nyomait követve a víz felé indult, ahol felkiáltott:

– A shawnee nagyon ért hozzá, hogy ne hagyjon nyomokat maga után, ezért lovagolt be a vízbe, és sok időnkbe és fáradságunkba fog kerülni, míg rájövünk, hol hagyta el megint. Oszoljak két csoportba, egyik a jobboldali, másik a baloldali parton haladjon, és jól nyissátok ki a szemeiteket, mert Ugahi nyomait nem lehet egykönnyen felfedezni.

Aztán a csapat egyik felével a jobbparton indult el, a többi harcos balról kerülte meg a tavat, mely nagyon hosszú volt, bár nem túl széles, és Moiré csak egy óra elteltével jutott el arra a helyre, ahol Ugahi először hagyta el a vizet, és a magas fűben lovagolt.

– Ez itt az ő nyoma – kiáltotta, gyorsan követve a nyomot, míg el nem ért a sóderos részre, ahol patanyomokat már lehetetlen volt felismerni. A sóderos rész szélét követte ezután a fűben, de nyomot sehol sem talált.

Megint visszatért a vízbe – kiáltott fel ismét Moiré. – Tovább kell keresnünk a nyomait.

Így haladtak tovább a parton, és csak hosszú idő elteltével találkoztak a szembejövő másik csapattal, akik arról számoltak be, hogy nem bukkantak rá a nyomokra.

– Nem nyitottátok ki eléggé a szemeteket, rossz nyomkeresők vagytok, én majd megmutatom nektek a nyomait, hiszen a tóból ki kellett jönnie.

Moiré az egész csapatot körülvezette a tó körül, egészen a kövekkel fedett magaslatig, amerre Ugahi ment.

– Erre vezetett az útja – kezdett bele a félvér, miközben a köves magaslatra mutatott. A köves rész a távoli erdő felé vezet, és a shawnee minden bizonnyal arra lovagolt, csak a köveken nem lehet látni a nyomait. Utánam!

Aztán maga előtt a talajt fürkészve lassan haladtak tovább, és a tó már régen mögöttük volt, amikor Moiré hirtelen megállt, és így szólt:

– Itt van Ugahi lova patájának nyoma a kövek közötti finom homokban. Látjátok, Moiré jobb nyomkereső, mint ti valamennyien.

Lassan és figyelmesen követték a lovasok a köves magaslatot, miközben közülük sokan a két oldalon haladtak, hogy megfigyeljék, a szökevény nem kanyarodott-e le valahol a fübe, és így érték el az erdőt, ahol Moiré a nyílásra mutatott, amelyen át a shawnee behatolt a bozótosba.

– Itt szállt le, és vezette tovább a lovát – szólalt meg ismét, és néhány harcost megint elküldött balra az erdő körül, miközben ő maga a többiekkel jobbra ment tovább az erdő szélén.

A lassú lovaglás megint sok időbe került, és amikor Moiré odaért arra a helyre, ahol Ugahi elhagyta az erdőt, és vágatni kezdett a lovával, megszólalt:

– Megint többórányi előnyre tett szert, és nagy távolságot hagyott maga mögött. Most sokkal távolabb vagyunk tőle, mint korábban. Én mondom nektek, éppúgy nem fogjuk őt utolérni, mint

egy sólymot sem lehet, amely a préri felett repül. Továbbra is követni akarjátok?

– Mindaddig, míg legutolsó lovunk képes a patáját felemelni, üldözni fogjuk őt – válaszolta egy öreg harcos, és Moiré fehér paripájára mutatva még hozzáfűzte: – A tiéd lesz az, amelyik utoljára összeesik.

– Akkor igyekezzünk – kiáltotta Moiré, és a vad sereg megint nekilódult a menekülő shawnee indián után a végeláthatatlan mezőn, mint farkasok egy szarvas vérrel szennyezett nyomdokain.

Louvencourt táborában eközben igen szorgos tevékenység folyt, a férfiak fákat vágtak ki, és rönkházak építéséhez megfelelő alakúra faragták. Az asszonyok a levágott ágakat lehúzták a folyóhoz, ahol fel szándékoztak építeni a házakat. Lazare minden munkában tevékenyen részt vett, emitt segédkezett, amott utasításokat osztogatott, és igyekezetre serkentette az embereket.

A gróf és testvére sem lustálkodtak, öszvérekkel a fatörzseket beépítési helyükre vonszolták, ahol néhány ember fogadta azokat, és négyzetesen egymásra helyezték, így alakítva ki a rönkházak falait. Mások tetőgerendákat vonszoltak a helyszínre, cédrusfából a tetőfedéshez zsindelyeket hasogattak.

Mire a Nap lemenőben volt, már készen is állt az első ház, csak az ajtó és az ablaktáblák hiányoztak még, melyekkel majd le lehet zárni a falakba vágott nyílásokat.

Így teltek serény munkával napjaik, mire végül nyolc erős rönkház egy nagy négyzet alakú udvart fogott közre, amelynek a folyó felőli nyitott oldalán voltak kikötve a hajók.

Azonban közvetlenül a partnál ez az oldal is védve volt egy magas palánkkal, amelyen mindössze egy nyílást hagytak, ahol ki lehetett menni a hajókhoz.

Valamennyi rönkház oldalfalaiban lőréseket alakítottak ki, és a palánk résein át is lehetett a löfegyvereket használni.

Végül elkészült az erőd, de sem Moiré, sem indiánok nem bukkantak fel.

A gróf a feleségével beköltözött az egyik házba, amelyben hasított cédrusból kialakított padló volt, egy másik házat Remi vett birtokba. Egy további házat raktárnak használtak, a többi öt ház pedig a szolgák lakhelye lett, néhányan pedig a hajókra építettek tetőt, és ott rendezkedtek be.

Valamelyest feljebb a folyó mentén, ahol az erdő széle kicsit távolabb húzódott a parttól, Lazare vezetésével nagy konyhakertet létesítettek, ahol zöldségféléket szándékoztak termesztetni, és felette, ahol az erdő még távolabb volt a parttól, a füves részt kukoricás céljára felszántották.

Pillanatnyilag elhárult az a veszély, hogy az indiánok meglepetésszerű támadásának áldozatul essenek, és bármennyire is bizonytalan volt még Louvencourték helyzete, energiájuk ismét termékeny talajra talált, ahol megvethették lábukat. Paradicsomi állapotok uralkodtak körülöttük, az örök tavasz vidéke volt ez, és megérte megküzdeni érte.

A legnagyobb feszültséggel vártak hírt Ugahi sorsáról, mivel szerencsés megmenekülése és visszatalálása övéihez valószínűleg nagymértékben befolyásolhatja Louvencourték jövőjét.

Ha Moiré titkos szövetségeseivel utolérte volna őt, akkor bizonyára már visszatért volna, következtette ki a gróf, és minden nap, ami a félvér megjelenése nélkül telt el, fokozta benne a reményt, hogy a shawnee megmenekült üldözői elől.

És valójában így is történt, hiszen két héttel azt követően, hogy a harcosok Moiré-val elhagyták Monocatoocha táborát, hogy elkapják Ugahi-t, egy este naplementekor holtfáradtra lestrapált lovakkal visszatértek, és arról számoltak be, hogy elveszítették a menekülő nyomait, és kénytelenek voltak felhagyni üldözésével.

– Még fehér paripám sem volt képes utolérni a shawnee-t, pedig a menekülő antilop sebességét is képes túlszárnyalni.

– Hát Moiré, a legjobb nyomkereső sem volt képes követni nyomait? – kiáltott fel rémulten Monocatoocha, amikor a harcosok összegyűltek sátra előtt. – Ha már így történt, kezdjétek élesíteni csatabárdjaitokat, mert a shawnee-k és a delaware-k véretek és skalpjaitokat akarják, és a legsűrűbb erdőben is meg fognak találni benneteket. Ha Ugahi megtalálja őket, és magával hozza valamennyit, akkor számos mingoe és miami meg fog térni atyáihoz az örök vadászmezőkre! Küldjétek küldöncöket valamennyi törzsünkhöz és a miami törzsekhez, haladéktalanul jöjjenek ide, egyetlen harcosuk sem maradhat otthon, mert csak teljes hatalmunk bevetésével szállhatunk szembe a shawnee-k és a delaware-k csatabárdjaival. Távozzatok, és a küldöncök még ma éjjel induljanak útnak.

Ezzel Monocatoocha intett a harcosoknak, hogy induljanak, csak Moiré maradt mellette.

Most már nem sok időnk maradt, hogy megosztozzunk a francia kincsein, mert a shawnee-k és a delaware-k igen jó lovasok, és hamarosan itt lesznek – kezdett bele Moiré, amikor magukra maradtak.

– A Hold kétszer lesz kerek, mielőtt megitatnák lovaikat a Fekete-folyóban – válaszolta az indiánkirály. – Nyugaton hatalmasak a prérók, és a shawnee-k és delaware-k törzsei igen messze vadásznak egymástól. Lassú lovakon fognak gyülekezni, és hosszú tanácsot fognak tartani.

– A francia ennek ellenére erődítményt épít magának, és sok harcosodba fog kerülni, ha megrohamozod – válaszolta gyorsan Moiré.

– Már meg is tette – válaszolta a vad király. – A folyó mellett építkezett, ahol a hajói ki vannak kötve, így gyorsan elhajózhat velük, és magával viheti a kincseit, ha megrohamozzuk.

– Ha azonban kinyitom az ajtókat harcosaid előtt, miközben a franciák alszanak, akkor ott fogják hagyni a kincseiket is meg a skalpjait is – jegyezte meg a félvér.

– Monocatoocha-nak még mielőtt ellenségei megérkeznek, egy sokkal fontosabb kincset kell elhoznia, mint a franciáké – válaszolta a király, miközben mindkét kezét a szívére szorította. Whelika, egyetlen gyermekem a gonosz spanyol hatalmában van, és a mingoe-k csatakiáltását várja. Előbb Whelika, aztán a francia kincsei!

– Most visszamegyek hozzájuk, és náluk fogok lakni mindaddig, míg készen állsz majd a támadásra. Biztosítani fogom őket a barátságodról, és megfontolom, hogyan tudjuk őket a hatalmunkba keríteni anélkül, hogy akár egyetlen harcosodat is el kellene veszítened – válaszolta Moiré, félig gondolataiba merülve.

– Tedd, amit mondtál, a kincseik fele a tiéd lesz – válaszolta Monocatoocha.

– Ne feledkezz meg a megállapodásunkról sem. Tudod, hogy a kincseik felén kívül a feleségére is igényt tartok – mondta Moiré felvillanó tekintettel.

– Legyen a tiéd, egyetlen mingoe sem férközet a közelébe – válaszolta a király, majd némi szünet után folytatta:

– Ígéretet tettél nekem, hogy Sarzano erődjének megrohamozásakor segítséget nyújtasz nekem. Amikor már itt lesz valamennyi harcosom, el kell jönnöd hozzám, és együtt vonulunk majd a spanyol ellen, hogy bosszút álljunk rajta, és kiszabadítsuk drága Whelika-mat.

– A francia táboránál az erdő utolsó fáján, ahol megölte Ugahi lovát, ejtsél éjjel egy bevágást. Erről a jelről felismerem, hogy készen állsz útnak indulni Sarzano ellen. A jelre én is eljövök hozzád, és segíteni fogok neked – válaszolta Moiré.

Ekkor a király asszonyai odajöttek a tábortűzhöz, ahol elnyújtózott a félvér társaságában, és a földre leterített bölényprémmre eléjük rakták a vacsorát.

Az első hajnali szürkületkor Moiré felült a gróftól kölcsön kapott ösvérrre, amivel Ugahi üldözésére indult, és a Nap már magasan járt, amikor Louvencourt településének a közelébe ért.

A gróf Lazare társaságában az erdő szélén állt, és éppen befejezte megbeszélését a legsürgősebb tennivalókról, amikor a félvér feléjük közeledett a parton, mire a gróf döbbsen megszólalt:

– Istenem, ott jön Moiré, talán mégiscsak utolérték a szegény shawnee-t és meggyilkolták!

Az erődítményünk megpillantása nem lesz túl kellemes látvány számára. Ha itt akar maradni, igen gondosan szem előtt kell tartanunk őt, hogy ne legyen alkalma az árulásra – jegyezte meg Lazare.

– Kész szerencsétlenség, hogy semmi okom sincs rá, elküldeni őt, ha pedig ok nélkül tenném, annál inkább kihasználna minden lehetőséget, hogy kárt okozzon nekem – jegyezte meg a gróf, a félvér köszönését azonban viszonzta, aki már messziről intgetett neki.

– Itt vagyok megint, gróf úr – mondta, amikor néhány pillanat múlva odalovagolt hozzájuk és leugrott a nyeregből. – Sajnos az ügynek nem tudtam a végére járni, Ugahi-t nem tudtam elkapni, mert végül elveszítettem a nyomait, és így hosszas lovaglásom eredménytelen volt.

– Az öszvér ennek ellenére igen jó állapotban maradt – jegyezte meg Lazare, az állatot nézegetve.

– Az öszvérek és a négerek nem kapkodják el a munkájukat, válaszolta Moiré, haragos szemeket meresztve a fekete udvarmesterre.

– Csakhogy az öszvérek éppúgy, mint minden korcs, álnokok és cselesek, miközben a négerek, akik más vérrel nem keveredtek, hűségesekek és becsületesek – válaszolta Lazare megvetően.

A félvér ökölbe szorította a kezét, mérges pillantást vetve az udvarmesterre, aki azonban öntudatosan és ridegen tekintett rá, mint egy szikla, amelynek lábánál tehetetlenül törik meg a hullám.

A gróf nagyon megörült annak a hírnék, hogy Ugahi szerencsésen elmenekült barátaihoz, és méltóságteljes nyugalommal szólt a félvérhez:

– Nem okos dolog, Moiré, hogy egy olyan, magát minden tekintetben messze felülmúló, általam igen nagyra becsült emberrel, mint Lazare, civakodni kezdjen. Tudhatja, hogy a környezetemben nem tűnök el semmiféle viszályt. Ezt már korábban is megmondtam magának, és most utoljára emlékeztetem erre.

Moiré magyarázkodni akart, de a gróf a szavába vágott:

– Erről egy szót se többet, az ügy le van zárva. Pihenjen egy kicsit, és estefelé menjen vadászni, és zsákmányoljon egy kis vadhúst.

A félvér elnyomta haragját, meghajolt Louvencourt felé, majd elvezette az öszvért, hogy kikösse legelni.

Moiré visszatérte mellett, ami szinte mindenkit kellemetlenül érintett, az utóbbi napokban a kis településen több örömteli esemény is történt. Két néger asszony, az egyik egy kisfiúnak, a másik egy kislánynak adott életet, két tyúknak kikeltek a kiscsirkéi, az egyik disznó egy tucatnyi kisdisznót ellett, és a kertben kikelt egy csomó zöldség. Mindez olyan esemény volt, amit valamenynyien örömmel üdvözöltek.

A grófnő is nagyon megörült a kolónia gyarapodásának, meglátogatta és ápolta a két kisgyermek anyját, imádta a kiscocákat, a kiscsirkéket saját felügyelete alá vonva bevitte a házukba, és férjével és Remivel kísétált a kertbe, hogy megnézzze a kikelt növényeket.

Miközben a telepesek az őket körülvevő veszélyek ellenére munkájuk eredményeinek örvendeztek, és bátorsággal, Istenbe vetett hittel néztek elébe a jövőnek, Sarzano tábornok mit sem törődve a gondokkal és az élet viszontagságaival, sorsát vasmarokkal tartotta saját kezeiben, mert falai és ágyúi mögött csak nevetett az indiánok ájult ellenségeskedésein. Büszkén tekintett

fel Spanyolország felette lobogó zászlajára, és úszott abban a boldogságban, amit donnájának, az elbűvölő királylánynak a birtoklása miatt érzett.

Természetesen a lány kegyei csak kényszeredettek voltak. Sarzano azonban az erőszak gyakorlásában, és abban az érzésben, hogy mindent saját erejének és hatalmának köszönhet, ennyi is nagy csáberőt jelentett, és Whelika belső gyűlölete és haragja, ha olykor kénytelen volt meghajolni parancsai előtt, sokkal inkább elragadtatták, mint a jajgatás vagy könnyek, vagy esetleg egy önként vállalt szerelem.

Mindenben alárendelte a lányt akaratának, csak egyvalamiben vallott kudarcot újra meg újra: Képtelen volt elérni, hogy a lány feladja hitét, és kereszténnyé váljék.

Sarzano türelmes ember volt. Az erődjében építtetett egy kis kápolnát, ahol káplánja minden reggel misét tartott, amin saját maga, valamint katonái is rendszeresen részt vettek, viszont zavarta és gyűlölte, hogy van valaki a környezetében, aki távol tartja magát az ő hitétől. A hit azonban teljesen független a testtől, és Sarzano ezen a téren felismerte hatalmának korlátait a szép vad lány felett.

Persze számtalan alkalommal kényszerítette, hogy vele menjen a kápolnába, hogy részt vegyen a misén, a lány azonban ilyenkor lehunyta szemeit, és minden módon kimutatta, hogy nem hajlandó az ájtatosságra.

A káplán, Antonio testvér volt az az ember, akiben Sarzano még mindig reménykedett, hogy győzedelmeskedni fog a szép hercegnő hitetlensége felett, és megtéríti a keresztény hitre, és naponta igyekezett őt rábírní arra, hogy minden befolyásával próbálja meg elérni, hogy a lány megtérjen, hiszen az erődben Antonio volt az egyetlen ember, akit Whelika nem taszított el magától.

Ha olykor Sarzano mellett az erődben vagy a sáncokon sétált, mindenkivel szemben csak elutasító pillantásai voltak, a fekete komornája iránt pedig csak haragot és gyűlöletet érzett.

Antonio testvérrel találkozva azonban türelmes és szenvedő volt, és amint ránézett, kérlelést és könyörgést tükröztek szép vonásai.

A káplán még fiatalember volt, jóllehet kopaszra nyírt fejtetője, komoly és türelmes arcvonásai és fekete posztó csuhája egy idősebb ember méltóságát kölcsönözték neki. Kecses, de mégis erőteljes felépítésű volt, hullámos, sötétbarna hajjal, lágy kék szemekkel és szabályosan szép, sápadt arccal.

Spanyolországból küldték Sarzano-hoz, mert ott úgy vélték, hogy itt számos alkalma lesz a vademberek megtérítésére, és mert valóban jámbor, megbízható szolgája volt egyházának.

– Maga az egyetlen ember, akinek hatalma van Isabella vad szellemén – szólt hozzá Sarzano egy este, amint házának tetőteraszán fel-alá járkált vele – és ezért nem hagy nyugodni a remény, hogy végül mégis meg fogja őt nyerni egyházunk számára, mert hite lehet az, amivel befolyással tud lenni rá. Gyakrabban kell meglátogatnia, hosszabban, tartósabban kell beszélgetnie vele, és a bizalmat, amit láthatóan ön iránt érez, használja ki arra, hogy kiragadja hitetlenségéből, és nyissa meg szívét egyházunk előtt.

– Már teljes erőmmel azon voltam, excellenciás uram, hogy megpuhítsam értelmét, – válaszolta a káplán és olykor úgy tűnt, mintha szíve engedni kezdene, de aztán megint visszazuhan az áldatlan hitetlenségébe. Az ő Nagyszellemükről kezdett beszélni, és apáik pompás örök vadászmezőjéről, ahová egykor majd ő is eljut, hogy ott minden szenvedéstől és bánattól megszabaduljon, és szeretett őseivel felhőtlen boldogságban éljen tovább. Megpróbáltam megmagyarázni neki, hogy még nem ismerheti az ő Nagyszellemüket, hogy az azonos a mi Istenünkkel, és hogy az örök vadászmezők, amiről tévesen beszél, az a mi paradicsomunk, ahol azonban nem szoktak vadászni, hanem csak a jámbor lelkek tartózkodási helye, akik Isten körülrajongásában és tiszteletében találják meg felhőtlen boldogságukat. Erre mindig azt válaszolta, hogy akkor nekünk egy és ugyanaz a hitünk, csak más megnevezés alatt, és más képekkel, így aztán nem kell azon fáradoznom, hogy megtérítsem a mi hitünkre.

– Ez a vad, féktelen, pogány értelméről tanúskodik, amit meg kell törni, és ez az ön feladata, Antonio testvér. Ne hagyjon semmilyen eszközt kipróbálatlanul! Keresse fel őt gyakran, vigye magával a kápolnába, és imádkozzon ott érte! A szent környezet jótékony hatással lesz a lelkére – mondta Sarzano határozottan, majd elhallgatott, egy ideig maga elé tekintett, aztán folytatta:

– Amint tudja, visszavonhatatlanul úgy döntöttem, hogy halálom esetén Isabella-t meg kell ölni. Velem együtt ónkoporsóba helyezik, amit az erőd előtt a folyó mélyére fognak eresztetni, hogy a vadak sohase férhessenek hozzá holttesteinkhez. Magának kellett felesketni Torrejon kapitányt, hogy halálom után teljesítse akaratomat, hiszen maga sem kívánhatja, hogy egy hitetlen pihenjen mellettem ugyanabban a koporsóban!

Sarzano arcvonásai elborultak ezeknél a szavaknál, és összevont hosszú szemöldökeinek árnyékában izzó szemei vadul és rejtélyesen néztek le Antonio-ra.

Ő pedig összereződött a borzalmas eskü emlékére, amire Sarzano kényszerítette, hogy fogadja a kapitány esküjét. Tekintet levéve Sarzano-ról fojtott hangon válaszolt:

– Megteszek mindent, amit lehet, excellenciás uram, hogy megpuhítsam és megtérítsem a lelkét.

– Ajtóm sohasem lesz bezárva, hogy Isabella-hoz bármikor bemehessen. Számítok önre, Antonio – mondta Sarzano, miközben kezét nyújtott a káplánnak, majd intett neki, hogy elmehet.

– Most rögvest teszek megint egy kísérletet, excellenciás uram – válaszolta Antonio, és mélyen meghajolva magára hagyta őt.

A káplán annak idején kénytelen volt Sarzano parancsára Torrejon kapitányt megeskettetni azzal a bizonyos rettenetes esküvel, de mivel előbb ellent mondani merészelt a tábornok elképzeléseinek, az a parancsának megtagadásáért halálbüntetéssel fenyegette meg, és miután Antonio csak a parancs végrehajtása és a halál között választhatott, az eskettetés mellett döntött.

Az emlékeztetésen felháborodva ment le a tetőteraszról a lépcsőn Sarzano szobája felé, és odalépett a Whelika szobájába vezető ajtóhoz.

Egy pillanatra megállt, hogy összeszedje magát, aztán reszkető kézzel megragadta a reteszt, és olyan érzéssel húzta vissza, mintha egy halálra ítélt ajtaját nyitná meg.

Whelika felugrott fekhelyéről arra gondolva, hogy Sarzano fog megjelenni, és vad szemekkel nézett az ajtó felé, de ekkor észrevette Antonio lágy tekintetét.

– Te vagy az, Antonio testvér? – mondta mély lélegzetet véve, és szép szemei ismét felvették természetes, lágy, ábrándozó kifejezésüket. – A Nagyszellem küld el téged mindig hozzám vigasztalásomra, amikor kétségbeesésem a tetőfokán van. Gyere, ülj ide mellém, beszélj hozzám, szavaid úgy csengenek a szívemben, mint lágy tavaszi szellő jeges vihar után.

Közben megragadta a fiatalember jobbját, megcsókolta, és magához akarta vonni a díványra, Antonio azonban megremegett, elrántotta tőle a kezét, és megszólalt:

– Ülj csak le, Isabella, és hagyd, hogy állva maradjak!

– És miért nem akarsz leülni ide mellém? Hiszen gyakran mondtad, hogy szeretsz engem, és az irántam érzett szeretetből akarsz elvezetni engem a te Istenedhez, most meg nem akarsz ideülni mellém. Hogyan hihetek így a szeretetedben? – válaszolta Whelika, bánatosan lesütve szemeit.

– Az irántad érzett szeretetem keresztényi szeretet, ami minden ember iránt egyforma melegséggel érzett szeretet, éppúgy, mint ahogyan az én Istenem minden embert megkülönböztetés nélkül egyformán szeret – válaszolta Antonio lágy hangon.

– Ezek szerint azt a szörnyeteg Sarzano-t éppoly melegen szereted, mint ahogyan engem szeretsz, de hogyan vagy képes engem szeretni, ha Sarzano-t nem gyűlölöd, aki megfosztott boldogságomtól és szabadságomtól, és megmérgezi az életemet? – folytatta az indián lány.

– Nekünk a vétkeket is szeretnünk kell, és szeretettel kell igyekeznünk megjavítani őket – válaszolta Antonio nem éppen elfogultságtól mentesen.

– Akkor tehát szereted őt, mondd ki nyíltan a szemembe. Ha így van, akkor viszont nekem kell gyűlölöm téged, és így elveszítem az utolsó vigaszt is! – mondta Whelika, lesütve szemét, majd kérdően a papra nézett.

– Ő azonban késlekedett a válasszal, és maga elé nézett, de az indián lány ekkor hirtelen megragadta kezét, térdre vetette magát előtte, és felkiáltott:

– Nem, nem, te nem szereted őt, ó, mondd ki ezt nekem, Antonio! Nem szereted őt, te Whelika-t szereted, aki a lelkével ölel át téged, mint a Nap fénye a világot, aki úgy szeret téged, mint virág a harmatot!

Ezzel odavonta magához a lelkész, kezét a viharosan hullámzó keblére szorította, és könnyörgő tekintettel nézett rá.

A pap reszketve riadt vissza tőle, kezét visszahúzta a lány szívére, és tekintetével oldalára nézett, Whelika azonban előre vetette magát, lágy karjaival átkarolva őt a díványra vonta, ajkainak forró csókjaival halmozta el az ő ajkait, és szorosan hozzásimulva túlradó izgalommal suttopta:

– Antonio, drága Antonio-m, az enyém vagy, és az enyém is maradsz, izzó szerelmem mindörökre hozzám fog kötni téged. Engem kell szeretned, egyedül engem, és Sarzano-t kell gyűlölöd!

Döbbsen és szinte kábultan igyekezett ellenállni a káplán a vad szépség viharos csókolgatásainak, de ahol a lány bársonyosan finom bőre megérintette, úgy rándult össze, mintha áramütés érte volna, és amint a lányra nézett, látnia kellett csodálatos vonzerejét, míg végül kétségbeesetten kitépte magát öleléséből, és elfordítva tekintetét kirohant a szobából.

Támolyogva rohant lefelé a lépcsőn, ki a házból, meg sem állt a kápolnáig, ahol szédült idegességében levetette magát az oltár-

kép elé, és kegyelemért könyörgött a Szent Szűznél, hogy oltalmazza és mentse meg őt.

Könnyek buggyantak elő szemeiből, kétségbeesetten tördelte kezeit, és a mellét verdeste, míg lassanként elcsitult belső vihara, és ismét nyugalom töltötte el a lelkét.

– Mit vétettem? – kérdezte bocsánatkérően maga elé.

Gondolatban azt válaszolta, hogy a vad lány gyűrte le őt, de ugyanez a halk belső hang azt is súgta, hogy nem védekezett teljes erejéből, hogy kiszabaduljon az ölelésből. Tekintete sokkal tovább tapadt a szépségre, mint kellett volna, és csókolgatásai eddig soha nem érzett boldogsággal töltötték el, és ezeket a hangokat képtelen volt elhallgattatni magában, és újra meg újra tördelni kezdte kezeit, és megbocsátásért és irgalomért esdeklett a Szent Szűzhöz.

Így térdelt ott sokáig könnyezve, és az éjszaka már aláereszkedett az erődre, amikor végre elhagyta a kápolnát és nyugovóra tért.

XXVII.

*Elismerés. A szerelmes káplán. Borzalmas elvárás. Elhatározás.
A parancsok. Az ima. Bátorítás. Késlelkedés. Zuhanás a mélybe.
A halotti lepel. A sebesült.*

Másnap reggel mise után Sarzano a templom előtt várta a káplánt, és kezét nyújtott neki az alábbi szavak kíséretében:

– Tegnap este jótékony hatással volt Isabella-ra, mert később, amikor betértem hozzá, nyugodtabb és viszonylag engedékenyebb volt a szokásosnál, és azt állította, hogy ön jótékony szavakkal szólt hozzá, ezért most ismét hozzá küldöm.

A káplán elsápadt, és nem mert válaszolni, mert érezte, hogy remegne a hangja. Sarzano folytatta:

– Nem tévedtem abban, hogy meg fogja oldani a feladatot, és megszabadít attól a gondolattól, hogy egy pogányt vigyek magammal a síromba. Csak így tovább, térjen be gyakran hozzám, és én hálás leszek érte!

Ezen szavakkal kezét nyújtott a lelkésznek, és elindult, miközben még hozzáfűzte:

– Menjen fel hamarosan Isabella-hoz, már alig várja!

A káplán úgy érezte, mintha kiment volna alóla a talaj, mintha forogna körülötte a világ. Meghajolt, és még mindig ott állt lehajtott fővel, amikor a tábornok már régen elment.

Nehéz szívvel támolygott el a cellájába, és hosszasan imádkozott, míg végül arra az elhatározásra jutott, hogy ismét meglátogatja a vad lányt, és majd minden kísértésnek szilárdan ellenáll.

Reggeli után, amikor Sarzano szemlét tartott katonái között, a káplán ismét Whelika szobájába indult. Rendíthetetlenül nyugodt akart maradni, de a szíve hevesen vert, amikor félrehúzta az ajtón a reteszt.

Alighogy ez megtörtént, az ajtó kinyílt, és a vad lány ott állt előtte karjait felé tárva.

– Hála a Nagyszellemnek, hogy megint elküldött hozzám! – kiáltotta felé, és megragadta a kezét. – Whelika elpusztult volna, mint egy lián, amitől elvették az árnyékot adó fát, amelyre felfutott, ha nem tértél volna vissza hozzám.

– A keresztényi szeretet vezetett el megint hozzád, de soha többé nem feledkezhetsz meg magadról úgy, mint tegnap este, különben többé nem fogsz látni engem – válaszolta a pap ridegen és komolyan.

– Megpróbálok mindent megtenni, amit parancsolsz nekem, csak legyél barátságos velem, és mutasd ki, hogy szeretsz engem, mert ha nem szeretsz, akkor látni sem akarlak, és a szavaidat sem akarom hallani – folytatta a lány.

– Úgy szeretlek téged, mint keresztény testvér, te pedig szeress úgy engem, mintha a bátyád lennék, Isabella – ragadta magához ismét a szót a káplán.

– Akkor bátyámként ülj le ide mellém, én pedig keresztény húgod, Isabella leszek – válaszolta Whelika – mert bármilyen nevet is adsz nekem, annak örülni fogok, és boldoggá teszi a szívem!

Ezzel a káplánt kézen fogva a díványhoz húzta, ő pedig bár vonakodva, de leült mellé.

– A hajad olyan lágy, a szemeid olyan kékek, és a szíved olyan jó, Antonio, hogy muszáj szeretnem téged – kezdett bele Whelika, vágyakozó pillantást vetve a káplán felé, és hosszú szempillái egyre inkább beárnyékolták szemeit. – De te mégsem szeretsz engem eléggé ahhoz, hogy szerelmem által váljál boldoggá.

A káplán félénken, és aggódva kitért az indián lány tekintete elől, és az alábbi szavakkal vissza akarta húzni tőle a kezét:

– Én a lelkedet szeretem, és azt akarom megmenteni.

– A lelkem a testemben lakik, így azt is meg kell mentened – válaszolta Whelika gyorsan, és szorosan kezében tartotta a káplán kezét. – Ó ments meg engem, Antonio, ments meg engem ennek a gonosz embernek a kezei közül, én magam képtelen vagyok rá. Már régen megöltem volna őt, de a kabátja alatt páncélinget visel, amin a kés képtelen áthatolni. Viszont ha te nem tudsz engem megmenteni, nem akarsz megmenteni, akkor le fogom őt taszítani ennek a háznak a tetőteraszáról, és akkor a páncélinge sem fog segíteni rajta.

A káplán összerezte, mindkét kezével megragadta a lány balját és így szólt:

– Nem, nem, azt ne tedd! Torrejon kapitány megölné érte, és a tábornokkal együtt önkoporsóba tenne, hogy együtt süllyessen le vele a folyó mélyére. A kapitánynak meg kellett esküdnie, hogy ezt a parancsát halála után végre fogja hajtani.

– Engem, Sarzano-val egy koporsóba tenni? – kiáltott fel Whelika döbbsent, vad arckifejezéssel. – Whelika-t ezzel a halálos ellenségével kellene eltemetni a vízbe, hogy ne térhessen meg apáihoz az örök vadászmezőkre? Akkor inkább egyedül fog meghalni!

Közben felállt, kioldotta a piros szalagot, mely összefogta pompás haját, levette a gyöngysort a nyakáról, és karkötőit a karjairól, majd így szólt:

– Sokat beszéltél nekem a keresztényi szeretetéről, és jobbnak mondtad, mint az indiánok szeretete, és mézesmázos szavaid ellenére semmit sem akarsz tenni annak érdekében, hogy megmentsél engem ennek a borzalmas embernek a kezei közül, aki meg fogja semmisíteni a testem, és széttepi a lelkem! A te szereteted mit sem ér, az indiánoké sokkal jobb, hiszen Whelika könnyek és fájdalmas kiáltások nélkül meghalna érted, hogy segítsen rajtad. Éljen boldogan, Antonio, Whelika majd megmenti saját magát!

A káplán rémülten ugrott fel, tekintete mintha elvarázsolták volna, úgy csüngött az indián lány laza hajfürtök által körülvett alakján, aki eldobta magától gyöngysorát és karkötőit, és búcsúzásként felé nyújtotta a kezét.

– Nem, Whelika – szólalt meg, érzelmi zűrzavarában megfeledkezve az Isabella névről, amit ő maga adott neki keresztelésekor. – Nem, nem szabad meghalnod! Melletted leszek, és segíteni fogok neked, de hogyan kell, miként tudnálak megmenteni téged?

– A szerelmeddel, Antonio – kiáltott fel ujjongva a vad lány, a káplán keblére vetve magát. – A szerelem erős, és erőt fog adni neked ahhoz, hogy megmentsél engem ennek a dühöngő alaknak a kezei közül, és megóvjál a pusztulástól!

Eközben olyan érzelmesen, bensőségesen simult a varázslatától elkábult fiatalemberhez, és olyan szeretettel a szívéhez, hogy teljesen összezavarta gondolatait, és csak pulzusának lüktetését és forró csókjait érezte.

– Meneküljünk el, drága Antonio – suttogta lány, szeretetteljes hangon. A tiéd szeretnék lenni és a te Istenedé, itt ezen a világon és a túlvilágon is, vezesd a lelkem, egyé kell válnia a tiéddel, hogy majd együtt mehessenek el a te mennyországodba. Apám hatalmas ember, jámbor szavaid őt is mélyen meg fogják érinteni, és ő is, és a népe is a te Istened felé fognak fordulni. Meneküljünk el, ugorj le velem a folyóba, én majd biztonsággal átviszlek a túlsó partra, és egyetlen spanyol sem juthat majd a közelünkbe.

– Igen, igen Whelika, meg akarlak menteni téged – mormolta Antonio, elkábulva az indián lány édes csókolgatásaitól, aki csendben odavonta őt maga mellé a díványra, és értelmét egyre inkább soha nem érzett boldogsággal ejtette foglyul.

– Ó, Istenem, mit teszel Whelika! – mondta, mintha boldogító álomból ébredne, hiszen bűnt követek el azzal, ha elfogadom a csókjaidat.

– Nem, nem, kedvesem, akkor szíveink nem lennének olyan boldogok – suttogta neki halkan, és szavait megint csókjaival fojtotta el.

Ekkor trombita hangja vibrált a nyitott, de vasrudakkal védett ablakon át a szobába, mire a káplán kiszabadította magát az indián lány öleléséből.

Zavarodottan, szinte saját magától megrémülve, kezével végigtörölte homlokát, mintha meg akarna győződni a pillanat valóságáról, és az ajtó felé fordult, Whelika azonban karját a vállára téve megint hozzá simult, és könnyörögve kérdezte:

– Ugye meg fogsz menteni engem, Antonio?

– Meg kell, hogy mentslek, és néped el kell vezetnem egyházunkhoz, hogy jóvátegyem vétkeimet, és Istenem megint kegyelmébe vegyen – válaszolta a káplán mély megrendüléssel, és indulni akart, de Whelika megint megcsókolta, és érzelmesen megszólalt:

– Menj hát, Antonio, és gondolj a menekülésünkre! Mostantól a tiéd vagyok.

A pap ezután sötét köntösébe burkolódzva elhagyta a házat, és lakása felé indult, elhaladva a tér mellett, ahol Sarzano még mindig csapatának szemléljével volt elfoglalva, és parancsokat osztogatott, mivel naponta járőröket küldött szét, akik átfésülték az erőd környékét, és nyomokat kerestek, jártak-e indiánok a közelben, és gyakran vadászokat is szétküldött, hogy vadhúst, elsősorban bölényeket zsákmányoljanak, így látva el a legénységet friss hússal. A csapat egy része ezen kívül a nagy kukoricaföldön foglalatostkodott, ami az erőd ágyúai alatt a két egymásba ömlő folyó között terült el, és ahol nem csak kukoricát, hanem babot, borsót, dinnyét és tököt is termesztettek a legénység ellátására.

– Ellenőriztesse a járőrökkel, hogy ismét annyi újabb indiánok lábnyom van-e a földeken, mint tegnap, hogy a gazfickókat majd aknáinkkal a levegőbe röpítsük – mondta Sarzano Torrejon kapitánynak, egy zömök, széles vállú és rövidre nyírt, őszülő hajú embernek.

– Ha excellenciás uram engedélyezi, akkor magam is velük mennék, hogy pontosan meggyőződjek a helyzetről, mert az emberekben aligha bízhatunk meg – válaszolta a kapitány. – Nem hiszem, hogy a tegnapi megfigyeléseik helyesek voltak, vagy jól számoltak be arról, amit láttak, hiszen több száz indián nyomairól beszéltek, amit állítólag láttak. Az öreg Monocatoocha tábora egy napos járásnyira van innen délre, és semmi oka sincs rá, hogy közelebb jöjjön hozzánk, mert nem egyhamar fogja elfelejteni, amiben utóbb részesítettük őt.

– Menjen velük maga is, kapitány, de vigyen magával elegendő legénységet, hogy biztosítva legyenek egy esetleges támadással szemben. Tudja, nem nélkülözhetem magát – válaszolta Sarzano, és némi szünet után még hozzáfűzte:

– Annak is nézzon utána, hogy a vadak csak átvonultak-e ezen a vidéken, és merre tartanak, vagy esetleg az erőd közelében tartózkodnak! A vadászokat a Fekete-folyó tulsó partjára fogom átküldeni, hogy ott is nézzenek körül, hátha a csöcselék innen nem messze odaát táborozott le. Ha így lenne, meglátogatnám őket.

Induljon rövidesen, Torrejon, hogy még az éjszaka beállta előtt visszatérjen!

A kapitány kiválogatta magának azokat az embereket, akik elkísérik, és az erődöt annak hátsó oldalán hagyta el, ahol kapu nyílt a szántóföld felé, miközben a vadászok az erődítmény elülső csúcsában lévő kapun keresztül távoztak a hajóknál, amelyek átvitték őket a szükséges málhás állatokkal együtt a túlsó partra.

A nap zavartalanul telt el, és már esteledett, amikor Sarzano belépett a káplán cellájába, akit térden állva, imádkozva talált. A tábornok szintén összekulcsolta kezeit, és lehajtott fővel az ajtóban maradt, míg Antonio befejezte az imát és felemelkedett.

– Azért jöttem magához, Antonio, hogy köszönetet mondjak jámbor munkájáért, amit olyan áldásos eredménnyel kezdett meg Isabella-val. Szellemileg egészen megváltozott, szerény és türelmes, és azt mondja, hogy az ön szavai örömmel töltötték el a szívét. A hit gyökeret eresztett a lelkében.

– Ma reggel én is igen fogékonynak találtam őt tanaim iránt, és a legjobbakat remélem – válaszolta a káplán anélkül, hogy a tábornokra tekintett volna.

– Folytassa csak így tovább, Antonio, és én nem leszek hálatlan. Menjen ki vele gyakran a szabad levegőre. Már többször panaszkodott szűk fogságára, és úgy tűnik, hogy szigorú fogsága lehetett a fő oka békétlenségének. Séta közben folytathatja tanítását. Isabella hihetetlenül nagyra tartja önt, és az ön társaságában eszébe sem fog jutni a szökés, ami egyébként sem sikerülhetne neki, mert a sáncokon szolgálatot teljesítő katonák szigorú parancsot kaptak, hogy lőjék le, ha bármikor is próbát tenne erre. Este naplemente után, amikor már hűvös a levegő, menjen vele sétálni a sáncokra, mert ott szabadon mozog a levegő, és Isabella kevésbé fogja érezni fogságát, különösen, ha az ön szavai egyre inkább megbékéltetik helyzetével.

Sarzano ekkor elhallgatott egy időre, majd kihúzva magát érdes hangon folytatta:

– Ismeri azt a döntésemet, hogy egykor velem együtt Isabella-t is el kell temetni, és önnek kell gondoskodnia róla, hogy ne egy hitetlen pihenjen mellettem síromban.

– A káplán belsőleg beleborzongott a tábornok eme szavaiba, akaratlanul is tördelni kezdte a kezét, és tekintetét az ég felé emelve szólalt meg:

– Az ég majd mellém áll, hogy megmentsem őt, és jó kereszténnyé változtassam.

– Hajtsa végre ezt a jámbor elhatározását, Antonio, és a jutalom sem fog elmaradni – válaszolta Sarzano elismerő pillantással, és magára hagyta a káplánt.

A Fekete-folyó túlsó partján lévő hatalmas őserdő már régen árnyékba borította az erődöt, a Nap lement, és az esti szürkülettel hűvös levegő áramlott felfelé a folyón, amikor a káplán belépett Whelika szobájába, aki örömteli szavakkal repült felé:

– Drága Antonio-m, megmentőm, Sarzano megengedte, hogy este kimehessek veled sétálni a sáncokra?

– Sőt maga ajánlotta, hogy vezesselek körbe, és most azért jöttem, hogy magammal vigyelek, Whelika – válaszolta a káplán izgatottan, kezét nyújtva felé, a lány azonban a szívére vonva őt, így szólt hozzá:

– Akkor rögtön meneküljünk el, most kedvező az alkalom. Torrejont a legénység egy részével, amint Sarzano elmondta nekem, felderítésre küldte, a legjobb lövészek pedig vadászni mentek, így a sáncokon nem lesznek katonák, legfeljebb egy őrszem fog fel-alá járkálni, ő pedig nem fog visszatartani bennünket! Levetjük magunkat a Fekete-folyóba, ott, ahol a sánc meredeken emelkedik ki a folyó ágyából, és néhány percen belül átérünk a túlsó partra, és ott már szabadok leszünk, mert az alatt az idő alatt, míg egy hajóval katonákat küldhetnek utánunk, az őserdő már régen elnyelt bennünket, és ha egyszer már ott vagyunk, Whelika biztonsággal el fog vezetni téged apja táborába.

– Sajnos nem tudok úszni, Whelika – válaszolta a káplán elgondolkodva.

– Whelika majd érted is úszik, csak nem szabad belém kapaszkodnod. Én majd könnyedén átjuttatlak a túlsó partra, csak feltétlenül rám kell bíznod magad, vágott bele szavába, győzködve őt az indián lány, és forró csókokat nyomott az ajkára.

– Egész népem a te Istened hívője lesz, és szerelmem boldoggá fogja tenni a szívedet. Gyere, induljunk, ki tudja, Sarzanonak holnap mi jut az eszébe, folytatta sürgetve a lány, és ajkait megint csókjaival halmozta el.

A káplán még mindig bizonytalanul álldogált ott, de Whelika viharos csókolgatásai hamarosan győzedelmeskedtek határozatlansága felett, és összeszedve magát elhagyta vele a szobát.

Kimért, lassú léptekkel sétálva haladtak el Sarzano háza előtt a téren, mintha komoly beszélgetést folytatnának, és csak lopva tekintettek a katonák felé, akik szálláshelyeik előtt üldögéltek csoportba verődve, és élvezték a hús esti levegőt.

Így lépegettek néhányszor körbe a téren és Sarzano háza körül, aztán rátértek a sáncok felé vezető útra. Az erőd keleti oldalán lévő sáncre érve, amely alatt a Bayou Wacon folyt, megálltak, és körülnéztek, mintha örvendeznének a hús esti szellőnek.

– Sarzano fent üldögél a tetőterazon a zászló alatt – mondta Whelika kísérijének, de kezével lemutatott a folyóra, mintha a távolban észrevett volna valamit.

– Azért van odafent, hogy minket figyeljen, és azonnal üldözőbe vetet bennünket – válaszolta aggodalmasan a káplán.

– Azt nyugodtan megteheti, de sohasem fognak utolérni minket. Nézd csak, milyen sötét van már az erdőben. Sétáljunk csak tovább a Fekete-folyó mentén lévő sáncig, nem hiszem, hogy Sarzano ellát odáig arról a helyről, ahol ül – válaszolta Whelika maga elé nézve, a káplán pedig összekulcsolt kezekkel lassan lépegetett mellette.

A kapu felett ott, ahol a két folyó egymásba ömlik, megint megálltak, miközben az indián lány megszólalt:

– A köpenyedet azonban le kell vetned magadról, mert elnehezítene a folyóban. Gyorsan tekerd fel, és keresztbe vetett karokkal szorítsd magadhoz, és akkor az a kísértés sem lesz úrrá rajtad, hogy belém kapaszkodjál. Csukjad csak be a szád és a szemeidet, amikor leugrunk, és hagyd, hogy én gondoskodjak rólad. Hirtelen megint fel fogunk bukkanni a felszínre, és akkor a fejed én majd a víz felett fogom tartani. Bízzál bennem, gondoskodni fogok a biztonságodról, szerelmem!

A káplán léptei egyre rövidebbé, egyre lassúbbá váltak, minél inkább közeledtek a Fekete-folyó menti végzetes falhoz, ahol az meredeken emelkedett ki a folyóból.

Ekkor az őrszem közeledett feléjük lassú léptekkel, és megállva fegyverével tisztelgett a káplánnak, amikor az elhaladt mellette az indián lány társaságában.

A lelkész néhány szónyi áldást mondott felette, majd intett, hogy menjen tovább.

Ekkor elérték a harminc láb magas falat, amely alatt ott hömpölygött a folyó, és Whelika megszólalt:

– Megérkeztünk. Szedd össze minden hited és minden erődöt, hogy képes legyél mozdulatlanul rám bízni magadat.

– Menjünk előbb el a fal végéig – válaszolta a káplán vonakodva, majd még hozzáfűzte:

– Mire visszaérünk, addigra az őrszem is elérkezik az erőd túlsó oldalára.

– Miért késlekednénk? – válaszolta Whelika nyomott, de emelkedett hangon, de legyen, ahogyan te akarod, Antonio, a te kedvedért akár még várhatok is, különben már most a hullámok között lennék. Már érzem a szabadságot, Sarzano és összes katonája sem tarthatják most már vissza Whelika-t.

Ennyiben maradt, aztán lassan lépkedett tovább a káplán mellett, mindketten lehajtott fővel és összekulcsolt kezekkel.

Így érték el a fal végét, és Whelika megfordult, és megállt a visszafelé vezető úton, mire a káplán megszólalt:

– Nem mennénk inkább még egyszer körbe az egész erőd körül, Whelika?

– Egy lépést sem tovább – mondta a lány ekkor határozottan. Ha nem jössz velem, akkor egyedül megyek. Gyere kedvesem, rövidesen megpihenhetsz a szívemen.

– Isten nevében! – mormolta erre maga elé a lelkész, összekulcsolt kezeit görcsösen a mellére szorítva.

– Így rendben van, csak bátran lefelé! – mondta a vad lány, és erőt vett magán, hogy lassan lépkedjen tovább kíséréje mellett.

– Rögtön ott vagyunk – súgta oda a káplánnak. – Bontsd ki a köpenyed, hogy gyorsan össze tudd tekerni, és az őrszem ne vegye észre, mi a szándékunk. Most drága minden pillanat. Egyenes lábakkal előre ugorj lefelé, és szorítsd össze karjaid a melled előtt. Még ezen az éjszakán nyugodtan fogsz aludni Whelika szíve mellett!

Néhány lépést tettek még addig a helyig, ahol a fal meredeken tartott lefelé a mély árba.

– Gyorsan, most, drága Antonio, vedd le magadról a köntöst! – mondta Whelika vad határozottsággal, és visszarántotta a köntöst a káplán kebléről, a következő pillanatban az már le is vetette magáról, karjaival összefogta a melle előtt, és „Isten oltalmaz bennünket” kiáltással, a lánnyal együtt leugrottak a fal tetejéről a mélybe.

Nyílsebesen zuhantak lefelé, bele a hullámozó közegbe, és a hullámok összecsaptak fejeik felett, de a következő pillanatban mindketten megint elöbukkantak a vízből. Whelika baljával megragadta a káplán vállát az ár felett, és jobbkarjának gyors csapásaival vonszolni kezdte magával a túlsó part felé.

Ekkor Sarzano üvöltése harsant fel a tetőteraszról az őrsem felé:

– Tűz! Lődd le a vadat! Tűz!

A katona közelebb ugrott, puskájával az úszók felé célzott, villanás és durranás tört elő a csőből, és Whelika velőt rázó sikollyal rántotta vissza a kezét a káplánról, a lábához kapott, és alámerült az árban. A következő pillanatban azonban lejjebb a folyón megint felbukkant, és karjaival fenntartotta magát a hullámokon.

A káplán is alámerült, az áradat őt is magával ragadta, aztán megint felbukkant, de csak karjai nyúltak túl a víz felszínén. A hullámok kezdtek körbe forogni vele, és ismét alámerült a mélybe, miközben a köpenye halotti lepelként terült szét, és tovasodorta az áradat.

Whelika azonban minden erővel a túlsó part felé küzdötte magát, miközben Sarzano dühödt hangja hallatszott az udvar felől. Katonákat parancsolt a csónakokhoz azzal, hogy vessék magukat a menekülő után.

Whelika elérte a partot, fáradtságosan sikerült neki felvonszolnia magát, és bekúszni a magas növényzet alá, hiszen a lábán találta el a golyó, és ezért képtelen volt használni azt.

Sarzano maga is beugrott az egyik csónakba, és látta, amint a lány megpróbált elrejtőzni.

– Na várj csak, te vad ördög, ezt még megbánod! – kiáltott utána pokoli örömmel a csónak csúcsában állva készen arra, hogy kiugorjon utána a partra. Néhány percen belül a csónak partot ért, Sarzano utolérte őt, és káromkodva és átkozódva hosszú hajába kapaszkodva vonszolta őt le a csónakig, és kegyetlenül bedobta a csónak fenekére, majd parancsot adott a katonáknak, hogy evezzenek vissza az erődhöz.

Ott ki kellett emelniük Whelika-t a csónakból, majd felvitték szobájába, ahol az orvos a tábornok jelenlétében bekötözte a lábát.

Egyetlen fájdalmas hang sem hagyta el ajkait, egyetlen könnycsepp sem gördült ki szemeiből, merev kétségbeeséssel tekintve maga elé feküdt elnyúlva a díványon, és Sarzano-nak sem dühkitöréseire sem kérdéseire nem válaszolt.

Vétkéért büntetésként a tábornok a néger asszonynak, aki Whelika körül teljesített szolgálatot, azt a parancsot adta, hogy soha többé, egyetlen pillanatra sem hagyhatja őt magára.

XXVIII.

A foglyok. Szörnyűségek. A reggeli. A dühöngő tábornok. Borzasztó döntés. Nagy óvatosság. Vágyakozás. A szabadság. Korai indulás. Légy üdvözölve. Harci készülődés. A szemle.

Trombita hangja harsant fel az erdőben a Fekete-folyó mentén az erőd felé, és a vadászok a túlsó partról rövidesen jelezték, hogy visszaértek.

Két nagy csónakba azonnal legénység ugrott be, hogy a hazatérőket áthozzák az erődbe, és miközben még a folyón voltak, az erőd hátsó bejáratán át Torrejon kapitány is visszatért embereivel.

Sarzano a kapuban fogadta őt, és arról értesült tőle, hogy több száz indián részben gyalogosan, részben lovon a közelben és távolabb átkelt a Fekete-folyón, akik minden bizonnyal hadjáraton vannak, mert sátorrudak nem hagytak nyomot, amiket utazásaik alkalmával málhás állataik a földön szoktak húzni. Az ilyen nyomok minden esetben jellemzőek, amikor egy indián törzs asszonyaikkal és gyermekeikkel vándorol.

– És ez a hadjárat ellenünk irányul – mondta Sarzano rejtélyes mosollyal. – Sáncainkat már hosszú idő óta nem dekoráltuk ki a vadakkal. Szeretettel várom őket!

A kapitány a tábornokkal annak háza előtt fel-alá járkálva tájékoztatta őt, hogy pontosan mely helyeken bukkant a vadak nyo-

maira, és azon a véleményen volt, hogy most tényleg észnél kell lenni, mert úgy tűnik, mintha ezúttal minden erejüket szeretnék bevetni.

– Még ha Amerika minden indiánja is felvonulna ellenem, akkor is kinevetném ennek a csürhének az ájuldozásait – válaszolta büszkén a tábornok – hiszen Valencia kapitány olyan bőségesen ellátott bennünket lőporral és kartáccsal, hogy ezrével tudnám elpusztítani ezeket a nyomorultakat, még mielőtt akár egy is bejutna közülük az erődbe. Túl hosszas ostrom alatt pedig nem tudnak tartani bennünket, hiszen közben maguk és éhen pusztulnának. Remélem, tényleg megtámadnak bennünket. Már régen nem hallottam az ágyúimat.

– Ha sejteni lehetett volna, akkor Valencia legénységéből néhány embert itt tarthattunk volna, mivel neki úton vissza New-Orleans felé tényleg nem volt szüksége annyi emberre – jegyezte meg Torrejon, és még hozzáfűzte:

– Összesen nincs hatvan emberünk az erődben.

– Bőven elég ezek ellen a gyáva bestiák ellen – válaszolta Sarzano megvetően, majd elmondta a kapitánynak, hogy mi történt az előbb Whelika-val és a káplánnal.

– De hiszen ez hallatlan, az a gazember más halált érdemelt volna, mintsem, hogy megfulladt – válaszolta a kapitány.

– Én is nagyon sajnálom, hogy nem büntethettem meg. Hagytam volna neki némi időt, hogy vezekeljen – mondta Sarzano haragosan. Ekkor azonban az elülső kapu felől hangos hahota és ujjongás hangzott fel, és a vadászok bevonultak megpakolt öszvéreikkel.

Már olyan sötét volt, hogy Sarzano-ék nem láthatták, mit hoztak magukkal a vadászok, de amint közelebb értek, az emberek ujjongó hangon odakiáltották nekik:

– Sikerült két indiánt élve elkapnunk!

Az egyik öszvéren tényleg két vad hevert szorosan összekötözve, de annyira, hogy kezeikkel és lábaikkal moccanni sem tudtak. Amint Sarzano odalépett hozzájuk, hangosan felnevetve odakiáltotta nekik:

– Pont jókor jöttetek, holnap reggel ki fogom díszíteni veletek a sáncokat, így ha a társaitok ideérnek, rögtön látni fogják, milyen vendégfogadásban részesülnek. Aztán az emberei felé fordulva utasította őket:

– Így ahogy vannak, megkötözve vessétek őket a tömlőcbe, holnap reggel majd eldöntöm, mi legyen velük.

A katonák elvezették az öszvért a két fogollyal, aztán a vadászok a vadhús-zsákmánnyal megrakott többi öszvérral együtt elvonultak Sarzano előtt a tér egyik oldalán lévő szálláshelyeik felé.

– Napfelkeltekor állíttassa fel a régi bitófákat, kapitány – kezdett bele Sarzano, amikor magukra maradtak. – Az egyiket az erőd keleti oldalán lévő sáncon, a másikat pedig a Fekete-folyó feletti fal tetején, hogy a vadak az erőd mindkét oldalán láthassák a meghívónkat.

A tábornok Torrejonnal még hosszasan járkált a téren fel-alá, és mielőtt elváltak volna, az éjszakára vonatkozó parancsot adott neki:

– Kettőzze meg az őrséget a hátsó kapunál, és utasítsa az embereket a legnagyobb figyelmességre, mert az indiánok csak arról az oldalról lephetnek meg bennünket, jóllehet az árok elég mély és széles, és két irányból kartácsútűz alá vehető. Eddig is minden alkalommal abból az irányból kezdték meg a támadást.

Az éjszaka azonban nyugodtan telt el, de alig hajnalodott, a katonák máris a bitófák felállításával foglalatoskodtak, és amint a Nap derűs fénye szétterjedt a környéken, a két halálos eszköz már fel volt állítva a sáncokon, és áldozataikra vártak.

Sarzano hamarosan kilépett a házából, mögötte két katonával, akik vasból készült kínzóeszközöket cipeltek.

A tábornok előbb a Fekete-folyó feletti sánkra ment, melyen a bitófa azon a helyen volt felállítva, ahonnan Whelika és a káplán alávetették magukat a mélybe. Sarzano ott lerakatta a kínzóeszközöket, és parancsot adott, hogy vezessék elő a foglyokat. Parancsát azonnal végrehajtották, és amint odacipelték a szerencsétleneket, leszedette a kötelet, amivel egymáshoz voltak kötözve.

Aztán intett az egyik ősz szakállú katonának, aki láthatóan már korábban begyakorolta a rábízott feladatot. Felkapott két vasból készült hegyes horgot, amire zsinórok voltak kötve, odalépett az egyik vadhoz, és a hegyes csúcsokat két oldalról a testébe döfte.

Aztán a zsinórokat a kötélhez kötötte, amely a bitóról lógott le, és a vadat néhány lábnyira felhúzta vele a magasba.

Ekkor minden béklyót leszedett az indián kezeiről és lábairól, így az hátrafelé fejjel lelógott, míg a testét a horgok megtartották. A sebekből vér csordogált a földre, az indián azonban egyetlen hangot sem hallatott, és lecsukva tartotta szemeit.

– Úgy tesz, mintha aludna – szólt oda Sarzano a hóhérnak. Ébreszd fel!

Az öreg erre gyorsan megragadott egy nehéz fogót, és letépette vele az áldozat kezeiről és lábairól a körmöket, az indián azonban mozdulatlan és néma maradt.

Húzd fel egészen, hogy odafent kialhassa magát – kiáltotta ekkor Sarzano, és a szerencsétlen néhány pillanat múlva odafent függött a magasban a bitó karja alatt.

Sarzano hasonló módon húzatta fel a második foglyot is a másik bitóra, majd visszatért a házába, hogy megreggelizzen.

Reggeli után bement Whelika szobájába, karba öltött kezekkel elé lépett, és haragtól szikrázó tekintettel egy ideig rámeredt, majd durva, erőszakos hangon megszólalt:

– Nyomorult, hálátlan teremtés, akire annyi szeretet pazaroltam, és te mindezt hűtlenséggel háláltad meg, és elértéktelenítetted a jótetteimet. Most már csak szigorú gazdád fogod fellelni

bennem, aki szolgálának semmirekellő gondolataira büntetéssel válaszol. Mostantól kezdve vagy engedelmeskedsz, vagy halálra kínoztatlak.

Whelika nem válaszolt, de tekintetét olyan mozdulatlanul, megvetéssel meresztette a tábornokra, hogy az kitért előre, és haragjában remegve egy lépésnyit hátrált.

Állj fel, és nézz ki az ablakon arrafelé, ahonnan azzal a gazember Antonio-val megpróbáltál elmenekülni – mondta parancsoló hangon az ablak felé intve, Whelika azonban behunyta szemeit, és mozdulatlanul fekvé maradt.

– Ha fel tudtad vonszolni magad a partra, akkor az ablakhoz is oda tudsz menni – kiáltotta Sarzano fokozódó haraggal. Azonnal menj oda az ablakhoz!

Whelika azonban nem mozdult.

– Vigyétek az ablakhoz! – üvöltötte felháborodva a két néger nő felé, akik mögötte álltak visszahúzódva a sarokba, mire odaugrottak, és megragadták az indián lányt.

Whelika megpróbált ellenállni, az erős rabszolgánók azonban felkapták, és lerakták az ablak előtt, ő azonban csukva tartotta a szemeit.

– Nézd csak amott az egyik társad, milyen jól szórakozik. Nagy kedvem volna odarakni téged is mellé, hogy ne unatkozzon – folytatta Sarzano dühöngve, mire Whelika kinyitotta a szemeit, és megpillantotta a testébe akasztott horgokkal felfüggesztett indiánt.

Döbrent sikoly hagyta el ajkait, két kezével megborzadva eltaszkarta szemeit, majd hangosan zokogni kezdett, de aztán Sarzano felé fordult, és lángoló tekintettel nézve rá, kiabálni kezdett:

– Szörnyeteg! Akkor tedd meg most rögtön, csak nevetni fogok az erőszakodon és haragodon, akassz oda mellé, hiszen ezzel kiszabadítanál a hatalmadból, elmenekülhetnék attól a szégyentől és az örök átoktól, hogy egy sírba legyek eltemetve veled!

Sarzano összerezdült, dühödt tekintete haragot sugárzott, de aztán gonosz mosoly suhant át arcvonásain, és kényszeredett nyugalommal válaszolt:

– Rendben, tehát már tudod, mi vár rád. A káplán, akit elcsábítottál, elmondta neked. Igen, velem fognak eltemetni, de úgy rendelkeztem, hogy előbb gyilkoljanak meg. Most azonban úgy határoztam, hogy élve tegyenek be mellém a koporsóba, és napokon keresztül hagyjanak bennünket az erődben, mielőtt a folyóba süllyesztenének. Élned kell, tovább kell élned, mint nekem, és éjjel-nappal tartsd jól az emlékezetedben, hogy hol fogsz pihenni mellettem!

Sarzano ezután a néger asszonyokhoz szólt:

– Egyetlen pillanatra se hagyjátok magára. Az életetekkel feleltok az ő életéért!

Whelika szótlanul térdre rogyott, Sarzano pedig elhagyta a szobát.

Hetek teltek el, és az indiánok sem az erődöt, sem Louvencourt települését nem támadták meg. Miközben Sarzano vérszomjas sóvárgással várta megjelenésüket, a gróf és övéi aggódva tekintettek a legközelebbi jövő elébe, mert az ő vadászaik is egyre az-za a hírrel tértek haza, hogy állítólag nagyon sok indián nyomot láttak.

Louvencourték munkáikat a legnagyobb gonddal folytatták. Ha az emberek kimentek a mezőre, mindig fel voltak fegyverkezve és nagyobb csoportot képeztek, hogy támadás esetén védekezve tudjanak visszavonulni a házakhoz, és vadászni is csak erőteljes csapatokban jártak, és bármibe is kezdtek, mindig számítottak összezecsapásra az ellenséges vadakkal.

Csak Moiré ment mindig egyedül vadászni, az óvatossági intézkedéseket értelmetlennek tartotta, hiszen Monocatoocha őszinte barátja a telepeseeknek, állította, és sohasem támadná meg őket. Különösképpen pedig teljesen értelmetlen volna éjszakára

őrszemeket állítani, és ez hátrányos is volna a település szempontjából, mert akit megfosztanak az éjszakai pihenéstől, az napal nem tud rendesen dolgozni.

A gróf azonban nem hagyta magát félrevezetni a félvér javaslataitól, és egyre fokozta óvatosságát.

Az embereinek nem is kellett messzire eltávolodniuk a településtől, mert vadat nagy számban lehetett találni a közvetlen közelben is, a folyó pedig kimeríthetetlen gazdagsággal kínált ízletes halakat és teknősöket.

A bizonytalanság és nyugtalanság állapota azonban továbbra is megmaradt, ami zavaró hatással volt a házas életre, és ezen csak valami változás segíthetett. A változás, amiben reménykedtek, Ugahi megjelenése lett volna, hiszen tudták róla, hogy szerencsésen elmenekült üldözői elől.

Esténként, amikor a gróf az övéivel a kandalló könnyedén lobogó tüze előtt üldögélt, és a kis Sauvée ott játszadozott körülötük, az apjára gondoltak, és gyakran emlegették, milyen jó lenne, ha visszatérne barátaival.

– Ha a jóságos Isten mégis úgy akarná, hogy vad barátunk népe eljöjjön ide, és ők uralnák ezt a vad vidéket, akkor minden bizonnyal boldogan élvezhetnénk a nyugalmat és békességet, amivel Isten megajándékozott bennünket – kezdett bele egyik este a grófnő, miközben diószemeket rakott le az indián kislány elé a földre a kandalló közelében, majd egy kalapácsot is adott neki, hogy azzal törje fel a diókat.

– Ugahi barátai el fognak jönni, Madelaine – mondta a gróf bizalommal – mert a barátság és áldozatkész ragaszkodás az indiánok között sokkal nagyobb, mint nálunk fehéreknél. Ők életrehalálra kitartanak egymás mellett. Ezt el kell ismernünk még akkor is, ha ezt a nemes tulajdonságukat beárnyékolja az ellenségekkel szemben tanúsított kegyetlenségük. Attól tartok, ha megjönnek, rémes vérfürdő lesz köztük és a mingoe-k között.

– Zokon vehetnénk ezt Ugahi barátainak? – válaszolta a grófnő. Hát barátunk törzsének megsemmisítésével nem érdemelnének ki egy súlyos büntetést?

– Persze, Madelaine – folytatta a gróf, ha azonban minden elkövetett bűnt megérdemelt büntetéssel büntetnénk, akkor mi történne azzal a szörnyeteggel, aki a vagyonunkkal és további több száz ember vagyonával elvitorlázott Cap Hayti-től, és rajtunk kívül a szemünk láttára hagyta lemészárolni a többieket a parton? Nehéz lenne eldönteni, hogy mi a megfelelő büntetés az ő számára. Már azért a szerencsétlenségért is, amit reánk hozott, aligha lenne elegendő bármiféle világi büntetés, hiszen szegény Adelaide halála miatt is ő a vétkes!

– Szegény gyermek! – zokogott fel a grófnő, aztán letörölve a könnyeit gyorsan összeszedve magát folytatta:

– Igen, Horace, őbenne bontakozott ki boldogságunk teljessége, de a szerelmünk még mindig nagyon boldoggá tesz bennünket, és ezt a boldogságot nincs ember, aki elrabolhatná.

Aztán kezét a férje kezére téve bensőséges tekintettel reá nézett, a gróf azonban a keblére vonta a kezét, és így szólt:

– Ki tudja, Madelaine, az ég talán fokozza majd boldogságunkat, és pótolni fogja Adelaide-t!

– Az asszony örömkönnnyekkel a szemében tekintett fel a szeretett férjére, boldog odaadással fogadva csókját.

Röviddel ezt követően derűs hangon folytatta:

– A kincseinkről lemondok annak az embernek a javára, tegyék őt boldoggá. Mindössze két dolog van, amit igazán sajnálok, hogy már nem lehet az enyém, bár a mostani berendezésünkhöz nem nagyon passzolnának. A két szép ezüst kandeláberre gondolkodok, amit menyasszonyként kaptam tőled ajándékba, aztán a pompás ezüst virágtartóra, amibe virágokat tehetnénk, amit esküvőnk alkalmából kaptam tőled, a címeredben lévő sárkánnyal díszítve, mert ezek az életem legboldogabb emlékeihez kapcsolódnak.

– Én is pont így vagyok vele – válaszolta a gróf. – Mindig, amikor az elveszett vagyontárgyakra gondolok, a két gyertyatartó és a virágtartó jut eszembe. Azt hiszem, ezer más holmi között is felismerném. De hagyjuk, ha már odalettek. Azoknak a boldog napoknak az emlékei örökre a miénk maradnak.

Ekkor kopogtattak a nyitott ajtón, és amint a gróf arrafelé fordult, Moiré-t pillantotta meg, aki ott állt az ajtóban, és meghajolt.

– Még beszélni akar velem Moiré? – kérdezte a gróf felemelkedve, és odalépett hozzá.

– Néhány hét szabadságot szeretnék kérni öntől, gróf úr – mondta a félvér. – Egy indiántól tudtam meg ma, akivel vadászat közben találkoztam, hogy az a törzs, amelynek anyám is tagja volt, és amelyben számos rokonom van, a Wachita folyó mentén táboroz. Így nevezik a Fekete-folyó erőd feletti részét. Állítólag még jó ideig ott fognak tartózkodni. Szeretném viszontlátni a rokonomaimat, és engedélyt kérek, hogy erre az időre eltávozzak öntől.

– Szívesen megadom az engedélyt – válaszolta a gróf. – Gyalog akarja megtenni az utat?

– Tanácsos, habár gyalogosan fárasztóbb. Arrafelé a vidéket teljes mértékben a legsűrűbb őserdő borítja, és számos mocsaras rész húzódik át rajta, amelyeken a ló alig tud átjutni. Gyalogosan mindenfelé lehet ösvényeket találni, melyeken tovább lehet jutni. Köszönöm a szabadságot, és visszatértem után annál inkább fogok igyekezni, hogy meg szolgáljam a jóindulatát. Akkor most rögtön ajánlom is magam, mert még napfelkelte előtt útnak indulok, hogy a kora reggeli órákban nagyobb utat meg tudjak tenni.

Erre mélyen meghajolt a félvér, a gróf pedig jó utat kívánt neki.

– Hálaistennek, hogy távozik tőlünk ez az ember, – kezdett bele a grófnő, miután Moiré elment – mert napról napra egyre ellenszenvesebb nekem. Elviselhetetlennek érzem a tekintetét, udvariassága alatt rejtett szemtelenség húzódik meg, olyasvalami, ami borzongással tölt el engem.

– Vajon mi lehet a szándéka? – ragadta magához a szót a gróf. – A rokonaival kapcsolatos történet nyilván nem felel meg a valóságnak, mert amit irántuk érez, az még egy órányi gyaloglást sem érne meg neki. De tegyen csak, amit akar, örülök, hogy elment, és remélem, soha többé nem is tér vissza.

Másnap reggel az őrsgben lévőkön kívül még minden telepese mélyen aludt. A hajnali pirkadat még el sem kezdődött, amikor Vaillant gazdájának háza előtt, ahol láncon volt, dühödt hangokat kezdett hallatni, és a településen mindenkit felébresztett békés pihenéséből.

Moiré, akit a kutya ki nem állhatott, kilépett lakásából, és indulni készült. Csendben elindult a kapu felé, amely két rönkház között helyezkedett el, és amely előtt őrszem járkált fel, s alá. Azonban amint odaért, hogy megkérje őt, nyissa ki a kaput, Lazare is ott állt az őr mellett.

– Jó reggelt, Lazare – szólította meg őt a félvér. – Néhány hétre megszabadul a jelenlétemtől, rokonokat megyek meglátogatni a feljebb elterülő vidéken.

– Hát akkor jó utat kívánok magának – válaszolta az udvarmester ridegen, és maga nyitott kaput neki.

– Köszönöm – mondta Moiré kilépve, mire Lazare könnyedén biccentett a fejével, és becsukta a kaput a gyűlölt ember mögött.

– Na várj csak, fekete Góliát, majd még beszélünk! – mormolta maga elé a félvér, öklét rázva a kapu felé, amint távozott a hajnali félhomályban.

Valóban felfelé indult el a folyó mentén, de nem azért, hogy rokonait meglátogassa, hanem azért, hogy Monocatoocha-hoz csatlakozzon, aki elhagyta a délebbre elterülő táborát, és a település és az erőd között létesített újabb táborát. Ez a táborhely néhány mérföldnyire, nyugatra a folyótól terült el egy erdő szélén, amely a végtelen prérivel volt határos.

Amint kireggeledett, Moiré elhagyta a folyó partját, és egy bölénycsapásra tért rá, amely az erdőbe vezetett. Szapora léptekkel haladt rajta, a sűrű erdőben kanyarogva, jobbra-balra félrehajtva a bokrokat, melyekről a harmat, mint eső csepegett, így bőrig ázott tőle. Puskájának závarzatát ronggyal tekerte be, hogy ne legyen vizes, őt magát nem izgatta, hogy elázik.

A Nap már a zeniten volt, amikor elérte az erdő szélét, ahol tovább haladva rövidesen felért egy dombra, ahonnan megpillantotta a mingoe király táborát.

A táborban élénk élet folyt, a sátrak előtt számos indián gyülekezett, és számtalan ló és öszvér legelt csordákba verődve messze kint a prérin.

Amint a félvér elérte az első sátrat, a közelben lévők ujjongva üdvözölték, és Moiré neve szájról szájra terjedt Monocatoocha sátraig.

A vad király örömeiben élénket rikkantott, megpillantva a régen várt barátot, és elébe ment, hogy üdvözölje.

A kölcsönös üdvözlések után Monocatoocha kezével a sátrak felé mutatva így szólt:

– Nézd csak, Moiré, és ítéld meg magad a hatalmamot, Monocatoocha a legnagyobb király. Még csak a mingoe harcosok vannak itt, de máris több mint háromszázat számlálok. Ha a miami-k is megérkeznek, ők is legalább ennyit hoznak, és akkor már nem kell tartanom a shawnee és delaware hordáktól.

– Sarzano, a spanyol kénytelen lesz átadni a gyermekemet, meg a skalpját, az erődjét pedig a földdel fogjuk egyenlővé tenni.

– Azért jöttem, hogy beváltsam a neked tett ígéretem, és segítsek ebben a küzdelemben – mondta Moiré. – Azonban ne vározz a miami-k csapataira, közülük a legkevesebben fognak megjelenni. Amit tenni akarsz, tedd meg hamarosan, különben a mingoe harcosok megint elvonulnak. A bölények néhány vadászatra alkalmas napot követően eltűnnek a környékről, az őzek és antilopok az erdőkbe menekülnek, és a rengeteg harcosnak nem

lesz mit ennie. Rohamozzuk meg előbb az erődöt, aztán osztozunk a francia kincsein, majd vonulj tovább, mielőtt a shawnee-k és a delaware-k ideérnek, különben nem sok harcosod marad.

– Bölcs dolgokat beszéltél – mondta a király. – Holnap az erőd közelébe vonulunk, és éjjel, amikor a spanyolok alszanak, megrohamozzuk. Ki kell szabadítanom a gyermekemet, Whelika-t, és meg kell szereznem Sarzano skalpját.

A harcosok és az asszonyok is egész nap szorgalmasan tevékenykedtek. Hosszú, keskeny létrákat kötözték össze, könnyűeket, de elég erőseket ahhoz, hogy elbírjon egy férfit, és az különösebb erőlködés nélkül magával vihesse.

Este, amikor a Nap már lemenőben volt, a király szemlét tartott a serege felett. A sátra előtt ült, hosszú pipájából szömörce levelek füstjét szívva, és Moiré társaságában együtt nézték az előttük kettesével elvonuló harcosok hosszú sorát. Az első kétszáz csak íjakkal, nyílveszőkkel és csatabárdokkal volt felfegyverkezve, és valamennyien egy-egy ingatag létrát vittek magukkal. Az őket követők létrák helyett hosszú lándzsákat vittek, amelyeknek a csúcán piros bőrszalagok lobogtak. Valamennyien harci színekkel voltak bemázolva Arcaikat mindenféle színnel a legborzalmasabbra festették, olyannyira, hogy sokkal inkább hasonlítottak ördögre, mint emberre.

Leginkább fiatal, erőteljes férfiak voltak, élükön azonban jó néhány idősebb harcos is akadt, akik létrák helyett szintén lándzsákat vittek magukkal.

Lassú léptekkel némán vonultak el a király előtt, és amikor az utolsó is elhaladt, megkérdezte a félvért:

– Még mindig azt hiszed, hogy a shawnee-k és a delaware-k képesek lennének megremegtetni a mingoe-k szívzeit?

– Megremegni nem fognak előttük a mingoe-k – válaszolta Moiré. – Sokkal inkább a túlerőbe pusztulnának bele, hiszen te is tudod, hogy a shawnee-k és a delaware-k derekasan küzdöttek az amerikaiak oldalán az angolok ellen, hogy az amerikaiak szolgál-

latában állnak, hogy közvetítsenek közöttük és az ellenséges indiánok között, és hogy az amerikaiak sokakat elláttak közülük puskákkal, lőporral és ólommal. Golyóik messzebbre és biztonságosabban elrepülnek, mint a mingoe-k nyilai. Ezen kívül az itt öszszegyűlt harcosok csak addig tartanak ki melletted, amíg enni adsz nekik, és ha majd éhezni kezdenek, akkor ők maguk is elvonulnak vadászni. Azt tanácsolom neked, hogy miután megrohamoztuk az erődöt és megosztottunk a francia kincsein, vonuljatok el innen, hogy a shawnee-k és a delaware-k ne találjanak itt benneteket. Túl sokáig ők sem maradnak ezen a vidéken, mert sokkal inkább kedvelik a nyugati prériket.

A tanácsaid jók, bár nem örvendeztetik meg Monocatoocha szívét, – mondta a király borús tekintettel – de gyermekem, az én Whelika-m ismét el fogja simítani ráncaimat a homlokomon, és megint boldogan fog verni a szívem.

Már kezdett sötétedni, amikor az indiánok egyes csapatai hazatértek a vadászatról, és egy egész öszvérkaravánt vezettek. Az állatok súlyosan meg voltak pakolva bölényhússal.

A terhet leszedték róluk a táborban, az asszonyok odasiettek, és jó adag húsokat vittek sátraikhoz, ahol felfüggesztették azokat az erdő fáira.

Mindenfelé tábortüzek lobbantak fel, körülöttük a harcosok leheveredtek a magas fűbe. Hagyták magukat kiszolgálni az asszonyok által, és elfogyasztották vacsorájukat.

Aztán kialudtak a tábortüzek, és éjszakai nyugalom szállta meg a tábort.

Hajnalthasadáskor azonban ismét számos vadász lóra pattant, és málhás állataikkal elsiettek, hogy bölényekre vadásszanak, és tovább gyarapítsák húsészleteiket, amit napközben az asszonyok vékony szeletekre vágtak, és fafüstben a napon megszáritottak, hogy élelmiszerrel láthassák el az erőd ellen felvonuló harcosokat.

XXIX.

*A hadjárat. Vasakarat. Késői látogatás. A riasztólövés. A harc.
A csatakiáltás. A szökés. A nyíl. Az orvos. Harag. A hullámsír.
A gyász. A törzsfőnökök.*

A nap az utolsó harci előkészületekkel telt el, míg végül lement a Nap, és Monocatoocha csatakiáltása harsant végig a táboron.

A harcosok gyorsan felsorakoztak hosszú sorba, a király és Moiré a menet élére állt, és a haragos sereg némán elindult az erdőn át egy bölényösvényen az erőd felé.

Már leszállt az éj, amikor az indiánok egymérföldnyire az erőd felett a Fekete-folyóhoz értek egy olyan helyre, ahol a víz sekély volt, és könnyen át lehetett kelni rajta. Monocatoocha itt megállította seregét, hogy kiossza parancsait Sarzano erődjének megtámadásához.

Ötven embert leválasztott, akik azt a feladatot kapták, hogy vonuljanak a folyó mellett az erőd déli oldalával szemben lévő területre, létráikkal ússzanak át a folyón, és az elülső kapunál igyekezzenek feljutni a falra. Ágyúdörrenés lesz a jel a támadásra, amire hangos csatakiáltással válaszoljanak, elhítetve a spanyolokkal, hogy az indiánok fő csapata gyülekezik alattuk.

A király maga akarta irányítani a támadást az erőd északi oldalánál, ahol át akart jutni az árkon és a falakon. A fő erővel átkelt a folyón, és csapata zajtalanul haladt lefelé a folyó partján.

Az éjszaka koromsötét volt, és Sarzano még későn is házának tetőteraszán ült Torrejon kapitánnyal, hogy felfrissüljenek a napali hőség után.

– A gyáva kutyák nem mernek megtámadni bennünket, – mondta Sarzano megvetéssel – az éhség bizonyára megint szétzüllesztette őket.

– Nem hiszem, hiszen pár nappal ezelőtt a vadászaink néhány mérföldnyire innen az erdő nyugati oldalán látták tábortüzeiket égni, és elmondásuk szerint nagyon sok tábortűz volt – válaszolta Torrejon. – Az öreg Monocatoocha életre-halálra ki akarja szabadítani a lányát, és ha a vadak nagy számban másznak fel a falra a hátsó kapunál, akkor aligha lesz elegendő emberünk arra, hogy visszatartsuk őket.

– Át kell jutniuk előbb a külső falon, aztán az árkon át, majd fel a magas sáncre, és közben két oldalról kartácstűznek lesznek kitéve – válaszolta nyugodtan Sarzano, majd nevetve még hozzáfűzte:

– Ha majd az árok már tele lesz halottaikkal, nem sok kedvük lesz rá, hogy látogatást tegyenek a katonáimnál a sáncon.

– Nagy hátránya az erődnek, hogy az árkot nem csinálták mélyebbre, hogy két vége felől feltölthesse a folyók vize – válaszolta Torrejon.

– Ez hatalmas munka lett volna, mert a talaj szintje több mint ötven lábbal magasabban van, mint a folyó vízszintje – mondta Sarzano. Különben meg ez ellen a söpredék ellen az erőd így is elég erős. A megduplázott őrségen kívül hagyja csak aludni az embereinket, a felesleges éjszakai szolgálat csak kifárasztaná őket.

– Nem lenne jobb excellenciás uram, legalább az ároknál lévő két ágyú mellett otthagyni a legénységet? – kérdezte Torrejon.

– Semmi szükség rá, úgysem támad az ellenség, ha pedig mégis merésznél, akkor még mindig lesz elég időnk rá, hogy tüzereket küldjünk az ágyúkhöz. Térjen ön is nyugovóra, kapitány, az utóbbi időben túl gyakran feleslegesen megvonta magától az éjszakai pihenést – válaszolta Sarzano.

– Amit az ön biztonsága érdekében teszek, excellenciás uram, az nem felesleges, és örömmel teszem – válaszolta Torrejon meghajolva.

– Amit pedig én teszek az ön biztonságáért, kapitány, azt a saját érdekemben teszem – válaszolta Sarzano. – Jó erőben kell tartanom magát, hiszen tudja, önnek kell teljesítenie a végakaratomat.

– Én pedig hűségesen meg is fogom tenni, de az ég bárcsak hosszú évekre elhalasztaná még ezt a feladatomat – mondta a kapitány.

– Halandók vagyunk mindannyian, a sors ellen mit sem számít akaratumk, arra nem elegendő a mi erőnk. Egy valamit azonban életre-halálra ki akarok kényszeríteni. Nem akarom hagyni, hogy ezek a félemberek elűzzenek a posztomról.

Sarzano ezekkel a szavakkal felállt, kezét nyújtott a kapitánynak és elkészönt tőle:

– Aludjon jól, viszont látásra holnap reggel!

Ezután elindultak lefelé a lépcsőn addig a folyosóig, ahonnan a tábornok lakása nyílt. Itt még egyszer jó éjt kívánt a kapitánynak, majd belépett a szobájába, amit egy lámpa világított meg.

Whelika a díványon végigheveredve elsundikált, amint azonban meghallotta Sarzano lépteit a másik szobában, felriadt, és a tükör előtti kis lámpa gyér fényében aggodalmasan tekintett az ajtó felé. Bár az ajtó csukva maradt, mégis hallotta a gyűlölt ember lépteit, amint fel-alá járkált szobájában. Aztán a szintén gyűlölt két néger asszonyra nézett, akik szobája túlsó sarkában a földön elheveredve mélyen aludtak. Reszkető, mély lélegzetet véve maga fölé emelte kétségbeesett tekintetét, és görcsösen összekulcsolta remegő kezét.

Szerencsétlen kimenetelű menekülési kísérlete óta borzalmas napokat élt át. Jóllehet a lábát ért sebesülése meggyógyult, lelke azonban még mélyebb kétségbeesésben volt, mint korábban, mert annak idején volt még némi reménység, hiszen bízott benne, hogy alkalom fog adódni a menekülésre. Sikertől neki elhitetni Sarzano-val, hogy beletörődött a sorsába, és ennek következtében egyre nagyobb szabadsághoz jutott, mostanra azonban kialudt

minden reménye. Szobáját már egyáltalán nem hagyhatta el, Sarzano már a tetőteraszra sem vitte fel magával attól tartva, hogy öngyilkossági szándékkal leveti magát az udvarra, így fájdalmasan és nyomorúságos kétségbeesésben teltek-múltak napjai.

Aggodalmasan visszatartott lélegzettel hosszasan figyelte Sarzano lépteit a szomszéd szobában, amikor a tábornok hirtelen az ajtóhoz lépett, és benyitott hozzá.

Belépett a szobába, és vad, bár nem haragos pillantást vetett az indán lány felé. Aztán az alvó néger asszonyok felé fordulva lábával meglökte őket, és intett nekik, hogy távozzanak.

Whelika megremegett, fejét lehorgaszva maga elé nézett, miközben a néger asszonyok kimentek a szobából, és becsukták maguk mögött az ajtót.

– Isabella, lábbal tiportad a saját boldogságodat – kezdett bele Sarzano, kényszeredetten nyugodt hangon. – Visszaéltél a bizalmammal és jószággal, a szerelmemet hálátlansággal viszonzod. A kegyességed volt az egyetlen valami a világon, amit erőszak nélkül szerettem volna elnyerni. Sikertelenül küzdöttem érte, eredménytelenül fáradoztam vonzalmadért, és ezért mondtam annak a cselszövő Antonio-nak, hogy azt akarom, velem együtt temessenek el közös koporsóban. Ezt az elhatározásomat egyedül a szerelmed tudta volna megváltoztatni, te azonban elutasítottál engem, és hálátlan viselkedéseddel csak megerősítetted elhatározásomat. Válaszolj! Maradjak ennyiben, vagy azt akarod, hogy megváltoztassam elhatározásomat?

Közben a lány közelébe lépett, hangja egyre enyhébbé változott, tekintete egyre csillogóbbá vált, Whelika azonban nem válaszolt, hanem továbbra is mozdulatlanul maga elé nézett.

– Ez minden, amit válaszolni akarsz? – kérdezte ekkor Sarzano tompa hangon, dús szemöldökeit borúsan összevonva, de az indián lány nem mozdult, és továbbra is hallgatott.

– Nem hallottad mit mondtam, Isabella? Más hangon beszélek veled? – folytatta haragosan, megragadva a lány vállát, mire ő

összerándult, mintha patkány harapta volna meg, védekező mozdulattal odébb ült, és döbbenten felkiáltott:

– Vissza, szörnyeteg! Tégy, amit akarsz, nem félek tőled, csak utállak és megvetlek, a haragod és dühöd ordibálásod jobban elviselem, mint hízelgő, kígyó szavaidat. – Sarzano azonban leült mellé, megragadta a karjával, és a keblére vont.

Ekkor azonban odakint lövés dördült, aztán még egy, és üvöltő hangok harsantak végig az erődön, mintha elszabadult volna a pokol.

– Ah! Itt vannak a kutyák, na most majd onthatják vérüket! – kiáltotta Sarzano felugorva. Kirohant az ajtón át a szobájába, felcsatolta kardját, fejére kapta tollas kalapját, majd kirohant a folyosóra, és le a lépcsőn.

Ott álldogált a két néger asszony, és mellettük elrohanva oda kiáltotta nekik:

– Befelé Isabella-hoz! Az életetekkel feleltek érte!

Leérve az udvarra egyszerre hallotta meg az erőd elülső és hátsó oldala felől az indiánok borzalmas csatakiáltását, miközben a katonák előrohantak szálláshelyeikről, és posztjaik felé siettek.

Sarzano egy pillanatra megállt, elbizonytalanodva, hová is forduljon először. Ekkor villanást látott az északi oldalon, és az erődöt ágyúdörgés rázta meg.

Sarzano néhány pillanaton belül ott termett a sáncon, és katonáit már a vadakkal küzdve találta, akik nagy számban jutottak át létráikon, a külső falon, és igyekeztek átjutni az árkon, felmászni a magas sáncre, ahol a spanyolok bajonettekkel és alabárdokkal verték vissza őket, és a sebesültek visszazuhantak az árokba.

A vadak azonban sötét áradatként egyre csak tolongtak át fel-tartóztathatatlanul a külső falon és le az árokba, kívülről követték őket a többiek, miközben az árokban az éjszaka sötétjében ide-oda hullámozott a sötét alakok fekete tömege. Dühöd kiáltásaik és a kartácsolások dörrenései töltötték be az árok levegőjét, miközben

a falon az ágyúk vasesőt zúdítottak az erődön kívül rohamra induló tömegbe. Az indiánok válasza nyílvesszők zápora és sebesültjeik üvöltése volt. Halottaik száma egyre gyarapodott az árokban, miközben bajtársaik rajtuk keresztül rohamozták tovább a sáncot.

A spanyolok azonban valamennyien vasból készült mellvértet viseltek, amin a vadak nyilai ártalmatlanul összetörtek, így csak fejeik és karjaik voltak veszélynek kitéve, ha előbukkantak a sáncfal mögül.

Az ágyú- és fegyvertűz ellenére egyre növekedett a rohamozók száma, és percről percre dühöttebben támadtak, és a védelmet nyújtó vértjeik ellenére számos spanyol is harcképtelenné vált a nyíllövésektől. Még maga Torrejon kapitány is részt vett a küzdelemben, és borzalmas kardjával hol itt, hol ott juttatott le egy-egy vadat az árokba, miközben Sarzano pengéje szintén halált és pusztulást osztogatott.

Harcra szólítása még az indiánok csatakiáltásait is túlharsogta, és ahol azok felbukkantak a sáncon, a spanyolokkal együtt megrohamozta őket.

Az erőd északi oldalán így folyt a küzdelem még mindig a rohamozók hátrányára, amikor az erőd déli csúcsánál felharsant a vadak hangos, rikoltó csatakiáltása, Sarzano pedig odarohant körülnézni, mekkora a veszély.

Ez alatt az idő alatt Whelika dermedten, mozdulatlanul ült a díványon, és lángoló tekintettel hallgatta az ágyúdörgést és népének csatakiáltását, miközben a két néger asszony az ajtóban állva szemmel tartották a foglyot.

Ekkor a mingoe-k győzelmi kiáltása hallatszott be a szobába, mire Whelika felugrott.

– Győztek, győztek, a mingoe-k győztek! – kiáltotta ujjongó hangon, és ő maga is éles győzelmi kiáltást hallatott. – Apám megjött, Sarzano pedig, és ti is, valamennyien itt az erődben, meg

fogtok halni! – kiáltotta tovább, mire a néger asszonyok feltépték az ajtót, és rémülten, döbbenettől elragadva elrohantak.

Whelika utánuk futott, le a lépcsőn, ki a házból, pont abban a pillanatban, amikor Sarzano a déli oldal felé száguldott. A lány szinte repülve néhány ugrással fenn termett a fal tetején, ahonnan korábban a káplánnal alávetették magukat. Még egy pillantást vetett Sarzano-ra, és a következő pillanatban leugrott a sötét folyóba.

A déli csúcsnál a vadak feljutottak a sáncre. Közelharc kezdődött a spanyolokkal, akik lépésről lépésre hátráltak a támadók elől. Ekkor Sarzano rettenetes hangja harsant fel a vadak győzelmi kiáltása közben, és katonáival az indiánok közé vetette magát.

Hosszú kardjával minden irányba lesújtott az ellenség fejére, emberei nekilendülve újra előre törtek, és a vadakat lemészárolták, vagy menekülés közben lezuhantak a sánctól. Ekkor egy nyíl eltalálva Sarzano bal szemét, mélyen behatolt a fejébe, mire fájdalmában felüvöltve hátratántorodott.

Mindkét kezével megragadta a nyílveesszőt, és első pillanatban ki akarta húzni, de annyira be volt ékelődve a csontba, és olyan mérhetetlenül nagy volt a fájdalma, hogy fejét két keze közé szorítva elordította magát:

– Vigyetek a szobámba, és hívjátok az orvost!

Villanások és ágyúdörgések követték egymást szakadatlanul az erőd minden oldalán, alapjaiban megrázva azt, és a lőporfüst sűrű fellegekben gördült tova felette. A vadak feladták a küzdelmet, és a spanyolok ekkor győzelmük tudatában valamennyi ágyúval a sötétben visszavonuló ellenségre tüzeltek. Sarzano közben két katona által támogatva ingatag léptekkel lassan, lehorgasztott fejjel haladva elérte a házát, a szeméből lógó nyállal.

Mérhetetlen fájdalommal lépkedett felfelé a lépcsőn, és éppen a szobájába ért, amikor Torrejon futva megérkezett, nyomában az orvossal, aki felkiáltott:

– Úristen, excellenciás uram, megsérült?

– Igen, igen, a kutyák sírra éretté tettek engem – kiáltotta Sarzano rettenetes kínok között. – Húzza ki a nyilat a szememből, doktor, képtelen vagyok tovább elviselni a kínokat!

Közben minden tagjában remegett, és görcsösen szorongatta az őt támogató katonák karjait.

Az orvos aggodalmasan odalépett hozzá, és ujjjaival finoman megfogta a nyilat, de erre Sarzano őrlöngve felkiáltott:

– El akar tenni láb alól? Húzza már ki gyorsan!

Az orvos a sérült dühöngő hangjának hatására megragadta a lövedéket, és teljes erőből kirántotta. A nyílvessző szára ott volt a kezében, de a nyílhegy a fejben maradt, és a tábornok szeméből sugárban kezdett spriccelni a vér.

Sarzano velőt rázó üvöltéssel mindkét kezét az arcához kapva, görcsösen reszketve néhány pillanatra megállt, aztán az ágya felé mutatott, és a katonák odakísérték őt.

Nyögdecselve és kiáltozva lerogyott fekhelyére, kísérői pedig döbrent csenddel vették körül a lovag hosszú, reszkető alakját, de aztán összeszedve maradék erejét, ziháló hangon kiáltozni kezdett:

– Hozzatok ide mellém Isabella-t az ágyamra, és láncoljátok meg, és élve tegyétek be velem együtt a koporsómba, mert nekem végem van. Torrejon, tartsa be esküjét!

Torrejon Whelika szobájának ajtaja felé tekintett, és elcsodálkozott, hogy az ajtó tárva-nyitva van. Berontott a szobába, de az indián lány eltűnt.

– Isabella nincs a szobájában, az ajtó tárva nyitva van, excellenciás uram – mondta Torrejon Sarzano-nak, mire az mint az ürült, felugrott fekhelyéről, karjait görcsös remegéssel az ajtó felé tárva, átrohant a másik szobába és kiáltozni kezdett:

– Hová lett, az az átkozott, az a nyomorult? Eltűnt, elmene-kült! – majd tehetetlenül lerogyott a földre.

Gyorsan felemelték, és visszavitték az ágyára, Sarzano azonban ismét megpróbált feltápáskodni, és tovább kiáltozott:

– Kötessék fel a néger asszonyokat, Torrejon! Kínozzák őket halálra, vágják le egyenként a végtagjaikat! Isabella eltűnt, és nekem egyedül kell befeküdnöm a koporsómba!

A kapitány megpróbálta megnyugtadni. Ígéretet tett, hogy végre fogja hajtani a parancsait, és igyekezett reményt kelteni benne, hogy az indián lányt úgyis elfogják majd, Sarzano azonban tovább tombolt és dühöngött, míg végül már nem volt ereje beszélni, és csak morogva csapkodott maga körül.

Így tombolt még egy ideig. Az ágyúdörgés közben elhallgatott, halotti csend szállta meg az erődöt, és amint a hajnalpír emelkedni kezdett az égen, parancsnoka, Don Sarzano tábornok halott volt.

Torrejon lépett a helyére, és azt a parancsot adta, hogy azonnal induljon egy hajó New-Orleans-be, és kérjenek további parancsokat Don Ballarta y Zumpango főkörmányzótól.

A Nap még fel sem kelt, amikor a hajó útnak indult a főkörmányzóhoz intézett sürgönnyel. Ezt követően Torrejon parancsot adott, hogy kezdjék el a halott és sebesült indiánokat bedobálni a folyóba. Az árokban több mint százan voltak, és az erődön kívül is több mint ötvenet találtak. Valamennyiüket, a még élőket is bedobálták a folyóba.

A spanyoloknak is körülbelül húsz halottjuk volt, akiket az erőd mögött a földbe temettek el. Estére már csak Sarzano holtteste maradt temetetlenül.

Kinyitották a nagy ónkoporsót, és a tábornokot teljes uniformisában, kardjával és tollas kalapjával együtt behelyezték, aztán lezárták, és az elülső kapun keresztül levitték a folyó partjára, és kötelekkel két hajó közé függesztették.

A Nap lement, az őserdő árnyéka már elterült az erőd felett, és a spanyol zászló félárbocra eresztve csüngött a zászlórúdon a tábornok elhagyott lakása feletti tetőterazon, amikor a legénység Torrejonnal az élen felszállt a hajókra. A dobok tompa hangon

peregni kezdték a gyászinduló ütemét, és a parancsnokkal elindultak vízi sírhelye felé. Nem messze az erőd felett megálltak a korábban általa kiválasztott helyen, és az erőd valamennyi ágyújának dörrenése mellett leeresztették a folyó mélyére, hogy még sok-sok évvel ezt követően is a Fekete-folyónak ez a része a „Sarzano sírja” hátborzongató nevet viselje.

Az indiánok az utánuk leadott kartácstűz miatt vad iramban menekültek az erőd mögötti erdőbe, és tovább futottak, míg el nem érték a gázlót a Fekete-folyón, mert az utánuk leadott lövések nehéz golyói szétroncsolták felettük a fák ágait, amelyek közéjük hullottak. Monocatoocha ott megálljt parancsolt, hogy harcosait összegyűjtse maga körül. Számuk a felére zsugorodott, és az élve megmenekülők között is számos sebesült volt.

A király lehorgasztott fejét kezei közé fogva leült egy öreg ciprus alá, és időről időre hangos, panaszos kiáltásokat hallatott, mert a számos harcossal együtt hatalmának egy része is odaveszett, és sem gyermekét, Whelika-t nem sikerült kiszabadítania, sem a gyűlölt spanyolon nem sikerült bosszút állnia.

Minél inkább alábbhagyott az éjszaka sötétje, annál inkább felismerte harcosai csekély számán, milyen hatalmas veszteséget szenvedett el, és még mindig voltak néhányan, akik csak ekkor kerültek elő, leginkább sebesültek.

Moiré is csak akkor érkezett, amikor már kireggeledett, néhány harcos kíséretében.

– Monocatoocha szíve igen nehéz, – szólt hozzá a király szomorú, levert hangon – mert számos harcost veszített el, gyermekét sem sikerült megmentenie, és a spanyol csak nevet tehetetlenségén.

– A hadisten ellened volt – válaszolta Moiré. – Nem a te bűnöd, hogy nem győztél. A mingoe-k derekasan küzdöttek, de ami most nem sikerült, annak egy másik alkalommal még jó vége lehet.

– Megfeledektél róla, hogy sok év telik el, míg a gyerekből kifejlődik egy harcos. Ha még egyszer megrohamozom az erődöt, harcosok nélkül vonulhatok vissza táborhelyemre, és asszonyokat, öregembereket küldhetek vadászni, hogy ne haljunk éhen – folytatta Monocatoocha. A shawnee és delaware csapatoknak könnyed játékuk lenne velem, ha most érkeznének.

– Ezért osztozzunk hamarosan a francia kincsein, aztán vonulj fel a hegyekbe a Washita-folyó mentén, ahol forrva bugyog fel a földből a víz. Az ellenségek ott képtelenek lesznek megtalálni – mondta a félvér.

– Ahhoz, hogy meg tudjam osztani veled a francia kincseit, további harcosokat kellene feláldoznom, hiszen számos szolgálja van, és valamennyien jól bánnak a puskával – válaszolta a király, majd még hozzáfűzte: – Egyetlen további harcost sem veszíthetek el.

– Nem is kell. Csellel fogunk győzni. Amikor már valamennyien alszanak, én majd beengedlek benneteket, így harcosaid megölhetik a franciákat anélkül, hogy akár egyetlen emberedet is elveszítenéd – válaszolta Moiré megnyugtató hangon és nekibátorodva, a király azonban visszatért borús gondolataihoz, és hallgatott.

Nemsokára jelt adott az indulásra, és az elkedvetlenedett sereg mint egy gyászmenet, indult útnak. Átkeltek a folyón, és a bölények által kitaposott ösvényt követték az erdön át, melyen az előző éjszaka ideértek.

A Nap perzselő sugaraival tűzött le a magas égről a virágoktól pompázó prérre az erdön túl, amikor a király vert seregével elérte táborhelyét. Az öregemberek és asszonyok hallgatagon fogadták őket, mert a megcsappant sereg levert tartása már messziről hirdette a csata kimenetelét.

Hangos panaszok és fájdalmas üvöltések törtek fel azokból az asszonyokból, akik nem találták férjeiket a harcosok között, és panaszos hangjuk messzire elhallatszott az erdőben. A visszatért harcosok szomorúan heveredtek le tábortüzeik mellé, a király

pedig elrejtőzött a sátrában. Egy idő után a segítségül hívott mingoe törzsek törzsfőnökei összegyűltek előtte, és követelni kezdték, hogy beszélhessenek vele.

Monocatoocha kilépett hozzájuk tábortüze mellé, mire a legöregebb törzsfőnök belekezdett:

– Segítségül hívtad a mingoe törzseket, hogy kiűzzük közös ellenségeinket, a spanyolokat ebből az országból, és mi követtük hangodat. A hadisten azonban nem volt jó hozzád, magadra vontad a haragját, és ezért mi elvesztettük a legjobb harcosainkat anélkül, hogy legyőztük volna a spanyolokat. A hangod többé nem fogjuk követni, ha ellenségeink elleni harcra szólítasz bennünket, és elesett bajtársainkat gyászolva most elvonulunk, hogy odahaza meghallgassuk asszonyaink és gyermekeink panaszos jajveszékelését.

– Monocatoocha többet veszített saját harcosaiból, min ti, és panaszra értük és saját gyermekéért erősebb, mint a tiétek. Többé nem akar harcolni a mingoe-k ellenségei ellen, és rájuk hagyja országukat. Vonuljatok hát el, a vadászat istene legyen hozzátok kegyesebb, mint a hadisten – válaszolta a király mély szomorúsággal hangjában, és visszament a sátrába.

XXX.

A hazatérő lány. Az ágyúdörgés. Moiré visszatér. Óvatosság. Az éjszakai művelet. A hűséges kutya. Küzdelem a sötétben. A vadak. Harckészültség. A mentőcsónak. A vihar. Az ütközet. Shawnee-k és delaware-k. A sebesült.

A törzsfőnökök visszatértek a harcosaikhoz, és készülődni kezdtek az indulásra, amikor hirtelen elhalkult az asszonyok panaszos jajgatása a táborban, és hangos örömjongás terjedt szét egyik végétől a másikig.

A király és Moiré kiugrottak a sátorból, és csodálkozva néztek körül, majd megláttak egy csoport indiánt az erdő szélén, a tábor felé közeledni. Asszonyok szaladtak feléjük ujjongva, és felismerték Whelika-t, aki fürgén futva hagyta ott kísérőit, és tárt karokkal közeledett.

– Whelika, gyermekem, szeretett, egyetlen leányom! – kiáltotta Monocatoocha ujjongó hangon felé rohanva, és örömkönyvek között csókolgatva őt, kebléhez ölelte.

– Whelika, drága Whelika! – kiáltotta egyre ismételve, örömébe beleremegve, sírdogálva, és becézgetve őt, fejezte ki örömét.

Az egész törzs, öregek és fiatalok gyülekeztek a közkedvelt Whelika körül, és győzedelmes érzéssel kísérték a király sátrához, és mindenki kezét szorította vele, és kifejezte visszatérte feletti örömét.

Kísérői Monocatoocha törzsének harcosai voltak, akik az éjszaka során az erdő déli csúcsa ellen intéztek támadást, és akiket maga Sarzano üzte le a sánctól. Visszatérve a Fekete-folyó túlsó partjára az erdőben várták az erdő elleni roham kimenetelét, és Whelika ott bukkant rájuk menekülése közben.

– Sarzano, a szörnyeteg halálosan megsebesült – kiáltotta Whelika ujjongva apjának, és egyik kísérőjére mutatva folytatta:

– Haringo nyíllal eltalálta az egyik szemét!

Az idegen harcosok is odajöttek, mire Monocatoocha győzedelmesen szólt hozzájuk:

– Halljátok, halljátok? Ősellenségünk, a spanyol Sarzano halálos találatot kapott. A hadisten mégiscsak jó volt Monocatoocha-hoz, bár sok harcost elvett tőle!

A táborban már egyetlen panaszos hangot sem lehetett hallani, a Whelika visszatérte feletti öröm elnyomta a bánatot, és Monocatoocha könnyű szívvel nézte végig este, amint az idegen törzsfőnökök elvonultak harcosaikkal.

Gyermevét visszanyerve megfedkezett minden bajáról, már harcosainak elvesztésére sem gondolt, a bosszúvágyó shawnee-k és delaware-k visszatérésére sem. A pillanat boldogságában csak örömöket látott a jövőben. Az esti tábortűznél Whelika ott ült mellette bölénypremén, és elmesélte, hogyan alakult a sorsa hosszú fogságának ideje alatt.

Ekkor hirtelen Sarzano temetése közben leadott ágyúlövések hangja érte el a tábort, mire Whelika ujjongva felkiáltott:

– Sarzano halott, most van a temetése!

Aztán elmondta, az erődben az a szokás, hogy katona halála esetén bajtársai a sírja felett elsütik fegyvereiket, mivel azonban most ágyúkkal lőttek, ez minden bizonytalanságot az elűzi, a tábornok kapta meg a végtisztességet.

Feltételezéséről azáltal nyertek bizonyosságot, hogy az ágyúlövések hangja abbamaradt, és miután Whelika elmesélte, hogy Sarzano egy nagy koporsót tartott készenlétben a maga részére, és azt a parancsot adta, hogy halála után őt is tegyék be mellé, és az erőd alatt süllyesszék el, Monocatoocha megesküdt, hogy a spantol kizsákmányolja a vízből, és farkasok elé dobhatja.

Még késő éjjel is ott ültek együtt a tűz mellett, és Monocatoocha figyelmesen hallgatta gyermeke szavait, és amikor végül nyugovóra tértek, kijelentette, hogy ő a legboldogabb király a világon.

Másnap kora reggel Moiré odalépett hozzá, és megkérdezte tőle, mikor osztoznak a francia kincsein, amire Monocatoocha válasza így szólt:

– Majd akkor, ha éjszaka, amikor a franciák alszanak, kinyitod a házaikat, mert ha ébren vannak, és lövöldözni tudnak, akkor nem támadom meg őket. Amint már mondtam neked, több harcost nem veszíthetek el. Most már körülbelül csak nyolcvan harcosom van, és körülbelül ugyanennyit áldoztam fel gyermekem megmentéséért és Sarzano elpusztításáért.

– Akkor én most visszatérek a franciákhoz, és körülnézek, milyen lehetőséget tudok teremteni arra, hogy éjszaka folyamán beengedjem az embereidet – válaszolta a félvér. Minden reggel küldd el egyik harcosodat a franciák települése mellett lévő erdő első fájához, és ha arról számol be, hogy a fa kérge egy darabon frissen le van hántolva, akkor este személyesen gyere el oda, hogy beszélni tudjak veled és elmondjam, milyen megoldást találtam.

– Monocatoocha úgy fog tenni, amint tanácsoltad, és megosztod veled a francia kincsein – válaszolta a király, majd sátra felé fordult karjait kitérve, ahonnan Whelika lépett elő, vidáman és barátságosan üdvözölve őt, és a keblére sietett.

Reggeli után Moiré útnak indult, és a telepések legnagyobb meglepődésére dél körül érkezett meg Louvencourthoz.

– Több hét szabadságot kapott tőlem, és már vissza is tért? – szólt hozzá a gróf kellemetlenül meglepődve a félvér megjelenésén. – Nem akarja kihasználni a szabadságát?

– Odafele a hegyekben túl sok eső eshetett – válaszolta Moiré. – Az a környék, amerre utam vezetett, járhatatlan, minden folyó és patak rendkívüli módon megduzzadt, és túl sok akadályba ütköztem, így végül lemondtam az útról.

– Akkor bizonyára felvilágosítást tud adni nekünk arról, mi volt az oka utolsóelőtti éjjel az ágyúlövéseknek az erdőben, ami itt nálunk is határozottan hallható volt – folytatta a gróf.

– Én is hallottam, azonban amikor az ágyúzás elkezdődött, néhány mérföldnyire a folyótól tábornak mellettem fekvő, és fogalmam sincs róla, mi lehetett az oka. a lövöldözésnek – válaszolta Moiré.

– Arra gondoltam, hogy a mingoe-k, akik megtámadták a spanyolok hajóit, talán megrohamozhatták az erdőt is – jegyezte meg Louvencourt.

– A mingoe-k? – kérdezte a félvér. – Ó nem, ők valószínűleg elhagyták a környéket, ebben az évszakban rendszerint inkább nyugatra vonulnak a nagy prérre, ahol számtalan bölény van,

mintsem, hogy itt maradnának. Sarzano tábornok egy vén bolond, ki tudja, mi járhatott a fejében.

– Éjszaka nem szokás annyi löport ellövöldözni valami komolyabb ok nélkül. Ha nem a mingoe-k voltak, akkor más indiánok támadták meg az erődöt – válaszolta Louvencourt elfordulva Moiré-tól, aki elindult lakása felé, hogy kipihenje hosszú gyaloglását.

– Moiré utazásának kétségtelenül volt valami köze az erődből történt ágyúzásnak – mondta a gróf, miközben Remi és Lazare társaságában a kert felé mentek, ahol Lazare több erőteljes eperfa csemete elültetését rendelte el, melyeket az erdőből hozatott.

– Azt mondta, semmit sem tud a lövöldözés okáról, és a mingoe-k innen állítólag a nyugati prérikre vonultak, én azonban egyik állítását sem hiszem el.

– Egyik sem igaz, gondosan meg kell figyelnünk őt – jegyezte meg Lazare.

– Tényleg nagyon kellemetlen, hogy kénytelenek vagyunk ezt a rejtélyes, veszélyes embert magunk között tartani – mondta Remi Louvencourt. – Én a helyedben feltétlenül megszabadulnék tőle.

– Csak nem olyan feltétellel, hogy valami igazságtalanságot követnék el vele – válaszolta a gróf. New-Orleans-ben szolgálatomba vettem, és mindedig még semmi okot sem adott rá, hogy minden további nélkül elküldjem. Ha adódna rá valami alkalom, hogy visszaküldjem New-Orleans-be, akkor meg is tenném, de hogyan zavarhatnám el jogszerűen a vadonba?

– Szemmel fogom tartani. Kárt nem okozhat nekünk – vetette közbe Lazare. Csak nehogy a kutyával csináljon valamit, hiszen láthatóan útjában van, különösen azóta, amikor megtiltottam neki, hogy etesse, és megpróbáljon összebarátkozni vele, hiszen Vaillant kiengesztelhetetlenül ellenszenves iránta.

– Egyre csak abban reménykedek, hogy New-Orleans-ből újabb szállítmány érkezik az erdődbe. Ha így történne, beszélnék

a vezetőjükkel, hogy vigye vissza magával Moiré-t – mondta a gróf, amikor a grófnő kézen fogva a kis Sauvée-t, Vaillanttal a hátuk mögött a kertbe lépett, hogy megtekintse az újonnan ültetett fákat, amelyek a következő évben asztalukat majd el fogják látni a kedvelt gyümölcssel.

A telepesek szorgos tevékenységgel töltötték napjaikat, és munkájukkal megelégedve éjszakánként egészséges, mély alvással frissültek fel, csak Lazare nem adta át magát teljesen az éjszakai pihenésnek, csak fél szemmel és fél füllel aludt, amint mondják. Azzal a gondolattal feküdt le, hogy Moiré az éjszaka folyamán valamiféle tevékenységbe kezd, és árulást készíthet elő ura ellen, és amint mély álom akarta karjaiba zárni, védekezett ellene, és fekhelyéről hallgatózott ki az éjszakába, vagy kinyitotta lakása ajtaját, hogy kinézzen az udvarra, vagy kimenjen az őrsemhez, akit a kapuhoz állítottak.

Ezen kívül Vaillant gyakran adott neki okot felesleges aggodalomra, amikor a közelben elszáguldó farkasok üvöltéséhez csatlakozott, vagy dühödt hangon válaszolt egy-egy bagoly rejtélyes huhogására valamelyik közeli fáról, mire Lazare rémülten ugrott fel fekhelyéről, és kinézett az udvarra.

Figyelő tekintetével azonban nem csak otthon követte a félvért, hanem útjait is megfigyelte, amikor az eltávolodott a településtől, és egy héttel Moiré visszatérte után észrevette, hogy amikor vadászni megy, nem különböző irányokba indul el, mint korábban, hanem a folyó mentén mindig ugyanarra megy.

Azt is észrevette arcvonásain, ha találkoztak, mintha tartana tőle, és különben is gyanúsabbnak tűnt számára, mint korábban, jóllehet tevékenysége semmi gyanúra nem adott okot.

Ilyen nyugtalan gondolatokkal tért nyugovóra Lazare egyik késo este, amikor az újhoid vékony sarlója miatt mély sötétségbe borult a település.

A fásasztó napi munka után Lazare fáradtan, álomba merült, és a szokásosnál mélyebben aludt, így nem ébredt fel Vaillant ugatására, pedig a kutya nagyon hangosan ugatott, és láncát tépve előre

ugrott, mert Moiré-t látta kilépni abból a házból, ahol a gróf több szolgájával együtt lakott.

Igen halkan és óvatosan nyitotta ki Moiré az ajtót, és csukta be maga után, és zajtalan lépteivel még inkább igyekezni kezdett, amikor a gyűlölt kutya vadul ugatni kezdte.

Oldalirányba osont, a folyó menti utolsó rönkház felé az udvar északi oldalán, amit raktáépületnek használtak. Félretolta a fareteszt, majd a házba belépve behúzta maga után az ajtót.

Koromsötét volt a tágas épületben, de a sötétség ellenére Moiré igen jól eligazodott, és persze kézzel tapogatózva ment keresztül a helyiségen ládák, hordók és bálák között a ház hátsó oldalán lévő falig, ahol nem volt felhalmozva semmi.

Jobbra fordult egy hordóhoz, elővett mögüle egy ásót és egy csákányt. A szerszámokkal letérdelt a szabadon lévő hátsó fal mellett, és a könnyű, homokos talajon a legalsó fatörzs alatt ide-oda tapogatózni kezdett. A csákányt félretette, az ásóra támaszkodva felemelkedett, és közvetlenül a fal mellett beleásott a laza talajba, és a földet maga mögé dobta a házban. Néhány percen belül a mélyedés már elég jelentős volt, és miközben a fatörzs alól a csákánnyal kibányásztta a földet, halk szavakat suttogott, amire ugyanolyan halkan kívülről válaszoltak. Odakint is szorgos kezek munkálkodtak, hogy eltávolítsák a földet, így a rönk alatti nyílás nemsokára elég nagy volt ahhoz, hogy azon egy ember át tudjon kúszni.

Moiré megint suttogni kezdett, mire egy indián kezei és feje jelent meg a fal alatti lyukon keresztül, és néhány pillanaton belül az egész ember ott állt Moiré mellett a házban, miközben egy másik vad utána nyújtotta csatabárdját.

Ekkor Vaillant egy rövid, de haragos ugatást hallatott, és erre Lazare felriadt álmából. Felugrott és hallgatózni kezdett, de a kutya nem ugatott tovább, hanem haragos morgást hallatott, amit Lazare közeli veszély jelzéséként ismert a hang alapján. Gyorsan kilépett a házból az udvarra, odament a kutyához, és elengedte láncáról.

Vaillant hatalmas ugrásokkal pillanatokon belül a raktárépület ajtajánál termett, orrával belökve beugrott, és egy fájdalmas kiáltás a kutya haragos ugatásával együtt jelezték, hogy odabent rávetette magát valakire.

Lazare a nyomában berontott a ház sötétjébe, és azonnal kapott egy késszúrást a vállá közelében. Ő azonban ennek ellenére elkapta láthatatlan ellenfelének kezét, jobbjaival megragadta a nyakát, és olyan erővel csapta földhöz, hogy ellenfele fájdalmas üvöltést hallatott, amiben Lazare a félvér hangját ismerte fel. A következő pillanatban kitépte a kést a kezéből, és markolatig többször a mellébe döfte, miközben Vaillant ellenfelével rázuhant, és a sötétben valamennyien összegabalyodva hemperegtek.

Ekkor világos fény bukkant fel az ajtóban, és a gróf rontott be a házba egyik kezében gyertyával, karddal a másikban.

Lazare elkapott egy másik ellenfelet. Egy indián volt, aki vérző testtel, összekuporodva hevert alatta Moiré testén, miközben Vaillant egy további vadat ölt meg, akit nyakánál ragadott meg, és ide-oda rángatott.

– Istenem, Lazare, hiszen te vérzel – kiáltotta a gróf döbben-ten, tekintetével hűséges barátjának véres ingére meredve.

– Semmiség, gróf úr, a gazember túl magasra szúrta, de megkapta, amit megérdemelt. Hál’ istennek galád szúrása félrement. Nézze csak a nyílást a fal alatt, amit a vadaknak nyitott meg, és ahol ezek ketten már be is jutottak.

Ebben a pillanatban a házak lőrései felől 10-12 lövés dörrenését lehetett hallani hirtelen egymás után, és közvetlen ezt követően felharsant a mingoe-k hátborzongató csatakiáltása a közelben, de gyorsan vissza is húzódtak az erdőbe, hogy fedezékbe kerüljenek a telepések golyói elől, akik valamennyien elfoglalták helyeiket posztjaikon, szakadatlan tűz alatt tartva őket.

Lazare gyorsan egy nehéz hordót gördített a raktárépület fala alatti nyílásba, majd kivette ura kezéből a gyertyát, és megvilágí-

totta vele Moiré-t és a két indiánt. Miután meggyőződött róla, hogy már egyikük sem él, kiment a gróf után az udvarra.

A lövöldözés abbamaradt, és a vadak felől is már csak ritkán lehetett hallani egy-egy csatakiáltást az erdőből, miközben a gróf és Lazare végigjárták a házakat, és tanácsaikkal tevékenyen támogatták az embereket, kitartásra biztatva őket, és megszervezve a település energikus védelmét. Miközben a férfiak lőfegyvereiket készenlétben tartották, a néger asszonyok és lányok dárdákkal, baltákkal és bárdokkal fegyverkeztek fel, és elhatározták, hogy életre-halálra küzdeni fognak a vadakkal.

Remi Louvencourt kinyitotta kötszeres és orvosi ládáját, készenlétbe helyezve eszközeit, hogy a sebesülteknek azonnal segítséget nyújthasson, majd bement a grófnőhöz, hogy megnyugtassa és vigasztalja őt.

Az éjszaka azonban a vadak újabb támadása nélkül telt el, de amikor a nappali fény megvilágította az erdőt, a távolban a fák alatt látni lehetett az indiánokat, amint ide-oda nyüzsögtek, és csoportokba verődtek.

– Rohamlétrákat készítenek – mondta a gróf az udvarmesternek, miután egy ideig távcsövével figyelte a vadakat. Most komolyra fordul a helyzet, Lazare, már csak az a kérdés, hogy hányan vannak.

– Több százan is lehetnek, gróf úr, és visszaverésük veszteségekkel járhat. Asszonyaink és lányaink is számítanak, nem emlékszik arra a borzalmas éjszakára Port au Prince-ben? – válaszolta Lazare. Minden meglévő edényt megtöltetek vízzel, és készenlétbe helyeztetem itt az udvaron arra az esetre, ha a vadak megkísérelnék felgyújtani a házaikat.

Miközben a gróf a feleségénél tartózkodott, hogy vele és Remi-vel együtt gyorsan elfogyasszák reggelijüket, Lazare több néger kíséretében bement a raktárépületbe, Moiré és a két indián holttestét levitette az egyik hajójukba, hogy onnan a folyóba dobják őket, hogy gazdájuk ne legyen jelen ennél a temetésnél. Ilyen

semmirekellő árulók, semmi másra nem valók, vélekedett, mint tápláléknak az aligátorok számára.

A Nap már meglehetősen magasán járt az égen, és a gróf még mindig látta, amint létrákat készítenek az indiánok, így kétsége sem maradt, hogy rohamra készülnek a házak ellen.

Louvencourt és emberei azonban fel voltak készülve fogadásukra, és összeszedetten, határozottan néztek szembe megjelenésükkel.

Az őrszem ekkor, aki az egyik hajón volt szolgálatban, hirtelen sürgető hangon hívta magához az udvarmestert, és amint az elhagyva a palánkot leért a folyóhoz, észrevett egy indiánt, aki a másik partról barna lovon belovagolt a folyóba, és a település felé kezdett úszni.

Az indián golyótaskáját a fejére kötötte, és fegyverét, Lazare felé integetve vele, magasán a feje fölé tartotta, mire az örvendezve felkiáltott:

– Ugahi az, a shawnee indán!

Azonnal visszafutott az udvarra, Louvencourt háza felé és ujjongva kiáltotta:

– A shawnee indián, Ugahi közeledik, uram!

Aztán gyorsan visszarohant a folyóhoz, amelynek már a közepéig jutott az indián, aki ekkor hirtelen a shawnee-k csatakiáltását hallatta visító hangon, amit visszhangzott a távoli erdő.

Pillanatokon belül felharsant a mingoe-k csatakiáltása is az erdő felől, és harcosaik íjakkal és nyilakkal felfegyverkezve rohantak le a folyó felé a település két oldalán, hogy lövöldözni kezdjenek a shawnee felé. A házakban megnyitott puskatűz azonban néhányat leterített közülük, ami a többieket visszaűzte a távolba.

Ugahi a gróf lován hamarosan elérte a partot, leugrott a hátáról, ujjongva Louvencourt lába elé vetette magát, és örvendezve kiáltotta:

– Jönnék a testvéreim, az unokatestvéreim, a shawnee-k és a delaware-k. A Nagy Szellem Ugahi mellé állt, hogy megmenthesse jótévőjét!

Louvencourt azonban felemelte őt, a keblére vonta, majd bevезette őt az udvarba, ahol a grófnő igyekezett feléjük az indián kislánnyal.

– Gyermekem, egyetlen, szeretett gyermekem – kiáltotta az indián örömtől reszketve. A kislány a karjaiba repült, és vele együtt lekuporodva a boldog apa egy ideig úgy üldögélt vele együtt, mintha mindenről megfeledkezett volna maga körül. Ekkor azonban ismét felharsant a mingoe-k csatakiáltása az erdő felől, és Monocatoocha valamennyi harcosával, akik közül sokan létrákat hoztak magukkal, előszaladtak az erdőből.

Ugahi puskájával a kapunál lévő lőrészhez ugrott, visító csatakiáltással adott választ ellenségeinek, és leadta feléjük első lövést.

A mingoe-k erre forgószél-szerűen rohantak az erdőből a házak irányába. Minden lőrésből lövések dörrentek feléjük, közülük sokan a földre zuhantak, a többiek azonban tovább rohantak, és néhány pillanaton belül elérték a települést. A házak között palánkok voltak, ezeknek, és a házaknak támasztották a vadak létráikat. Felmásztak, és csatabárdjaikat pokoli lármával lóbálva a tetőkről és a palánkokról beugráltak az udvarra.

Körülbelül negyvenen voltak, akik vad haraggal vetették magukat a telepésekre, akik küzdelemmel fogadták őket. A lövészek a házakból kiugrottak az udvarra, és a vadak felé futottak, az aszszonyok és a lányok is bátran támadták őket, és Lazare ura mellett, akire egy mingoe csoport támadt, halálos baltacsapásokat osztogatott közöttük. A csoport azonban nagy túlerőben volt, Lazare képtelen volt valamennyi dühödt ellenséget visszaverni, és a gróf elé odaugrott, hogy saját testével fedezze, de eltalálta őt az egyik vad baltacsapása, és háttal nekitántorodott urának.

Ugahi észrevette, milyen veszélyben van jótévője. Odaugrott közé és ellenségei közé, és kettőt közülük leütött, Vaillant egy

harmadikat rántott a földre, és Lazare ismét magához térve megint közéjük csapott, miközben maga a gróf többeket szúrt át kardjával.

A küzdelem még döntetlenül tombolt, mert egyre újabb indiánok ugrottak le az udvarra, és ekkor több száz torokból, mintha vihar tört volna ki, hirtelen felharsant a shawnee-k és delaware-k csatakiáltása, és egymást követték lövéseik a házakon kívül.

Az udvaron lévő mingoe-k mintha villám érte volna őket, rémült tekintettel fordultak a hang irányába, és a telepesek által üldözve a folyó menti palánkon át tovább menekülve az árba vetették magukat.

Az udvaron a harcnak vége lett, de annál dühöttebben folyt odakint, az erdő felé.

Ugahi, még mielőtt a gróf vissza tudta volna tartani, átmászott a kapun, és csatabárdjával a visszavonulóban lévő mingoe-k után vetette magát, akik királyuk körül tolongtak és megpróbálták védelmezni őt.

Több shawnee társaságában ért oda a csoporthoz. Beugrott közéjük, és bár maga is sebekkel tarkítva, baltáját a király fejébe vágta, aki holtan terült el a földön.

Ezzel minden ellenállásnak vége szakadt, a mingoe-k vad menekülésbe kezdtek szanaszét minden irányba, de a shawnee-k és delaware-k követték őket, és valamennyiüket lemészárolták.

A gróf kinyitatta a kaput, és Lazare kíséretében, aki kendőt tekertré vázolt fejére, kiléptek, és ekkor több shawnee indiánt láttak közeledni, akik Ugahi-t cipelték feléjük.

– Uram, engedd meg, hogy nálad haljak meg, szólalt meg a sebesült tompa hangon. A szívem boldog, mert most már biztonságban vagy, hiszen az én barátaim a te barátaid.

Lourencourt a súlyos sebesültet bekísérte az udvarba, ahol Remi bevitette őt a házába, és azonnal megvizsgálta és bekötötte sebeit.

Ezt követően a gróf ragaszkodott hozzá, hogy Lazare fejét is kösse be, bár Remi kérte, hogy előbb elláthassa a többi sebesültet, mert a telepések között sok súlyos sérült volt, és sajnos három férfit meg is öltek.

Miközben a gróf és felesége a sebesültek élelmezéséről gondoskodott, Remi pedig bensőséges odaadással ápolta őket, a shawnee-k és delaware-k a kapu előtt gyülekeztek, törzsfőnökeik pedig beléptek az udvarra. Egyikük magához ragadva a szót, megszólította a grófot:

– Ugahi testvérünket megmentetted a biztos haláltól, és jóindulatot tanúsítottál iránta, amiért ő hálás volt neked, és nálad akar meghalni, vagy ha a Nagyszellem jóindulatú iránta, nálad szeretne tovább élni.

– A shawnee-k és a delaware-k a barátaid, és a te ellenségeid az ő ellenségeik.

– Élj mostantól nyugalomban és békében. Egyetlen indián sem lesz, aki ebben zavarni merészelne téged. A shawnee-k és a delaware-k évente egy alkalommal meg fognak látogatni, és elmondják neked, hogy a barátaid. Élj boldogan, és gondoldj szeretetünkre és barátságunkra.

Aztán valamennyien kezet nyújtottak a grófnak, aki a legforróbb, legbensőségesebb köszönetét fejezte ki segítségükért, és kikísérte őket a kapun, ahol a törzsfőnökök még egyszer búcsút intettek neki, majd harcosaikkal az erdő felé indultak, amely mögött lovaikat hagyták.

A nap a telepések szomorú munkájával telt el. Először három társukat temették el, akik életüket áldozták, aztán valamennyi mingoe holttestét a közelből és távolabbról levitték a folyóhoz, ahol átadták őket a rohanó árnak.

XXXI.

*Béke és biztonság. Új telepések. Az ünnepelt. A bankett.
Nagy pompa. A polonéz. A incidens. A szerető. Nyugtalanság.
Kísérteties képek. A pezsgő.*

Megrázó, Louvencourték életébe súlyosan beavatkozó nap volt, de elmúltával úgy tűnt, mintha az utolsó vihar is elvonult volna felettük. Egyszerre csak úgy érezték, hogy annyira biztonságban vannak, és olyan gondtalanok, amiben az elmúlt évek során nem volt részük, és szabadon fellélegezve és reményekkel teli szívvel tértek nyugovóra ezen az estén.

Vidám hangulatukat tovább fokozta indián barátjuknak, Ugahinak jó kilátásai a gyógyulásra. Remi egy hét elteltével úgy nyilatkozott, hogy túl van a veszélyen.

A szerencse úgy tűnt, nem pártolt el tőlük, mert egy szép reggel egész flottányi nagyobb és kisebb hajót láttak közeledni felfelé a folyón, és legnagyobb meglepetésükre, amint a hajók kikötöttek náluk, utasaik valamennyien olyan családok voltak Santo Domingo-ból, akiket Louvencourték személyesen ismertek annak idején, amikor Port au Prince-ben laktak.

Röviddel azt követően, hogy elmenekültek Cap Hayti-ből, Santo Domingo-ban felbukkant egy férfi, korábbi néger rabszolga, aki a forradalom élére állt, és később a sziget történelmébe hazafiként, katonaként és államférfiként került be. Ez a néger férfi, név szerint Toussaint Breda 1745-ben született a Breda ültetvényen Noe gróf rabszolgájaként. Amint politikai pályára lépett, Toussaint Lonvertrue nevet vett fel. Annak idején még alig tudott írni és olvasni, rövidesen azonban a legmagasabb méltóságra emelkedett, és zsenialitása, éles gondolkodásmódja és hazafias szolgálatai miatt kiváltotta a világ csodálatát.

A féktelen, vérszomjas fekete népességre gyakorolt befolyása következtében lehetővé vált az utolsó fehérek számára Santo Domingo-ban, hogy eljussanak Cap Hayti-ba, ahol egy francia flotta várakozott, és ahonnan Galbaud tábornok két menetrend

szerinti hajójáráttal és körülbelül háromszáz különböző kisebb-nagyobb járművel ezek közül a francia menekültek közül közel tízezer embert jutatott el Észak-Amerikába.

Közöttük voltak azok a családok is, akik most Louvencourtéknál kikötöttek. New-Orleans-ba érkezve hallották, hogy a gróf a Fekete-folyó mentén telepedett le, és rövidesen arra az elhatározásra jutottak, hogy követik őket, és a közelében fognak letelepedni. Számos neves család volt, akiknek a nevei a mai napig fennmaradtak a legtiszteltebb ültetvényesekként a Fekete-folyó, és a Washita mentén, vagy amint nevezik, Sarzano sírja környékén.

Louvencourték honfitársaik érkezése feletti öröme nem ismert határokat, és a gróf mindent megtett, ami erejéből tellett, hogy segítségükre legyen terveik megvalósításában.

Helyzetük, ennyi család letelepedése következtében a környékükön, kellemessé vált. Elmaradhatatlanul élénk kapcsolat alakult ki New Orleans-el, és bár a szomszédság, amit kapott, nagyobb távolságra jött létre, mégiscsak szomszédság volt, és már nem volt teljesen egyedül a világtól távol eső vadonban. Megmaradt az az előnye, hogy hatalmas földterület korlátlan ura volt, nem kellett attól tartania, hogy állandóan belé kötnek, és ezernyi tekintetben jó vagy rossz szándékú akarataiktól függővé válják, de mégis alkalma nyílt arra, hogy olyan barátságos kapcsolatot tartson fenn velük, ami megfelel érzelmeinek és hajlamainak.

Azok a veszélyek, melyek a vadak részéről fenyegették őket, elhárultak, és már semmi zavaró tényező sem állt közte és egy olyan jövő között, mint amilyet ő és övéi kívánhattak maguknak.

Philadelphiában Gatlard is rohamléptekkel igyekezett boldogságának beteljesedése felé. Most már a teljes nyilvánosság előtt vőlegénye volt lord Rowley szép lányának, akit irigyelt a fiatal férfiak világa, különösen pedig a finomkodó anyácskák, akiknek házasuló korban lévő fiaik voltak, mert a lány különleges szépsé-

gén és magas társadalmi rangján kívül Octavia-nak, a szóbeszéd szerint, jó kilátásai voltak, hogy egykor gazdag örökös legyen.

Mindenki jókívánságokkal halmozta el a fiatal milliomost a ritka, értékes, tiszta gyöngyszem miatt, akit kiválasztott magának a philadelphiai szépségek közül, hiszen néhány kivétellel mindenki Gatlard körül tolongott, hogy a lehető legbarátibb kapcsolatba kerüljön vele.

Mérhetetlen vagyonával ura volt a társasági életnek és a közhangulatnak.

Természetesen elterjedt a hír, hogy szegény Aglaja, Astor özvegyasszony lánya az ő hűtlensége miatt örült meg, ami ismét hangulatot keltett ellene a közvéleményben, de mi állhatott ellen gazdagsága hatalmának, ki lett volna elég erős ahhoz, hogy nyilvános megvetésben részesítse azt az embert, akinek bármi a rendelkezésére állt.

És ha olykor becsmérően ment el valaki mellette, mit érdekelte őt. Mit érdekli a Holdat, ha megugatja egy kutya, vélekedett Gatlard, magasból nézve le rá.

A hibáit elnézték, vagy megfeledkeztek róla, jó tulajdonságait azonban hangosan dicsérgették, ő pedig sohasem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy valami jót tegyen, és gondoskodott róla, hogy ez hamar közismert legyen. Minden nemes célú pénzgyűjtésnél neve jelentős összeggel állt a lista élén, a város közérdekű ügyeiben Gatlard volt az, aki tőkét jegyzett, és a nélkülözők sohasem távoztak tőle segítség nélkül, de mindig gondoskodott róla, hogy az eset közismertté váljék.

Rowley-hez fűződő viszonya következtében Gatlard bejutott a társadalom legfelsőbb köréibe, és bárhol, ahol megjelent, megkülönböztetett figyelemmel fogadták.

Már hónapok óta fogadta a meghívásokat, és a vele szemben tanúsított figyelmet, és igyekezett viszonzni azokat, jóllehet még mindig legényembernek megfelelő háztartást vezetett. Nem mint ha kifinomult társasági viselkedése ezt diktálta volna neki, hanem

inkább pompával és fénnel kívánta felülmúlni a fogadásokat, és árnyékba taszítani a többieket.

Háza császári luxussal volt berendezve és túlhalmozva a gazdagság mindenféle jeleivel. A legpompásabb ezüstműket szedte elő kincses pincéjéből, és túlhalmozta velük a szobákat. A pompa fénypontja azonban a nagyterem volt, ahol a hatalmas falitükrök előtt helyezte el a két csodálatos kandelábert, és egy márványasztalon ott pompázott Louvencourt gróf ezüst virágtartója.

Gatlard elmondta lady Rowley-nek azt a tervét, hogy bankettet szeretne adni házában, aki örömmel és büszkeséggel vállalta magára a háziasszony szerepét.

Az előkészületeket pénzügyi korlátozások nélkül tették meg, és lady Rowley naponta jelent meg szépséges lányával Gatlard palotájában, hogy irányítsa az ünnep előkészületeit.

Közeledett a bankett napja, és meghívókat küldtek szét, amit csak a társadalom legelőkelőbb rétegeihez juttattak el, de így is több száz darabról volt szó, és különösen a régi, még angol idők-ből itt maradt családok tűntek ki a meghívottak között.

A város teljes népessége élénk érdeklődést tanúsított a közelgő parti iránt, és amint eljött a nap, már kora reggel érdeklődőkkel népesedett be a Gatlard háza előtti járda, akik azért jöttek el, hogy végignézzék az érkezőket, és gondolatban maguk elé képzeljék a belső pompát, amiről oly sokat beszéltek.

Eljött az este, és két hatalmas szurkos edény lángja lobogott a ház előtt, és világította meg tűzének vörös fényével.

A márványlépcsőt szőnyegek borították, és mindkét oldalon egészen le a járdáig pompás, magas, virágzó növényeket álltak, hosszú soraik pedig odafent egészen a fényben úszó folyosóig értek.

A finom, fekete öltönybe öltöztetett fekete szolgasereg a lépcsőn és a bejáratnál állt, hogy kiszolgálják a hamarosan érkező vendégeket. Ekkor megérkezett lord Rowley hintója, és megállt a palotánál.

Az előtte tolongó embertömeg csak annyi rést nyitott, hogy a kocsi be tudjon állni, majd ismét tolongni kezdtek körülötte, és az emberek igyekeztek egy pillantást vetni az ifjú milliomos szép menyasszonyára.

Gatlard megjelent a lépcsőn és lement a közben már kinyitott kocsiajtóhoz, hogy személyesen fogadja szerelmét.

Mintha apró villámokat szórtak volna, úgy villogtak a hölgy karkötőjének gyémántjai, amint karját nyújtotta a boldog vőlegény felé, és mint szikrázó csillagok a sötét égen, úgy sugároztak diadémjának gyémántjai éjsötét hajfürtjei között, amikor szép fejével lehajolt hozzá a kocsiból, és az édes terhet lesegítette a lépcsőn.

Aztán angyalokéja édesanyjának, aki szintén pompázott a csillogó arany ékszereitől, kezét nyújtotta a kiszálláshoz. Üdvözölte lord Rowley-t, majd felvezette a hölgyeket a puha lépcsőn a folyosóra, és tovább felfelé a belső lépcsőn, amely kétoldalt szintén virágzó növényekkel volt díszítve.

A szalon szárnyas ajtaja kitarult előttük, és Gatlard a menyasszonyát átvezette az előszobán a nagy szalonba, ahol a szemet elkápráztatta a gyertyák és csillárok által árasztott fényözön, viszszaesetve a számos ezüst és arany tárgyon.

Lady Rowley féllépcsnyivel büszkén haladt az élen, és elégedetten biccentett fejével, ide-oda tekintve, és amikor Gatlard a szép Octavia-t a szófához vezette, lord Rowley előkelő kézmozdulat kíséretében megjegyezte:

– Igen szeretett fiamuram, nagyon szép, tündéri és elbűvölő itt minden. A fényözön méltóképpen fejezi ki ezen mesevilág megteremtőjének kifinomult, nemes ízlését. Kiváló, igen kiváló ez az elrendezés, és milyen pompás ez a virágtartó, és ezek a kandeláberek. Az ember hajlamos azt gondolni, hogy antik műtárgyak. Mondja meg kérem, miként jutott hozzá ezekhez a műrekekhez? Tényleg, még magában Angliában sem láttam soha valami hasonlóan szépet!

– Párizsi munka, onnan rendeltem – válaszolta Gatlard könnyedén.

– Mennyire átgondolt ez a négyfejű sárkány úgy a virágtartón, mint a kandeláberekben is, talán ön adta meg rendeléskor, hogy ilyen legyen?

– Á, nem, a munkát teljesen a mesterre bízta – válaszolta Gatlard, akit láthatóan kellemetlenül érintett ez a beszélgetés, rövidesen meg is szakítva, lord Rowley-hez szólva, aki közelebb lépett hozzá:

– Ugye milyen jól néz ki a terem ennél a megvilágításnál?

– Valóban briliáns, nagyon pompás. Tudja azonban drága barátom, mi itt a legszebb? – kérdezte válasz helyett a lord.

– Nos? – kérdezte hízelgő hangon Gatlard.

– A virágtartó, és a két kandeláber. Úgy néznek ki, mintha egykor valami ősi nemesség tulajdona lett volna – folytatta a lord, továbbra is nagy tetszéssel nézegetve a műalkotásokat.

– Épp erről beszélgettünk mi is – szólt közbe lady Rowley. – A tárgyaknak csodálatosan szép a kidolgozásuk, valóban művészileg vannak megkomponálva, ezért én is azt gondoltam, hogy kedves fiam-urunk maga készítette a rajzait.

– Igen, tényleg pompás, jegyezte meg a lord, hogyan jutott arra a gondolatra, hogy ezt a négyfejű sárkányt válassza? Minden bizonnyal szándékosan kerültek rá, hiszen egyaránt rajta vannak a gyertyatartókon és a virágtartón is.

– A mester ízlése volt, rábízta a kompozíciót – válaszolta Gatlard kitérően és elfogultan, majd gyorsan lady Rowley-hez fordulva így szólt:

– Tényleg nem tudom, hogyan köszönjem meg a jóságát, hogy magára vállalta a háziasszony szerepét. Ez tényleg igen nagy szívesség volt, és nagy áldozatot hozott értem.

– Amiben nagy örömet is leltem, és nagy megtiszteltetést jelentett számomra – válaszolta az asszony kifinomult modorral, majd felcsillanó tekintettel még hozzáfűzte:

– És talán ne lenne kötelességem? Hát ne én lennék a természetes háziasszony szeretett vőmnél?

Ebben a pillanatban kocsi állt be a ház elé, és lord Rowley Gatlard kezét megragadva megszólalt:

– Érkeznek a vendégek, jöjjön, barátom, fogadjuk őket!

Ezzel Gatlarddal együtt távoztak a szalonból, lady Rowley a lányával pedig az ajtó közelébe álltak. Az előszoba szárnyas ajtaja kitérült, és New-York korábbi tábornoka és parancsnoka, lord Starton lépett be feleségével és három lányával.

Gatlard lekötelezetten üdvözölte őket, lord Rowley pedig háttalanul megörült, hogy itt láthatja régi ismerőseit, és bekísérte őket a feleségéhez a terembe, miközben Gatlard már más előkelő vendégeket fogadott a legudvariasabban.

A termék és szomszédos pompás szobák hamarosan megteltek, és minden tekintet csodálkozva és meglepetve nézett végig a tündöklésen és pompán, ami mindenfelé szembeötlő volt, bármerre is néztek.

Gatlard, szó szerint kézzől kézre járt, valamennyien tolongtak körülötte, hogy kifejezzék elismerésüket jó ízléséért, és megköszönjék jóindulatú meghívását, Octavia-t pedig folyamatosan lefoglalták öregek és fiatalok, urak és hölgyek, akik valami szépet, valami hízelgőt kívántak mondani neki.

A szolgák közben néma léptekkel jártak körbe, a legfinomabb frissítőket, legdrágább borokat kínálva, és a szeretetre méltó házigazda dicsérete szájáról szájra járt a vendégek között.

Ritka szépségek nagy választéka gyűlt össze, sugárzóan gazdag öltözetben, ámde Octavia, a boldog és elragadó menyasszony felülmúlta valamennyi szépséges testvérét természetes bájával éppúgy, mint öltözetének és ékszereinek pompájával.

Élénk és általános volt a társalgás, derű és jó hangulat látszott mindenki arcán. A szobákban azonban mégis olyan nyugalom uralkodott, mintha mindenki tartózkodna attól, hogy hangos szót szóljon.

Ekkor a terembe nyíló egyik szobából hirtelen zene hangjai szűrődtek át, a zenészek Mozart „Don Juan”-jából a polonézt kezdték játszani.

Mint varázsütésnek, olyan hatása volt a zenének az összegyűltekre, elűzve a békés nyugalmat. Mindenki felélénkült és mozgásba lendült, és a párok felsorakoztak Gatlard mögött, aki az elbűvölő Octavia-t felvezette a körtánchoz, és a menet a szobán át, ahol megszólalt a zene, átvonult táncterembe.

A csillárokból a szivárvány minden színében pompázó fényözön fogadta csillogva és tükröződve a tarkán hullámzó tömeget. Valamennyi táncos és táncosnő szemei jókedvet és örömet sugároztak amint beléptek, és kecses kanyarulatokkal vonult a menet a zene ütemére a nagytermen át.

A nem táncoló idősebb hölgyek és urak is áttódultak a terem nehéz, selyemdamaszt függönyökkel szegélyezett bejáratain, hogy megcsodálják a csillogó, táncoló tömeget. Gatlard a gyémántoktól sugárzó Octavia-val a menet élén közeledett feléjük a terem másik vége felől, amikor hirtelen zavart mozgás támadt a bejáratnál álló nézelődők között, akik mintha megrémültek volna, kétoldalt visszahúzódtak, és ekkor egy feketén lefátyolozott alak ünnepélyes, lassú léptekkel végigvonulva közöttük belépett a terembe.

A döbbenet elfojtott hangja futott végi a tömegen, mert az idegen visszavetette fátylát. Hosszú, fekete haja holtsápadt arca mellett kétoldalt lelógott, és térdre ereszkedve, kezeit összekulcsolva hangos, üresen kongó hangon megszólalt:

– Ámen!

Aglaja Astor volt az, a boldogtalan elmeháborodott, akinek mélyen beesett, sötét szemei Gatlardra meredtek, és kinyújtotta felé kezeit.

Gatlard elejtette táncos partnere kezét, mindkét kezét védekezően nyújtva a borzalmas jelenet felé visszatántorodott, és egy pillanatig dermedten nézte az őrültet, mintha képtelen lett volna megmozdulni, de aztán megemberelve magát a kijárat felé igyekezett, elhaladva mellette, és szolgálait szólította, hogy távolítsák el őt.

Ebben a pillanatban azonban madam Astor lépett be, kezeit ki nyújtva, visszautasítva őt, és ajkain átkokkal, kétségbeesett arcvonásokkal elhaladva mellette odalépett boldogtalan gyermekéhez. Felemelte Aglaját, átkarolta, és kivezette őt a pompázatos helyiségeken át.

A zene elhallgatott, merev, döbbszerű csodálkozás ült ki az arcokra, és halotti csend uralkodott a teremben, de ekkor lord Rowley utasítást adott a zenészeknek, hogy folytassák a polonézt. Gyorsan megragadta Gatlard kezét, és odavezette őt a lányához, aki zavartan állt anyja mellett.

– Gyorsan barátom, táncoljon tovább, mit törődik egy tébolyulttal! – szólott Gatlardhoz, aki ismét felállt Octavia-val a polonézhez, és a zene hangos, viharos hangjára a menet ismét mozgásba lendült. Röviden ezt követően a párok a vidám amerikai reel táncához álltak fel, amit élénk és vidám hullámvázuk követett, és a tébolyult borzasztó jelenségéhez fűződő gondolatot lassanként felváltva visszatért a vidámság és derű.

A zenének vége lett, a tánc befejeződött, a lakájok finom pezsgőt kínáltak, és valamennyi vendég Gatlard felé igyekezett, hogy sajnálkozásukat fejezzék ki a kellemetlen zavar miatt, és kifejezzék véleményüket, milyen kellemetlen, hogy nem akadályozták meg egy őrült behatolását a privát társaságba azzal a szándékkal, hogy ilyen megdöbbszerű megnyilvánulást adjon elő.

Gatlard védelmébe vette madam Astort. Elmondta, sajnálja a szegény lányt, aki minden ok nélkül fejébe vette, hogy a felesége akar lenni, és ajánlotta a pezsgőt, aminek kiváló a minősége.

De drága fiamuram – szólította meg lady Rowley a legnagyobb belső felindultsággal, külsőleg azonban megtartva előkelő nyu-

galmát – gondoskodni kellene róla, hogy ez a tébolyult személy rendőri eszközökkel ártalmatlanná legyen téve. Tényleg botrányos, hogy akadálytalanul be tudott jutni körünkbe, hiszen ön mit is tehet róla, ha egy ilyen lány valamit a fejébe vesz!

Gatlard szintén mutatta a felháborodottat, jöllehet a borzasztó kép hideg és bénító hatással borzongatta végig tagjait, és azt mondta, holnap majd írni fog madam Astornak, és felelőssé teszi őt azért, mert tébolyult lánya megzavarta házának békéjét.

– Ez volt tehát boldog vőlegényed elhagyott szerelme? – suttogta oda a fiatal Tatnall a szép Octavia-nak, odalépve a lány széke mögé. Micsoda pompás jelenet volt!

– Látod, megmondtam, nem tehet majd szemrehányást nekem, ha szeretetreméltó unokafivérem, Tatnall madam Gatlard házibarátnya lesz – válaszolta Octavia nevetve. Az odalépő lakájtól elvett egy pohár pezsgőt, és odasúgta titkos imádójának:

– A szerelmünkre! – mire mindketten kiürítették poharaikat.

Röviddel ezt követően a zene francia négyeshez szólított, és Gatlard megint boldog táncosa lett imádott Octavia-jának.

Örömben és boldogságban teltek gyorsan a vendégeknek az órák, és Gatlard is megtett minden lehetőséget, hogy derűsnek és gondtalanoknak tűnjék, de ennek ellenére lidércnyomásként nehezedett rá Aglaja borzalmas képe, amit nem tudott száműzni gondolataiból.

Nyugtalanosága, zavara negyedóráról negyedóra egyre fokozódott. Már elmúlt éjfél, és vendégeinek örömteli hangulata úgy tűnt, még egyre fokozódik.

Mindenfelől odakiáltották neki, mennyire jól érzik magukat nála, milyen felülmúlhatatlan házigazda, mire ő kényszeredett mosollyal fejezte ki szerencséjét, hogy tisztelt vendégeinek néhány vidám órát szerezhetett.

Végre valahára néhány idősebb hölgy felemelkedett, és emlékeztettek arra, itt az ideje a távozásnak. A családok összegyűltek,

és egymás után köszönetüket fejezték ki Gatlardnak, hogy ilyen csodálatos estét tölthettek el nála, miközben ő mindenkinek azt válaszolta, mennyire sajnálja, hogy már ilyen korán elköszönnek.

Miközben lord Starton és hölgyei búcsút vettek Gatlardtól, a fiatal Tatnall egy pillanatra Octavia mellé lépve halkán néhány szót súgott oda neki, mire ő felcsillanó tekintettel bólintott, és halkán válaszolt:

– Viszontlátásra!

Tatnall ezt követően odament Gatlardhoz, szívélyesen ajánlotta magát, köszönetet mondott a pompás estéért, és kifejezte reményét, hogy hamarosan viszontláthatja őt kedves rokonainál, lord Rowley családjánál.

Ők voltak az utolsók, akik elköszöntek Gatlardtól. Ő maga terítette Octavia-ra sálját, és lekísérte őket a várakozó kocsizhoz, ahol lady Rowley felé még egyszer kifejezte határtalan köszönetét kedves és jóságos segítségéért.

Octavia a kocsi ablakán át odanyújtotta neki szépséges kezét, ő pedig boldogságtól sugárzó pillantással tekintett fel rá, ajkaival csókot lehelve az alabástrom ujjacskákra. A kocsi azonnal továbbgördült, lelki szemei előtt pedig újra megjelent a megtévelyült Aglaja képe.

– Oltsátok el a lángokat, és igyekezzetek mihamarabb elkészülni, hogy végre békeesség szállja meg a házat – szólt borús hangon szolgálíhoz, akik a palota lépcsőjén és a folyosón várakoztak, míg elhalad előttük. Aztán felsietett a nagyterembe, ahol a szolgák azzal voltak elfoglalva, hogy eloltsák a gyertyákat.

– Ha ezzel elkészültök, hagyjatok mindent úgy, ahogy van, majd holnap reggel folytatjátok, és menjetek aludni. Nyugalmat akarok a házban – szólt oda embereinek, majd a szobájába sietett.

Úgy érezte, mintha Aglaja a sarkában követné, ezért szaporán szedte lábait, és amint becsukta maga mögött szobája ajtaját, kezével közrefogta homlokát, és a szoba közepén egy időre mozdulatlanul állva maradt, aztán homlokáról letörölte a verejtéket,

kezeit hátratette, és gondolataiba mélyedve fel, s alá járkálni kezdett.

Nos, végre csilloghatott, minden fogadás a háttérbe szorult az övé mögött, és ahelyett, hogy örült volna győzelmének, lelkére borús éjszaka szállt. Kínzó nyugalanság, borús gondolatok szállták meg, lelki szemeivel bármerre is fordult, mindenhol Aglaját látta maga előtt, akit fekete sötétség vett körül. Ennyire nehéznek, ennyire szorongónak még sohasem érezte szívét. Eredménytelenül próbálta erőszakkal maga elé képzelni Octavia képét, de azonnal megint csak Aglaja képe jelent meg, és folyamatosan úgy érezte, mintha ott lenne a közelében, mintha beesett szemeivel áttekintene vállai felett.

És miféle szóbeszéd fog terjengeni ma esti jelenete miatt holnap egész Philadelphióban, milyen kárörvendő cikkek jelenhetnek meg az esti újságokban, és szorítják majd háttérbe a pompás fogadást.

Teljes lelki erejét ismételten összeszedve küzdött nyomasztó, kínos hangulata ellen, ami úrrá lett rajta, és felidézte emlékezetében gazdagságának hatalmát, de ennek ellenére kicsinek, szánalmasnak és szegénynek érezte magát, és úgy tűnt számára, mintha megvetné őt az egész világ.

Egy ideig így járkált fel-alá tanácstalanul szobájában, amit szűknek és szegényesnek talált, és madam Astor házában lévő szobáskájára emlékeztette, ahol az elszáradt virágcsokrot a csupasz falon lévő tükör alá helyezte.

Megragadta a tükör előtt álló nagy, ezüst, karos gyertyatartót, kilépett a folyosóra, és onnan olyan heves léptekkel igyekezett a szalonon át a nagyterembe, hogy a gyertyatartón lévő viaszgyertyák lángja majdnem elaludt, olyan kevés fényt árasztva a tágas, magas teremben, hogy szinte minden eltűnt körülötte, és kísérteties látvány fogadta tekintetét.

Csak a két kandeláber és a virágtartó csillant meg előtte világosan, és közöttük fantáziájában megjelent Louvencourt gróf fenygető alakja. Döbbsen hátrált vissza, a gyertyatartót védeke-

zöen tartva maga elé, és baljával beletúrt a hajába, mert úgy érezte, égnek áll, hiszen ismét maga előtt látta Cap Hayti partjának régen elfelejtett képét, ahol ezrek tárták felé könyörögve karjaikat, és akiket szeme láttára mérszároltak le a feketék.

A gyertyatartó reszketett a kezében, és remegve támo lygott a szófa felé. Letette az asztalra, és arcát kezeibe temetve leheveredett a díványra.

Hideg veríték gyöngyözött a homlokán, mert bár lehuntya szemeit, mégis maga előtt látta a segítségért könyörögő embereket és Louvencourt grófot Cap Hayti-nál.

Ekkor hirtelen felugrott, ásítva körülnézett, és az egyik fal mellett álló asztalon észrevett egy üveg pezsgőt. Odasietett, megtöltött egy poharat, hevesen kiitta, aztán újra meg újra töltött és ivott, és lelki szemei előtt végre megjelent Octavia, a szépséges Octavia izzó szemeivel és hamvas karjaival.

Egészen kiürítette a palackot, tekintete büszkén és lelkesen siklott végig az őt körülvevő pompán. Aztán ismét megragadta a gyertyatartót, és eltompult értelemmel visszament a szobájába.

Támo lyogva rogyott le ágyára, az álom lezárta szemeit, és a csillogó banketről, a zenéről és táncról, szikrázó gyémántokról és az isteni Octavia-ról álmodott.

XXXII.

*Vágyakozás. Az újsághír. Megdöbbenve. Nagy félelem.
Hőn óhajtott vigasztalás. A hajókeresztelés. A halotti menet.
Lelkiismeret-furdalás.*

Reggel, amikor felébredt, Gatlard első gondolata Octavia volt, és alig bírta kivárni az időt, amikor elindulhat hozzá, hogy a valóságban is viszontlássa, és megtudja, hogyan tetszett neki a bankett.

Tizenegy óra volt, amikor beszállt kocsijába, és lord Rowley palotájába igyekezett.

A lordot és feleségét a teremben találta a nyitott erkélyajtónál ülve, akik barátságosan üdvözölték őt.

– Már ki is aludta magát, fiamuram? – szólította meg lady Rowley kezét nyújtva neki. – Mennyire örülök, hogy láthatom, és elmondhatom, hogy tegnap este tényleg babérokat aratott, a bankett csodálatos volt.

– Eltekintve attól a fatális incidenstől – válaszolta Gatlard kényszeredett mosollyal.

– Az egy véletlen volt, és másvalakivel éppúgy megtörténhetett volna. Az a tébolyult személy bizonyára észrevette a nagy fényözönt, meghallotta a kiszűrődő zenét, és ezért rohant fel. Ha mi tartottunk volna bált, akkor bizonyára nálunk tett volna látogatást – mondta az asszony könnyedén, és vállát vonogatva még hozzáfűzte:

– Az embernek sok dolga akadna, ha a köznép pletykáival foglalkozna.

– De hol van a kedvesem, Octavia? – szólt közbe Gatlard.

– Az a hétalvó még nem mutatkozott, bizonyára túl sokat táncolt. De most már nem sokáig várat magára, ha meghallja, hogy itt van szeretett Richardja – válaszolta az asszony, és az ajtó felé hallgatózva még hozzáfűzte:

– Látja, már jön is.

Az ajtó kitarult, és Octavia barátságos mosollyal szaladt oda Gatlardhoz, aki a szívéhez szorítva őt érzelmesen megkérdezte, hogyan aludt.

– Egészen kitűnően, csak túl sokáig, Richardom – válaszolta Octavia, és szemeit felcsillanó pillantásra kényszerítette, mert egyébként fáradtnak és álmosnak tűnt, és arcán sem látszott szokott frissessége.

– Kicsit fáradtnak látszol, drága Octavia, délután majd elviszlek sétakocsikázni a kabrioléval, hogy felüdüljél a friss levegőn – mondta Gatlard, megcsókolva menyasszonya kezét. Odahúzott neki is egy széket, és vele együtt letelepedett a szülők közelében.

Lord Rowley Gatlard érkezése előtt átolvasta a friss újságokat, amelyek egy széken heverték mellette, és közülük felkapva az egyiket így szólt Gatlardhoz:

– Itt egy érdekes hír Santo Domingo-ból a New-Orleans újságban. Az új néger tábornoknak, Toussaint Louverture-nek sikerült a fehér lakosság maradékát a sziget minden részéről szabadon elengedni Cap Hayiti-be, ahonnan Galbaud tábornok körülbelül tízezer szerencsétlen menekültet két francia menetrend szerinti hajójárral és háromszáz egyéb járművel eljuttatott Észak-Amerikába. Többségük Louisiana-ba ment. Sajnálatos, hogy a szép Louisiana nem tartozik az Egyesült Államokhoz, és még mindig a spanyolok lomha, züllött kormányának fennhatósága alatt áll. Egy ilyen gyarapodás jól jönne az országnak.

Santo Domingo nevének hallatán Gatlard összerездült, de gyorsan összeszedve magát közömbös hangon válaszolt:

– Nos, ezek a francia kreolok nem sok áldást fognak hozni az országra, ahhoz túlzottan hozzá vannak szokva a jóléthez, hogy saját maguk dolgozni akarnának.

– Mindenesetre ez a helyzet – ragadta magához lord Rowley ismét a szót. Persze ezek valamennyien nagyon energikus emberek, akiket kifosztott a nyomorult csőceselék, és akik meg fogják ragadni a lehetőséget, és határozottan homlokukat fogják mutatni a sorsnak.

– A cikk szerint az egyik előkelő francia, akinek már korábban sikerült elmenekülnie Cap Hayti-ből a nagy mézszárlás idején, New Orleans-ből elindult felfelé a Fekete-folyó mentén, és a vadak ellenére letelepedett azon a vidéken, amely akkor még az indiánoké volt. Állítólag igen szép farmot hozott létre, és számos

később érkezett francia követte őt, és szintén a közelében telepedtek le.

Ennek a közlésnek a hatására Gatlard hátán futkosni kezdett a hideg, döbbenete tovább fokozódott a lord tekintetét látva, és zavarában a lap után nyúlt, és így szólt, miközben megpróbálta összeszedni magát:

- Hogy hívják azt az embert?
- Horace Louvencourt gróf – válaszolta Rowley, odanyújtva neki a lapot.

Gatlard szeme előtt elsötétült minden, a lap remegett a kezében, de gyorsan megfogta másik kezével is, és hogy elrejtse állapotát. Az újsággal eltakarta arcát, mintha a cikket olvasná, de a betűk összekuszálódtak előtte, és a papírt eldobva felállt és tompa, fojtott hangon megszólalt:

- Nem is tudom, nem érzem jól magam, olyan hevesen ver a szívem!

– Octavia, adj egy pohár vizet a kedves barátunknak – mondta lord Rowley, aggodalmasan megragadva Gatlard kezét. – Üljön oda az erkélyajtóhoz, egy kis friss levegő jót fog tenni magának.

– Rendesen elsápadt, kedves Gatlard – jegyezte meg lady Rowley aggodalmasan, amikor Octavia átnyújtotta neki a vizet, amit mohón inni kezdett.

– Már el is múlt – mondta kényszeredett mosollyal, mély lélegzetet véve. – Az utóbbi időben valószínűleg túlterheltem magam a munkával.

– Tegnap este pedig sokat fáradozott a vendégeiért – vetette közbe lady Rowley.

– Szegény Richard, már jobban vagy? – kérdezte Octavia kedvesen belékarolva, és magához vonva karját.

– Csak egy könnyű roham volt, és már teljesen elmúlt – válaszolta Gatlard derűsen, viszonzva a lány kedvességét, és a beszélgetést gyorsan másra terelte.

A város rendkívül gyors növekedéséről kezdett beszélni, a több száz építési területről, amit azzal a feltétellel engedett át harminchárom évre, hogy ennek az időnek az elteltével az ingatlanok mindennel együtt, ami rajtuk van, visszakerülnek az ő tulajdonába. Aztán arról a palotáról beszélt, amit saját maga részére kíván építtetni, mert jelenlegi háza a hozzáépítések ellenére mégiscsak szűknek bizonyul számára, és megjegyezte, hogy a nagy hajót, amit Brooks kapitánynak épített, rövidesen vízre fogják bocsátani.

– És tudod, milyen nevet fogok adni neki, ha a keresztanya, akit erre kiválasztottam, megszerzi nekem azt az örömet, hogy megkereszteli? – fordult tréfálkozva Octavia felé.

– Hát persze, Octavia legyen a neve! – válaszolta nevetve a lány. – Hogyan is választhatnál más keresztanyát.

– Helyes volt a válasz, eltaláltad, tehát ott kell lenned a keresztelőn. Így bizonyára szerencsés útjai lesznek – válaszolta Gatlard, és megsókolta menyasszonya kezét.

Rövidesen azonban felállt, hogy távozzék, és miután elköszönt a szülőktől, és kezét nyújtotta Octavia-nak, a lány csendben megjegyezte:

– Ugye nem felejtet el, hogy délután kikocsizunk a kabrioléval?

– Hogyan is felejthetném el! – válaszolta Gatlard szeretettel, és rövid búcsút követően hazasietett, ahol azonnal kézbe vette a New-Orleans újságot, és elolvasta a cikket, amelyben Louvencourt grófot megemlégtették.

Nyomasztó félelem fogta el olvasás közben, és az újság remegett a kezében.

Louvencourt tehát szerencsésen partot ért, most pedig ugyanabban az országban tartózkodik, ahol ő. Persze nagy távolság

van közöttük, ráadásul az a vidék, ahol jelenleg él, nem tartozik az Egyesült Államokhoz, Philadelphia azonban nagy kereskedelmi forgalmat bonyolít le New-Orleans-szel, kereskedők érkeznek onnan ide, hogy árukat szerezzenek be, és eladják termékeiket, és milyen könnyedén tudomására juthatnak a grófnak azok a kósza és bizonytalan hírek, amelyek az ő hirtelen meggazdagodásáról szólnak, és nyomra vezethetik őt. Milyen könnyedén megjelenhet itt, és személyesen elé áll, és aztán... Beleborzongott ebbe a lehetőségbe, bármennyire távolinak is tűnt, hiszen ha megvalósul, akkor neki vége van.

Amennyire büszkén és magabiztosan lépett fel mindeddig a tőzsdén, annyira megszeppenten jelent meg ma ott. Szeretett volna elrejtőzni mindenki elől, mert úgy érezte, mintha bárki képes lenne leolvasni bűneit arcvonásairól.

Bárhová is ment, bárhol állt meg, Louvencourt helyébe képzelte magát, és azt gondolta, milyen könnyedén felismerné kincseinek elrablóját. Csak jelentős jutalmat kellene felajánlania az amerikai újságokban annak, aki felvilágosítást tudna adni az annak idején Cap Hayti-ből visszaérkező hajóról, és milyen hamar rábukkannának ennek a felvilágosításnak a nyomán! Persze annak idején elhitette Louvencourttal, hogy a Neptun Angliába tart, és az utasokat, akik hatalmas viteldíjat fizettek, csak kiteszi Amerikában, és folytatja útját, de rossz lelkiismerete ennek ellenére mégsem hagyta nyugodni, és egyre valószínűbbnek látta, hogy Louvencourtnak előbb vagy utóbb a nyomára kell bukkannia.

Közben Cap Hayti borzalmas képei sem akarták őt elhagyni, és ezek között a képek között, amikor egyedül volt, egyre csak a tébolyult Aglaja képe merült fel gondolataiban.

Octavia volt az egyetlen vigasza, egyetlen reménysége, mert ömellette megfeledezett minden borús félelméről, és ha vele volt, a múlt és jelen minden gonosz képe feledésbe merült. Minél hamarabb a felesége kell, hogy legyen, és akkor élete egéről elszáll majd minden borús felhő.

Egybekelésük napja közeledett, már csak hetek voltak hátra, és Gatlard nagy igyekezettel tett meg minden előkészületet az esküvőhöz, hogy lehetőségek szerint lerövidítse a hátralévő időt.

Ezen a délutánon hosszú sétakocsikázást tett meg Octavia-val, és a város valamennyi utcáján végighajtott, majd rátértek a sétányra, hogy a nyilvánosság előtt Aglaja kellemetlen megjelenése miatti esetlegesen kibontakozó pletykáknak elébe menjenek.

Útközben ismét könnyörgőre fogta menyasszonyánál, hogy házassági előkészületeit minden erejével gyorsítsa meg, mert nélküle boldogtalannak és elhagyatottnak érzi magát, és házát csak akkor éri el a teljes boldogság és béke, amikor feleségként átlépi küszöbét.

A lány becézgetések és szeretgetések kíséretében ígéretet tett, hogy eleget fog tenni kérésének és biztosította őt, hogy neki sincs egyetlen boldog pillanata nélküle, és ő még nála is sokkal jobban kívánja egybekelésüket.

– Ó, Richardom, hát létezne nagyobb boldogság számomra ezen a világon, mint az, hogy enyém leszel, és szerető feleséged lehetsz, aki csak érted él, és minden gondot, minden borús pillanatot távol tart tőled? – mondta Octavia, szívére simulva, és ajkait csókra nyújtva felé, és nem hagyta abba, édes és kedves szavakkal lefesteni azt a boldogságot, amit neki és saját magának meg fog majd teremteni.

Gatlard napról napra egyre hosszabb időt töltött el szeretett menyasszonyánál, minden pillanatot, amikor sikerült távol tartani magát üzleti ügyeitől, a közelében töltötte, mert a magány egyre elviselhetetlenebbé vált számára.

Elérkezett a hajó vízrebocsátásának napja, amit Gatlard Brooks kapitány számára építtetett, és amelynek Octavia lesz a névadója.

Magas állványzaton állt a jármű a folyó partján, és a hajógerinc alatt hosszú, fából készült út vezetett le a vízig, amelyen rövidesen el kell majd érnie jövőbeni elemét.

Már kora reggel koszorúkkal, füzérekkel és virágokkal volt pompásan feldíszítve, és minden munkás, aki részt vett építésében, ünneplőben jelent meg a közelében.

Korai órát választottak az ünnepségre, mert várhatóan a város lakói közül sokan jelennek meg nézőként, és később túl forrón és nyomasztóan fog sütni a Nap, hogy a nézők hosszabb időre ki legyenek téve a sugarainak.

A keresztelőt reggel hét órára tervezték, és már reggel hat óra körül ezernyi néző lepte el a folyó mindkét partját, és bár ilyen színjátékot gyakran lehetett látni ezen a helyen, a mostani azonban mégiscsak egy szokatlanul nagy, pompás hajó volt, amit Gatlard, ez a mindenki számára oly érdekesnek és rejtélyesnek tűnő személy építtetett.

Egy tündéri csónak, amely felett az amerikai zászló és Gatlard privát zászlója lobogott, felvette eljövendő magas rangú hozzátartozóit, és a folyón átvitte őket a túlsó partra, ahol a vízrebocsátásra váró hajó állt.

Gatlard meghívására fedélzetére érkezett a városi tanács, és a város legelőkelőbb családjai, hogy jelen legyenek az ünnepségen, és rajta legyenek, amikor lesiklik a folyóba.

A vendégek a fedélzet két oldalán sorakoztak fel, és hódolattal fogadták Gatlardot, a hajó fiatal gazdáját, mire ő előre ment a fedélzet elülső csúcsához, ahol a hajóépítő mester várakozott rá munkásaival.

Gatlard kora reggeli érkezésekor reggelit és italokat szolgáltatott fel számukra, és az első segéd egy pohár itallal kínálta meg őt, amit elfogadott, és belekortyolt erős tartalmába. Aztán visszatért vendégeihez, hogy együtt emeljék poharukat a hajó szerencsés vízre eresztésére. Ehhez szolgáltaival portóit, madeirát és pezsgőt kínáltatott.

Eközben valamennyi oszlopot és éket, egy ék kivételével, amelyek a hajót visszatartották a folyó felé lejtős pályán, eltávolították, és jelentették, hogy a hajó készen áll a vízrebocsátásra.

A város polgármestere átvette a hajó megkeresztelésének feladatát, és ebből a célból előre ment, a vendégek pedig körülvették őt a korlát mellett.

Gatlard odavezette elé Octavia-t, és bemutatta őt a hajó keresztyanjaként, ő maga pedig, mint a hajó építtetője és tulajdonosa ott maradt mellette.

Ünnepélyes csend következett, és a polgármester lassú, de igen hangos beszédbe kezdett arról, milyen célból gyűltek itt össze, mi a hajó feladata, és annak kívánt és remélt jövőjéről, és végezetül üdvözölte Octavia-t, mint ünnepelt keresztyánát, aki nevet fog adni a hajónak. Hosszan, komolyan és szépen beszélt, majd végezetül megkérdezte a keresztyánát, milyen nevet ad a hajónak, mire ő hangos, csengő hangon elkiáltotta: – Octavia.

– A hajó neve legyen Octavia! – kiáltotta a polgármester, és áldást mondott a megkeresztelt hajóra.

A hajóépítő mester készenlétben állt, hogy intsen embereinek, üssék ki az utolsó éket a hajó alól. Brooks kapitány ekkor egy üveg pezsgőt nyújtott át a polgármesternek, és odatartott elé egy ezüst tálcát négy pohárral.

A dugó kirepült a palackból, a pezsgő habzott a poharakban, amit Octavia, Gatlard, a polgármester és a kapitány megragadott, és magasra emelve hangosan kiáltották: – Áldás és egészség Octavia-ra!

Ekkor fejszecsapások hangzottak a hajú gerince alól, az utolsó ék kirepült alóla, a hatalmas építmény mozgásba lendült, és a következő pillanatban lobogó amerikai zászlójával nyílsebesen lesiklott a fából készült pályán, és elülső részével olyan viharosan ért a vízbe, hogy pezsegve tornyosultak fel előtte magasba a hullámok, mintha maguk alá akarták volna temetni.

Ezernyi torokból felharsanó hurrá kiáltás kísérte a hajót, amely szinte repülve száguldott a víz felé. Octavia és Gatlard, valamint a polgármester és a kapitány kiürítették poharaikat, és a magasan

felcsapó árba hajították azokat, és az éppen megkeresztelt Octavia nyugodtan himbálódzva úszott tovább az elsimuló vízen.

A folyón felfelé és lefelé a rakpart mentén kikötött hajók felvonták zászlóiaikt, és közülük többen a víz felé száguldó új társukat üdvözlésként agyúlövésekkel köszöntötték.

A lelkesedés nagy volt, és miközben az új Octavia lefelé úszott a folyón, hogy lejjebb kikössön Gatlard rakpartjánál, ahol majd árbocokkal és vitorlákkal fogják ellátni, a part mindkét oldalán szakadatlan hurrá kiáltásokkal üdvözölték a hajót és Gatlardot, akit ismét emelkedett érzés árasztott el. Ismét csillogott a nyilvánosság előtt, az elismerés és tisztelet, amit a nép folyamatos újjongásával hozott tudomására, visszaadta önbecsülését és büszkeségét.

Az embertömeg a parton lefelé igyekezve megelőzte a hajót, hogy lássák, amint megérkezik céljához, és a színjátéknak ezzel vége lett.

Gatlard hintója már ott várakozott, amikor az új hajó kikötött rakpartjánál. Megköszönte a város előjáróinak és vendégeinek az őt ért megtiszteltetést, és miután a meghívottak elhagyták a hajót, hogy hazafelé induljanak, a Rowley családdal ő is lement a rakpartra, és beszállt velük nyitott kocsijába.

Az embertömeg az egyenes utcán Gatlard előtt haladt, így nem mehettek gyorsan, ennek ellenére a kocsikázást mégis győzelmi vonulásként érezelte, mert mindkét oldalról valamennyi tekintet rá és a szép Octavia-ra irányult.

Az embertömeg egyszer csak megtorpant a következő keresztutcánál, Gatlardéknak azonban helyet szorítottak, így eljutott az utcasarokig, és ekkor meglátta, mi volt a megtorpanás oka.

Egy halottas menet volt, amely lassan haladt a keresztutcában, és az embertömeg nekik adott helyet.

Gatlard kocsija megállt, szinte beékelődött az embertömegbe, és mozdulni sem tudott, sem előre, sem hátra.

Ekkor ért oda a pap. A halottas kocsi követte őt. Egy virágokkal gazdagon díszített koporsót vitt, rajta fehér szalagokkal díszített mirtuszkoszorúval.

Gatlard tekintete komoran meredt a koporsóra, amit a gyászolók követtek. Élükön egy meghajlott, két kísérő által támogatott asszony haladt, könnyeit törölgetve kendőjével.

Gatlard tekintete reá tapadt, és nagy isten, az idős hölgyben madam Astort ismerte fel!

Mintha a halál keze érintette volna meg, sápadtan és reszketve nézett felé, és az asszony ekkor reá emelte tekintetét, az előtte haladó koporsóra mutatva, majd kezeit az ég felé tárta. Megimbolygott, de kísérői megtartották, és tovább vezették őt a kocsi után.

Gatlard remegve, magába roskadva ült hintójában, mire lady Rowley megragadva kezét aggódva megkérdezte:

– Istenem, fiamuram, mi történt magával?

Ekkor a tömegből jobbról, balról hangokat lehetett hallani:

– Gatlard elhagyott menyasszonyát temetik, Astor özvegyasszony lányát. – Gatlard elhagyott menyasszonya! – terjedt futótűzként szájról szájra egyre hangosabban és egyre bosszúsabban, míg végül viharként zúgott fel a tömegből, átkokat és szitkokat kiáltozva Gatlard felé.

– Hajts tovább, szólt fel lord Rowley hangosan a bakra a kocsisnak, mert közben a gyászmenet már elvonult. A kocsis patintott ostorával, a lovakat azonban nem merte bántani vele, a felingerelt tömeg pedig csak lassan adott helyet, miközben még további átkozódásokat lehetett hallani.

A kocsi végre elérte a következő keresztutcat, és a kocsis vágára bízta a lovakat lord Rowley lakása felé.

Döbönt csend lett úrrá mindenkin a kocsiban, de aztán lady Rowley törte meg elsőként a csendet:

– Hallatlan, hogy ez a csöcselék mit meg nem enged magának, ha alkalmat talál rá, hogy gyűlölködését fejezze ki tisztességes emberek ellen. Ne vegye a szívére, drága Gatlard úr, ezek a közönséges emberek nem érnek annyit, hogy figyelmet szenteljen nekik, annyira mélyen vannak maga alatt. Ezen kívül az egészségének is árt, ha felizgatja magát, hiszen tudja, mennyire hajlamos a heves szívverésre, és Octavia érdekében is kímélnie kellene magát.

– Igaza van, tisztelt asszonyom, ez a népség nem érdemli meg, hogy az ember a semmirekellők miatt aggódjon, ennek ellenére mégis bántó, ha az ember a jótetteiért kijáró hála helyett ilyesmit kap fizetségül – válaszolta Gatlard tompa hangon, és igyekezett összeszedni magát. Azonban a mirtuszkoszorúval díszített koporsó és madam Astor, amint az ég felé mutatott, figyelmeztetve őt a végső igazságszolgáltatásra, távol tartották tőle a nyugalmat és azt, hogy össze tudja szedni magát.

– Szálljon ki velünk együtt, és ebédeljen nálunk, kedves barátom – kérlelte őt lord Rowley. – Otthonának magányában egyre csak tovább emészténé magát ennek a csöcseléknek a nevetelensége miatt. Nálunk Octavia nem hagy rá időt magának, hogy rajta kívül másra is gondoljon.

– Ez most lehetetlen, tisztelt barátom, jelenlétem üzleti ügyeimnél halaszthatatlan – válaszolta Gatlard, és miután barátait hazavitte, visszahajtatott a saját házához.

Iszonyú, kétségbeesett hangulatban volt. Úgy találta, a sors összeesküdött ellene, gazdagsága, jócselekedetei ellenére a világ nem hajlandó kellőképpen értékelni őt. A nyilvánosság előtt szidalmazták, molesztálták. Őt, Philadelphia leggazdagabb, legelső emberét. Ah, milyen szívesen hagyta volna, hogy akár ezerszer is szidalmazzák, csak ne kellett volna látnia azt a koporsót és Astor özvegyasszonyt, mert a látvány ezernyi karommal markolt a lelkébe, és úgy érezte, ezek a képek sokkal megsemmisítőbb hatással vannak nyugalmlára és békéjére, mint Cap Hayti képei. Bár érezte ezt, de nem ismerte be magának, és megpróbálta elterelni gondolatait, és elhitetni magával, hogy Astorék szerencsétlensége nem

az ő vétke, a körülmények akarata ellenére alakultak úgy, hogy jelenlegi helyzetében nem vehette feleségül az egyszerű, szegény lányt, és tetteit egyre csak azzal igazolta, hogy a sors ezt rendelte neki.

Eredménytelenül vetette magát a munkába. Szorgosan tevékenykedett, üzleti ügyei közül sok mindent saját maga intézett el, amit egyébként alkalmazottaira szokott bízni. Serényen igyekezett előmozdítani a város növekedését, amihez építési területeket bocsátott rendelkezésre. Szakértőkkel megbeszélte új palotájának terveit, de mindez hiábavaló volt. Képtelen volt elűzni magától a borús gondolatokat. A legelviselhetőbb az volt számára, amikor Brooks kapitánnyal együtt az új hajón időzött, szemügyre véve a még hátralévő munkálatok haladását, mert a hajónak néhány héten belül készen kellett állnia egy dél-amerikai útra.

Borús gondolatait csak Octavia tudta elűzni, amikor a közelében volt. Mellette megfeledkezett a múlt nyugtalanító emlékeiről, az ő bája és cirógatásai a boldog pillanathoz bilincseltek őt, és vele együtt a világ égi paradicsommá vált.

Bármennyire is vágyódott arra a napra, amikor majd feleségként házába vezetheti, hogy jelenlétével boldoggá tegye életét, a közvélemény miatt ezt nem látta lehetségesnek éppen most, Aglaja temetése után, amiről valamennyi újság beszámolt, rossz véleménnyel ő róla. A nép hangulatát ez még inkább ellene uszította. Az esküvőt nyilvános pompával szeretne volna megtartani, és legnagyobb győzelmének azt tartotta volna, hogy családi kapcsolatot teremthet a város legelőkelőbb családjával.

Ehhez azonban előbb a város lakóinak emlékezetében el kellene halványulnia Aglaja emlékének, és így rövid gyászidőt kellett megadnia a halott tiszteletére.

Lady Rowley nagyon ellenére volt ennek a késlekedésnek. Úgy vélekedett, hogy egy gyermek szerelmi kapcsolat miatt semmi szükség erre a tapintatra, és az a hajadon csak tébolyultságában képzelhette be magának, hogy egy olyan ember, mint Gatlard, feleségül venné, és nem látta be, hogy ő neki, aki oly ma-

gasan és nemesen áll a közvélemény felett, miatta kellene zavarban lennie. Az asszony azonban nem láthatott bele Gatlard lelkébe. Nem látta a szörnyeteget, nyomasztó lelkiismeretét, mely keblére nehezedett, örök félelemben és rettegésben tartva őt olymértékben, hogy számos vétkének tudatában tartott tőle, valami olyat tenni, amivel magára haragíthatja a közvéleményt.

Úgy vélekedett, mégis csak jobb volna, ha várna még néhány hetet, és tekintettel lenne a szerencsétlenre, akit szívből sajnál, és annak szomorú anyjára.

Az esküvőre azonban megtörtént minden előkészület. Házában felkészült felesége fogadására, és Octavia-val töltött gyakoribb, hosszabb együttlétekkel igyekezett Gatlard úrrá lenni türelmetlenségén, hogy végre már a felesége legyen.

A közben bekövetkezett napéjegyenlőség ellenére az időjárás még mindig enyhe és kellemes volt, így Gatlard majdnem minden nap sétakocsikázhatott menyasszonyával a kabriolében, és mutatkozhatott vele a nyilvánosság előtt, ami emelkedett, büszke érzéssel töltötte el őt.

XXXIII.

Este a hajón. Elutazás. Viharos éjszaka. Gyors döntés. Zátonyra futva. Az egoista. Az esküvő előtti este. Tűzriadó. Nagy meglepetés. Romba dőlt reménység.

Újabb lehetőség közeledett Gatlard számára, hogy villogjon a világ előtt, mert új hajója, az Octavia elkészült, és készen állt a dél-amerikai útra, és a hajó fedélzetén tartandó ünnepség ismét emlékeztetni fog nagyságára és társadalmi helyzetére.

A társadalom elitje számára meghívókat küldött szét ebből az alkalomból, és az ünnep estéje derűsnek és melegnek ígérkezett.

Zajos janicsárzene fogadta a vendégeket a virágokkal és koszorúkkal feldíszített hajón, és ezernyi nézőt csalogatott a partra, akik a távolból szemlélték az ünnepséget.

A felső fedélzet pompás kényelemmel volt kialakítva a társaság számára, itt szolgálták fel a drága italokat és frissítőket. Amint azonban a nappali fény elhalványult, és beköszöntött az éjszaka, ez a hely is éppúgy, mint az egész hajó, egészen fel az árbocok csúcsáig, gázlámpákkal volt megvilágítva. A zene táncra csalogatott, aminek a táncolni kívánó hölgyek és urak azonnal engedelmeskedtek.

Elbűvölő, csendes éjszaka volt, és Gatlard az ünnepelt Octavia oldalán megszabadult minden tehertől, ami a lelkét nyomasztotta, és a legvidámabb volt a vidámak között, mert villoghatott, és nem csupán vendégei dicsérgették és tisztelték, hanem a parton a nép is ujjongó hurrá kiáltásokkal tisztelte meg őt.

Éjfél már régen elmúlt, amikor a társaság ezernyi áradozással és hízélgéssel köszönetet mondott az elbűvölő estéért, ajánlva magukat Brooks kapitánynak, és valamennyien sok szerencsét kívántak útjához.

Másnap reggel Gatlard megjelent a fedélzeten Octavia-val és annak szüleivel, hogy elköszönjenek Brooks kapitánytól, és megtekintsék, amint a hajó elindul első útjára. Ebből az alkalomból ismét rengetegen jelentek meg a rakparton. Amint elhagyták a hajót, azon rögtön felhúzták a vitorlákat.

Ennél szebb jármű még sohasem indult útnak a tengerre Philadelphiából. A vitorlák egészen az árbocok csúcsáig dagadtak, a hajó fenségesen suhant lefelé a folyón, és a partokról a nép hurrá kiáltásai kísérték.

Brooks kapitány még hosszasan integetett barátainak és a hajó tulajdonosának, míg végül a hajó eltűnt a folyó következő kanyarulatánál.

Gatlard ekkor azt javasolta menyasszonyának, hogy gyalog menjenek haza, és előtte még sétáljanak egyet, és mivel a szülők

is velük szándékoztak tartani, a kocsit hazaküldte, karját nyújtotta Octavia-nak, és a lord és annak felesége kíséretében büszkén vezette végig menyasszonyát a forgalmas utcákon az új városrész felé, ahol szándékában állt felépíttetni új palotáját.

Amint odaértek, elmagyarázta terveit. A lord teljes mértékben azonos nézeten volt vele, a felesége pedig nem győzte csodálni nemes ízlését, Octavia elbűvölőnek tartotta elképzeléseit, melyekkel teljes mértékben azonosult.

A séta pompás volt, az időjárás derűs, bár meglehetősen heves keleti szél fújt, Gatlard pedig karján Octavia-val, viszonzva a mindenfelől érkező udvarias köszönéseket, ismét közel érezte magát céljához, hogy Philadelphia legtekintélyesebb embere legyen.

Az estét szokásához híven menyasszonyánál töltötte, a kertbe azonban nem ülhetek ki, amit egyébként mindig szívesen tettek, mivel az időjárás igen viharossá vált, és amikor késő este hazafelé tartott, orkánszerű vihar söpört végig az utcákon, és szakadó eső verte kocsija ablakait.

Házának minden ablaka be volt zárva, és bár szobájában nehezőnek és nyomasztónak találta a levegőt, mégsem mert ablakot nyitni.

Már későn volt, a személyzet lepihent, Gatlard azonban még képtelen volt elaludni. A szél füttyült és rejtélyes hangokat hallatott a házban, az eső fenyegetően verte az ablaküvegeket, Gatlard pedig Brooks kapitányra gondolt, majd arra az estére, amikor a mexikói öbölben a vihar alkalmával a Neptun fedélzetén tartózkodott, és összeütköztek a szkúnerrel, amelynek a fedélzetén ott volt Louvencourt gróf.

Gatlard egyre nyugtalanabb lett, megint eszébe jutottak régi nyomasztó gondolatai, és ehhez még Aglaja gyászmenete is hozzájárult. Eredménytelenül gondolt Octavia-ra és közeli házasságukra, Louvencourt és Aglaja köztük lépett, és olyan szorongó érzés fogta el, mintha fuldokolna.

Odasietett az ablakhoz, feltépte, egy villám elvakította tekintetét, az eső az arcába vágott, mire gyorsan visszacsukta az ablakot, és visszalépett a szoba közepére. Olyan rejtélyes volt minden, annyira magányosnak érezte magát. A házban mindenki aludt, a nagy épületben egyedül volt ébren, ámde mégsem egészen egyedül, vádlóinak szellemei ott voltak vele, hogy végighajszolják őt a palota nagy és üres helyiségein. Hevesen odalépett a csengőznórhoz, és úgy elkezdte rángatni, mintha viharjelzést akarna adni, és zengett tőle az egész ház.

Kinyitotta az ajtót és kinézett. A folyosón teljes volt a sötétség. Megint meghúzta a csengőt, mire odalentről lépteket lehetett hallani, és az egyik lakáj szaladva igyekezett felfelé a lépcsőn, Gatlard szobája felé tartva.

– Ébreszd fel az udvarmestert, kérj tőle számomra egy üveg pezsgőt, és hozd fel ide nekem! A folyosókon gyűjtsd meg megint a gyertyákat, az éjszaka hátralévő részén maradjanak égve – kiáltotta Gatlard a lakájnak izgatottan, közben intve neki, hogy igyekezzen.

– Hagyd nyitva az ajtót! – kiáltott utána, amikor a fekete be akarta csukni maga mögött, és még alig halkultak el léptei a folyosón, amikor a vihar feltépte a hanyagul becsukott ablakot, és az ajtó felé süvöltő huzat messzire behordta az esőt a szobába.

Gatlard rémülten összerezett, és az ablak felé fordult. Úgy érezte, mintha Cap Hayti felől segélykiáltásokat sodorna felé a szél. Gyorsan az ajtó felé fordult, arrafelé pedig a folyosó sötétjében Aglaja koporsóját vélte felfedezni.

Rémülten kapta kezét szemei elé és visszatántorodott, mire hideg eső zuhogott a nyakába. Halk kiáltással a szófához ugrott, és szemeit lehunyva lerogyott rá.

A visszatérő lakáj a szófa sarkában összekuporodva talált rá. A pezsgőspalackot és egy poharat az asztalra téve megszólalt:

– Nyitva van az ablak, uram, bezuhog az eső.

– Hát akkor csukd be! – kiáltotta Gatlard felugorva, és megragadta a palackot, amiből gyorsan kihúzta a dugót, megtöltötte a poharat, és mohón lehúzta a habzó italt.

– Parancsol még valamit, uram? – kérdezte a néger, csodálkozva nézve urára.

– Semmi mást, csak a gyertyákat gyűjtsd meg végig a folyosón – válaszolta Gatlard összeszedve magát, és megint kiürítette poharát.

A lakáj távozott, és Gatlard összeszedettebnek érezte magát. Megint ivott, és elkezdett járkálni fel-alá a szobában, míg végül támolyogni kezdett, és imbolyogva megkereste fekhelyét.

Azonnal elaludt, álmai azonban ezúttal nem voltak barátságosak. Nem Octavia-ról, hanem a viharról, menydörgésekről és vilámlásokról, Louvencourtról és Aglaja-ról álmodott, így másnap reggel kimerülten ébredt, és úgy érezte, mintha lázas lenne. Félrehúzta a nehéz aranyrojtokkal díszített baldachint, és kezével letörölte homlokáról a verítéket.

Későn reggelizett, és nem volt étvágya. Ez így nem mehet tovább, ebben az átkozott házban nem élhet tovább magányosan! Elhatározta, hogy Octavia egy héten belül a felesége lesz.

Vasárnap reggel volt, az esküvőt következő vasárnap kellene megtartani ünnepélyes keretek között a templomban, gondolta.

Gyorsan felöltözött, előállította a kocsit, és menyasszonyához igyekezett, hogy tájékoztassa őt és szüleit elhatározásáról, és megszerezze beleegyezésüket.

Közlését a legbarátságosabban fogadták, Octavia örömkönynyeket hullatott, lady Rowley úgy vélekedett, kész örülség lenne, ha mások miatt tovább tartózkodnának boldogságuk beteljesedésétől, lord Rowley pedig elviselhetetlennek tartotta a hosszú jegyességet.

Így aztán elhatározták, hogy következő vasárnap az istentisztelet után legyen az esküvője a boldog szerelmeseknek barátaik és

barátnőik jelenlétében, és az esküvőt követően valamennyiüket meghívják ebédelni és az ebédet követő bálra a Rowley palotába.

Gatlard még aznap délután megrendelte a nyomdában a meghívókat, hogy azokat, kinyomtatásukat követően már másnap reggel szét lehessen küldeni, és ezzel egyidejűleg néhány cikket juttatott el különféle újságokhoz, melyekben utalás történt a gazdag Gatlard úr és lord Rowley lányának közeli esküvőjére.

Gatlard nagyon sajnálta, hogy a kongresszus, amit Philadelphiában akarnak megtartani, csak decemberben kezdődik, mert annak résztvevőit, különösképpen pedig George Washington, Amerika istenét szívesen látta volna vendégül.

Gatlard lelkében mostantól már nem merült fel több borús gondolat, mert az a tudat, hogy Octavia, az összehasonlíthatatlan, az érényes, öt annyira szerető Octavia az övé lehet, felülmúlt minden más gondolatot.

Másnap reggel igen sok tennivalója volt, de mindezt örömmel tette, mindent gyorsan és könnyedén intézett el.

A börzén is voltak még sürgős ügyei, különben ma nem látogatott volna oda, de így mégis elindult, ahol lord Rowley már várt rá, hogy még számos kérdést beszéljen meg vele az esküvővel kapcsolatban.

Ekkor hirtelen az ügyeikkel elfoglalt üzletemberek között odatolakodott hozzá egy ügynök, és halkán megszólította:

– Éppen most érkezett a hír, hogy az ön Octavia nevű hajója Brooks kapitánnyal zátonyra futott, és mindenestől elsüllyedt. A múlt éjszakai vihar vetette ki a roncsot a partra.

Gatlard látszólag megrémült, de furcsamód mintha örömteli lett volna rémülete, hiszen derűsen felvillant a tekintete, arca pedig enyhén elpirult.

– Tehát mindenestől, és Brooks kapitány is odaveszett? – kérdezte hevesen, látszólag igen nagy érdeklődéssel.

– Sajnos a derék ember is odaveszett – válaszolta az ügynök részvétteljes hangon.

– Ej, ej – mondta Gatlard kényszeredett szomorúsággal. – Szegény ember, ez igen szomorú hír, hiszen igen jó barátom volt.

– Valami szerencsétlenség történt? – kérdezte lord Rowley odalépve, aki meghallotta Gatlard utóbbi szavait.

– Igen, igen, nagy szerencsétlenség érte barátomat, Brooks kapitányt. Zátonyra futott az Octavia-val, és az egész legénységgel együtt odaveszett – válaszolta Gatlard borús hangon.

– Istenem! Ez nagy veszteség az ön számára, kedves Gatlard – válaszolta lord Rowley részvéttel.

– Anyagilag mégsem, teljes körű biztosításom volt a hajóra és rakományára, még hozzá nagy értékre, így lehet, hogy jó üzlet lesz számomra.

– De én a barátjának az elvesztésére gondoltam – jegyezte meg lord Rowley.

– Igen, persze – válaszolta Gatlard, aki láthatóan másvalamire gondolt. – Az ő személye igen komoly veszteség számomra, mert hűséges barátom volt!

– De minek szállt megint tengerre ez az ember? Amint halottam, jelentős vagyona volt – folytatta Rowley.

– Még, hogy vagyona! – válaszolta Gatlard. – Az volt neki, amit tőlem kapott, de azért nem kellett volna ismét hajóra szállnia, mert nálam teljes ellátásban részesült. Különös egy dolog, ezekkel a tengerészekkel. Képtelenek távol maradni a víztől, bármennyire is jól megy soruk a szárazföldön. Valamennyien azt akarják, hogy a tengerbe legyenek eltemetve. Ezt most megkapta. Majdnem teljesen egyedülálló ember volt, csak egy idős nővére van Bostonban, akiről majd gondoskodni fogok.

– Maga egy igen derék, nemes lelkű ember, Gatlard, és nem lehetek elég hálás a Mindenhatónak, hogy drága Octavia leányomat ilyen férjjel ajándékozta meg, és nem tudok eléggé örülni

annak, hogy ön, a nemeslelkű ember ilyen feleséget kap – mondta lord Rowley, és még ünnepélyesen hozzáfűzte: – Ön pedig méltó rá, hogy egy ilyen nemes nő legyen a felesége.

– A lord igyekezett rábeszélni Gatlardot, hogy náluk ebédeljen, ő azonban köszönettel elhárította a meghívást azzal, hogy sok dolga van, de azt üzenté Octavia-nak, hogy ebéd után érte meg, és elmennek sétakocsikázni.

A kapitány pusztulása Gatlard számára olyan fontos, jelentős esemény volt, hogy magára akart maradni. Át akarta gondolni a helyzetet.

Brooks halálával az egyetlen ember szűnt meg létezni, akinek tudomása volt bűncselekményéről. Ő volt az egyetlen, aki ha akarta volna, megsemmisíthette volna őt, mostantól azonban a szája már örökre csukva marad.

Gatlard úgy érezte, mintha keble súlyos tehertől szabadult volna meg, mert Brooks bár nem volt rosszindulatú ember, és hálás volt Gatlardnak, amit érte tett, de igen gyenge jellemű volt. Néha apróságok miatt háborodott fel, és hirtelen felindulásaival könnyen beláthatatlan veszélyt jelenthetett volna számára.

Pusztán az a gondolat, hogy teljes egzisztenciájával együtt egy ilyen ember hatalmában van, és jó- vagy rosszindulatától függ, rémisztő volt Gatlard számára, és mindig olyan érzéssel töltötte el, mintha lőporos hordón ülne, és csak egy szikra kell hozzá, hogy a levegőbe repüljön.

És ez az ember most meghalt, ezzel legfőbb gondjának vége szakadt!

Ezen kívül a kapitány halála jó üzlet is volt Gatlard számára, mert így övé maradt a százezer dollár, amit ajándékba adott neki, bár az összeget Brooks sohasem kapta kézhez, csak annak kamatait. Minderről senkinek sem volt tudomása, és így az övé lett az örökség.

Ha Louvencourt is odaveszett volna, akkor megszűnt volna minden veszély – gondolta Gatlard, de az a veszély, amit a gróf

jelentett, olyan távol volt tőle, hogy ostobaság lenne emiatt aggodni. Brooks volt az a kő, amiben megbotozhatott volna, és most ettől a tehertől megszabadult!

Gatlard szokatlanul derűs volt, amikor este szeretett menyasszonyát elhozta otthonról, és sétakocsikázni mentek. Tréfálgozott és nevetgélt, és büszkén tekintett le a mellette gyalogosan elhaladókra. Most végre ismét igazán Philadelphia legtekintélyesebb emberének érezhette magát.

Octavia nagyon sajnálta, hogy neve nem hozott szerencsét a hajónak, amire Gatlard tréfálgozva válaszolt:

– Ez így teljesen rendben is van, mert mindaz a szerencse, amit adományoztál, engem illet, és a legcsekélyebb részét sem kell mással megosztanom. Egyedül az enyém, nincs igazam, anyalkám?

– Igen, egyedül a tiéd, kedvesem, minden gondolatom, minden jó érzésem egyedül a tiéd, és mindörökre csak a tiéd marad – válaszolta Octavia édes pillantással és ruhája ujjának drága csipkái közül előbukkanó hamvas karját érzelmesen nyaka köré fonta, mert ekkor már a városon kívül voltak, távol minden fürkésző, irigykedő tekintettől.

Lázás türelmetlenséggel számolta Gatlard ettől kezdve a napokat vasárnapig, és minden éjjel arról a boldogságról álmodott, ami majd imádott, mennyei Octavia-jának a szívéen vár reá.

A napok lassan vánszorogtak. Úgy tűnt számára, hogy lassabb ütemben múlik az idő, és ujjongó izgalommal üdvözölte a szombat reggelt, mint magányos életének utolsó napját.

Már korán lord Rowley palotájában volt, hogy megtartsák az ünnepség utolsó előkészületeit.

Valamennyi újság tudósított Gatlard és lord Rowley lányának esküvőjéről, és egész Philadelphia nagy feszültséggel várta az eseményt.

Ezen a szombat estén kisebb estélyre került sor a Rowley családnál, amire a legközelebbi ismerőseket és Octavia legkedvesebb barátnőit hívták meg.

Már korán összejöttek, hogy ne maradjanak fenn túl sokáig, hogy másnap, a boldog napon vidámak és jókedvűek legyenek.

A fiatal Tatnall is megjelent, és vicceivel, tréfáival nagyban hozzájárult a társaság derűs hangulatához.

– Önnek kamarásnak kellene majd lennie nálam – mondta neki Octavia nevetve. – Csak arra kérem, hogy ehhez valami igen szép szolgálati ruhát készíttessen magának.

– Sárgának kellene lennie, hiszen a sárga az ön kedvenc színe – válaszolta Tatnall tréfálkozva. – Esetleg piros díszítést parancsolna hozzá?

– Az nem fog menni, kedvesem – vetette közbe Gatlard vidáman, hiszen a mi kedves barátunknak pohárnoki beosztást szántam, hogy édes ajkaidnak mindig a legfinomabbat szolgálja fel a pincéből.

– Persze, hiszen ehhez kiváló képesítése van, és ebben a beosztásban lépjen be uram és parancsolóm szolgálatába, hiszen fáradozásainak ízletes eredményeiben nekem is részem lesz – mondta Octavia nevetve Tatnallnak, és így viccelődtek tovább, és az a néhány órácska este tízig hamar elszállt.

Tatnall volt az első, aki tekintettel a tisztelt családra figyelmeztetett rá, hogy indulni kellene, és a vendégek jó hangulatban köszöntek el azzal, hogy holnap reggel viszontlátják egymást a templomban.

Már mindenki távozott, és Gatlardnak utolsó alkalommal kellett elköszönnie szíve szerelmétől, hogy aztán már soha többé ne kelljen elválniuk egymástól.

Ez megragadó pillanat volt számra, mert ezzel az elköszönéssel borús kísérteteitől is búcsút vett, hiszen Octavia mellett zavartalan nyugalomban és békességben lesz majd része.

Némán keblére szorította Octavia-t, közeledő zavartalan boldogsága könnyeket csalt a szemébe, és szavai elakadtak ajkán.

Lady Rowley látván megindultságát visszalépett, hogy ne zavarja őt megindult, szívéből feltörő búcsúzkodása közben. Octavia is sóhajtozott, és arcát keblébe rejtette, és amikor Gatlard végül összeszedve magát jóéjszakát kívánt, liliom ujjacskáit szemeihez emelte, mintha örömkönnyeket akarna letörölni hosszú szempil-láiról.

– Jóéjszakát, egyetlen Richardom – mondta mélyen átélt ki-fejezéssel. – Utoljára köszönünk el, hogy aztán soha többé ne kelljen elválnunk egymástól.

– Jóéjszakát, Octavia-m, életem boldogsága, álmodjál hűsé-
ges Richardodról – mondta Gatlard, csókot nyomva a lány friss,
édes szájára, majd lord és lady Rowley-nek is igen kellemes pihe-
nést kívánva elindult hazafelé.

Ilyen túlradó boldogságban, mint ezen az estén, Gatlard ko-
rábban még sohasem lépett be szobájába. Képtelen volt össze-
szedni magát boldogságában, és kezeit dörzsölgetve hosszasan
járkált fel-alá, és képzeletében Octavia, a szeretett Octavia jött
vele szemben, csodás karjait kitérve felé, és szerelemtől izzó te-
kintettel nézve reá.

Álmodozás volt ez, amitől Gatlard képtelen volt elszakadni,
mert minél tovább járkált, annál kedvesebbnek tűnt előtte imá-
dottjának anyagi alakja. Ő is bizonyára róla álmodik. Gondolat-
ban karjaiba zárta, mert az álom bizonyára már elnyomta őt, és
lehunyta szemeit.

Már elmúlt éjfél, amikor Gatlard nyugovóra tért, és Octavia
boldogító képeivel aludt el.

Bizonyára néhány órányi édes álom lehetett már mögötte, ami-
kor heves hangzavarra ébredt. – Tűz van! – hallotta a kiáltozást
ébredés közben. Álma azonban kedvesebb volt annál, hogy hamar
el tudott volna szakadni tőle. Égjen, ahol csak akar, hacsak nem a
saját házáról van szó, gondolta, hiszen az ő segítsége aligha hasz-

nálna valamit. Ennek ellenére hallgatózott az utcai lárma iránt, ami a harangok kongásával egyre hangosabbá vált.

Ekkor hirtelen kopogtattak az ajtaján, és az egyik komornyik sürgető hangon bekialtott:

– Gatlard úr, tűz van, lord Rowley palotája ég!

– Lord Rowley palotája? Úristen! – kiáltotta Gatlard, mint akit villámcsapás ért, mindkét lábával egyszerre kiugorva az ágyból.

Reszkető kezekkel kapkodta magára ruháit, felkapta kalapját, és rohant kifelé, ahogy a lába bírta, a házból az utcára.

Az izzó vörös fény a sötét égbolt alján jelezte, hogy a tűz már elhatalmasodott. Útközben több embernek is odakiáltott:

– Hol van tűz?

– Lord Rowley-nál! – volt a válasz, mire Gatlard dupla igyekezettel törtetett előre, és rövidesen bekanyarodott abba az utcába, amelyben a lord palotája állt.

Már messziről látta a ház ablakaiból előtörő lángnyelveket, és az előtte összegyűlt nagy tömeget. Közben szakadatlanul hallatszott minden utca felől a kiáltozás: – Tűz van, tűz van! – és harangzúgás zengett a város felett.

Néhány pillanaton belül Gatlard megközelítette a házat. Tekintete Octavia második emeleti szobájára meredt, és döbbenten látta, hogy a lángok pont az ő szobájából és a felette lévő erkélyből csapnak fel. Csak Octavia hálósobájának nyitott ablakában nem lehetett még látni lángokat, de onnan is sűrű füst tört elő.

Ekkor odaért a megzavarodott, ide-oda hullámzó tömeghez. Közéjük rontott, a ház bejárata felé igyekezve, és meghallotta lord Rowley kétségbeesett hangját a lépcső felől:

– Segítség! Mentsétek meg a gyermekemet, Octavia-t!

Gatlard meglátta őt a lángok vöröslő fényében, és mellette a jajgató és kezeit tördelő lady Rowley-t, amint segítségért kiáltott.

Fel akart rohanni hozzájuk a lépcsőn, de ekkor felülről segélykiáltást hallott, és Octavia fehér köntösben kezét nyújtotta ki könyörögve hálósobája ablakából, rémülten kiáltozva:

– Segítség, segítség!

– Tízezer dollár annak, aki megmenti a menyasszonyom – kiáltotta Gatlard örült kétségbeeséssel a tömeg felé, kezével Octavia-ra mutatva. Néhány ember közeledett rohanva egy létrával, és egy tűzoltó fecskendő is megérkezett, és azonnal ontani kezdte vízsugarát a második emeleti ablakok irányába.

Gatlard mint egy őrült, ismét kiáltozni kezdett: – Tízezer dollár annak, aki megmenti a menyasszonyom! Maga is minden erejével megragadta a létrát, hogy segítsen felállítani az ablak felé, amelyből Octavia ismét eltűnt, és egyre sűrűbb és feketébb füst gomolygott elő.

Lord Rowley is odaugrott a létrához, amit felállítottak a háznak támasztva, de egy embernyi magassággal rövidebb volt, mint kellett volna. Octavia fehér alakja lobogó hajjal, ismét felbukkant az ablakban a gomolygó füstben, és megint rémülten kezdett segítségért kiáltozni a ház előtti tumultus felé.

A létra azonban rövid volt, az ablakot senki sem érte el róla. Valamennyien felfelé néztek a segítségért kiáltozó lányra. Octavia megfordult a szoba irányába, és alulról úgy látszott, mintha küzdene valakivel, aztán megint eltűnt a füstben.

Ekkor több fiatal fickó közeledett futva egy könnyű létrával, és odakiáltottak Gatlardnak:

– Meg fogjuk menteni a menyasszonyát, Gatlard úr!

A könnyű létrát percekben belül hozzákötötték a nehéz létra felső végéhez, az egészet megint felemelték és nekitámasztották a háznak, és most már felért az ablakig, ahol Octavia megint felbukkant kiáltozva.

Alig látta meg azonban a létrát és rajta a felfelé igyekvő embert, ismét befelé fordult a szobába, és láthatóan küzdött valakivel, akit visszataszított.

A létrán mászó ember felért az ablakhoz, és megragadta Octavia-t, aki éppen kinézett. Gyorsan kisegítette, karjával határozottan megragadta, és a tömeg mennydörgő ujjongása közben lefelé lépkedett vele a létrafokokon.

Minden tekintet Octavia-ra tapadt, Gatlard pedig a létra aljánál állva várta őt kitárt karokkal, hogy szívéhez szorítsa. Ekkor azonban gúnyos kacagás tört ki a tömegből, nevetve és szitkozódva néztek fel megint az ablak felé, mert a füstből ekkor egy férfialak bukkant fel hálóingben és mászott át a létrára, és lefelé igyekezett Gatlard szépséges menyasszonya után, hogy vele együtt ő is leérjen a földre.

– Tatnall! – harsant fel száz torokból gúnyos szitkok kíséretében, hiszen valóban a fiatal Tatnall volt az, aki megmenekült a tűzhaláltól.

Gatlard kővé dermedten állt ott, felfelé meredve, és úgy tűnt számára, mintha valami pokolfajzat igyekezett volna lefelé a létrán a menyasszonya után. A tűzoltófecskendő víz sugara ekkor olyan erővel találta el a szerelmes lovagot, hogy lezuhant a létráról, megmentve őt ezzel a nép haragjától, mire viharos hahota tört ki, amit Tatnall gyorsan kihasználva feltápászkodott, és szélsebesen kirohant a tomboló tömegből.

Most már Octavia került a figyelem középpontjába. Feje és kezei tehetetlenül lógtak megmentője karjaiban, így az csak lassan és óvatosan haladva érte el a legalsó létrafokot.

Gatlard még mindig úgy állt ott döbbenten, mint egy kőszobor, mintha képtelen lett volna felfogni a borzalmas történetet, miközben lord Rowley minden porcikájában remegve állt előtte, és karját megragadva egyre csak ezt hajtogatta:

– Kérem, Gatlard úr, nyugodjon meg, mindent tisztázni fogunk.

Gatlard egyszer csak hirtelen felkiáltott, mintha egy elfojtott vihar szabadult volna el hirtelen:

– Még hogy tisztázni? Azt hiszem, a helyzet egyértelműen tisztázódott azáltal, hogy ez a fiatalember éjjel három órakor hálóingben mászik elő az ön lányának hálószobájából. A pokolba a lányával és az egész családjával!

Ezzel el akart fordulni, de a megmentő szépséges terhével és társaival, akikkel együtt hozták a létrát, elé léptek és valamennyien kiáltozni kezdtek:

– Tízezer dollárt ígért, Gatlard úr, és mi kiérdemeltük a jutalmat!

– És holnap reggel meg is fogjátok kapni – kiáltotta Gatlard, és átküzdvé magát a bámészkodók között elsietett, miközben dörgegelmes „hurra Gatlard” kiáltozással ünnepelte őt a tömeg.

A tűz Octavia szobájában kezdődött, a szoba hamar lángra lobbant, az ajtón keresztül kitört a folyosóra, elérte a lépcsőt, és felcsapott az erkélyekre is, de eloltották. A palotának csak a felső szintje és a teteje égett le.

Gatlard mint aki megőrült, úgy igyekezett hazafelé az utcán, és lélekszakadva érkezett meg lakásába, és alig volt képes egy ép-kézláb gondolatra. Úgy száguldott el a szolgálai előtt, mint akinek elment az esze. Felrohant a szobájába, bezárta maga mögött az ajtót, és a szoba közepén levetette magát a földre. Közben vadul kiáltozott össze-vissza, öklével csapkodta a homlokát és mellét, aztán mozdulatlanul hevert elterülve, mintha elszállt volna belőle az élet, majd megint sóhajtozni kezdett, borzalmas szavakat kiáltozott. Kezeit tördelte, a hajába túrt, és utána megint merev tompaságba zuhant vissza.

Így feküdt ott, amikor felkelt a Nap, és betekintett rá az ablakon át, így feküdt ott, amikor a déli Nap tüzes sugarai sütöttek le rá, és még mindig ugyanígy feküdt, amikor az esti pír tűztengerré változtatta az eget.

XXXIV.

Porig sújtva. A lánytestvér. Jó hangulatban. A változás. Séta a városon át. Az öreg könyvelő. Boldog megindultság. Örömhír. Hajó Írországból. Otthonos körülmények.

A csapás sokkal nagyobb, sokkal nehezebb volt, mint amennyit Gatlard szellemi ereje elviselni képes lett volna. Porig volt sújtva, és képtelen volt ismét összeszedni magát. Hiusága, beképzeltsége, a csillogás utáni sóvárgása belé lett fojtva, hiszen gúny tárgyává vált a világ előtt. Botrányhős lett, és nevetségessé vált, aminek a terhét viselnie kellett. És mindezt ennek az álszent, semmirekellő kreatúrának köszönheti, akire élete egész boldogságát építette. Elátkozta őt, és vele együtt az egész családját, és megtagadta az emberiségbe vetett hitét is.

A lány ellen irányuló dühe közben azonban szüntelenül megszólalt a lelkiismerete, és úgy érezte, hogy az utóbbi idők szerencsétlenségei, amelyek vele történtek, csekély büntetésnek számítanak a saját maga által elkövetett szörnyű tettekért.

Mit is segítettek rajta most a milliói, békessége és nyugalma árán, hiszen a millióinak köszönheti, hogy minden pillanata meg volt mérgezve. Mivé váltak reménységei, nagyra törő tervei, hogy földi isten szintjére emelkedjék?

Szellemileg összetörve és elátkozva megadta magát annak a tehernek, amely a földre sújtotta. Gyűlölte az egész világot, még a nappali világosságot is. Egyedül akart lenni, láthatatlanul, és felhagyott minden nélkülözhető emberi kapcsolattal.

Csukott kocsiban hajtott irodájáig, ott visszavonult szobájába, ahová csak a könyvelője léphetett be. A tőzsdére csak akkor ment, ha feltétlenül szükséges volt, és lakásába a közvetlen szolgálai kívül senki sem tehetett be a lábát.

Így élt magányosan és egyedül hónapokon át. Felhagyott minden hobbijával és szórakozásával, csak egyetlen, a vagyonának

gyarapítása maradt meg, amiért mindent feláldozott. A cél, amit ezzel el akart érni, nem valósult meg.

Magányában egyre inkább lelkiismeretének áldozata lett, és olykor vágyakozott valami után, amivel ezt a magányt elűzheti anélkül, hogy ő maga ismét valakinek a kezébe kerüljön.

Gondolatai gyakran kalandoztak el egykori hazája, Írország felé, ahol volt egy húga, aki rokonainál élt.

Gatlard már évekkel korábban megszakított minden kapcsolatot hozzátartozóival, mert azokban a társadalmi körökben, ahová törekedett, nem voltak elég előkelőek, és így lánytestvérével sem törődött, aki mindössze tizenhét éves volt, rokonai körében nőtt fel, akik gondját viselték, és bátyja számára teljesen idegen volt, hiszen amikor ő kivándorolt Amerikába, még kisgyerek volt.

A húga alig hallott róla valamit azon kívül, hogy igen gazdag emberré vált.

Az a gondolat, hogy testvérét magához hívja, egyre inkább foglalkoztatta keserű életében, azonban mégiscsak nőről volt szó, aki ahhoz a nemhez tartozott, amelyet elátkozott, és amellyel szemben kiengesztelhetetlen gyűlöletet, határtalan undort érzett, és ez mélyen befészkelte magát lelkébe.

Lánytestvéreként azonban teljesen másként viszonyult hozzá, mint más nőkhöz, és persze úgy is határozhat, ha a lány nem felel meg elvárásainak, visszaküldheti Írországba. Mindenesetre ő volt az egyetlen emberi lény, akivel megpróbálhat együtt élni, mert jelenlegi élete terhes volt számára, olyan kín, ami azzal fenyegette, hogy megháborodik.

Elhatározta, hogy magához hívja Jane Gatlardot, egyetlen húgát. Rakományt szervezett egyik hajója számára Írországba, hogy visszafelé tartó útján a lány ezzel a hajóval jöhessen hozzá.

Ez az elhatározása kedvező hatással volt hangulatára, mert ettől kezdve volt valami, ami ismét reménnyel töltötte el. Valamiről gondoskodhat majd, ami távol esik üzleti ügyeitől, ami érinteni

fogja életét, nyugalmat, és békességét, és türelmetlenül töltötte el a telet, várakozva a hajó visszaérkezésére.

Volt még valami, ami megnyugtatta. Lord Rowley családjával együtt elhagyta Philadelphiat. Quebecbe költöztek.

Embergyűlölete ezen ősforrásának távozása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy mérsékelje azt, és bár szívében a megbékélés még mindig lehetetlen volt, mégis megkönnyebbültebben érintkezett az emberekkel.

Többé már nem gyanakodott, hogy gúnyt lát arcvonásaikon. Az arcokon látható mosolyt már nem gúnynak vélte, és már nem tartott attól, hogy másokat meghallgasson a gyűlölt családdal kapcsolatos lelketlen viszonyáról, hiszen már eltávoztak, és Philadelphiában teljesen megfélekeztek róluk.

Volt még egy esemény, ami pillanatnyilag jótékony hatással volt hangulatára, és jelentős hatással volt egész további életére.

Igen nagyszámú munkáslakást építtetett, amelyeket bérbe adott, és ez komoly jövedelmet hozott számára. Több lakásban tifusz tört ki, és lakóik közül sokan betegágynak estek, így munkaköreiket nem tudták ellátni, és így képtelenné váltak arra, hogy megfizessék a lakbért Gatlardnak.

Ismét igen kellemetlen éjszakája volt. Régi, kísérteties gondolatai és ábrándozásai megint végigűzték őt palotájának helyiségeiben, és reggelre kialvatlan és kimerült volt.

Irodájába ment abban a reményben, hogy üzleti ügyei majd megnyugtatók, és könyvelője aggódva követte szobájába azzal, hogy beszámoljon neki és várja parancsait, mert arcvonásain észrevette gonosz szellemének hátrahagyott nyomait.

Számos egyéb jelentés mellett a könyvelő beszámolt a bérlők fizetéseképtelenségéről is, egyúttal megjegyezve annak okait és megemlítette, hogy az emberek nagy nyomorúságban élnek, nincs pénzük orvosra és élelemre, és valamennyiüket el fogja ragadni a halál.

Gatlard összeráncolta homlokát, és haragos szavak tolultak ajkára, de meglátva a sorsával annyira elégedett szolgájának együtt érző tekintetét, visszatartotta szavait.

Fejét lehajtva, kezeit kabátjának zsebeibe süllyesztve, gondolataiba mélyedve kezdett járkálni szobájában, mintha teljesen megfeledezett volna a könyvelő jelenlétéről, míg végül hirtelen megállt, szelíden ránézett, és kezét vállára téve így szólt:

A szegények sorsát az ön gondjaira bízom, jószágos Poolmann úr. Küldje el hozzájuk a város legjobb orvosát, és a legjobb élelmiszereket, és gondoskodjon mindenről, amiben hiányt szenvednek. Készpénzt is igénybe vehet, semmivel se spóroljon, de egyvalamit jegyezzen meg: Senkinek sem juthat a tudomására, hogy én tettem mindezt az emberekért, mert ennyit nem érnek meg!

A könyvelő döbbenten nézett rá, mintha nem hinne a fülének, és csüggedten megkérdezte:

- Tényleg ezt kell tennem?
- Igen, igen, tegye, amit mondtam, Poolmann. Fogjon hozzá rögvest, igyekezzen! – folytatta Gatlard heves mozdulattal.
- Isten majd megjutalmazza ezért, Gatlard úr – mondta az öregember, reszkető hangon, könnyekkel a szemében.
- Menjen, Poolmann – válaszolta Gatlard mély megindultsággal, és megszorította a kezét.
- Van itt még néhány fontos ügy, Gatlard úr – ragadta magához ismét a szót a könyvelő.
- Hagyjuk most, semmi sem annyira fontos, induljon, ne vesztegessen el egyetlen percet sem, intézkedjen a legjobb belátása szerint! – hebegte Gatlard, az öreget kifelé terelve az ajtón, amit becsukott utána.

Aztán visszatámolygott, és remegő kezeit összekulcsolva, fohászkodva emelte felfelé tekintetét. Szemei megnedvesedtek, és kebléből felszakadó sóhaj kísérete halk felkiáltását: – Ó, istenem! – Aztán összekulcsolt kezeit nézve járkálni kezdett a szobában.

Egy érzés, számára teljesen új érzés hatalmasodott el rajta, ami boldogítóan járta át testét. Úgy érezte, mintha minden terhétől, minden szerencsétlenségétől megszabadult volna, mintha nyugalom és békesség költözött volna belé, és ismételten felemelte összeszekulcsolt reszkető kezeit, és az ég felé tekintett.

Aztán lassacskán megnyugodott, és összeszedte magát. Zsebéből elővette zsebkendőjét és letörölte vele a homlokáról az izzadságot, majd letelepedett íróasztala mellé, ahol felnyitotta és átolvasta a bejövő leveleket.

Közülük többet felvett, amit olvasás közben félretett, és kiment velük a levelezők irodájába.

Valamennyi irodista meglepetten és csodálkozva nézett rá, mert már hosszú idő óta egyetlen szóra, egyetlen pillantásra sem méltatta őket. Most azonban Gatlard nyugodt, barátságos hangon adta át a levelezőknek a leveleket a megfelelő utasításokkal, miként kell azokat megválaszolni.

Aztán különféle üzleti ügyek iránt érdeklődött, több megbízást adott, majd visszatért szobájába. Ott néhány szót vetett papírra Poolmann könyvelőnek, kérte, délben ebédeljen nála, és lepecsételte az írást.

Ugyanazzal a szokatlan, barátságos ábrázattal átnyújtotta a levelet az egyik irodistának azzal a kéréssel, adja át Poolmann úrnak, amint visszatér, aztán anélkül, hogy megvárta volna kocsiját, gyalogosan indult útnak lakása felé.

Meleg, élvezetes tavaszi délelőtt volt, az ég barátságosan tekintett le Gatlardra. A levegő oly frissítően és játékonan játszadozott arca körül, hogy igazi mély lélegzetet véve könnyedebben lépkedett, amire képtelen volt a hosszú idő során, mialatt nem járt ki a szabadba, és palotájának sivár helyiségeiben töltötte napjait.

Az emberek is barátságosnak tündek számára, akik találkoztak vele és csodálkoztak rajta, de tisztelettel üdvözölték, és jó érzést keltett benne, amikor köszönéseiket ugyanolyan barátságosan viszonzta.

És közben gondolatban nem feledkezett meg a szegény, beteg, rászoruló emberekről sem, akiknek segítséget küldött. Gondolatban látta, amint hálás köszöneteiket rebegik felé, és imádkoznak érte.

Úgy tűnt számára, mintha ünnepnap lenne. Még képtelen volt hazamenni, annyira jól érezte magát a friss levegőn, a derűs napfényben. Így bandukolt tovább, míg végül felbukkant előtte munkáslakásainak hosszú házsora.

Valami ellenállhatatlan erő vonzotta oda boldogító érzéssel, és amint elhaladt mellette, mégis attól tartott, hogy észreveszik. Lehajtott fejjel maga elé tekintett, kalapját mélyebben arcába húzva, mégsem volt ez aggodalmas elrejtőzködés az emberek előtt, sokkal inkább örömteli, boldogító titoktartással haladt el a házak ablakai alatt. És amint a házsor végére ért, ahol be akart fordulni a sarkon, megállt, és még egyszer végignézett a hosszú ablaksoron.

Megkönnyebbülten haladt tovább, és abban a pillanatban ért házához, amikor kocsija kijött a kapun. A kocsis csodálkozva állította meg a lovakat, és kérdő tekintettel nézett Gatlardra, aki barátságos hangon kiáltott felé:

– Gyalog jöttem, olyan szép idő van, vidd vissza a lovakat az istállóba!

Amint belépett a folyosóra, komornyikja ugyanolyan csodálkozva nézett rá, de Gatlard derűsen szólt hozzá:

– Még egy terítéket rakass az asztalra, vendéget várok! Hozass pezsgőt és jeget is!

– A komornyik csodálkozva sietett el, Gatlard pedig a lakószobájába ment, amely sohasem tűnt számára olyan barátságosnak, mint ekkor.

Nagy, szürke papagája, akit az utóbbi időben minden alkalommal megijesztett és haragosan megfenyegetett, ha fecsegni kezdett, csilllogó ketrecéből rikácsolta felé:

– Jó reggelt, Gatlard úr! – mire ő nevetve fordult hozzá, kivett egy darabka cukrot a dobozból, és odanyújtotta a madárnak, közben fejét vakargatva, és így szólt hozzá:

– Ej, Koko, itt van megint a gazdád, Gatlard úr, te pedig az én kedves, szépséges állatkám vagy – mire a madár a cukordarabkát karmai között tartva vidáman elfecsegett mindent, amit megtanult.

Ekkor a komornyik lépett be a szobába. A szokásoknak megfelelően egy pár tisztára pucolt cipőt tett le a kandalló mellé Gatlard számára, és távozni akart, ő azonban visszahívta az ajtóból:

– Ha érdeklődnek utánam, és valaki beszélni szeretne velem, akkor a továbbiakban ne küldjék el, hanem jelentsék be. Legyen bárki, akár szegény ember is. – Aztán elküldte a komornyikot.

Elérkezett az ebéd ideje, és Gatlard az ablaknál állva kitekintett az utcára és a könyvelőt várta. Végre meglátta a járdán szapora léptekkel, lobogó hullámos hajával közeledni az érdekes embert, mire a folyosón egészen a lépcsőig elébe ment.

– Nos, Poolmann, intézkedett? – kérdezte őt hevesen, megragadva a kezét, és bevezette a szobájába.

– Igen, Gatlard úr, mindent a legnagyobb rendben elintéztem a kívánságának megfelelően – válaszolta csillogó tekintettel az öregember. – Személyesen kísértem ki az orvost a szegény betegekhez. Ó, bárcsak látta volna, hallania kellett volna, amint a szerencsétlen családok hirtelen úgy érezték, hogy kiragadták őket nyomorúságukból és kétségbeesésükből, és mennyire hálásan köszönték megmentőjüknek, és kívánták rá az ég áldását! Igen, igen, Gatlard úr, ez igen jó cselekedet volt öntől, és Isten meg fogja áldani ezért.

– Jöjjön, üljön le, Poolmann, elfáradhatott – mondta Gatlard, odavezetve őt a szófához, miközben ő maga egy fotelban foglalt mellette helyet. Élelemről is gondoskodott, és adott pénzt az embereknek?

– Minden megtörtént, – válaszolta a könyvelő örömteli megindultsággal – és megígértem nekik, hogy holnap ismét elmegyek hozzájuk megérdeklődni, nem szenvednek-e hiányt még valamilyen.

– Rendben van, öreg barátom, az ember ne végezzen félmunkát. Ha már egyszer alkalmaztam ezeket az embereket, akkor segíteni is akarok rajtuk. Szívből köszönöm magának, hogy beszámolt helyzetükről – válaszolta Gatlard, és igyekezett elrejteni belső megindultságát. Bárcsak ismerhetnénk minden nyomorúságot. Mennyi szerencsétlenség, mennyi nyomor lehet elrejtve ebben a városban! Ha valahol ilyen jellegű problémákról hall, feltétlenül hozza tudomásomra!

– Örömmel, Gatlard úr – válaszolta a könyvelő, nincs nagyobb boldogság a Földön, mint az, ha segíthet az ember a szegényeken és szenvedőkön.

Gatlard megindultan megragadta Poolmann kezét, és valamilyen egyetértő szavakkal akart válaszolni neki, de aztán visszatartotta mondandóját, egy pillanatra maga elé merengett, majd higgadtan megszólalt:

– Pompás ez a mai nap, a levegő annyira tiszta és frissítő. Én is gyalog jöttem haza, ráadásul komoly sétát is tettem.

– Ennek szívből örülök, mert minden bizonnyal jól fog tenni önnek – válaszolta a könyvelő csodálkozva.

– Igen, most már ismét gyakrabban fogok járni egyet a friss levegőn – válaszolta Gatlard. – A sok itthon üldögélés nem tett jót nekem, de egész télen nem éreztem jól magam, és egyre inkább elveszítettem az életkedvemet. A helyzet az, ha az ember minél jobban átadja magát rossz közérzetének, az egyre inkább elhatalmasodik rajta.

– Teljesen igaza van, Gatlard úr, az embernek össze kell szednie magát, különben a rossz közérzete érvényesül – jegyezte meg Poolmann, miközben belépett a komornyik és jelentette, hogy találva van.

Gatlard átkísérte vendégét az ebédlőbe az asztalhoz, ahol derűsen folytatta vele a társalgást, hol üzleti ügyekről, hol politikáról beszélt, említést tett az Írországból visszatérő hajóról is, amivel húga érkezését várja. Közben szorgalmasan töltetett pezsgőt az öregnek, és maga is derekasan ivott belőle.

Poolmann az órájára nézett, és úgy vélekedett, ideje lenne visszamennie az irodába, mert a ma reggeli levelezésnek még nem nézett utána, és hátha akad valami, amit sürgősen meg kellene válaszolni.

– Erről én már gondoskodtam, mielőtt eljöttem az irodából. Már kiadtam a megválaszolandó leveleket – válaszolta Gatlard derűs hangon.

– Ön, személyesen? – kérdezte Poolmann csodálkozva.

– Igen, magam intézkedtem, hiszen ön az én ügyeimmel volt elfoglalva, így magam vettem kézbe az ön feladatait – válaszolta Gatlard tréfálkozva. Megint megtöltötte a könyvelő poharát, ivott vele, majd megszólalt, mintha éppen ekkor jutott volna eszébe:

– Apropos, Poolmann, most jut eszembe. Már régebben gondoltam rá, hogy egy kis hozzájárulást adok a városi szegények segélypénztárának, de mindig annyira gyengélkedtem, hogy megbocsáthatatlan módon megfélekeztem róla. Utaljon át nekik holnap tízezer dollárt anélkül, hogy a nevemet említené.

– Tízezer dollárt? – kérdezte a könyvelő meglepődve.

– Igen, tízezret, azt hiszem, elég sok a szegény ember, akiknek jól jön majd ez a támogatás – válaszolta Gatlard. – De gondoskodjon róla, senki ne tudja meg, honnan érkezik a pénz!

– Isten áldása meg fogja találni önt, Gatlard úr – válaszolta a könyvelő derűsen. Bízva csak rá az ügyet, a nevére senki sem fog tudomást szerezni.

Poolmann rövidesen ragaszkodott hozzá, hogy visszamehessen az irodába, hiszen még annyi fontos dolga van, mire Gatlard a legbarátságosabb hangon bocsátotta el:

– Sétakocsizok még egyet, ma már nincs nagy kedvem az üzleti ügyekhez, így egyedül kell boldogulnia.

Boldog megindultsággal hagyta magára a váratlanul derűs kedvűvé vált kenyéradó gazdáját az öreg könyvelő, Gatlard pedig befogatott a nyitott kocsijába.

Messzire kihajtott a városból, és csak késő este tért haza.

Ugyanolyan derűs hangulatban töltötte el az estét, mint amilyen az egész napja volt, csak a betegek és szegények képe vette őt körül, akiknek enyhített a sorsán, és látványuk biztos védelmet jelentett számára korábbi gonosz látomásai ellen. Nyugodtabban, áldottabban aludt ezen az éjszakán, álmai pedig boldogok és örömteliek voltak.

Másnap már kora reggel gyalog indult irodájába. Jókedvűen végigdolgozta a délelőttöt, és éppen azon volt, hogy indul a tözs-dére, amikor jelentették, hogy Írországból érkező hajót jeleztek.

A hír tovább fokozta derűs hangulatát, és bár annak idején aggodva küldte el hűgának a meghívást, most mégis feltétlen bizakodással tekintett egy boldog együttlét felé.

A hajó hosszan váratott magára, hiszen már régen túl voltak az ebédidőn, amikor árbocai felbukkantak a folyó legközelebbi kanyarulata mögül. Gatlard azonnal a kocsijáért küldött, és a rakparton türelmetlenül várta azt a pillanatot, amikor meggyőződhet róla, hogy a testvére tényleg a fedélzeten van-e.

Végre láthatóvá vált az egész hajó, és Gatlard a kéznél lévő távcsövével azonnal fürkészni kezdte, hogy már most megszabaduljon kétségeitől.

Igen! A fedélzeten a kapitány mellett ott állt egy fiatal nő, aki minden bizonnyal Gatlard hűga volt. Ekkor határozottan őt kezdte figyelni távcsövével, hogy megpróbálja felismerni arcvonásait, és észrevette, hogy a nő is egy távcsövel kémleli a rakpartot, amit a kapitány nyújtott oda neki. A parton már rengeteg szemlélődő gyűlt össze, hogy végignézzék a hajó érkezését. Gatlard gyorsan felugrott egy magas ládára, a távcsövel megint a hűga felé nézett,

és mivel a nő is még mindig őt figyelte, Gatlard gyorsan előhúzta batisztkendőjét a zsebéből, és a feje felett elkezdte lobogtatni. Aztán gyorsan megint a szeméhez emelte a távcsövet, és nagy öröme érzette, hogy a lány is integet felé.

Sajátos, számára eddig ismeretlen érzés ragadta magával. Ismét közel állhat egy emberi lényhez, akihez bensőségesen vonzódhat, bár még nem is ismeri, pusztán csak a vérbeli rokonság köti össze őket. Egyre buzgóbban, egyre kíváncsibban nézegette hűgát, aki kellemes, csinos jelenség volt, és az a gondolat, hogy boldogító sorsot teremthet a lány számára, jóleső érzéssel töltötte el, miközben ebben a pillanatban kétségbeesett gyűlölködése, amit minden nő iránt érzett, a hűga esetében távol állt tőle.

A hajó egyre közeledett, Gatlard odament a kikötés helyéhez, és buzgón nézett hűga felé, aki a fedélzeten a mellvéd mellett állva vizsnozta testvére integetését.

A hajó végre beállt a rakpart mellé, oldalán leeresztették a lépcsőt, Gatlard felsietett rajta, és odament hűgához.

– Ó, Jane, hát tényleg te vagy az? Te lennél az én szeretett hűgom? – kiáltott fel örömmel, megragadva a lány mindkét kezét.

– Igen, bátyám, Richard, tényleg én vagyok, tényleg én vagyok a hűgod, Jane, és kimondhatatlanul örülök neki, hogy lát-hat-lak, és megismerhetlek. Te vagy az egyetlen testvérem, aki után annyira vágyódtam – válaszolta a lány valamelyest elfogultan, de mégis tiszta szívből.

– Légy ezer örömmel üdvözölve hűgocskám, hűséges bátyára fogsz lel-ni személyemben! – folytatta Gatlard igen megindultan, szeretettel átkarolva a szép fiatal nőt, és bensőségesen megcsókolt.

Jane egyike volt azoknak a kellemes, ha nem is vakító női szépségeknak, akik nyugal-mukkal, nyílt és beszédes tekintetükkel és határozott, egyenes jellemükkel, először tiszteletet, aztán vonzalmat keltenek.

Nem túl magas, de szép, egészséges alkat volt, pompás, gesztenyebarna frizurával, világosbarna, értelmes tekintettel, sötét szemöldökkel és szempillával, és friss, pompás fogakkal díszített ajkakkal. Arca kedves és tiszta volt, virágzó színű, vonásai derűt és szelidséget sugároztak.

Miután túljutottak az első üdvözlő szavakon, és megszűnt közöttük a kezdeti feszültség, Gatlard szívből megköszönte a kapitánynak a gondosságot, melyben testvérét részesítette az út során, aztán kézen fogva a lányt, lekísérte a hajóról a rakpartra, ahol a hintója várakozott rá.

Félreismerhetetlen szerénységgel bízta magát Jane a bátyjára, hogy kocsijához vezesse, melyben helyet foglalt mellette, és barátságos bizalommal, mosolyogva nézett rá, mire Richard megragadta a kezét, és egy csókot lehelt rá.

– Megbocsáthatatlan tőlem, Jane, hogy már régen nem hívtalak magamhoz, és egyáltalán semmit sem tettem érted – kezdett bele Gatlard mély megindultsággal. – Amit veled szemben elkövettem, rajtam bosszulta meg magát, mert igen magányosan és elégedetlenül éltem. Hálaistennek most itt vagy velem, jelenléd boldogságot fog hozni a házamba.

– Ha egyáltalán lehetséges, rajtam nem fog múlni, Richard – válaszolta Jane szívélyesen. – Csak elnézőnek kell lenned velem szemben, és semmi olyat ne várj el tőlem, amit a szerény viszonyok között, melyben eddig éltem, nem tudtam elsajátítani, de megteszek minden tőlem telhetőt, hogy kívánságaidnak és ígérideknek megfeleljek.

– Semmi mást nem kívánok tőled, csak testvéri szeretetet, Jane. Részvételjes, őszinte szívet mindenben, amiben hiányt szenvedek – folytatta Gatlard. – Egy idő óta nem érintkeztem a világgal, és visszavonultan éltem. Bárcsak ne lennél túl magányos nálam, hiszen nem élek társasági életet.

– Akkor meg vagyok nyugodva – válaszolta Jane barátságosan. – Ez volt, amitől tartottam. Attól féltem, hogy előkelő köre-

idbe képtelen leszek beilleszkedni, a magányhoz pedig hozzá vagyok szokva.

Így beszélgetve elérték Gatlard palotáját, ahol néhány szolga már várt rájuk a márványlépcsőn.

Amint Jane kiszállt a kocsiból, kíváncsian és meglepetten nézett végig a fekete szolgákon, aztán rácsodálkozott a pompás, nagy épületre, és amikor Gatlard felvezette őt a lépcsőn és beértek a folyosóra, megszólalt:

– Milyen nagy és szép házad van, Richard!

– Remélem, jól fogod magad érezni benne – válaszolta Gatlard, kellemesen érintve a lány csodálkozásától. – Gyere, menjünk fel, és válassz magadnak egy szobát, az egész ház a rendelkezésedre áll. Érezd magad a ház úrnőjének!

Ezzel felvezette őt a lépcsőn a szalonba, amelynek ajtaját fekete komornyik nyitotta ki előttük, és beléptek a pompás szobába.

– Istenem, Richard, te itt laksz? – kezdett bele Jane meglepetten felé fordulva, hiszen neked fejedelmi berendezésed van!

– Hát elég kellemes hely – válaszolta hízelegve, és gyorsan átkísérte őt a szalonból nyíló terembe, ahol a lány állva maradt a csodálkozástól, és kezait összecsapva felkiáltott:

– Ilyen pompás lakhelye a királyunknak sincs a kastélyában!

– Ha neked tetszik, akkor meg is vagyok elégedve – válaszolta Gatlard, örömmel tekintve a kedves lány csodálkozó arcvonalaira.

– Ennyi pompás holmit még sohasem láttam egy helyen – folytatta Jane csodálkozva, miközben tekintete Louvencourt nagy ezüst virágtartójára és két gyertyatartójára tapadt.

– Micsoda pompás holmik, hol készültek ezek, Richard? – kérdezte megint, közelebb lépve, és még hozzáfűzte: – Hiszen ezek tiszta ezüsből vannak! Rengeteg pénzedbe kerülhettek!

– Persze nem volt olcsó mulatság – válaszolta Gatlard tompa hangon, gyorsan kivezetve hűgát a teremből egy másik helyiségbe. A lány a második emeleten választott szobát magának, ahonnan pompás kilátás volt a városra és környékére, Gatlard pedig segített neki a szoba elfoglalásában.

Körültekintően, nyugalommal és fáradhatatlan kitartással vette kézbe Jane bátyjának háztartását. Minden olyan pompásan működött együtt, mint egy óramű. A szolgák nem mertek még egyszer olyat tenni, ami ellen valami kifogása volt, de ennek ellenére udvariasan és barátságosan kezelte őket, és bár jelentős mértékben csökkentek a háztartási költségek, Gatlard mégis sokkal jobb körülmények között élt, mint korábban.

XXXV.

A település áldásos felvirágzása. Washington halála. Kormányváltás. Louisiana megvétele. Jótékonyság. Rosszindulatú pletykák. A hajnali piac. Az ismeretlen. Sárga rózsák. Az első üdvözlés. Szerelmi posta. Az elvárás. Ellenszegülés. Uniformisban. Az elhatározás.

Miközben Gatlard élete kedvezően alakult, Louvencourtéknál is jelentős változások történtek.

A Fekete-folyó, pontosabban a Washita mentén, ahogyan a folyót az erőd felett nevezik, a Santo Domingo-ból érkezett menekültek számos települést hoztak létre, és közöttük valamint New-Orleans között élénk volt a forgalom. Néhány kereskedő is letelepedett közöttük, akik különféle árúkkal elégítették ki a telepések igényeit, és ellenértékként elfogadták terményeiket.

Louvencourt települése teljesen megváltozott. Eltűntek a folyó menti, erődítményre emlékeztető házak, és a parttól némi távolságra a szép erdő árnyékában tekintélyes kétemeletes épület épült, habár csak fából. Körülötte széles, oszlopokon álló veranda húzó-

dott. Az oszlopokra örökké virágzó futórózsák és liánok futottak fel, a ház körül pedig pompás magnóliák, jukkák, jázminok és más virágzó fák virítottak dús, örökzöld lombjaikkal.

Louvencourt new-orleans-i munkásokkal építtette fel a házat, és az egyszerű, de izléeses belső berendezést is onnan szerezte be.

A ház előtt pompás virágoskert virított egészen le a folyóig, amelynek partján egy kedves kis kikötő volt. Előtte több hajó ringott a vízen.

Az erdőt tisztán tartott utakkal parkká alakították, és beljebb építették fel a szolgák lakásait és a gazdasági épületeket. A folyó mentén felfelé nagykiterjedésű szántóföldet létesítettek, ami nemcsak élelmiszerekkel látta el bőségesen a telepeseket, hanem a bőséges kukoricatermést a környéken értékesítették, és New-Orleans-ba is szállítottak belőle.

A folyó mentén lefelé elterülő prérin Louvencourt tehenekből, öszvérekből és lovakból álló csordái legelészték, a gazdasági épületek környékét pedig több száz tyúk, pulyka, gyöngytyúk és galamb népesítette be.

Lazare a tőle megszokott energiával, körültekintéssel és hűséggel irányított minden munkát gazdája érdekében, Ugahi pedig boldog megelégedettséggel felügyelte és látta el az egész csordát. Esténként hazaterelte a fejősteheneket a legelőről, visszahozta az öszvéreket és bikákat a szántóföldekről, ezen kívül vadászott, és irtotta a környéken ólálkodó ragadozókat. Louvencourt asztalát a legjobb vadhúsokkal, mézzel és ízletes halakkal, teknősökkel látta el, és a távoli vidékekről szép virágtöveket hozott, ezeket a kertben ültették el, aminek a gondozásáról a grófnő gondoskodott.

A gróf az egész település felügyeletével volt elfoglalva, és minden döntéséhez kikérte testvére és Lazare tanácsát.

Békesség és egyetértés uralkodott zavartalanul az uraság és a szolgák között. Az előbbi mindent megtett, ami erejéből kitelt, hogy életük elviselhető és kellemes legyen, a szolgák pedig örömeiket lelték abban, hogy kiérdemeljék az uraság elégedettségét,

hiszen oly nehezen küzdöttek meg közösen a sorssal, és miután győzedelmeskedtek, együttérzéssel köszönték meg egymás segítségét.

Sauvée, a kis indián lány állandó kísérője volt a grófnőnek, és anyukájának nevezte, ő pedig úgy ragaszkodott a gyerekhez, mintha a sajátja lenne. Gondosan nevelte őt, és nagy örömét lelte búbajos kedvencének testi és szellemi fejlődésében.

Ugahi csendes boldogsággal látta, amint gyermeke a tisztelt asszony gondozása következtében teljesen másként fejlődött, mintha a hozzá hasonló gyermekek körülményei között élt volna, és került, hogy túl gyakran érintkezzék vele, mert véleménye szerint ezzel nem akarta megzavarni fejlődését.

Csak néha, amikor egyedül találkozott vele a kertben vagy a parkban, és úgy gondolta, hogy senki sem látja őket, örömkönyvek között hevesen keblére szorította őt, és egyetlen, szeretett gyermekének nevezte.

Aztán figyelmeztette, szeresse a grófnőt, és legyen hálás neki, majd sietve távozott a közeléből.

Louvencourt gróf minden vállalkozásának sikere mellett lett vége az évszázadnak, de az év utolsó napjai gyászos hírrel teltek el, mert az az ember, akit a legnagyobb elismeréssel tisztelt Amerikáért, sőt az egész világért tett szolgálataiért, akit istenként tisztelt, Georg Washington, Amerika atyját magas tisztségéből magához szólította a Mindenható.

Ennek a nagytekintélyű, nemes embernek a halála nagyon megérintette Louvencourtot, mert mindig abban reménykedett, hogy Louisiana kiszabadulva Spanyolország áldatlan uralma alól az Egyesült Államok fennhatósága alá kerül, és akkor ő is élvezhetné Washington atyai gondoskodását.

De nem csak Louvencourt fájlalta Washington halálát, hanem egész Louisiana is gyászba borult.

Az új évszázad azonban ujjongásra okot adó hírrel köszöntött be, mert a San Ildefonso-ban megkötött szerződés szerint Spanyolország lemondott Louisianáról Franciaország javára.

Louisiana lakossága majdnem kizárólag francia eredetű, nagyjából francia bevándorló volt, így Franciaország fennhatóságát lakói a legnagyobb lelkesedéssel, ujjongva üdvözölték.

A fővárosban, New-Orleans-ban a legviharosabb módon nyilvánult meg az öröm, amikor leeresztették a spanyol zászlót, és helyette kibontakozott a francia.

Amikor az országot átadták az új kormánynak, Torrejon kapitány is elhagyta legénységével a Fekete-folyó melletti erődöt, és New-Orleans-ba vonult, hogy a spanyol főkormányzóval együtt behajózzon Havanna felé, akinek a palotájába a francia főkormányzó költözött be.

Ebből az alkalomból számos hivatalnok érkezett Franciaországból, akik után nemsokára egy színésztársulat, balett-táncosok, egy egész zenekar, egy sereg divátáros, parfümboltos, fodrász és cukrász érkezett New-Orleans-ba. Francia élet, francia szórakozások és vigalmak bontakoztak ki, és éjszakáról éjszakára zene és tánc tették élénkké a fővárost.

Ebben az időben a virginiai Thomas Jeffersont választották meg az Egyesült Államok elnökének, egy öreg katonát a függetlenségi háború idejéből, az elhunyt Washington barátját és jobb kezét, egy tisztát, nemes republikánust, aki már a függetlenségi háború alatt arra törekedett, hogy egyetlen darab amerikai föld se maradjon idegen hatalom kezében.

Elnökségének első lépései között tárgyalásba kezdett Franciaországgal, hogy Louisiana-t kiszabadítsa uralmuk alól, hogy az Egyesült Államok részévé válhasson.

Fáradozásait már 1800-ban siker koronázta, és Franciaország tizenötmillió dollárért eladta Louisiana-t az Egyesült Államoknak.

Bármennyire is francia beállítottságúak voltak Louisiana lakosai, és bármennyire is megörültek, hogy az anyaország kormány-

zása alá kerültek, mégis túlsúlyban voltak és csillogóbbnak látszottak azok az előnyök, amiben a kormányváltás következtében részesültek az Egyesült Államok részeként, így örömmel üdvözölték az amerikai zászlót, hiszen az alatt is igazi franciák maradhattak.

Louvencourt tiszta szívből, örömmel lett az Egyesült Államok kormányának alattvalója, hiszen mindig is ez volt a legnagyobb vágya.

Háza felett hatalmas zászló lobogott Amerika színeivel, alatta pedig közelebbi és távolabbi szomszédai gyülekeztek, hogy a jelentős eseményről fényes ünnepséggel emlékezzenek meg, amire a gróf hívta meg őket.

Louisiana birtokbavételét az egész Egyesült Államokban nagy lelkesedéssel és üdvözléssel ünnepelték, hiszen ott folyt a Mississipp, Amerika fő ütőere.

Csak Gatlardot érintette úgy a hír, mint egy villámcsapás, hiszen ettől kezdve Louvencourt gróf egy országban lakott vele, azonos jogok és törvények alatt.

A hír önmagában persze csak ijesztő mennydörgésnek számított, hiszen Louvencourtnak fogalma sem volt róla, hogy azonos országban lakik Gatlarddal, de azt a veszélyt, hogy a gróf a nyomára bukkanhat, egyre fenyegetőbbnek tartotta.

Az utóbbi években nyugodtan élt, hiszen lelkiismeretét folyamatosan igyekezett megnyugtatni jótettekkel, minden szenvedőnek segítségére sietett Philadelphiában, szegényházakat, kórházakat, árvaházakat alapított, és százezreket adott ki Philadelphia lakóinak jólétéért. Lelkiismerete azonban nem aludt el, nem hagyta tartósan nyugalomban, és egyre újabb és újabb jótettekre készítette.

Testvére, Jane azonban szorongó helyzetében mindig vigaszt és segítséget nyújtott neki, és gyakran, amikor éjszakánként felriadt nyomasztó álmából, régi, kísérteties látomások által kiűzve

ágyából, odarohant húga ajtajához, és könnyörögni kezdett neki, hogy nyújtson társaságot számára, mert nem tud aludni.

Félelmekkel, víziókkal terhelt rohamai időnként olyan hevesek voltak, hogy döbbenetében hangosan kezdett beszélni a lelki szemei előtt felbukkanó jelenségekhez, és kiáltozva igyekezett menekülni előlük. Személyzete ismételten megfigyelte ebben az állapotban, és ilyenkor hallgatóztak utána. A városban híre terjedt annak, hogy Gatlardot éjszakánként gyakran gonosz szellemek látogatják, akik körülhajszolják őt az egész házban. Voltak, akik úgy vélekedtek, hogy gyilkosság terheli a lelkét, mások pedig azt gondolták, hogy a kincseiért eladta lelkét az ördögnek, és azért igyekszik ennyi jócselekedetet tenni, hogy így könnyítsen a lelki ismeretén.

Számos jótette miatt ennek ellenére tisztelték őt, és aki találkozott vele, aggódva és sajnálkozva nézett utána. A nyugtalanul és ziláltan átélt évek következtében korán kezdett öregedni, arca száraz, sárgásszürke színre váltott, már nem járt olyan egyenesen, mint fénykorában szokása volt, és tekintete elhomályosult. Már külső megjelenésére sem adott, amit korábban oly nagyra értékelt. Hosszú, szürke kabátban járt, és teljesen közömbös volt számára, hogyan áll a nyaka köré tekert sál.

Amikor el akart menni otthonról, Jane gyakran odalépett hozzá, és tréfás megjegyzéseket téve megkérdezte, egy fiatalember hogy lehet ilyen trehány, és megkötötte a nyakkendőjét, vagy egyenesre gombolta a mellényét, ha figyelmetlenül félregombolta azt.

Húgának mindig hosszasan kellett kérlelnie, míg végül rászánta magát egy kis sétakocsikázásra, vagy vendégeket hívjanak meg, ha mást nem, legalább a könyvelőjét.

Jane éveken át magányosan, egyedül éledegelt, minden idejét a háztartásra és bátyjára fordította, és ha távozott otthonról, a legtöbb esetben vagy a piacra vagy a templomba ment. Ennek ellenére elégedett volt azzal, hogy teljesítette bátyja iránti kötelezettség-

gét, akinek amint jól tudta, nagy szüksége volt a segítségére és támogatására.

Nyáron, amikor nagy hőség volt, napfelkelte előtt volt piac, így az éjszakai vágásokat frissen tudták eladni. Jane szívesen saját maga gondoskodott arról, hogy bátyja a legkedveltebb falatokat kapja meg. Különben is kedvelte, ha maga válogathatja meg az élelmiszereket, ezért egy néger lány kíséretében rendszeresen ő járt a piacra, ahol mindig igen élénk élet folyt. Az embertömeg hömpölygött a csarnok épületeiben, leginkább olyanok, akik bevásárolni akartak, de akadtak, akik csak szórakozásból tértek be, hogy megnézzék a forgatagot, igyanak egy csésze kávé, vagy megnézzenek néhány csinos szempárt. Ilyen szándékkal mindig számos előkelő fiatalember is előfordult kalandra vágyva, amihez a piac megfelelő terep volt.

Jane Gatlard, a milliomos húga már régebben magára vonta a fiatal urak figyelmét, és néhányan meg is próbálták, elkapni tekintetét, és ha ez olykor sikerült is, a tekintet mindig ugyanaz maradt, nem mutatott semmiféle érdeklődést.

Csak egyetlen fiatalember volt, akivel gyakran találkozott a számtalan gyertya és lámpa fényében a piac épületeiben, aki szerény, tisztességes viselkedésével, és szép, férfias megjelenésével magára vonta figyelmét, és ha olykor véletlenül nagy, fekete szemébe nézett, a férfi mindig mintha zavartan tért volna ki tekintete elől.

Fogalma sem volt róla, hogy ki az illető, de rendszerint annak a mészárosnak a közelében tartózkodott, akinél Jane húst szokott vásárolni. Mindig már messziről észrevette őt, a henteshez legközelebbi oszlop mögött állva, amint felé néz, hiszen magas volt, a legtöbb embernél magasabb, és olyan sötét, csillogó szemei voltak és hullámos, fekete haja, hogy a lánynak feltétlenül észre kellett vennie őt.

Egyik reggel is Jane lassan közeledett a csarnokban, mert túl nagy volt a tumultus, és amikor a henteshez ért, szokása szerint az oszlop mellé nézett, és valóban, ott állt ismét a magas fiatalember,

felé nézve, azonban alig ért oda a henteshez, az ismeretlen máris eltűnt.

A hentes szép jó reggelt kívánt neki barátságosan, és miközben lekanyarította a szokásos darabot a felfüggesztett marhahúsról, a lány tekintete megakadt egy szál pompás sárga rózsán, ami a gyertyák között egy vízzel teli pohárban állt az asztalon.

– Ej, micsoda szép rózsája van, uram! – mondta Jane meglepetten a hentesnek, és felemelte a rózsát, hogy megszagolja illatát.

– Vigye magával, kisasszony – válaszolta barátságosan a férfi, számomra nincs semmi jelentősége.

– Ha tényleg nem sajnálja, hogy megfosztom tőle, akkor szívesen elfogadom, mert bevallom, korábban még sohasem láttam ennél pompásabb rózsát – válaszolta Jane örömmel, és kivette a virágot a pohárból.

– A hentes betette a húst Jane szolgájának kosarába, Jane pedig még egyszer megköszönte a pompás virágot, és tovább indult a csarnokban a zöldséges részleg felé.

Ott is voltak bizonyos vidéki emberek, akiktől szívesen vásárolt, és amint odalépett az egyik árushoz, nem túl messze ismét felismerte a fekete szemű fiatalembert, aki őt figyelte, de hirtelen megint eltűnt egy oszlop mögött.

A rózsát óvatosan kezében tartva Jane hazatért, ahol egy pohár vízben varróasztalára tette a virágot, és egész nap örült neki. Különös volt, hogy akárhányszor a virágra nézett, a feketeszemű fiatalemberre gondolt, akivel ma háromszor találkozott.

Ki lehet ez a férfi? – gondolkodott rajta még késő este is, amikor le akart feküdni, és a rózsát kitette az ablakba.

Mindenesetre egy igen tisztességes ember, ezt egész lényén látni lehetett.

Másnap reggel Jane szokatlanul korán ébredt, és már indulásra készen állt, amikor a szolgálólány belépett hozzá szobájába, hogy

megkérdezze, ma is személyesen akar-e kimenni a piacra, mert gyakran az is előfordult, hogy a bevásárlást őrá bízta.

– Igen, én is jövök, készülj fel te is hamar – válaszolta Jane, aztán rövidesen lement a földszintre, ahol a néger lány már várta.

A piac még meglehetősen üres volt, mert még igen korán volt, amikor Jane belépett a csarnokba, és körbenézett, hogy ismeretlen barátja ott van-e már. Természetesen ott volt. A megszokott helyen állt nem messze a hentestől, és nagy szemeivel messziről őt figyelte.

Jane gondolkodni kezdett, mi lehet az oka annak, hogy mindig, ráadásul ma ilyen korán ugyanazon a helyen áll, majd arra gondolt, talán csak nem ő maga lehet ennek indítéka?

Amikor közeledett hozzá, határozottan érezte, hogy orcái elpirulnak, és nem akart megint felé nézni, de amikor odalépett a henteshez, tekintete mégiscsak elsiklott a fiatalember mellett, és úgy vélte, hogy ennyire élénknek még sohasem látta őt.

– Nem, ez nem lehet igaz, már megint ezek a rózsák! – kiáltott fel meglepetten Jane, amint maga elé nézett az asztalra, ahol egy nagy pohárban egész csokor sárga rózsza virított. – Honnan szerzi ezeket? Milyen csodálatosak!

– A rózsák önre várnak, kisasszony, mert tegnap annyira tetszett magának az az egyetlen szál – válaszolta a hentes barátságosan.

– Nem, tényleg nem, ön olyan jó, hogy tényleg annyira szégyellem magam, elfogadni ezeket a virágokat – válaszolta Jane, miközben ajkaihoz emelte a csokrot.

– Ó, az a néhány szál rózsza, kisasszony! – válaszolta a mészáros, szorgosan tevékenykedve a hús körül anélkül, hogy Janra nézett volna, míg a kívánt darabot be nem tette a néger lány kosarába.

– Hogyan is köszönhetném meg a jószágát uram? – szolt Jane ismét a henteshez, miközben a rózsákat megint az ajkaihoz emelte.

– Azzal, kisasszony, hogy elfogadja a virágokat, és örül nekik – válaszolta a férfi mosolyogva, mire Jane még egyszer megköszönte, és elköszönve tőle, elindult. Amikor azonban az oszlop felé fordult, észrevette az idegen csillogó tekintetét, aki ezúttal nem ment el. Jane elvörösödött, és a rózsákat ajkaihoz emelte, amikor elment mellette. Ekkor a fiatalember tisztelettudóan megemelte felé a kalapját, Jane pedig válaszolt a köszönésre, alig tekintve felé.

Olyan melege lett. Megduplázta lépteit, és a hentesek csarnokából egyenesen hazasietett.

Nem nézve sem jobbra, sem balra, érte el szobáját. A rózsákat egy pohárba tette, ledobta sálját és vászonkalapját, és odalépett a tükör elé. Orcái még mindig izzottak, és a szemeit, vélekedett, még sohasem látta ennyire csillogni.

Némán megrázta a fejét, a rózsákat varróasztalkájára tette, még egyszer mélyen beszippantotta illatukat, aztán elhagyta a szobát, hogy megreggelizzen a bátyjával, és utána nekilásson a ház körüli feladatainak.

Így telt el a délelőtt, és csak röviddel ebéd előtt tért vissza Jane a szobájába, ahol gyorsan odaugrott a rózsákhoz, és felkapta az asztalról, mert rájuk süttött a nap, amitől túlságosan kinyíltak.

– Még éppen időben, különben elhervadtak volna – motyogta maga elé, csodálva a kezében tartott virágokat, de hirtelen össze-rezzent, amint belenézett a legnagyobb rózsába, amely a Nap melegétől teljesen kinyílt, és halkán felsikoltott:

– Istenem, ez meg micsoda?

Ezzel jobbjának finom ujjaival benyúlt a virágba, és egy apró, összehajtogatott papírt vett ki belőle, ami gombostűvel volt rögzítve.

A papír remegett az ujjai között, amikor kinyitotta, és odaugrott vele az ablakhoz. Rendkívül apró betűkkel volt írva, amit elolvasott:

Bensőségesen és őszintén szeretem, kisasszony, de bátyjának gazdagsága miatt attól tartok, hogy félreért engem.

*Leo Horton
a U.S. tüzéségének hadnagya*

Hosszasan állt ott dermedten, tekintetével a cetlire meredve, és újra meg újra elolvasta az írást, végül halkan megszólalt.

– Leo Horton?

A papírral a kezében a szófához ment, és gondolataiba mélyedve leült. Úgy tűnt számára, mintha hirtelen egy olyan jövő nyílna meg előtte, amelyet fantáziájában eddig még sohasem képzelt el. Jóllehet korábban már felmerült benne a gondolat, hogy valamikor szeretne megházasodni, de ezzel kapcsolatban határozott képet sohasem képzelt maga elé, most azonban tisztán és színesen látott maga előtt gondolatban egy ilyen lehetőséget. Leo Hortont látta maga mellett, látta, amint szép szemeivel boldogan tekint felé, hallotta szeretetteljes, kedves szavait, érezte kezét a sajátjában, és ajkait a száján. Aztán összerezdült, mert ebben a pillanatban eszébe jutott a bátyja, hiszen mit szólna hozzá, ha szeretne megházasodni. Itt hagyhatná? Itt volna szabad hagynia őt, és követhetné a férjét? Gyors válasza erre a kérdésre igenlő volt, de aztán megint kétségei merültek fel, és vitába keveredett saját magával, érezhet-e vonzódást Hortonhoz, vagy sem, hiszen kedvelte, már régen kedvelte őt, és jól érezte, hogy nehezebb esne, ha távol kellene maradnia tőle. Másnap azonban semmi esetre sem akart a piacra menni, mert úgy érezte, hogy ezzel hasonló nyilatkozatot adna neki, mint amelyet tőle kapott, ezt pedig nem tehetette meg, nem volt szabad megtennie.

Ilyen lelkiállapotban tanácskozott hosszasan saját magával, míg végül arra az elhatározásra jutott, hagyni fogja, hogy a sors elrendezze a dolgot, ő maga nem tesz semmi olyat, amivel köze-

lebb engedné magához Hortont, de nem is fog kitérni előle, hiszen kedvelte, és úgy érezte, hogy ez így is fog maradni.

Elmélkedéséből felriasztotta, hogy ebédhez hívták, mire lesietett az ebédlőbe, a hol a bátyja már várt rá.

– Örülök neki, Jane, hogy ilyen frissnek és egészségesnek látszol, ma különösen kivirultál – szólította meg őt Gatlard, amikor helyet foglaltak az asztalnál, és barátságosan megveregette a karját. – Az ég küldött téged hozzám, hogy védelmezzél, és gondomat viseljed, megédesítsd utolsó óráimat, és végül lecsukd majd szemeimet.

Gatlard első megszólalására még inkább Jane arcába szökött a vér, utóbbi szavaitól azonban kezdett elsápadni, és szerény hangon válaszolt:

– De Richard, ne mondj ilyeneket! Férfi vagy, és a természet törvényei szerint hosszabb életre számíthatsz, mint jómagam.

– A mi esetünkben nem így lesz, Jane, előtted sokkal korábban fogom lehunyni szemeimet, és örökösömként hagylak magam után. Meg kell azonban ígéred, hogy sohasem fogsz megházasodni, mert nagy vagyonod miatt akarják majd megkérni a kezéd, és boldogtalanná fognak tenni.

Jane még jobban elsápadt, és néhány pillanatig késlekedett a válasszal, de aztán összeszedve magát nyugodt tekintettel bátyja szemeibe nézett, és válaszolt neki:

– Ezt nem akarom, és nem is fogom megígérni neked, Richard, mert ha az ég egy őszinte, és igazán szerető férfiszívet vezetne el hozzám, hálátlanság lenne elutasítani, és megtagadni a természet szerinti rendeltetésemet. Aki saját akaratával teljesen tudatosan a természet törvényei ellenében cselekszik, saját magát teszi boldogtalanná, hiszen ezek Isten törvényei, melyeket azért ültetett el szívünkben, hogy kövessük őt.

Jane elhallgatott, tekintetét azonban nyugodtan bátyjára szegezte, akinek elborultak arcvonásai, összevonta szemöldökét, és egy ideig késlekedve a válasszal, viszonzta tekintetét, de aztán

látható heves belső megindultsággal, ámde magára kényszerített nyugalommal válaszolt:

– Ezek szerint, ha te nem akarsz megóvni magad a szerencsétlenségtől, akkor nekem kell megtennem. Attól nem tarthatlak vissza, hogy odaadd magad egy valóban szerető férfiszívnek, aki az én vagyonomhoz is hozzá akar jutni, de ebben az esetben örökség nélkül fogsz maradni, mert halálomat követően egyetlen dolgért sem fogok rád hagyni, hogy az a valóban szerető férfiszív tényleg saját magadért akarjon téged feleségül venni.

Aztán Gatlard a tányérja fölé hajolt, és elkezdett enni. Jane-nen azonban hideg borzongás futott végig erre a magyarázatra, mert gondolataiban felmerültek mindazok az évek, amelyeket hűséges testvéreként magányosan és gondokban, örömek nélkül áldozott fel bátyjáért, és úgy érezte, hogy ezt a magyarázatot nem érdemelte meg.

Sértve érezte magát, és rideg hangon válaszolt:

– Köszönetet mondok neked ezért a fejtegetésért, mert most már sokkal inkább képes leszek bizonyosságot szerezni róla, hogy egy férfi nem a te pénzédért, hanem tisztán saját magamért kéri meg a kezemet.

Mindketten elhallgattak, az ebédet gyorsan befejezték, és Gatlard emelkedett fel először, majd elhagyta a szobát úgy, hogy Jane-t akár egy pillantásra is méltatta volna, ő pedig mély megindultsággal tért vissza szobájába, asztalkájáról a poharat a rózsákkal az ablakhoz vitte, és letette a párkányra.

Tekintetét a virágokra szegezve karját az asztalra támasztotta, és fejét a kezére hajtotta.

Mélyen fellélegzett, mintha lelke nagy tehertől szabadult volna meg. A bátyja saját maga eresztette el őt, mostantól kezdve már nem lesz igazságtalan vele szemben, ha érzelmeinek engedve közeledik Hortonhoz, viszont saját magával szemben követne el nagy igazságtalanságot, ha ezt nem tenné meg, mert a férfi kedvelte, és ő is kedvelte őt, és bátyjának minden kincse sem pótol-

hatta volna élete boldogságát, amiben neki, a vénkisasszonynak egy szerető hitves mellett még része lehet. Ekkor határozta el, hogy közelíteni fog Hortonhoz, hogy megismerhesse, és az övé lehessen, ha tényleg megfelel annak a képnek, amit elképzelt róla magának.

Homlokát felemelte a kezéről, karjával az ablakpárkányra támaszkodott, és gondolataiba merülve lenézett az utcára, de boldog örömmel rögtön össze is rezdült, mert az utca másik oldalán lassú léptekkel Horton közeledett a járdán, és már messziről ablaka felé nézett.

Ezúttal egyenruhában volt, amiben Jane eddig még sohasem látta. Az uniformis jól állt neki, igen szép, atléta alkatú férfi volt, büszke, de mégis fesztelen járással, mintha érezné lépteinek erejét.

Első pillanatban Jane visszariadt az ablakból, de miért is okozna fájdalmat neki, hiszen azért jött erre, hogy lássa őt, és minden bizonnyal üdvözölni akarja. Odalépett a nyitott ablakhoz, játszadozni kezdett batisztkendőjével, és lopva a hullámos, fekete hajú férfi felé nézett, és ekkor az kétszer-háromszor üdvözlésként intgetett felé, és Jane barátságos mosollyal válaszolt neki.

Horton elhaladt a ház előtt, Jane pedig kitámaszkodott az ablakba. Oldalvást utána nézett, míg el nem érte a következő utcasarkot, ahonnan még egyszer visszanézett felé, aztán bekanyarodott a másik utcába, és eltűnt szemei elől.

A kocka el volt vetve, Jane érezte, hogy Hortonhoz tartozik, és jól tudta, hogy most választ adott levélkéjére. Nem tett szemrehányást magának, hiszen maga a bátyja készítette őt erre a lépésre.

Most már viszont kell látnia Hortont, beszélnie kell vele, de hol? Talán a piacon? A piac nem az a hely, ahol ismerkedni akart, de hol lehetne máshol? Nem az lenne a legjobb, ha a férfi kiderítené, mikor megy templomba?

Igen, ma este templomba fog menni, és úgy gondolta, hogy odafelé, vagy visszafelé jövet odalép majd hozzá, és akkor szóba is fog állni vele.

XXXVI.

*A templomban. Igazi szerelem. Bátor tett. Kínos bizonytalanság.
A hír. Beteglátogatás. Szigor. Boldog viszontlátás.*

Lassan telt el a nap, és Jane óráról órára egyre inkább várta az estét és fokozódott a reménye, hogy találkozni fog Hortonnal.

Végre leszállt az est a városra, kigyulladtak a lámpák, és gyertyák fénye villant az ablakokban.

Lelkileg elhatározva, de mégis remegő kézzel öltötte magára fátylát és sáljába burkolódzott. Felkapta imakönyvét, és útnak indult a templom felé.

Lassan ment, és körülötte még sokan mások is ugyanabba az irányba haladtak az utcán. Tekintetével egyre kereste maga körül Horton magas alakját, és minél közelebb ért a templomhoz, annál inkább visszafogta lépteit. Végül odaért a bejárathoz anélkül, hogy meglátta volna, akire számított.

Az épület már megtelt hívőkkel, és Jane áthaladva a tömegen üres ülőhely után nézelődött, és ekkor balra egy oszlop mellett meglátta Hortont, és találkozott tekintetük.

Örömteli rémület ragadta magával, és gyorsan belépett az egyik padosorba egy üres ülőhely felé. Helyet foglalt, és kinyitotta az imakönyvet, de aztán felette átnézve megint Horton felé nézett.

Az ének elkezdődött, és Jane ájtatos szívvel énekelt, és Istenhez fohászkodott, hogy helyes irányba terelje lépteit.

Időről időre azonban oldalra nézett Horton felé, aki az oszlop árnyékában állt, és úgy tűnt, hogy sötét szemeit továbbra sem veszi le róla.

A lelkész nagy beszédet mondott, amire Jane áhítattal figyelt, aztán elmondta imáját, és megáldotta a gyülekezetet, Jane közben mélyen imakönyve fölé hajolt arcával, de amikor felzendült az ének, megint Horton felé nézett, aki még mindig ott állt az oszlop mellett, és őt figyelte.

Az ének abbamaradt, az orgona hangjai még hullámoztak utána, az emberek felemelkedtek ülőhelyeikről, és ekkor Jane észrevette, hogy Horton elindul a kijárat felé, ő pedig a tömeggel ugyanabba az irányba haladt.

Fátylát leeresztette arca elé, kiment az utcára, és a járdán elindulva sáljába burkolódzott. Amikor a következő utcasarokhoz ért, Horton odalépett mellé. Udvariasan köszönt neki, és elfogódott hangon szólította meg:

– Megkockáztatom megkérni, kisasszony, hogy néhány szóra hallgasson meg.

– Az én engedélyemre ehhez aligha lesz szükség, Horton úr – válaszolta Jane halkán szorosabbra húzva maga körül a sálját, miközben a férfi mellett átért az utca túloldalára.

– Kérem, menjünk egy ideig ezen az utcán, hogy kikerüljünk az emberek áradatából – folytatta Horton udvariasan, és a járdán befordult balra, miközben Jane hallgatagon mellette maradt.

– Megkapta üdvözetemet a rózsában, kisasszony? – kérdezte Horton némi szünet után.

– Igen, Horton úr – válaszolta Jane, és eredménytelenül próbálta meg összeszedni magát, mert mindent elfelejtett, amit eltervezett, hogy mondani fog neki.

– És nem haragudott meg érte? – kérdezte tovább Horton.

Jane ekkor minden erejét összeszedve fátylát félrehúzta arcáról, és megszólalt:

– Erről már tudomást szerezhetett, amikor visszaintettem önnek az ablakból. Hogyan is haragudhattam volna meg azért a jószágos érzésért, amivel megajándékozott!

– A legjobb volt, amit adhattam magamból, kisasszony, amit adnom kellett. Már olyan régen tiszteltem és szerettem magát, de nem mertem megmondani, mert könnyen juthatott volna arra a gondolatra, hogy bátyjának gazdagsága vezetett önhöz – folytatta Horton meleg hangon és megindultan.

– És ha én elmondom önnek, hogy a bátyám ki fog tagadni az örökségéből, ha a kezem egy férfinak nyújtom, és ezt követően magamon kívül semmit sem tudok nyújtani? – vetette közbe Jane kérdő hangon.

– Ó, ez a legjobb, hiszen akkor már semmi sem áll közöttünk, akkor aggodalom nélkül nyújthatom önnek hűséges szívem és kezem, és ezt ezennel meg is teszem, kisasszony, nyíltan, és minden feltétel nélkül!

Ezen szavak mellett kezét nyújtotta Jane felé, majd szeretettel kérlelni kezdte:

– Legyen az enyém, Jane, őszintébb, bensőségebb szerelmet egyetlen férfi sem nyújthat önnek ezen a Földön.

– A magáé vagyok, Horton, egész lényemmel önhöz tartozok, és hűséges szerelmem fogja pótolni azokat a javakat, amelyek nem állnak rendelkezésemre. Már régen a szívembe zártam, amikor még nem is adtam ennek jelét – válaszolta Jane, leküzdve elfogultságát, és kezét a fiatalember kezébe tette.

– Drága Jane, jószágos, édes angyalkám, az enyém vagy egy egész életre, és nincs olyan hatalom, amely elszakíthatna tőlem – mondta Horton halk, ujjongó hangon, erős karjával átkarolva a boldog szüzet, és bensőséges, forró csókot adva ajkaira.

– A tiéd vagyok, Leo, mindaddig, amíg dobog a szívem – suttozta Jane, boldogságtól mámorosan, a szeretett férfi keblére simulva.

– Látod, Jane, a jövőnk így is, úgy is biztosítva van, kezdetben persze kicsit össze kell húznunk magunkat, hiszen nem nagy a jövedelmem, de nemsokára kapitány leszek, és akkor már túl leszünk minden gondon – mondta Horton, miközben karba öltve lassan tovább sétáltak a gyéren megvilágított, magányos utcán. Ezen kívül egyetlen örököse vagyok a gazdag Pannel úrnak, mivel elhunyt édesanyám az egyetlen testvére volt.

– Akkor neked Pannel úr igazi nagybácsikád, ugyanaz a Pannel, aki befogadta vállalkozásába a bátyámat, amikor szegény fiatalemberként ide érkezett Írországból? – kérdezte Jane meglepetten.

– Igen, valóban róla van szó, egy szeszélyes öregúr, akinél elrontottam a lehetőségeimet, mert nem léptem be a vállalkozásába, mivel katona akartam lenni. Ennek ellenére jól állunk egymással, bár még mindig nem hajlandó nekem egyetlen dollárt sem adni. Hála istennek, nincs is szükségem semmire sem tőle, mert kijövök a fizetésemből. Ha pedig összeházasodunk, akkor tanítani fogok, matematikát és földmérést, amivel csinos kis összeget kereshetek mellékesen, mert az ilyenfajta oktatásért igen komoly összegeket fizetnek. Ha pedig a nagybácsikám megenyhül, úgy is jó, ha pedig nem, akkor nélküle is boldogulni fogunk.

– Én pedig nem szeretném, ha sokba kerülnék neked, Leo, a háztartásunkat takarékosan fogom intézni – mondta Jane boldog megindultsággal.

– Mi a véleményed, Jane, elmenjek a bátyádhoz, és jelentsem be neki az eljegyzésünket? – kérdezte Horton.

– Ezt még gondoljuk meg, Leo, a lehető legkevesebb fájdalmat akarom okozni neki, mert nem akar elengedni magától, és gondold meg, ráadásul ma ebéd közben azt követelte tőlem, ígérjem meg neki, hogy halála után sem fogok megházasodni, különben kitagad az örökségből, és egyetlen dollárt sem fog rám hagyni. Én azonban határozottan megtagadtam, hogy ilyen ígéretet tegyek, hiszen éppen ma reggel kaptam meg kedves leveledet.

– És mi lenne, ha leveleznénk?

– Az nem fog menni, Leo, hiszen a levelek könnyen bátyám kezébe kerülhetnének, de reggelenként a piacon találkozhatunk, és esténként is, amikor templomba megyek.

– Pannel bácsikámmal azonban közölnöm kell jegyességünket, hiszen fura egy ember, és igen rossz néven venné, ha nem tenném meg.

– De akkor azt is mondd meg neki, hogy egyelőre tartsa még titokban, mert a bátyám nem akar engem elengedni magától – válaszolta Jane aggodalmasan, és némi szünet után folytatta:

– Hol laksz tulajdonképpen? Abban az esetben, ha sürgősen közölni szeretnék veled valamit, a komornámat elküldhetném hozzád, aki nagyon hűséges és megbízható.

Horton pontosan körülírta, hol lakik, és közben kiértek a főutára, amely egyenesen levezetett a folyóhoz.

Alig érték el a sarokházat, amikor rémült segélykiáltásokat hallottak feljebbről az utcán, és szapora lódobogást és egy kocsizötykölődését lehetett hallani.

– Istenem, megvadultak a lovak! – kiáltott fel Horton, és kilépett a ház elé, amikor egy nyitott kocsival, amelyből a segélykiáltások hallatszottak, lefelé vágattak a lovak, és a lámpák fényében látni lehetett, hogy a bakon nincsen kocsis.

Horton egy ugrással az utca közepén termett, a rohanó lovak felé ugrott, az egyiket elkapta a fejénél és a sörényénél, és rajta csüngve elszáguldottak Jane mellett, lefelé a folyó irányába.

– Ó, istenem, Horton! – sikoltott fel rémülten Jane, eltámolyogva a ház lépcsőjéig, és ott ájulás közeli állapotban lerogyott. Ugyanabban a pillanatban nyílt az ajtó, és egy idős ember lépett ki. Megpillantotta Jane-t, lehajolt hozzá és megszólította:

– Megsérült a kocsitól, kisasszony?

– Ó nem, csak megrémültem, már el is múlt – válaszolta Jane, összeszedve magát, és lassan felállt, bár még mindig szédült.

– Hogy hívják, kisasszony, és hol lakik? – kérdezte részvétellel az öreg.

– Jane Gatlard a nevem, uram – válaszolta, és indulni akart.

– Istenem, csak nem Gatlard úr testvére? – kérdezte az úr meglepődve. Engedje meg, hogy elkísérjem, egyébként is felfelé tartok az utcán. Bizonyára a templomból jön.

– Igen, uram, – válaszolta Jane. Azért jöttem erre, hogy lerövidítsem az utat.

Az öreg aztán érdeklődött bátyja hogyléte felől, igen tisztelt barátjaként emlegette, és azt is elmondta, milyen régen van abban a szerencsében része, hogy ismerheti.

Így értek el ahhoz az utcához, ahol Gatlard palotája állt, és Jane köszönettel el akart búcsúzni udvarias kísérijétől, aki azonban egészen a lakásáig kísérte, majd a legudvariasabban ajánlotta magát.

Jane a szobájába sietett, letette a sálját és fátylát, aztán az ebédlőbe ment, ahol bátyja megjelenésére várt, aki ilyenkor szokott hazaérni az olvasóteremből.

Rövidesen be is lépett a szokásos „jó estét Jane” köszönéssel, üdvözlésként kezet nyújtva neki, majd helyet foglalt vele az asztalnál, hogy elfogyasszák a vacsorát. Ő vezette a társalgást, és úgy tett, mintha egyáltalán nem is támadt volna közöttük nézeteltérés az ebéd során. Azt gondolta, hogy figyelmeztetése elég lehet Jane számára, hogy távol tartsa őt a házasság gondolatától, és helyre akarta állítani a régi barátságos, békés viselkedést.

Jane megtett mindent, hogy ne árulja el kedvese iránti aggodalma miatti belső viharát, majd fejfájásra panaszkodott, hogy mihamarabb távozhasson.

Álmatlan éjszakája volt, és alig várta az órát, amikor indulhat a piacra, és amikor végre elérkezett ennek ideje, a legrövidebb úton a henteshez sietett, hogy meglássa, ott van-e Horton, vagy hallhat-

e róla valamit. Ő azonban nem jelent meg, a hentes pedig nem hallott a kocsi-val kapcsolatos balesetről, ami az előző este történt.

Reszkető szívvel ment Jane végig a piacon, és mindenfelé Horton után fürkészett, de nem talált rá, és most már semmi kétsége sem maradt, hogy szerencsétlenség történt vele.

Mit is tehetne, mihez is kezdhetne, hogy hírt kapjon róla, érte érzett aggodalma miatt majd meghasadt a szíve. Hazasietett, mert közben már késett, és reggeli előtt még sok dolga volt.

Bármerre ment, bárhol állt meg, a kedvese körüli gondolatai nem hagyták nyugodni, képzeletében súlyosan sebesülten látta, holt-nak képzelte maga elé, és saját magával is küzdenie kellett, hogy ne menjen azonnal a lakásához, hogy hírt szerezzen róla.

Reggeli közben Gatlard igen barátságos volt Jane-hez, mert észrevette, hogy zavartan viselkedik, és azt hitte, hogy ez a tegnapi véleményével van összefüggésben.

Miután elment az irodájába, Jane egyre nagyobb késztetést érzett, hogy saját maga siessen Horton lakásához, mert bármennyire is engedelmes volt komornája, mégis tartott tőle, hogy beavassa titkába, aztán az is eszébe jutott, hogy Horton ma reggel szolgálatban lehet, ami visszatarthatta attól, hogy reggel kijöjjön a piac-ra.

Kétségek között, mit kellene tennie, telt el a reggel, és Jane az estében kezdett reménykedni, amikor majd templomba megy.

Gatlard röviddel ebéd előtt ért haza, és az asztalnál igen jó hangulatban volt, mert ezen a reggelen megint eladott jó néhány építési területet, és ez mindig jó hangulatra derítette. Étkezés közben azon igyekezett, hogy felvidítsa hűgát, azt a tréfás szemrehányást téve neki, mennyire takarékos, és alig fogyaszt valamit.

Jane azonban komoly maradt, bár barátságos, mert gondolatait képtelen volt elterelni attól a bizonytalanságtól, ami kedvese sorsa miatt kínozt-a.

Szokásához híven Gatlard ebéd után odaült az ablakhoz és kinyitotta az újságot, amit a komornyik hozott be neki, miközben Jane kávé-t töltött a csészékbe.

– Ejha, egy hajszálon múlt az életük – kezdett bele némi szünet után, feltekintve az újságból. – A polgármester felesége és gyermekei tegnap este közel voltak ahhoz, hogy a folyóba hajtsanak. Megvadultak a lovaik, és csak egy tüzértiszt hősiességének köszönhatték csodával határos megmenekülésüket. Ki lehet ez a Horton hadnagy? A tisztikar díszének, és a fiatal emberek mintaképének nevezi őt a cikk.

Jane megremegett és elsápadt, a kannát letette az asztalra, kezével megtámaszkodott, hogy ne essen össze, és hátat fordított a bátyjának anélkül, hogy válaszolt volna.

– Belecsimpaszkodott az egyik lóba, és a ló a folyóig vonszolta, és épp a parton sikerült földre rántania, különben a kocsi utasaival együtt belezuhant volna a folyóba. A gebe rázuhant a fiatalemberre, akit élettelenül vittek el a helyszínről, és egész éjjel arra számítottak, hogy kiszenved, de ma reggel állítólag már jobban van.

Jane ekkor felé fordult a kávézóasztaltól:

– Horton haldoklik? – kiáltotta a legnagyobb kétségbeeséssel. Horton a vőlegényem, a menyasszonya vagyok, azonnal hozzám kell mennem, látnom kell! – és ezekkel a szavakkal kirohant az ebédlőből, fel a lépcsőn, a szobájába.

Gatlard mint akit vihar hajt, úgy rohant utána, és éppen akkor ért a szobájához, amikor a húga már felkapta a kalapját és a sálját.

– Vissza, Jane! Mit akarsz tenni? – kiáltotta haragosan, és remegve felháborodásában.

– A kötelességemet! – kiáltotta oda neki, és félrelökve az útjából szinte repülve rohant lefelé a lépcsőn és ki a házból. Végigsietett az utcákon Horton lakása felé, és éppen akkor ért oda az ajtajához, amikor a katonaorvos távozni akart.

– Hogy van Horton úr? – dadogta sápadtan és reszketve, az orvos pedig rácsodálkozva válaszolt:

– Jobban, Gatlard kisasszony, de ön itt?

– Kérem, kísérlen be a beteghez – folytatta hebegve, mire az orvos előre ment a folyosón, és belépett a szobába.

Rögtön ezután kinézett az ajtón, és szólt Jane-nek:

– Lépjlen be, kisasszony.

Reszketve, és szemeiből a könnyeket törölgetve lépett be a szobába, ahol meglátta súlyosan sérült szerelmét, aki bekötött fejvel és sápadt arccal fekhelyén pihenve nehézkesen emelte felé a kezét.

– Ó, Leo, szegény Leo-m! – szólította meg, kezét megragadvá, és csókot lehelve rá. Látnom kellett téged, akár az életem árán is.

– Azért, hogy életben tartsál engem, hiszen te vagy az én védőangyalom – válaszolta halkán Horton, megszorítva a kezét. – De mit fog szólni hozzá a bátyád, ha megtudja, hogy itt jártál nálam?

– Már mindenről tud, Leo, magam mondtam el neki, amikor a rólad szóló cikket felolvasta az újságból, és én azonnal hozzád akartam sietni. Megpróbált visszatartani, de félrelöktem, és elszaladtam. Történjen, aminek történnie kell, hiszen a tiéd vagyok, és itt kell lennem a betegágyad mellett – válaszolta Jane, és ismét megcsókolta a szeretett ember kezét.

– Jól van ez így, Jane, az ég meg fog tartani engem a számodra, hogy menedéket nyújtsak neked, és védelmeződ lehessen – mondta Horton, és visszahanyatlott fekhelyére, lehunyva szemeit. Ekkor az orvos, aki csodálkozva állt az ajtóban, odalépett Jane mellé, és kérlelve megszólította:

– A beteg nem beszélhet. Teljes nyugalomban kell lennie, a fején súlyos sérülés van.

- És ki fogja őt ápolni? – kérdezte Jane aggodalommal.
- Egy kiváló idős néger asszony, akit a századosa küldött ide hozzá. Nála jobb ápolónőt kívánni sem lehet. Itt várakozik az ajtó előtt.
- Akkor tényleg elmegyek – folytatta Jane szomorúan.
- Azt hiszem, jobb lenne, hiszen jelenléte felizgatja a beteget – válaszolta az orvos barátságosan.
- Holnap meglátogathatnám néhány pillanatra? – kérdezte Jane, miközben felállt a székről, amelyen eddig ült.
- Remélem, és a holnap reggeli látogatásom alkalmával üzenetet fogok hagyni önnek az ápolónőnél. A hadnagy úr erős fizikumú ember, és erőteljes természete győzedelmeskedni fog – válaszolta a doktor, mire Jane vetett még egy részvétteljes pillantást Hortonra, aztán csendben elhagyta a szobát.

Lassan lépkedve ment hazafelé az utcán, ahol bátyjának igen erőteljes fellépésére számíthatott, de a szerelméért érzett aggodalom háttérbe szorította minden aggályát saját jövőjével kapcsolatban. Azzal az elhatározással, hogy mindent feláldoz kedveséért, lépett be bátyjának palotájába, és szobájába ment anélkül, hogy találkozott volna vele. Első tekintete egy levélre esett, amely az asztalon hevert. A levél, amelyet a bátyja írt, neki volt címezve. Gyorsan felnyitotta, és elolvasta:

Megbocsájthatatlan lépésed, és velem szemben tanúsított tapintatlan eljárásod minden további kapcsolatot lehetlenné tesz közöttünk. Nem utasítalak ki a házamból, amint tennem kellene, de megkövetelem, hogy mindaddig, amíg itt tartózkodsz, kerülöd a velem való találkozást, mert felhagyok azzal, hogy a bátyád legyek, és szívesen elfelejteném, hogy a nevemet viseled.

Richard Gatlard

Jane kezét az asztalra ejtette a levéllel együtt, és lehajtott fővel hosszú ideig állt ott még, maga elé nézve, miközben az arcán lepergő könnyei a levélre hullottak.

Hát ezt érdemelte a testvérétől, akiért örömtelenül áldozta fel legszebb fiatal éveit? Azért vált méltatlanná arra, hogy a húga legyen, mert egy nemes, derék ember felesége akart lenni?

Ilyen kérdések gyötörték Jane Gatlard lelkét, és fejét ingatva hajtogatta össze ismét a levelet, és íróasztalába tette.

A levél eltűnésével gondolatai bátyjáról a kedvesére váltottak. Kinézett az ablakon, tekintete végigsiklott a házak tetőin, amelyek közül az egyik a számára oly drága embert rejtegette falai között.

Milyen szívesen maradt volna ott mellette, hogy vigyázzon rá, és enyhítse fájdalmait, az orvos azonban nem akarta ezt, és úgy vélekedett, hogy ez hátrányos lehet a beteg számára.

Lakhat-e ez után a levél után egyáltalán továbbra is a bátyjánál? Hát nem azt mondta, hogy a továbbiakban nem akar a bátyja lenni? De hová is mehetne nincstelenül, kihez fordulhatna támogatásért?

Az évek hosszú sorának ellenére, amit itt töltött, idegen maradt a városban. És nem a saját bátyját állítaná pellengérré, ha valahol segítséget kérne? Itt kell maradnia, míg Horton feleségeként magához fogadhatja, és a Mindenhatóhoz fohászkodott, hogy mihamarabb része lehessen ebben.

Ételt és italt hozatott magának komornájával a szobájába, és másnap reggel tíz óráig nem hagyta el, amikor feltételezte, hogy az orvos már meglátogatta Hortont.

Aztán odasietett, halkán kopogtatott az ajtón, és amikor a fekete ápolónő kinyitotta, intett neki, hogy lépjen be, mire ő érdeklődni kezdett a beteg helyzete felől.

– Igen jól lenni – mondta az öregasszony barátságos mosollyal – orvos mondani, szabad bejönni.

Közben kinyitotta az ajtót Jane számára, aki halkán belépett.

Horton aludt, alvása nyugodtnak látszott, és az arca természetes színt mutatott.

– Elaludni, jól lenni! – suttogta az asszony Jane fülébe, és a beteg ágya melletti székre mutatott

Jane reménykedve, zajtalanul leült a székre, és szeretetteljes tekintettel nézte Hortont, mintha a lélegzetét számlálná.

Így ült ott szinte mozdulatlanul egy jó óráig, amikor Horton végre felébredt, és megszólalt:

– Kérek egy pohár friss vizet.

Ekkor azonban oldalra nézett, és észrevette, hogy Jane ott ül mellette.

– Jane, drága Jane – mondta boldog meglepetéssel, megragadva a kezét, a lány azonban gyorsan a szavába vágott:

– Csend, csend Leo, nem szabad beszélned, az orvos megtiltotta. Egészen nyugodtnak kell lenned.

– Marhaság – válaszolta Horton mosolyogva, a hatalmas vérvesztés a fejsebemből volt az oka gyengeségemnek, és amit az orvosok az agyrázkódásról mondanak, igaz lehet a gyengébbekre, nálam azonban ilyesmitől nem kell tartani, a fejemben minden rendben van, és ha Isten is úgy akarja, akkor külsőleg is hamarosan rendbe jön. Már tegnap is említettem, azért jöttél, hogy életben tartsál, és attól a pillanattól kezdve kezdtem jobban érezni magam, szívem boldogsága!

Közben fel akart támaszkodni karjára, Jane azonban visszanyomta, és könyörögni kezdett neki:

– Kérlek, a kedvemért kérlek, Leo, maradj nyugodtan fekve, megígérem, hogy estefelé visszajövök.

Horton a lány kezét az ajkához vonta, és tovább beszélt:

– Tetteimmal fogom megköszönni neked Jane, amit értem tétl, és tenni fogsz.

Jane aztán odanyújtotta neki a pohár friss vizet, amit az ápolónő hozott be a szobába, és miután kortyolt belőle, visszafeküdt,

tekintetével Jane-t nézegette, míg végül szempillái hirtelen leereszkedtek, és csendesen szunyókálni kezdett.

Jane ezt követően kilopakodott a szobából, odakint arra kérte az ápolónőt, hogy ne beszéljen sokat a beteggel, és megemlítette neki, hogy estefelé vissza fog térni.

XXXVII.

*Gyógyulás. Megvető fogadtatás. Halálos félelem. Az esküvő.
Jótékonyság. A gyermekáldás. Megnyugvás. A gyapotkultúra.
Váratlan örömhír. Kislány született. Általános öröm.*

Jane minden nap kétszer látogatta meg Hortont, és minden látogatás után egyre jobbkedvűen és vidámabban távozott, mert kedvese hamar erőre kapott, fejsérülése gyorsan gyógyult, és nem egészen egy hét elteltével este már lakószobájában üdvözölte és fogadta kedvesét.

– Mostantól kezdve már nem is járhatok hozzád, Leo? – kezdett bele Jane örömittasan, amikor Horton elébe ment az ajtóig. – Mától akár rossz néven is vehetik tőlem.

– Nem is kell már sokáig látogatóba jönnöd, itt maradsz majd velem. A napokban, amikor már elmehetek itthonról, találkozunk a templomban, és az istentisztelet után a pap egymásra teszi majd a kezünket, és megáldja kapcsolatunkat. Az ezredesem és a századosom lesznek az esküvői tanúim, aminek szívből örülnek. Igazam van Jane, ugye így kell történnie?

Jane szemei örömkönnyekkel teltek meg, és átkarolva kedvesét, ajkát nyújtotta felé, hogy onnan csókolja le a választ.

Horton ezután menyasszonyát a szófához vezette, és letelepedve mellé így szólt:

– Nos, hallgass meg Jane, ma reggel itt járt nálam Pennel bácsikám, hogy saját maga győződjön meg hogylétemről. Nagyon örvendezett, és elmondta, hogy az újságok számos dicséretet kürtöltek szét rólam, és még azt is mondta, ha valamire szükségem van, nyugodtan forduljak hozzá. Megragadtam az alkalmat, és elmondtam neki, mi történt közted és a bátyád között. Úgy vélekedett, a házasságkötéssel még várhattam volna egy kicsit, a választásommal azonban meg volt elégedve, és úgy vélekedett, hogy a történetek ellenére végül mégis a bátyád örököse leszel. Tudod, hogy neki is a pénz az istene, és képzeld el, azt mondta, személyesen megy el a bátyádhoz, hogy beszéljen vele a házasságunkról.

– Horton ezen szavainál Jane előhúzta bátyja levelét, és az alábbi a szavakkal nyújtotta át neki:

– Olvasd el, és látni fogod, hogy egy nincstelen lányt veszel feleségül.

Horton gyorsan áttekintette a levelet, összehajtotta, és az alábbi szavakkal adta vissza:

– Hál’ istennek, hogy így viszonyul hozzád, mert így már nem tehet jogos szemrehányást a rövidesen bekövetkező esküvőnkkel kapcsolatban. Jobban szeretlek egyetlen dollár nélkül, mint bátyád minden gazdagságával. Az ő kincseihez nem kapcsolódik semmiféle áldás!

Jane jegyesének sürgető kérésére megígérte, hogy naponta meg fogja látogatni mindaddig, míg végül feleségeként nála maradhat.

Jövője nagy boldogsága lebegett szemei előtt a hazafelé vezető úton, és csak későn éjjel tért nyugovóra, boldog vágyakozással tekintve a jövő felé.

Gatlard igen nyugtalan hangulatban volt. Az a gondolat, hogy megint magára kell maradnia gonosz álmaival, és senki sem lesz körülötte, aki szeretetteljes részvétellel könnyítene félelmekkel és kínokkal terhelt rohamain, nem hagyta nyugodni. Mégis bármilyen gyakran tette fel magának a kérdést, hogy kemény és igazságatlan volt-e hűgával szemben, a rá jellemző egoizmussal,

azzal magyarázta ki magát, hogy alárendelt helyzetéből és szegénységéből emelte fel magához és gondtalan, független életet teremtett számára. Akkor meg minek akar megházasodni? – jegyezte meg magában haragosan. Hát nem állt bármi is a rendelkezésére, amit csak megkívánt? És mindazon kincsei, amelyeknek a megszerzéséért feláldozta egész élete boldogságát, halála után olyan ember kezébe kerüljenek, aki semmit sem tett megszerzésükért, és talán nevetve rajta, fogja elkótyavetyélni az egészet?

Ennél a gondolatnál haragosan ökölbe szorította kezeit, és arra gondolt, hogy egyedül kell szembeszállnia a sorssal. Gyáva alaknak tartotta magát, aki szappanbuborékoktól rémüldözik, és kihívásként gondolt Cap Hayti partjára, és a Louvencourt gróf által fenyegető veszélyre.

De alighogy felidézte gondolataiban ezeket a rémképeket, a leereszkedő éjszaka elűzte a nappali fényeket, az ijesztő alakok rémes, óriás méretűvé növekedtek fantáziájában, és ájultan riadt vissza tőlük.

Kínzó félelemben töltötte el megint az éjszakát, a saját gondolatai elől menekülve bolyongott palotájának termeiben, és csak reggel felé, kimerülten és pezsgőtől mámorosan zuhant ágyába.

Az új nap fénye felébresztette hullaszerű alvásából. Összeszedte magát, ismét elátkozta hűgát hálátlanságáért, és megint gazdagságának hatalmában keresett menedéket, hogy szembe szálljon minden emberi függőséggel. Ilyenkor, amikor sikerült összeszednie minden erejét, figyelmen kívül hagyva az állandóan vissza-visszatérő levertségeit, igyekezett dacolni a sorssal. Nyugodtan szemlélte kincseit, és élvezni is akarta az általuk nyújtott előnyöket, és eltompítani lelkiismeretét ennek az élvezetnek a mámorában. Büszkén tekintett körül, és nagyravágyásának, hiúságának csúcán érezte magát.

Ilyen pillanatot élt meg ezen a reggelen is, amikor a komorna jelentette, hogy Pennel úr várakozik odalent a folyosón, és beszélni szeretne vele.

Gatlard meglepetten rezzent össze, mert már tudomására jutott, hogy Pennel Horton nagybátyja, és arra a következtetésre jutott, hogy az öreg bizonyára a húgának ügyében kíván beszélni vele.

– Mondd meg neki, hogy nem kívánok tárgyalni vele! – kiáltotta oda a komornyiknak, de amikor az távozni akart, meggondolva magát utána szólt:

– De mégse, vezesd be a nagyterembe! – mire a fekete elhagyta a szobát.

Gatlardnak eszébe jutott az a pillanat, amikor utoljára Pennel szegényes szobájában járt, hogy felmondja nála ügynöki állását, vagy magasabb fizetéshez ragaszkodjon, és hiúsága arra készítette, hogy látni engedje az öregnek otthonának pompáját.

Az ajtónál hallgatózott, míg végre meghallotta, hogy a komornyik Pennelt bekísérte a terembe, és némi időt akart hagyni neki, hogy körülnézzon. Odalépett a tükör elé, kezével a mellére csapott, aztán egy ideig járkálni kezdett a szobában, mielőtt kiment volna a terembe.

A szalonon keresztül ment a nagyterembe, és büszkén nézett Pennel felé, aki fekete kabátban, kalapjával a kezében állt ott a nagy, pompás helyiségben, és mélyen meghajolt előtte.

– Beszélni kíván velem, Pennel úr? – szólította meg, megállva az öreg előtt, kezét mellényébe süllyesztve, és dölyfösen végigmérte.

– Vettem magamnak a bátorságot, és kértem, hogy beszélhesünk egymással egy olyan ügyben, amely mindkettőnket érint – válaszolta Pennel ismét meghajolva.

– Semmiféle közös ügyem sincs magával, Pennel úr, válaszolta Gatlard ridegen. Kérem, fogja rövidre mondanivalóját!

– A kisasszony húgának esküvőjét érinti unokaöcsémmel, Horton hadnaggyal, és hallani szeretném, meg tudunk-e egyezni a hozományban, amit egyetlen, jövőendő örököseinknek adnánk – folytatta Pennel megszeppenten.

– Pennel úr, én örökre lemondtam arról, hogy a húgom bátyja legyek, magával pedig nem áll szándékomban rokoni kapcsolatba kerülni – válaszolta egyre fokozódó haraggal. – Ha más megbeszélnivalója nincs velem, akkor nekem most távoznom kell. Nem érek rá arra, hogy további időt vesztégessek erre az ügyre.

Pennel riadtan hátrább lépett, és úgy meredt Gatlardra, mintha kétségei támadtak volna, hogy nem hallotta jól, amit mondott, de aztán egyre inkább összeszedve magát, elfojtott haraggal és kényszeredett ridegséggel válaszolt:

– A Thomas Pennel ház már régebben fennáll, és a világ szolidabb tisztelettel tekint rá, mint Richard Gatlard házára. Mindenki tudja, hogy az öreg Pennel nagy vagyonát hosszú évek szorgalmával és takarékossgal, nagy fáradozások árán jogszerűen szerezte meg. Senki sem tudja azonban, hogyan szerezte meg millióit Richard Gatlard ügynök a Neptun fedélzetén Cap Hayti-ba hajózva, ahol a négerek a gazdag franciákat rövid ott tartózkodása idején ezrével mészárolták le, és nekem igen nagy kedvem volna, minden amerikai és angol újságban felhívást közzétenni, hogy számomra jelentős jutalom ellenében erről felvilágosítást adjanak.

Pennel látta, amint Gatlard elsápad szavai hallatán, és hirtelen dőbbenet ül ki arcvonásaira. Közelebb lépett hozzá, és megvetéssel tekintve arcába, még megjegyezte: – Ki tudja, mennyi vér, mennyi könny tapad a pénzéhez. Isten önnel, Gatlard úr!

Gatlard úgy állt ott, holt sápadtra válva, mintha villámcsapás érte volna. Dermedten nézett az öregember után, aki mint a bosszú szelleme távozott, és utóbbi szavai úgy visszhangoztak füleiben, mint egy halálos ítélet.

Görcsösen összeszorított kezeit először a homlokához nyomta, aztán reszketve maga fölé tartva felnyögött:

– Elvesztem, el vagyok veszve, ha ez a vén pokolfajzat beváltja fenyegetését!

Aztán kirohant a folyosóra, be a szobájába, és mint az örült, elkezdett fel-alá rohangálni. Levetette magát a szófára, arcát a

kárpitba rejtette, majd megint felugrott, ledobta magáról a kabátját, kezeivel beletúrt a hajába, úgy viselkedett, mint aki megőrült, míg végül kimerülten összeesett.

Ott hevert, kezeibe temetett arccal a föld felé mozdulatlanul, órákon keresztül, míg végül a komornyik a szobába lépve rémülten odasietett hozzá, és a vállát megkocogtatva megszólította:

– Gatlard úr, talán beteg? Küldjek orvosért?

Gatlard rémülten felült, és a négerre meredt.

– Nem! – mondta színtelen hangon. Már elmúlt. Elájultam. Bizonyára meghülhettem. Egy szót se erről, senkinek! Fogass be, az irodába akarok menni. – A komornyik erre elsietett, hogy eleget tegyen az utasításnak.

Gatlard ide-oda imbolygott a szobában, és görnyedt háttal maga elé bámult. Utolsó akaratereje, energiájának, büszkeségének és dacának utolsó szikrája is kihunytt belőle, olyan volt, mint egy kormányát vesztett hajó vihar után a hullámzó tengeren. Elhagyta minden ellenállása, csak félelme és zilált lelkivilága maradt meg. Bármire is gondolt, rémisztő képeket, kétségbeesést és pusztulást látott. – Ó istenem, ó istenem – sóhajtozott, kezeit tördelve szakadatlanul.

Szellemileg így elgyötörve töltött el egy hetet, amikor egyik késő este komornyikja jelentette, hogy a húga nem tért haza a templomból, ahová elment, és másnap reggel az újságban olvasta, hogy előző este a pap összeeskette őt Isten házában Hortonnal.

Gatlard ölébe ejtette az újságot a kezéből, és feje a mellére hanyatlott. Nem volt ereje hozzá, hogy fellázadjon a sors ellen, melyet saját maga ellen hívott ki. Testileg, lelkileg összeomlott, hogy megadja magát minden keserűségnek és borzalomnak, ami még érheti. Közben azonban tompa, mély gyűlölet ébredt fel benne húgával szemben, aki szerinte felelős volt az őt ért csapásokért, ami bár nem rázta fel elcsigázott állapotából tetteleges cselekedetre ellene, ámde áthatotta egész lényét, és minden gondolatát.

Poolmann, a könyvelője maradt egyetlen vigasza, egyetlen bizalmasa, mert az öreg fáradhatatlanul azzal volt elfoglalva, hogy jótettekre teremtsen alkalmat neki, hiszen egyedül ez nyújtott számára időnként nyugalmat és megbékélést. Házát kora reggeltől késő estig segélyre szorulóknak szállták meg, akiknek köszönő és hálálkodó szavai enyhítő balzsamként hatottak súlyosan terhelt lelkére. Különösképpen szegény honfitársait támogatta, akik ezrével vándoroltak ki a keményen elnyomott Írországból, hogy Amerikában keressenek menedéket, és akik küszöbén várakoztak megjelenésére, személyesen könyörögve segítségéért. A szükségben szenvedőket, betegeket a városban, akik nem fordultak hozzá, Poolmann kereste fel számára, hogy segítőként, megmentőjüként léphessen fel nyomorúságukban.

Jane Gatlard rögos úton jutott el boldogságának hön vágyott kikötőjébe, és Horton feleségeként nem csupán bátyja, hanem az öreg Pennel ellenségévé is vált.

Azon a reggelen, amikor Pennel dühöngve távozott Gatlard házának nagyterméből, mindenre megesküdtött, ami szent és drága volt számára, hogy sohasem adná beleegyezését unokaöccsének és Gatlard húgának házasságához. A legrövidebb úton Hortonhoz sietett, és azzal fenyegetőzve, hogy kitagadja örökségéből, közölte vele döntését.

Horton minden tőle telhetőt megpróbált, hogy jobb belátásra bírja, és elmagyarázta neki, hogy Jane saját elhatározásából szakított Gatlarddal, ezért nem akarja őt soha többé húgként elismerni, és a lány a legcsekélyebb mértékben sem szolgált rá bátyjának méltatlan eljárására. Az öreg azonban visszavonhatatlanul ragaszkodott azon követeléséhez, hogy Horton azonnal szakítson meg minden kapcsolatot Jane-nel, mire ő úgy nyilatkozott, azon veszély ellenére, hogy bácsikája kitagadja örökségéből, mégis feleségül fogja venni.

Horton néhány napon belül valóra is váltotta ígéretét, és feleségeként hazavitte Jane-t.

Amikor a fiatal pár másnap reggel bejelentkezett Pennelnél, hogy látogatást tegyenek nála, az öreg visszautasította őket, és később is, amikor Horton egyedül ment el hozzá, hogy barátságosabb hangulatra bírja, örökre kitiltatta a házából.

A fiatal házastársak boldogsága azonban olymértékben múlta felül Pannel majdani vagyonának és jóakarátának elvesztését, hogy egyiket sem nélkülözték, és szerelmükben megtaláltak mindent, amire vágyakoztak, és amiben reménykedtek.

Már egy év elteltével Horton előléptetése kapitánnyá a két boldog fiataalt megszabadította minden gondjától, és hogy teljessé váljék földi boldogságuk, az ég gyermekkel, egy kisfiúval áldotta meg őket, akit Paulnak kereszteltek, és aki úgy tűnt, hogy boldog apja hasonmásává fog válni.

Gatlard életének hullámai egyre inkább elcsitultak, és bár lelkét sem boldogság, sem áldás nem szállta meg, lelkiismeretének hangját mégis sikerült megnyugtatnia azokkal a jócselekedetekkel, amit a szenvedőkért tett.

Az egyetlen kísértés, ami sohasem hagyta el, az öreg Pannel fenyegetése volt, és napi feladatai közé tartozott valamennyi újság átfürkészése azon felhívás iránt, amely Gatlard hirtelen meggazdagodásáról igyekezett volna felvilágosítást szerezni.

Idővel azonban ez a kízó félelem, örökös rettegés is alábbhagyott, mert évek teltek el anélkül, hogy Pannel beváltotta volna fenyegetését és anélkül, hogy Gatlard Louvencourt grófról életjelt kapott volna.

Jóllehet egyre inkább háttérbe szorult bűneinek felfedezése miatti aggodalma, annak emlékeit mégsem tudta száműzni lelkéből, és fantáziájától távol tartani az egyre felbukkanó borzalmas emlékképeket.

Louvencourtéknál zavartalan békében és boldogságban teltek az évek, mert a gondviselés mindent megáldott, amibe belekezd-

tek, és úgy tűnt, hogy szép új hazájukban gazdag kárpótlást kaptak mindazokért a nehéz megpróbáltatásokért, amiben részük volt.

A gróf már évekkel korábban gyapottermesztésre fordította figyelmét, és a legkiválóbb eredményeket érte el, mert a minőség, amit földjei nyújtottak, a legjobbnak számított a New-Orleans-i piacon, és az a mennyiség, amit megtermeltek, jelentősen nagyobb volt, mint a régebbi gyapottermelő államok termései.

Szomszédai követték példáját, a gróf pedig minden vonatkozásban támogatta fáradozásait, és arról is gondoskodott, hogy termékeikért a legjobb árat kapják a New-Orleans-i piacon

Valójában a Fekete-folyó menti települések atyjának számított, és úgy ott, mint New-Orleans-ban is akként tisztelték.

Az 1809-es esztendő vége azonban Louvencourték nyugodt boldogságát egy teljesen váratlan, hatalmas örömmel tetézte meg, mert azt ígerte a gróf számára, hogy annyi gyermektelen év után még egyszer apa lehet.

Örömük a grófnővel együtt határtalan volt, mert egy utód, aki földi létük után tovább élne, egy örökös, aki még hiányzott földi boldogságuk beteljesedéséhez, aki küzdelmeik, munkájuk és szorgalmuk gyümölcsét az ő létük után is élvezhetné, és szüntelen hálával szívükben a Mindenható iránt, várakoztak reménységük beteljesedésére.

Beköszöntött az 1810-es esztendő, a grófnő szülése egyre közeledett, és egyre fokozódott a boldog szülők vágya remélt kedvencük megérkezése iránt.

A leggondosabb előkészületek is megtörténtek fogadására. Remi kérésére megérkezett a legjobb New-Orleans-i orvos, és derűs, vidám hangulatban élték meg a boldogító várakozás legutolsó napjait.

A grófnő jobban érezte magát, mint bármikor máskor. Estefelé, amikor a Nap már lemenőben volt, szeretett férje, Remi és az idegen orvos társaságában sétálni indult a ligetbe, annak távolabbi széle felé, és látta lemenni a Napot a virágoktól illatozó préri fe-

lett, majd visszaérvén a házhoz még hosszan üldögélt hintaszékében a verandán, derűs, vidám társalgás közben, és már másnap reggel egy egészséges, búbajos kislánnyal ajándékozta meg a grófot.

Az ujjongás szájról szájra terjedt az egész településen, öregek és fiatalok gyülekeztek az uraság háza előtt, hogy kifejezésre juttassák örömüket, és estefelé a szomszédok is megérkeztek, hogy jókívánságaikkal gratuláljanak a grófnak.

A grófnő hamarosan felépült, megtörtént a keresztelés, és a szép kislány a Melanie nevet kapta.

Egy új élet kezdett kivirulni a boldog szülők előtt, mostantól kezdve egymáson kívül egy a természethez közeli drága lény is összekötötte őket, akiről gondoskodhattak, és akiért alkothattak, akinek osztozhattak örömében és bánatában, jólétében és fájdalomában, és akinek a léte szorosan és bensőségesen kapcsolódott a sajátjukéhoz.

Megható látvány volt, amint a két szülő tekintete órákon keresztül kis kedvencükre tapadt, amint szeretetükkel és gyengédségükkel mosolyt igyekeztek előcsalogatni a gyermekből, és aztán egy ilyen mosolyra milyen ujjongással és gyönyörűséggel válaszoltak.

A verandán elfogyasztott reggeli után rendszerint a grófnő állt fel elsőként, karjával körülfonta szeretett férje nyakát, ajkaival megcsókolta, majd boldog mosollyal a tekintetében hagyta őt ott, bement a házba, és néhány perc múlva a kis Melanie-vel a karján tért vissza hozzá, és a gyerekekkel együtt odaült mellé, hogy vele együtt adja át magát annak a boldogságnak, amit a kis anygalkának köszönhettek.

Aztán a játszadozásnak, tréfálkozásnak és ölelgetésnek nem akart vége szakadni, és a gróf gyakran maga is karjára kapta őt, és mennyei boldogsággal szorította szívéhez.

És délben ebéd után, amikor az ekkor tizennyolc éves, elbűvölően szép indiánlány, Sauvée az alvó gyermek mellett a hűs,

szellős verandán üldögélve pávatollakból készített legyezővel zavarta el közeléből a legyeket, a grófnő megragadta férje kezét, odavezette őt a kicsihez, hogy együtt örüljenek édes kedvencük boldog álmának. Késő este szeretett férjével a ház előtti pompás magnólia alatt ülve az erdő tollas dalnokainak énekét hallgatták, és a repkedő, világító rovarok milliárdjaiban gyönyörködtek. Csodálkozva nézegették a sötét égbolt csillagainak szikrázását és villogását, és végül rászánták magukat, hogy nyugovóra térjenek. Ekkor még egyszer odavezette őt alvó gyermekéhez, félrehúzta a védelmet nyújtó moszkítóhálót, és a szelíden szunyókáló gyermekre mutatva szívére szorította a mindennél jobban imádott férjét.

A gyermek szakadatlan örömet jelentett szüleinek, és napról napra fokozódott a boldogság, mely a kisgyermekkel elárasztotta Louvencourtékat.

Sauvée sem nappal, sem éjjel nem hagyta magára a kis Melanie-t, és úgy tűnt, hogy a gyermek iránti szeretetével és gondoskodásával szülei felé szeretné kifejezni háláját.

Ugahi szíve is a legbensőségesebben ragaszkodott a kicsihez, és olykor, amikor Sauvée egyedül üldögélt vele a verandán, odalopakodott hozzájuk, lekuporodott mellettük, és gyönyörködött a látványukban.

Lazare is osztozott az uraság örömében, akik megmutatták neki a gyermeket, és érezte, hogy ő is hozzájuk tartozik, és lelkének minden erejével, szeretettel és hűséggel ragaszkodott hozzájuk. Gyakran, amikor a gróf és a grófnő délutáni sziesztájukat tartották, odament a kicsihez a verandán, karjára kapta, bár Sauvée ennek nem nagyon örült, és tréfálkozva és fecseggve elkezdett fel-alá járkálni vele, Melanie pedig olyan előszeretettel kedvelte ezt a mókát, hogy sohasem volt olyan vidám, mint ilyenkor.

Ha a grófnő ekkor váratlanul megjelent, és meglátta kis kedvencét a hűséges szolga karján, és Sauvée panaszkodni kezdett, hogy akarata ellenére vette fel, az asszony derűsen felnevetve válaszolt:

– Igazad van, Lazare, nélküled sem mi, sem Melanie nem lehetnénk itt. Szeresd csak őt is annyira, amennyire minket is mindig szeretted, és öreg napjaidban majd meg fogja köszönni szereteted!

A kicsike így mindenkinek örömére volt a településen, és fejlődésével egyre inkább fokozódott iránta az érdeklődés.

Az első szavak, melyeket kiejtett, boldogsággal töltöttek el mindenkit, és az első alkalom, amikor a verandán anyja kezei közül átszaladt apjához, az öröm és ujjongás napja volt.

XXXVIII.

*Háború. Az angolok. A gyapotsánc. Baráti szövetség.
A New-Orleans-i csata. Hősi halál. Jó hír. A győzelem híre.
Az özvegy. Mélységes kétségbeesés. Résztét. Hazafiasság.*

Zavartalan boldogságban telt el két év Louvencourték felett, amikor hirtelen az egész Egyesült Államokat megrázta annak Anglia elleni hadüzenete.

Anglia tengeri gőgje és arcátlansága már régen terhes volt Amerika számára, és mivel beavatkozása nemzeti jogaiba egyre kíméletlenebbé vált, Amerika korlátokat akart szabni, hogy mindig merészkedhet. Angol hajók gyakran állítottak meg amerikai járműveket a tengeren, jogtalanul átkutatták azokat, ha angol matrózt találtak rajta, magukkal vitték, és gyakran előfordult, hogy amerikai alattvalókat is elraboltak, arra kényszerítve őket, hogy haditengerészetüknél szolgáljanak. Amerika hadat üzent, és gyors előkészületeket tett az ellenség fogadására, amennyiben amerikai földre lépne.

Louvencourték persze biztosak lehettek benne, hogy településüket valamint az egész Fekete-folyó vidéket nem fogja háborgatni a háború, de a helyzet ennek ellenére többé-kevésbé őket is

érintette, mert New-Orleans kereskedésük színtere volt, ahol értékesítették termékeiket, és ott szerezték be a számukra szükséges árut. Nem volt kétséges azonban, hogy az angolok erre a városra fogják fordítani legnagyobb figyelmüket.

A legelső ellenségeskedések a tengeren törtek ki. Az amerikaiak nagy számban szereltek fel kalózhajókat, amelyek körülrajzolták Anglia partjait, veszélyeztetve annak kereskedelmi hajóit, és rövidesen egymást követték a két nemzet hadihajóinak ütközetei is, amelynek során az angolok ismételtén vereséget szenvedtek, az amerikaiak több hajót elfogtak a legnagyobbak közül, ezeket aztán győzedelmesen Amerikába vitték.

A következő esztendőben azonban Anglia jelentős flottát küldött az amerikai partokhoz, és északon csapatokat tett ki a szárazföldre.

1814 augusztus 23-án ezek a csapatok megrohamozták Washington várost, felgyújtották a Capitoliumot és az elnök házát, aztán hatvan hajóból álló flottájukkal Baltimore ellen indultak, és a város alatt North-Pointnál hatezer katonával partra szálltak.

Az amerikaiak azonban megtámadták őket, nagy vérfürdőt rendeztek soraikban, és miután meggyilkolták az angol sereg vezetőjét, Ross tábornokot, annak csapatai visszavonultak hajóikra, és sürgősen elhagyták a Chesapeake öblöt.

Mindezen eseményekre nagy figyelmet fordítottak a Fekete-folyó menti település lakói, nyugalmukat azonban nem zavarta meg, amikor azonban az esztendő végén az a hír jutott el hozzájuk, hogy az angolok állítólag jelentős haderővel jelentek meg a Mississippi folyón, felriadtak békés nyugalmukból, és számos ültetvényes igyekezett le a városba, hogy maga is részt vegyen annak védelmében, vagy rendezze ott pénzügyeit.

Decemberben Louvencourt gróf is New-Orleans-be érkezett, hogy tárgyaljon barátjával, Graville kereskedővel arról a jelentős mennyiségű gyapotról, amit röviddel korábban juttatott el hozzá, és a várost harcra készülődés közben nagy izgalomban találta.

Jackson amerikai tábornok háromezer katonával érkezett New-Orleans-be, hogy védelmezze az angolok ellen, Horton őrnagyot pedig északról küldték ide azzal a megbízással, hogy erősítse meg a város védelmi vonalait.

Komoly védelmi vonalak kiépítéséhez azonban túl rövid volt az idő, mert az ellenség tizenkétezer fővel már felvonulóban volt, így Horton arra kényszerült, hogy a város alatt a folyó kanyarulatában szükség-sáncot létesítsen, amihez a közeli raktárépületekben található gyapotbála készleteket használta fel.

Ezeket az ötszáz font súlyú bálákat rakta egymás mellé és fölé, így képezve egy igen kiterjedt tömör mellvédet, köztük lőréseket hagyva, ahová tizenkét ágyút helyezett el.

Louvincourt gróf volt az első, aki gyapjúbáláit rendelkezésre bocsátotta, és ennek kapcsán személyesen megismerkedett Hortonnal, aki elmesélte, hogy feleségét és Paul fiát hagyta hátra Philadelphiában.

Az a bensőséges melegség, amivel Horton feleségéről és gyermekéről beszélt, nagy szimpátiát keltett Louvincourt érzelmeiben. Gyakran felkereste őt munkálatai közben, szorosabban kezdtek kötődni egymáshoz, és a kölcsönös szimpátia következtében rövidesen szívélyes barátok lettek.

Egyik este, amikor Horton sokat mesélt a grófnak feleségéről és házasságuk különös körülményeiről, majd aggodalmát fejezte ki arról, hogy feleségének helyzete igen aggályos lenne, ha az előttük álló csata során szerencsétlenül járna, Louvincourt meleg barátsággal ragadva meg kezét, így válaszolt:

– Nyugodjon meg, barátom, mert ha ez az eset bekövetkezne, akkor én magam fogok gondoskodni szereteteiről.

Horton mély megindultsággal köszönte meg ezt, majd némi szünet után folytatta:

– A sors valóban szokatlanul kemény volt velünk szemben. Feleségem bátyja, Richard Gatlard, sokszoros milliomos, az én nagybátyám, Thomas Pennel pedig, az előbbi után Philadelphia

második leggazdagabb embere, nekem pedig aggódnom kell az enyéim jövője miatt!

Louvencourt megismételte ígérését, és még későig ott maradt vele a sáncnál, mielőtt visszaindult volna a városba.

Másnap reggel, 1815 január 8-án a kihelyezett őrszemek azzal a hírrel tértek vissza a gyapot-erődítménybe, hogy tizenkétezer angol Packenham tábornok vezetésével felvonulóban van, mire Jackson tábornok kevés katonáját a gyapotsánc mögött harckészültségbe állította, és szilárd elhatározással várakozott az ellenségre.

A közeledő angolok híre hamarosan elérte a várost is, és valamennyi lakosa, akik fegyverviselésre alkalmasak voltak, gyülekezni kezdtek a tereken, hogy saját maguk is utolsó vérig megküzdjenek tűzhelyeik védelméért.

Louvencourt is felfegyverkezett, és Fekete-folyó menti szomszédaival együtt beálltak a New-Orleans-i fegyveresek közé, hogy velük együtt harcoljanak.

Több szakaszban a sáncok felé indultak, és közvetlenül a folyó mentén gyapotbálákból ők is fedezékeket alakítottak ki, hogy azok megvédjék őket az ellenség golyóitól.

Dél felé a sáncok mögül észrevették az angol sereg csapatait, amint a folyó mentén felfelé masírozva közeledtek, és Jackson tábornok parancsot adott, hogy ne kezdjenek el lövöldözni feléjük mindaddig, míg ötvenlépésnyire meg nem közelítik őket.

Valamennyien tüzelésre készen várakoztak, a vörös köpenyesek pedig rohamléptekkel közeledtek a különleges védősánc felé.

Egyetlen amerikai sem volt látható, és egyetlen lövés sem dörögött el.

Már csak ötven lépés volt hátra a sáncig. Packenham tábornokkal az élen futni kezdtek, és ekkor felvillantak a bálák közötti rések, kartácszapor zúdult soraik közé, és százak hullottak közülük a földre, akiket eltaláltak, de átugrálva rajtuk tovább roha-

mozdtak előre a többiek, mire a bálák felett olyan gyilkos kézi-fegyvertűzet kaptak szembe, hogy meginogtak, és fejvesztve menekülni kezdtek hátrafelé.

Packenham tábornok azonban gyorsan megint összeszedte és rendezte csapatát, ismét rohamra indult a sánc ellen, és ismét ugyanabban a fogadtatásban részesült.

Ezúttal azonban egészen a sáncig jutottak előre, és fel akartak mászni rá, de az amerikaiak megelőzték őket, maguk ugráltak fel a bálákra, és összekuszálódott soraik közé tüzeltek, miközben az ágyúk vas-záport okádva halált és pusztulást zúdítottak közéjük.

Egy óra elteltével vége lett a küzdelemnek, hétszáz angol feküdt holtan a csatatéren, ezernégyszázan megsebesültek, ötszázat pedig Jackson tábornok foglyul ejtett. Az angol hadsereg maradványa visszamenekült hajóikhoz, és sürgősen elhagyták a Mississippifolyót anélkül, hogy újabb támadást intéztek volna New-Orleans ellen.

Az amerikaiaknak is voltak halottaik és sebesültjeik, bár az angolokéhoz képest lényegesen kevesebb, a halottak között volt azonban Horton őrnagy is, akinek a szívét átfúrta egy golyó.

Jackson tábornok és csapata nagyon sajnálta halálát, és a hír New-Orleans-ban is nagy megrendülést váltott ki, mert rövid ott tartózkodása alatt Horton számos barátot szerzett a városban.

A legsúlyosabban azonban Louvencourt grófot érte a hír, akinek valóban szívéhez nőtt, és Horton aggodalma, melyet előző este mondott el neki, most úgy tűnt, mintha már akkor megérezte volna, hogy nem fogja túlélni a csatát.

– Szegény ember, és még szegényebb felesége! – mondta maga elé, és ígéretére gondolt, amit az elesettnek röviddel halála előtt tett, és ezt hűségesen be is akarta tartani!

Horton holttestét New-Orleans-ba vitték, és katonai tiszteletadással a város temetőjében helyezték örök nyugalomra. A város polgárainak ezrei kísérték koporsóját, és Louvencourt amint a sír

szélén állt, és látta leereszteni a nemes embert, némán megismételte ígéretét, hogy gondoskodni fog özvegyéről és gyermekéről.

A veszély elmúlt, amely Louisiana-t fenyegette, az angolok ismét tengerre szálltak, és nem akart vége szakadni az ünneplésnek, ahol Jackson tábornok volt az ünnepelt hős.

Louvincourt rendezte ügyeit Graville kereskedővel. Mielőtt azonban hazafelé indult volna, Jane Horton özvegynek egy igen szívélyes, részvételtjes levelet írt Philadelphiába. Bejelentette neki férje halálát, és közölte vele férjének tett ígéretét, hogy gondoskodni fog róluk, amihez a legkíméletesebben kérte hozzájárulását.

A levél továbbítására Graville-t kérte meg, és egy nem jelentéktelen összeg átutalásával is megbízta.

Ezt követően haladéktalanul útnak indult hazafelé, ahol határtalan boldogság várt rá.

Jane Horton már napok óta nem hagyta el lakását, amikor korán reggel, miközben fiával, Paullal, akinek időben iskolába kellett indulnia, éppen reggeliztek. Fekete szolgálnője visszaért a postáról, és régen várt levelet hozott neki New-Orleans-ből, a férjétől.

Áhítatos hál' istennek fohással vette át a levelet a lánytól, gyorsan kinyitotta, és meghatottan rögtön elolvasta, egyre törölgetve közben örökönyeit. A levél minden szava szerelmet és hűséget sugárzott, és Jane szíve mélyreható szeretettel fogadta be. Már régen nem kapott hírt Hortontól, és mivel az újságokból megtudta, hogy az angolok nagy haderővel vonulnak New-Orleans felé, és bármelyik órában összezsaphatnak az amerikai csapatokkal, napról napra egyre fokozódott nyugtalansága és aggodalma szeretett férje iránt.

– Hála istennek! – szólt Paulhoz, szívére szorítva a levelet, aki semeit anyjára meresztve ült ott mozdulatlanul. – Apád egészséges, és szívből üdvözl, fiacskám.

Ez utóbbi szavak kíséretében Jane a szép fiúcskát karjaiba vonva megcsókolta, és homlokából hátrasimította fénylő, fekete hajtincset, aztán derűsen folytatta:

– Igyekezzél fiam, fejezd be a reggelit, és indulj az iskolába, hiszen láthatod, az óra mindjárt nyolcat mutat.

– Az óra negyedórát siet, mama – válaszolta Paul határozottan, és még egy süteményt vett a tányérjára valamennyi lekvárral, miközben Jane kávé töltött a csészéjébe.

Paul néhány perc alatt befejezte reggelijét, felkapta könyveit és szalmakalapját, majd anyjához szólt:

– Gyorsan adjál nekem egy másik zsebkendőt, ez össze van vérezve – közben zsebéből előhúзва zsebkendőjét odaadta anyjának.

– Vértett az orrod, Paul? – kérdezte meglepetten.

– Nem, nem úgy volt – válaszolta Paul. – Tegnap tanítás után labdáztunk, és az egyik barátomnak megsérült a feje. Nagyon vértett neki, bekötöttem a zsebkendőmmel, és hazakísértem.

Ez nagyon szép volt tőled, Paul, itt van egy másik zsebkendő, és most már igyekezzél, nehogy elkéss!

– Ó, nem kell félni, három perc alatt elszaladok az iskoláig, és akkor még mindig öt perccel korábban leszek ott – válaszolta Paul, és átkarolva anyja nyakát, megcsókolta őt, aztán kifutott a szobából, le a lépcsőn úgy, hogy lábának dobogásától zengett az egész ház.

Jane az ablakhoz lépett, kinyitotta, és a szép, erőteljes fiúcska után nézett, amint lefelé száguldott az utcán, és a következő sarokon eltűnt szemei elől.

– Isten tartsa meg őt nekem egészségesen, és adjon áldást fejlődésére! – mondta az asszony, hálás pillantást vetve az ég felé, majd becsukta az ablakot.

Aztán még egyszer elolvasta férje levelét, bezárta szekreterjébe, és nekilátott háztartási feladatainak.

Szombat volt, és mivel Paulnak délután nem kellett iskolába mennie, Jane örömet akart szerezni neki azzal, hogy vidékre mennek egy baráti ültetvényes családhoz, akiknek már régen megígérte, hogy meglátogatják őket.

Amikor délben Paullal ebédeltek, és étkezés után felállt, szólt a fiának:

– Vedd fel az új vászonöltönyöd, és az új kalapodat, Paul, kimegyünk Carollékhoz, náluk majd jól kiugrálhatod magad!

– Jaj de jó, drága mama – válaszolta a fiú örömtől sugárzó arccal. – Akkor majd lovagolok egy kicsit Caroll póniján.

– Aztán majd megint hagyod, hogy ledobjon magáról – válaszolta Jane nevetve.

– A legjobb lovasokkal is előfordult, hogy leestek a lóról – kiáltotta Paul a szobából, és néhány perc múlva szürke vászonöltönyében már vissza is tért anyjához.

Már Jane is készen állt az indulásra, Paullal elhagyták a házat, és elindultak az egyik utcárok felé, ahol egy nyitott fiákerre szálltak, és útnak indultak felfelé az utcán.

Elérték a város távolabbi szélét, ahol Jane bátyja építési telkeket adott el, és ahol az utcát már tekintélyes házak díszítették. Amint egy sarokháznál befordultak, egy nyitott kocsiban Richard Gatlard jött velük szemben kényelmesen hátratámaszkodva kocsija ülésén.

Jane összerездült, mert észrevette bátyja tekintetét, akit házasságkötése óta ilyen közlelről nem látott. Ebben a pillanatban úgy érezte, mintha kezét kellene nyújtania neki, mintha barátságosan meg kellene szólítania, annyira levertnek látszott, olyan sápadt volt az arca.

Gatlard is felriadt mélézásából, és rámeredt Jane-re, tekintete azonban nem volt jóindulatú, nem volt lágy, hanem hirtelen fel-

lobbanó harag töltötte el. Fejét gyorsan elfordította, és elhajtott Jane kocsija mellett, aki kezeit összekulcsolva maga elé nézett. Paul megszólalt:

– Ez Gatlard bácsikám volt, nem vetted őt észre, mama?

– Nem nézett ide felénk – válaszolta Jane zavartan, mert sohasem beszélt a bátyjával történt szakításáról, különösen pedig gyermeke előtt szégyellte magát, valamit elmondani erről az eseményről.

– Pedig idenézett felénk, de nem vágott valami jó képet, én el sem tudom viselni őt – válaszolta Paul gyorsan.

– Ez nem szép tőled, Paul, hiszen ő a bácsikád, és soha nem tett semmi rosszat ellened – válaszolta Jane rendreutasító hangon, bár gyermekének érzelmét természetesnek és jogosnak ítélte.

– Miért nem üdvözölt téged, és sohasem jön el hozzád, megérdeklődni, hogy vagy, pláne most, amikor apa elvonult a háborúba? – folytatta Paul határozott hangon.

– Semmi oka sincs rá – válaszolta Jane szelíden. Nem ítélezhetünk mások cselekedeteiről, Paul, hiszen mi magunk sem cselekszünk mindig helyesen.

Aztán elhallgatott, és kinézett oldalra a kocsiból, hogy megszakítsa a társalgást, Paul azonban bosszúsán folytatta:

– Ha majd egyszer katonatiszt leszek, és találkozok vele, akkor én sem fogok köszönni neki!

Paul! – szólt rá ekkor komolyan az anyja, és ujjával fenyegette meg őt, aztán gyorsan megint kinézett a kocsiból, amely ekkor már kiért a városból, és elérte az árnyékos erdőt.

– Nézd csak ezeket a pompás fákat, semmi sem szebb, mint az erdő – kezdett bele az anyja egy idő után, és a sűrű fák közé mutatott, ahol imitt-amott áttört a Nap fénye, és mindent, amit eltalált, aranyló fénnel árasztott el.

– Ha majd nagy leszek, megkérem apát, vegyen nekem egy puskát, hogy vadászni mehessek az erdőbe, és szarvasokat lőhessek. Az öreg francia, aki mindig vadhúst szokott hozni nekünk, errefelé szokta lelőni a vadakat – mondta Paul csillogó tekintettel, az erdőt fürkészve.

– Apád ezt örömmel meg is fogja tenni, ha továbbra is ilyen szorgalmas leszel az iskolában – válaszolta Jane boldogan tekintve életerős fiára.

A farm mindössze félóránnyira volt a várostól, és barátaik nagy örömmel fogadták őket.

Kölcsönös üdvözlések után legelőször Horton őrnagy iránt érdeklődtek, amire Jane vidáman azzal válaszolt, hogy reggel levelet kapott tőle, amelyben megírta, jól érzi magát, és szívesen eljött volna ő is, hogy együtt ünnepeljen barátaival.

Az egész Caroll család együtt örült a fiatalasszony boldogságának és mindent megtettek azért, hogy rövid látogatásuk során jól érezzék magukat. Ettek, ittak, sétálni mentek az erdőbe, az estét vidám beszélgetéssel töltötték a verandán, és ott is vacsoráztak, és nyolc órákor, amikor besötétedett, kölcsönös köszönettel és mihamarabbi viszontlátást kívánva egymásnak, elkészöntek, és Jane a fiával visszaindult a városba.

Amint elérték a várost, Jane odaszólt a kocsisnak, hogy a posta felé menjen, és álljon meg egy pillanatra, hogy Paul megkérdezhesse, nem kaptak-e levelet. A kocsi nemsokára meg is állt, Paul kiugrott, és beszaladt a postára, és néhány pillanat múlva egy levéllel a kezében tért vissza, amit odaadott az anyjának.

Az utcai lámpa fényénél gyorsan megnézte a levelet, majd megszólalt:

– A levél New-Orleans-ból érkezett, de nem Hortontól – majd eltette a zsebébe. Aztán csodálkozva nézett a számos emberre, és minél tovább mentek a kocsival, annál nagyobb volt a zajongó tömeg, hurrá kiáltásokkal lármázva és ujjongva. A tumultus nemsokára akkora lett, hogy a kocsis csak lépésben tudott továbbhaj-

tani, és amikor megkérdezte, hogy mi a tolongás oka, valaki azt mondta neki, hogy New-Orleans előtt legyőzték az angolokat.

Örömmel, de szívében mégis halálos félelemmel hallgatta Jane a hírt. A csata megtörtént, idegen kéz által írt levél New-Orleans-ból, úristen, milyen hírt kaphatott?

Mintha kénpadon lenne, úgy ült Jane a kocsiban, kezét a levélre szorítva, míg végre elérték a lakásukat. Egy ugrással kint termett a kocsiból, odakiáltott a kocsisnak, hogy reggel jöjjön el a viteldíjért, aztán felrohant a lépcsőn a szobájába, ahol szolgálja azzal a hírrel várta, hogy már több barátnője is járt náluk, akik szerettek volna beszélni vele.

Jane reszkető kézzel előhúzta a levelet, kibontotta, és odalépett vele a lámpához. Volt még egy másik levél is a borítékban, amit szintén ki akart bontani. megfordította, és egy fekete pecsét meredt rá.

– Ó istenem, ó istenem, kegyelmezz nekem, csak azt az egyet ne! – kiáltotta reszkető hangon. Felbontotta a levelet, és aggódó tekintettel futott végig Louvencourt sorain.

A papír megremegett a kezében, és halálra rémült kiáltással ájultan terült el a szőnyegen.

– Mama, mama, drága mama! – kiáltotta Paul, térdre rogyva mellé. Rázogatni kezdte a karját, csókolgatta a homlokát, de az anyja nem mozdult meg.

A komorna beszaladt egy tál vízzel, megnedvesítette az arcát, nyakát és kezeit, dörzsölgette és rázogatta, míg végül ismét lélegezni kezdett. Kinyitotta szemeit, és tekintete találkozott a fiáéval.

Beszélni akart, de könnyei és zokogása elfojtották hangját. Felemelkedett, magához szorította Pault, aztán odatántorgott vele a szófához, és sírva leült.

A két levél ott hevert előtte az asztalon, de már oda sem nézett. A legborzalmasabbat, ami érhetne, már elolvasta. Horton meghalt. Odalett élete boldogsága!

Így ült ott Jane, fiával a szívéen egész éjjel. A gyerek elaludt, a lámpa kialudt, az új nap derengeni kezdett az ablakon át, de még mindig folytak könnyei, és még mindig panaszos sírdogálás tört fel kebléből.

Paul felébredt, együtt sírt az anyjával, és szipogva megkérdezte: mama miért sírsz?

– Apád meghalt, Paul, elesett a csatában. – Ezek voltak a szerencsétlen asszony első szavai. Isten kezében vagyunk, most már csak ő van velünk.

Aztán letörölte könnyeit, felvette Louvencourt levelét, és végigolvasta, melyben a gróf megírta neki, hogy gondoskodni fog róla és gyermekéről, és törekedni fog arra, hogy mérsékelje kemény sorsát. Nemes, derék férjének a barátja volt, és ilyenként egész életében mellette fog állni.

Sírva és zokogva szorította összekulcsolt kezeit szívére, tekintetét az ég felé emelve, aztán felvette a másik levelet az asztalról, és azt is elolvasta. A másik levelet Graville írta, amelyben jelezte, hogy Horace Louvencourt gróf ezer dollár küldésével bízta meg őt, és mellékelten megküldi az erre vonatkozó csekket, amit Philadelphiában beválthat a bankban. Egyben arra is kérte, amennyiben többre van szüksége, közölje vele.

Jane vigasztalhatatlanul kétségbe volt esve, de a nemeslelkűségnek és nagylelkűségnek ez a megnyilvánulása balszámként hatott megszakadt, vérző szívére.

Nemsokára megjelentek barátai és barátnői, akik az újságból értesültek Horton haláláról, és igyekeztek megvigasztalni, és bensőséges részvétellel és barátsággal mérsékelni fájdalmát.

Jöttek hozzá azonban olyan emberek is, akiket személyesen nem is ismert, hogy kifejezzék együttérzésüket, és felajánlják támogatásukat, amennyiben szüksége lenne rá, mert mindenki előtt ismeretes volt, hogy Gatlard milyen keményszívűen és testvérhez méltatlanul járt el vele.

Minden újságban közelebbi tudósítás is megjelent a csatáról, és Horton nevét valamennyiben nagyra értékelték.

Szenvedésében és mérhetetlen fájdalmában ez nagyon jól esett Jane-nek, nyomasztó fájdalmától azonban nem tudta megszabadítani, csak gyermekének, az ő Pauljának, szeretett férje hasonmásának látványa adott neki erőt, hogy elviselje a szörnyűséget, és életben maradjon, mert fia nélkül élete csak teher lett volna számára.

Gatlardban Horton halálának híre olyan érzést keltett, amit bár nem lehet örömmel nevezni, de azzal határos volt. Testvére ellene elkövetett eljárása miatti büntetést látott ebben az eseményben, gyűlöletében elégtételnek vélte ezt a büntetést, és ha erről beszéltek vele, vállát vonogatva így nyilatkozott:

– Előre megmondtam neki, hogy ezzel a házassággal szerencsétlenséget hoz magára. Aki nem akarja meghallgatni a segítő szót, annak éreznie kell a következményeket.

Húgával szembeni eljárását a nyilvánosság mindössze furcsaságnak minősítette, aminek nem volt ismeretes valódi oka. Jelenlételességgé tűnt Gatlard nagy hazafiassága mellett, amit a háború alatt napról napra bizonyított. Hatalmas pénzüsszegekkel sietett a kormány segítségére, amely a nyilvánosság előtt pillanatnyilag áldozatnak tűnt. Gatlard jól tudta, hogy egyetlen dollárt sem kockáztat, sőt ellenkezőleg, biztos volt benne, hogy tőkéjét magas kamattal együtt vissza fogja kapni. Nevét azonban az egész Egyesült Államokban nagyra értékelték, és ő volt a nap ünnepelt embere.

Anglia vereségével a New-Orleans-i csata hamarosan véget ért, békét kötöttek, és áldása évről évre egyre gazdagabban érintette az amerikai államokat.

XXXIX.

*A német utazó. A radikális kúra. Az ismeretség. A nagybácsi.
A krőzus. Barátságos fogadtatás.*

1828 tavasza volt, amikor a karcsú amerikai brigg, a Lady Adams, tündöklő napsütésben közeledett a Chesapeake öböl csillogó vizén egyetlen utassal a fedélzetén, egy még igen fiatal, Armand nevű némettel az újvilág partja felé.

Nagyra törő, vállalkozó szelleme már kisgyermekkorától ellenállhatatlan vágyat keltett benne idegen, távoli világrészek iránt, és németországi apja engedett lelkéből fakadó kérésének, és útnak engedte Amerikába, hogy ott csillapíthassa az újdonságok és idegen világok iránti érdeklődését, és tapasztalatokkal gazdagodva, megnyugodva térjen vissza öreg hazájába.

A legnagyobb lelkesedéssel, csodálkozva szemlélte Armand a smaragdzöld áradaton hófehér, kisebb-nagyobb vitorláival a hullámok hátán tovasuhanó számtalan hajót, az élénkzöld erdővel szegélyezett partot, amely kétoldalt hosszan elnyúlva fogta körül az öblöt, az imitt-amott látható elbűvölő farmerházakat a fák lombja alatt, aztán megint a bíborszínű távolba meredt, ahol az aranyló napfényben a hegyvidéki tájon láthatóvá vált Baltimore város tornyaival, kupolaival és emlékműveivel.

Itt terült el előtte a csodálatos idegen világ, és élénk fantáziája ezernyi új képet varázsolt elé, melyek rövidesen kibontakoznak előtte a legtarkább színekben.

A hajó egyre közeledett céljához, és a város egyre látványosabban tűnt elő a párából.

A Nap hevesen sütött le sugaraival a Lady Adams fedélzetére, de a frissen fűdögáló tengeri szellő olyan hűsítő hatású volt, hogy Armand azon csodálkozott, hogyan lehet ezt hőségnek nevezni.

Hamarosan elérték a nagyobb hajók számára kijelölt, dús árbocerőről felismerhető kikötési pontot, és Armand bárhová is nézett, tekintetét az új, idegen látnivaló bilincselte le. Különösen a

számtalan fekete és barna alak, tűzpiros gyapjú ingeikben, akik a parti emberforgatagban valamiféle külföldies látványt nyújtottak a képből, aztán a nagyszámú fehér öltöny, a számos nehéz, kétke-rekű, nemes lovak által húzott teherkocsi, melyeket rongyokba öltözött, félmeztelen négerek hajtottak. Mindez igen érdekesnek tűnt Armand számára, és egyre inkább felkeltette kíváncsiságát.

A Lady Adams kapitányának azonnal be kellett mennie a vá-rosba, mely félóránnyira volt a kikötés helyétől a hegyek között, hogy okmányait bemutassa a vámhivatalban, Armand pedig örömmel csatlakozott hozzá.

A rakpartról együtt mentek a parti raktáépület mögötti utcába, ahol a kapitány magához intett az árnyékba egy fiákert, és Armand ekkor közbeszólt:

– Menjünk inkább gyalog ezen a rövid kis úton, az ember így többet lát abból, ami körülötte történik.

– Ebben a déli hőségben? – válaszolta a kapitány. – Még öt-ven dollárért sem. Nem látja, milyen keskeny árnyékot vet ez a magas ház? A Nap szinte függőlegesen felettünk van. Jobban tenné, ha ittlétének első nyarán jobban óvakodna a déli Naptól, ha nem akar lebetegedni. Jöjjön, szálljunk csak be a kocsiba.

Ezzel betuszkolta Armandot a fiákerbe, leült mellé, és a két ló ügetni kezdett velük a város felé.

A kocsi felépítménye vékony vasrudakból készült váz volt, felül bőrrel bevonva, körül pedig vörös gyapjúfüggöny szegé-lyezte, amely megvédte a benn ülőket a napsugaraktól, és a szél-ben lobogva szabad átjárást engedett a levegőnek.

– Ugye nem veszi rossznéven, ha ahelyett, hogy egyenesen a City-Hotel felé vinném, előbb egy kis kerülővel saját házamhoz hajtatok, hogy megtudjam, feleségem él-e még, vagy már meghalt – kezdett bele a kapitány, miközben tovább haladtak.

– Talán beteg a felesége? Ó, ezt nagyon sajnálom – válaszolta Armand meglepődve.

– Ah nem, ez egy sajátos történet – folytatta a kapitány. Négy évvel ezelőtt vettem feleségül Thompson ezredes lányát, aki annak idején az egyik legszebb, legkedvesebb és legtisztességesebb lánya volt a városnak. Nem sokkal esküvőnk után dél-amerikai útra indultam hajómmal, és képzelje csak el a bosszúságomat, amikor hazaértem, olyan részegen találtam az udvaron az előszoba ajtajában heverve, hogy sem a világról, sem magáról nem tudott semmit. Távollétem alatt unalomból rászokott az ivásra, közben rabszolga komornáját is arra bízta, hogy igyon vele. Röviden: annyira átadta magát ennek a szenvedélynek, hogy sem könnyésemre, sem fenyegetésemre nem hagyott fel vele.

– Amikor ismét tengerre kellett szállnom, komoly pénzért alkalmaztam egy idősebb hölgyet, hogy maradjon vele, és szoktassa le az ivásról. Egy évig voltam távol, és amikor visszatértem, mindkettőjüket totál részegen találtam a szófán heverve. A feleségem a jóságos öreg hölgyet lassacskán szintén rászoktatta az ivásra.

– Az öreglányt persze rögtön elhajtottam a házamból, vásároltam magamnak egy jól megtermett néger nőt, és örként a feleségem mellé adtam azzal a megjegyzéssel, ha inni ad neki, akkor meg fogom ölni. Aztán megint tengerre szálltam. Ez az utolsó előtti utam volt. Amikor visszatértem, azt tapasztaltam, hogy maradt minden a régiben, mert bármilyen derekasan óvta is őt az öreg néger asszony, mégis mindig meglógott előle. Az éjszaka közepén, amikor a néger nő aludt, elment otthonról brandyt vásárolni, vagy világos nappal kiugrott a földszinti ablakon, szerzett magának italt, aztán valamelyik utcán részegen találtak rá.

– Nem megfelelő eszközeinkkel tehát nem sikerült segíteni rajta. A helyzet radikálisabb kúrát tett szükségessé. Ezt akkor kezdtem meg, amikor elvitorláztam mostani európai utamra. Nagy készletet vásároltam ugyanis a legerősebb szeszesitalokból, egészen a tiszta szeszig, a készletet a szobájában halmoztam fel, és megparancsoltam az öreg néger asszonynak, hagyja őt inni, amennyit csak akar, csupán arra ügyeljen, hogy sohase hagyja el a házat.

– Gondolom, mostanra már rendbejött.

A beszélgetés közben a kocsi odaért a kapitány házához, mire ő odakiáltott a kocsisnak, hogy várakozzon, a maga oldalán félrehúzta a függönyt, és kikiáltott:

– Suse, halló Suse! A többször megismételt kiáltásra kinyílt a ház egyik ablaka, és kitekintett rajta az öreg néger asszony.

– Meghalt? – kérdezte a kapitány hevesen.

– Egy hete temettük el, uram.

– Kocsis, induljon! – kiáltotta a kapitány és hátratámaszkodva így szólt:

– Na végre, ez használt! Ha már három évvel ezelőtt megteszem, sok pénzt megspórolhattam volna!

A radikális kúra hallatán Armand hátán a nagy hőség ellenére végigfutott a hideg. Döbbsen meredt a kapitányra, aki azonban derűsen folytatta:

– Rövidesen egy kiváló vendéglő előtt haladunk el. Szerencsés megérkezésünkre nem innánk egy pohár brandyt egy kis vízzel?

– Nagyon köszönöm, de nem szoktam brandyt inni – válaszolta Armand megborzongva.

– Tovább a City Hotel felé! – kiáltott ki erre a kapitány a kocsisnak, és néhány perc múlva megálltak a North-Point-i csata emlékművével szemben a vendégház magas kőlépcsője előtt, amelynek tulajdonosa az öreg Barnum úr, aki a később az érdekes spekulációiról elhíresült azonos nevű férfi apja volt.

– Jöjjön el ma este a színházba, Armand úr, igen jól fogunk ott szórakozni – mondta a kapitány, miközben a fiatalember kiszállt. Kezével intve még elköszönt tőle, aztán elhajtott.

Még nem volt ebédidő, ezért Armand csak azt kérte, mutassák meg neki a szobáját, majd utasítást adott, ha ideér a holmija a

hajóról, vigyék fel a szobájába, majd elhagyta a házat, és elindult a belvárosba, hogy szemügyre vegye az ottani életet és forgatagot.

A tűző Nap miatti hőség azonban elviselhetetlen volt, a kockakővel burkolt járdák és a házak falai átforrósodtak, és a kapitány elbeszélése annyira lehangolta Armand fantáziáját, hogy rövidesen visszatért a hotelbe, és nyugodtan letelepedett annak hűvösen tartott nagy helyiségeiben.

Ebéd után azonban, amikor a Nap már lemenőben volt, nagy érdeklődéssel sétált egyet a városban. Megtekintette a még nem teljesen elkészült kétszáz láb magas Washington emlékművet, annak idején ez volt az egyetlen ilyen jellegű emlékmű az Egyesült Államokban. Kocsival kiment Amerika első vasútvonalának megkezdett építkezéséhez, este pedig már korán lefeküdt, mert igen örült annak, hogy végre nem fog hintázni alatta az ágy, és másnap reggel tovább akart utazni Philadelphiába, mert oda szoltak hitel- és ajánlólevelei.

Kireggeledett, és Armand a rakpartra indult, hogy felszálljon a gőzhajóra, amelyen meg akarta kezdeni Philadelphia felé vezető útját, és rövidesen ismét frissítően fűdögált körülötte az öböl feletti hús tengeri szellő.

Részben hajóval, részben postakocsival ért el másnap éjjel a Delaware folyóhoz, ahol megint gőzhajóra szállt. Mindössze néhány órát aludt, amikor felébresztette a felkelő Nap, mire felsietett a felső fedélzetre, hogy körülnézzen a számára idegen újabb országban.

Valamennyi utas még mélyen aludt, miközben Armand már túlradó életerővel sétált fel-alá a frissítő reggeli levegőn, gyönyörködve a fenséges látványban, melyet lelke lelkesen fogadott be, amerre elhaladtak.

Az utasok egymás után jöttek fel álmos szemekkel a felső fedélzetre, és a közös mosdó felé igyekeztek, hogy felfrissítsék magukat, aztán a nagy kajütbe mentek, hogy az ottani pultnál egy ital brandytől és némi víztől végérvényesen felébredjenek.

Armand is lement, de nem azért, hogy brandyvel, a „valódi itallal” éljen, amint az amerikaiak nevezik, hanem azért, mert egy szivart akart venni magának a pultnál, mert nem akarta kinyitni a bőröndjét, amelyben a szivarjait tartotta.

Amint kinézett a kis ablakon át, az italmérő fülkéből a kajütbe, látta a számtalan öreg és fiatal, rendesen öltözött és siváran kinéző férfit, akik valamennyien arra vártak, hogy hozzájussanak reggeli italukhoz.

Armand a pulthoz lépett, kért egy szivart, és elővette az egyik oldalán arany- a másik oldalán ezüstérmékkel teli pénztárcáját, hogy ki tudja fizetni a szivar árát.

Igyekezetében pénztárcájának nem a megfelelő oldalát nyitotta ki, így láthatóvá váltak a csillogó aranypénzek, mire gyorsan visszacsukta, és az ezüst aprójából egy tízcentessel fizetett a szivarért.

Amikor visszalépett az ablaktól, és pénztárcáját a zsebébe süllyesztette, egy magas termetű, csodaszép fiatalember, csillogó fekete hullámos hajfürtökkel mosolyogva nézett rá, majd oldalra lépve elengedte maga mellett.

A fiatalember az amerikai tisztek igen egyszerű uniformisát viselte, és Armand kelletlenül viszonzta tekintetét, mert semmi okát nem látta annak, hogy az úriember rámosolygott.

Gyorsan az ajtó felé fordult, és visszament a fedélzetre, hogy ott még reggeli előtt elszívja a szivarját.

Alig kezdett el fel-alá sétálni, amikor a fiatal tiszt szintén felbukkant a fedélzeten, és ismét azonnal mosolyogva nézett Armandra. Ezúttal azonban meghajolva és igen tisztelettudóan odalépett hozzá, és barátságos hangon megszólította:

– Bizonyára meg fogja bocsátani nekem, ha megengedem magamnak, hogy egy tanácsot adjak önnek, ami megóvhatja attól, hogy kár érje. Ön idegen ebben az országban, és még nem ismeri a szociális viszonyainkat, amint odalent a pultnál megfigyeltem. Számos férfi előtt látni engedte pénztárcájának tartalmát. Ez olyan

óvatlanság, amit sajnos a mi országunkban nem szabad elkövetni, ha biztos akar lenni abban, hogy ne rabolják el a pénzét. Legyen nagyon figyelmes, akkor is, ha Philadelphiában szállodai szobát vesz igénybe, mert meg vagyok győződve róla, hogy a pult körül lődörgő társaságból egyvalaki vagy akár többen is követni fogják, és megpróbálják megszabadítani aranyaitól.

A tiszt mindezt olyan szívélyesen és helyes viselkedéssel mondta el, hogy Armand azonnal beismerte neki tapasztalatlanságát és óvatlanságát, és jó tanácsait őszintén megköszönte.

A fedélzeten sétálva társalogni kezdtek, miközben Armand magához ragadta a szót:

– Most azonban szívesen megismerném tiszteletre méltó tanácsadóm nevét is. Az én nevem Armand.

– Engem pedig Paul Hortonnak hívnak, nemrég lettem a tűzérőség hadnagya – válaszolta a tiszt, majd kezét nyújtottak egymásnak, és mindketten kinyilvánították, hogy igen kellemes számukra ez az ismeretség.

– Együtt utazunk Philadelphiáig? – kérdezte Horton.

– Oda tartok, és végtelenül örülök, hogy odáig részem lehet az ön értékes és kedves társaságában. Ismerős ön Philadelphiában? – válaszolta Armand.

– Nagyon is, hiszen ott születtem, és helyőrségének tagja vagyok – válaszolta Horton.

– Ennek duplán örvendek, mert egy ideig Philadelphiában akarok maradni, és így remélem, ha ideje engedi, akkor találkozhatunk, és együtt tölthetünk néhány órát.

– A legnagyobb örömmel, Armand úr. Választott már vendégfogadót? – vetette közbe ismét Horton. – Ha még nem, akkor menjen a Jones Hotelbe. Ott jól fogja érezni magát, és közel van a lakásomhoz is, így nem kell túl messzire mennünk, ha találkozni akarunk. Philadelphia igen nagy kiterjedésű.

– Köszönöm a felvilágosítást, feltétlenül ott fogok megszállni
– válaszolta Armand, és pillanatnyi szünet után még hozzáfűzte:

– Ismer ön egy bizonyos Richard Gatlard urat? Hitelleveleim és ajánlásaim vannak hozzá.

Horton egy pillanatra adós maradt a válasszal, arcvonásai igen elkomolyodtak, sőt elborultak, aztán válaszolt:

– Jól ismerem az urat, bár egyetlen szót sem váltottam vele életemben. Ő a nagybátyám, anyám bátyja, áldatlan viszonyok miatt azonban nem tartunk fenn kapcsolatot vele.

– Ezt nagyon sajnálom, mert örültem volna, ha esetleg nála is találkozhattam volna önnel – válaszolta Armand, amire Horton mindössze egy vállrándítással válaszolt, Armand pedig másfelé terelte a beszélgetést, mivel érezte, hogy Horton nem szívesen beszélne a nagybátyjáról.

Néhány perc múlva megkondult a reggelihez hívó harang, és a két új ismerős lement a kajütbe, és együtt foglaltak helyet az asztalnál.

Horton homloka rövidesen ismét felderült, és a legjobb hangulatban fogyasztották el reggelijüket, majd visszamentek a fedélzetre, ahol folytatták a társalgást. Armandnak mesélnie kellett az óvilágról, Horton pedig megválaszolta a kérdések százait, amelyeket Armand tett fel neki Amerikáról.

A vadászatról is beszélgetni kezdtek, ami iránt Armand szenvedélyesen érdeklődött, és igen megörült neki, hogy Horton is hódol ennek a szenvedélynek.

– Az ősz folyamán szeretnék eljutni délre, mert ott még őszi körülmények között lehet vadászni, és nincs szükség nagyobb előkészületekre a hosszabb vadásztúrához, legalább is az időjárás vonatkozásában, mert ott örökké nyár van, és nincs szükség rá, hogy fedél legyen az ember feje felett.

– Könnyen megeshet, hogy egy őszi vadásztúrára én is elmennék, így néhány közös kirándulást is tehetnénk – válaszolta Horton. Arrafelé egy nagy adósságot kell kiegyenlítenem.

– Aki ki tudja fizetni adósságait, az javít a pénzügyi helyzetén, állítjuk mi németek – vetette közbe Armand tréfálkozva.

– Ez egy igaz közmondás – jegyezte meg Horton, az én adósságomat azonban nem lehet pénzzel törleszteni. Egyébként Philadelphiából indulva ezen a nyáron pompás szalonka vadászatra van lehetőség, amikor a fiatal madarak repülni kezdenek, mert a város környékén ezrével kelnek ki a lápvidéken.

– Hiszen ez pompás – válaszolt Armand. – Vajon ugyanarról az erdei szalonkáról van szó, melyek nálunk, Németországban tavasszal és ősszel átvonulásuk során láthatók?

– Amint a németektől hallottam, ugyanazok, csak egy kicsit más a tollazatuk, de nagyon ízletesek – válaszolta Horton, és így társalogtak tovább. Az idő gyorsan telt, és még mielőtt gondoltak volna rá, szemeik előtt felbukkant Philadelphia városa.

– Nos, rövidesen célba érünk – kezdett bele ismét Horton. Holnap napközben intézze el látogatását, este pedig fel fogom keresni, hogy megérdeklődjem, nem megy-e valahova látogatóba, különben együtt elmehetnénk valahova.

– Ezért igen hálás leszek önnek, hiszen holnap estére még bizonyára nem kapok meghívást, és az ön társasága nélkül igen magányos lennék – válaszolta Armand, majd a kabinjába indult, hogy csomagjait előkészítse a kiszálláshoz.

A gőzhajó rövidesen kikötött a rakpartnál. Horton igen barátságosan elköszönt Armandtól, és még egyszer megígérte, hogy másnap este felkeresi, majd elsietett a városba. Armand a holmijait egy fiákerhez vitette, majd a Jones vendégfogadóhoz hajtattott.

A szálló kiváló volt, és Armand várakozáson felül meg volt elégedve minden vonatkozásban.

Este vacsora után megismerkedett magával Jones úrral, és megkérdezte tőle, hol találkozhatna a legbiztosabban Richard Gatlard úrral, a lakásán, vagy az irodájában?

– Tizenegyig az öregúr mindig otthon marad a lakásán, – válaszolta a vendéglős – aztán az irodájába megy, onnan a tőzsdére, utána ismét haza. Ha nem üzleti ügyről van szó, legjobb, ha tizenegy előtt bejelentkezik hozzá a lakásán. Mindenkit fogadni szokott, és örülni fog neki, hogy megismerheti, mert egy igen barátságos, jószágos ember.

– Tényleg olyan gazdag, mint ahogy beszélik? – kérdezte Armand. A kapitány, akivel Európából érkeztem, valódi csodákat mesélt róla.

– Tényleg így van, mérhetetlenül gazdag – válaszolta Jones. – Fél Philadelphia az övé, már azt sem tudja, hová fektesse be a jövedelmét, és hány milliót fordított már jótékony célra!

– Amint hallottam, szegény fiatalemberként érkezett ebbe az országba. Tényleg így történt? – kérdezősködött tovább Armand.

– Teljesen nincstelenül – mondta Jones. – A vén zsugori, a gazdag Pannel vette magához annak idején az irodájába, és kereskedővé képpezte ki.

– De mivel szerzett magának ekkora vagyont? – kérdezősködött tovább Armand.

– Ennek oka Santo Domingo-ban rejlik, azonban senki sem tudja, pontosan mi történhetett – válaszolta Jones késlekedve és kitérően, de aztán gyorsan még hozzáfűzte: – Egy igazán kiváló emberről van szó!

Armand kíváncsisága, hogy megismerje az öreg milliomost, egyre fokozódott, és igen hosszúnak tűnt számára a hátralévő idő másnap reggel tízig.

Rögtön reggeli után gondosan felöltözött, kivette bőröndjéből a Gatlardnak címzett levelet és zsebre tette, majd a szálló közelé-

ben az árnyékos járdán fel-alá sétált, míg tizet nem ütött az óra. Ekkor elindult Gatlard palotája felé.

Negyedórával később már a pompás palota márványlépcsőjén tartott felfelé a bejáráthoz, ahol meghúzta a csengőt. Az ajtó kinyílt, és egy fekete szolga beengedte Armandot, aki megkérdezte, részesülhet-e abban a megtiszteltetésben, hogy beszélhessen Gatlard úrral. Közben átnyújtotta névjegyét a szolgának, és megemlítette, hogy leveleket hozott Gatlard úrnak Liverpoolból.

A fekete felvezette a lépcsőn, kinyitotta a szalon ajtaját, kérte, lépjen be, és azt mondta, hogy rögvest visszajön a hírrel, hogy beszélhet-e most Gatlard úrral, vagy sem.

Armand persze nagy várakozással, pompára és gazdagságra számítva lépett be, ennek ellenére meglepte a fényűzés, amit meglátott. A szárnyas ajtó egyik fele, amely a nagyterembe vezetett, nyitva volt, és Armand gyorsan belépett rajta, hogy ott is egy pillantást vessen a drágaságokra, amelyek csillogtak felé.

Csodálkozva nézett körül, mindenfelé aranyat, ezüstöt, selymet és bársonyt látott, de annyira zsúfoltan, hogy az volt a benyomása, mindez a gazdagság szemléltetésére szolgál.

Ekkor Armand tekintete a virágtartóra és a két kandeláberre esett, mire gyorsan odalépett, hogy közelebről is megnézzze, mert hogy ezek tényleg műreemekek voltak, azt rögtön felismerte.

Még csodálattal béméskodva állt ott előttük, amikor halk zajt észlelt maga mögött, és gyorsan megfordulva egy alacsony, fehér hajú öregembert látott közeledni, és feltételezte, hogy ez az ember Gatlard úr, a krózus lehet.

– Beszélni szeretne velem, Armand úr? – kérdezte Gatlard, mert tényleg ő volt az idős férfi.

– Azért merészeltem ezt kérni, Gatlard úr, mert az lenne a kívánságom, hogy személyesen adhassam át azokat a leveleket, amelyeket önnek hoztam – válaszolta Armand mély meghajlással, előhúзва zsebéből az írásokat, és az alábbi szavakkal adta át az öregnek:

– A liverpooli levélhez még át kell adnom a levél írójának szóbeli üdvözlését is.

– Ah, minden bizonnyal régi barátomról, Harringcot úrról van szó! – mondta Gatlard örömmel, majd a szófára mutatva kérte:

– Foglaljunk helyet!

Közben gyorsan felbontotta a leveleket, maga elé tette az asztalra, felnyitotta az elsőt, és beletekintve megszólalt:

– A hitel bármikor rendelkezésére áll, Armand úr.

Aztán felvette a másik levelet, gyorsan elolvasta, majd az alábbi szavak kíséretében kezet nyújtott Armandnak:

– Isten hozta, Armand úr, ennél jobb ajánlólevelet nem is hozhatott volna nekem.

Aztán még az előbbi levelet is átolvasta, miközben Armand arra használta ezt a pillanatnyi szünetet, hogy pontosabban megfigyelje a számára annyira érdekes milliomost.

Gatlard egy idősebb ember képét mutatta, akitől az élet már búcsút szándékozik venni, ő azonban még minden, a rendelkezésére álló eszközzel ragaszkodott életéhez.

A feje majdnem egészen kopasz volt, és fehér a hajkoszorú, amely még körülvette. Arca öregesen sápadt, sárgás színű, arcvonásai beesettek, szájszegletei felfelé húzódtak, mintha örökké mosolygásra törekedne. Szemeiben azonban láthatóak voltak életének nyomai: hosszú évek gondjai, lelki félelmei, igyekezete, hogy bűnhődjék vétkeiért, és az a törekvése, hogy ezeket a vétkeket mosolygással rejtse el.

Bár Armand képtelen volt megfejtetni Gatlard arcvonásainak rejtélyeit, az öregember lelki nyugtalansága mégis feltűnő volt számára. Észrevette, amint fakó, kiélt szemei ide-oda pillantottak, mintha nyugtalanító gondolatok izgatnák, attól tartva, hogy elárulják ezeket a gondolatokat, miközben megpróbálta derűs mosollyal saját magát is becsapni.

Gatlard fekete öltözete igen finom anyagból készült, és a frakk, valamint fehér nyakkendője különös ünnepélyességet kölcsönzött megjelenésének, de mégis azt a látszatot keltette, mintha nem való volna ő ebbe az öltözetbe. Olyan volt, mintha egy öreg, lepusztult ház új festéket kapott volna.

– Ön tehát szeretné megismerni a mi szép országunkat, Armand úr? – kezdett bele Gatlard, miután elolvasta a leveleket, és miközben az utóbbit összehajtogatta, egy ideig gondolataiba mélyedve üres tekintettel meredt rá.

– Igen, ez áll szándékomban, Gatlard úr, és gyermekkorom óta ez volt mindig is a leghőbb vágyam – válaszolta élénken Armand.

– És még a legmerészebb várakozásait is felül fogja múlni ez az ország – válaszolta Gatlard, láthatóan megint másvalamire gondolva, mert elhallgatott, és oldalvást a padlón lévő szőnyegre nézett.

– Mielőtt belépett, vettem magamnak a bátorságot, hogy megtekintsem azokat a pompás műremekeket. Hol készültek? – ragadta magához Armand a szót, a virágtartóra és a két kandeláberre mutatva, hogy felébressze Gatlardot mélézéséből, mert úgy tűnt, mintha meg is feledkezett volna jelenlétéről.

– Franciaországban – válaszolta gyorsan az öreg, aggódó tekintettel nézve a jelzett ezüsttárgyak felé.

– Valódi mesterművek, és úgy tűnik, mintha régi időkből származnának – folytatta Armand.

– Igen, igen, már nagyon régen volt, amikor készítettem – válaszolta Gatlard kényszeredett mosollyal, majd gyorsan másra terelte a szót:

– Remélem, egy ideig még itt marad, és néha abban a szerencsében lesz részem, hogy láthatom a házamban. Ha bármi módon segítségére lehetek, nagyon szívesen megteszem, és kérem, bármikor rendelkezék szolgálataimmal.

Armand felemelkedett, megköszönte Gatlarnak a szíves fogadtatást, és a legnagyobb udvariassággal ajánlotta magát, mire az öreg kikísérte a lépcsőig, és ott mihamarabbi viszontlátást kívánva magára hagyta.

XL.

*Az elképzelt utazás. A részvételtjes nővér. A megbízás.
A rémület. Félelem a bosszútól. Megfelelő megoldás. A döntés.
Örömteli meglepetés.*

Amikor az esti szürkületben, a Jones szállóban már sötétedett, de a gyertyákat még nem gyújtották meg, Armand a nyitott ablaknál üldögélve még egyszer végiggondolta mindazt, amit napközben a városban látott, és közben kinézett az utcára, ahol a járókelők kezdték benépesíteni a járdát, és észrevette, hogy Horton közeledik a házhoz, mire integetetni kezdett neki az ablakból.

– Szabad ma este, Armand úr? – kérdezte a tiszt, üdvözölve őt, és kezet nyújtott neki az ablakon át.

– Teljes mértékben, és szívesen a rendelkezésére állok – válaszolt örömmel Armand.

– Akkor bemutatnám drága anyámnak, és meghívnám, hogy vacsorázzon nálunk. Ne számítson valami ingyencségekre, egyszerű amerikai kosztról van szó, de a hangulat szívélyes lesz. Kérem, fáradjon ki, és már indulhatunk is – mondta Horton.

– Jövök rögtön, csak egy kicsit rendbe szedem az öltözetem – válaszolta Armand.

– Ej, arra semmi szükség, jöjjön csak úgy, ahogy van, csak magunk leszünk – vetette közbe Horton sürgetve, mire Armand mosolyogva válaszolt:

– Hát, ha magára vállalja helyettem a felelősséget az édesanyja előtt, akkor rajtam ne múljon.

– Csak gyorsan, bókokra semmi szükség – mondta Horton, mire Armand a következő pillanatban már meg is jelent mellette, és vidáman elindultak az utcán.

Sétáltak egyet a városban, és csak akkor indultak Horton özvegyasszony lakása felé, amikor már kezdtek pislákolni a gyertyák.

Amint beléptek a szobába, Paul Horton kézen fogta kísérijét, és szívélyesen bemutatta anyjának, aki közben odalépett hozzájuk, és Jane szeretettel üdvözölte a vendéget.

– A fiam annyi jót mesélt magáról, Armand úr. Őszintén örülök, hogy megismerhetem, mondta az asszony szeretetteljes bizalommal. Érezze magát otthon itt nálunk, hiszen az ember szíve szorongani kezd, ha szeretett hazáját nem pótolja semmi.

Jane már közel volt az ötvenhez, de még mindig igen kellemes jelenség volt. A haja persze már kezdett kicsit fakulni, és a sok sírástól szemei is elveszítették korábbi fényüket, tartása sem volt már olyan egyenes, mint korábban, és egész lénye inkább türelmet, mint tettekrekésztséget sugárzott.

Évek hosszú során át, szeretett férje halála óta nyomasztó körülmények és gondok között élt. Ha az ég nem vezette volna el hozzá a nemeslelkű Louvencourt grófot, igen magányosan állt volna a világban. Hiszen éppoly kevésbé, mint bátyja, férjének bácsikája, az öreg Pennel sem volt tekintettel fájdalomra és szenvedésre, aki pedig most már túl volt a nyolcvanon, vállalkozásaival évekkorábban végképp felhagyott, és már csupán hatalmas vagyonának kamataival növelte tőkéjét.

Isten azonban irgalmas volt hozzá, és boldogsággal töltötte el fiának, Paulnak felcseperedése.

A kormány egyetlen dollár költségtérítés nélkül felvette a Hudson folyó menti West-Point katonaiskolába, ahol tiszti kiképzést kapott. Paul az ottani tanulók mintaképévé vált, a közelmúlt-

ban kiváló eredménnyel érettségizett, és ünnepélyes keretek között tisztté léptették elő.

Végtelen, kimondhatatlan öröm volt Paul az anyja számára, olyan boldogság, amely segített neki szíve sebeinek gyógyulásában, és abban, hogy megbékéljen sorsával.

És szeretett gyermeke most megint itt volt vele, kisírt, fakult szemeit ismét legeltethette rajta, tanácsokat adhatott neki, megfontolhatták közösen dolgaikat, és a nemes, derék fiatalember biztos támasz volt számára.

A lakásuk kicsi volt, de szép fekvésű, berendezése egyszerű, és szépen, tisztán volt tartva.

Miután a két fiatalemberrel leült a teázó asztalhoz, Jane így szólt Armandhoz:

– Örömmel hallottam Paultól, hogy ősszel ön is el szeretne látogatni országunk déli részébe, és esetleg együtt fognak útnak indulni. Távolléte alatt megnyugtató lesz számomra, hogy egy kedves barátot tudok mellette. Egy nemeslelkű embert, apjának hűséges barátját szeretné meglátogatni ott, hogy személyesen mondjon köszönetet neki végtelen jószágáért és szeretetéért, amiben férjem halála óta mindkettőnk folyamatosan részesített. Ön is megismerheti majd őt, és mi is lehetne hasznosabb és felemelőbb az életben, mint találkozni egy igazán jószágos emberrel!

– Végtelenül örülök ennek az utazásnak, hiszen a fia társaságában dupla öröm lesz számomra. Már régen vágyakozom a délvidéki tájakra, látni szeretném a pálmákat, az ottani virágok világát és az örök tavaszt – válaszolta Armand fellelkesülve.

– Persze a kigyókról sem szabad megfeledkezni a pálmák alatt – jegyezte meg Jane. – Olykor a világ legszebb helyein leselkedik a legnagyobb veszély.

Hogy tovább fokozza a szépség értékét, Armand megjegyezte: – A fény sem szép árnyék nélkül.

– Önmagában persze mindkettő elviselhetetlen – válaszolta Jane.

– A jóra ez nem vonatkozik, drága mama – ragadta magához a szót Paul. – A jónak nincs szüksége árnyékra.

– Ha az egész emberiség jó lenne, akkor persze az egyén jó-sága veszítene értékéből. Sajnos azonban az a helyzet, hogy a jóságot mindig számtalan gonoszság is körülveszi, így árnyékban nem szenved hiányt, hogy világíthasson – válaszolta Jane mély lélegzetet véve.

Paul a társalgást Philadelphia városra és környékére terelte, és megjegyezte, hogy ami a természeti szépséget illeti, elmarad Amerika más városai, mint például az elbűvölő Baltimore mögött, annak felejthetetlen öblével, és New-York mögött, annak fenséges, festői Hudson folyójával, mire Armand elmondta, hogy a nyarat azzal fogja eltölteni, hogy megtekintse az ország északi vidékeit, és elsősorban a Niagara vízeséshez szeretne eljutni.

Vacsora után a nyitott ablak mellett hintaszékekben foglaltak helyet, és ekkor Jane Armandhoz fordult, és megindult, fojtott hangon beszélni kezdett:

– A fiamtól, Paultól hallottam, hogy bátyámhoz, Richard Gatlardhoz hozott magával ajánlólevelet. Járt már nála? És milyennek találta őt?

Armand érezte, hogy a kérdés nehezeire esett az asszonynak, és látta, hogy Pault is kellemetlenül érintette, ezért egy pillanatra várt a válasszal, hogy megfelelően hozzáillessze mindkettőjük érzelmeihez, de Jane közben gyorsan folytatta:

– Kérem, mondja el nekem az igazságot. Milyen benyomást keltett önben a megjelenése? A véleménye minden bizonnyal pártatlan lesz.

– Nos, úgy tűnt számomra, hogy idő előtt megöregedett ember lett, akit valami folyamatosan szellemileg nyugtalanságban tart, – válaszolta Armand – hiszen társalgásunk közben gondolataiban állandóan mással volt elfoglalva, aztán mintha álmából

ébredt volna fel hirtelen, úgy tért vissza. Ábrándozásai közben arcvonásai aggodalmas és gondterhelt benyomást keltettek, de amint visszatért a jelenbe, véleményem szerint kényszeredett mosoly ült ki arcára.

– Szegény bátyám! – mondta Jane bánatosan. – Testileg még rendben van?

– Azt hiszem, szellemi nyugalansága mozgásban tartja a testét, ezért nem érzékeli gyengeségét, de látszik rajta, hogy ereje már nem a régi – válaszolta Armand.

– Már olyan régen nem láttam őt, és néha alig tudom visszatartani magam, hogy elmenjek hozzá, annyira kívánom látását – folytatta Jane szomorúan. Annyira egyedül van, olyan elhagyatott ebben a világban, és mérhetetlen gazdagsága ellenére mégsem boldog.

– Ez a saját bűne – vetette közbe Paul. Lábbal tipor minden baráti és rokonai érzést. Hiszen mit tettünk mi ellene, hogy ilyen mértékben megtagad bennünket?

– Ah, Paul, ne ítélkezz felette, ki láthat bele szegény lelkébe, milyen szenvedés, milyen fájdalom távolíthatta őt el tőlünk! – válaszolta Jane együttérzéssel.

Armand ekkor másra terelte a szót, érdeklődni kezdett, hogyan lehet eljutni a Niagara vízeséshez, amire Paul rögtön rátért, és legendákat kezdett mesélni az indiánok életéről, amelyek a nagy vízesés környékén történtek.

Armand számára gyorsan és kellemesen telt el az este, madam Horton rendkívül jó benyomást keltett benne, és későn, amikor indulni készült, azzal köszönt el, hogy látogatását rövidesen megismétli.

Másnap reggel tizenegy óra volt, amikor Gatlard megjelent az irodájában, és a könyvelő követte őt privát szobájába, hogy többféle üzleti ügyről beszámoljon neki.

Többek között egy felbontott levelet tett elé az asztalra az alábbi megjegyzéssel:

Régi üzlettársunk, Graville úr, New-Orleans-ből egy különös kéréssel fordult hozzánk, amiről nem tudom, kellemesen fogja-e érinteni, Gatlard úr, ennek ellenére kénytelen vagyok elmondani, hogy eldöntse, mi a tennivaló.

– Nos, hát mi lenne Graville kívánsága? – kérdezte Gatlard, majd felvette a levelet, hogy elolvassa.

Graville először szokásos módon beszámolt a piaci helyzetről, említést tett több váltóról, ami érintette Gatlardot, aztán folytatta:

*„Egy az üzleti ügyeinken kívül eső kéréssel fordulok ön-
höz, amit azonban meg fog bocsátani egy olyan régi, baráti
üzlettársának, amilyenek nevezhetem magam. Egy olyan
megbízásról van szó, aminek a Philadelphiában történő vég-
rehajtásával egy hűséges barátom bízott meg, és azzal adnék
át önnek, hogy végrehajtásával különös hálára kötelezne en-
gem.*

*Sok-sok évvel ezelőtt egy francia, név szerint Horace
Lourencourt gróf bevándorlóként érkezett országunkba.
Egyike a legnemesebb embereknek, akit valaha is alkalmam
volt megismerni. Ez az ember igen szoros baráti kapcsolat-
ban állt a bizonyos Horton őrnaggyal, aki Jackson tá-
bornok alatt hősi halált halt az itteni, angolok elleni csatá-
ban. Az esemény óta az őrnagy ottani özvegyét az én közve-
títésemmel nagyvonalúan támogatta. Most pedig, amint érte-
sült róla, elesett barátjának fia, Paul Horton kitüntetéssel
fejezte be a West-Point-i katonaiskolát, amelynek során
hadnaggyá léptették elő. Lourencourt gróf örömet szeretne
szerezni a fiatalembernek, és mintaszerű viselkedésének el-
ismeréseként azzal bízott meg engem, hogy az ő számlájára
Philadelphiában vagy annak környékén vásároljam meg a
legnemesebb, legszebb hátaslovat, és azt a ló felszereléséhez
ezer dollárral együtt üdvözlétével adjam át Paul Horton
hadnagynak. Tényleg nem tudom, kit találhatnék alkalma-*

sabbnak ennek a megbízásnak a végrehajtására, mint önt, az emberiség nagy jótevőjét, és ezt örömmel is teszem, mert meg vagyok győződve róla, hogy mindez önnek is örömet fog szerezni. Még megjegyezném, hogy a ló megvásárlásakor az ár nem számít.

Viszontszolgáltatért minden időben rendelkezésére állok, és kérésem kedvező teljesítéséről várom visszajelzését, az önnél felmerült költségek megnevezésével együtt, hogy Louvencourt grófot tájékoztathassam nemeslelkű megbízásának teljesítéséről.

*Korlátlan tisztelettel:
Az ön lelkes híve
F. Graville”*

Gatlard végigolvasta a levelet, és minden sorral, amit elolvastott, egyre sápadtabb lett, minden sorral rövidebbé és nehezebbé vált a légzése, és amikor a végére ért, kezét a papírral együtt az asztalra ejtette, és állta a mellére hanyatlott. Úgy ült ott, mint aki megbénult, a levélre meredve, és a könyvelő észrevette, hogy remegnek a kezei.

– Attól tartok, Gatlard úr, hogy ez az írás kellemetlenül érinti önt, ennek ellenére nem tarthattam titokban – mondta Poolmann nyugtalanul. – A megbízás végrehajtását egyszerűen el is utasíthatjuk, mert nem értünk hozzá, hogy megállapítsuk egy ló állapotát és értékét. Graville ezt bizonyára nem fogja rossz néven venni. – Közben a fatális levelet el is akarta venni Gatlard elől, ő azonban összererezte, és aggodalmas, tompa hangon válaszolt:

– Ezt még meg kell fontolni! Majd még gondolkodunk rajta.

– Tényleg ne foglalkozzon vele, Gatlard úr, jobb lenne, ha visszautasítanánk ezt a megbízást. Graville könnyedén fordulhat egy itteni másik kereskedőházhoz – folytatta Poolmann, és ismét a levél után nyúlt.

– Nem, nem, Poolmann, gondolkodni kell még rajta – dadogta Gatlard ismét, és megragadta a levelet anélkül, hogy a testhelyzetén változtatott volna.

A könyvelő visszalépett, és fejét csóválva meredt főnökére anélkül, hogy tovább zavarta volna, hiszen tudta, hogy ilyen nyomott hangulat esetén legjobb, ha békén hagyja.

– Hát mégiscsak bekövetkezik! – mormolta Gatlard halkan maga elé, és állá ismét keblére hanyatlott. Aztán egy pillanat múlva mégis döbbsen forgolódni kezdett, mintha saját szavaitól rémült volna meg, és félénken az öreg könyvelőre nézett.

– Rendelje ide a kocsimat – mondta alig érthetően, és az ajtó felé intett.

Poolmann gyorsan kiment a szobából, Gatlard pedig arcát két kezébe temetve, fejével a levélre hanyatlott.

Így ült mozdulatlanul az asztalnál, míg a könyvelő visszatérve odalépett hozzá, és óvatos hangon megszólította:

– A koci előállt, itt várakozik az ajtó előtt, Gatlard úr.

Bizonytalan tekintettel Poolmannra nézett, majd lassan felemelkedett, és a levelet a zsebébe téve kiment a kocsihoz.

A könyvelő követte őt, felsegítette a kocsiba, és miközben becsukta ajtaját, megkérdezte:

– Esetleg elkísérem a lakására, Gatlard úr?

– Nem, Poolmann, egyedül kell megfontolnom ezt az ügyet. Holnap találkozunk.

A kocsis elindította a lovakat, és amint bekanyarodtak a következő utcasaroknál, Gatlard a távolban észrevette Paul Hortont és Armandot, amint a járdán felé közelednek, mire fejével behúzódtott a koci sarkába, hogy ne vegyék őt észre.

Amikor a háza elé ért, és a szolgál kinyitotta a koci ajtaját, Gatlard hagyta, hogy támogassa a kiszállásnál, és karjára támaszkodva a szobájáig kísérje.

Ott az íróasztalához vánszorgott, leült előtte az egyik fotelba, a levelet kihúzta a zsebéből, és letette az asztalra. Aztán két kezét a karfára ejtette, és ernyedten hátrahanyatlott.

Mint megsemmisítő csapás érintette őt a levél tartalma. Amitől félelemben és kétségbeesésben annyi éven át tartott, mégiscsak be fog következni. A bosszú szelleme, ez a Louvencourt, akinek a képe fenyegetve követte őt egy életen át, és minden örömet elűzött a közeléből, végül mégiscsak meg fog jelenni előtte a valóságban is, és felelősségre fogja vonni őt a világ előtt az általa elkövetett bűncselekményért. Ennyi kín és szenvedés után mégiscsak szörnyetegként és rablóként kell állnia a nyilvánosság előtt, és áldozatul kell esnie a törvény és az emberek bosszújának. Gatlardnak már nem volt annyi ereje, mint korábban, hogy a félelem ilyen pillanataiban kitombolja magát, és dühöngjön. Összeroppan a teher alatt, és hagyta, hogy történjék vele az, aminek történnie kell.

Hosszú időn keresztül ernyedten és tompa kétségbeeséssel ült székében, aztán végül lassan felemelkedett, felnyitotta a levelet, és megint elolvasta.

Tehát Louvencourt volt az, aki létfenntartásához annyi éven át anyagilag támogatta Jane húgát, és ezért volt képes független maradni Gatlardtól és nem kellett támogatásért fohászkodnia? És a grófnak ez a kapcsolata most újjáéledt Paul Horton vonatkozásában. Mennyi ideig tarthat, míg Paul meglátogatja a gróft, hogy köszönetet mondjon jócselekedeteiért, és ki tudja, hogy Louvencourt egyszer nem szándékozik-e saját maga is megjelenni itt, hogy megismerje halott barátjának feleségét, és fogadja annak köszönetét? És ha egyszer már itt van, mi van, ha a legjelentéktelenebb mértékben is tudomására jut Gatlard rejtélyes meggazdagodása, ami nyomra vezetni őt? És akkor hogyan tovább? Ebben az esetben Gatlard menthetetlenül el van veszve!

Ha azonban most Gatlard elutasítja a gróf megbízásának végrehajtását, ő pedig később találkozik Paullal, akkor már maga ez a körülmény gyanút kelthet, és miért is ne teljesítené a megbízást, hiszen így kimutathatja, hogy a gróffal szemben teljes mértékben

érintetlen személy. De tényleg, továbbra is fenn kell tartania Paullal valamint húgával szemben ezt az elutasító magatartást? És ha a gróf egyszer tényleg idejön látogatóba, akkor valójában nem hozzá jön, ettől Paul távol tartaná őt, mert túlzottan haragszik rá ahhoz, hogy beszéljen róla, bár amint tudomására jutott, a húga semmi ellenszenvet nem érez iránta.

Ezen kívül, gondolta magában Gatlard, miután egyre inkább megnyugodott, hogy a szóbeszéd hirtelen meggazdagodásáról már régen abbamaradt az emberek között, és különben is abból az időből már kevesen élnek, és az akkor érdekes körülmények a múlt fátyla alatt már régen a sötét feledés homályába merültek.

Így igyekezett száműzni gondolataiból a fenyegető veszélyt, de a közelgő vihar, amely feje felett tombolni fog, és villámaival megsemmisítheti őt, sötétben és borzalmasan ott lebegett előtte, és végzetes felhői közül Louvencourt gróf rémítő képe tekintett felé.

Minden értelmi képességét bevetve fontolgatta, mit is tegyen, végrehajtsa-e a megbízást, vagy sem, és végül arra az elhatározásra jutott, hogy megteszi anélkül, hogy közben a legcsekélyebb mértékben is közeledjen Hortonhoz.

Folyamatos aggodalomban, elmélkedéssel telt el a napja. Este magához hivatta Poolmannt, hogy közölje vele elhatározását. Magára kényszerített nyugalommal fogadta, és miután a szófához vezette, belekezdett mondandójába:

– Megfontoltam a dolgot, Poolmann, és azt hiszem, a legjobb lesz, ha teljesítjük a megbízást. Először is ennyivel tartozunk régi barátunknak, Graville-nek. A visszautasítás ellenszenvet is kiválthatna, és érdeklődést kelthetne Hortonék iránt, miközben ők számomra teljesen közömbösek, mintha nem is léteznének a világon. Fogjuk fel az ügyet egyszerűen üzleti oldaláról, és bonyolítsuk le úgy, mintha semmiről sem tudnánk. Írja meg Horton hadnagynak, hogy régi barátunk, Graville úr New-Orleans-ből egy bizonyos Horace Louvencourt gróf megbízása alapján azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy juttassunk el a hadnagy úr számára ezer dollárt, amit mellékelten meg is küldünk, és egyúttal vásároljuk meg

számára a környéken beszerezhető legnemesebb, legjobb hátszlóvat. A pénzt a ló felszereléséhez kapja. Mivel mi a magunk részéről nem vagyunk a lovak ismerői, ezért a ló kiválasztását a hadnagy úrra bízuk. A paripa beszerzésénél annak árára nem kell tekintettel lenni. Az eladó követelésével forduljon házukhoz. A levelet írja alá saját nevével, mint a „Richard Gatlard üzletház meghatalmazott ügyvezetője”. Ezzel az ügy mindenki megelégedésére le van zárva. Nem gondolja maga is, Poolmann úr, hogy ez a legjobb megoldás?

– Feltétlenül, kedves Gatlard úr, én is erre gondoltam, azonban nem mertem ezt a javaslatot tenni önnek. Így rendben is van, és a hadnagy úr még ma este megkapja levelem – válaszolta a könyvelő barátságos tekintettel, és röviddel ezt követően Gatlard az alábbi szavakkal bocsátotta útjára:

– Gondoskodjon a hallottaknak megfelelően, drága Poolmann úr, maga az egyetlen barátom és egyetlen vigaszom!

Armand és Horton ezen a délutánon sétálni ment vidékre Carollékhoz, és tíz óra volt, amikor hazaértek, Horton lakása elé.

– Térjen be még egy pillanatra – mondta a hadnagy, amikor Armand távozni akart. Anyám örülni fog neki, ha láthatja.

– Már túl késő van, talán zavarnám – válaszolta Armand.

– A legcsekélyebb mértékben sem, sőt ellenkezőleg, nagyon örülni fog neki, jöjjön csak – válaszolta Horton, és kézen fogva Armandot bevezette a házba.

– Jane hallotta, hogy jönnek, és barátságos üdvözléssel eléjük ment az ajtóig.

– Igen kedves öntől, Armand úr, hogy rövid időre még megajándékoz a társaságával – szólította meg, kezet nyújtva neki. Kérte, foglaljon helyet, majd a fia felé fordult, az asztalra mutatva:

– Levél érkezett a számodra, de fogalmam sincs róla, ki küldte.

Paul hanyagul felvette a levelet, aztán hirtelen megszólalt:

– Ez meg mi? Ezer dollárról szóló bankutalvány, de lehetséges ez? Richard Gatlardtól?

– Mit beszélsz? A bátyámtól? – kiáltott fel Jane rémülten, és odalépett Paulhoz – mondd már, ő személyesen írt neked?

– Nem, nem, Poolmann ügyvezető – válaszolta Paul, megfordítva a lapot, az aláírást nézve. Aztán visszafordította, és gyorsan elkezdte elolvasni a levelet.

Arcvonásai egyre barátságosabbá, szemei egyre csillogóbbá váltak, és miután végigolvasta az írást, túlradó érzelmekkel felkiáltott:

– Nem, nem, ez már túl sok, túl nagyvonalú, túlságosan nemes! – Aztán az alábbi szavak kíséretében odaadta anyjának a levelet:

Louvencourttól? – szólalt meg Jane, reszkető kézzel véve át a levelet, és gyorsan átfutotta annak tartalmát. Aztán csodálkozva és túlradó hálától sugárzó arccal letette az asztalra, és mélyet lélegezve megszólalt:

– Valóban, ez tényleg túl sok, túlságosan jó egy földi lény részéről!

– Miről van szó, mi lehet az, ami mindkettőjüket ennyire boldoggá teszi? – szólalt meg szerényen Armand.

– Olvassa csak el, a legszívesebben ujjongva kürtölném világgá, hogy ilyen nemeslelkű ember is van a világon – válaszolta Jane, és odanyújtotta Armandnak a levelet, aki szintén elolvasta.

– Ő az az ember, akinél délen törleszteni szeretném nagy adósságomat, és személyesen köszönetet mondani neki. Óhózzá utaznék el ősszel az ön társaságában – mondta Paul Armandnak, amikor az visszaadta neki a levelet.

– Ritka, igen nemeslelkű ember lehet, én is nagyon szeretném megismerni, és tisztelni őt – válaszolta Armand, majd némi szünet

után folytatta: – Talán segíthetek tanácsaimmal, amikor lovat akar vásárolni. Valamelyest értek hozzá.

– Ezzel igen lekötelezne, és már holnap igénybe venném a jó-ságát.

– De ne legyen túl drága – vetette közbe Jane.

– Ez nemcsak, hogy nem felelne meg a jóságos ajándékozó kívánságának, hanem jelentős mértékben csökkentené azt az örö-met is, amit az adományozás szerez neki – válaszolta gyorsan Armand. Valóban egy igen nemes, értékes lovat kell vásárolni, mert ezzel fejezi ki a háláját.

– Én is így vélekedek – szólalt meg Paul. Egy csekély értékű paripa megvétele minden bizonnyal elrontaná a gróf örömét. Per-sze nem feltétlenül kell a legdrágábbat választani.

Jane és fiának örömteli izgatottsága igen nagy volt, Armand még sokáig hallgatta áradozásukat Louvencourt grófról, és azzal az ígérettel köszönt el, hogy holnap délelőtt ismét eljön, és elkíséri Pault lovat választani.

XLI.

*Gyötrelmes éjszaka. A bűnhődés. A meghívás. Csalódás.
Rémítő hír. A tanács. Az évek. A fiatal pálma. Sírok. A nagyvilág.
A két barát. Az idegenek.*

Amilyen boldog megindultsággal és vidáman tért nyugovóra Jane és Paul Horton ezen az éjszakán, annyira aggodalmas és gyötrelmes hangulatban kereste fel fekhelyét Gatlard késő éjjel. A vihar, mely gondolataiban megsemmisítő veszéllyel közeledett felé, egyre inkább bizonyossággá vált számára, és kínlódva ke-reste a megoldást, amellyel megküzdhet ellene.

Érezte, hogy gatzettének leleplezése elkerülhetetlenül a halálához vezetne, és első ízben hagyott alább lelkiismeretének hosszú éveken át tartó figyelmeztetése, hogy vissza kellene juttatnia a Louvencourt gróftól elrabolt vagyont, azonban csak halála után, végrendeleti úton, mert az, hogy még életében tolvajként ítélje el a világ, elviselhetetlennek tűnt számára.

Olyan végrendeletet akart készíteni, amelyben akkora összeget hagyna a grófra, ami messze meghaladná a tőle elrabolt tőkét a hosszú évek alatt felgyülemlett kamatokkal együtt, és hatalmas vagyonának fennmaradó részét jótékony célokra szánná. Ezt a végrendeletet bírósági letétbe helyezné, és ha Louvencourt még élete során valaha számon kérné őt tetteiért, akkor végrendeletére utalhatna, és megmutathatná neki, hogy abban az adósságánál nagyobb összeget juttat vissza számára.

Ezen elmélkedve és gondolkodva töltötte el az éjszakát. Álom nem szállt szemeire, és csak reggel, mire végérvényes formába öntötte elhatározását, könnyörült meg rajta egy jótékony szunyókálás, ami még akkor is fogva tartotta, amikor a Nap már régen betekintett ablakán.

A komornyikja már többször is bent járt szobájában, de minden alkalommal csendben visszavonult, hogy ne zavarja meg gazdája álmát. Aztán megint óvatosan benyitott az ajtón, és amint Gatlard ágya felé nézett, látta, hogy éppen kinyitja szemeit, és csodálkozva véve őt észre, megszólalt:

– Azt hiszem, nagyon sokáig aludtam. Tálaltasd fel rögvest a reggelit, és nemsokára fogassál be, mert az irodába akarok menni.

Gatlard sokkal nyugodtabbnak érezte magát, az alvás jót tett neki, és a végrendeletre gondolva úgy érezte, mintha annak létrehozásával nagy tehertől szabadulna meg a lelke.

A meglehetősen későn elfogyasztott reggeli után az irodájába hajtattott, és azonnal nekilátott végakarata vázlatának elkészítéséhez. Poolmann házon kívül volt, amikor azonban visszatért az irodába, és belépett Gatlard szobájába, annak első kérdése így hangzott:

– Elküldte tegnap este Horton hadnagynak a levelet, mellékelve egyúttal az ezer dollárt is?

– A levelet már este nyolc óra előtt átadták madam Hortonnak, mert a hadnagy úr nem volt otthon. Vacsoráról hazafelé tartva láttam őt, amint Armand úrral, aki a liverpooli hitellel járt nálunk, felfelé haladtak az Eperfa-utcában, valószínűleg vidéki kiránduláson lehettek.

– És ma reggel semmit sem hallott Horton felől?

– Nem, Gatlard úr, magam is csak most várok hírt felőle, ha esetleg megvette a lovat, és hozzánk küldi az eladót a vételár átvétele miatt – válaszolta Poolmann, majd különféle ügyekről számolt be Gatlardnak, aztán visszatért saját szobájába.

Gatlardnak eszébe jutott Armand ismeretsége Paul Hortonnal. Gyorsan írt neki egy meghívót másnap délre, ebédre, és az írást azonnali továbbításra kiadta az ügyintézők szobájába.

Armand egész délelőtt elkísérte Horton barátját, aki nekiindult lovat keresni, bár próbálkozásuk nem járt a kívánt eredménnyel, és amikor visszaért a szállodába, kézhez kapta Gatlard levelét.

Megörült a meghívásnak, mert úgy vélte, hogy nagyobb társaságot fog találni Gatlardnál, és lehetőség nyílik számára, hogy számos jelentős személyiséggel megismerkedjen. Ezenkívül abban reménykedett, hogy a milliomosnál történő ebéd során fényt és pompát lát majd kibontakozni, ahogyan a keleti mesék oly sokszor megmozgatták fantáziáját.

Amint másnap elérkezett a várva várt óra, kocsit rendelt, és Gatlard palotájához hajtatott.

Meglepetésére annak ajtaja nem volt tárva-nyitva, és vendégekre várakozó szolgálkat sem látott. Felment a lépcsőn, meghúzta a csengőt, és ugyanaz a fekete nyitott neki ezúttal is ajtót, aki első látogatása alkalmával beengedte. Felkísérte őt a lépcsőn, be a szalonba, majd megszólalt:

– Azonnal tájékoztatni fogom Gatlard urat, hogy megérkezett. – Aztán eltűnt a szobából, és Armand megint ugyanott állt magányosan, ahol a múlt alkalommal.

A nagyterembe nyíló ajtó azonban ezúttal nem volt nyitva, és amikor Armand ki akarta nyitni, zárva találta. Ezt nagyon sajnálta, mert szerette volna ismét megcsodálni a virágaltétet és a kandelabereket.

Igencsak elcsodálkozott, hogy a meghívott vendégek közül még senki sem jelent meg, és gyorsan órájára pillantott, hogy tévedésből nem túl korán érkezett-e, de a meghívás időpontja stimmelt.

Néhány magányosan eltöltött perc és várakozás után az ajtó kinyílt, és Gatlard ugyanabban az öltönyben, mint előző alkalommal, ugyanazzal a mosollyal lépett be hozzá.

– Örömmel üdvözlöm, Armand úr – mondta, kezét nyújtva neki. – Szerettem volna még egyszer látni itt nálam, hogy zavar-talanul elbeszélgethessek önnel Németországról, valamint régi barátomról, akinek köszönhetem, hogy megismerhettem önt. Ezért hívtam meg egyedül, további társaság mellőzésével.

Armand tisztelettudó szavakkal megköszönte jóságát, és azt a kitüntetést, amellyel megtisztelte őt, bár csalódott abban a reményében, hogy egy fényes ünnepségen vehet részt.

Néhány perc múlva egy szolga jelentette, hogy az ebéd tálalva van. Gatlard kikísérte vendégét a szalonból a folyosóra, és onnan beléptek az ebédlőbe.

Az asztal persze gazdagon meg volt pakolva ezüst holmikkal, de semmi olyan sem volt közöttük, amit Armand korábban ne látott volna.

Helyet foglalt Gatlarddal szemben, ő pedig szeretetre méltó módon eljátszotta a házigazdát. Armandnak mesélnie kellett Gatlard öreg barátjáról, és Németországról is, majd az öreg a társalgást Amerikára terelte, és megkérdezte Armandot, merrefelé szándékozik először utazni. Amint ő északot említette, Gatlard

érdekes útvonalakra hívta fel a figyelmét, és mindenféle tanácsot adott neki, hogy a legnagyobb meglepéssel élvezhesse az utazást.

A feltálalt étel kiváló volt, a bor páratlan, és kárpótolta Armandot a társasági összejövetel hiányáért, amit remélt.

Ebéd után Gatlard az ablaknál álló karosszékekhez kíserte őt, és az egyikben maga is helyet foglalt. Aztán kávét és finom szívtartozékot hozatott Armand számára, mert ő maga nem dohányzott.

A szolgák valamennyien távoztak, és Gatlard, mintha csak véletlenül jutna eszébe, érdeklődni kezdett:

– Horton hadnaggyal is megismerkedett? Láttam önöket együtt az utcán.

Armand meglepődött, hogy Gatlard maga terelte a szót húga fiára, akivel annyira barátságtalanul, természetellenesen viselkedett.

– Valóban. Igen jól összebarátkoztunk, és szerencsének tartom, hogy megismerhettem, hiszen egy valóban kiváló fiatalemberről van szó.

– Általában ezt hallom róla, bár személyesen nem ismerem – válaszolta Gatlard könnyedén. – Bizonyos körülmények, amelyekről nem szívesen beszélek, eltávolítottak a húgomtól, de ennek ellenére örülök neki, hogy a fia megérdemli a szeretetet és figyelmet. Számos jó barátja van, amiről tegnap lényeges bizonyítékot kaptam.

Gatlard ekkor elhallgatott, mintha arra várna, hogy Armand belemegy a rájátszásba, amit az meg is tett, mert rákérdezett:

– Louvencourt gróf szép, nemes gesztusára gondol? Minden bizonnyal igen jó barátja lehet Hortonnak és anyjának, és még csak nem is ismerik egymást személyesen. Csak a hadnagy apja volt Louvencourt barátja.

– A gróf alkalom adtán egyszer talán majd ellátogat ide, hogy megismerkedjenek – jegyezte meg Gatlard közömbös hangon.

– Ismereteim szerint eddig erről még nem esett szó, bár Horton ősszel szeretné meglátogatni a gróft, és én valószínűleg el fogom kísérni – mondta Armand, és mivel Gatlard erre nem válaszolt, némi szünet után még hozzáfűzte:

– Mindig is nagyon vágyódtam a déli vidékek iránt, és nem hagyom ki ezt az alkalmat, hogy barátom társaságában látogassak el arrafelé. Ezenkívül azt is bevallom, hogy szívesen megismerkednék egy olyan kiváló emberrel, mint a gróf.

Armand itt megint elhallgatott, azonban előbb, amikor beszélt, észrevette, hogy Gatlard arcvonásai elborulnak, és gondolataiba mélyed, de amikor csendben maradt, az öreg összeszedte magát, és megszólalt:

– Arra az egészségtelen, mocsarakkal fertőzött vidékre akar utazni, ahol semmi mást nem talál, csak erdőket, aligátorokat, kígyókat és moszkítókat? Az ég óvja önt ettől, az ember arrafelé meg sem tud szabadulni a láztól, és ott még a legerősebb emberek is a sírba kerülnek. Az isten szerelmére, ne tegye, Armand úr, ha szép déli vidéket akar látni, akkor menjen Mexikóba. Adhatok önnek ajánlást és hitelleveleket, amelyek egyengetnék útját egészen a Csendes-óceánig. Mexikóban igazi trópusi országra talál, amint mondják, ott van a világ paradicsoma. A Fekete-folyótól inkább tartsa távol magát, ha meg akarja tartani egészségét és életét!

– Ott azonban annyi gazdag család él, akiknek módjukban állna új hazát választani. Akkor miért maradnak mégis, ha annyira veszélyes ott az élet? – válaszolta Armand.

– Azok franciák, akik Santo Domingo-ból jöttek, ahol születtek és korábban éltek, és az ugyanolyan egészségtelen vidék. Az északiak azonban, pontosabban a németek a Fekete-folyó környékén minden bizonnyal halálukat lelnék, még akkor is, ha csak rövid időre tennék ki magukat az ottani szennyezett levegőnek. Fogadja meg a tanácsomat, Armand úr, nehogy valami baja essék – mondta Gatlard, látható élénkséggel, és minden ellenvetéssel

nagy igyekezettel próbált megküzdeni, amit Armand felhozott nézetei ellen.

– Nos, hát végül is semmi sincs még eldöntve – válaszolta végül Armand, pusztán csak azért, hogy ne kelljen továbbra is ellentmondania Gatlardnak, aki ezek után továbbra is azon fáradozott, hogy kimutassa neki, mekkora igyekezettel próbál tenni valamit boldogulásáért. Felajánlotta, hogy ajánlóleveleket ad neki az északi vidékre, és arra kérte, kérjen tőle mindig tanácsot, ha szükségesnek érzi.

Armand még hetekig Philadelphiában tartózkodott. Ez alatt az idő alatt segített barátjának, Hortonnak vásárolni egy pompás lovat, és néhány alkalommal Gatlardhoz is eljárt ebédelni.

Aztán mindkettőjüktől elköszönt, és útnak indult New-York érintésével a Niagara-vízesés felé.

Csak októberben ért vissza Philadelphiába, és gyorsan elkezdett felkészülni a déli vidékek felé történő utazására. Erről az elhatározásáról azonban nem tett említést Gatlardnak, hogy tetteivel ne okozzon fájdalmat neki azzal, hogy nem veszi figyelembe jóindulatú tanácsát.

Az évek múlása Louvencourtéknál is változásokat eredményezett. A gróf már túl volt hatvanadik életévén, és szép fekete hajába már ősz hajszálaak vegyültek. Koráról arcvonásai is árulkodtak. A fiatal éveiben elszenvedett fájdalmak nyomokat hagytak maguk mögött. Szellemileg és testileg azonban még mindig egészséges és erős volt, és joggal nevezték őt érdekes, szép öregembernek.

A grófnőn az idő múlása kevésbé hagyott nyomokat, és még mindig szemrevaló teremtség volt. Hosszú haja, mint fénykorában még mindig csillogóan mélyfekete volt, testtartása még mindig kellemes és előkelő, csak bőre nem volt már olyan friss és áttetsző, és a korábnál jobban felismerhető volt afrikai vére, amit bár csekély mértékben, anyai ágon örökölt.

Mint az öreg pálma mellett üde életerővel feltörekvő hajtás, úgy állt anyja mellett a tizennyolc éves Melanie, a trópusi szépség

példaképe, nemes származásához méltóan. Elbűvölő, finom metszésű arca a lemenő nap és holdfény színeiben tündökölt, magas homlokát természetes göndör, csillogóan mélyfekete, dús hajfűrtök szegélyezték, miközben csodálatosan finom fülei mögül telt kebléig érő súlyos hajfonatok ékesítették megjelenését.

Szemei széles, tiszta metszésű, fekete szemöldökei alól, hosszú, trópusi éjszakára emlékeztető szempillái alatt mélázva és melankolikusan tekintettek a világra, és gyors mozgulatai közben, mint távoli villámok villantak fel.

Magas, pálmára emlékeztető alkat volt, hajlékony és karcsú, mint a növényvilág királynője, előkelő és természetesen kecses minden mozdulatában.

Gyermetegen jámbor, bár könnyen felingerelhető, szenvedélyes hangulatát apjától és anyjától egyaránt örökölte. Lelkét szeretet és áldozatkész odaadás töltötte be mindkettőjük iránt.

Szülei szerették és tisztelték, és a település öregjei és fiataljai, valamint távolabbi környezetükben is, a délvidék ünnepelt szépségének számított, akinek a nevét egész Louisianában és New-Orleans világvárosban is csodálattal és tisztelettel emlegették.

Ennek ellenére születési helyét még sohasem hagyta el nagyobb távolságra, vagy hosszabb időre, mert egész boldogságát, törekvéseit és élete célját a szülei mellett találta meg.

A grófnő sem távozott sohasem új hazájából, ahol nagy boldogság bontakozott ki számára, és a gróf is, ha sürgős üzleti ügyei elszólitották, és New-Orleans-be utazott, miután gyorsan elintézte dolgait, sürgősen visszautazott övéihez, paradicsomi otthonába.

Az idő durva keze azonban gyakran hozott szenvedést is a településre. Remi Louvencourt néhány évvel ezelőtt meghalt, Ugahi, nemes vad barátjuk a liget sötét árnyai alatt eltemetve pihent, Vaillantot, a hűséges örkutyát már régen magához szólította a halál, és valamennyiük földi porhüvelyé felett szép, fehér márványból faragott sírkő emlékeztetett az eltávozottakra. Lazare azonban ellenállt az idő múlásának, még mindig ugyanaz a férfi

volt, csak testileg kissé elnehezedett, és mozdulatai már nem voltak olyan fürgék, mint amikor gazdáival ebbe az országba érkezett.

A gróf éppúgy, mint a grófnő, már nem tudták tovább halogatni annak szükségességét, hogy lányukat bevezessék a világba, hogy az igen korlátozott körön kívül, ahol mindeddig mozgott, az életet is megismerje.

Nevelésének befejezéséhez persze erre nem volt semmi szükség, mert a gróf a legjobb tanítókat és tanítónőket az ismeretekhez szükséges valamennyi tantárgyban hosszú évek során a házába hívta, de ennek ellenére mindkét szülő kötelességének érezte, hogy lányuk számára egy megfelelő férj kiválasztásához nagyvilági társaságokban is teret kell nyitni, mivel most már az volt egyetlen kívánságuk, hogy gyermeküket egy hűséges oltalmazó mellett láthassák belépni a felnőttek világába.

Jóllehet itt, a Fekete-folyó mentén számos fiatal férfi élt, majdnem valamennyien francia származásúak, akik azonban az ültetvényesek életében nem kaptak kifinomult nevelést, és így a finom oktatásban részesült Melanie számára nem nyújtottak megfelelő választékot.

Elérkezett október, és a hónap végeztével a gazdag, előkelő francia kreol családok Louisiana minden részéből New-Orleans-be áramlottak, és a nagyszabású téli élet kezdetét vette a városban.

Lourencourt és felesége elhatározták, hogy a telet lányukkal együtt New-Orleans-ben fogják eltölteni, ahol komoly házat fognak vezetni, és sürgősen megtettek minden előkészületet ehhez a hosszabb távolléthez.

Lazare hátra marad, és távollétük idején ő fogja vezetni az ültetvényt. Sauvée, az indián lány azonban a többi szükséges szolgálóval együtt velük fog tartani.

Lourencourt úgy döntött, hogy először kivesz megfelelő számú szobát a St. Charles hotelben, mivel ez volt a legelőkelőbb fogadó, talán az egész Egyesült Államokban. Amint azonban al-

kalom adódik saját palota megvásárlására, ezt meg is szándékozott tenni, hiszen igen gazdag emberré vált, mivel gyapottermése évi harmincezer dollár jövedelmet biztosított számára.

Valamennyi New-Orleans-i látogatása alkalmával a St. Louis hotelben szállt meg a város francia negyedében, ahol alig lehetett angol szót hallani, és minden szokás még mindig teljesen francia volt, miközben a város amerikai részén senki sem beszélt franciául, és csak amerikai szokások uralkodtak.

A városnak ebben a részében volt a St. Charles hotel, és Louvencourt elsősorban azért választotta ezt, hogy alkalmat teremtsen a lányának arra, hogy angolul beszélhessen, és az amerikai étellel is megismerkedjen.

A tudat alatti hiúság is indítéka volt annak, hogy Louvencourt csodálatosan bűbajos, elegáns lányával tündököljön az amerikaiak között, mert meg volt győződve róla, hogy Melanie tündöklő szépségével, szellemi fölényével és természetes kedvességével mennyire háttérbe fogja szorítani az amerikai hölgyeket.

Ezen csekély, igencsak megbocsátható gyengeségén túlmenően nem gondolt az amerikaiak mérhetetlen előítéleteire az afrikai eredetű vérről kapcsolatban, és megfedkezett arról, hogy a grófnő anyja félvér volt, így a felesége negyedvérűnek számít, miközben Melanie persze már teljesen fehér, a déliek értékrendje szerint.

Mindaddig, amíg Louisiana spanyol, és később francia uralom alatt állt, a képzettség és a társadalmi helyzet elhomályosította a különbséget egy szabad színes és egy fehér ember között, amióta azonban az ország amerikai tulajdonná vált, itt is előtérbe kerültek az előítéletek minden színes eredetű vérről szemben.

Természetesen a Fekete-folyó mentén, ahol szinte kizárólag franciák éltek, és ahol a grófnőt minden ottani település anyjának és a grófot atyjuknak tekintették, az említett előítéletek sohasem érvényesültek, és mindenki nagyra értékelte, hogy megismerhette a megbecsült és tisztelt asszonyt.

Louvencourt rövid New-Orleans-i látogatásai során sohasem emlékeztették őt az amerikaiak effajta előítéleteire, kiváltképpen azért, mert mindig a város francia részén szállt meg, így eszébe sem jutott, hogy egy olyan asszonnyal szemben, mint a grófnő, egyáltalán felmerülhet ilyen előítélet, hiszen minden vonatkozásban felülmúlta őket.

Nagy igyekezettel készültek az utazásra, és október második felében Sauvée, továbbá egy fiatal néger nő és három fekete szolgál kíséretében felszálltak a gróf jachtjára, és elindultak lefelé a Fekete-folyón a Vörös-folyó felé.

A gőzhajóknak, melyek rendszeresen közlekedtek a Vörös folyón, állomásuk volt a Fekete-folyó torkolatánál. Louvencourték itt elhagyták saját hajójukat, és hazaküldték azzal a szándékkal, hogy a következő befutó gőzhajóval tovább utazzanak New-Orleans felé.

Ebben az időben Paul Horton és barátja Armand egy gőzösön tartózkodtak, amely a Mississippi folyón lefelé haladva New-Orleans felé igyekezett, ahol rövid időt el akartak tölteni, hogy részt vegyenek az ottani, már megkezdődött vidámságokban, majd a Fekete-folyón továbbhaladva akartak eljutni a Louvencourt családhoz.

Néhány napi utazás után elérték New-Orleans világváros mér-földnyi hosszúságú rakpartját, ahol egymást érték a hajók. Itt part-ra szálltak, és szobát foglaltak a hatalmas St. Charles hotelben.

A délvidéki emberek buja, gazdag élete újdonságot, érdekességet és kellemes meglepetést jelentett számukra. Örvendeztek az ízletes ételekkel megpakolt asztaloknak az ebédlőben, színházba, koncertre jártak, fagyaltoztak a kávéházakban, megtekintették a színes bőrűek bálját, és az emberekkel egész éjszaka zsúfolásig megtelt sétányokat.

Folyamatos feszültségben és izgalomban töltötték el néhány napot, amikor egyik alkalommal dél körül ebéd előtt a hotel előtti

magas lépcsőn a kolosszális oszlopsor mögött az árnyékban üldögéltek, és azzal szórakoztak a várakozást kellemesebbé téve, hogy folyamatosan figyelték az érkező és távozó idegeneket.

Egyszer csak két kocsi közeledett a rakpart felől, és rövidesen megálltak a hotel előtt.

A második kocsiból, amely tele volt pakolva bőröndökkel és csomagokkal, gyorsan fekete szolgák ugrottak ki, hogy segítsenek az uraságnak a kiszállásnál az első kocsiból.

Először egy magas, daliás, franciás kinézetű férfi szállt ki, aki a legnagyobb udvariassággal egy látszólag már idősebb, feketével fátyolozott hölgynek segített kiszállni.

– Most meg mit látok, csak nem egy vörösés-barnás arcot? – mondta Armand a barátjának. – Tényleg egy indián nő, hölgyekhez illő ruhában. Szívesebben láttam volna nemzeti viseletében. Milyen szép!

– Istenem, Armand, látja mögötte azokat a hullámos fekete hajfürtöket? – suttogta Horton hevesen társának, amint az indián nő könnyedén kiugrott a járdára, és ekkor egy fiatal hölgy dugta ki fejét a kocsiból, kezét nyújtva az idősebb úrnak.

– Életemben nem láttam még ilyen tüneményes szépséget! – folytatta Horton heves megindultsággal.

– Briliáns! Nézze csak a szemét és a lábát – mondta Armand éppoly halkan, amikor Louvencourt – hiszen ő volt az, a feleségével és a lányával – karját nyújtotta a hölgynek, majd Melanie és Sauvée által követve elindultak felfelé a lépcsőn, és a két barát mellett elhaladva beléptek az épületbe.

Horton és Armand felugrottak és követték őket. Louvencourt odalépett az iroda ablakához, és megszólította a felé közeledő alkalmazottat:

– Ha kérhetném, kivennénk a hat legjobb, egymás melletti szobájukat.

Az alkalmazott tapasztalt, éles látásával végigmérte Louvencourtot, majd szolgálait, akik közben már kezdték behordani a csomagokat, és odakiáltott a fekete pincérnek:

– Szobák öttől tízig, első emelet! – mire a pincér meghajolt Louvencourt előtt, és előre ment, az előcsarnokból a lépcső felé, miközben a szolgák követték őket az uraság csomagjaival.

Alig hagyták el a magas, boltíves előcsarnokot, amikor Horton odalépett az irodaablak mögött álló alkalmazotthoz, és megkérdezte tőle:

– Ismeri ön ezt a családot?

– Nem, hadnagy úr, most láttam őket először. Minden bizonnyal előkelő, gazdag emberek. Hat szobát vettek ki az első emeleten. Valószínűleg egész télen itt fognak maradni nálunk.

XLII.

*Meglepő szépség. A negyedvérű asszony. A felháborodás. Érdeklődés. Nagy öröm. Boldog beletörődés. Lelkesítő kilátás.
A szerelmes pár. A felfedezés. Az elhatározás. A bejelentés.
Szülői áldás.*

Felhangzott az ebédhez hívó első kolompolás. Horton és Armand szobájukba siettek, hogy tiszta ruhát vegyenek fel. Ezt követően lementek az előcsarnokba, ahol fel-alá járkáltak, és amint felharsant az asztalhoz szólító második kolompolás, lassan az ebédlő felé indultak.

Minden folyosóról, valamennyi ajtóból vendégek igyekeztek az ebédlő felé, míg végre Louvencourt is megjelent a két hölgygel, és elindultak lefelé a lépcsőn, és amint leértek, közvetlenül Horton és Armand mellett haladtak el.

– Micsoda egy angyali lény! – súgta oda barátjának Horton, miközben Louvencourték nyomában az ebédlő felé mentek.

A végtelenül hosszú asztal körül a székek mögött megálltak a férfiak, és arra vártak, hogy a hölgyek, akik az asztal végénél gyülekeztek, helyet foglaljanak. Ez volt az a pillanat, amikor Louvencourt a grófnővel és Melanie-vel az asztal felé közeledett. Valamennyien helyet foglaltak, és az egyik pincér Louvencourtot az asztal felső végéhez vezette, ahol három szabad hely várta őket.

A grófnővel a jobb oldalán és Melanie-vel a baloldalán helyet foglaltak az asztalnál, Horton és Armand pedig csak hat székkal odébb talált magának szabad helyet.

Az asztalnál ülők valamennyien, közelről és távolról az éppen érkező idegeneket, elsősorban a varázslatosan szép Melanie-t figyelték.

Fekete selyembe volt öltözve, a homloka feletti hajhullámokba rögzített fekete csipkefátyol könnyedén és szellősen hullott alá vakítóan fehér nyaka felett, melyet telt kebléig alácsüngő drága gyöngysor díszített. Hosszú, fehér gyöngy fülbevalói, gyöngyökkel berakott ezüst golgotavirág a fekete, hullámos hajában és alabástrom ujján gyűrűjébe foglalt nagy gyöngyszem voltak pompás ékszerei, melyeket saját szépsége szorított háttérbe.

Alig foglaltak azonban helyet, amikor az amerikai hölgyek tekintete a grófnőre meredt, és az, aki közvetlenül mellette ült, megvető szemekkel kezdett bámulni rá, és székét távolabbra lökte tőle.

A grófnő finom megérzéssel azonnal észrevette ezt, és a gesztus oka rögtön, kísértetként tudatosult benne. Elsápadt, megremegett, de igyekezett összeszedni magát, és félénken a mellette ülő férjére nézett, mintha attól tartana, hogy ő is észrevette az amerikai dámák közötti mozgolódást.

Ekkor a mellette ülő hölgy heves mozdulattal hátralökte székét, felállva kibontotta legyezőjét, és magáról a levegőt megvető

mozdulattal a grófnő felé legyezte, és felemelt képpel, láthatóan felháborodva elhagyta az asztalt és a termet.

Alig eresztette ki magából ez a hölgy a haragját, amikor az összes többi is követte példáját, és nagy lármával otthagyták az asztalt, és egyikük távozás közben a grófnőre vetett haragos pillantással hangosan megszólalt:

– Nigger!

A gróf haragtól izzó tekintettel nézett utána, de aztán rögtön boldogtalan feleségéhez fordult, aki holtsápadtan imbolygott széken, miközben Melanie, aki nem sejtette a többi hölgyvendég távozásának okát, felugrott, és rémülten átkarolta anyját.

A gróf azonban gyorsan felsegítette feleségét székéről, karon fogta, és Melanie által is támogatva kivezették őt a tereméből.

– Istenem, mi volt ez? – szólt döbbenten Horton Armandhoz. – Azt hiszem, hogy az asszony, a bűbajos lány anyja színes bőrű! Hallatlan, micsoda viselkedés egy láthatóan képzett, előkelő dámmal szemben!

– Rémes, megbocsáthatatlan – szólalt meg Armand is döbbenten. – Ez az asszonynépség talán még arra sem méltó, hogy ennek a dámának megkösse a cipőfüzőjét!

– Ebéd után feltétlenül fel szeretném keresni őket, hogy sajnálatomat fejezzem ki e miatt az aljasság miatt – mondta Horton haragos indulattal hangjában.

– Én pedig elkísérem – válaszolta Armand éppoly hangon, és mindketten igyekeztek befejezni ebédjüket, mert a felháborodásnak ebben a perceiben a megsértett idegenek bizonyára úgysem fogadták volna őket.

Louvincourt feleségét a szobájába kísérte, aki ott karjaiból egy karosszékre omlott, és könnyek között feltekintve rá, így szólt:

– Szegény Horace, mennyire sajnálom, hogy ilyen kellemetlenséget okoztam neked!

– Drága Madelaine, egész életemben csak boldogságot kaptam tőled. Megint csak az emberek azok, akik boldogságunkat be akarják árnyékolni, de ez nem fog sikerülni nekik.

– Akkor azonnal hagyjuk itt őket, térjünk vissza a mi kis földi mennyországunkba, ahol mindig csak örömben volt részünk – mondta a grófnő, miközben felemelkedett, és férje keblére vetette magát.

– Szívesen, nagyon szívesen, drága asszonykám, de pillanatnyilag ez azért nem megy, mert előbb körül kell néznünk egy gőzhajó után, amely a Vörös-folyó felé tart – válaszolta Louvencourt.

– Csak ebből a házból tűnjünk el, Horace – folytatta a grófnő kérlelve.

– Igen, igen, azonnal. Átköltözünk a St. Louis hotelbe. Ott jól ismernek engem, ezeknek itt fogalmuk sincs róla, hogy kik vagyunk.

– Drága jó Horace – mondta a grófnő, megcsókolva a férjét – induljunk minél hamarabb!

Louvencourt utasította szolgálait, hogy rendezzék a csomagokat. Egyiküket elküldte, hogy kocsikat szerezzen, ő maga pedig kifizette a számlát anélkül, hogy egy szót szolt volna róla, mi az oka hirtelen távozásuknak.

Alig telt el egy negyedóra, amikor Louvencourték már el is hajtottak a St. Charles hoteltől, és elindultak a meglehetősen távoli St. Louis hotel felé.

Az ebédnek vége lett, Horton és Armand pedig úgy döntöttek, hogy várnak még egy órát, és aztán bejelentkeznek az idegenekhez.

Mekkora volt azonban meglepődésük és sajnálatuk, amikor az irodában azt a hírt kapták, hogy nevezettek már elutaztak, a nevüket pedig nem is tudják.

Horton magán kívül volt, és úgy nyilatkozott, hogy mindaddig nem nyugszik, míg nyomukra nem akad, és bárhová is vezessen az, követni fogja őket. Armand készen állt arra, hogy elkísérje, és elindultak a rakpart felé, hogy valamennyi gőzhajón érdeklődjenek az ismeretlenek iránt.

Hajóról hajóra vándoroltak felfelé a mérföldnyi hosszan kikötött hajók között, azonban senki sem látta az idegeneket, kocsival pedig nem lehetett elhagyni New-Orleanst a mocsárvidék miatt.

Vigasztalhatatlanul tértek vissza az éjszaka beálltával hoteljükhöz, és nyugodtan végiggondolva a helyzetet arra a következtetésre jutottak, hogy az ismeretleneknek még feltétlenül a városban kell lenniük, csak bizonyára átköltöztek egy másik szállodába.

Másnap reggel, rögtön a reggeli után ismét útnak indultak, és a város amerikai részében felkeresték a legjobb hoteleket, miután azonban ezekben nem kapták meg a kívánt felvilágosítást, a francia negyedbe siettek, és pedig direkt a St. Louis hotelbe.

– Érkezett tegnap ide önökhöz egy úr a feleségével és lányával, szolgálók kíséretében, akik között egy fiatal indián nő is volt? – kérdezte Horton az alkalmazottat az irodában.

– Igenis, Louvencourt gróf, a Fekete-folyó vidékéről – válaszolta a férfi.

– Louvencourt? – kiáltott fel Horton a legnagyobb elragadtatással. – Hát lehetséges lenne ez? A gróf itt van?

– Nem, mert már el is utazott, és pedig vissza a birtokára. Az Opelousas gőzössel utaznak, amelyet már kora hajnalban elkezdtek felfűteni, és amint hallottam, valószínűleg déli tizenkettőkor indul.

– Egek! Akkor egy percet sem vesztegelhetünk! – kiáltott fel Horton vad lelkesedéssel. Kirohantak a hotelből, odakint beugrottak egy bérkocsiba, amely szinte repülve vitte vissza őket szállodájukba.

Néhány perc elég volt, hogy kifizessék számlájukat, és csomagjaikat levitessék a fiákerbe, aztán vágatva elindultak a nevezett gőzös felé.

Amikor elérték a rakpartot, a gőzhajó már mozgásban volt, a hidat bevonták a rakpartról, és a gróf a grófnővel és Melanie-vel a felső fedélzetről nézte a két rohanva érkező utast, akik, amint látható volt, szerettek volna ezzel a hajóval utazni.

– Állj, állj! Kiáltotta Horton hangjának minden erejével. A gépet leállították, a hidat visszatolták a rakpartra, majd Horton és Armand csomagjaikkal felszaladtak a fedélzetre.

Hála istennek! – mondta Horton örömtől reszkető hangon Armandnak. – Jöjjön, menjünk fel gyorsan a jótévedőkhöz.

Ezekkel a szavakkal, Armanddal a nyomában felrohant a lépcsőn a felső fedélzetre, ahol Louvencourték csodálkozó tekintettel néztek rájuk.

– Gróf úr! Hát lehetséges ez? Ön itt? Éppen úton voltam, hogy meglátogassam önt. A nevem Horton, elhunyt barátjának a fia, akit elhalmozott jócselekedeteivel. Én vagyok az ön iránt örökké hálás Horton hadnagy! – mondta viharosan boldog megindultsággal, megragadva a gróf felé nyújtott kezét, és megcsókolta mielőtt az megakadályozhatta volna.

– Horton? Tényleg ön lenne az? Ó, hát boruljon a keblemre, drága fiam, régi, örökké felejthetetlen barátom jóságos gyermeke! – kiáltotta Louvencourt, karjaiba zárva Pault.

Örömben és meglepetésükben mindketten megfélekeztek környezetükről. Örömtől sugárzó tekintetüket egymásra szegezték, és újra meg újra, bensőséges érzelmekkel megszorították egymás kezét.

Aztán a gróf kézen fogta fiatal védencét, odavezette őt az övéihez, és így szólt:

– A mi kedves fiatal barátunk, Horton, akiről olyan gyakran beszélgettünk. Íme a feleségem, és a lányom, Melanie – mutatta

be őket Paulnak, mire mindketten úgy üdvözölték őt, mint régi barátot.

– Most pedig engedjék meg, hogy bemutassam német barátomat, Armand urat, aki azzal a szándékkal szegődött mellém, hogy elkísérjen önökhöz – ragadta magához a szót Horton a kölcsönös, barátságos ismerkedés után, bemutatva Armandot a Louvencourt családnak.

Őt is a legszívélyesebben üdvözölték, majd ezernyi kérdés és ezernyi válasz következett, miközben a gőzös szuszogva és nyögdecselve küszködött a hatalmas folyó áradata ellenében.

Első alkalommal, amikor Melanie Hortonra nézett, mélyen elpirult, hiszen előző nap az ebédlőben, azokban az emlékezetes percekben már észrevették egymást, és most azonnal felismerte a szép, fekete-göndör hajú fiatalembert, de az a szívélyesség, ahogyan apja bemutatta őt anyjának és neki, gyorsan elűzte zavarát, és minden kérdésre, amit a fiatalember gyorsan hozzá intézett, barátságosan és tiszta szívből szívesen válaszolt. Paul olyan értelmesen, szerényen és meleg hangon beszélt, és olyan érdeklődő tekintettel nézett a lányra, mintha a lelkében szeretne olvasni, mintha ki akarná találni érzelmeit. Melanie teljesen megfedkezett minden vidámságról, amiről le kellett mondania, mivel váratlanul, oly hirtelen elutaztak New-Orleans-ből, és sokkal jobban érezte magát, mintha nagy, előkelő társaságokban, ki tudja milyen kényszeredetten kellett volna viselkednie. Odahaza ezerszer szebb volt minden, mint a városban a csupa idegen ember között, pláne most, hogy két csinos, érdekes fiatalember társult hozzájuk. Hiszen Armand is olyan barátságosan szólt hozzá, és csupa tisztességes dolgokról beszélt. Úgy tűnt, igen derűs hangulatú ember, hiszen még anyja is, aki eddig mélyen elszomorodott hangulatban volt, és akivel Armand pillanatnyilag élénken társalgott, úgy tűnt, hogy felvidult, hiszen együtt nevetgélt a fiatalemberrel, sőt olykor ujjával fenyegette meg.

A gróf láthatóan mélyen meg volt hatódva. Hol a szép derék fiatal Hortont nézte, aki kissé távolabb tőle a lányával társalgott, hol pedig Armandot, aki szeretett, de mélyen elkeseredett felesé-

gét oly csodálatosan hamar képes volt felvidítani, és valóban hálás szívvel az ég akaratát vélte felismerni a tegnap átélt sorscsapás után, ami megint oly gyorsan űzte őt el az emberek közeléből. Az, amit a városban, a romlott nagyvilág zűrzavarában akartak megtalálni, a gondviselés tisztán és makulátlanul bocsátotta rendelkezésükre, hiszen Louvencourt lelkében akaratlanul is egyre élénkebben merült fel a gondolat, hogy Horton lehetne szeretett lánya, Melanie számára a megfelelő férj. Teljes mértékben megfelelt annak a képnek, amit jövődöbéli vejről elképzelt, és semmiféle aggály sem merült fel benne, hiszen már oly régen mintaszerű fiatalembernek ismerte. Úgy tűnt, hogy igen kedvező benyomással van Melanie-re, és Louvencourtnak eszébe jutott a régi szép idő, amikor megismerte imádott feleségét. Pont ugyanígy állt előtte annakidején, mint most Horton a lánya előtt, és éppúgy, ahogyan Melanie most Hortonhoz beszél, szólt hozzá annakidején Madelaine, ha nem is ugyanazokkal a szavakkal. Isten adja áldását rájuk! – gondolta Louvencourt, és odalépett Armandhoz, aki élénken beszélgetett a grófnővel.

– Az ég küldte nekünk ezt a két fiatal barátot – mondta Madelaine a férjének, jelentőségteljes pillantást vetve Horton felé. – Armand annyi humort hozott nekünk, hogy egyetlen borús felhő sem maradhat homlokunkon.

– Nagyon köszönöm önnek, Armand úr, hogy szándékában állt kedves Horton barátunkat elkísérni hozzánk. Bárcsak lehetőségünk lenne rá, hogy kellemessé tegyük a nálunk eltöltött időt – mondta a gróf, és bensőségesen megrázta Armand kezét.

– Már az is kellemes lehetőség számomra, hogy egy ilyen nemeslelkű embernél, mint amilyent önben tisztelhetek, gróf úr, elidőzhetek. Az ön jócselekedetei barátommal és anyjával szemben teljes részletességgel ismereteseek számomra – válaszolta Armand komoly hangon, mélyen meghajolva.

– Csak egy hűséges, nemeslelkű barátomnak tett ígéretemet teljesítettem, akinek a halála legfőbb támaszától fosztotta meg a feleségét – válaszolta Louvencourt, majd gyorsan folytatta:

– Mi érdekli önt leginkább vidéki birtokunkon, Armand úr? Szokott vadászni?

– Szívvel, lélekkel, és bevallom önnek, nagyon reméltem, hogy a környékükön pompás vadászatokra lesz lehetőségem.

– Nos, hát nálunk bőséges lehetősége nyílik hobbijának gyakorlására, mert annál több vadat, mint mifelénk, nem egykönnyen lehet másfelé találni. Kiváló, vadászatra idomított lovaik is vannak, és természetesen a rendelkezésére állnak. A szolgálaim között több kiváló vadász is van, akik elkísérhetik, és ígérem, rengeteg szórakozásban lesz része – válaszolta Louvencourt, és még hozzáfűzte:

– Horton is szeret vadászni?

– Szenvedélyesen, de attól tartok, hogy kirándulásaim során hűtlen lesz hozzám – válaszolta Armand mosolygó tekintettel nézve barátja felé, aki ekkor mélyen elmerülten beszélgetett Melanie-vel, fel-alá sétálva a fedélzeten.

Armand megjegyzése félreérthetetlenül jól esett a szülői párnak, mert mindkettőjük arcvonásain örömteli reménység volt felismerhető, ami élénken foglalkoztatta őket.

Louvencourték a legderűsebb társalgással múltatták az időt két fiatal barátjukkal, ebédjüket együtt fogyasztották el egy külön asztalnál, miután a többi utas már befejezte az étkezést. Kora reggel és késő este, amikor a Nap már nem süttött olyan hevesen, a felső fedélzeten tartózkodtak, napközben pedig, amikor hőség volt, az első fedélzet árnyékos részén foglaltak helyet, ahol hűs szellő lengedezett körülöttük.

A legszebb időszakok azonban a frissítő, bűbajos éjszakák voltak, amit valamennyien nagyon kedveltek.

Az éjszakák sötétek voltak, a bársonyfekete égboltot azonban csillagok sokasága ékesítette, és ilyenkor ünnepélyes csend uralkodott a távolba vesző hatalmas folyó felett, amit odalent sisseregve tört meg a hajó gerince, és mindkét oldalon habzó fehér hullámok törtek elő alóla.

Ezek az éjszakák Louvencourték barátaikkal a hosszú, felső fedélzeten tartózkodtak, és vidám várakozással beszélgettek az előttük álló szép napokról, ami odahaza vár rájuk.

Horton ezekben a bizalmas órákban állandó társa volt Melanie-nek. Együtt sétáltak fel-alá, vagy a felső fedélzet elülső csúcsánál üldögéltek egymás mellett, és egyre inkább felismerték a bensőjükből felfakadó érzelmeket.

Az utolsó éjszakán, mielőtt elérték a Fekete-folyó torkolatánál lévő állomást, ismét zavartalanul ültek megszokott helyükön, és Horton első ízben fogta meg Melanie kezét, ajkával forrón és bensőségesen megcsókolta, és első ízben vallott szerelmet.

Elhatalmasodó érzelmei hatására Melanie félrehajtotta arcáról áttetsző fátylát, és halk, bensőséges szavakkal bevallotta, hogy ő is mindennek felett szereti Pault, és így üldögéltek együtt meghittén kéz a kézben, és eljövendő boldogságukról álmodoztak.

Eközben a gróf Armanddal a fedélzet hátsó részén sétált, ahol a grófnő egy nádfonatú szófán foglalt helyet, és szórakoztató tárgyalást folytattak.

– Mi lehetett az oka, hogy Gatlard ilyen utálatosan bánt a húgával? – kérdezte társát a gróf.

– Amint Hortontól hallottam, ennek egyetlen indítéka az lehetett, hogy anyja eljegyezte magát apjával, Gatlard pedig pusztán egoizmusból nem akarta elereszteni magától, hiszen anyja éveken át vezette háztartását, és ez alatt az idő alatt egész boldogságát feláldozta érte. Röviddel az eljegyzésük előtt, még mielőtt Gatlard megsejtette volna húga érdeklődését Horton iránt, ígéretet kellett volna tennie, hogy bátyja halála után sem fog megházasodni, ellenkező esetben, nyilatkozta Gatlard, kitagadja az örökségből. Ez lehetett az egyik oka annak, hogy a húga még hamarabb hozzáment Hortonhoz, és a vén egoista erre be is tartotta ígéretét. Egyébként is különös ember, ellentmondásos érzelmekkel, akire egyfelől hajthatatlan keményszívűség jellemző, ami már határos a gyűlölettel, másfelől pedig nagy részvétet tanúsít az emberi szenvedés és nyomorúság iránt, amire milliókat áldoz.

– Bizonyára rendkívül gazdag lehet, és mire megy ez az ember a kincseivel! – mondta Louvencourt. – Hiszen teljesen magányos a világban, és amint hallottam, nincs semmiféle kedvtelése, ami szórakozást jelenthetne számára. Egyáltalán, pompásan van berendezkedve a házában? Ön gyakran járt nála.

– Hát, őszintén szólva nem, mert a pompához megfelelő ízlésnek is tartoznia kellene, és ez az, amit teljes mértékben hiányoltam a környezetében. Mindent túlszűfolt arannyal, ezüsttel és selyemmel, nyomasztóan nehezen, mindenféle meggondolás, harmónia nélkül, és az egész környezetén látható, hogy fiatal éveiben nem fejlődött ki a szépérzéke. Szegény fickóként érkezett ebbe az országba, Horton nagybátyja, a gazdag Pennel Philadelphiában irodai alkalmazottá képezte ki, és később egészen hirtelen hihetetlenül meggazdagodott. Arról, hogy ez mi módon történt, teljes a homály.

– Sajátos, hogy az ember első nevelése egész életére mennyire rányomja bélyegét – válaszolta a gróf.

– Vannak különösen értékes műremekei is, például igazán jó, régi festményei a spanyol, olasz, és holland iskolákból – folytatta Armand. Isten tudja miért, de minden annyira rosszul, ízléstelenül van elrendezve. Van azonban néhány ezüstitárgya, amelyek az összeharácsolt kincsei, hamis ékkövei közül valódi gyémántként sugároznak elő. Például két hatalmas, ezüst kandeláber, és egy ezüst virágtartó, melyeknek igen nagy a művészi értéke.

– Egy virágtartó és két kandeláber? – kérdezte a gróf szinte riadtan. – Hogyan néznek ki ezek, és mit ábrázolnak?

– Négyfejű sárkány, rendkívül ügyesen és ízlésesen gyertyatartóként megformálva, és egyúttal tartóul szolgálnak a virágtartó számára.

– Mit mondott? Négyfejű sárkány? – kiáltott fel Louvencourt heves megindultsággal. Gatlard tulajdonában lennének ezek a tárgyak?

– Miért? Talán ismeri őket? – kérdezte Armand csodálkozva.
– Elég, ha az ember egyszer látja ezeket a műremekeket, és minden bizonnyal később is fel fogja ismerni. Egészen egyedülállóak a maguk módján.

– Régen nekem is birtokomban voltak ilyen műtárgyak, de sajnos odavesztek, eltűntek – válaszolta a gróf elgondolkodva, és egy ideig némán járt fel-alá Armand mellett, aztán még mindig gondolataiba mélyedve belekezdett:

– Az előbb azt mondta, hogy Gatlard állítólag egészen hirtelenül gazdagodott meg, és ez miként történt, az teljesen a homályba vész?

– Igen, így mesélték nekem. A gazdagságát egy Santo Domingo-ba tett utazása során szerezte – válaszolta Armand.

– Istenem, hát lehetséges lenne? – kiáltott fel a gróf viharos megindultsággal, és hirtelen odalépett Armand mellé, mintha egy döbbenetes felismerés készítette volna erre a heves mozdulatra.

Csak hosszabb szünet után, mintha valami elhatározásra jutott volna, folytatta összeszedettebb hangon:

– Armand úr, elmesélném önnek életem egy borzalmas eseményét, amivel ezek az ezüstitárgyak és Gatlard meggazdagodása is kapcsolatban lehet, de ígérje meg nekem, hogy minderről kedves Horton barátunknak egyetlen szót sem fog szólni.

– Ezt természetesen szívesen megígérem, gróf úr, és igen kíváncsian várom, hogy megtudhassam, milyen összefüggésben lehetnek azok a tárgyak az ön életével – válaszolta Armand.

– Nos, hallgassa meg a történetet – folytatta Louvencourt, és elmesélte Armandnak, hogy annak idején az a bizonyos ügynök a Neptun fedélzetén miként fosztotta meg teljes vagyonától.

– Különös, nagyon különös! – mondta Armand, amikor Louvencourt befejezte elbeszélését. Az ember hajlamos lenne azt gondolni, hogy az említett ügynök személyesen Gatlard lehetett.

– Az egybevágó körülmények legalább is órá terelik a gyanút – válaszolta a Gróf, és legalább is saját magamnak és enyéimnek tartozok annyival, hogy tisztázzam ezt az ügyet, és ezért Philadelphiába kell utaznom. Az ezüsttárgyakat személyesen kell megtekintennem, és Gatlardnak a szemébe kell nézmem. Jóllehet az idő múlása őt is és engem is külsőleg megváltoztatott, tekinteteink kölcsönösen fel fogják ismerni egymást. Isten adja, hogy ne ő legyen az az ember, akinek ekkora terhet kell viselnie a lelkén! Philadelphiába kell mennem, és önt, Armand úr, arra kérném, hogy kísérjen el ezen az utamon. Ön saját szemeivel látta a műkincseket, és az ön nyilatkozata alapján követelni fogom, hogy nekem is mutassák meg, ha másképp nem megy, akkor bírói úton.

– Örömmel állok rendelkezésére, gróf úr – válaszolta Armand. – Azt hiszem azonban, hogy célját bírói beavatkozás nélkül is elérheti, ha tizenegy óra előtt valamilyen idegen néven bejelentkezik Gatlardnál, mivel a komornyik a szalonba fogja vezetni, és az onnan nyíló nagyteremben vannak az ezüst holmik. Hasonló módon szereztem róluk én is tudomást.

– Ezt majd még alaposan meggondoljuk. Most előbb együtt elutazunk a birtokomra, és talán sikerül úgy elrendezni a körülményeket, hogy Horton barátunk ott marad, mi pedig elutazunk New-Orleans-be, onnan pedig tíz nap alatt eljutunk Philadelphiába. Hortonnak azonban ne árulja el – mondta Louvencourt, miközben Armanddal előre ment a fedélzeten, ahová a grófnő már korábban előre sétált Melanie-hez és Hortonhoz.

– Nem akartok még lepihenni? Már elmúlt éjfél – szólt szeretettel az övéihez.

– Olyan szép ez az éjszaka, kedves apám – válaszolta Melanie megindult hangon.

– És a folyón még az éjszakai levegő sem káros – vetette közbe a grófnő lágy hangon.

– Nem is figyelmeztetésnek vagy szemrehányásnak szántam, csak arra gondoltam, hogy úgy elszállt az idő, és nem is tudjátok, hány óra van. A magam részéről úgy érzem, nincs is kedvem le-

menni a kabinba, az ember testének azonban szüksége van valamennyi pihenésre – válaszolta a gróf, mire mindannyian elhagyták a felső fedélzetet, és lementek a nagy kajütbe. Ott kölcsönösen kellemes pihenést kívántak egymásnak, búcsúzáskor Horton melegen megszorította Melanie kezét, aki bólintva még egy pillantást vetett rá, aztán valamennyien visszavonultak fekhelyeikre.

Amikor a gróf magára maradt feleségével, elmondta neki, amit Armandtól megtudott Gatlardról és az ezüst holmikról, és közölte vele szándékát, hogy Philadelphiába utazik, hogy saját szemével győződjön meg róla, tényleg az ő virágtartójukról és gyertyatartóikról van-e szó, és Gatlard az, aki a kereskedelmi ügynök volt a Neptun fedélzetén.

– Figyelemre méltó, csodálatos – mondta a grófnő. Bárcsak ennyi év után utolérné az igazságszolgáltatás, és közismertté válna a bűncselekmény, amit annak idején elkövetett! De mégis, nem az irgalmasság lenne a legjobb megoldás, Horace? Hortonunk nagybátyját, akit Isten küldött hozzánk, hogy teljesítse leghőbb vágyunkat, kiszolgáltatódnak az igazságszolgáltatásnak?

– Nem, Madelaine, azt semmi esetre sem tenném, csak visszakövetelném, amit elrabolt tőlem és enyéimtől. Egyéb vétkeivel pedig számoljon el az éggel és saját lelkiismeretével – válaszolta a gróf, akit magával ragadtak angyalian jóságos feleségének érzelmei. Némi szünet után folytatta:

– Hortont már a mi Hortonunknak nevezed. Én is úgy vélem, hogy a miénk lesz, mert ebben reménykedek, azonban tudhatod, milyen sokszor előfordult már, hogy csalódnunk kellett legfényesebb reményeinkben.

– Én nem így vélem, Horace, a jóságos gondviselés tárta fel előttünk azokat a lehetőségeket, és be is teljesültek, bár más, talán még boldogítóbb formában – válaszolta a grófnő jámbor, hálás arckifejezéssel. Ez a mostani, leghőbb vágyunk valóra fog válni, sőt sokkal inkább már valóra is vált. Horton már hozzánk tartozik, Horton már tiszta szívvel Melanie-é, és lányunk az övé, és el tudod képzelni, hogy egy férfi, aki egyszer már magáénak érezhette,

képes lenne valaha is elhagyni őt? Én nem hinném, ezt teljességgel lehetetlennek tartom, Melanie bár a mi gyermekünk, valójában egy igazi angyal, aki leány alakot öltött.

A boldog asszony ekkor megragadta férje kezét, magához vonta őt, és így szólt:

– Emlékszel még rá, Horace, milyen volt, amikor első ízben megcsókoltad a kezem, és én boldogságtól reszketve szívesen engedtem meg? Ugyanúgy csókolta meg ma este Horton Melanie kezét újra meg újra, ő pedig nem húzta vissza tőle. Hát annak idején nem az enyém voltál már, és maradtál mindörökké, és talán nem hiszed el, hogy Horton most már a lányunké, és örökre az is marad?

– Igen, igen, te mennyei lény, elhiszem, és kívánom, az ég tegye lehetővé ezt a boldogságot! – mondta a gróf túlárado érzelmekkel, és szeretett feleségét bensőségesen a szívére szorította.

A gróf ezen az éjszakán csak keveset aludt, a boldogság még sokáig ébren tartotta, és reggel korán ismét felébresztette.

Kilépett a kabinjából a verandára, amit a felső fedélzet képezett felettük, és szíve mélyéből örömmel üdvözölte a reggelt. Olyan vidámnak, annyira derűsnek érezte magát, mintha egész életében sohasem vonultak volna el borús felhők a homloka felett. A reggeli levegő annyira frissítő volt. Egy ideig ide-oda járkált a galérián, aztán a lépcső felé fordult, amely a felső fedélzetre vezetett, hogy odafent igazán szabadon belélegezhesse a friss reggeli levegőt.

Könnyed léptekkel ment fel a lépcsőn puha, kecskebőr cipőjében, és amint fejével előbukkant a felső fedélzet nyílásán, tekintetével véletlenül hátránézett a kormányos házikója felé.

Örömteli borzongás futott végig rajta, mert oldalvást a házikó mögött meglátta Melanie-t Horton karjaiban, és látta, amint bensőségesen megcsókolják egymást.

Louvincourt boldogan lepődött meg, és pillanatnyilag nem tudta eldönteni, mutatkozzék-e előttük, vagy inkább mégsem, de

ekkor Melanie odanézett felé. Láthatóan összerezzen, aztán kérlelő tekintettel apjára nézve szép fejével odasimult Horton széles keblére.

Louvencourt egy ugrással fenn termett a fedélzeten, és örömtől és boldogságtól sugárzó arccal sietett oda a szerelmesekhez, és kezeit megfogva így szólt:

– Isten áldja meg szerelmeit. Leghőbb vágyam, a legforróbb kívánságom teljesült!

Boldog, lelkesítő pillanat volt, amint az apa gyermekét és annak kedvesét újra meg újra szívéhez szorította, és sokáig képtelenek voltak szavakat találni túláradó boldogságuk kifejezésére, de aztán a gróf örömtől sugárzó arccal szólt a fiatal párhoz:

– Most hadd menjek le a mamához, csak meg akarom nézni, felébredt-e már, aztán majd lehívlak benneteket hozzá!

Ezzel, fiatalos fürgeséggel lesietett a grófnőhöz, aki már felöltözött, és a szokásos gyengédséggel fogadta férjét.

– Mi történt veled? – kérdezte szeretettel – a szemeid olyan szépen csillognak, amilyenek már régen nem láttam!

A gróf azonban megcsókolta, és gyorsan megint kisurrant a kabinból anélkül, hogy egy szót szólt volna, de néhány perc múlva visszatért Melanie és Horton kíséretében, és csak ekkor válaszolt felesége kérdésére:

– Isten teljesítette kívánságunkat és reménységünket, Madelaine, igazad volt, Horton már tényleg a mi Hortonunk.

Melanie örömkönnyek között borult anyja karjaiba, aki Hortont is a szívére vonta, és szeretett fiaként, gyermekének drága társaként üdvözölte.

XLIII.

*Éjszaka a folyón. Az eljövendő otthon. Ujjongás.
A megváltoztatott döntés. A gond. A felismerés. Túláradó háláér-
zet. Szívbeli jószág. Az ügynök. A menekülés. A baleset.
Megnyugvás. A végrendelet. A hűséges lánytestvér.
A kibékülés. A halál.*

A fiatal pár és a szülők boldogsága nem ismert határokat, és Armand is, aki nemsokára megjelent náluk, meghatottan együtt örült velük.

Most már mindannyian arra a pillanatra vártak, amikor végre elhagyhatják a gőzhajót, és idegen emberek tekintete nélkül átadhatják magukat örömeiknek. Ez a kívánságuk már néhány óra múlva teljesült is, a jármű megérkezett állomásához, és Louvencourték barátaikkal együtt kiszálltak a partra.

A gróf azonnal utána nézett egy vitorlásnak, amivel folytathatnák útjukat hazáig, és mivel ilyet nem tudott kibérelni, végül egy helyi szállítmányozótól magas áron vásárolt egyet, és már egy órán belül, miután megfelelő mennyiségű élelmiszert fevitetett a fedélzetre, valamennyi kísérőjükkel együtt hajóra szálltak. A széljárás kedvező volt, és a hajósok derűs hangulatban, dagadó vitorlákkal útnak indultak a Fekete-folyó sötét vizén.

Estefelé, amikor szikrázni kezdtek a csillagok, egy francia településhez közeledtek, amelynek tulajdonosával Louvencourt jó barátságban volt, és a gróf azt javasolta, hogy töltsék ott az éjszakát, de Melanie ez ellen szavazott, és a grófnő is úgy vélekedett, inkább használják ki a kedvező szelet, és éjszaka is haladjanak tovább. Horton és Armand is ezen a véleményen volt, így végül Louvencourt is beleegyezett, de azzal a feltétellel, hogy a farmer-nél vacsoráznak, mielőtt folytatják útjukat.

Amint a hajó kikötött a farmonál, az ültetvényes család fogadta tisztelt szomszédait, ahogyan Louvencourtékát nevezték a nagy távolság ellenére, és nagy igyekezettel bőséges vacsorát készítettek számukra, ami nagyon ízlett az utazóknak. Vidám hangulat

tette még élvezetesebbé az étkezést, és este tíz óra körül hálás köszönettel búcsúztak el vendéglátóiktól, és felszálltak hajójukra.

Elbűvölő éjszaka volt. Az egész természet nyugovóra tért, és a szél altatódalát dúdolt a hatalmas fák lombkoronájában, melyeknek ágai messzire benyúltak a folyó fölé.

Sisteregve és gurgulázva sustorgott az ár a tovahúzó hajó oldalai alatt, a csillagok táncolva tükröződtek a sötét vízfelületen, és imitt-amott magasra ugrottak fel a vízből a halak.

Horton átkarolta Melanie-t, aki sáljába burkolódzva üldögélt anyja mellett az egyik padon, miközben Armand és a gróf a hajó csúcsában foglalt helyet.

Horton és Melanie alig vettek részt az általános társalgásban, bár a grófnő fáradhatatlanul igyekezett saját beszédességével pótolni hallgatagságukat. A gróf elbeszéléseinek szüneteiben arról az időről mesélt, amikor első ízben érkeztek erre a vidékre. Armand nagy érdeklődéssel hallgatta ezeket a történeteket. Különösen Louvencourték első útját felfelé ezen a folyón tartotta nagyon lebilincselőnek, és élénk fantáziája az egyes részleteket tarka színekben jelenítette meg maga előtt, amikor a gróf a parton megmutatta azokat a helyeket, ahol ezek megtörténtek.

A spanyol csatája a vadakkal, ahol a folyó szűk mederbe szorult, és a két part fáinak koronái zárt lombtetőt képeztek felette, nagyon fellelkesítette őt, és többször is felkiáltott: – Milyen kár, hogy már nincsenek indiánok errefelé!

Ez volt az első alkalom, hogy ízelítőt kapott az őstermészetben zajló életről, és hamarosan egy-egy letört fatörzs, egy-egy bokor alakjában egy indiánt, egy medvét, egy jaguárt vélt felfedezni. A vadászó farkasok éjszakában felharsanó üvöltései édes melódiák voltak fülei számára, és az állatvilág éjszakai életének hangjai varázslatosan érintették meg őt. Elragadtatása akkor érte el tetőpontját, amikor a hajnali szürkületben egy medvecsaládót vett észre a parton. A folyóban oltották szomjukat, és a csónak közeledtekor a legmókásabb testhelyzetekben csodálkozva nézték, aztán nehézkes ugrásokkal elmenekültek az erdő sötétjébe.

A Nap még nem érte el a zenitét, amikor láthatóvá vált a gróf települése, és a hajósok hangos örömmel üdvözölték a látványt.

Különösen Horton volt mélyen meghatódva, mivel eljövendő otthonát látta benne, mindazzal a boldogsággal, ami Melanie mellett vár majd rá, és a gróf és a grófnő bensőséges örömmel figyelték megindultságát, amellyel Paul hol otthonukat, hol annak elbűvölő környezetét, hol pedig gyermeküket nézte, mintha nem találna szavakat boldog érzelmeinek kifejezésére.

A farm öregjei és fiataljai a kikötőnél tolongtak, hogy szeretett uraságukat üdvözöljék, akitől nemrég egész télre vettek búcsút, és az ujjongó tömeg előtt ott állt a hűséges Lazare hatalmas alakja, aki a legnagyobb meglepődéssel és csodálkozással nézett az érkezők felé, mivel nem tudta, hogy örömteli, vagy nyomasztó indítéka van annak, ami már most hazavezette az uraságot.

– Valami örömteli esemény miatt jöttek vissza ilyen hamar, gróf úr? – kiáltotta felé, amikor Louvencourt köszönésként odaintett felé.

– Igen, a hír méltó arra, hogy örüljünk, jóságos Lazare. Eljövendő urakat, fiatal úrnők jegyesét hoztam magammal! – válaszolta Louvencourt örömének első megnyilvánulásaként, hogy viszontláthatja öreg, hűséges barátját, és a tömeg viharos ujjongással üdvözölte a hírt.

Lazare volt az első, aki kezet nyújtott a grófnak, aztán a grófnő következett, és amint Melanie-t kíségette a partra, az ég áldását kívánta neki és Hortonnak jegyességük alkalmából.

Boldogságban és örömben teltek el a következő hetek. Horton hűtlen volt Armand barátjához annak környékbeli portyázásain, amint ő ezt előre meg is jósolta. Armand azonban ennek ellenére nagyon élvezte a régen vágyott vadászatokat őserdőben és a hullámzó, beláthatatlan prérin, miközben a gróf csendben megtette philadelphiai utazásának előkészületeit.

Egyik este vacsora után Louvencourt Horton jelenlétében bejelentette, hogy halaszthatatlanul New-Orleans-be kell utaznia, és

megkérte Armandot, hogy kísérje el útján, hogy ne érezze magát olyan magányosan. Ő szívesen készséges volt erre, mire a gróf Hortonhoz fordulva tréfálkozva megjegyezte:

– Távollétem idejére, kedves Horton, átadom önnek birodalmam kormányozását, feleségem és leányom pedig kinevezem kormányzói tanácsnoknak. Ügyeljen rá, hogy ők ketten nehogymagukhoz ragadják a hatalmat.

Horton és Melanie egyaránt elszomorodtak a bejelentéstől. Horton megkérdezte, nem tudná-e elhalasztani az utazást, és úgy rendezni dolgait, hogy együtt utaznának New-Orleans érintésével Philadelphiába, hogy örömet szerezzenek anyjának azzal, hogy megismerheti őket, mire a gróf néhány pillanatnyi gondolkodás után mégis maradt annál az elhatározásánál, hogy most fog elutazni Armanddal.

Miután elváltak, hogy valamennyien nyugovóra térjenek, és Louvencourt egyedül maradt a grófnővel, felesége így szólt hozzá:

– Hallgass meg, drága Horace! Az a véleményem, hogy Horton javaslata nem is volt olyan elfogadhatatlan. Milyen hátránnyal járhat jelenlétünk Philadelphiában ügyeid intézése szempontjából? Ott senki sem ismer bennünket, érkezésünk szigorúan titokban maradhat, ha megmondod Hortonnak és anyjának, hogy egy ideig ismeretlenül akarsz a városban tartózkodni. És ki tudja, hogy nem éppen Horton jelenlétének lehetne rendkívüli fontossága a te ügyedben? Nem szívesen válnék most meg tőled, amikor boldogságunk a csúcspontjára ért, egyébként pedig szeretném megismerni a kedves Horton édesanyját. Talán ide is költözhetne hozzánk, és családi körünk még egy, minden bizonnyal igen kedves személyiséggel bővíülhetne. Horton egyúttal elköszönhetne, és feleségül vehetné Melanie-t. Miért ne hagyhatnánk, hogy ők is ugyanúgy tegyék, mint mi, annak idején. Mi is csak néhány hétig voltunk jegyesek.

Ekkor a grófnő elhallgatott, Louvencourt pedig egy ideig elmélyülten fel-alá járkált a szobában, aztán hirtelen megállt, megragadta felesége kezét, és megszólalt:

– Ti asszonyok mégiscsak mindig élesebben és helyesebben ítéletek meg a helyzetet, mint mi. Ha meg kell fontolni valamit, mi hajlamosak vagyunk nagy tervek szövögetésére. Igazad van, Madelaine, tényleg együtt kell útra kelnünk, és ki tudja, ha Gatlard nem az a rémes ügynök, talán még össze is békíthetnénk a hűgával. Ezt nem a vagyona miatt mondom, mert a jóisten annyira megáldott bennünket földi javakkal, de ennek ellenére mégiscsak jótett lenne, és érdemes arra, hogy megpróbáljuk. Utazzunk együtt, és erre rövidesen sor kerülhet, hiszen ti készen álltok erre, és hosszabb távollétünkre egyébként is minden intézkedés megtörtént.

Ezt az újabb döntést másnap reggelizés közben közölték a többiekkel, ami általános lelkesedést váltott ki, miközben Armand engedélyt kért arra, hogy majd visszakísérhesse ide a családot, hogy tovább mélyíthesse ismerkedését a vadonnal.

Néhány nap elegendő is volt, mindent elrendezni az utazáshoz, és Louvencourték barátaikkal ismét felszálltak a jachtra, elhajóztak a Vörös-folyónál lévő hajóállomásig, ahol rövidesen felvette őket egy gőzhajó, és szerencsésen partra tette őket New-Orleansben.

Valamennyien a St. Louis hotelben szálltak meg. A gróf még aznap este látogatást tett Graville barátjánál, és már másnap reggel valamennyien egy gőzhajó fedélzetén voltak, amely Cincinnati felé indult az Ohio folyón

Jane Horton hön vágyakozott további hírekre a fiáról, mivel csak New-Orleans-be történő szerencsés megérkezéséről tudósított. Azóta azonban semmit sem hallatott magáról. Számított rá, hogy levelet kap tőle, amikor tovább indul Louvencourt grófhhoz, és nem talált rá magyarázatot, hogy miért tartózkodna ilyen sokáig New-Orleansben, és miért nem ír neki.

Minden reggel és minden este elment a postára megérdeklődni, hogy érkezett-e számára levél, és napról napra egyre fokozódott aggodalma, hogy egyetlen gyermekével, Paullal valami szerencsétlenség történhetett.

Aggodalmakkal eltelve és reménykedésében ismét csalódva, borús hangulatban tért haza egyik este a postáról, és kézimunkájával odaült a kandalló világosan lobogó tüze mellé, amikor észrevette, hogy nyílik a ház ajtaja, és a folyosó felől hangokat hallott.

Felemelkedett, felvette a gyertyát az asztalról, és kilépett az ajtón, hogy körülnézzon, kik látogathatják meg ilyen későn, és ekkor meghallotta, hogy valaki köhög a lépcsőn.

– Istenem! – kiáltott fel rémülten örömében – te vagy az, Paul?

– Igen, drága anyám, én vagyok, egészségesen és boldogan, és a következő pillanatban fia felrohant a lépcsőn, és karjaiba zárva csókokkal árasztotta el anyját.

– Nem akartalak túl hirtelen meglepni, ezért köhintettem, hiszen tudtam, hogy erről megismersz – mondta boldog felindultsággal, Jane azonban szavába vágott:

– Ejnye, Paul, hát mégsem utaztál el jótevőnkhöz, Louvencourt grófhöz?

– De igen, kedves mama – válaszolta Paul örömtől reszkető hangon – és személyesen őt is magammal hoztam, csak nem akartunk megijeszteni! Itt jön a nemeslelkű úriember!

Ezekkel a szavakkal Paul a lépcső felé fordult, ahol ekkor a gróf feleségével, Melanie-vel és Armanddal igyekezett felfelé, és két kezét Jane felé kitérve odalépett hozzá.

– Gróf úr! – dadogta Jane – ajkaival csókot lehelve kezére, és könnyeivel nedvesítve azt. Több szóra nem volt képes, azt sem tudta, hogyan történhet mindez. Szinte lesújtotta a boldogság, Louvencourt azonban bekísérte a szobába, és megnyugtató hangon szólt hozzá:

– A feleségem és lányom is magammal hoztam, és kérem, fogadjon mindhárunkat szeretettel és barátsággal.

Jane igyekezett összeszedni, és átadni magát annak az örömeknek, melyben oly hirtelen része lett, és üdvözölni a grófnőt és a szép Melanie-t. Aztán megint a grófhoz fordult, hogy hálás szavakat rebegjen neki, aki azonban szavába vágott, és azt mondta, sokkal inkább ő az, aki tartozik, és megkérte, adja áldását gyermekeik kapcsolatára.

Kimondhatatlan boldogság járta át valamennyiük szívét, és mindenki megpróbálta ezt a maga módján kifejezésre juttatni, és már éjfélre járt, amikor képesek voltak elköszönni egymástól.

Paul Horton elkísérte barátait a szállodájukba, és amint elköszönt tőlük, a gróf még utána szólt:

– Maradjunk abban, amiben megállapodtunk, a nevem sehol se említse meg!

Az örömteli izgalom, mely oly boldogítóan eluralkodott a grófon, más jelleget öltött, amikor magára maradt a feleségével. A bizonytalanság, sőt félelem, hogy Gatlard, a nagybácsi, gyermeke jegyesének legközelebbi rokona lehet a feltételezett gazember, kínzóan ragadta magát.

– Nyugodj meg, Horace, bizonyára nem ő az, hogyan lehetne egy ennyire angyalian tiszta asszony bátyja ilyen gonosz gazember. Ezt el sem lehet képzelni – mondta a grófnő meggyőző hangon. – Minden, amit tudunk róla, arra utal, hogy egy jóságos ember, még akkor is, ha különnc, aki valami számunkra ismeretlen okból testvére ellen fordult. Az ezüsttárgyakat bizonyára vásárolhatta, és a magam részéről egészen természetesnek tartom, hogy a rabló pont neki ajánlotta fel, mert csak nagy vagyonnal rendelkező ember volt képes megfizetni az árát.

– Isten adja, hogy ne ő legyen, mert Paul számára ez bizonyára rettenetes volna, és nagyon a szívére venné – mondta Louvencourt.

– És ha mégis ő lenne, Horace, bizonyára képes leszel megkímélni Pault ettől a fájdalomtól, és sohasem jutna tudomására, hogy nagybátyja milyen borzalmas bűncselekményt követett el – válaszolta a grófnő lágy, kérlelő hangon.

– Nem, nem, Madelaine – válaszolta a gróf. – Tényleg sohasem sejtheti meg, akár azon az áron, hogy egyetlen dollárt se kapnák vissza a vagyonából! A szívtelen rablónak vétkével, amit embertársai ellen elkövetett, majd az Úristen előtt kell elszámolnia!

– Louvencourt éjszakája álmatlan volt, és nyugtalanító gondolatai már korán reggel kiűzték ágyából.

Izgalma minden perccel egyre fokozódott, amellyel közelebb jutott ahhoz a pillanathoz, hogy meggyőződhet Gatlard valódi személyéről.

Az iszonyatos, halálos gyűlölet, amit a korábbi években érzett szívében azzal a lelkiismeretlen, pokoli emberrel, azzal az átkozott ügynökkel szemben, ismét fellobbant benne, és jóságos lelkének minden erejével úgy próbálta leküzdeni, hogy igyekezett a nemes, derék Hortonra gondolni.

Így közeledett a tizedik óra, és a gróf szándékosan felesége, Melanie és Horton társaságában, a szalonban időzött, hogy közös boldogságukkal igyekezzen lelkét lágyabbra hangolni, és azzal az elhatározással hagyta el a szobát, hogy történjen, aminek történnie kell, de Horton boldogságát nem zavarhatja meg, és elindult, hogy Gatlard elé lépjen.

A grófnő kikísérte a folyosóra: – Menj Isten segedelmével, aki Horton személyében leghőbb vágyunkat teljesítette! – mondta neki a lépcsőnél, csókra nyújtva ajkát, és a gróf lágy tekintetéből kiolvasta, amit elhatározott, mit tegyen.

Louvencourt Gatlard palotája felé igyekezett. Odaérve meghúzta a csengő zsinórját az ajtónál, és zsebéből elővette a New-Orleans-i Graville kereskedő névjegyét, amit erre a célra kért el tőle.

Egy fekete szolga nyitott ajtót. Louvencourt megkérdezte tőle, volna-e lehetőség arra, hogy tisztelgő látogatást tegyen Gatlard úrnál, és átadta neki Graville névjegyét.

– Gatlard úr már elfogyasztotta reggelijét. Rögtön be fogom önt jelenteni nála – válaszolta a szolga. A gróf előtt felment a lépcsőn, és beengedte a szalonba.

Louvencourt izgalomtól remegve lépett be a szobába. Az ajtó becsukódott mögötte, és ekkor észrevette a nagyterem félig nyitott ajtaját.

Belökte az ajtót, belépett, és tekintete azonnal a kandeláberekre és a virágtartóra tévedt.

Igen, igen, ezek voltak azok, élete első, ujjongó boldogságának drága emlékei, annak a bűncselekménynek a tanúi, amely elvete-mült kézzel avatkozott sorsába!

Odalépett hozzájuk, megragadta az egyik gyertyatartót, és a vörös selyemfüggönyök között a terembe szűrődő fény felé tartotta. Ekkor lépéseket hallott. Az ajtó felé nézett, és Gatlard, a rozoga aggastyán, maradék fehér hajával szegélyezett kopasz füvel, kalappal a kezében belépett. Ő volt az, az egykori kereskedelmi ügynök.

Mindketten kövé dermedve álltak és bámultak egymásra. Louvencourt vadul lángoló, tágra nyílt szemekkel, és kezében mintha hajításra emelné, a magasba tartott kandeláberrel, Gatlard pedig halálra rémült tekintettel. Eltelt még egy pillanat anélkül, hogy egyikük vagy a másikuk megmozdult volna.

– No lám, az ügynök! Hát mégis csak maga az! – kiáltotta ekkor a gróf, egy lépést téve Gatlard felé, mire az velőkig ható üvöltéssel felkiáltott:

– Louvencourt gróf! – és mint aki halálra rémült, kirohant a teremből a szalonon át.

Louvencourt utána rohant, és követni akarta a folyosón, az ajtó azonban kívülről zárva volt. A gróf az ajtót kezdte verni ököllel, a

lépcsőn lefelé menekülő Gatlard pedig hallotta a dübörgést. És ez a zaj olyan hatással volt rá, mintha az őt követő bosszúszellem kiáltozása lenne. Minden erejével tovább menekült rohanva, ki az udvarra, és a nyitott kapun át az utcára, pont abban a pillanatban, amikor egy bérkocsi vágató lovakkal tartott arrafelé, és Gatlard a következő pillanatban a paripák szapora lábai közé kerülve elterült. A nehéz kocsi átment rajta, és ő mozdulatlanul ottmaradt az utca kövezetén.

A közelben lévő emberek odarohantak a balesetet szenvedett-hez. Néhány percen belül nagy tömeg vette körül, és legnagyobb megdöbbenésükre felismerték benne Philadelphia jótevőjét, Richard Gatlardot.

Felemelték, a bejáraton át bevitték palotájába, éppen abban a pillanatban, amikor Louvencourt, akinek az egyik szolgálja közben kinyitotta a szalon ajtaját, lefelé jött a lépcsőn.

Rémülten és döbbsen esett tekintete a látszólag halott Gatlardra, hiszen nem akarta, hogy bármiféle baja essék. Isten ítélkezett felette!

Louvencourt vizet és ecetet hozatott, lemosta a vérző sebeket Gatlard fején, benedvesítette homlokát és halántékát, és együttérzéssel tekintett sápadt, eltorzult arcvonásaira. Gatlard ekkor felnyitotta szemeit, és megpillantva a grófot összerezdült, és hevesen reszketni kezdett.

Ő azonban arcán lágy, részvétteljes kifejezéssel megragadta a kezét, és odahajolva hozzá megszólította:

– Azzal a jó szándékkal jöttem önhöz, hogy megbékéltessem saját magával, Gatlard úr. Kérem, ne tekintsen ellenségének!

Aztán még egyszer barátságosan megszorította a kezét, sebeit ismét friss vízzel hűsítette, és a körülöttük álldogáló szolgák seregét megkérdezte:

– Az orvos még mindig nem érkezett ?

Gatlard fakó tekintete a grófra tapadt, arcvonásairól lassacskán eltűnt a merevség és döbbenet. Megnyugvó, megbékélő kifejezést öltött, és felélénkülő tekintete arról tanúskodott, hogy ismét ura gondolatainak.

– Nyugodjon meg, Gatlard úr, tetteinek nem lesznek hátrányos következményei, én pedig soha többé nem fogom megzavarni nyugalma és békéjét – szólt ismét Louvencourt a súlyos sebesült-höz, együttérzéssel megragadva kezét.

Gatlard tekintete ekkor felderült, felnézett a grófra, mintha könnyörögve lábai elé akarná vetni magát. Összekulcsolta kezeit, meg akart szólalni, de képtelen volt rá, a szemeiből előtörő könnyek azonban a ki nem mondott szavak helyett beszéltek, megbocsátásért és irgalmasságért fohászkodva.

– Igen, igen, már megbűnhődött tetteiért, és én megbocsátok magának – suttogta Louvencourt a fülébe, és összekulcsolt kezeit sajátjába vette, aztán az alábbi szavakkal felemelkedett:

– Nyugodjon meg, Gatlard úr, az orvos megérkezett, bizonyára segíteni fog önnek, én pedig nemsokára visszatérek!

Aztán még egy barátságos, vigasztaló pillantást vetett felé, és meghajolva az odalépő orvos előtt, elhagyta a szobát.

Szapura léptekkel visszasietett a hotelbe, ahol a grófnő és Armand várt rá. A grófnő elküldte a jegyeseket, látogassák meg Horton anyját, hogy ne legyenek ott, amikor a gróf visszatér.

Louvencourt belépett a szobába, körülnézett, és heves megindualtsággal szólalt meg:

– Ő a néhai ügynök, de Isten ítélkezett felette!

– Mit beszélsz, Horace? Meghalt? – kiáltott fel rémülten a grófnő. Ó, remélem, nem te követtél el ellene valamit?

– Nem, persze hogy nem – válaszolta Louvencourt – még csak egyetlen szóval sem!

Istennek hála! – válaszolta a grófnő, mély lélegzetet véve. – Úgy megrémültem!

Louvencourt gyorsan elmesélte a történeteket, majd megkérdezte:

– Hol van Melanie és Paul?

– Paul anyjához küldtem őket, hogy ne legyenek itt, amikor visszaérsz – válaszolta a grófnő.

– Ez jó ötlet volt – mondta Louvencourt, miközben Armandhoz fordult:

– A titok, Armand úr, a feleségem, ön és jómagam között maradjon! Az igazság felkavarná Hortont, annak anyját és Melanie-t.

Armand és a grófnő a legszigorúbb titoktartást ígérték, majd megbeszélték, hogyan adják elő a gróf találkozását Gatlarddal, és abban maradtak, hogy az őt ért balesetből indulnak ki. Louvencourt éppen arra járt, követte a sérültet, amikor bevitték a házába, hogy ott elsősegélyben részesítse.

Miután mindent alaposan megbeszéltek, a gróf Horton anyjához sietett, hogy megvigye neki a hírt, a bátyját ért balesetről.

Minden óvatosság ellenére Jane nagyon megijedt, könnyekre fakadt, és azonnal Gatlardhoz akart sietni. Louvencourt azonban visszatartotta azzal, hogy megjelenése talán veszélyes lenne a bátyja állapotára. Megígérte azonban, hogy ebéd után visszamegy a sebesülthöz, és előkészíti őt húga érkezésére, és majd hírt hoz minderről.

Hortont is mélyen megrendítette nagybátyjának sorsa, Melanie pedig részvétét fejezte ki.

Ők ketten Jane mellett maradtak az egyszerű ebédnél, hogy bánatában ne maradjon magára, miközben Louvencourt visszatért a hotelbe, ahol a grófnő és Armand társaságában megebédelt a szalonban.

Ebéd után azonban visszatért Gatlard palotájába, hogy meglátogassa a sebesültet.

Amint belépett a szobájába, csak egy hófehér, hullámos hajú, igen idős ember ült a beteg mellett. Egy lepecsételt irat volt az ölében, és nagy igyekezettel beszélt Gatlardhoz.

Abban a pillanatban, amikor a gróf becsukta maga mögött az ajtót, Gatlard szeme kérlelően tekintett felé, és a székre mutatott, amelyről felállt az idős férfi, aki Poolmann, a könyvelő volt.

Louvencourt odahúzott még egy széket a számára, majd eleget téve a beteg kívánságának, mellette foglalt helyet.

A gróf részvétteljes hangon megkérdezte, hogyan érzi magát, de Gatlard csak megingatta a fejét, és intett, hogy hallgatni szeretne. Ennek ellenére ismételten megpróbált beszélni, de hiába. Ekkor intett Poolmannak, tegyen valamit a háta mögé, hogy némi képp ülő helyzetbe kerüljön, mire kívánságát Louvencourt azonnal teljesítette.

Gatlard egy ideig kérdő tekintettel nézett a grófra, aztán halálosan bágyadt hangon beszélni kezdett:

– A könyvelőmmel és általános meghatalmazottammal, gróf úr, a bíróságnál letétbe helyezett végrendeletem visszahozattam, mert önnek el kell olvasnia, és azért, hogy megtudja, abban arról rendelkeztem, hogy ön kétmillió dollárt kapjon. Itt van a még lepecsételt végrendelet. Bontsa fel kérem, és olvassa el!

Közben intett Poolmannak, aki átadta a papírt Louvencourtnak. Gatlard kimerülten visszahanyatlott párnájára, tekintete azonban változatlanul Louvencourtra tapadt.

Ő felbontotta az okiratot, és végigolvasta annak hosszú tartalmát. Amint a végére ért, összehajtotta, és visszaadta a könyvelőnek, majd Gatlardhoz fordult:

– A jóságos ég, Gatlard úr, úgy rendelte, hogy a rám hagyott összeg az ön legközelebbi rokona, Paul Horton tulajdonába ke-

rüljön, aki egyetlen leányom, Melanie jegyese, és rövidesen a férje lesz.

Örömteli meglepődés, mint napsugár vonult át Gatlard arcvonásain. Kezeit összekulcsolta, mintha imádkozni akarna, és tekintetét kérlelve az ég felé emelte.

Aztán kezét nyújtotta Louvencourtnak, szeméből kibuggyanó könnyeken át, könnyörgő tekintettel nézve rá, és alig hallható hangon megszólalt:

– Szeretném még egyszer látni a testvéremet!

– Boldogan teljesíteni fogja az ön kívánságát – válaszolta a gróf, miközben felállt. – Azonnal elhozom önhöz, a lányom is, vőlegényével, a derék Paul Hortonnal együtt.

Gatlard némán bólintott fejével, Louvencourt pedig elsietett.

Nemsokára kocsi gördült Gatlard palotája elé, amelyből a gróf Jane Hortonnal, annak fiával és Melanie-vel szállt ki.

Besiettek a házba és fel a betegszobába, ahová Jane lépett be először.

Gatlard kitárta két kezét húga felé, ő pedig odavetette magát az ágya mellé, és könnyezve megcsókolta bátyját.

– Isten nagy kegyelemben részesített engem. Nyugodtan és bizalommal távozok távoli irgalmasságához ebből a világból – mondta Gatlard, karjával átkarolva húgát.

Sokkal erősebbnek tűnt ekkor, de csak a számára oly távolivá vált boldogság volt az, mely felfokozta életerejét. Paulra nézett, odaintette magához, karjaiba zárta, és az ő kedves Pauljának nevezte. Aztán kezét nyújtott Melanie-nek, kezét unokaöccse jobb-jába tette, és áldását adta kapcsolatukra.

Mindannyiuk számára megható volt a csendes megbékélés és megbocsátás pillanata, és valamennyiük szemeit könnyek töltötték meg.

Gatlard volt az első, aki megemberelte magát, és Poolmannhoz fordulva megszólalt:

Az összeget, melyről a gróf javára rendelkeztem végrendeletben, még ma adja át a banknak, hogy bármely pillanatban rendelkezhessek felette. Jane Horton húgom javára szintén fizessen be kétszázezer dollárt a bankba, amit bármikor felvehet, és most sürgősen hívja ide az ügyvédemet és a jegyzőt, hogy vagyonom fennmaradó részéről rendelkezhessek az emberiség javára.

Ekkor arra kérte a jelenlévőket, hogy húga kivételével, akit megkér, hogy ápolja őt, hagyják magára.

Lelkileg mélyen meghatódva valamennyien távoztak, Jane pedig ott maradt, azzal a leghőbb kívánsággal, amire kevés remény volt, hogy a beteg talán meggyógyulhat.

Másnap korán reggel azonban sorsa végérvényesen eldőlt. Húga és öreg hűséges könyvelője jelenlétében, akit az utolsó pillanatban még megbízott azzal, hogy a két kandelábert és a virágtartót adja át a grófnak, kilehelte a lelkét.

Halálhíre nagyon megrázta a grófot és feleségét, de mégis jóteknony hatással volt rájuk az a gondolat, hogy megbüntetésében nem volt részük.

Egész Philadelphia mély gyászban volt annak az embernek a halála miatt, aki lakóit beláthatatlan mennyiségű jótettel halmozta el, és akinek a nevét örökre csodálni és tisztelni fogják.

Nem sokkal azt követően, hogy Gatlard földi maradványait eltemették, Louvencourték Jane Hortonnal, annak fiával és Armanddal visszaindultak szép, csendes hazájukba, és hazaérkezésük után néhány héttel hírt kaptak arról, hogy Paul nagybátyja, az öreg Pannel meghalt, és teljes vagyonát őrá hagyta.

Amint a tavasz üde friss zöldjével és virágözönével elárasztottira a Fekete-folyó partjait, Paul Horton és Melanie Louvencourt megkapták egyházuk áldását házastársi kapcsolatukra, és a továbbiakban zavartalan békesség uralkodott Louvencourt gróf házában.

A fordító további fordításai a Magyar Elektronikus Könyvtár kínálatában:

Kraft, Robert: Starke Egy modern bőrharisnya

Laverrenz, Viktor: Az afgán kém

Gerstäcker, Friedrich: A Wendelsheim örökség

Gerstäcker, Friedrich: A halott útvámszedő

Möllhausen, Balduin: Párbaj Kaliforniában

Friedrich Armand Strubberg: Ugrás a mélybe